

LENIN

OPERE COMPLETE

Proletari din toate țările, uniți-vă!

LENIN

OPERE
COMPLETE

50

TRADUCEREA ÎN LIMBA ROMÂNĂ
APARE ÎN URMA HOTĂRIRII C.C.
AL P.C.R. EA A FOST ÎNTOCMITĂ
DUPĂ ORIGINALUL ÎN LIMBA RUSĂ,
ED. A V-A

INSTITUTUL DE MARXISM-LÊNINIȘM
DE PE LÎNGĂ C.C. AL P.C.U.S.

V. I. LENIN

OPERE
COMPLETE

EDIȚIA A DOUA

EDITURA POLITICĂ
BUCUREȘTI — 1968

INSTITUTUL DE MARXISM-LENINISM
DE PE LÎNGĂ C.C. AL P.C.U.S.

V. I. LENIN

VOL.

50

Scrisori

octombrie 1917 — iunie 1919

EDITURA POLITICĂ
BUCUREȘTI — 1968

P R E F A Ț Ă

Volumul 50 al Operelor complete ale lui V.I. Lenin, cu care se deschide corespondența sa de după victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, cuprinde scrisori, telegrame, bilete și alte documente scrise în perioada octombrie 1917 — iunie 1919; ele sînt strîns legate de scrierile incluse în volumele 35—38 ale prezentei ediții.

O dată cu instaurarea Puterii sovietice, a început o nouă perioadă în viața și activitatea lui V.I. Lenin. El a condus lupta oamenilor muncii din Țara sovietică pentru rezolvarea sarcinilor istorice ale dictaturii proletariatului, pentru construirea societății socialiste. Corespondența lui Lenin arată în mod grăitor ce activitate practică, organizatorică neobișnuit de multilaterală a desfășurat el în calitate de conducător al partidului comunist, aflat la putere, și de șef al guvernului sovietic. În centrul atenției sale stăteau sarcinile constructive ale revoluției socialiste. Documentele incluse în volumul de față caracterizează modul cum a condus Lenin activitatea de creare și organizare a noului aparat de stat, a aparatului sovietic, și cum a călăuzit el primii pași în munca de construcție economică și culturală. Totodată, ele oglindesc activitatea desfășurată de V.I. Lenin pentru organizarea apărării țării, pentru apărarea cuceririlor revoluției de dușmanii ei interni și externi. Numeroase documente sînt consacrate politicii externe a Statului sovietic, problemelor mișcării muncitorești și comuniste internaționale.

Puterea sovietică a luat naștere într-o aprigă luptă cu forțele reacționare ale vechii societăți. În dispozițiile date comisarului Frolov la 29 octombrie (11 noiembrie) și statului-major al Gărzii roșii la 30 octombrie (12 noiembrie), în scrisorile adresate lui N.I. Podvoiski și V.A. Antonov-Ovseenko la 26 noiembrie (9 decembrie) și Comitetului din Petrograd al P.M.S.D.R.(b) din Rusia la 8 (21) decembrie 1917, precum și în telegrama trimisă lui V. A. Antonov-Ovseenko la 29 decembrie 1917 (11 ianuarie 1918), V. I. Lenin dă indicații pentru zdrobirea rebeliunilor contrarevoluționare ale lui Kerenski și Krasnov, Dutov și Kaledin, pentru asigurarea ordinii revoluționare la Petrograd.

Situația internațională a Republicii sovietice, aflată în incercuire capitalistă, era extrem de grea. Documentele cuprinse în acest volum conțin o mulțime de materiale privind modul cum conducea V.I. Lenin politica externă a Statului sovietic și scot în relief perspicacitatea lui excepțională și profunda înțelegere a raportului de forțe pe arena mondială.

Numai datorită imenselor eforturi depuse de V.I. Lenin în lupta dirză dusă de partid împotriva lui Troțki și a grupului opoziționist al „comuniștilor de stînga“ a fost semnat la 3 martie 1918, la Brest-Litovsk, tratatul de pace cu Germania, a cărui încheiere a constituit un strălucit exemplu de înțelepciunea și suplețea tacticii leniniste, de priceperea de a elabora, într-o situație extrem de complexă, singura politică justă. Problemelor legate de semnarea păcii de la Brest-Litovsk și de lupta împotriva „comuniștilor de stînga“ le-au fost consacrate scrisoarea trimisă lui K.B. Radek la 14 (27) ianuarie 1918, radiograma din 25 februarie 1918 către delegația pentru tratative de pace, telegrama adresată lui V.V. Vorovski la 26 februarie, cea expediată la Irkutsk la 27 februarie și cea din 1 martie 1918 „Către toate Sovietele de deputați, către toți cetățenii țării“.

Guvernul sovietic, în frunte cu V.I. Lenin, a promovat cu consecvență o politică de pace, de coexistență pașnică a statelor cu orînduiri sociale diferite. Încă în primăvara

anului 1918, din inițiativa lui Lenin, Consiliul economic superior a elaborat un plan de dezvoltare a relațiilor economice și comerciale cu Statele Unite ale Americii. Lenin considera, de asemenea, necesară stabilirea de legături comerciale cu Germania, Polonia și alte țări.

După ce imperialiștii Antantei au început intervenția lor antisovietică, guvernul sovietic a adresat în repetate rânduri guvernelor S.U.A., Angliei și Franței propuneri de încheiere a păcii. Într-o scrisoare din 10 octombrie 1918 către G.V. Cicerin și L.M. Karahan, care se publică acum pentru prima oară, V.I. Lenin scria: „În ce privește nota către Wilson, eu cred că trebuie trimisă. Ea trebuie să fie temeinic întocmită, în termeni politicoși, dar incisivi. Să arătăm că noi, în orice caz, considerăm de datoria noastră să propunem pace chiar și guvernelor capitaliștilor și miliardarilor, pentru a pune capăt vărsării de sînge și a deschide ochii popoarelor“ (volumul de față, p. 203). Hotărîrea guvernului sovietic de a duce tratative de pace cu conducătorii puterilor Antantei e subliniată de V. I. Lenin și în lunga sa scrisoare adresată lui G.V. Cicerin și M.M. Litvinov la 6 mai 1919 în legătură cu răspunsul ce urma să fie dat lui F. Nansen și care de asemenea se publică acum pentru prima oară.

V.I. Lenin a ajutat cadrelor de conducere ale partidului și statului să-și însușească arta diplomației, arătîndu-le că în lupta pentru pace e nevoie de o politică externă sovietică suplă. Într-o scrisoare trimisă lui S.G. Șaumian la 14 mai 1918, V.I. Lenin, aprobînd politica fermă și hotărîtă promovată de Consiliul Comisarilor Poporului de la Baku, scria: „Dacă veți ști să o îmbinați cu o diplomație foarte precaută, care e dictată în mod indiscutabil de actuala situație extrem de grea, vom învinge“ (p. 78).

Încheierea tratatului de la Brest-Litovsk a dat un răgaz de pace Statului sovietic, a permis să se consolideze puterea Sovietelor, să se asigure dezvoltarea în continuare a revoluției socialiste și să se creeze Armata Roșie.

În volumul de față se publică un mare număr de documente, care caracterizează activitatea desfășurată de V.I. Lenin în cele mai diferite domenii ale făuririi econo-

miei socialiste: lupta împotriva sabotajului pus la cale de capitaliști și buna orînduire a muncii în întreprinderile naționalizate; organizarea finanțelor; folosirea cooperăției ca mijloc de aprovizionare a populației; corespondența arată grija manifestată de Vladimir Ilici pentru dezvoltarea agriculturii, pentru producția și repartizarea uneltelor agricole, pentru organizarea de comune și arteluri.

Partidul și guvernul au depus eforturi imense pentru a smulge țara din cleștele ruinei și al foamei. Situația alimentară a Republicii sovietice se înrăutățise mai cu seamă în vara anului 1918. „Aprovizionarea este acum lucrul cel mai important“, atrăgea V.I. Lenin atenția (p. 183). Într-o scrisoare către A.G. Șleapnikov, care se publică acum pentru prima oară, el scria: „Comitetul Central a hotărît să îndrepte *cît mai multe* forțe ale partidului în domeniul aprovizionării. Fiindcă, dacă nu învingem foametea în lunile ce vin, vom pieri *cu siguranță* și vom compromite *întreaga* revoluție“ (p. 87). V.I. Lenin sublinia rolul deosebit de important ce revine clasei muncitoare în desfășurarea revoluției socialiste la sate și în salvarea țării de la foamete, o îndemna să ducă o luptă hotărîtă împotriva chiaburilor, care ascundeau cerealele, și să întărească alianța cu țărănimea muncitoare. După cum se vede din zeci de scrisori, telegrame și bilete, V.I. Lenin căuta să pătrundă în toate amănunțele activității de organizare a aprovizionării: se ocupa de probleme privind constituirea detașamentelor de aprovizionare și activitatea lor, urmărirea personal transportul încărcăturilor cu cereale trimise la Moscova, Petrograd și în alte centre industriale. O deosebită atenție acorda el procurării de alimente pentru copii. Sprijinind propunerile în legătură cu aprovizionarea copiilor cu alimente, V.I. Lenin îi scria lui A.D. Țiurupa: „Poate că ar trebui să mai luăm și să mai facem încă ceva pentru copii. *Ar trebui*“ (p. 265; documentul se publică acum pentru prima oară).

Intervenția militară străină și războiul civil dezlănțuit de imperialiști și de clasele exploatare răsturnate de

la putere au silit poporul sovietic să-și întrerupă munca sa pașnică, constructivă, și să pună mina pe arme pentru a da o ripostă dușmanilor. Numeroase documente incluse în volumul de față conțin indicații date de V.I. Lenin în problemele militare, arată cât de operativ și de concret a condus el lupta împotriva intervenționiștilor și albgardiștilor. V. I. Lenin a ținut în permanență legătura cu Consiliul militar-revoluționar al Republicii și cu Comandamentul suprem, a îndrumat și controlat activitatea lor.

În acest volum se publică pentru prima oară o scrisoare a lui V.I. Lenin către C.C. al P.C.(b) din Rusia din 17 iunie 1919, care, la fel ca și o serie de alte documente, ne arată în mod concludent că el vedea în Comitetul Central al partidului un organ colectiv de conducere a apărării țării. Respingînd obiecțiile aduse de Troțki împotriva hotărîrii Comitetului Central cu privire la întărirea Cartierului general, V.I. Lenin scria că în hotărîrea Comitetului Central „e vorba de ceva ce Troțki a trecut cu vederea, și anume de faptul că majoritatea Comitetului Central a ajuns la convingerea că... la Cartierul general lucrurile stau *prost* și că, *în încercările de a obține o îmbunătățire serioasă*, de a găsi mijloacele necesare pentru *o schimbare radicală*, s-a făcut un anumit *pas înainte*“ (p. 385).

V.I. Lenin a urmărit cu atenție aplicarea directivelor militare și a indicațiilor strategice ale Comitetului Central al partidului și ale guvernului sovietic, s-a ocupat de problemele privind pregătirea și efectuarea principalelor operații militare. În cîmpul vizual al lui Lenin s-au aflat toate fronturile: cel de est, care era principalul front în vremea aceea, apărarea Nordului sovietic, a Astrahanului, Țariținului, Petrogradului, Frontul de sud.

O serie de materiale ne arată cât de mult se ocupa Lenin de aprovizionarea trupelor cu armament, muniții și echipament, cât de mult se îngrijea el de întărirea unităților militare cu cadre de comandă și comisari. O mare atenție a acordat el întăririi spatelui frontului — activității întreprinderilor militare, transportului feroviar și pe apă, comunicațiilor, precum și altor probleme,

O importanță deosebită prezintă scrisorile și telegramele lui V.I. Lenin legate de politica națională a partidului comunist. Documentele oglindesc ajutorul militar, financiar etc. dat de Rusia Sovietică maselor muncitoare din regiunile populate de alte naționalități, care duceau lupta pentru victoria revoluției socialiste, pentru instaurarea și consolidarea Puterii sovietice. V.I. Lenin sublinia necesitatea unei strînse unități militare între republicile sovietice angajate în lupta cu intervențiștii și albgardiștii.

Un loc însemnat ocupă în scrisorile, telegramele și biletele incluse în volumul de față problemele legate de organizarea conducerii administrative și de activitatea aparatului de stat.

Sub conducerea nemijlocită a lui V.I. Lenin au fost înființate comisariate ale poporului și alte departamente centrale, el a trasat programul lor de activitate, a selecționat cadrele cu munci de răspundere. V.I. Lenin considera că una din sarcinile cele mai importante, în acea perioadă, era consolidarea Puterii sovietice în provincie. El a urmărit îndeaproape activitatea comitetelor sărăcimii și a sovietelor locale, a subliniat necesitatea ca ele să-și întărească legătura cu masele și a atras atenția că oamenii muncii au dreptul să-și revoce deputații.

Din cuprinsul scrisorilor aflăm cum au fost elaborate principiile leniniste ale conducerii de partid și de stat, ele caracterizează stilul de muncă al lui V.I. Lenin.

O mare importanță acorda V.I. Lenin conducerii colective. După cum atestă și documentele incluse în volumul de față, în toate problemele importante el se consulta cu tovarășii săi de luptă și cu alți activiști cu funcții de răspundere, ridica aceste probleme în fața Comitetului Central sau a Consiliului Comisarilor Poporului spre a fi examinate și rezolvate. „Nu pot să acționez împotriva voinței și hotărîrilor colegilor mei din Consiliu“, sublinia Vladimir Ilici într-o scrisoare către M.F. Andreeva, care se publică pentru prima oară în volumul de față (p. 53). Lenin considera totodată că este necesar ca conducerea colectivă să fie just îmbinată

cu răspunderea personală a fiecărui lucrător pentru sarcina ce i-a fost încredințată. „Am toate temerile — scria el la 26 august 1918 lui A.P. Smirnov — că dv., la Saratov, vă jucați de-a colegiul într-un moment când se cere conducătorilor să dea dovadă de energie și promptitudine...” (p. 183). Lenin s-a ridicat cu vehemență împotriva oricăror manifestări de regionalism, anarhism, indisciplină și nesupunere ale unor activiști față de dispozițiile organelor superioare.

V.I. Lenin îi învăța pe activiștii din instituțiile de stat și din organele de partid să fie oameni practici, să dea dovadă de operativitate în rezolvarea problemelor, să-și concentreze atenția asupra sarcinii celei mai importante, și un lucru odată început să-l ducă pînă la capăt, pînă ce vor obține un rezultat real. Pe el îl indignau profund manifestările de tărăgănare, birocratism și delăsare în munca aparatului de stat, atitudinea indiferentă față de cerințele oamenilor muncii. El cerea activiștilor din aparatul de stat să examineze cu atenție reclamațiile făcute de oamenii muncii împotriva procedeeleor nejuste ale unor instituții sau ale unor personalități oficiale. Însuși Vladimir Ilici dădea exemplu de felul cum trebuie să se reacționeze cu promptitudine la asemenea reclamații. La 18 ianuarie 1919 el a cerut directorului treburilor Consiliului Comisarilor Poporului să-i raporteze imediat despre toate cazurile de reclamații primite la C.C.P. și să organizeze un control minuțios al îndeplinirii rezoluțiilor puse pe ele. Lenin considera că e necesar să fie aspru pedepsiți acei lucrători ai organelor locale care persecutau persoanele ce i se adresaseră lui cu diverse plîngeri.

O serie de documente ne arată lupta dusă de V.I. Lenin pentru întărirea legalității revoluționare socialiste. Într-o scrisoare din 15 aprilie 1918 adresată Comisariatului poporului pentru justiție, Lenin sublinia necesitatea codificării, a editării Colecției de legi și dispoziții ale guvernului sovietic, a desfășurării propagandei juridice în rîndurile populației, a atragerii maselor muncitoare în activitatea tribunalelor populare. Trebuie, arăta el, să ducem o luptă hotărîtă împotriva delapidărilor, spe-

culei și huliganismului; el a propus să se adopte măsuri severe împotriva celor ce luau mită. Vladimir Ilici cerea tuturor instituțiilor sovietice, tuturor cadrelor să respecte cu strictețe legile în vigoare ale Republicii sovietice. El spunea că chiar simpla propunere de a ocoli un decret trebuie să atragă după sine trimiterea în judecată. V.I. Lenin reacționa numaidecît la sesizările privind încălcarea legalității socialiste, dădea, în cazurile necesare, indicații pentru studierea mai profundă a unui caz sau altul, curma cu hotărîre abuzurile de putere comise de unii activiști cu munci de răspundere.

Din inițiativa lui V.I. Lenin au fost înființate organele controlului de stat. El a propus ca în acțiunea de control să fie atrași în mai largă măsură membri de partid și reprezentanți ai muncitorilor.

Într-o serie de scrisori, telegrame și bilete se reflectă activitatea lui V.I. Lenin în domeniul construcției culturale: el manifesta o deosebită grijă pentru completarea fondurilor de cărți ale bibliotecilor publice, construcția de cluburi sătești, editarea de cărți necesare poporului și desfășurarea muncii de cercetare științifică. O mare importanță acorda V.I. Lenin activității de propagandă și agitație. Primind o scrisoare de la un „grup de studenți care manifestă interes pentru comunism“, el le-a urat să obțină „cît mai curînd succese în studierea comunismului, în însușirea lui temeinică și în trecerea la activitate practică în rîndurile Partidului Comunist din Rusia“ (p. 194). O atenție deosebită a acordat V.I. Lenin înfăptuirii planului, elaborat de el, „de propagandă prin monumente“ — ornamentarea străzilor din Moscova și Petrograd cu inscripții revoluționare pe clădiri și cu monumente ale celor mai de seamă reprezentanți ai mișcării revoluționare și ai culturii.

Gigantica activitate de conducere a partidului și a Statului sovietic se îmbina la V.I. Lenin cu o uriașă muncă teoretică. În volumul de față au fost incluse scrisorile lui Lenin legate de elaborarea lucrării sale „Revoluția proletară și renegatul Kautsky“. În scrisori adresate lui I. A. Berzin, V.V. Vorovski și A.A. Ioffe,

el cerea să i se trimită o broșură și niște articole ale lui Kautsky îndreptate împotriva bolșevicilor și a dictaturii proletariatului, precum și alte materiale de care avea nevoie pentru a scrie cartea. Trebuie, sublinia Lenin, să combatem cu hotărîre „această vulgarizare *teoretică* a marxismului, cu care se îndeletnicește Kautsky“, care „n-a înțeles *de loc* și în chip de-a dreptul oportunist a denaturat“ teoria lui Marx despre stat, dictatura proletariatului, democrația burgheză, parlamentarism etc. Înainte de a termina cartea, Lenin a scris articolul „Revoluția proletară și renegatul Kautsky“ și a propus ca el să fie publicat imediat în străinătate, deoarece trebuia „să luăm *cît mai curînd* poziție, să ne spunem *păreră*“. El considera că e deosebit de important ca lucrarea sa „Statul și revoluția“ să fie editată și în străinătate.

Documentele incluse în volumul de față reflectă lupta continuă dusă de V.I. Lenin pentru unirea tuturor elementelor cu adevărat revoluționare din mișcarea muncitorească, pentru crearea unei noi Internaționale, Internaționala a III-a.

Corespondența lui Lenin este pătrunsă de ideile internaționalismului proletar, de necesitatea unității forțelor comuniste din toate țările.

În acest volum se publică pentru prima oară scrisoarea trimisă de V.I. Lenin lui G.V. Cicerin la 27 sau 28 decembrie 1918, care e consacrată pregătirii primului Congres al Internaționalei Comuniste. El stăruie asupra necesității de a elabora principiile platformei Internaționalei a III-a și își exprimă părerea în legătură cu partidele, organizațiile și grupurile din diferite țări care ar putea și ar trebui să participe la Conferința internațională pentru întemeierea Internaționalei Comuniste.

Într-o scrisoare adresată Clarei Zetkin la 26 iulie 1918, V.I. Lenin își exprimă marea sa bucurie că spartachiștii sînt „cu gîndul și cu inima alături de noi“; „asta — scrie el — ne dă convingerea că, în ciuda tuturor greutăților, cele mai bune elemente ale clasei muncitoare din Europa occidentală ne vor veni totuși în ajutor“ (p. 136). La

rîndul lor, comuniștii sovietici considerau că este o datorie a lor internațională să sprijine proletariatul revoluționar din celelalte țări. Primind primele știri despre criza politică din Germania, V.I. Lenin, în scrisoarea sa către I.M. Sverdlov și L.D. Troțki din 1 octombrie 1918, propune să se ia o serie de măsuri pentru a ajuta, de va fi nevoie, pe muncitorii germani care au pornit revoluția. Cu deosebită căldură a salutat V.I. Lenin proclamarea Republicii sovietice ungare. El urmărea cu atenție desfășurarea evenimentelor din Ungaria, dădea sfaturi lui Béla Kun, conducătorul comuniștilor unguri, căuta să încurajeze pe tovarășii unguri, care întâmpinau mari greutăți. Dată fiind intervenția imperialiștilor împotriva Ungariei Sovietice, Lenin a dat dispoziție comandantului-șef și Consiliului militar-revoluționar să stabilească o legătură sigură cu Republica sovietică ungară.

Într-o scrisoare adresată lui R. Robins la 14 mai 1918 și într-o serie de alte documente, V.I. Lenin își exprima convingerea fermă că victoria revoluției mondiale, a democrației noi, socialiste, în toate țările este inevitabilă.

Conținutul scrisorilor ni-l înfățișează pe Vladimir Ilici ca om plin de grijă față de cadre, față de tovarăși — preocupat de sănătatea lor, de condițiile lor de locuit, de plasarea lor într-o muncă cit mai potrivită etc.

* * *

Din cele 727 de scrisori, telegrame și bilete cuprinse în volumul de față, 617 n-au fost incluse în edițiile anterioare ale Operelor lui V.I. Lenin; 68 din ele se publică acum pentru prima oară (în cuprins, aceste documente sînt însemnate cu un asterisc).

În volumul de față, ca și în cele următoare, care conțin corespondență din perioada sovietică, se publică o serie de documente care s-au păstrat sub formă de texte dactilografiate sau de texte scrise de alte persoane, întrucît din conținutul și stilul lor, din felul cum sînt puse problemele și din caracterul indicațiilor date în ele se poate trage concluzia că autorul lor e V.I. Lenin.

În „Anexe“ sînt publicate o serie de documente semnate de V.I. Lenin, ale căror proiecte au fost pregătite la departamentele respective sau despre care nu se poate afirma în mod cert că au fost scrise sau dictate de Lenin. Din marele număr de documente de acest fel au fost incluse cele mai importante sau cele consacrate unor probleme de care V.I. Lenin se ocupa în mod special.

*Institutul de marxism-leninism
de pe l ngă C.C. al P.C.U.S.*

V. I. LENIN

Januarie 1918

1917

1

CĂTRE COMISARUL FROLOV¹

Pregătiți plecarea detașamentului împreună cu tunurile la 29.X, orele 10 seara.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 29 octombrie
(11 noiembrie) 1917

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV

Se tipărește după textul
consemnat de un necunoscut
și semnat de V.I. Lenin

2

DISPOZIȚIE CĂTRE STATUL-MAJOR
AL GĂRZII ROȘII²

Vă rog să luați toate măsurile necesare pentru executarea *i m e d i a t ă* a acestui ordin.

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 30 octombrie
(12 noiembrie) 1917

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

3

MANDAT ÎNCREDINȚAT LUI S.V. KOSIOR

Deținătorul prezentului mandat, tovarășul Kosior, este reprezentantul Comitetului militar-revoluționar și are dreptul de a rechiziționa toate obiectele pe care le consideră necesare pentru nevoile armatei și ale Comitetului revoluționar.

Președintele Comitetului militar-revoluționar,

Vladimir Ulianov (N. Lenin)

Petrograd, 30 octombrie 1917

*Scris la 30 octombrie
(12 noiembrie) 1917*

*Publicat pentru prima oară în 1957,
în revista
„Istoriceskii Arhiv“ nr. 5*

Se tipărește după manuscris

4

CĂTRE COMITETUL DIN PETROGRAD
AL P.M.S.D.(b) DIN RUSIA
COMITETULUI DIN PETROGRAD

Rog foarte mult Comitetul din Petrograd să adopte imediat o hotărîre împotriva împăciuatorismului și s-o prezinte la C.C.³

Lenin

Scrisă la 2 (15) noiembrie 1917

*Publicată pentru prima oară parțial
în 1960, în revista
„Voprosi Istorii KPSS“ nr. 2*

*Se tipărește pentru prima oară
în întregime, după manuscris*

5

CĂTRE A.G. ȘLIHTER
Tovarășului Șlihter

Dragă tovarășe,

Și eu, și toți cei de aici sîntem foarte supărați pentru atitudinea d-tale. În asemenea momente nu-ți este per-

Вр Н.К.

Очень прости Н.К.
Торас внесли
 решение пролив со-
 шатавшегося и при-
 жоры в ч.к.
 Ленин

mis să tărăgănezi și să stai în cumpănă. Nu-ți este permis să dezertezi de la datorie. E nevoie ca d-ta să iei Ministerul Agriculturii, așa că trebuie să vii aici **i m e d i a t**. Sintem grozav de supărați pe d-ta că ne tot amii⁴.

La revedere, pe curînd!

Al d-tale, *Lenin*

Scrisă între 7 (20)
și 10 (23) noiembrie 1917
Expedită la Moscova

Publicată pentru prima oară în 1922,
în revista
„Proletarskaia Revoluția” nr. 5

Se tiprește după manuscris

6

CĂTRE I. M. SVERDLOV

Tovarășului *Sverdlov*

Aducătorul prezentei scrisori are mandat din partea Sovietului local.

Vrea să lucreze *la Petrograd*.

Mi-a făcut o foarte bună impresie.

Dorește să desfășoare o activitate „combativă” în mijlocul maselor (ca agitator etc.).

Te sfătuiesc *insistent* să-i dai posibilitatea de a-și dovedi îndată aptitudinile într-o muncă de masă la Petrograd⁵.

Lenin

Scrisă nu mai devreme
de 8 (21) noiembrie 1917

Publicată pentru prima oară în 1957,
în revista „Istoričeskii Arhiv” nr. 5

Se tiprește după manuscris

7

CĂTRE COMITETUL MILITAR-REVOLUȚIONAR

A fost adoptată de către *Comitetul militar-revoluționar* o hotărîre care prevede ca spiritul

și vinul să *n u* fie vărsate, ci să fie vindute *i m e d i a t*
în Scandinavia?

Să fie redactată imediat⁶.

Lenin

Scrisă între 9 (22) noiembrie
și 5 (18) decembrie 1917

Publicată pentru prima oară în 1960,
în revista
„Voprost Istoriei KPSS” nr. 3

Se lipărește după manuscris

8

* CĂTRE ASOCIAȚIA INTERNAȚIONALĂ PENTRU INFORMAREA PRESEI MUNCITOREȘTI DIN AMERICA, FRANȚA ȘI ANGLIA⁷

Sînt gata să răspund la întrebările dv. dacă îmi dați o garanție absolut formală și precisă, în primul rînd, că veți informa întreaga presă muncitorească, adică și organele de presă *de tendință internaționalistă* (Haywood, S.L.P.* în America, Tom Man și Partidul socialist britanic în Anglia, Lorient și amicii săi în Franța etc.), în al doilea rînd, că răspunsul meu va fi reprodus *fără nici o schimbare*, adică dv. aveți dreptul de a nu publica răspunsul meu, dar, dacă-l publicați, n-aveți dreptul să schimbați nimic în textul meu.

Cine este aici, la Londra, la New York și la Paris reprezentantul responsabil al „Asociației internaționale” a dv.?

Scrisă înainte de 10 (23) noiembrie
1917

Publicată pentru prima oară
în limbile franceză (în facsimil)
și română la 26 ianuarie 1960,
în ziarul „Scînteia”
nr. 4 740, București

Se lipărește după manuscris
Tradusă din limba franceză

În limba rusă a fost publicată
pentru prima oară la 27 ianuarie
1960, în ziarul „Pravda” nr. 27

* Aici și mai departe, un asemenea asterisc indică titlurile puse după original. — *Nota red.*

* Partidul muncitoresc socialist. — *Nota trad.*

9

CĂTRE M.A. SAVELIEV

Tovarășe Maks,

Nu se poate *în nici un caz* să pleci de la „Pravda“, căci fără d-ta acolo s-ar încurca toată treaba. Mai bine sacrifică temporar Comisia economică sau acordă-i mai puțin timp, dar te rog ca *sub nici un motiv* să nu părăsești „Pravda“⁴⁸.

Al d-tale, *Lenin*

*Scrisă în noiembrie 1917,
nu mai devreme de 11 (24)*

*Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXVI*

Se tipărește după manuscris

10

CĂTRE GENERALUL-MAIOR S.I. ODINȚOV

Îmi faceți propunerea de a organiza un grup de ofițeri de stat-major și generali cu studii militare superioare care ar vrea să se ocupe de elaborarea problemelor de ordin tehnic-militar ale unui armistițiu care ar permite Rusiei să înceteze operațiile militare fără ca interesele ei să fie lezate.

Dată fiind extrema urgență a acestei probleme, v-aș ruga să convocați, chiar miine dimineață, grupul dv. și să-mi trimiteți miine seară măcar un scurt conspect al problemelor, clauzelor și considerentelor principale ale unui acord de armistițiu (demarcarea liniei frontului, condiția de a nu disloca trupe pe alte fronturi, măsuri de control etc. etc.), și totodată să-mi indicați persoana sau persoanele care, în deplină cunoștință de cauză, ar putea să participe în mod direct la tratative.

Vă rog insistent să-mi răspundeți prin curier.

Scrisă la 15 (28) noiembrie 1917

*Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXVI*

Se tipărește după manuscris

11

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR

Moscova

Consiliul Comisarilor Poporului sancționează actul de dizolvare a Dumei orășenești Moscova, emis de Sovietetul de deputați ai muncitorilor și soldaților din Moscova.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 16 (29) noiembrie 1917

*Publicată la 18 noiembrie
(1 decembrie) 1917, în ziarul
„Izvestiia Sovietului de deputați
ai muncitorilor și soldaților
din Moscova” nr. 209 (216)*

*Se tipărește după textul
blanchetei de telegramă*

12

TELEGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI DIN PODOLSK

Sovietul de deputați
Podolsk

Dizolvarea dumelor orășenești și organizarea de alegeri pentru noile organe rămâne în sarcina Sovietetelor de deputați locale.

Lenin

*Scrisă la 18 noiembrie
(1 decembrie) 1917*

*Publicată pentru prima oară
în 1957, în colecția „Decrete
ale Puterii sovietice”, vol. I*

*Se tipărește după textul
blanchetei de telegramă*

13

ÎNSĂRCINARE DATĂ SECRETAREI

Să se comunice prin radio lui *Krîlenko* că trebuie să ia măsurile necesare (și să verifice în ce măsură se poate

avea încredere în Volodcenko) și, în același scop, să se comunice acest lucru la Ministerul de Război⁹.

*Scrisă la 19 noiembrie
(2 decembrie) 1917*

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

14

TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREZIDIULUI SOVIETULUI DE DEPUTAȚI AI MUNCITORILOR ȘI SOLDAȚILOR DIN MOSCOVA¹⁰

Toată puterea e în mâinile Sovietelor. Nu e nevoie de confirmări. Ordinul prin care destituiți pe unul și numiți pe altul e lege.

*Scrisă la 19 noiembrie
(2 decembrie) 1917*

*Publicată pentru prima oară
la 7 noiembrie 1927, în ziarul
„Raboceaia Moskva” nr. 255*

Se tipărește după manuscris

15

TELEGRAMĂ EXPEDIATĂ LA CHIȘINĂU

Pe trei adrese: Regimentul 175, Regimentul 1 Moldovenesc
și Sovietul de deputați, Chișinău

Eliberați imediat din închisori pe toți bolșevicii și
eserii de stînga arestați pentru delictе politice¹¹.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Scrisă la 19 noiembrie
(2 decembrie) 1917*

*Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXVI*

*Se tipărește după textul
bianchetei de telegramă*

16

***CĂTRE COMISIA ELECTORALĂ
A FLOTEI MĂRII BALTICE
PENTRU ALEGERILE ÎN ADUNAREA
CONSTITUANTĂ**

Aș ruga foarte mult comisia să-mi trimită confirmarea alegerii mele, prin poștă sau printr-un reprezentant al flotei, pe adresa: Petrograd. Institutul Smolnii. Președintelui Consiliului Comisarilor Poporului, Vladimir Ilici Ulianov (Lenin). Tovarășul jurist cu care m-am consultat mi-a declarat că o asemenea cale de trimitere a confirmării nu are în ea nimic ilegal.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Petrograd, 23.XI.1917

*Scrisă la 23 noiembrie
(6 decembrie) 1917*

*Publicată pentru prima oară în 1937,
în revista „Morskoj Sbornik” nr. 11*

Se tipărește după manuscris

17

**CĂTRE COMITETUL DIN PETROGRAD
AL P.M.S.D. (b) DIN RUSIA
COMITETULUI DIN PETROGRAD**

N-ar putea careva din tovarăși să-mi comunice, în cteva cuvinte, dacă în ședința de ieri a Sovietului din Petrograd a fost adoptată rezoluția cu privire la organizarea judecătorească? Și ce s-a făcut în mod *practic* în această direcție?¹²

Lenin

*Scrisă la 25 noiembrie
(8 decembrie) 1917*

*Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXVJ*

Se tipărește după manuscris

Народный Комиссаръ
ПО
Министерству Финансовъ.

12

Петроградъ.
26/11 1917 г.
№.....

В Уша
(Подвойскому и
Антонovu)

Подарил — подарил франц. — дорф-
наки из Оребура. Мудрецы
экстренная Россия, комиссар
проф. Вузова. Промыслы
и Россия экстренно Москва.
А сам — как всегда.

Ленин

18

CĂTRE N.I. PODVOISKI
SAU V.A. ANTONOV-OVSEENKO

26.XI.1917

Către statul-major
(Podvoiski sau Antonov)

Aducătorii acestei scrisori sînt niște tovarăși feroviari din Orenburg. E nevoie de un ajutor militar *imediat* pentru lupta împotriva lui Dutov. Vă rog să examinați chestiunea și s-o rezolvați *în mod practic* cît mai curînd, iar mie să-mi comunicați în scris ce ați hotărît¹³.

Lenin

*Scrisă la 26 noiembrie
(9 decembrie) 1917*

*Publicată pentru prima oară
la 23 februarie 1927,
în ziarul „Pravda“ nr. 44*

Se tipărește după manuscris

19

TELEGRAMĂ ADRESATĂ ARMATEI DE OPERAȚII

Armata de operații

Președintelui comitetului unităților
care nu fac parte din efectivul diviziilor
Corpului 21 de armată, Semennik

Pămînturile cu inventarul lor, viu sau mort, se transmit comitetelor agrare. Ele trebuie puse sub paza cea mai severă, fiind un bun al poporului.

Lenin

*Scrisă la 26 noiembrie
(9 decembrie) 1917*

*Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXVI*

*Se tipărește după textul
blanchetei de telegramă*

20

DISPOZIȚIE

27.XI.1917

Disponem să fie eliberați membrii Comisiei centrale pentru alegerile în Adunarea constituantă care au fost arestați¹⁴.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 22 noiembrie
(10 decembrie) 1917

Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

21

CĂTRE M.S. URIȚKI

Tovarășe Urițki,

Scrie-mi ce se mai aude cu Adunarea constituantă.
Știi că *i-am eliberat* pe cei arestați?

Ai luat măsuri ca să *nu-i* lași să pătrundă în *clădire*?

N-ai întocmit cumva un raport asupra arestării lor
(indicând cauzele și arătând semnificația și utilitatea ei)?

Lenin

Scrisă la 27 noiembrie
(10 decembrie) 1917

Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

22

CĂTRE P.I. STUCIKA, P.A. KRASIKOV
ȘI M.I. KOZLOVSKI

Tovarășilor Stucika, Krasikov și Kozlovski:

Fiți atît de buni și interesați-vă dacă în legea cu privire la alegerile pentru Adunarea constituantă *nu*

*există cum va un termen pentru infirmarea mandatelor celor aleși (și înlocuirea lor cu alte persoane de pe listă)*¹⁵.

Lenin

*Scrisă la 27 sau 28 noiembrie
(10 sau 11 decembrie) 1917*

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

23

*CĂTRE COMISIA CENTRALĂ PENTRU ALEGERILE ÎN ADUNAREA CONSTITUANTĂ

Rog să fiu considerat ales deputat din partea armatei și flotei din Finlanda și să fiu radiat de pe listele din toate celelalte circumscripții în care am fost ales.

V. Ulianov (Lenin)

Petrograd, 28 noiembrie 1917

*Scrisă la 28 noiembrie
(11 decembrie) 1917*

*Publicată pentru prima oară în 1926,
în revista
„Krasnaia Letopis“ nr. 1 (16)*

Se tipărește după manuscris

24

CĂTRE C.C. AL P.M.S.D.(b) DIN RUSIA

Cazul Ganețki

În legătură cu Ganețki, Comitetul Central, întrunit în ședință restrinsă, a hotărît să *nu-l numească* reprezentant la Stockholm.

Așadar, hotărîrea anterioară a C.C. *a fost anulată*.

Propun să se revină asupra ultimei hotărîri, din următoarele motive:

Ce argumente există împotriva lui Ganețki?

Îl cunoaștem din 1903, este membru al C.C. polonez, a lucrat ani de-a rîndul ca membru al C.C. al partidului

nostru, am urmărit, pe cînd eram la Cracovia, activitatea lui, deplasările lui în Rusia etc., l-am văzut la toate congresele noastre etc. etc.

Singurele argumente împotriva lui sînt campania de calomnii, lansată de burghezie, și urletele lui Zaslavski.

Ar fi pur și simplu nedemn de un partid muncitoresc să se lase atît de lesne influențat de bîrfelile unor intelectuali. Dacă are *cineva* de spus ceva rău despre Ganețki, trebuie să și dovedească; pînă atunci nu e cazul să-l schimbăm.

„Toată lumea“ vorbește că „Ganețki a făcut comerț împreună cu Parvus“.

Ganețki și-a cîștigat existența ca *funcționar* la o firmă comercială printre ai cărei acționari era și Parvus. Așa mi-a spus el, și faptul acesta n-a fost încă infirmat.

Este interzis să fii funcționar la o întreprindere comercială capitalistă? Unde scrie așa ceva? În care hotărîre a partidului?

Dar nu sînt printre noi oameni angajați la firme comerciale ale capitaliștilor *ruși*, englezi etc.?

Sau se poate să fii tehnician, administrator, funcționar la capitaliștii *ruși*, dar nu și la capitaliștii *germani*, chiar dacă te afli într-o țară neutră?? Și asta o hotărăște un partid „internaționalist“, nu??

Atunci să spună deschis acest lucru, să adopte o rezoluție generală, să motiveze măsura luată împotriva lui Ganețki.

Cînd Buharin a vrut să se angajeze la întreprinderea lui Parvus ca *publicist*, noi l-am sfătuit să nu facă așa ceva, fiindcă, oricum, nu era vorba de o firmă comercială. Dar, *dînd un asemenea sfat*, noi n-am persecutat pe *menșevici* care au fost angajați la Parvus. Nu l-am persecutat și nu l-am acuzat nici pe Zurabov și nici pe mulți alții.

I-a acuzat cineva? Unde anume?

De ce *pînă acum* n-am luat informații de la *menșevici* care au trăit la Copenhaga și de la celelalte persoane care au știut de comerțul lui Ganețki și *nu* l-au condamnat pentru asta? Acest lucru puteam — și era de datoria noastră — să-l facem.

Să-l „înlăturăm“ pe Ganețki fără să fi stabilit nici un fapt care să pledeze împotriva lui, fără să existe o hotărîre

rîre care să interzică cuiva să se angajeze la firmele comerciale ale capitaliștilor din vreo țară și fără să controlăm zvonurile și birfelile puse în circulație de niște calomniatori *notorii* de teapa lui Zaslavski?? Toate acestea nu sînt altceva decît „teamă” de calomniile unor intriganți iresponsabili.

Nu e demn de un partid muncitoresc să se ia după asemenea birfeli. Dacă tovarășii care se lasă influențați de birfeli sînt „neliniștiți” și „tulburați”, de ce nu vor să-și dea puțină *osteneală*? N-ar fi mai bine să-și dea osteneala să stabilească adevărul decît să repete birfelile? Chiar și aici, la Petrograd, (dacă tovarășul care este atît de tulburat vrea să-și dea puțină osteneală, iar nu să rezolve fără nici un efort o chestiune ca aceasta), se pot găsi *martori* care au stat la Copenhaga, și pot fi găsiți și la Moscova. De ce acuzatorii anonimi ai lui Ganetki din rîndurile partidului nostru nu fac acest lucru??

O asemenea atitudine față de un tovarăș absent, care activează de peste 10 ani, este culmea *nedreptății*.

*S rîsă nu mai tîrziu
de 29 noiembrie (13 decembrie) 1917*

*Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXVI*

Se tipărește după manuscris

25

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISIEI PENTRU ALEGERILE ÎN ADUNAREA CONSTITUANTĂ

Pskov

Rămîn deputat al flotei din Marea Baltică; vă rog să mă înlocuiți cu candidatul următor de pe lista bolșevicilor*.

Ulianov (Lenin)

*Scrisă la 30 noiembrie
(13 decembrie) 1917*

*Publicată pentru prima oară în 1958,
în revista „Sovetskii Morcak” nr. 5*

*Se tipărește după textul
blanchetei de telegramă*

* Telegramme cu conținut analog au fost trimise la Petrograd și la Moscova.
— Nota red.

CĂTRE A. G. ȘLEAPNIKOV ȘI F. E. DZERJINSKI

Tovarășilor Șleapnikov și Dzerjinski

Aducătorul acestei scrisori, tov. Vorobiev, delegat din Ural, are recomandații excelente din partea organizației locale. Situația în Ural este cât se poate de critică: ar trebui *arestate* imediat direcțiile *de aici* (din Petrograd) ale uzinelor din Ural și amenințate că vor fi chemate în fața tribunalului (revoluționar) pentru provocarea unei crize în Ural și să fie *confiscate* toate uzinele din această regiune. Pregătiți numai decît un proiect de hotărîre în acest sens¹⁶.

Lenin

*Scrisă la sfîrșitul lunii noiembrie
(inceputul lunii decembrie) 1917*

*Publicată pentru prima oară
(în fa-simil) la 22 aprilie 1920,
în nr. 95 al ziarului
„Uralskii Rabocii” (Ekaterinburg)*

Se tipărește după manuscris

TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREȘEDINTELUI SOVIETULUI DIN OSTROGOJSK¹⁷

Faceți un inventar exact al obiectelor de valoare, depozitați-le într-un loc păzit; răspundeți pentru păstrarea lor. Moșiile sînt un bun al poporului. Pe jefuitori deferiți-i justiției. Comunicați-ne sentințele pronunțate.

Lenin

Scrisă la 6 (19) decembrie 1917

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

28

CĂTRE COMITETUL DIN PETROGRAD
AL P.M.S.D.(b) DIN RUSIA

8.XII.1917

COMITETULUI DIN PETROGRAD

Vă rog să puneți la dispoziție 100 de oameni *absolut* siguri, membri de partid. Trimiteți-i la camera 175, et. III, la comitetul de luptă împotriva devastărilor. (Pentru numirea lor în funcția de *comisar*).¹⁸

E o chestiune extrem de importantă. Partidul este răspunzător. Adresați-vă raioanelor și uzinelor.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 8 (21) decembrie 1917

Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

29

CĂTRE V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Tovarășul Antonov, care merge la Moscova și de acolo în sud în vederea unor operații militare împotriva lui Kaledin*, se angajează să comunice zilnic Consiliului Comisarilor Poporului, prin fir direct (personal sau prin adjutantul său), *pe cine* desemnează dinsul sau alte autorități militare ca *responsabili* pentru executarea diverselor operații, în special a celor în legătură cu deplasările și concentrările de trupe și cu comanda lor.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 8 (21) decembrie 1917

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIVSe tipărește după textul copiei
dactilografiate, semnate de Lenin

* În decembrie 1917, V.A. Antonov-Ovseenko a plecat în Ucraina în calitate de comandant al trupelor sovietice care luptau împotriva trupelor lui Kaledin. — Nota red.

30

CĂTRE G.I. BLAGONRAVOV
ȘI V.D. BONCI-BRUEVICI

8.XII.1917

Tovarășilor Blagonravov și Bonci-Bruevici

Arestările care urmează să fie operate potrivit indicațiilor tov. Peters sint de o importanță *excepțională* și trebuie executate cu multă energie*. Trebuie luate măsuri *speciale* spre a preveni distrugerea de acte, evadările, ascunderea unor documente etc.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 8 (21) decembrie 1917

Publicată pentru prima oară,
parțial, în 1960, în revista
„Voprosi Istoriei KPSR” nr. 6

Se tipărește pentru prima oară
în întregime, după manuscris

31

CĂTRE I.M. SVERDLOV**

9.XII.1917

Tovarășului Sverdlov

Aducătoarea acestei scrisori se numește Popova, născută Kasparova (este sora lui Kasparov, vechi activist de partid, mort de curind în Elveția; l-am cunoscut îndeaproape). Atît ea cit și soțul ei locuiesc în Petrograd și ar vrea să activeze. Stai de vorbă cu ea sau cere-i secretarului C.C. să stea el de vorbă și să aranjeze lucrurile.

Lenin

Scrisă la 9 (22) decembrie 1917

Publicată pentru prima oară în 1957,
în revista „Istoričeskii Arhiv” nr. 5

Se tipărește după manuscris

* Este vorba de arestarea unor contrarevoluționari. — Nota red.

** În partea de sus a manuscrisului, V. I. Lenin a făcut următoarea însemnare: „Etajul II, camera 39”. — Nota red.

32

CĂTRE V.V. OBOLENSKI

18.XII.1917

Tovarășe Obolenski,

Vă recomand pe aducătorul prezentei scrisori, tovarășul Soloviev (telefon 265-42), specialist în extracția petrolului și autorul unui proiect de naționalizare. Trebuie folosit!

V. Ulianov

Memoriul lui (în problema petrolului) l-am dat lui Șleapnikov. *Există și pentru d-ta un exemplar (la Șleapnikov)*¹⁹.

Scrisă la 18 (31) decembrie 1917

Publicată pentru prima oară
parțial în 1958, în cartea
„Activitatea lui V.I. Lenin
în anii 1917—1922”, Mos ova

Se tipărește pentru prima oară
în întregime, după manuscris

33

CĂTRE P.A. KOZMIN

20.XII.1917

Tovarășe Kozmin,

V-am așteptat ieri ca să stăm de vorbă în chestiunea delegaților de la Oțelăria nr. 2 de lângă stanița Kamen-skaia. Ei cer să fie sistată finanțarea și înlăturată comisia, pe care o consideră reacționară și parazitară. Dacă nu vom putea să ne vedem deseară, vă rog să-mi telefonați²⁰.

Lenin

Scrisă la 20 decembrie 1917
(2 ianuarie 1918)

Publicată pentru prima oară
în noiembrie 1927, în revista
„Sovetskoe Mukomolie
i Hlebopecenie” nr. 8

Se tipărește după manuscris

CĂTRE CHARLES DUMAS²¹

21.XII.1917

Scumpe cetățene Charles Dumas,

Eu și soția mea ne amintim cu plăcere de vremea cînd ne-am cunoscut la Paris, în str. Bonnier. Vă sîntem foarte recunoscători pentru schimbul de idei pe care l-am avut cu dv. și pentru informațiile deosebit de exacte ce ni le-ați furnizat în legătură cu mișcarea socialistă din Franța.

Regret nespus de mult că, datorită profundelor divergențe politice care ne-au separat, relațiile personale între noi au devenit imposibile. În tot timpul războiului eu am luptat împotriva tendinței de „apărare națională” și m-am pronunțat totdeauna pentru sciziune, convins fiind că o asemenea tendință duce la prăbușirea totală a socialismului.

Este de la sine înțeles că vă scriu această scrisoare nu în calitate de membru al guvernului, ci ca persoană particulară.

Primiți, scumpe cetățean, salutări și cele mai bune urări din partea mea și a soției mele.

Lenin

Scrisă la 21 decembrie 1917
(3 ianuarie 1918)

Publicată pentru prima oară
în limba franceză la 6 martie 1959
în „The Times Literary supplement”
(London) nr. 2975

Se tipărește după manuscris
Tradus din limba franceză

În limba rusă a apărut
pentru prima oară în „Vedelea”
(Supliment duminical al ziarului
„Izvestiia”) nr. 16
din 14—20 aprilie 1963

CĂTRE N.I. PODVOISKI²²

Tovarășului Podvoiski, din partea lui Lenin:

Iată care trebuie să fie, după părerea mea, răspunsul nostru: „Așteptați dispozițiile noastre. Nu întreprindeți nici un fel de acțiuni fără dispoziții speciale din partea noastră”.

Scrisă la 29 decembrie 1917
(11 ianuarie 1918)

Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

36

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Harkov, Statul-major al lui Antonov, pentru Antonov

Salut călduros activitatea dv. energetică și lupta necruțătoare pe care o duceți împotriva kalediniștilor. Aprob întru totul intransigența manifestată față de conciliații locali, care, pe cit se pare, au derutat pe o parte din bolșevici. Îndeosebi aprob și salut arestarea, în vagoanele de clasa I și a II-a, a milionarilor sabotori. Vă sfătuiesc să-i trimiteți pentru șase luni de zile la muncă silnică în mină²³. Încă o dată vă salut pentru hotărîrea de care dați dovadă și fi condamn pe șovăielnici.

Lenin

*Scrisă la 29 decembrie 1917
(11 ianuarie 1918)*

*Publicată la (30 decembrie 1917)
12 ianuarie 1918, în ziarul
„Pravda” nr. 226 și „Izvestiia C.E.C.”
din Rusia” nr. 263*

*Se tipărește după textul
blanchetei de telegramă*

37

REZOLUȚIE PE UN MANDAT ÎNCREDINȚAT LUI P. PURVIN²⁴

Consider că această acțiune este extrem de importantă și rog insistent să se ia măsuri energice pentru a satisface cererea tovarășului.

Lenin

*Scrisă la 30 decembrie 1917
(12 ianuarie 1918)*

*Publicată pentru prima oară
în limbile rusă (facsimil)
și letonă în 1957,
în cartea: I. Kaimiņš,
„Latviešu strēlnieki cīnū par
Oktobra revolūcijas uzvaru”, Rīgā*

*Se tipărește după textul
copiei dactilografiate*

38

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.D. TROŢKI Brest-Litovsk

Colonelul Raymond Robins ne-a adus chiar acum discursul rostit de preşedintele Wilson în faţa Congresului la 26 decembrie²⁵. Ţi-l trimit. Sper c-ai să-l foloseşti cum se cuvine.

Lenin

*Scrisă la 30 decembrie 1917
(12 ianuarie 1918)*

*Publicată pentru prima oară
în 1961 în revista
„Voprosi Istorii KPSS” nr. 2*

*Se tipăreşte după textul
benzii de telegraf*

39

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Consiliul Comisarilor Poporului îşi exprimă convingerea că tovarăşul Antonov va acţiona şi pe viitor ca pînă acum, menţinînd un contact permanent cu Puterea sovietică centrală din Ucraina, care a fost salutată de Consiliul Comisarilor Poporului, şi cu comisarul extraordinar numit de acesta²⁶.

*Scrisă la 30 decembrie 1917
(12 ianuarie 1918)*

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Oulegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipăreşte după manuscris

40

CĂTRE I.M. SVERDLOV

31.XII.1917

Tovarăşe Sverdlov,

Te rog stai d-ta de vorbă cu Ganeţki în legătură cu delegaţia C.E.C. din Rusia care urmează să plece în străinătate²⁷.

Lenin

(Poate că te informezi și asupra celor întreprinse de secția internațională a C.E.C. din Rusia în cazul *Basok-Melenevski*.)

*Scrisă la 31 decembrie 1917
(13 ianuarie 1918)*

*Publicată pentru prima oară,
parțial, în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

*Se tipărește pentru prima oară
în întregime, după manuscris*

41

CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE

Arestați imediat pe toți membrii legației și ai misiunii militare române, precum și întregul personal al instituțiilor legației, al consulatului și al celorlalte instituții oficiale românești²⁸.

*Scrisă la 31 decembrie 1917
(13 ianuarie 1918)*

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

1918

42

*CĂTRE DAVID R. FRANCIS, AMBASADORUL
AMERICAN

1.1.1918

Petrograd

Sir,

Întrucît n-am să pot lua legătura cu dv. prin telefon la orele 14, așa cum am convenit, vă înștiințez pe această cale că aș fi bucuros să ne întîlnim în cabinetul meu — Institutul Smolnii, camera 81 — la orele 4 d.a.²⁹

Cu toată stima, *Lenin**Scrisă la 1 (14) ianuarie 1918*

*Publicată pentru prima oară
în limba engleză (în facsimil)
în cartea: G.F. Kennan. „Russia
Leaves the War”, Princeton, 1956*

*În limba rusă a apărut
pentru prima oară în 1957,
în revista „Voprosi Istorii” nr. 8*

*Se tipărește după o fotocopie
a manuscrisului
Tradus din limba engleză*

43

CĂTRE COMISARUL FORTĂREȚEI
PETROPAVLOVSKAIA

1.1.1918

Dispoziție

Eliberați pe ministrul plenipotențiar al României și pe toți membrii legației române care au fost arestați, declarându-le că trebuie să ia toate măsurile pentru

eliberarea trupelor ruse care au fost încercuite și arestate pe front.

La eliberare, cereți-le arestaților români să semneze că au luat cunoștință de această declarație.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 1 (14) ianuarie 1918

„Gazeta Vremennogo Rabocego
i Krestianskogo Pravitelstva”
nr. 5 din 9 (22) ianuarie 1918

Se tipărește după manuscris

44

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. M. KARAHAN*

Brest-Litovsk

Delegației ruse pentru tratative de pace

Tov. Karahan

O copie tovarășului Krilenko,
comandant suprem al armatei

Am primit telegrama dv. în legătură cu comunicările lui Kuzmin și Reizon, membri ai Comitetului militar-revoluționar al Armatei a 8-a³⁰. Transmit această telegramă comandantului suprem al armatei, sfătuindu-l să nu se lase provocat de Rada de la Kiev, să nu aibă încredere în ea, ci să acționeze înarmat, organizat și cu toată fermitatea împotriva comandamentului contra-revoluționar român, împotriva kalediniștilor și a aliaților lor din Rada de la Kiev.

Lenin

Scrisă la 3 (16) ianuarie 1918

Se tipărește pentru prima oară,
după textul benzii de telegraf

* Transmisă prin fir direct. — Nota red.

45

*CĂTRE COMANDAMENTUL GĂRZII ROȘII

Consiliul Comisarilor Poporului ordonă comandamentului Gărzii roșii să elibereze 30 (treizeci) de revolvere pentru paza internă specială a Palatului Tavriceski.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 3 (16) ianuarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV

Se tipărește după textul
dactilografiat, semnat
de V.I. Lenin

46

DISPOZIȚIE

Se pune în vedere tovarășilor soldați și marinari însărcinați cu paza interioară a Palatului Tavriceski să nu permită nici un fel de acte de violență împotriva părții contrarevoluționare a Adunării constituante și să lase trecere liberă tuturor persoanelor la ieșirea din palat, dar să nu permită nimănui să intre din nou fără dispoziții speciale³¹.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)*

Scrisă în noaptea de 5 spre 6
(18 spre 19) ianuarie 1918

Publicată la 12 (25) ianuarie 1918,
în ziarul „Russkie Vedomosti” nr. 5

Se tipărește după manuscris

47

TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ
COMISARIATULUI POPORULUI PENTRU JUSTIȚIE

Am primit chiar acum o informare că azi-noapte niște marinari au pătruns în spitalul Mariinski și au ucis pe

* Documentul a fost semnat și de M.S. Urički, comisar pe lângă Comisia centrală pentru alegerile în Adunarea constituantă și membru al Comisiei extraordinare pentru apărarea Petrogradului. — Nota red.

Șingarev și pe Kokoșkin. Luați imediat măsuri, în primul rând, pentru deschiderea unei anchete severe și, în al doilea rând, pentru arestarea marinarilor vinovați de asasinat³².

Lenin

Scrisă la 7 (20) ianuarie 1918

Publicată la 8 (21) ianuarie
1918, în ziarul „Pravda”
nr. 6 (ediția de seară)

Se tipărește după textul
copiei dactilografiate

48

CĂTRE K.A. MEHONOȘIN

7.I.1918

Tovarășului Mehonoșin

Aducătorul prezentei scrisori, tov. Rahia, vechi activist de partid, pe care-l cunosc personal, merită toată încrederea. E *foarte* important să-l ajuți dindu-i (pentru proletariatul finlandez) arme: vreo 10 000 de puști, cu cartușe, și 10 tunuri de cîmp, cu obuze.

Te rog *foarte mult* să satisfaci această cerință, fără să ajustezi cifrele.

Al d-tale, *Lenin*

Scrisă la 7 (21) ianuarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

49

DISPOZIȚIE CĂTRE V.D. BONCI-BRUEVICI

Dispoziție

Să se aducă la cunoștința marinarilor din echipajul de gardă (și să li se ceară să semneze de luare de cunoștință) că răspund de viața ofițerilor arestați și, în caz că se întâmplă ceva, li se vor tăia rațiile, vor fi arestați și deferiți justiției.

Să se ia măsuri urgente: (1) ca la clădirea respectivă să se trimită o pază bine înarmată; (2) ca pe listă să figureze *numele* a cât mai mulți marinari din echipajul de gardă³³.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă în ianuarie 1918,
nu mai devreme de 8 (21)

Publicată pentru prima oară în 1930,
în cartea: Vlad. Bonci-Bruevici,
„La posturile de luptă
ale revoluțiilor din februarie
și din octombrie 1917”, Moscova

Se tipărește după manuscris

50

*CĂTRE COMISARIATUL PENTRU
APROVIZIONARE
ȘI CĂTRE SECȚIA DE APROVIZIONARE
A CONSILIULUI ECONOMIC SUPERIOR³⁴

13.I.1918

Aducătorii acestei scrisori, tovarășii Suvorov și Antropov, sînt imputerniciți ai Comitetului regional al Sovietelor din Ural. Trebuie să li se încredințeze sarcina de a lua măsurile cele mai revoluționare pentru a asigura transportul vagoanelor cu cereale din Siberia la Petrograd.

Lenin

Scrisă la 13 (26) ianuarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

51

NOTĂ CĂTRE SECRETARĂ

Transmite d-ta asta lui Șlihter și lui Nevski, împreună cu rugămintea mea de a ajuta *din toate puterile* pe acești oameni, care fac o foarte bună impresie,

căci numai astfel de detașamente (alcătuite din 40—60 de persoane din partea locului) ne pot scăpa de foamete.

Lenin

Scrisă la 13 (26) ianuarie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXIII*

Se tipărește după manuscris

52

CĂTRE K.A. MEHONOȘIN

13.I.1918

Tovarășului Mehonoșin sau locțiitorului său

Vă rog să dați tovarășului care vă aduce această scrisoare gloanțe de revolver, browninguri de toate trei calibrele și cât mai multe gloanțe de alte tipuri, pentru Antonov. Tovarășul Nikolai Kuzmici Kuzmin este comandantul Gărzii roșii din districtul Harkov.

Lenin

Scrisă la 13 (26) ianuarie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

53

TELEGRAMĂ EXPEDIATĂ LA HARKOV ȘI LA MOSCOVA

Harkov, Secretariatul poporului.

Statul-major al lui Antonov.

Tovarășului Ordjonikidze

Moscova. Comandantului-șef Muralov.

Prezidiului Sovietului de deputați

Într-o comunicare primită de noi se arată că între Orel și Kursk s-a produs o blocare de trenuri, care împiedică transportul cărbunilor și al cerealelor. Orice întrerupere în circulația trenurilor ne amenință cu foametea și cu oprirea lucrului în fabrici. Bănuim că e la mijloc un sabotaj al feroviarilor localnici, fiindcă acolo au mai fost asemenea cazuri. Vă rugăm insistent să luați cele mai

drastice măsuri revoluționare. Trimiteți un detașament de oameni absolut siguri. Faceți tot ce e posibil pentru a grăbi venirea vagoanelor cu cereale la Petrograd, altfel ne amenință foametea. Puneți de pază pe locomotive câțiva marinari sau ostași ai gărzilor roșii. Nu uitați că în dv. e salvarea Petrogradului din ghearele foamei.

Lenin

Scrisă la 13 (26) ianuarie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV*

*Se tipărește după textul
consennat de N.P. Gorbunov*

54

CĂTRE M.A. SPIRIDONOVA

Tovarășei Spiridonova

Nu pot cu nici un chip să plec de la ședința comisiei (cu eserii) pentru redactarea legii cu privire la socializarea pământului. Te rog cere d-ta scuze în numele meu și dă citire, la congres, documentului alăturat³⁵.

Lenin

*Scrisă între 13 (26)
și 18 (31) ianuarie 1918*

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

55

CĂTRE K.B. RADEK

14.I.1918

Dragă Radek,

Troțki sau Kamenev o să-ți facă cunoscut punctul meu de vedere. Sint principial, fundamental în dezacord cu d-ta: d-ta cazi în cursa pe care imperialiștii din ambele grupuri o întind Republicii sovietice³⁶.

Cu cele mai bune salutări,

Al d-tale, *Lenin*

Scrisă la 14 (27) ianuarie 1917

*Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXVI*

*Se tipărește după manuscris
Tradus din limba germană*

56

CĂTRE V.A. ANTONOV-OVSEENKO
ȘI G.K. ORDJONIKIDZE

15.I.1918

Harkov

Pentru Antonov și Sergo

Vă rog stăruitor, luați măsurile *cele mai energice și mai revoluționare* pentru a trimite *cereale, cereale* și iar *cereale!!!* Altfel Petrogradul poate să piară. Trimiteți trenuri și detașamente speciale. Colectați și depozitați. Trenurile să aibă însoțitori. Raportați zilnic.

Vă rog foarte mult.

*Lenin**Scrisă la 15 (28) ianuarie 1918**Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV**Se tipărește după manuscris*

57

*CĂTRE COMITETUL REVOLUȚIONAR
AL FLOTEI

15.I.1918

Vă rog să luați de urgență măsuri pentru a pune numai-decît la dispoziția tov. Ter-Arutiunianț 2 000 de marinari în vederea acțiunilor militare împotriva Radei burgheze⁸⁷.

*Lenin**Scrisă la 15 (28) ianuarie 1918**Publicată pentru prima oară (în facsimil) în 1924, în cartea „Lenin și Flota Roșie”, Leningrad**Se tipărește după manuscris*

58

CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU FINANȚE

15.I.1918

Dați tovarășului Ter-Arutiunianț 1 000 000 (un milion) de ruble și puneți azi problema în discuția Consiliului Comisarilor Poporului.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 15 (28) ianuarie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

59

CĂTRE N.I. PODVOISKI ȘI N.V. KRILENKO*

15.I.1918

Tovarășilor Podvoiski și Krilenko

Scrisoarea alăturată am primit-o azi de la tovarășul *Luteraan*, un olandez, membru al partidului de stînga al „tribuniștilor“³⁸. Îl cunosc din 1915, de la Berna.

Ne roagă să-i trimitem bani de drum și să-l înrolăm în Garda roșie a Rusiei.

V-aș ruga, din motive de ordin principial, să-i satisfaceți cererea. Pentru început poate că ar fi indicat să-l repartizați la letoni sau estonieni, care știu limba germană, pînă ce o să învețe rusește³⁹.

Lenin

Scrisă la 15 (28) ianuarie 1918

*Publicată pentru prima oară parțial,
în 1957, în cartea: E. Erihalov.
„Garda roșie în lupta
pentru puterea Sovietelor“, Moscova*

*Se tipărește pentru prima oară
în întregime, după manuscris*

* Pe acest document V.I. Lenin a făcut următoarea însemnare „B. Luteraan. Oostenburgermiddenstraat, 59^{III}, Amste.dam, Holland“. — *Nota red.*

60

CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE

17.I.1918

Vă rog să dați comisarului de la calea ferată finlandeză 25 000 de puști și 30 de mitraliere, de care este absolută nevoie pentru apărarea soldaților ruși din Finlanda de atacurile bestiale ale detașamentelor burgheze albgardiste.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 17 (30) ianuarie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1912,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

61

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Harkov. Tovarășului Antonov, comisar al poporului

Am primit telegrama dv. Salut alăturarea cazacilor, ai căror delegați sînt deja aici și participă la congresul Sovietelor⁴⁰. În legătură cu Moghilevul, i-am comunicat chiar acum lui Podvoiski și am să-i comunic și lui Krilenko; în ceea ce privește problema pămîntului în regiunea Donului, vă sfătuiesc să țineți seama de textul rezoluției cu privire la federația republicilor sovietice, care a fost adoptată alaltăieri la congresul Sovietelor. Această rezoluție e menită să-i liniștească complet pe cazaci⁴¹. Vă rog să comunicați secretariatului că Zatonski a plecat la Harkov; că la plecare a cerut să fie numit ca locțiitor al tov. Artem. Răs undeti-mi imediat.

Lenin

Scrisă la 17 (30) ianuarie 1918

*Publicată pentru prima oară,
parțial, în 1924, în cartea:
V. A. Antonov-Ovseenko.
„Insemnări despre războiul civil”
vol. I, Moscova*

*Se tipărește după textul
atârnătei de le cîrmu*

*Publicată în întregime în 1932,
în: V.I. Lenin, Opere,
ed. 2-3 vol. XXIX*

62

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Harkov, pentru Antonov

Salut victoria⁴². Voi transmite numaidecît la Moscova cererea dv. Depuneți toate eforturile pentru trimiterea a cît mai multe cereale la Petrograd.

Lenin

Scrisă la 17 (30) ianuarie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXVI*

*Se tipărește după textul
benzii de telegraf*

63

DISPOZIȚIE PENTRU ADUCEREA LA SMOLNII A UNEI BIBLIOTECI DOCUMENTARE

18.I.1918

Rog să se aducă la Smolnii, pentru a fi pusă la dispoziția Consiliului Comisarilor Poporului, o bibliotecă documentară din birourile oficiale, care să fie alcătuită din 2—3 dulapuri cu Dicționarul enciclopedic și cu îndreptare (cît mai noi), în special în domeniul financiar și economic.

Scrisă la 18 (31) ianuarie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

64

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Harkov, pentru Antonov, comisar al poporului

Avind în vedere reproșurile aduse de Secretariatul poporului în legătură cu fricțiunile ce s-au ivit între dv.

și C.E.C. al Ucrainei, vă rog să ne comunicați și dv. despre ce este în fond vorba; se înțelege de la sine că nu este de dorit să ne amestecăm în treburile interne ale Ucrainei atita timp cit acest lucru nu este impus de necesități de ordin militar. Este preferabil ca o măsură sau alta să fie aplicată prin intermediul puterii locale și, în general, cel mai bine ar fi dacă toate neînțelegerile ar fi aplanate pe loc⁴³.

Lenin

*Scrisă înainte de 21 ianuarie
(3 februarie) 1918*

*Publicată pentru prima oară în 1924,
în cartea: V.A. Antonov-Ovseenko,
„Însemnări despre războiul civil”,
vol. I, Moscova*

*Se tipărește după textul
blanchetei de telegramă*

65

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO

21.I.1918

Tov. Antonov,

Am primit de la C.E.C. (de la cel din Harkov) o plingere împotriva dv. Îmi pare foarte rău că n-ați primit telegrama mea în care vă rugam să-mi dați explicații. Vă rog stabiliți cit mai curind legătura cu mine (prin fir direct — prin unul sau două, prin Harkov) ca să putem vorbi cum trebuie și să lămurim temeinic chestiunea. Vă rog foarte mult depuneți *toate* eforturile ca *toate* fricțiunile, *de orice fel*, cu C.E.C. (din Harkov) *să fie lichidate*. Acest lucru este *extrem de important* din punctul de vedere al *intereselor de stat*. Pentru numele lui Dumnezeu, împăcați-vă cu ei și recunoașteți suveranitatea lor *în orice privință*. Vă rog insistent să scoateți din posturi pe comisarii numiți de dv.

Am toată speranța că veți îndeplini această rugămintă și veți ajunge la o *deplină* înțelegere cu C.E.C. din Harkov. Aici e nevoie de *foarte mult tact* național.

În legătură cu victoriile repurtate asupra lui Kaledin & Co., vă trimit cele mai cordiale salutări și urări de bine și vă felicit din toată inima. Ural Ural O caldă strângere de mână.

Al dv., *Lenin*

*Scrisă la 21.ianuarie
(3 februarie) 1918*

*Publicată pentru prima oară în 1924,
în cartea: V.A. Antonov-Ovseenko.
„Insemnări despre războiul civil“,
vol. I, Moscova*

Se tipărește după manuscris

66

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.K. ORDJONIKIDZE

Harkov

Secretariatul poporului.

Pentru comisarul Ordjonikidze

Am primit telegrama d-tale din 20.I.1918. Îți mulțumesc din suflet pentru măsurile energice în legătură cu aprovizionarea. Te rog insistent să depui în continuare toate eforturile pentru procurarea de alimente, să organizezi de urgență colectarea cerealelor și stocarea lor, pentru ca să putem pune la punct aprovizionarea înainte ca drumurile să devină impracticabile. Toată nădejdea e în d-ta; altminteri, în primăvară ne amenință inevitabil foametea.

În ceea ce privește trimiterea banilor, am vorbit cu Peatakov și o să mai vorbesc cu el. Au fost trimise 100 000 000 și alte 50 000 000 vor fi trimise la Harkov. Ia măsuri pentru organizarea unei puternice paze pe linia Petrograd-Harkov. Sînt convins că raporturile dintre d-ta și C.E.C. din Harkov vor fi, ca și pînă acum, pe deplin amicale. Cu salutări și bune urări,

Lenin

*Scrisă la 22 ianuarie
(4 februarie) 1918*

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Gulegeri din Lenin“, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

67

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
LUI K. MANNER ȘI K. WIİK

Urgentă. Oficială

Helsingfors

Pentru Manner, președintele guvernului, și pentru
Karl Wiik

E absolut necesar să transmiteți la radio informații mai dese și mai amănunțite în limba suedeză și să trimiteți în Suedia telegrame din partea sindicatelor muncitorilor suedezi din Finlanda pentru a dezminți știrile, complet false, pe care le răspîndește presa burgheză suedeză în legătură cu evenimentele din Finlanda⁴⁴. Rog să fiu informat asupra tuturor măsurilor luate.

Lenin

*Scrisă la 24 ianuarie
(6 februarie) 1918*

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

68

CĂTRE G.V. CICERIN

24.I.1918

Tschitscherine

Tovarășe Cicerin,

Aducătorul acestui bilet este un pacifist care dorește să discute despre pace⁴⁵. Dacă dispui cumva de un moment liber, caută să-i satisfaci această dorință.

Lenin

*Scrisă la 24 ianuarie
(6 februarie) 1918*

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI ARTHUR HENDERSON⁴⁶

Guvernul socialist rus regretă că nu poate să participe la conferința socialiștilor din țările Antantei, întrucît ea contravine principiilor internaționalismului. Noi ne opunem împărțirii clasei muncitoare după criteriul grupărilor imperialiste. Dacă laburiștii englezi sînt de acord cu intențiile de pace ale rușilor, care au primit adeziunea partidelor socialiste din țările Europei centrale, o asemenea împărțire este cu atît mai inadmisibilă.

*Scrisă la 24 ianuarie
(6 februarie) 1918
Expedită la Londra*

*Publicată în limba engleză
în ziarul „The Call” nr. 97
din 14 februarie 1918*

*În limba rusă se tipărește
pentru prima oară, după textul
apărut în ziar
Tradusă din limba engleză*

*ORDIN CĂTRE N.I. PODVOISKI, COMISAR AL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE

28 ianuarie 1918

Date fiind dificultățile existente în domeniul aprovizionării și pericolul unor acțiuni contrarevoluționare, ordon să se ia *numaidecît* măsurile cele mai hotărîte și mai urgente pentru evacuarea din Petrograd a tuturor prizonierilor de război, și în primul rînd a ofițerilor.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Se va trimite cîte o copie de pe acest ordin comandamentului districtului militar și lui Kedrov, comisarul pentru problemele prizonierilor de război.

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 28 ianuarie
(10 februarie) 1918

Publicată pentru prima oară
în 1957, în colecția „Decrete
ale Puterii sovietice“, vol. I

Se tipărește după manuscris

71

CĂTRE N.I. PODVOISKI

29.I.1918

Tovarășe Podvoiski,

Aducătorul prezentei scrisori, *Balonov*, este, cred, în drept să ceară să se aducă onoruri militare tatălui soției sale, care a fost ucis la 13.VII.1917, fiind suspectat de bolșevism*.

Telefonează-mi, te rog, care este părerea d-tale sau comunică-mi-o personal.

Lenin

Scrisă la 29 ianuarie
(11 februarie) 1918

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXI

Se tipărește după manuscris

72

CĂTRE A.L. KOLEGAEV

30.I.1918

Tovarășe Kolegaev,

Te rog să-i ajuți pe aducătorii prezentei scrisori (prima asociație a plugarilor comuniști din Rusia), dindu-le

* Este vorba de N. P. Popov, — *Nota red.*

sfaturi, arătându-le cum și de unde ar putea să capete pământ. Inițiativa lor e frumoasă, așa că trebuie s-o sprijini pe toate căile⁴⁷.

Lenin

*Scrisă la 30 ianuarie
(12 februarie) 1918*

*Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV*

Se tipărește după manuscris

73

CĂTRE G.E. ZINOVIEV

30.I.1918

Tovarășe Zinoviev,

Trimitte, te rog, *duminică* la orele 14 un om potrivit, din partea Sovietului din Petrograd, ca să participe la adunarea muncitorilor de la uzinele Obuhov, care au înființat Prima asociație a plugarilor comuniști din Rusia, pentru a le da indicații, sfaturi, ajutor.

Ar fi bine să alegi un organizator practician cu *experiență*.

Lenin

*Scrisă la 30 ianuarie
(12 februarie) 1918*

*Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris*

74

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Nikitovka

Comandantului-șef Antonov

Din lipsă de benzină, amenință să se oprească lucrul în mine. Nu se poate pompa apa de evacuare. Vă rog foarte mult, dacă aveți cit de cit posibilitate, sub raport

militar, să trimiteți minelor toată benzina de care dispuneți pe adresa: Consiliul economic regional Harkov, Sumskaia, 27.

Lenin

Scrisă la 30 ianuarie
(12 februarie) 1918

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

75

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Nikitovka

Comandantului-șef Antonov*

N-avem nimic împotriva numirii lui Kojevnikov. Căutați să luați contact cu Obolenski și cu Comitetul Executiv Central din Ucraina; nu acționați fără a vă pune de acord cu Obolenski și C.E.C.; dacă ei nu obiectează, sintem de acord cu numirea lui Kojevnikov în calitate de comisar extraordinar al bazinului Donețului.

Lenin

Scrisă la 30 ianuarie
(12 februarie) 1918

Se tipărește după textul scris
de V.I. Lenin și de I.V. Stalin
și semnat de V.I. Lenin

76

CĂTRE N.P. GORBUNOV

Tovarășului Gorbunov

1) Decretul cu privire la lansarea de obligații ale Împrumutului libertății în locul banilor trebuie neapărat să-l dai la tipărit *astăzi*, 31.I (*astfel ca mine să apară în presă*)⁴⁸.

* Adresa telegramei și cuvintele „N-avem nimic împotriva” și „nu acționați fără a vă pune de acord cu Obolenski și C.E.C.” sînt scrise de V.I. Lenin.
— Nota red.

2) După aceea trebuie să-l trimiți lui Spunde.

3) Serviciul de expediție a titlurilor de stat emise trebuie să *lucreeze* pe ziua de 2.II.1918, întâmpinarea domnului.

Ia măsuri în acest sens.

*Scrisă la 31 ianuarie
(13 februarie) 1918*

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

77

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M.A. MURAVIOV

14.II.1918

Kiev

Comandantului-șef Muraviov

Dacă nu primiți o altă dispoziție din partea lui Antonov, acționați cât mai energic pe Frontul românesc, în înțelegere cu Racovski și cu comisia lui*.

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1924,
în cartea: V.A. Antonov-Ovseenko.
„Însemnări despre războiul civil”,
vol. I, Moscova*

Se tipărește după manuscris

78

DISPOZIȚIE CĂTRE SECRETARĂ

Trimite-i această telegramă lui Cicerin și spune-i că-l rog să adreseze de urgență o notă de protest ambasadorului Suediei⁴⁹.

Lenin

Scrisă la 14 februarie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

* Vezi de asemenea volumul de față, Anexe, documentul 9. — *Nota red.*

79

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI K. MANNER

Urgentă
Oficială. *Secretă*

Helsingfors, pentru Manner
Guvernul popular al Finlandei

Vă rog să vă informați imediat la Comitetul Central al flotei din Marea Baltică în legătură cu acostarea unor crucișătoare suedeze la insula Oland și debarcarea de trupe suedeze. Vă rog să-mi comunicați cât mai curînd, telegrafic, ce date posedă în această privință guvernul muncitoresc al Finlandei și ce poziție ia el în legătură cu toată această chestiune și cu intervenția forțelor armate suedeze⁶⁰.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 14 februarie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

80

RADIOGRAMĂ ADRESATĂ
COMITETULUI CENTRAL
AL FLOTEI DIN MAREA BALTICĂ

Corespunde oare adevărului știrea că vase de război suedeze au acostat la insula Oland și, debarcînd un detașament, i-au silit pe ai noștri să se retragă? Ce măsuri militare de apărare și de represiune a luat Comitetul Central al flotei baltice? Ce nave de război a trimis el la Oland, și cînd anume?

Răspundeți imediat. Sîntem extrem de îngrijorați. Nu admitem ideea că Comitetul Central al flotei baltice și flota noastră revoluționară ar putea să stea inactive. Aștept răspuns.

Lenin

*Scrisă în noaptea de
14 spre 15 februarie 1918*

*Se tipărește pentru prima oară,
după textul benzii de telegraf*

81

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI E. V. LUGANOVSKI,
SECRETAR AL POPORULUI
AL REPUBLICII SOVIETICE UCRAINENE

Harkov

Pentru Luganovski, secretar al poporului

Astăzi, comisarul poporului pentru problemele militare, Podvoiski, i-a trimis lui Kudinski următoarea telegramă:

„Potrivit împuternicirilor ce v-au fost acordate, veți aduce la îndeplinire următoarele: pe teritoriul Republicii Sovietice Ucrainene, acțiunile dv. urmează să fie perfect coordonate cu acelea ale Puterii sovietice din Ucraina și ale organelor ei; de aceea, împuternicirile dv. speciale, în sensul subordonării — față de dv. — a diverselor organe ale puterii, se limitează doar la guberniile: Breansk, Smolensk, Vitebsk, Orel, Voronej și Tula“.

Sper că vă veți conforma acestei dispoziții și că Kudinski se va supune prevederilor ei.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 16 februarie 1918

Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris

82

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
PREȘEDINTELUI COMITETULUI
MILITAR-REVOLUȚIONAR AL REGIUNII DONULUI

Oficială. Secretă

Voronej

Președintelui Comitetului militar-revoluționar
al regiunii Donului

Am primit telegrama dv. din 31/I* prin care ne comunicați că au fost eliberate localitățile Șahтна și Kameno-lomen. Salut succesele obținute de trupele sovietice. Vă

* 13 februarie 1918 stil nou. — Nota red.

mulțumesc îndeosebi pentru știrca că ați trimis 60 de vagoane de cărbune prin Țarițin. Vă rog insistent să-mi comunicați telegrafic numerele trenurilor cu cărbune și cu cereale, precum și ziua și ora exactă a expedierii lor. Acest lucru este extrem de important. Trimiteți mai multe cereale. Scrisoarea spionului lui Alekseev n-am primit-o încă. Trimiteți-o cu o ocazie sigură, după ce faceți o fotocopie⁵¹.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 16 februarie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

83

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Oficială

Nikitovka

Comandantului-șef Antonov

Am primit telegrama prin care-mi faceți cunoscută numirea lui Falkovski. Vă rog insistent să acționați numai în deplină înțelegere cu Luganovski și potrivit indicațiilor date de el ca secretar al poporului al Republicii ucrainene suverane. Dacă se ivesc divergențe între dv., căutați să aranjați lucrurile prin Skripnik, Zatonki, Boș sau, în sfârșit, comunicați-mi telegrafic mie, dar nu treceți niciodată peste Luganovski. Bogatul tezaur al guvernului român trebuie păzit cu strâșnicie, ca să fie predat poporului român după răsturnarea contrarevoluției din propria-i țară.

Lenin

Scrisă la 17 februarie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1969,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXVI*

Se tipărește după manuscris

84

CĂTRE A.I. RIKOV

Pentru *R i k o v*

În primul rînd, ai datele inventarierii:

(1) unde (*adresele*)(2) la *cine anume* (numele și adresele) se află toate aceste încărcături?

În al doilea rînd, unde (cînd, de către cine?) s-au dat dispoziții pentru paza lor?

Cine răspunde de paza lor?În al treilea rînd, *cine* răspunde de justa lor distribuire (raționalizată, *normată*, pe cartele)?În al patrulea rînd, *ce* s-a făcut (*de către cine?*) pentru *distribuirea gratuită*, la țăranii săraci, a unei părți din aceste produse și din toate celelalte care au fost confiscate?⁵²*Scrisă după 18 februarie 1918**Publicată pentru prima oară în 1969, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXVI**Se tipărește după manuscris*

85

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
PREȘEDINTELUI SOVIETULUI DE DEPUTAȚI
AL ORAȘULUI DRISSA⁵³Către Urban, președintele Sovietului de deputați
al orașului Drissa

Opuneți rezistență oriunde este cu putință. Evacuați toate lucrurile de valoare și alimentele. Tot restul trebuie distrus. Nu lăsați nimic dușmanului. Demontați șinele de cale ferată — cite două verste din zece. Aruncați podurile în aer.

*Lenin**Scrisă la 19 februarie 1918**Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV**Se tipărește după textul consemnat de N.P. Gorbunov*

86

CĂTRE C.C. AL P.M.S.D. (b) DIN RUSIA

Vă rog să luați în considerație și votul meu *pentru* procurarea de cartofi și armament de la rechinii imperialismului anglo-francez⁵⁴.

Lenin

Scrisă la 22 februarie 1918
Publicată pentru prima oară în 1922,
în: *N. Lenin (V. Ulianov).
Opere, vol. XV*

Se tipărește după manuscris

87

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Urgent.

Către Antonov, comisar al poporului,
în localitatea în care se găsește

Chiar astăzi să fie cucerit, cu orice preț, orașul Rostov*.

Lenin

Scrisă la 23 februarie 1918
Publicată pentru prima oară în 1924,
în cartea: *V.A. Antonov-Ovseenko.*
„Insemnări despre războiul civil”,
vol. I, Moscova

*Se tipărește după textul
blanchetei de telegramă*

88

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
SOVIETELOR DIN OREL ȘI KURSK

Orel și Kursk
Către Soviete

Dată fiind posibilitatea unei evacuări imediate a administrației căilor de comunicații ale frontului, vă ordon să amenajați o clădire corespunzătoare.

Lenin

Scrisă la 23 februarie 1918
Publicată pentru prima oară în 1942,
în „*Culegeri din Lenin*”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

* Orașul Rostov pe Don a fost cucerit de trupele sovietice la 24 februarie 1918. — *Nota red.*

89

RADIOGRAMĂ ADRESATĂ DELEGAȚIEI PENTRU TRATATIVE DE PACE

Gara Novoselie
Delegației pentru tratative de pace
Către Cicerin, Ioffe, Karahan și Sokolnikov

Nu înțelegem prea bine sensul telegramei dv. Dacă cumva aveți ezitări, așa ceva e inadmisibil⁵⁵. Trimiteți parlamentari și căutați să ajungeți mai repede la germani.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 25 februarie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1929,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XI*

Se tipărește după manuscris

90

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.V. VOROVSKI

Către Vorovski
Kaptansgatan, 13, Stockholm

Ați primit toate telegramele noastre, cunoașteți condițiile puse de germani și știți că noi le-am acceptat⁵⁶. Comunicați-ne în fiecare zi, telegrafic, ce știri mai aveți și ce mai scrie în presa străină.

Lenin

Scrisă la 26 februarie 1918

*Publicată pentru prima oară
la 6-7 noiembrie 1927,
în ziarul „Izvestiia“ nr. 256*

Se tipărește după manuscris

91

TELEGRAMĂ EXPEDIATĂ LA IRKUTSK

Pacea n-a fost încă semnată, dar delegația noastră a plecat la Brest-Litovsk ca să semneze condițiile de pace, care au fost acceptate de C.E.C. din Rusia și de Consiliul

Comisarilor Poporului. Am primit rezoluția dv. Alb-gardiștii germani și batalioanele de marș ale armatei lor regulate s-au unit cu alb-gardiștii noștri, și acum se năpustesc asupra Petrogradului cu o înverșunare tilhă-rească. Avem informații despre existența unor mari mișcări de trupe germane în urma detașamentelor de avangardă. Cea mai mare parte din trupele noastre o iau la fugă*. Patria socialistă e în primejdie. Au fost ocupate orașele Dvinsk, Reval, Venden, Volmar, Minsk, Pskov. Starea de spirit a populației e bună. Muncitorii s-au ridicat în masă pentru apărarea Republicii sovietice. Comitetul Central al bolșevicilor se pronunță pentru semnarea păcii. Comitetul Central al eserilor de stînga este pentru continuarea războiului sfînt.

În ceea ce privește aurul, recomandăm ca el să fie plătit la prețul de cost la extracție. Consiliul Comisarilor Poporului n-a emis un decret special în acest sens.

Lenin

Scrisă la 27 februarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după textul consemnat de N.P. Gorbunov și completat de V.I. Lenin

92

*CĂTRE TOATE SOVIETELE DE DEPUTAȚI CĂTRE TOȚI CETĂȚENII ȚĂRII

Petrograd, 1 martie (16 februarie)

Astăzi, 1 martie (16 februarie), la orele 8 seara, s-a primit următoarea telegramă din Brest-Litovsk:

„Petrograd, Smolnii, Consiliul Comisarilor Poporului. Trimiteți-ne un tren la Toroșino (lîngă Pskov) cu pază suficientă. Luați legătura cu Krilenko în această chestiune. Semnat: Karahan“.

După toate probabilitățile, această telegramă vrea să spună că germanii au rupt tratativele de pace. Trebuie să fim pregătiți pentru a face față unei ofensive imediate

* Textul acestei telegrame de la cuvintele „Avem informații” și pînă la cuvintele „Patria socialistă” a fost scris de V.I. Lenin. — Nota red.

a germanilor asupra Petrogradului și în general pe toate fronturile. Trebuie neapărat mobilizată toată lumea și întărite măsurile de securitate și apărare⁵⁷.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 1 martie 1918

*Publicată pentru prima oară
la 2 martie (17 februarie) 1918,
în ziarul „Pravda” nr. 39 și
„Izvestiia C.E.C. din Rusia” nr. 38*

Se tipărește după manuscris

93

CĂTRE F.E. DZERJINSKI

4.III (19.II) 1918

Tovarășe Dzerjinski,

Aducătorul acestei scrisori, Sidorenko, a fost citeva zile secretarul meu personal. Am fost pe deplin mulțumit de el. A fost destituit numai pentru că, îmbătându-se odată, după cum am aflat, a spus în gura mare că el e „secretarul lui Lenin“.

Acum îmi spune că se căiește amarnic. În ce mă privește, inclin, fără nici o reticență, să-l cred; e un băiat tinăr și, după părerea mea, foarte bun. Și cu tineretul trebuie să fim înțelegători.

Pe baza tuturor acestor date, judecă și d-ta și vezi cam ce loc ai putea să-i găsești.

Al d-tale, *Lenin*

*Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris*

94

CĂTRE M.F. ANDREEVA

Maria Feodorovna,

Îmi pare rău, dar colegii mei din Consiliul Comisarilor Poporului găsesc că e imposibil ca eu (trezind peste comisia de anchetă) să admit vizite la închisoare, cu atât

mai mult cu cît persoanele respective (dacă sînt bolnave) beneficiază de asistență medicală.

Nu pot să acționez împotriva voinței și hotărîrilor colegilor mei din Consiliu.

În momentul de față îmi e absolut imposibil să stau de vorbă cu dv., fiindcă *nu* mă pot rupe de la treburile mele. Am să vă scriu despre cazul „provocatorului și șantajistului“ (căci Kartășev este, *e v i d e n t*, un șantajist; după informațiile pe care le am, el se află de mult la *închisoare*).

Vă cer mii de scuze.

O caldă stringere de mînă, *Lenin*

*Scrisă între 12 martie
1918 și septembrie 1919*

*Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris*

95

CĂTRE G.K. ORDJONIKIDZE

Tovarășe Sergo,

Te rog foarte mult să acorzi o deosebită atenție Crimei și bazinului Donețului, în vederea creării unui front unic de luptă împotriva unei invazii din Apus. Convinge-i pe tovarășii din Crimeea că evoluția situației îi obligă să se apere și că ei trebuie să se apere, independent de ratificarea tratatului de pace. Dă-le de-nțeles că situația din Nord se deosebește în mod radical de cea din Sud și că în cazul unui război, al unui război efectiv al germanilor cu Ucraina, ajutorul Crimei, pe care germanii ar putea în treacăt s-o înghită, nu este numai o datorie de stat vecin, dar și o cerință de autoapărare și de păstrare a propriei sale ființe. S-ar putea ca Sluțki, neînțelegînd întreaga complexitate a situației ce s-a creat, să adopte o altă linie, simplistă; în acest caz, trebuie în mod categoric să-l pui la punct, invocînd numele meu. Evacuarea imediată în regiunile din răsărit a stocurilor de cereale și de metale, organizarea de grupuri de sabotaj, crearea unui front unic de apărare din Crimeea și pînă în Veli-corusia, în care să fie atrași țărani, ucrainizarea cate-

gorică și necondiționată a detașamentelor noastre care acționează în Ucraina, — iată în ce constă sarcina momentului de față. E necesar să-i interziceți lui Antonov să-și mai zică Antonov-Ovseenko; el trebuie să se numească pur și simplu Ovseenko. Același lucru trebuie spus și în privința lui Muraviov (dacă rămâne la postul său), ca și în privința celorlalți.

În ceea ce privește Republica Donețului, spune-le tovarășilor Vasilcenko, Jakov și celorlalți că, oricât ar încerca ei să separe ținutul lor de Ucraina, el, judecând după geografia lui Vinnicenکو, tot va fi inclus în hotarele Ucrainei și va fi cucerit de nemți. De aceea ar fi cu totul absurd din partea Republicii Donețului să nu accepte un front comun de apărare cu restul Ucrainei. Mejlaur a fost la Petrograd și s-a declarat de acord ca bazinul Donețului să fie considerat regiune autonomă a Ucrainei. Și Artem este de acord cu aceasta. De aceea, îndărătnicia unor tovarăși din bazinul Donețului mi se pare a fi un capriciu cu totul inexplicabil și dăunător, absolut inadmisibil în rindurile partidului nostru.

Explică, tovarășe Sergo, toate acestea tovarășilor din Crimeea și din ținutul Donețului și fă totul pentru a ajunge la crearea unui front unic de apărare.

Lenin

14 (1).III.1918

În ceea ce privește banii, dispuneți să se acorde sumele necesare pentru apărare, dar fiți cit se poate de precauți pentru ca ele să fie predate numai unor oameni cu totul siguri și sub un control cit se poate de sever, fiindcă acum se găsesc destui din aceia care ar pofti să le „înhațe“ sau să le irosească*.

*Publicată pentru prima oară
parțial în 1957, în cartea
„Istoria războiului civil
din U.R.S.S. 1917—1922“, vol. 3*

*Publicată pentru prima oară
în întregime în 1960,
în cartea „Istoria războiului civil
din U.R.S.S.“, vol. 1*

*Se tipărește după textul
consemnat de I.V. Stalin
și completat de V.I. Lenin*

* Semnătura, data și textul de la cuvintele „În ceea ce privește banii“ și pînă la sfârșit au fost scrise de V.I. Lenin. — Nota red.

96

*CĂTRE CONSILIUL MILITAR SUPERIOR

Tovarășilor Bonci-Bruevici
și Șutko

Aducătorul prezentei scrisori, tov. Kirill Roșciupkin, a fost astăzi, 16 (3). III.1918, la mine cu o adeverință din partea Armatei a 8-a și mi-a relatat care este situația. După părerea mea, ar trebui să discutați dacă n-ar fi cazul să încredințați acestui tovarăș misiunea de a supraveghea retragerea trupelor ruse din Ucraina. Discutați chestiunea și, dacă împărtășiți propunerea mea, dați-i lui Roșciupkin împuternicire scrisă în acest sens.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 16 martie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

97

TELEFONOGRAMĂ
ADRESATĂ LUI A.L. KOLEGAEV

Tovarășului Kolegaev

Potrivit comunicării primite de la Consiliul economic superior, materialele recensământului agricol și urban pe 1917 se află la secția recensământ de pe lângă Comisariatul pentru agricultură. Consiliul Comisarilor Poporului are nevoie de un raport asupra acestor materiale.

N-ați putea dv. să veniți *astăzi* la C.C.P.? Vă rog foarte mult. Aștept răspuns precis în acest sens.

Lenin

Scrisă înainte de 18 martie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

*CĂTRE COMISIA CENTRALĂ DE RECHIZIȚII

25.III.1918

Vă rog să luați măsurile cele mai energice pentru evacuarea în cel mai scurt timp a clădirii de pe Varvarka (sediul societății de asigurări „Iakor“). Mutarea acestei societăți de asigurări în noul ei local de pe Varvarka trebuie să se facă fără întârziere, astfel ca interesele acționarilor, și în special ale străinilor, să nu fie cîtuși de puțin lezate. Cer să mi se raporteze neapărat de executarea prezentei dispoziții.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXI

Se tipărește după manuscris

*CĂTRE COLEGIUL POȘTELOR
ȘI TELEGRAFULUI

26.III.1918

Vă rog să-mi comunicați:

(1) dacă la departamentul telegrafului există o repartizare a timpului de muncă după sistemul: 24 de ore de serviciu și apoi trei zile libere;

(2) dacă există, spuneți-mi de cînd și pe baza cărei dispoziții sau hotărîri a fost ea introdusă. Vă rog să-mi trimiteți textul exact al dispoziției și numele persoanelor de la care emană;

(3) ce măsuri s-au luat — cînd și de către cine? — pentru renunțarea la acest sistem de repartizare a timpului de muncă, care în mod evident este greșit și inadmisibil.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXI

Se tipărește după manuscris

100

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
CONSILIULUI COMISARILOR POPORULUI
AL COMUNEI DE MUNCĂ DIN PETROGRAD⁵⁸

Oficială

Urgentă

A se raporta de predare

28.III.1918

Petrograd, Smolnii

Consiliul Comisarilor Poporului
al Comunei de muncă din Petrograd.O copie lui Șleapnikov,
președintele Comisiei de evacuare, și lui Gorbunov,
secretar al Consiliului Comisarilor Poporului

Am primit scrisoarea lui Gorbunov. Protestez cu toată energia împotriva încetinelii cu care se efectuează evacuarea întreprinderilor industriale⁵⁹. Larin și Miliutin nu au dreptul să revină asupra hotărârilor luate. Dacă este cineva nemulțumit, n-are decît să se plîngă la Consiliul Comisarilor Poporului sau la C.E.C. din Rusia, dar, atîta timp cît nu s-a revenit asupra dispoziției date, executarea ei este obligatorie. Sînt indignat mai cu seamă de faptul că rezervele — în valoare de miliarde — de pe insula Gutuevski au rămas neatînse. E o rușine. Trebuie începută cu orice preț evacuarea lor și efectuată cu toată urgența. Trimiteți de două ori pe săptămîină la Consiliul Comisarilor Poporului rapoarte exacte de ceea ce s-a făcut în mod practic pentru evacuare și cîte vagoane au fost evacuate⁶⁰.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

101

CĂTRE SECRETARA CONSILIULUI COMISARILOR POPORULUI

Aici se află, după cit se vede, persoane care au fost invitate pentru *altă* chestiune.

Nu putem să le dăm afară.

Dar vă sancționez cu mustrare atit pe d-ta cit și pe celelalte secretare: de o sută de ori vi s-aspus că trebuie să invitați *numai* persoanele implicate în chestiunea respectivă.

Scrisă în martie-aprilie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV*

Se tipărește după manuscris

102

CĂTRE L.A. FOTIEVA

Nu te-am „năucit”, ci am fost prea îngăduitori cu d-ta.

1) Pune pe toate secretarele să semneze că au luat cunoștință că *în timpul ședințelor* C.C.P. le este permis să comunice numai prin bilețele și le este interzis să stea de vorbă.

2) Afișează o dispoziție în acest sens la secretariat.

*Scrisă nu mai devreme
de martie 1918 — nu mai târziu
de septembrie 1919*

*Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV*

Se tipărește după manuscris

103

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI COMISARILOR POPORULUI AL COMUNEI DE MUNCĂ DIN PETROGRAD

Președintelui Consiliului Comisarilor Poporului
al Comunei de muncă din Petrograd

Potrivit celor declarate de dv. la telefon, așteptăm ca detașamentele de gardiști roșii, fie ele și puține la număr, care au pătruns în Finlanda împotriva voinței autori-

tărilor sovietice să fie rechemate imediat și în mod categoric. Insistăm ca Consiliul Comisarilor Poporului al Comunei din Petrograd să adopte o hotărâre formală în acest sens. Vă rugăm insistent să ne comunicați de îndată textul complet al acestei hotărâri.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 1 aprilie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXVI*

*Se tipărește după textul
blanchetei de telegramă*

104

CONVORBIRE PRIN FIR DIRECT CU V.V. KUIBIȘEV

La aparat Kuibișev, președintele Sovietului de deputați din Samara.

Tovarășe Lenin, la Orenburg dutoviștii au ridicat iarăși capul. S-a primit un raport în care se arată că detașamente de cazaci atacă la 20 de verste de oraș. Ilețkul este încercuit de cazaci, care mobilizează toate stanițele și comit bestialități fără seamăn; au ucis trei membri ai comitetului executiv, precum și pe Zaharov, președintele secției căzăcești a Sovietului. Burghezia din Orenburg participă din plin la asemenea acte. Orenburgul cere Consiliului Comisarilor Poporului să-i dea ajutor pentru lichidarea completă a acțiunii aventuriste a lui Dutov, căci altfel se creează din nou o blocadă și cei 12 000 000 de locuitori ai ținutului Turkestan sînt amenințați să moară de foame. Un detașament trimis din Orenburg la Ilețk a fost încercuit și în întregime nimicit; se pare că Țvilling, comisarul guvernului, a fost ucis. Samara își încordează toate forțele spre a veni în ajutor Orenburgului, dar pentru lichidarea definitivă a forțelor dutoviste nu sînt suficiente forțele locale, ci e neapărată nevoie de ajutor de la centru. Am terminat. Aștept răspuns.

Voi lua de îndată măsuri pentru înștiințarea imediată a departamentului apărării și pentru trimiterea de ajutoare.

Lenin

Scrisă între 2 și 4 aprilie 1918

*Publicată pentru prima oară
la 26 ianuarie 1935,
în ziarul „Pravda” nr. 25*

Se tipărește după manuscris.

105

CĂTRE L.I. KARPOV ȘI G.I. PETROVSKI

Tovarășului Karpov și tovarășului Petrovski
(sau Lațis)

5.IV.1918

Tovarășii pielari ne roagă să examinăm chestiunea dizolvării consiliilor raionale și să elaborăm proiectul unei telegrame care să fie adresată Sovietelor de deputați locale cu indicația ca ele să nu se mai amestece în treburile consiliilor și să revină asupra dizolvării lor.

Vă rog foarte mult să-i ajutați⁶¹.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI

Se tipărește după manuscris

106

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
C.E.C. AL SOVIETELOR DIN SIBERIA

Aprob întru totul rezoluția Comitetului Executiv Central al Sovietelor din Siberia⁶². Vă sfătuiesc să faceți provizii de produse alimentare și de altă natură, chiar și prin efectuarea de rechiziții, pentru a organiza serios apărarea. Astăzi urmează să începem tratativele cu ambasadorii⁶³. E limpede că acum nu trebuie să dăm crezare nici unor asigurări și că singura garanție serioasă pentru noi este o solidă pregătire militară.

Lenin

Scrisă la 5 aprilie 1918

Publicată pentru prima oară în 1943,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după o copie
dactilografiată

107

CĂTRE C.E.C. AL SOVIETELOR DIN SIBERIA

Am primit raportul lui Iakovlev⁶⁴. Aprob planurile de pregătire și mobilizare. Dacă inamicul înaintează, opuneți-i rezistență. Am trimis raportul la Comisariatul poporului pen-

tru probleme militare. Ne vom strădui să vă ajutăm bănește, deși avem de făcut față unor dificultăți extraordinare.

Vă rog să mă informați mai des.

Lenin

Scrisă la 6 aprilie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV*

Se tipărește după manuscris

108

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. E. GUKOVSKI

Oficială. Urgentă

Petrograd

Banca de Stat, lui Gukovski
sau lui Spunde, pentru Gukovski

Sînt extrem de indignat că venirea dv. întîrzie. Finanțele, politica bancară au mult de suferit din această cauză. Răspunderea o să cadă asupra dv.

Insist să veniți cît mai curînd aici și să treceți numai-decît la punerea în ordine a finanțelor și a băncilor.

Lenin

Scrisă la 7 aprilie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

109

CĂTRE I.M. SVERDLOV ȘI S.P. SEREDA

8.IV.1918

Tovarășilor Sverdlov
și Sereda

Aducătorul prezentei scrisori, tov. Harlov, a lucrat 11 luni în Societele țărănești din gubernia Pskov. El este agronom, cu 5 ani de practică în meserie. Este membru al partidului bolșevic din 1905 (în Petrograd se află înregistrat, în Vasilievski-ostrov, din martie 1917). Vă rog să stați de vorbă

cu el despre Comisariatul poporului pentru agricultură, despre felul cum se desfășoară munca și despre eventuala lui numire într-un post în cadrul acestui comisariat.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

110

CĂTRE D.P. BOGOLEPOV ȘI A.D. ȚIURUPA

10.IV.1918

Tovarășului Bogolepov
(adjunct al comisarului poporului pentru finanțe)
Tovarășului Țiurupa
(sau tovarășului Briuhanov)

Aducătorii acestei scrisori, reprezentanți ai Sovietului gubernial *Pskov*, n-au reușit pînă acum să obțină ajutorul, *în alimente* și în bani, de care au absolută nevoie. Situația guberniei *Pskov* (în special din cauza invaziei germane; a fost ocupat *cam 1/9 din teritoriul ei*) este disperată. Vă rog foarte mult să vă gîndiți prin ce măsuri extraordinare i-ați putea ajuta și să-mi dați telefon, ca să le discutăm.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

111

*CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU JUSTIȚIE

Rog pe membrii colegiului justiției să vină la mine (ar fi de dorit să vină *toți*; asupra zilei și orei o să ne înțelegem noi) ca să discutăm

- 1) ce anume s-a făcut pentru editarea Colecției de legi și dispoziții,
- 2) — pentru codificare,

3) — pentru o judecată mai rapidă și sentințe mai necruțătoare în procesele intentate burghezilor, delapidatorilor etc.,

4) — pentru propaganda juridică în rândurile populației, ale muncitorilor și ale țăranilor săraci

(a) prin presă;

(b) prin conferințe (sau prelegeri etc.),

5) — pentru atragerea celor săraci la procese (ca asessori) și la anchete,

6) — pentru folosirea forțelor aflate la dispoziția lui Șreider și a altora.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 15 aprilie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

112

CĂTRE ORGANIZAȚIILE SOVIETICE ȘI MUNCITOREȘTI DIN RĪBINSK⁶⁵

Relatările făcute de tov. Drenkov cu privire la măsurile luate de el la Ribinsk pentru întărirea disciplinei în muncă, pentru sprijinirea lui de către muncitori mi-au arătat că tovarășii din acest oraș au pornit cum se cuvine la rezolvarea celor mai importante și mai stringente sarcini ale momentului actual, și eu rog pe reprezentanții Puterii sovietice și ai organizațiilor muncitorești din Ribinsk să primească urările mele de a munci cu și mai multă râvnă și de a obține, pe acest tărîm, succese și mai însemnate.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Vladimir Ulianov (Lenin)

*Scrisă nu mai devreme
de 15 aprilie 1918*

*Publicată la 16 (29) mai 1918,
în ziarul „Izvestiia Sovietului
de deputați ai muncitorilor,
țăranilor și soldaților
din Ribinsk” nr. 106*

*Se tipărește după textul
apărut în ziar*

113

CĂTRE S. P. SEREDA

- 1) Ai fost la Reazan?
- 2) Ce se aude cu Kolegaev & Co.?⁶⁶
- 3) Cum stați cu semințele? ⁷

Scrisă la 16 aprilie 1918

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI

Se tipărește după manuscris

114

CĂTRE D.P. BOGOLEPOV ȘI I.E. GUKOVSKI

16.IV.1918

Tovarășilor Bogolepov și Gukovski

Vă trimit un proiect de lege cu privire la acțiuni. Vă rog ca *neapărat și imediat*

- 1) să-l discutați,
- 2) să faceți îndreptările *pe care le credeți de cuviință*,
- 3) să atrageți *numaidecît* la discutarea lui pe specialiștii pe care-i cunoașteți (cereți-le avizul; cel mai bine ar fi să și-l dea în scris); pot fi *solicitați* și profesorii să dea referate,

4) toate acestea trebuie făcute *p î n ă m î i n e*, fiindcă mâine, 17.IV, în ședința Consiliului Comisarilor Poporului, urmează *s ă s a n c ț i o n ă m* decretul ⁸.

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI

Se tipărește după manuscris

115

TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREȘEDINTELUI
SOVIETULUI DIN NIJNI NÓVGOROD

Nijni Novgorod

Președintelui Sovietului de deputați

Potrivit unei declarații a comisarului poporului pentru finanțe, se fac dificultăți reviziei generale a Băncii de

Stat, care a fost instituită de el și de organele de control. Vă cer să dați posibilitatea să se efectueze o revizie completă, amănunțită a Băncii de Stat și să acordați tot sprijinul revizorilor trimiși în acest scop. Vă rog să mă informați telegrafic dacă s-a acordat deplină posibilitate organelor de revizie să-și îndeplinească misiunea încredințată*.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 17 aprilie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

*Se tipărește după textul
consemnat de I.E. Gukovski
și completat și semnat de V.I. Lenin*

116

TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREȘEDINTELUI SOVIETULUI DIN SIMBIRSK**

Simbirsk

Președintelui Sovietului de deputați

Comunicați-mi telegrafic împrejurările și condițiile în care s-a făcut alegerea de președinte la seminarul pedagogic ciuvaș de fete și la cel de băieți. Mă interesează ce s-a întâmplat cu inspectorul Ivan Iakovlevici Iakovlev, care timp de 50 de ani a muncit pentru luminarea națiunii ciuvașe și a avut de suferit o serie de persecuții din partea țarismului. Cred că el nu trebuie îndepărtat de la o activitate căreia i-a închinat întreaga lui viață⁶⁹.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 20 aprilie 1918

*Publicată pentru prima oară
la 19 ianuarie 1928, în ziarul
„Proletarskii Puti” (Ulianovsk) nr. 16*

Se tipărește după manuscris

* Textul de la cuvintele „Vă rog să mă informați” și pînă la sfârșit este scris de V.I. Lenin. — *Nota red.*

** În partea de sus a prezentului document, V.I. Lenin a menționat: „Această telegramă se expediază în contul meu”. — *Nota red.*

117

CĂTRE MICUL CONSILIU AL COMISARILOR POPORULUI⁷⁰

21.IV.1918

Către Micul Consiliu

În legătură cu reorganizarea Crucii Roșii, de care am luat cunoștință prin V.M. Bonci-Bruevici, vă sfătuiesc insistent

1) să cereți explicații *în scris*

(a) de la toți membrii comitetului

(§ 3, capitolul I),

(b) de la toate instituțiile care *trebuiau* să trimită reprezentanți, —

— lămuriri cu privire la data când s-a ținut ședința de comitet, locul unde se află procesele-verbale etc.

Trebuie nu numai să admonestați, *d a r ș i s ă d a ț i î n j u d e c a ț ă* pentru neexecutarea decretului o serie de persoane (care trebuie identificate).

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI

Se tiprește după manuscris

118

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI P.F. VINOGRADOV

Arhanghelsk

Comitetul executiv gubernial, pentru Vinogradov

Comisarul Țiurupa mi-a arătat telegrama (înregistrată la nr. 1 192) pe care i-ați trimis-o la 21.IV și în care o dispoziție dată de organul central al Puterii sovietice este calificată de dv. drept absurdă.

Pentru aceasta vă sancționez în mod oficial cu mustrare și vă atrag atenția că, dacă nu vă retrageți această expresie nepermisă, voi pune problema dării dv. în judecată; căci, pentru a fi de bună credință atunci când îi invățăm

pe muncitori și pe țărani regulile disciplinei, trebuie să începem prin a ne însuși noi înșine asemenea reguli.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Scrisă nu mai devreme
de 21 aprilie 1918*

*Publicată pentru prima oară
parțial în 1940, în revista
„Bolșevik” nr. 3*

Se tipărește după manuscris

*Publicată în întregime în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

119

CĂTRE G.V. CICERIN

22.IV.1918

Tovarășe *Cicerin*,

Aducătorul prezentei scrisori, ofițerul francez de Lubersac, vă va relata unele lucruri în legătură cu situația militară și moralul unei părți din trupele noastre. El a văzut totul cu ochii săi și, ca specialist, poate să-și dea bine seama de cele observate. Este absolut necesar să stați de vorbă cu el*.

Al dv., *Lenin*

*Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris
Tradus din limba franceză*

120

*CĂTRE CONGRESUL DE LA TAȘKENT
AL SOVIETELOR DIN ȚINUTUL TURKESTAN,
CĂTRE CONSILIUL COMISARILOR POPORULUI
DIN ȚINUTUL TURKESTAN,
PENTRU IBRAGHIMOV ȘI KLEVLEEVS⁷¹

Puteti fi siguri, tovarăși, că Consiliul Comisarilor Poporului va sprijini autonomia ținutului dv. pe baze sovietice. Salutăm inițiativa dv. și sintem pe deplin convinși că veți crea în întregul ținut o rețea de Soviete și veți acționa în strânsă legătură cu Sovietele existente.

* Vezi și *V.I. Lenin. Opere complete*, vol. 37, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 56. — *Nota red.*

Vă rugăm să trimiteți la noi, la Moscova, comisia pentru convocarea Congresului de constituire a Sovietelor, pe care ați început s-o organizați, ca să rezolvăm împreună chestiunile legate de precizarea raporturilor dintre organul împuternicit al ținutului dv. și Consiliul Comisarilor Poporului.

Salutăm congresul dv. și sperăm că el își va îndeplini cu cinste sarcinile pe care i le pune în față istoria.

Moscova, 22 aprilie 1918

Lenin și Stalin

„Pravda” nr. 81 și „Izvestiia C.E.C.
din Rusia” nr. 83
din 26 (13) aprilie 1918

Se tipărește după o copie
dactilografiată

121

CĂTRE G.V. CICERIN

Tovarășului Cicerin

Nu s-ar putea „pregăti”, cu prilejul sosirii lui Mirbach, o interpretare a constituției noastre în sensul că *ambasadorii* prezintă scrisorile de acreditare președintelui C.E.C. din Rusia?

Lenin

Scrisă înainte de 23
aprilie 1918

Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris

122

TELEGRAMĂ ADRESATĂ C.E.C. AL SOVIETELOR DIN SIBERIA

23.IV.1918

Irkutsk

C.E.C. al Sovietelor din Siberia

Răspund la cererea dv. în legătură cu banii, și în special lui Prokopiev. Am cerut azi informații. Petersburgul dă Siberiei 150 000 000 de ruble săptămînal, iar

în ultima săptămână a dat 180 000 000, dintre care 15 000 000 la Celeabinsk, 15 000 000 la Tomsk, 40 000 000 la Omsk, 55 000 000 la Irkutsk și 15 000 000 la Barnaul.

Peste această cotă au primit: Irkutskul 200 000 000 de ruble, iar Tomskul 220 000 000.

Gândiți-vă cât vă mai trebuie peste aceste sume, verificați calculele și răspundeți-mi indicind precis scopurile⁷².

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

123

CĂTRE A.I. RIKOV

Puneți cât mai curînd în discuția Consiliului economic superior problema înlocuirii vechilor bani de hîrtie prin alții noi: Gukovski nu este de acord, și eu cred că chestiunea trebuie urgentată⁷³.

Care-i părerea d-tale?

Scrisă la 23 aprilie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XX XVI*

Se tipărește după manuscris

124

CĂTRE V.M. ALTFATER

25.IV.1918

Tovarășului Altfater

Aducătorul prezentei scrisori, tov. Șotman, este un vechi membru de partid, pe care-l cunosc personal cât se poate de bine și care merită toată încrederea.

Lenin

Această scrisoare servește tovarășului Șotman și drept *permis de intrare*.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXI

Se tipărește după manuscris

125

CĂTRE BIROUL DE PRESĂ DE PE LÎNGĂ C.C.P.

27.IV.1918

Către Biroul de presă
Tovarășe Akselrod,

Vă rog foarte mult să ajutați pe aducătorul prezentei scrisori, tov. Gomberg, să adune toate materialele (tipărite) în legătură cu revoluția noastră. Este o chestiune de mare importanță *publică*, fiindcă de ea depinde înfrângerea Americii și a întregii lumi.

Cu salutări, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Oulegeri din Lenin“, vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

126

RĂSPUNS DAT, PRIN FIR DIRECT,
DELEGAȚIEI PENTRU TRATATIVE DE PACE
DE LA KURSK

Voi da dispoziție numaidecît să vi se trimită un post de radio și îi voi cere lui Karahan să controleze cînd a plecat curierul ucrainean.

În afară de asta, vă sfătuiesc să trimiteți un parlamentar sau, și mai bine, mai mulți parlamentari în cîteva puncte ale Frontului ucrainean, în apropiere de Kursk, pentru a anunța sosirea delegației și a face propunerea de încetare a ostilităților⁷⁴.

Scrisă la 29 aprilie 1918

Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Oulegeri din Lenin“, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

127

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO⁷⁵

Rostov pe Don
Ordjonikidze, comisar extraordinar,
pentru Antonov

Vă rog insistent să nu interveniți în chestiunea trimiterii de parlamentari și să ajutați prin toate mijloacele la încetarea cât mai grabnică a ostilităților. Delegația noastră pentru tratative de pace, formată din Stalin, Racovski și Manuilski, a și ajuns la Kursk.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 29 aprilie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1928,
în cartea: V.A. Antonov-Ovseenko,
„Însemnări despre războiul civil”,
vol. 2, Moscova-Leningrad*

Se tipărește după manuscris

128

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.G. ȘAUMIAN⁷⁶

Baku
Sovietul de deputați
Pentru Șaumian

Am primit azi scrisoarea trimisă de d-ta la 13.IV, prin Boițov. Răspunde-mi prin fir direct, prin Astrahan sau prin Kușka și Tașkent, dacă ai primit această telegramă a mea, dacă Kobozev a sosit și care este situația acolo, la dv., în momentul de față.

Lenin

Scrisă la 29 aprilie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1927,
în cartea „Bolșevicii în luptă
pentru victoria revoluției socialiste
în Azerbaidjan”, Baku*

Se tipărește după manuscris

129

CĂTRE RAYMOND ROBINS⁷⁷

30.IV.1918

Dragă mister Robins,

Vă sint foarte recunoscător pentru scrisoarea dv. Sint convins că noua democrație, democrația proletară, se va instaura în toate țările, va sfărîma toate obstacolele ce-i stau în cale și va înlătura sistemul imperialist-capitalist atît în Lumea veche cît și în Lumea nouă.

Cu cordiale salutări și mulțumiri.

Al dv. devotat, *Lenin*

Publicată pentru prima oară
în limba rusă în 1957, în cartea
„Documente cu privire la politica
externă a U.R.S.S.“, vol. I

Se tipărește după manuscris
Tradusă din limba engleză

130

CĂTRE A.D. ȚIURUPA

Tovarășului Țiurupa

Sapronov de la Sovietul *gubernial* Moscova îmi scrie despre situația catastrofală a aprovizionării în gubernia Moscova și insistă asupra necesității de a mări cantitățile repartizate. Să se stabilească măcar o rație minimă. Să se accelereze repartizarea pentru țărani, altfel *vor consuma tot grîul de sămînță și nu-și vor mai ara pămînturile.*

Ce se poate face? Ce s-a făcut pînă acum?

Lenin

Scrisă nu mai devreme
de luna aprilie 1918

Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

131

CĂTRE P.P. MALINOVSKI⁷⁸

De ce, în ciuda decretului Consiliului Comisarilor Poporului și neținându-se seama de lipsa de lucru (și de ziua de 1 Mai),

n-au fost începute la Moscova lucrările

- 1) pentru scoaterea *în bune condiții* a monumentelor țariste?
- 2) pentru scoaterea vulturilor imperiali?
- 3) pentru pregătirea a *sute* de inscripții (revoluționare și socialiste) care să fie așezate pe *toate* clădirile publice?
- 4) pentru așezarea de *busturi* (fie și provizorii) ale unor mari revoluționari?

Scrisă între 1 și 13 mai 1918

Publicată pentru prima oară
la 20 aprilie 1963, în ziarul
„Sovetskaia Kultura” nr. 49

Se tipărește după manuscris

132

TELEGRAMA ADRESATĂ LUI V.N. ANDRONNIKOV,
LA DIRECȚIA REGIONALĂ
A ÎNTREPRINDERILOR NAȚIONALIZATE
DIN URAL

Ekaterinburg
Direcția regională
Pentru Andronnikov

Zvonurile despre o denaționalizare a minelor din regiunea Bogoslovsk sînt o născocire absurdă⁷⁹.

Lenin

Scrisă la 2 mai 1918

Publicată pentru prima oară în 1927,
în cartea „Clasa muncitoare din Ural
în anii războiului și ai revoluției”,
vol. III, Sverdlovsk

Se tipărește după manuscris

CĂTRE C.C. AL P.C. (b) DIN RUSIA⁸⁰

1) Propunerea tovarășilor Spiridonova și Karelin este ca eserilor de stînga să le revină, în deplină și efectivă posesiune, Comisariatul poporului pentru agricultură, iar bolșevicii să-și mențină acolo doar o reprezentanță politică.

2) Tovarășii Spiridonova și Karelin își întemeiază o asemenea propunere pe afirmația că în activitatea Comisariatului pentru agricultură domnește acum dezordinea, că pentru eserii de stînga e imposibil să lucreze în actualele condiții, că ei vor fi cu toții nevoiți să demisioneze, pentru că și așa „sînt dați afară” etc.

3) Consfătuirea (lui Lenin cu bolșevicii din colegiul agriculturii) prezintă spre rezolvare Comitetului Central al partidului problema ridicată de eseri. În ce o privește, consideră că considerentele invocate de eseri sînt lipsite de temei și că propunerea lor este inacceptabilă*.

Scrisă la 3 mai 1918

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

CĂTRE D.I. KURSKI

Trebuie prezentat *imediat*, cu o promptitudine demonstrativă, un proiect de lege care să prevadă că mita (luarea de mită, coruperea, traficul de influență etc. etc.)

se pedepsește cu cel puțin zece ani de închisoare și, în afară de aceasta, cu zece ani de muncă silnică⁸¹.

Scrisă la 4 mai 1918

*Publicată pentru prima oară
la 7 noiembrie 1928,
în „Krasnaia Gazeta” nr. 260*

Se tipărește după manuscris

* Textul punctului 3 este scris de V.N. Meșcereakov. Documentul este semnat de V.N. Meșcereakov, S.P. Sreda și N.M. Petrovski. — Nota. red

135

PROIECT DE RADIOGRAMĂ CĂTRE DELEGAȚIA PENTRU TRATATIVE DE PACE DE LA KURSK

În Ucraina s-a produs o lovitură de stat⁸².
O completă restaurare a puterii burghezo-moșierești.
Rostov pe Don a fost ocupat de germani⁸³.
Englezii amenință cu o invazie a lor și a japonezilor.
Germanii cer ca fortul Ino să-l ocupe finlandezii și ca
șoseaua Murmansk să le fie cedată lor, pentru lupta
împotriva englezilor⁸⁴.

La noi are loc o consfătuire extraordinară a Comitetului
Central în legătură cu toate aceste probleme⁸⁵.

Politica dv. trebuie să constea în a grăbi din răspuneri
încheierea armistițiului și a păcii, bineînțeles cu prețul
unor noi anexiuni.

Scrisă la 6 mai 1918

*Publicată pentru prima oară în 1929,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XI*

Se tipărește după manuscris

136

CĂTRE A.D. ȚIURUPA⁸

*Trebuie să încheiați un proces-verbal, în care să arătați
că cei de acolo au refuzat să-i primească pe revizori,
și să-mi cereți mie să-i *defer justitiei*.*

Scrisă la 7 sau 8 mai 1918

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

137

CĂTRE G.V. CICERIN

Tovarășului Cicerin:

Dar n-ar fi totuși cazul să trimitem *imediat* la Kiev
o delegație?

Eu cred că *da*. N-are rost să așteptăm garanții formale din partea germanilor, fiindcă declarația lor este de fapt o garanție, și orice pierdere de timp este în avantajul lor și în dauna noastră⁸⁷.

Scrisă la 8 mai 1918

Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

138

TELEGRAMĂ ADRESATĂ C.E.C. AL SOVIETELOR DIN SIBERIA

Irkutsk

C.E.C. al Sovietelor din Siberia
O copie tovarășului Prokopiev

Prokopiev și alții îl năpădesc cu depeșe pe Larin, cerându-i bani.

Vă fac cunoscut că la telegrama mea din 23.IV, în care dădeam cifre exacte, n-am primit răspuns*. Consider că e inadmisibil să nu primesc răspuns în care să searate în ce scopuri au fost cheltuite sute de milioane și de ce mai este nevoie de bani în plus și de cât anume.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 8 mai 1918

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI

Se tipărește după manuscris

139

CĂTRE A.D. ȚIURUPA⁸⁸

Tovarășului *Ț i u r u p a*,

comisar al poporului pentru aprovizionare

Aducătorul prezentei scrisori, Andrei Vasilievici *Ivanov*, este muncitor la uzinele Putilov (cunoscut de Șleap-

* Vezi volumul de față, documentul 122. — *Nota red.*

nikov și avînd vechi state *în partid*, încă din vremea țarismului).

I-am vorbit despre decretul de ieri și despre hotărîrea ca Comisariatul pentru problemele muncii să mobilizeze de urgență pe muncitori. I-am expus părerea mea:

dacă *cei mai buni* muncitori din Petersburg nu vor forma *prin recrutare* o armată muncitorească sigură de 20 000 de oameni pentru a porni o campanie *militară* disciplinată și necruțătoare împotriva burgheziei sătești și a șperțarilor, vom fi amenințați de foamete și revoluția va merge inevitabil spre pieire.

Te rog să-i confirmi tovarășului cele spuse de mine și să-i dai o scurtă declarație în sensul că acorzi acestor detașamente împuterniciri depline, exact în aceleași condiții.

Te rog foarte mult să-i dai în mină o asemenea declarație, *pentru a fi citită la Petrograd*, și să-i înapoiezi scrisoarea de față.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului

Scrisă la 10 mai 1918

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

*Se tipărește după o copie
dactilografiată*

140

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. V. LUNACEARSKI

13 mai 1918

Petrograd

Smolnî

Tovarășului Lunacearski,

comisar al poporului pentru învățămînt

Sînt uimit și indignat de inactivitatea d-tale și a lui Malinovski în ceea ce privește pregătirea unor bune citate și inscripții care să fie așezate pe clădirile publice din Petersburg și din Moscova*.

* Vezi volumul de față, documentul 131. — *Nota red.*

Nikolai Rozenfeld cere să i se dea o comandă pentru decorarea unor clădiri publice. Te rog să prezinți concluziile d-tale.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXI

Se tipărește după manuscris

141

CĂTRE S.G. ȘAUMIAN

Dragă tovarășe Șaumian,

Îți mulțumesc din suflet pentru scrisoare. Sintem încintați de politica dv. fermă și categorică. Dacă veți ști să o îmbinați cu o diplomație foarte precaută, care e dictată în mod indiscutabil de actuala situație extrem de grea, vom învinge.

Dificultățile sînt de-a dreptul imense. Ceea ce ne salvează *deocamdată* sînt *doar* contradicțiile, conflictele și lupta dintre imperialiști. Învățați să folosiți aceste conflicte; *deocamdată* trebuie să învățăm să fim diplomați⁸⁹.

Multe salutări și cele mai bune urări d-tale și tuturor prietenilor!

Al d-tale, *Lenin*

Scrisă la 14 mai 1918
Expediată la Baku

Publicată la 8 septembrie 1918,
în „Buletinul Dictaturii Centrocaspiice
și al Prezidiului Comitetului Executiv
Provizoriu“ nr. 33

Se tipărește după textul
apărut în „Buletin“

142

CĂTRE M.G. BRONSKI

Tovarășe Bronski,

Așadar, rămîne *bine* stabilit că

(1) la ședința de mîine cu germanii, *d-ta* iei primul cuvîntul (dintre ruși nu vorbește *nici unul* înaintea d-tale)⁹⁰,

(2) mai întâi dai citire tezelor (iar apoi ții un discurs, prezinți un raport sau faci un comentariu),

(3) îmi arăți tezele *mîine* înainte de ședință (adică dimineața, *înainte de orele 14*; după aceea eu plec).

Acest lucru e foarte important. El răspunde unei directive a C.C. și a C.C.P. E obligatoriu!

Lenin

Scrisă la 14 mai 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin“, vol. XXI

Se tipărește după manuscris

143

CĂTRE RAYMOND ROBINS

14 mai 1918

Colonelului Robins

Scumpe domnule Robins,

Vă trimit alăturat un plan preliminar al relațiilor economice dintre noi și America. El a fost elaborat, în toate detaliile, de comisia pentru comerțul exterior de pe lângă Consiliul economic superior⁹¹.

Sper că acest plan are să vă fie de folos în convorbirile ce le veți avea cu cei de la Ministerul Afacerilor Externe al Americii și cu specialiștii americani în domeniul exportului.

Primiți, vă rog, asigurarea profunde mele recunoștințe.

Al dv. devotat, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în limba engleză, în 1920, în cartea „Russian-American relations. March, 1917 — March, 1920. Documents and papers“, New, York

În limba rusă a apărut pentru prima oară în 1957, în cartea „Documente cu privire la politica externă a U.R.S.S.“, vol. I

Se tipărește după textul cărții „Documente cu privire la politica externă a U.R.S.S.“

*CĂTRE CONSILIUL MILITAR SUPERIOR

16 mai 1918

Președintelui Consiliului militar superior

Consiliul militar superior este însărcinat să trimită parlamentari — prin respectivele autorități militare de pe front — în vederea încheierii unui armistițiu și a stabilirii liniei de demarcație pe Frontul de sud-est (de la Don). Pentru a da autorităților militare instrucțiunile necesare, vă facem cunoscut că la Harkov se află în momentul de față parlamentari de-ai noștri, în frunte cu șeful militar al detașamentelor de la Breansk, generalul de stat-major Sîtin, căruia i s-au dat instrucțiuni să caute să încheie un armistițiu general pe Frontul de la Voronej și pe cel de sud-est. Sinteți obligați să faceți totul pentru a obține un armistițiu, în special pe Frontul de sud-est (de la Don), cât mai repede, acceptînd, în cazul cel mai rău, să se ia drept bază și actuala dispoziție a forțelor militare.

Lui Sîtin i s-au dat indicații să ia legătură directă — prin comandamentul german — cu comandamentul nostru de pe Frontul de sud-est pentru coordonarea acțiunilor.

În același scop, Consiliul militar superior urmează să mențină prin toate mijloacele de care dispune legătura neîntreruptă atît cu Sîtin, cît și cu comandamentul nostru de pe Frontul de sud-est.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

CĂTRE G.V. CICERIN⁹²

Tovarășului Cicerin:

După părerea mea, tratatul de la Brest nu ne poate
|| împiedica să luptăm împotriva rebelilor pirăți (vase

|| comerciale înarmate) și trebuie să găsim o formă pentru a da cu forțele noastre maritime o ripostă armată rebelilor.

Lenin

Scrisă la 16 mai 1918

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV I

Se tipărește după manuscris

146

CĂTRE A.I. RIKOV

Tovarășului *R i k o v*

Unde și cum ai dispărut?

1) Ai vorbit cu cooperativele *de credit*?

Care e rezultatul?

2) Dar cu ceilalți despre schimbarea banilor?

3) Am la mine un proiect al lui Grigoriev (în legătură cu înființarea unui birou de experți în problemele transporturilor maritime și fluviale).

După părerea mea, el ar trebui să fie aprobat imediat.

4) Tot el ne cere, ne imploră: *trimiteți-mi un comisar!* (la Direcția generală a transporturilor maritime și fluviale⁵³). Ce-ar fi să-l numim pe Șleapnikov?

Scrisă la 17 mai 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI

Se tipărește după manuscris

147

SCHIMB DE BILETE CU A.D. ȚIURUPA

CĂTRE A.D. ȚIURUPA

1) Proiectul d-tale (de organizare a comisariatelor pentru aprovizionare) a fost adus la cunoștința *t u t u r o r* departamentelor?

2) Ia azi cuvîntul și cere ca această chestiune să fie înscrisă pe ordinea de zi pentru mine.

3) Nu cumva în proiectul d-tale precumpănește formalismul birocratic? N-ar fi cazul ca în acest proiect să

figureze repartizarea unui detașament de 25—50 de *muncitori* (cu recomandățiile cele mai stricte) la *fiecare* comisariat pentru aprovizionare din guberniile *cerealiere*?⁹⁴

RĂSPUNSUL LUI A. D. ȚIURUPA

1) Proiectul a fost dezbătut cu conducătorii organelor de aprovizionare din regiuni și aprobat de Rikov și de Consiliul economic superior, în părțile lui care se referă la înființarea Comisariatului poporului pentru aprovizionare (central).

2) Am să iau cuvîntul în legătură cu ordinea de zi.

3) Proiectul prevede organizarea comisariatelor pentru aprovizionare pe linia Sovietelor de deputați; aceste comisariate nu trebuie să aibă un aparat prea încărcat. Se poate introduce un paragraf cu privire la repartizarea a 20—50 de muncitori la fiecare comisariat din guberniile cerealiere, dar ei trebuie să facă parte din aparatul tehnic, în calitate de cadre care să fie trimise în plăși.

Introducerea în componența comisariatelor a unui număr de lucrători atît de mare ar provoca proteste din partea organelor locale.

CĂTRE A. D. ȚIURUPA

Bineînțeles, nu *în componența* comisariatelor, ci în aceea a cadrelor de

- 1) agitatori,
- 2) controlori,
- 3) executanți.

Scrise la 20 mai 1918

Publicate pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII

Se tipăresc după manuscris

CĂTRE A. D. ȚIURUPA

Trebuie întocmită o circulară a Comisariatului poporului pentru aprovizionare — sau, poate, mai bine un decret al Consiliului Comisarilor Poporului — în care să se explice cît se poate de amănunțit:

— că delegații comisariatelor vor fi admiși să lucreze

împreună cu comisarii guberniali pentru aprovizionare și *sub conducerea lor*;

- că nu e admisibil ca delegații comisariatelor să aibă o existență separată și să desfășoare diferite operații în mod izolat;
- că așa ceva ar duce în permanență la infiltrarea speculanților;
- că este cit se poate de dorit ca delegații comisariatelor să ajute și să participe la campania de agitație împotriva chiaburilor și speculanților, sub conducerea detașamentelor de agitatori ale comisariatelor guberniale pentru aprovizionare etc.

Toate acestea trebuie expuse cit se poate de amănunțit și într-o formă *cît mai populară* și apoi *tipărite*.

Scrisă la 20 mai 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

149

CĂTRE V.D. BONCI-BRUEVICI

23 mai 1918

Tovarășului Vladimir Dmitrievici Bonci-Bruevici, directorul treburilor Consiliului Comisarilor Poporului

Întrucit n-ați răspuns la cererea mea insistentă de a-mi arăta pe ce bază mi-ați majorat salariul — cu începere de la 1 martie 1918 — de la 500 la 800 de ruble lunar și întrucit aici e vorba în mod evident de o majorare ilegală, care a fost hotărîtă de dv. în mod arbitrar, de comun acord cu secretarul Consiliului, Nikolai Petrovici Gorbunov, cu încălcarea directă a decretului Consiliului Comisarilor Poporului din 23 noiembrie 1917, sinteți sancționat cu admonestare severă⁹⁵.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI

Se tipărește după textul dactilografiat, semnat de V.I. Lenin

150

NOTĂ CĂTRE SECRETARĂ

Cheamă-l la telefon pe Țiurupa (sau pe adjunctul lui), citește-i hîrțile alăturate și spune-i că insist să se trimită cîteva vagoane muncitorilor înfometați din aceste uzine⁹⁶.

Lenin

Scrisă la 24 mai 1918

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

151

CĂTRE A.A. IOFFE ȘI V.R. MENJINSKI

Tovarășilor Ioffe și Menjinski

24.V.1918

Dragi tovarăși,

Am primit scrisorile dv. mînioase și pesimiste (pe cea din 20.V am primit-o astăzi 24.V). O parte din acuzațiile dv. îndreptate împotriva lui Cicerin mă privesc pe mine. De pildă, eu am fost cel care am insistat ca tezele cu privire la concesiuni să le trimitem *prin* germani, pentru ca ei să vadă cit de serios dorim noi să întreținem legături economice efective. (Tezele au fost acceptate unanim, și la elaborarea lor au participat și Radek și ceilalți „absurdostîngiști“.) Condițiile de concesiune prezentate de noi sînt de așa natură că ne vor aduce doar foloase dacă germanii le vor accepta.

Aprob întru totul politica dv., care a fost expusă în chip deosebit de amănunțit în scrisorile tov. Ioffe.

Cred că nemulțumirea dv. față de Cicerin este exagerată. Dar, *în orice caz*, sînt dispus să vă ajut și vă rog să vă îndreptați eforturile spre modalitățile *practice* de îmbunătățire a muncii. De aceea v-aș sfătui să formulați *precis* propuneri *concrete* (să-mi trimiteți scurte copii *de pe părțile* strict practice din scrisori și telegrame, căci

mi-e absolut imposibil să citesc totul). În acest caz promit să insist pentru punerea lor în aplicare și să controlez dacă au fost aplicate.

În ce fel să strămutăm *și mai mult* centrul de greutate în Berlin (sînt de acord să vă sprijin în această direcție) — asupra acestei chestiuni trebuie să chibzuiți și să propuneți măsuri *pline de tact* (N.B.) și *concrete, practice*. Eu am să iau toate măsurile *posibile* și am să insist ca ele să fie aplicate.

Dacă se poate face ceva pentru a se ajunge la o pace cu Finlanda, Ucraina și Turcia (aici e cheia), trebuie să facem totdeauna totul pentru aceasta (bineînțeles, fără *unele* anxietăți noi și despăgubiri nu se va obține așa ceva). Aș da *mult* pentru a *grăbi* încheierea unei asemenea păci.

Dar nici dv. nu trebuie să vă faceți nervi. Să perfecționați diplomația (și să crezi una nouă) e un lucru greu. Festina lente*.

Multe salutări. Al dv., *Lenin*

P.S.

28.V. Am întîrziat și n-am mai prins curierul.

Cicerin mi-a prezentat textul notei pe care Ioffe a trimis-o, *în numele său personal*, guvernului german și în care consimte la cedarea flotei din Marea Neagră (adică la retragerea ei de la Novorossiisk la Sevastopol)⁹⁷ *numai* cu condiția încheierii unei păci cu Ucraina. Între timp guvernul nostru, într-o notă clară (care a fost comunicată prin radio și lui Ioffe), a considerat că e posibil să consimtă la retragerea vaselor la Sevastopol *în alte* condiții, și anume: 1) *pace pe toate trei* fronturile, adică și cu Ucraina și cu Finlanda și cu Turcia; 2) neanexarea Sevastopolului.

Cum a putut Ioffe să comită o asemenea greșeală? Cum a putut el „s-o lase așa de ieftin“? Cum a fost în genere cu puțință ca, într-o problemă atît de importantă,

* Nu te pripzi. — *Nota trad.*

să trimită o notă în *numele său personal*, fără să se consulte cu nimeni, eu nu înțeleg...

N. B. Trimiteți-ne „Arbeiterpolitik“, „Sozialdemokrat“⁹⁸, care apare la Stuttgart, și alte asemenea publicații, toate *complete*, în câte 5—10 exemplare.

Ați început să editați ceva materiale *legale* în limba germană? Ce anume? Ce planuri editoriale aveți și când porniți la treabă?

Cu salutări, *Lenin*

Expedită la Berlin

*Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXVI*

Se tipărește după manuscris

152

REZOLUȚIE PE UN RAPORT AL ȘEFULUI STATULUI-MAJOR AL FLOTEI

Dat fiind că situația este fără ieșire, lucru dovedit de militari competenți în materie, flota trebuie imediat distrusă.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 24 mai 1918

*Publicată pentru prima oară în 1958,
în revista „Morshoi Sbornik“ nr. 6*

Se tipărește după manuscris

153

CĂTRE S.G. ȘAUMIAN

Moscova, 24 mai 1918

Dragă tovarășe Șaumian,

Mă folosesc de această ocazie ca să-ți mai scriu câteva cuvinte (ți-am mai trimis, nu de mult, o scrisoare, tot printr-o ocazie. Ai primit-o?⁹⁹).

Orașul Baku se află, sub raport internațional, într-o situație grea. De aceea te-aș sfătui să încerci a încheia un bloc cu Jordania. Dacă acest lucru nu e posibil, atunci e necesar să manevrezi și să *întîrzi* cu luarea unei hotăriri pînă ce vă întăriți sub raport militar. E nevoie de o lucidă apreciere a situației și de o diplomatie trează, pentru a tergiversa lucrurile — ia bine aminte.

Stabilește legătura prin radio și trimite-mi scrisori prin Astrahan.

Multe salutări! Al d-tale, *Lenin*

Expediată la Baku

„Buletinul Dictaturii Centrocaspicii
și al Prezidiului Comitetului
Executiv Provizoriu” nr. 33
din 8 septembrie 1918

*Se tiprește după textul
apărut în „Buletin”*

154

CĂTRE A.G. ȘLEAPNIKOV

Tovarășului Șleapnikov

Comitetul Central a hotărît să *îndrepte cît mai multe* forțe ale partidului în domeniul aprovizionării.

Fiindcă, dacă nu învingem foametea în lunile ce vin, vom pieri *cu siguranță* și vom compromite *întreaga* revoluție.

Dv. trebuie să treceți *în mod temporar* la aprovizionare (menținîndu-vă calitatea de comisar al poporului pentru problemele muncii). Sînt convins că veți executa această directivă a Comitetului Central.

Cred că trebuie să mergeți în Cuban ca să ajutați organele de aprovizionare să scoată de acolo cereale.

Chiar azi trebuie să vă hotărîți și să vă înțelegeți cu Tiurupa.

Scrisă la 28 mai 1918

*Se tiprește pentru prima oară,
după manuscris*

SCHIMB DE BILETE CU A. D. ȚIURUPA

V.I.! Cum a fost soluționată chestiunea folosirii armatei în acțiunea de rechiziționare a cerealelor? Iar dacă a fost soluționată pozitiv, cum va fi ea formulată — × în sensul unei înțelegeri cu Comisariatul poporului pentru problemele militare sau în sensul că se va emite un decret?*

Toate acestea sînt foarte importante, pentru că astăzi a fost arestat Kudinski (pe cît se pare, de comisia tovarășului Dzerjinski); activitatea noastră este amenințată de o completă întrerupere.

A. Țiurupa

× Tocmai în felul acesta. Chiar *astăzi* (din cabina mea) să-l chemi la telefon pe Troțki, astfel ca mîine el să pună *totul* în mișcare.

Chiar acum i-am scris lui Șleapnikov să plece în Cuban. Astăzi urmează să se înțeleagă cu d-ta. Te sfătuiesc să-l numești *chiar astăzi* delegat al Consiliului Comisarilor Poporului.

Stalin acceptă să plece în Caucazul de nod. Trimiteți-l, căci cunoaște condițiile locale. Cu el și Șleapnikov se va simți bine.

A. Ț.

Sînt întru totul de acord. Trimite-i pe amîndoi *astăzi*.

Scrise la 28 mai 1918

Publicate pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

CĂTRE N.P. GORBUNOV

Tovarășului *Gorbunov*

Comunică-i lui Minkin că Sizranul a fost luat de cehoslovaci¹⁰⁰. Dar nu trebuie să ne lăsăm cuprinși de panică. Forțele noastre se pregătesc să contraatace. Trebuie ca

* Subliniat de V.I. Lenin. — Nota red.

și cei din Penza să se pregătească cu toată fermitatea și energia. Dacă n-o să stăm cu miinile în sin, succesul ne este asigurat.

Scrisă la 29 mai 1918

*Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXVI*

Se tipărește după manuscris

157

CĂTRE REDACȚIA ZIARULUI „IZVESTIIA C.E.C. DIN RUSIA“

30.V.1918

Către redacția ziarului „*Izvestiia C.E.C. din Rusia*“

Aducătorii acestei scrisori sint reprezentanți ai Sovietului de deputați din Eleț. Vă rog foarte mult să publicați în paginile ziarului un interviu cu ei. Este vorba de un județ model în ce privește introducerea ordinii, evidența *proprietăților cu culturi speciale* și gospodărirea lor, precum și în ce privește *reprimarea burgheziei*.

Cu salutări tovarășești,

V. Ulianov (Lenin)

*Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXVI*

Se tipărește după manuscris

158

CĂTRE A.I. RIKOV

Tovarășului *R i k o v*

Veinberg mi-a telefonat că la congresul consiliilor economice reprezentanții „stingii“ au debitat tot soiul de prostii în legătură cu conducerea întreprinderilor și că există pericolul de a se vota o hotărîre absurdă, prin care se limitează drepturile președinților consiliilor de conducere.

Ce s-a votat? Și ce-i de făcut?¹⁰¹

Scrisă între 30 mai și 2 iunie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

159

CĂTRE V.V. KURAEV¹⁰²

1

E imposibil și inadmisibil să plecați înainte de sosirea lui Measnikov și înainte de a-i fi predat întreaga muncă.

La ce oră ați primit ultimele știri din Penza și de la cine anume? Câte mii de cehi se aflau acolo și când au pornit spre Samara? Când vine Measnikov, făceți-i legătura telefonică cu mine. Ce garanție există că informațiile în legătură cu expediția sint exacte?

Lenin

2

Am primit chiar acum o telegramă de la Minkin, care mă roagă să-i trimit un tren ca să poată veni să prezinte raportul.

Insist ca el să se ducă la Penza, dacă cehii au părăsit orașul, ca să ia în primire expediția și să-i verifice inventarul.

*Lenin**Scrise la 31 mai 1918*

*Expediate la Ruzaevka
Publicate pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

Se tipăresc după manuscris

160

CĂTRE G.E. ZINOVIEV

31.V.1918

Tovarășe Zinoviev,

Aducătorul prezentei scrisori este tovarășul Bah, care are mandat din partea Direcției transporturilor din Siberia. Roagă să se grăbească livrarea și expedierea în Siberia a 137 de automobile, pentru care secția auto din Petrograd (Comuna din etrograd) a făcut cerere centrului auto să le scoată din acest oraș ca fiind nefolositoare.

Noi am hotărît ca *toate* autocamioanele să fie predate departamentului aprovizionării¹⁰³.

Cu salutări. Al d-tale, *Lenin*

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

161

TELEGRAMĂ ADRESATĂ MUNCITORILOR DIN VIKSA¹⁰⁴

Kulebaki, linia Moscova-Kazan

Viksa

Către Vedernikov

Am toată nădejdea că tovarășii muncitori din Viksa, punindu-și în aplicare minunatul lor plan de a porni în număr mare cu mitralierele ca să obțină cereale, vor proceda ca niște adevărați revoluționari, adică vor forma un detașament bine selecționat, alcătuit din oameni de nădejde, care nu se vor ține de jafuri și, în îndeplinirea misiunii lor, vor acționa în deplin acord cu Țiurupa, în numele cauzei comune, pentru a scăpa de foamete pe toți cei aflați în suferință, iar nu pentru a se asigura doar pe ei.

Lenin

Scrisă la 31 mai 1918

*Publicată pentru prima oară
parțial la 2 iunie 1918,
în ziarul „Izvestiia C.E.C. din Rusia”
nr. 111*

Se tipărește după manuscris

*Publicată în întregime în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

162

CĂTRE SOCIALIȘTII INTERNAȚIONALIȘTI DIN AMERICA¹⁰⁵

Trimit prin tovarășul american Albert R. Williams salutul meu socialiștilor internaționaliști din America. Sînt ferm convins că pînă la urmă revoluția socială va

învinge în toate țările civilizate. Când ea va izbucni în America, va întrece cu mult pe cea din Rusia.

Scrisă în mai 1918

*Publicată pentru prima oară în 1925,
în revista „Ogonek” nr.4 (95)*

*În 1960 a fost publicată în cartea:
Albert Riess Williams. „Lenin
și Revoluția din Octombrie”, Moscova*

Se tipărește după textul cărții

163

TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI DIN PETROGRAD

Se va transmite: la Petrograd, la Smolnii
prin telefon*:

Întrucît cehoslovacii au tăiat calea ferată siberiană și, în urma întreruperii comunicațiilor, transporturile sînt grav amenințate, aprovizionarea cu alimente este serios periclitată.

Tov. Vladimirov cere insistent, și eu susțin cererea lui, ca Petrogradul să trimită de urgență la Moscova pe cei mai buni lucrători din domeniul aprovizionării. Acești lucrători, împreună cu puternice detașamente de muncitori, dintre cei aleși cu grijă, pot să salveze situația.

Nu tărăgănați lucrurile. Nu așteptați ajutor din afară. Faceți tot ce e cu putință pentru ca muncitorii din Petrograd să ia măsuri urgente.

Lenin

Scrisă la 2 iunie 1918

*Publicată pentru prima oară în 19 1,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

164

CĂTRE A.A. IOFFE

2.VI.1918

Tovarășe Ioffe,

O să vină la dv. Sokolnikov, Buharin și, mi se pare, și Larin¹⁰⁶. Mă folosesc de acest prilej pentru a vă preveni

* În partea de sus a acestui document, V.I. Lenin a scris: „Dacă această comunicare nu va putea fi transmisă imediat la Petrograd prin telefon, atunci să fie transmisă prin fir direct”. — *Nota red.*

într-un fel. Acum mă aflu într-o ședință cu „drumeții“ (fără Larin) și ascult discursuri în care se obiectează că „Ioffe încearcă să strămute Comisariatul pentru afacerile externe la Berlin“.

Fricțiunile dintre dv. și Cicerin sint folosite uneori — mai mult inconștient decît conștient — în sensul sau în direcția agravării lor.

Sînt convins că dv. veți fi destul de prudent și nu veți da prilej de agravare a lor. V-am urmărit cu atenție scrisorile și sint ferm convins că aceste fricțiuni sint lipsite de importanță (peste tot, în toate comisariatele, domnește haosul și neglijența, și acest rău poate fi remediat doar cu incetul). Cu răbdare și perseverență, aceste fricțiuni vor fi înlăturate. Cicerin este un lucrător excelent, iar dv. aplicați în deplină loialitate prevederile tratatului de la Brest și ați început, după părerea mea, să obțineți *de pe acum* unele succese — ceea ce înseamnă că aceste fricțiuni pot fi lesne înlăturate.

Dacă comercianții germani vor obține avantaje economice și vor înțelege că prin război nu pot căpăta *nimic* de la noi, căci vom arde *totul*, atunci politica dv. va înregistra și pe viitor succese. Materii prime putem să le dăm germanilor. În caz că e ceva important, trimiteți-mi mie o copie cu cerințele dv. precis formulate. Aranjează *cît de curînd* legătura prin fir direct.

Buharin este un om loial, dar a cam luat-o razna cu „absurdostingismul“ lui. Sokolnikov a început iar s-o scrintească. Larin este un intelectual visător și face treabă de mintuială. De aceea căutați să fiți cît se poate de prudent cu acești delegați foarte amabili și foarte distinși. Sokolnikov este un element foarte valoros, dar uneori (și asta se întîmplă tocmai acum) devine mare amator de paradoxuri și începe să bată cîmpii. Dacă nu sinteți precaut, riscați să vă facă necazuri. Iar Buharin de trei ori atît. Prenez gardel!*

Sper că Krasin și Ganețki, ca oameni practici, o să vă ajute și totul se va aranja.

* — Fiți cu băgare de seamă! — *Nota trad.*

Vă mulțumesc pentru „adaosul“ la scrisoare. Aștept și altele. Multe salutări.

Al dv., *Lenin*

P.S.

N.B.: Printre bolșevicii ruși luați prizonieri de germani (Zivilgefangene*) era și unul *Popov* din Bruxelles, capturat în Belgia. N-ați putea să-l găsiți și să-l luați în serviciu?¹⁰⁷

P.P.S. Căutați să trimiteți cele alăturate în Elveția, prin curier, iar nu prin poștă¹⁰⁸.

Expediată la Berlin

*Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXVI*

Se tipărește după manuscris

165

CĂTRE I.A. BERZIN SAU G.L. ȘKLOVSKI

2.VI.1918

Tovarășului Berzin
sau tovarășului Șklovski

Dragi prieteni,

Sint uimit că pînă în prezent n-am primit nici o știre de la dv.

Transmiteți-i lui Guilbeaux cele alăturate¹⁰⁹.

Salutări lui Platten și lui Gorter. Mi-ar face plăcere să primesc de la ei cîteva rînduri.

Aștept vești.

Al dv., *Lenin*

Expediată la Berna

*Publicată pentru prima oară
la 21 ianuarie 1925,
în ziarul „Pravda“ nr. 17*

Se tipărește după manuscris

* — prizonierii civili. — *Nota trad.*

166

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.L. PANIUȘKIN

Tula
Sovietul gubernial
Pentru Paniușkin

Sint uimit că nu primesc știri. Comunicați-mi urgent ce cantități de cereale au fost colectate, cite vagoane ați expediat și care e numărul speculanților și chiaburilor arestați.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 3 iunie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

167

PROIECTUL UNEI TELEGRAME
ADRESATE LUI A.A. IOFFE LA BERLIN

Propun să i se trimită următorul răspuns:

Ambasadorului Ioffe i-au fost deja acordate, și în repetate rânduri, imputerniciri depline, inclusiv aceea de a-l trimite pe Larin înapoi. Confirm aceste imputerniciri¹¹⁰.

Lenin

*Scris mai târziu de 4 iunie
1918*

*Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris*

168

REZOLUȚIE PE O SCRISOARE
A LUI N.I. SOLOVIOV¹¹¹

Suma nu poate fi blocată, fiindcă acolo e război.

Să i se dea lui Șaumian dispoziție pentru cheltuirea ei, indicându-i-se că trebuie să pună pe primul plan petrolul.

Scrisă la 5 iunie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

SCHIMB DE BILETE CU A.D. ȚIURUPA¹¹²

Către Țiurupa

Data fiind agitația furibundă pe care o desfășoară dușmanii și „șovăielnicii” și influența pe care ea o exercită asupra *muncitorilor* din Petrograd, Moscova și din celelalte orașe,

ar fi cazul să publicați (și să difuzați, sub formă de foaie volantă, *in întreprinderi*) ceva în genul unei scrisori către muncitori, cărora să le spuneți:

încearcă unii să vă înspăiminte —
 cei șovăielnici seamănă panică —
 se vorbește despre „aprovizionare cu alimente pe
 cont propriu” —
 critică unii „centrul”, aruncînd vina asupra altora —
 ș.a.m.d.

Dar voi, muncitorii, să nu vă încredeți în cei ce se văicăresc, în cei ce critică fără rost și caută să semene panică,

ci să treceți la fapte: fiecare întreprindere să ne trimită oameni de nădejde, de care garantează; o să le arătăm unde sînt piedicile și care sînt greutățile, și ei o să ne ajute.

Veți reuși să ne dați astfel de oameni?

RĂSPUNSUL LUI A.D. ȚIURUPA

Bine, vom reuși. Acceptăm propunerea dv. și o vom aduce la îndeplinire. Un mic grup de muncitori a ascultat o serie de comunicări ale noastre în legătură cu aprovizionarea (un fel de prelegeri) și va pleca zilele acestea cu un reprezentant al nostru în zona guberniilor Tambov și Voronej. Noi ne-am adresat

^x
tuturor Sovietelor de deputați*, comitetelor bolșevice și sindi-

catelor, cerîndu-le să ne dea oameni de nădejde.

* Subliniat de V. I. Lenin. — Nota red.

tov. **Ț i u r u p a :**

× Sînt incluse aici și comitetele de *î n t r e p r i n d e r e*, măcar cele din **marile** fabrici și uzine? Acest lucru e deosebit de important.

Scrise la 7 iunie 1918

*Publicate pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XVIII*

Se tipărest după manuscris

170

CĂTRE A.D. ȚIURUPA

7.VI.1918

Tovarășului Țiurupa sau adjunctului său

Tovarășe Țiurupa,

Îți trimit pe reprezentanții Sovietului de deputați din Vișni Volocek.

Acolo foametea capătă proporții înspăimîntătoare. Trebuie să-i ajutăm de urgență prin toate mijloacele și să le dăm numaidecît ceva.

Am și discutat cu acești tovarăși despre formarea de detașamente și despre sarcinile muncii de aprovizionare, dar trebuie să stai și d-ta de vorbă cu ei.

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

171

CĂTRE A.P. SMIRNOV

7.VI.1918

Tovarășe Smirnov,

Aducătorii prezentei scrisori se interesează de alegerile în Soviete. Eu le-am spus că au oricînd dreptul de a revoca pe reprezentanții lor.

Împărtașiți-le din experiența dv. și dați-le indicații.

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

172

TELEGRAMĂ ADRESATĂ AUTORITĂȚILOR DIN PORTUL NIJNI NOVGOROD

Urgent. Portul Nijni Novgorod
Cite o copie la Saratov și la Țarițin

Prin prezenta vi se ordonă să executați imediat și fără discuție toate ordinele și dispozițiile ce le veți primi de la Stalin, împuternicit extraordinar al Consiliului Comisarilor Poporului.

Transmiteți-i lui Stalin: toate ordinele și dispozițiile lui trebuie comunicate imediat, în copie, Direcției regionale a Volgăi, portul Nijni Novgorod.

Comunicați de urgență tuturor raioanelor conținutul acestei telegrame.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 8 iunie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

*Se tipărește după textul
consemnat de un necunoscut
și corectat și semnat
de V.I. Lenin*

173

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN¹¹³

8.VI.1918

Țarițin

Către Stalin, comisar al poporului

Am primit cele două telegrame ale d-tale. Am trimis la Direcția generală a transporturilor maritime și fluviale o telegramă în sensul dorinței exprimate de d-ta.

Racovski mi-a comunicat ieri că germanii au înaintat la 14 verste sud de Bataisk. Șleapnikov a promis că va pleca azi.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

174

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
LUI I.V. STALIN ȘI A.G. ȘLEAPNIKOV

Țarițin
Către Stalin și Șleapnikov,
comisari ai poporului

Am primit cea de-a treia depeșă și scrisoarea lui Stalin. Vom lua toate măsurile necesare. Țiurupa spune că banii vor fi expediți neapărat miine, iar în ce privește mărfurile s-a ordonat ca ele să fie încărcate astăzi. Trimiteți trenuri marșrutizate cu triplă pază. Pe sabotori și pe bandiți arestați-i și trimiteți-i încoace.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 10 iunie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

175

TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.M. SVERDLOV

I s - a p r o m i s lui Țiurupa că marți materialul va fi dat la tipar¹¹⁴. Hotărăște d-ta cu el. Acum eu nu mai am nici o încredere în eserii de stînga.

Lenin

Scrisă la 10 iunie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

176

CĂTRE A.D. ȚIURUPA

10.VI.1918

Tovarășului Țiurupa sau adjunctului său

Aducătorii prezentei scrisori sînt tovarăși de la uzinele din Malțevo (acolo lucrează vreo 20 000 de muncitori,

iar în districtul respectiv aproape 100 000). Situația alimentară este catastrofală.

Te rog să le ascuți păsul și

(1) să iei măsuri urgente și să-i ajuți imediat, fie și în limitele minimului, dar să-i ajuți numaidecît;

(2) să atragi reprezentanți ai raionului Malțevo în Micul consiliu al aprovizionării;

(3) să depuneți toate eforturile pentru a organiza detașamente de muncitori din acest raion.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

177

RĂSPUNS PRIN FIR DIRECT LUI A.A. IOFFE

La aparat Lenin.

În ce ne privește, vom lua măsuri energice atât pentru transferarea navelor la Sevastopol, cât și pentru încetarea oricăror acțiuni militare din partea noastră. Repet: vom face tot ce va fi cu putință. Continuați să duceți cu energie, răbdare și perseverență politica dv. de pînă acum¹¹⁵.

Lenin

Scris între 10 și 15 iunie 1918

*Publicat pentru prima oară în 1957,
în cartea „Documente cu privire la
politica externă a U.R.S.S.”. vol. I*

Se tipărește după manuscris

178

CĂTRE A.D. ȚIURUPA

11.VI.1918

Tovarășului Țiurupa sau adjunctului său

Tovarășe Țiurupa,

Aducătorii prezentei scrisori sînt reprezentanți ai uzinei din Breansk. Cum ieri d-ta (sau tov. Sviderski) te-ai

înțeles bine cu tovarășii din Mațevo, sint convins că și cu aceștia ai să te înțelegi. Te rog insistent să-i pri-mești imediat și să faci și pentru ei tot ce-ți stă în putință.

Salutări! Al d-tale, *Lenin*

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

179

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV

Petrograd
Smolnii
Către Zinoviev

Nu-mi amintesc să fi dat dezlegare pentru luarea legă-turilor cu Omskul.

Am să mă informez la Podbelski.

Te sfătuiesc să nu cauți să închei nici un fel de tran-zații directe sau indirecte cu contrarevoluționarii de la Omsk¹¹⁶.

Lenin

Scrisă la 11 iunie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

180

COMPLETARE LA O TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.S. IAKUBOV, I.V. STALIN ȘI A.G. ȘLEAPNIKOV

De primă urgență

În legătură cu aprovizionarea
Țarițin. Comitetul regional extraordinar pentru aprovizionare

- 1) pentru Iakubov
- 2) „ Stalin
- 3) „ Șleapnikov

Date fiind evenimentele de la Samara și Omsk, întreruperea traficului feroviar pe linia Perm-Veatka, precum și totala lipsă

de informații în legătură cu situația transporturilor pe linia Perm—Ekaterinburg—Tiumen, care au izolat complet Siberia, fără să mai așteptăm consimțământul dv. vă trimitem, cu vaporul, din Veatka și Ufa tehnicienii despre care v-am vorbit în telegrama noastră nr. 363. Vă rog să-i primiți, să le dați imediat de lucru și să-i repartizați la centrele de colectare și, dacă e nevoie, la punctele de expediere și de dirijare a cerealelor. Printre cei trimiși sînt oameni capabili, care ar fi foarte potriviți pentru o muncă tehnică la centru, la Comisia regională extraordinară pentru aprovizionare, precum și buni organizatori pentru colectarea de cereale pe teren. Consider că folosirea acestor oameni, pentru a căror prohibitate sînt gata să-mi asum răspunderea, este necesară și inevitabilă, întrucît forțe tehnice mai mari și mai bune decît acestea n-avem de unde lua. Cereți-le să-și fixeze singuri limitele de remunerare a muncii lor. Deși sînt convins că ei sînt destul de modești, vă recomand să nu vă zgîrciți cînd e vorba de salarizarea lor. Comunicați-mi telegrafic ce ați hotărît.

Comisarul poporului pentru aprovizionare, *Țiurupa*

Vă sfătuiesc insistent să primiți și să puneți la treabă oamenii pe care vi-i trimite Țiurupa, din moment ce garantează pentru ei. E foarte important să folosim pe practicienii cinstiți și cu experiență.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 11 iunie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

181

CĂTRE G.E. ZINOVIEV

11.VI.1918

Petrograd

Smolnii

Către Zinoviev

Te sfătuiesc insistent să folosești momentul și să trimiți de urgență un număr cît mai mare de detașamente în Ural prin Veatka. Țiurupa este de acord. Arme se găsesc la Vologda.

Lenin

Să se transmită *i m e d i a t* această telegramă la Petrograd și să mi se comunice *c i n d* a fost primită acolo.

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

182

CĂTRE V.P. MILIUTIN, I.E. GUKOVSKI
ȘI A.D. ȚIURUPA¹¹⁷

1

Tovarășilor *Gukovski* și *Miliutin*

N-ar fi cazul să numim o comisie de revizie a secției de construcții de mașini agricole, care să aibă sarcina de a da în scurt timp răspuns la o serie de probleme practice?

Lenin

2

Tovarășului *Țiurupa*

Care-i părerea d-tale?

Kozmin cere 400 000 000 de ruble. Ce știi d-ta *p r e c i s* despre producția de mașini agricole și despre reparația lor?

3

ÎNSEMNĂRI PE MARGINEA RĂSPUNSULUI
LUI A.D. ȚIURUPA ȘI UN BILET ADRESAT ACESTUIA

În momentul de față nu vă pot comunica nimic precis. Aș putea să vă dau în cel mai scurt timp (în 48 de ore) informații amănunțite. Pot să vă spun și acum că există deficiențe, dar trebuie să adaug că chiar astăzi mi-am dat asentimentul^x pentru o formă organizatorică^{xx} (un grup de trei, format dintr-un reprezentant al Consiliului economic superior, unul al Comisariatului poporului pentru agricul-

tură și unul al Comisariatului poporului pentru aprovizionare) care va exclude posibilitatea existenței deficiențelor de pînă acum. Propun ca problema reviziei să nu se rezolve chiar acum, ci să fie amînată pînă ce voi prezenta informarea respectivă.

Tovarășului *Țiurupa*

×Cui?

××A fost *deja* numită?

Cînd? De cine? Din cine e compusă?

De ce să nu numim aici și chiar acum acest grup de trei?

Scrise la 12 iunie 1918

*Publicate pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipăresc după manuscris

183

TELEGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI DIN KURSK

Kursk

Comitetul executiv al Sovietului de deputați

Vă rog insistent să luați măsuri urgente împotriva detașamentului de grăniceri din stația Jelobovka, jud. Lgovsk, de pe linia ferată Kursk-Korenevo, unde acest detașament ia bani și lucruri de preț chiar și de la populația nevoiașă rusă și ucraineană și se lasă influențat de provocatori care vor să torpileze tratativele de pace cu Ucraina.

Puneți capăt acestor practici care dezonoarează Puterea sovietică. Comunicați-mi telegrafic de executare.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Scrisă nu mai tîrziu de 14 iunie
1918*

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

184

CĂTRE G.E. ZINOVIEV

14.VI.1918

Tov. Zinoviev,

Trebuie să depuneți *toate* eforturile pentru a trimite imediat din Petrograd sute de agitatori la țară. Acest lucru este deosebit de important acum, înainte de congresul Sovietelor¹¹⁸, și *întreaga* situație militară și alimentară ni-l dictează în mod și mai imperios. Bani se vor găsi, să nu te zgircești. Am discutat cu Sviderski (și cu Țiurupa) în mod amănunțit această chestiune. Trebuie să dăm zor.

Cu salutări, *Lenin*

Publicată pentru prima oară
parțial la 21 ianuarie 1925,
în ziarul „Pravda” nr. 17

Publicată în întregime în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

185

CĂTRE G.E. ZINOVIEV

Petrograd

Smolnii

Pentru Zinoviev

Sper că ai primit scrisoarea mea în care-ți ceream să trimiți mai multe detașamente în Ural. Vreau să-ți mai spun că este extrem de important să trimiteți acolo mai mulți muncitori pentru agitație și pentru conducerea celor rămași în urmă. Răspunde-mi imediat.

Lenin

Scrisă la 14 iunie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

186

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
LUI G.E. ZINOVIEV ȘI A.N. BOBROV

Petrograd, Smolnii
Pentru Zinoviev și Bobrov

Trimiterea e confirmată. Vă rog insistent continuați din toate puterile să trimiteți detașamente și agitatori.

*Lenin**

Scrisă la 14 iunie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

187

ADEVERINȚĂ DATĂ LUI N.A. EMELIANOV

14.VI.1918

Adeverință

Purtătorul prezentei adeverințe, tov. Nikolai Aleksandrovici Emelianov, este delegat de Sovietul de deputați din Sestroretk cu însărcinări speciale în Ural și în regiunea Volgăi.

Rog toate Sovietele de deputați locale și toate instituțiile sovietice să acorde deplină încredere acestui tovarăș și să-i dea tot sprijinul.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

188

CĂTRE A.D. ȚIURUPA

Tovarășului Țiurupa

Birșert are sub comanda lui un detașament de aprovizionare de vreo 600 de oameni.

* Telegrama este semnată și de A.D. Țiurupa. — *Nota red.*

El cere să fie trimis cât mai curînd la treabă.

Troțki a dat dispoziție să se revizuiască componența detașamentului. I s-a raportat că revizia a dat rezultate *satisfăcătoare*.

Treaba asta nu poate fi lăsată!

După părerea mea, ar trebui ca d-ta să dai imediat dispoziție ca detașamentul lui Birșert să fie contopit cu *două* detașamente bune din Petrograd, sub comanda comună a unui om *de nădejde*,

sau să se repartizeze detașamentului lui Birșert 2—3 comisari și instructori de nădejde, care să fie obligați să prezinte rapoarte o dată sau de două ori pe lună.

*Scrisă în iunie 1918,
nu mai târziu de 15*

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

189

*CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI COMISARIATUL POPORULUI PENTRU BUNURILE REPUBLICII

Vă rog să prezentați neîntîrziat informații din care să se vadă ce anume s-a făcut pentru aplicarea decretului din 13.IV.1918, îndeosebi în legătură cu: 1) înlăturarea vechilor monumente, 2) înlocuirea lor cu altele noi, fie și provizorii, 3) înlocuirea vechilor inscripții de pe clădirile publice cu altele noi (§ 5 din decret)¹¹⁹.

O tărăgănare de două luni a aplicării acestui decret — deopotrivă de important sub aspectul propagandistic, ca și sub acela al procurării de lucru pentru șomeri — este de neiertat.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului*

Scrisă la 15 iunie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

* Se păstrează textul dactilografiat al acestui document cu antetul Consiliului Comisarilor Poporului, semnat de Lenin, care a fost trimis la Comisariatul poporului pentru învățămînt. — *Nota red.*

190

CĂTRE A.D. ȚIURUPA

1

Tovarășului *Ț i u r u p a*

Tare mă tem că noi subapreciem pericolul pe care-l prezintă, sub aspectul politic și sub acela al aprovizionării, situația din Penza și că, de fapt, n-o să putem trimite „agitatori“.

Nu crezi c-ar fi cazul să iei de urgență măsuri pentru a forma (la Petrograd etc.) un bun detașament de aprovizionare și a-l trimite *i m e d i a t* într-acolo, cu sarcina ca în primele săptămîni să fie agitatori?

2

Tovarășului *Ț i u r u p a*

După părerea mea, trebuie să iei de urgență legătura
1) cu Petrogradul,

2) cu Sverdlov,

ca să trimiteți în orașul și gubernia Penza 50 de oameni (agitatori), recrutați dintre muncitorii din Petrograd și Moscova.

Scrise la 17 iunie 1918

*Publicate pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XVIII*

Se tipăresc după manuscris

191

CĂTRE A.A. IOFFE

18.VI

Tovarășe Ioffe,

Sînt uimit și indignat de lipsa oricăror știri din Elveția. Am auzit că de acolo vin săptămînal curieri. Și mie nu mi se comunică nimic!

Ce fac Berzin și Șklovski?

Transmiteți-le, vă rog, această scrisoare și luați măsuri ca să mi se răspundă.

Am nevoie să mi se trimită *de urgență* din Elveția broșura lui Junius,

„ „ Karl Liebknecht,

tăieturi din „Berner Tagwacht“ și din alte ziare (toate *documentele* cu privire la mișcarea social-democraților *de stînga* din Germania și din Austria)¹²⁰.

Ele trebuie reeditate imediat într-o carte (în fascicule) în Elveția.

Dați cuiva în Germania (la Berlin) să facă *același* lucru, extrăgînd date din Partei-Archiv sau din orice bibliotecă care posedă colecții de ziare din vremea războiului (articolul lui Rühle despre sciziune apărut în „Vorwärts“ la 12.I.1915 sau 1916¹²¹ etc.).

Referenten-Material din Niederbarnim (este citat în broșura lui Legien: „Warum müssen die Gewerkschaftsführer u.s.w.“)¹²² și *toate materialele de acest gen*. Să fie strinse numaidecît.

E de-a dreptul revoltător că nu se face *nimic* în acest domeniu.

Ați putea (și ar trebui) să *antrenați* în această activitate doi germani (Borchardt ar fi bun) și doi elvețieni și să editați numaidecît aceste materiale în limbile germană, franceză și engleză.

Lenin

În ceea ce privește navele de la Novorossiisk, lucrurile nu sînt încă definitiv clarificate. Dar noi am luat *toate* măsurile ce se impuneau și sper că ordinul va fi executat¹²³.

*Scrisă la 18 iunie 1918
Expedită la Berlin*

Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

192

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.G. ȘAUMIAN

Baku, pentru Șaumian

Prin Astrahan și Kușka se va transmite mai departe
prin radiotelegrafie

Deocamdată nu s-a emis nici un decret cu privire la naționalizarea industriei petroliere¹²⁴. Avem de gînd să decretăm naționalizarea acestei industrii în preajma întreruperii navigației. Deocamdată organizăm monopolul de stat al comerțului cu produse petroliere. Luați toate măsurile pentru transportul urgent al acestor produse pe Volga. Comunicați zilnic Direcției generale a petrolului care e situația în industria petrolieră.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*Lenin**Scrisă la 18 iunie 1918**Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV**Se tipărește după textul blanchetei
de telegramă, semnat de Lenin*

193

TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREȘEDINTELUI
SOVIETULUI DIN MENZELINSK

Menzelinsk

Președintelui Sovietului de deputați

Dați drumul imediat plutelor pe care le-ați pus la uscat, cit și celorlalte care trebuie să circule pe Volga în jos spre fabricile de cherestea ale statului și spre cele particulare. Să nu percepeți în nici un caz taxe și impozite, de nici un fel*. Orice întîrziere în treaba asta aduce mari pagube Republicii sovietice, fapt pentru care veți răspunde în fața tribunalului revoluționar. Informați

* Textul acestei propoziții este scris de Lenin. — *Nota red.*

de urgență, telegrafic, Consiliul Comisarilor Poporului asupra modului cum a fost executată prezenta dispoziție.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 18 iunie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXV*

*Se tipărește după textul
dactilografial, completat
și semnat de V.I. Lenin*

194

CĂTRE I.E. GUKOVSKI

Am hotărît să prădăm toate comisariatele, pentru a întări în mod excepțional *Comisariatul aprovizionării* măcar pentru 2—3 luni, căci altfel s-ar putea să sucombăm.

De la d-ta vrem să-l luăm pe *Zaks*.

Scrisă la 22 iunie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

195

CĂTRE SECRETARIATUL CONSILIULUI COMISARILOR POPORULUI

1

1) Găsiți hotărîrea mai de mult adoptată (la Petrograd) în legătură cu modul cum trebuie puse problemele pe ordinea de zi.

2) Secretarul care întocmește ordinea de zi (secretar e, pare-se, Gorbunov; la noi e o întregă harababură) trebuie să semneze jos: întocmită de secretarul cutare (și eu vă previn că *am să destitui* pe secretarii care nu vor să aplice regulile).

2

Se amintește

tuturor secretarilor că nu trebuie să pună problemele pe ordinea de zi fără a cere să li se prezinte o declarație, sub *semnătura* raportului (sau a celui care cere includerea problemei),

1) că s-au cerut explicații de la departamentul finanțelor (Comisariatul poporului pentru finanțe + controlul) dacă este vorba de cheltuieli și de alocări;

2) că s-au cerut relații de la departamentele care au *contingență* cu problema despre care este vorba.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Toți secretarii să semneze aici
că au luat cunoștință de cele de mai sus.

Scrisă la 26 iunie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris.

196

CĂTRE G.E. ZINOVIEV

26.VI.1918

Se va transmite și lui Lașevici
și celorlalți membri ai C.C.*

Tov. Zinoviev,

Abia azi am aflat la Comitetul Central că *muncitorii* din Petrograd au vrut să răspundă printr-o teroare în masă la asasinarea lui Volodarski și că dv. (nu d-ta personal, ci membrii din Petrograd ai Comitetului Central sau membrii Comitetului din Petrograd) i-ați oprit¹²⁵.

Protestez cu toată hotărîrea!

* Această propoziție a fost scrisă de V.I. Lenin deasupra textului scrisorii
— *Nota red.*

Ne comprometem: amenințăm, pînă și în rezoluțiile Sovietului de deputați, că vom recurge la teroarea în masă, dar cînd e vorba să trecem la fapte, *frinăm* o inițiativă revoluționară, *perfect* justă, a maselor.

Așa ceva e in-ad-mi-si-bil!

Teroriștii o să ne ia drept niște cirpe. Sîntem în plin război. Trebuie să stimulăm energia și caracterul de masă al terorii împotriva contrarevoluționarilor mai cu seamă la Petrograd, al cărui exemplu este *hotărîtor*.

Cu salutări, *Lenin*

P.S. Recrutați mereu noi detașamente: folosiți-vă de victoria obținută în noile alegeri. Dacă cei din Petrograd vor trimite 10 000 — 20 000 de oameni în gubernia *Tambov*, în Ural etc., atunci *nu încape îndoială* că se vor salva *pe deplin* și vor salva întreaga revoluție. Avem o recoltă foarte bogată, trebuie doar să mai rezistăm încă cîteva săptămîni.

Publicată pentru prima oară
parțial la 21 ianuarie 1925,
în ziarul „Pravda” nr. 17

Publicată în întregime în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

197

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.M. IURIEV

Dacă nici acum nu vreți să înțelegeți politica sovietică, care e deopotrivă de ostilă englezilor cît și germanilor, vina e numai a dv. Nașarenus a plecat.

Dacă englezii vor continua să practice politica lor de jaf, vom porni război împotriva lor¹²⁶.

Lenin

Scrisă la 26 iunie 1918
Expediată la Murmansk

Publicată la 21 februarie 1935,
în ziarul „Pravda” nr. 51

Se tipărește după manuscris

SCHIMB DE SCRISORI CU A.D. ȚIURUPA

Către *Țiurupa*

1) Când și pe cine trimiți în provincie? (Pe Șlihter, pe Briuhanov și încă pe cine? și unde?)

2) Ai discutat cu Pravdin? (El a venit azi de la Tula, Eleț și Orel.)

Cereale există,
ordinea este exemplară,
puterea e în mâinile săracimii.

3) Pe cine trimiți la Tambov, și cu ce detașamente? N-ar fi bine să fie trimis Briuhanov? Acolo e nevoie de un om *foarte* energic.

(Azi au fost la mine niște oameni din Tambov; recolta e minunată; mai sînt cereale și de *anul trecut*; pe chiaburi putem să-i înfrîngem, dar ducem lipsă de *organizatori* și de *detașamente*.)

4) Ne putem noi împăca cu lipsa unei dictaturi (în domeniul aprovizionării) la Moscova? E scandalos și rușinos!

Șlihter pleacă în județul Efremov, gubernia Tula. Am trimis un tovarăș la Petrograd, la Zinoviev, să ceară muncitori pentru detașamentul său. Acum se încarcă de zor mărfurile. În cinci zile vor fi expediate*.

A. Ț.

Către *Țiurupa*

Cinci zile pentru un schimb de telegrame cu Zinoviev (care de mult a întrebat unde trebuie să trimită detașamentele) și pentru încărcarea mărfurilor (o zi??).

Avem de-a face cu un birocratism de-a dreptul *mons-truos*. Desemnează pentru treaba asta 10 funcționari — pe niște nemernici din Comisariatul pentru aprovizionare — și pune-le condiția ca *într-o zi sau în două* să facă totul, altfel vor fi concediați și deferiți justiției.

Scrise la 26 iunie 1918

Publicate pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII

Se tipăresc după manuscris

* Subliniat de V.I. Lenin. — Nota red.

199

CĂTRE A.P. SMIRNOV,
G.I. PETROVSKI ȘI I.E. GUKOVSKI

28.VI.1918

Tovarășului Smirnov
sau tovarășului Petrovski, comisar al poporului
pentru afacerile interne,
și tovarășului Gukovski, comisar al poporului pentru
finanțe

Recomand în mod deosebit pe aducătorul acestei scrisori, tov. Semion Ivanovici Lebedev, președintele Sovietului de deputați din Temnikov, gubernia Tambov.

Solicită *un credit de 1 500 000 de rubele*. Din cele relatate de el reiese că în județul respectiv treburile sînt organizate în mod exemplar. Este cit se poate de instructiv exemplul acestui județ, în care chiaburii au fost într-adevăr înlăturați din *toate* Sovietele de deputați. După părerea mea, unui asemenea județ trebuie să-i acordăm în primul rînd ajutor.

Lenin

Publicat pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI

Se tipărește după manuscris

200

CĂTRE S.G. ȘAUMIAN

29.VI.1918

Dragă tov. Șaumian,

Îți trimit salutări cordiale și cele mai bune urări.
Stalin se află la Târișîn. E mai bine ca scrisorile să le trimiți prin el.

Cu salutări! Al d-tale, *Lenin*

Expediată la Baku

Publicată pentru prima oară în 1938

Se tipărește după manuscris

201

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN

Secret

Către Stalin, comisar al poporului, Țarițin

Astăzi, 30 iunie, s-a primit o comunicare din Berlin, de la Ioffe, care ne face cunoscut că a avut o convorbire preliminară cu Kühlmann. Din această convorbire reiese că germanii acceptă să-i silească pe turci să înceteze operațiile militare dincolo de granița stabilită prin tratatul de la Brest, fixându-ne o linie de demarcație precisă. Ei ne promet că nu vor lăsa pe turci să intre în Baku, dar vor să capete petrol. Ioffe le-a răspuns că noi vom respecta cu strictețe prevederile tratatului de la Brest, dar sîntem întru totul de acord cu principiul do ut des. Acordă o deosebită atenție acestei comunicări și caută s-o transmiți de urgență lui Șaumian, fiindcă acum avem șanse deosebit de serioase să păstrăm Baku. O să dăm, bineînțeles, o parte din petrol.

*Lenin**Scrisă la 30 iunie 1918*

Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXVI

Se tipărește după textul
benzii de telegraf

202

TELEGRAMĂ CĂTRE V.L. PANIUȘKIN

Novosil

Pentru Paniușkin, comisar militar extraordinar

Voi transmite cererea dv. Comisiei extraordinare, dar vă rog să acționați cu toată fermitatea, cîntărind în prealabil și evaluînd exact forțele, fiindcă, o dată treaba începută, trebuie s-o duceți pînă la capăt.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Scrisă la sfîrșitul lunii iunie — cel
mai tîrziu la 2 iulie 1918*

Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

203

***TELEGRAMĂ ADRESATĂ ȘEFILOR
DETAȘAMENTELOR DE RECHIZIȚIE
DE PE TOATE LINIILE DE CALE FERATĂ¹²⁷**

Consiliul Comisarilor Poporului este informat de comportarea cu totul inadmisibilă și dăunătoare pentru Puterea sovietică a unor detașamente de rechiziție. Detașamentele au fost trimise să-și îndeplinească funcția lor de răspundere pe liniile de cale ferată, să ducă lupta împotriva adevăratei specule. Șefii de detașamente sînt obligați să păstreze, în cadrul detașamentelor, cea mai severă disciplină, pentru care, ca și pentru orice abateri ale acestora, vor fi trași la grea răspundere în fața judecării necruțătoare a Tribunalului revoluționar. Aduceți la cunoștința detașamentelor că Consiliul Comisarilor Poporului este convins că muncitorii conștienți nu vor permite să fie încălcată disciplina de fier proletară și vor ști să condamne cu toată asprimea pe cei ce prin comportarea lor dezonorează Puterea sovietică. Dar, dacă în detașamente s-au strecurat huligani notorii, care nu se supun dispozițiilor date de puterea centrală și de șefii lor sau care dezonorează Republica sovietică lăsîndu-se mituiți de desăgari, ei trebuie arestați pe loc de către șefii lor și de către Sovietele de deputați locale* și aduși sub escortă la Moscova pentru a fi deferiți, spre aspră sancționare, Tribunalului revoluționar.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Ulianov (Lenin)

Scrisă la 1 iulie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XVIII*

*Se tipărește după textul
dactilografial, corectat,
completat și semnat de V.I. Lenin*

* Fragmentul: „de către șefii lor și de către Sovietele de deputați locale“, precum și cuvîntul „un :“ din prima propoziție a telegramei și cuvîntul „dezonorează“, aflat ceva mai jos, sînt scrise de V.I. Lenin. — *Nota red.*

CĂTRE A.A. IOFFE

1.VII.1918

Scumpe tovarășe Ioffe,

Să vă spun drept, sînt tare supărat pe dv. Oameni avem puțini și toți sînt extenuați de atîta muncă, iar dv. uite ce faceți: îmi comunicați amănunte în chestiuni de *serviciu* într-o scrisoare adresată mie *personal* (ultima, scrisă cu creionul) și mai strecurați unele împunsături, fitiluri, intrigi de ordin *personal* împotriva lui Cicerin (un „simulacru“ de ministru etc.), iar lui îi scrieți: „perspectivele le-am înfățișat într-o scrisoare trimisă lui Lenin“.

Dumnezeu știe ce mai e și asta!

Cicerin, firește, îmi cere să-i arăt scrisoarea, iar eu nu pot să i-o arăt, fiindcă nu vreau să devin unealta unor intrigi. Din această pricină se strică treaba și se strică și raporturile dintre noi.

Cicerin este un lucrător minunat, conștiincios, inteligent, cult. Asemenea oameni trebuie prețuiți. Cît despre slăbiciunea lui, că nu știe „să comande“, ea nu constituie o lipsă așa de gravă. Sînt destui oameni pe lumea asta care au slăbiciuni contrare!

Cu Cicerin se poate lucra, și încă destul de bine, dar se poate compromite munca chiar și cu el.

Dv. îi căutați tot soiul de chichițe, dar și Comisariatul poporului pentru afacerile externe este în drept să se plîngă de dv. fiindcă îl ignorați, iar *fără* știrea și consimțămîntul comisarului poporului pentru afacerile externe, un ambasador nu are dreptul să întreprindă pași decisivi.

Sper că veți lua toate măsurile pentru a lichida aceste Miștănde*.

* — lipsuri. — Nota trad.

Că l-ați „urnit din loc“ pe Krasin, e foarte bine. Îmbol-
diți-l, pe cât puteți, și pe Șklovski, care se cam delasă.
Cereți-i rapoarte peste rapoarte, amenințați-l.

O caldă stringere de mână, *Lenin*

Expedită la Berlin

*Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXVI*

Se tipărește după manuscris

205

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.B. KRASIN

S e c r e t

Berlin. Ambasada rusă

Din partea lui Lenin personal. Pentru Krasin

Prețuiesc la justa ei valoare activitatea lui Ioffe și o aprob fără rezerve, dar cer insistent ca el să se comporte ca un ambasador, care este subordonat comisarului poporului pentru afacerile externe, și să păstreze buna cuviință, să nu insulte pe alții, sau să-i privească cu dispreț, și în toate chestiunile importante să ceară consimțămîntul superiorului său ierarhic. Numai atunci voi putea să-l sprijin și îl voi sprijini pe ambasadorul Ioffe. Mă bizui pe tactul d-tale, rugîndu-te să-i sugerezi toate aceste idei ambasadorului Ioffe. Aștept răspuns.

Lenin

Scrisă la 3 iulie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXVI*

Se tipărește după manuscris

206

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI D.E. IVAȘCENKO

Orșa

Către Ivașcenko, comisarul stației Orșa

Vă mulțumesc pentru trimiterea celor 36 de vagoane în Germania; ele sînt destinate prizonierilor noștri de

război, aflați în suferință. Vă rog să respingeți orice calomniile murdare și să nu uitați nici un moment că sîntem datori să ajutăm din toate puterile pe ostașii noștri căzuți prizonieri.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 4 iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin“, vol. XXI

Se tipărește după manuscris

207

***CĂTRE TOATE COMITETELE RAIONALE
ALE P.C. DIN RUSIA,
CĂTRE TOATE SOVIETELE DE DEPUTAȚI
RAIONALE, CĂTRE TOATE STATELE-MAJORE
ALE ARMATEI ROȘII**

Astăzi, pe la orele 3 după-amiază, la ambasada germană au fost aruncate două bombe, care au rănit grav pe Mirbach. Aceasta este, evident, opera unor monarhiști sau a unor provocatori care vor să tîrască Rusia într-un război în interesul capitaliștilor franco-englezi, care i-au cumpărat și pe cehoslovaci. Mobilizați toate forțele, puneți numaidecît în mișcare toate mijloacele pentru a-i prinde pe criminali. Să fie oprite *toate* automobilele și să nu li se dea drumul decît după efectuarea unui control foarte riguros¹²⁸.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 6 iulie 1918

Publicată la 7 iulie (24 iunie) 1918, în ziarul „Pravda“ nr. 138 și „Izvestiia C.E.O. din Rusia“ nr. 140

Se tipărește după manuscris

208

RADIOTELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.A. IOFFE

Berlin. Ioffe

Astăzi, la orele 2 după-amiază, doi necunoscuți care aveau asupra lor un document fals din partea Comisiei extraordinare au pătruns în clădirea ambasadei germane și au aruncat o bombă în cabinetul contelui Mirbach. Acesta, grav rănit, a încetat din viață. Guvernul, ai cărui reprezentanți au făcut imediat o vizită la ambasada germană și și-au exprimat indignarea față de acest act de provocare politică, ia toate măsurile pentru descoperirea asasinilor și trimiterea lor în fața Tribunalului revoluționar extraordinar. Au fost luate măsuri suplimentare pentru întărirea pazei ambasadei germane și asigurarea securității cetățenilor germani. Guvernul vă însărcinează să faceți imediat o vizită ministrului de externe al Germaniei și să exprimați guvernului german indignarea guvernului rus față de acest act; totodată, să faceți o vizită familiei defunctului conte Mirbach și să-i exprimați condoleanțele dv.

*Lenin**Scrisă la 6 iulie 1918**Publicată pentru prima oară în 1959,
în colecția „Decretele
Puterii sovietice”, vol. II**Se tipărește după textul
blanchetei de telegramă*

209

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN

Țarițin

Către Stalin, comisar al poporului

Astăzi, pe la orele 3 după-amiază, un eser de stînga l-a ucis cu o bombă pe Mirbach. Acest asasinat, în mod vădit, a fost săvîrșit în interesul monarhiștilor sau al capitaliștilor franco-englezi. Eserii de stînga n-au vrut să-l predea pe asasin, au arestat pe Dzerjinski și pe Lațis și au pornit o rebeliune împotriva noastră. Noi îi vom lichida fără cruțare chiar în noaptea asta și vom spune

poporului întregul adevăr: sîntem la un pas de război. Am luat ca ostatici sute de eseri de stînga. Trebuie să-i reprimăm pretutindeni, fără cruțare, pe acești aventurieri nemernici și isterici, care au devenit o unealtă în mîinile contrarevoluționarilor. Toți cei ce nu vor război vor fi de partea noastră.

În ce privește Baku, cel mai important este ca d-ta să ții permanent legătura cu Șaumian și el să știe de propunerea făcută de germani lui Ioffe, ambasadorul nostru la Berlin, și anume că ar fi gata să oprească ofensiva turcilor asupra orașului Baku, dacă le-am garanta că vor primi o parte din petrolul nostru. Noi, firește, ne declarăm de acord. Așadar, fiți necruțători cu eserii de stînga și informați-ne mai des.

Lenin

*Scrisă la 7 iulie 1918,
orele 1 noaptea*

*Publicată pentru prima oară
la 21 ianuarie 1936,
în ziarul „Pravda” nr. 21*

Se tipărește după manuscris

210

TELEGRAMĂ ADRESATĂ TUTUROR SOVIETELOR RAIONALE ALE MOSCOVEI

Se ordonă tuturor Sovietelor de deputați raionale și organizațiilor muncitorești să trimită de urgență cît mai multe detașamente înarmate, alcătuite, măcar în parte, din muncitori, pentru a prinde pe rebelii fugiți.

Se va acorda o deosebită atenție cartierului gării Kurskaia, iar după aceea tuturor celorlalte gări. Vă rugăm insistent să organizați cît mai multe detașamente, pentru a nu lăsa să scape nici unul dintre fugari.

Pe cei arestați să nu-i eliberați fără o riguroasă verificare și fără a obține din partea lor dovezi incontestabile că n-au participat la rebeliune.

Lenin

Scrisă la 7 iulie 1918

*Publicată la 8 iulie (25 iunie)
1918, în ziarele „Pravda” nr. 139
(ediție specială) și „Izvestiia
C.E.O. din Rusia” nr. 141*

*Se tipărește după textul
apărut în ziarul „Pravda”*

211

TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI DE DEPUTAȚI DIN MOSCOVA

Se va transmite mai departe tuturor Sovietelor de deputați — de plasă, sătești și județene — din gubernia Moscova.

Bandele zdrobite ale socialiștilor-revoluționari de stînga, care s-au răscolat împotriva Puterii sovietice, se refugiază prin împrejurimi. Conducătorii acestei întregi aventuri caută să se facă nevăzuți. Luați toate măsurile pentru a prinde și aresta pe cei ce au îndrăznit să se ridice împotriva Puterii sovietice. Să fie oprite toate automobilele. Pretutindeni pe șosele să fie coborîte barierele. Lingă bariere să fie concentrate detașamente înarmate, alcătuite din muncitori și țărani din partea locului. Sintem informați că un grup de rebeli cu un automobil blindat au fugit din oraș. Să se ia toate măsurile necesare pentru oprirea acestui automobil.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 7 iulie 1918

Publicată la 8 iulie (25 iunie) 1918, în ziarele „Pravda” nr. 139 (ediție specială) și „Izvestiia C.E.C. din Rusia” nr. 141

Se tipărește după textul scris de un necunoscut și semnat de V.I. Lenin

212

RĂSPUNS PRIN FIR DIRECT LUI K.A. MEHONOȘIN¹²⁹

Lenin răspunde:

Kolegaev mi-a spus mie personal, iar apoi și lui Zinoviev și multor altora că el este împotriva actualei politici a partidului eserilor de stînga. Nu mă îndoiesc că aventura isterică, dementă și provocatoare cu uciderea lui Mirbach și rebeliunea Comitetului central al eserilor de stînga împotriva Puterii sovietice va îndepărta de ei nu

numai pe cei mai mulți dintre muncitorii și țărani înscrisi în partidul lor, dar și pe numeroși intelectuali. Întreaga rebeliune a fost complet lichidată într-o singură zi. Au fost arestate mai multe sute de persoane.

Consemnați într-un proces-verbal declarația făcută de Muraviov în legătură cu ieșirea lui din partidul eserilor de stînga și țineți-l în continuare sub un control atent. Sint convins că, respectînd aceste condiții, vom reuși pe deplin să folosim minunatele lui calități de militar. Trebuie să ducem cu întreită energie lupta împotriva cehoslovacilor și cazacilor.

Lenin

*Scris la 7 iulie 1918
Transmis la Kazan*

*Publicat pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXVI*

Se tipărește după manuscris

213

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.P. NAȚARENUS

Petrozavodsk. Către Națarenus, comisar extraordinar

Vi se trasează următoarele sarcini:

1) Să luați toate măsurile pentru distrugerea radicală a liniei ferate pe o distanță cît mai mare cu putință.

2) Străinii care, direct sau indirect, participă la campania tilhărească a imperialiștilor anglo-francezi să fie arestați și, în caz de împotrivire, să fie împușcați pe loc.

3) Cetățenii Republicii sovietice care sprijină, direct sau indirect, jaful imperialist să fie condamnați la moarte prin împușcare.

Vi se pun la dispoziție două milioane de ruble. Despre ajutorul militar pe care urmează să vi-l trimitem vă vom comunica separat*.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 7 iulie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

*Se tipărește după textul
scris de un necunoscut,
completat apoi și semnat
de V.I. Lenin*

* Ultima frază din această telegramă este scrisă de V.I. Lenin.—*Nota red.*

214

CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE

Aici la mine se află (a venit din Astrahan—Baku—Țarițin) comisarul caucazian *Ivanov*, care pare să fie un luptător minunat, capabil să înăbușe *cum trebuie* răscoalele chiaburilor.

Așteaptă cu nerăbdare să plece pe Frontul cehoslovac. Cere să i se dea 500 de oameni.

Nu i s-ar putea satisface în cel mai scurt timp această rugămintă?

Și în ce măsură?

Scrisă după 7 iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

215

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISARULUI IVANOV

Voronej. Comisarului Ivanov

Rebeliunea socialiștilor-revoluționari de stînga și trădarea lui Muraviov au fost complet lichidate. E nevoie de un ajutor susținut pe frontul de luptă contra cehoslovacilor. Pe Frontul din Kuban trebuie depuse toate eforturile pentru asigurarea unei paze depline și temeinice a drumului care duce de la Tihorețkaia la Țarițin și de aici spre nord, și nu pentru înaintare¹³⁰. Pe frontul de luptă contra cehoslovacilor, conducerea o au, în mod provizoriu, Mehonșin, Kobozev și Blagonravov.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 11 iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1927,
în revista „Krasnoarmeeț” nr. 21 (114)

Se tipărește după manuscris

216

CĂTRE I.E. GUKOVSKI¹³¹

1

Tovarășului *Gukovski*

S-au primit o serie de plângeri că dv. (comisariatul dv.) încă *n - a ț i d a t* sarcini:

- { (1) pentru întocmirea textului complet, }
 { (2) pentru inscripții în toate limbile etc. }

În legătură cu desenele noilor bani.

Am și dat indicații în acest sens lui Zaks. *D o a r e u n f l e a c.*

Faceți toate acestea sau dați dispoziție să se facă *mîine dimineață*.

2

Dv., zău așa, *sabotați!* Ce-i important aici? Doar *n u - i* ceva definitiv. E și ridicol să considerați treaba asta drept importantă.

Scrise la 11 iulie 1918

Primul document a fost publicat în 1945, în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXV; cel de-al doilea se publică acum pentru prima oară

Se tipăresc după manuscris

217

CĂTRE I.E. GUKOVSKI

1

Se plîng oamenii că nu dați textul pentru banii noi, ceea ce îngreuiază pregătirea modelelor și probarea lor. Dați-l imediat, iar în ce privește convertirea în aur se menține statu-quo (ea va fi suspendată prin decrete speciale).

2

Puneți inscripția *sovietică*.

3

1) Dați modelele existente unor experți dintre cei mai buni.

2) Faceți o comandă pentru reproducerea lor.

3) Încredințați colegiului Comisariatului poporului pentru învățămînt executarea desenelor (la toate bancnotele).

4) Să fie însărcinat Popovițki să facă un calcul din care să reiasă:

(a) cîte bancnote de acest fel se vor putea fabrica pe lună în cazul unei emisiuni obișnuite, normale

(a₁) la mașinile rotative,

(a₂) la mașinile plane obișnuite,

(a₃) bancnotele de mare valoare să fie tipărite la mașini rotative, iar cele de mică valoare la mașini plane obișnuite?

(b) care e costul noilor bancnote în comparație cu cele vechi?

(c) cînd anume vor putea fi pregătite clișeele (la cîte zile după aprobarea desenului) și după cît timp va începe tipărirea noilor bancnote?

(d) nu va cere noua metodă de tipărire noi materiale și substanțe auxiliare etc. în comparație cu cea veche?

Cît o să coste hîrtia cu antet (pentru toate actele oficiale ale autorităților sovietice)?

*Scrise în prima jumătate
a lunii iulie 1918*

*Publicate pentru prima oară în 1945
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV*

Se tipăresc după manuscris

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI MILITAR GUBERNIAL VORONEJ

Voronej.

Comitetul militar gubernial

Am citit nota adresată de dv. tovarășului Troțki.
Sînt întru totul de acord cu dînsul că telegrama primită

din Saratov e demnă de încredere și trebuie să fie difuzată, întrucât provine de la niște oameni care condamnă în mod sincer aventura Comitetului central al eserilor de stînga¹³².

Lenin

Scrisă la 12 iulie 1918

*Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris*

219

CĂTRE A.V. LUNACEARSKI

Am vorbit astăzi cu *Vinogradov*¹³³, care mi-a făcut o bună impresie.

Mi-a promis că o să se înțeleagă cu d-ta.

Ai stat de vorbă cu dînsul?

Ați căzut de acord?

Dacă n-ați căzut de acord, în ce privință?

Scrisă la 12 iulie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

220

NOTĂ CĂTRE SECRETARĂ

Telefonează-i lui *Vinogradov* din partea mea și întreabă-l:

de ce nu s-a înțeles cu Lunacearski? Lunacearski se află aici.

Scrisă la 12 iulie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

221

*CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI
PENTRU PROBLEMELE MILITARE

Vă rog foarte mult să luați toate măsurile pentru a grăbi trimiterea în Marea Caspică a tuturor navelor militare de tip corespunzător¹³⁴.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 13 iulie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

222

CĂTRE N.I. PODVOISKI

Tovarășului Podvoiski

De ce n-ai trimis din Kursk 4 regimente + regimentul lui Asarh (?)

+ divizia lui Sluvis?

Orice întârziere înseamnă pierderi grele pentru noi pe Frontul cehoslovac. Și d-ta ai întârziat!¹³⁵

Scrisă la 16 iulie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXVI*

Se tipărește după manuscris

223

TELEGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI DIN PERM

17.VII.1918

Perm

Sovietul de deputați

O copie pentru Smilga, membru al Comitetului Central

Am primit o plîngere de la Stanislav Palinski, vechi revoluționar polonez, care are recomandări din partea

lui Steklov. Palinski a fost arestat la fabrica de sodă din Bereznikovo, stația poștală Verhstiiia, gubernia Perm, sub acuzația că e contrarevoluționar și simpatizează cu cehoslovacii.

Palinski ne scrie că comisia juridică a Sovietului județean Usolsk n-a găsit nimic condamnabil în faptele lui.

Vă rog insistent să controlați cu atenție acest caz și să-l examinați cu obiectivitatea cuvenită, pentru a-i da posibilitate lui Palinski să plece în Polonia.

Comunicați-mi telegrafic de executare.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

224

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISARIATULUI PENTRU PROBLEMELE POPULAȚIEI GERMANE DIN REGIUNEA VOLGĂI

Saratov

Către Petin, membru al Comisariatului pentru problemele populației germane din regiunea Volgăi

Trimiteți imediat o companie de coloniști germani, dacă puteți alege oameni absolut siguri, internaționaliști sovietici, care să știe limba rusă¹³⁶.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scried la 17 iulie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

225

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI F.I. KOLESOV

17.VII.1918

Taşkent

Către Kolesov, președintele
Consiliului Comisarilor Poporului al Republicii
Turkeстане

Luăm toate măsurile pentru a vă veni în ajutor. Vă trimitem un regiment.

Împotriva cehoslovacilor luăm măsuri energice și nu ne îndoim că-i vom zdrobi. Nu vă lăsați cuprinși de desperare, încercați din toate puterile să mențineți o legătură trainică și permanentă cu Krasnovodsk și cu Baku.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

„Voljskii Den” (Samara)
nr. 29, din 20 iulie 1918

Se tipărește după manuscris

226

CĂTRE N.I. PODVOISKI

Tovarășului Podvoiski

N-am răspuns la cea de-a doua telegramă a d-tale, deoarece o asemenea numire nu depinde de mine și, în general, ea nici nu prea e posibilă, întrucît ar însemna o încălcare a *tuturor* normelor stabilite¹³⁷.

Pericolul cehoslovac (și cel chiaburesc) este atît de serios, încît, după părerea mea, ar fi cazul (și Troțki va fi, desigur, de acord) ca d-ta să mergi pe fronturile de sud și de vest (germane) etc., pentru a grăbi deplasarea trupelor de acolo pe Frontul cehoslovac.

Scrisă la 19 iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1959,
în Culegeri din Lenin”, vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

227

CĂTRE S.P. SEREDA

19.VII.1918

Tovarășe Sereda*,

Aducătorii prezentei scrisori sint membri ai secției agricole a Sovietului gubernial Moscova. Te rog să-i primești, căci e vorba de o chestiune importantă. Eu cred că „sovhozurile“ ar trebui să se contopească cu comunele. Trebuie să discutați măsurile practice de ajutorare și de control. Caută să-i ajuți cu tractoare.

Al d-tale, *Lenin*

P.S. Discută cu ei dacă pentru gubernia Moscova este nevoie de un decret al Consiliului Comisarilor Poporului. Te rog foarte mult să te grăbești.

Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXV

Se tipărește după manuscris

228

CĂTRE G.E. ZINOVIEV,
M.M. LAȘEVICI ȘI E.D. STASOVA

20.VII.1918

Tov. Zinoviev,
Lașevici și Stasova

Trebuie să trimiteți un număr *cît mai mare* de muncitori din Petrograd:

- (1) cîteva zeci de „conducători“ (à la Kaiurov),
- (2) mii de muncitori „de rînd“.

Altfel *zburăm* cu toții, fiindcă situația cu cehoslovacii este *cît se poate de proastă*.

În asemenea situație e o prostie „să stai să păzești“ „viața tihnită“ a Petrogradului și să te „zgîrcești“ să

* În partea de sus a acestui document, V.I. Lenin a notat: „(și pentru tov. Briuhanov)“. — *Nota red.*

trimiți oameni de acolo: chiar dacă în Sovietul deputaților din Petrograd majoritatea bolșevicilor o să scadă de la 98% (aveți chiar 98%?) la 51%, n-o să fie nici o nenorocire!

N-o să pierim noi *chiar* dacă (da, chiar dacă!) o să ajungem în situația ca 49% din deputații Sovietului din Petrograd să nu fie de-ai noștri (dacă o să se întâmple așa ceva). Dar *o să ne prăbușim* cu siguranță sub loviturile cehoslovacilor dacă n-o să facem eforturi *desperate* și n-o să trimitem alte sute și mii de muncitori *conducători*, pentru ca masa de material inconsistent să se transforme într-o masă solidă. Nu este o exagerare, ci un calcul precis. *Dumneavoastră* o să purtați răspunderea pentru pieirea noastră dacă o să vă zgirciți și o să păstrați totul „pentru Petrograd“.

Salutări! Al dv., *Lenin*

P.S. Aștept răspuns.

Publicată pentru prima oară
parțial în 1942, în „Culegeri
din Lenin“, vol. XXXIV

Publicată în întregime
în 1950, în: V.I. Lenin.
Opere, vol. 27, ed. a 4-a

Se tipărește după manuscris

229

RADIOGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. G. ȘAUMIAN

22. VII. 1918

Baku

Sovietul de deputați. Pentru Șaumian

Nu pot decît să sprijin întru totul cele expuse de Stalin, în telegrama lui, împotriva fracțiunii narodnice a Sovietului de deputați din Baku și în legătură cu voința exprimată de Congresul al V-lea al Sovietelor¹³⁸.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară
la 24 septembrie 1933, în ziarul
„Bakinskii Rabocii“ nr. 221

Se tipărește după manuscris

230

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. TRUȘ,
COMISAR MILITAR EXTRAORDINAR

22.VII.1918

Efremov, gubernia Tula
Către Truș, comisar militar extraordinar
Trimiteti imediat cele zece vagoane cu cereale la Mos-
cova, pe adresa Comitetului pentru aprovizionare.
Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,
Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

231

CONVORBIRE PRIN FIR DIRECT
CU I.V. STALIN LA 24 IULIE 1918

Țarițin. Pentru Stalin

Vorbește Lenin.

Ai putea să transmiți la Baku telegrama, pe care am primit-o chiar acum, prin radio, din Tașkent^{139?}

× ×

Apoi, în legătură cu aprovizionarea, trebuie să-ți spun că astăzi nu se distribuie de loc alimente nici la Petrograd și nici la Moscova. Situația e cit se poate de proastă. Comunică-mi dacă nu poți să iei măsuri extraordinare, fiindcă din altă parte decît de la d-ta n-avem de unde să ne procurăm. La Iaroslavl rebeliunea albilor a fost înăbușită¹⁴⁰. Simbirskul a fost luat de albi sau de cehi. Aștept răspuns.

Răspunsul lui Stalin

Am trimis alaltăieri noapte în Turkestan tot ce am putut trimite.
Am transmis radiograma la Baku. În nordul Caucazului sînt multe rezerve de cereale, dar nu le putem trimite în Nord, întrucît căile sînt tăiate.

Pînă ce nu se restabilesc căile ferate e imposibil să trimitem cereale. Am trimis o expediție în guberniile Samara și Saratov, dar în zilele următoare nu vom reuși să vă ajutăm cu cereale. Sperăm că în zece zile vom reuși să refacem linia. Căutați să vă mențineți într-un fel, distribuind carne și pește, pe care vi le putem trimite în cantități mari. Peste o săptămînă situația o să fie mai bună.

Stalin

Țarițin. Tovarășului Stalin

Trimiteți pește, carne, legume și, în general, orice alte produse și în cantități cît mai mari cu putință.

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

232

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.P. NAȚARENUS

Petrozavodsk

Către Națarenus, comisar militar extraordinar

Telegrama dv. o voi transmite Comisariatului pentru aprovizionare. Cu aprovizionarea, în momentul de față, stăm prost de tot. Mă îndoiesc că o să vă putem ajuta. Trebuie să organizăm pretutindeni tot ce e mai bun și mai de nădejde pentru a trimite detașamente pe Frontul cehoslovac. Dacă nu-i învingem pe cehoslovaci, nu vom avea pline.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 24 iulie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

233

CĂTRE CLARA ZETKIN

26.VII.1918

Mult stimată tovarășă Zetkin,

Vă mulțumesc din tot sufletul pentru scrisoarea dv. din 27.VI, pe care mi-a adus-o tovarășa Herta Hordon. Am să fac tot posibilul pentru a o ajuta pe această tovarășă.

Ne bucură pe toți nespuse de mult că dv., tovarășul Mehring și ceilalți „tovarăși spartachiști“ din Germania sînteți „cu gîndul și cu inima alături de noi“¹⁴¹. Asta ne dă convingerea că, în ciuda tuturor greutăților, cele mai bune elemente ale clasei muncitoare din Europa occidentală ne vor veni totuși în ajutor.

Noi, cei de aici, trecem acum, poate, prin săptămînile cele mai grele din tot cursul revoluției. Lupta de clasă și războiul civil au pătruns adînc în rîndurile populației: pretutindeni la sate s-a produs o scindare — sărăcimea este alături de noi, iar chiaburii duc o luptă înverșunată împotriva noastră. Antanta i-a cumpărat pe cehoslovaci, rebeliunea contrarevoluționară s-a dezlănțuit din plin, întreaga burghezie depune toate eforturile pentru a ne doborî. Și, totuși, avem convingerea fermă că vom evita acest mers „obișnuit“ al revoluției (cel din 1794 și din 1849) și vom învinge burghezia.

Cu multe mulțumiri, salutări cordiale
și cea mai sinceră considerație.

Al dv., *Lenin*

P.S. Soția mea mă roagă să vă transmit salutări din partea ei personal. Tovarășului Hoschka (a cărui cuvîntare, ca și articolul dv., a fost tradusă) îi trimitem un salut cordial, la fel și tuturor celorlalți prieteni.

P.P.S. Mi s-a adus chiar acum noul sigiliu al statului. Am aplicat aici o ștampilă. Are următoarea inscripție:

Republica Sovietică Federativă Socialistă Rusă. Proletari din toate țările, uniți-vă!¹⁴²

*Publicată pentru prima oară
în limba rusă la 21 ianuarie
1933, în ziarul „Pravda” nr. 21*

*Se tipărește după manuscris
Tradusă din limba germană*

234

CĂTRE G.E. ZINOVIEV

Prin fir direct

Petrograd

Smolnii, pentru Zinoviev

Chiar acum s-au primit știri că Alekseev se află în Kuban și, cu cei vreo 60 000 de cazaci ai săi, se îndreaptă spre noi, punând astfel în aplicare planul unui asalt combinat al cehoslovacilor, englezilor și al cazacilor de sub comanda lui. Dată fiind această situație și având în vedere declarațiile unor muncitori veniți aci de la Petrograd — Kaiurov, Ciugurin și alții — că Petrogradul ar fi putut să trimită de zece ori mai mulți oameni dacă n-ar fi existat o opoziție a membrilor din Petrograd ai Comitetului Central, insist în mod categoric și ultimativ să înceteze orice fel de opoziție și să se trimită din Petrograd un număr de muncitori de zece ori mai mare. Aceasta este cerința Comitetului Central al partidului.

Vă previn categoric că republica se află într-o situație periculoasă și că cei din Petrograd, trăgându-și răspunderea pentru o eventuală prăbușire a întregii cauze.

Lenin

N.B.: Rog să mi se restituie această hîrtie, cu indicația la ce oră conținutul ei a fost transmis la Petrograd, la Smolnii.

Lenin

Scrisă la 27 iulie 1918

*Publicată pentru prima oară,
parțial, la 21 ianuarie 1925,
în ziarul „Pravda” nr. 17*

Se tipărește după manuscris

*Publicată în întregime în 19.2,
în „Ulegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

235

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.G. ŞAUMIAN¹⁴³

29.VII

Astrahan. Pentru Şaumian, la Baku

Orice acţiuni ale daşnacilor care vor fi îndreptate împotriva hotărîrii Congresului al V-lea al Sovietelor şi a Puterii sovietice centrale vor fi considerate ca rebeliune şi trădare. În ce priveşte trimiterea de trupe, vom lua măsuri, dar nu putem promite nimic precis.

*Lenin**Scrisă la 29 iulie 1918*

Publicată pentru prima oară în 1938,
în revista „Krasnii Arhiv” nr. 4—5

Se tipăreşte după manuscris

236

CONVORBIRE PRIN FIR DIRECT CU UN MEMBRU
AL CONSILIULUI MILITAR DIN ASTRAHAN
29 IULIE 1918

La aparat Eliovici. Baku cere răspuns la telegrama sa de ieri, pe care v-am transmis-o astăzi. Voi vorbi prin telegrafie fără fir cu Şaumian personal.

Lenin. Socot că am răspuns prin telegrama pe care am transmis-o astăzi la Astrahan pentru Şaumian*. Aveţi întrebări la care n-am răspuns?

Eliovici. Astăzi la 12 (ora Petrogradului), vom avea o convorbire radiotelegrafică cu Baku, cu Şaumian personal. Mai aveţi să-i transmiteţi altceva în afară de telegramă?

Lenin. Nu. Nu mai am nimic. Vă rog să-mi comunicaţi numai dacă e adevărat că Consiliul Comisarilor Poporului din Baku şi-a prezentat demisia. Încă ceva: dacă nu-i adevărat, cită vreme se crede că se va mai putea menţine puterea bolşevică la Baku?

* Vezi volumul de faţă, documentul 235. — Nota red.

Eliovici. Cînd trebuie să aștepte Astrahanul întăriri pentru Baku și în ce proporții, ca să pregătim goeletele și proviziile?

Lenin. Nu vă putem promite nimic sigur fiindcă și aici ducem lipsă de trupe.

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

237

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.G. IVANOV-KAVKAZSKI

Biriulevo, calea ferată Reazan-Ural
Pentru Ivanov-Kavkazski, șeful detașamentului

S-a primit o reclamație cum că ați rechiziționat obiectele de birou, printre care și masa de scris, de la șeful stației. Înapoițați numaidecît toate aceste obiecte. Trimiteți-ne explicații prin telegraf. Urmați-vă drumul fără întîrziere. Vă cer o atitudine loială față de feroviar.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Scrisă cel mai tîrziu
la 30 iulie 1918*

Se tipărește după manuscris

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

238

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.I. LEDOVSKI

M o s c o v a

Comisarului pentru căile de comunicație din districtul
Moscova:

Trimiteți-mi un proiect de telegramă, și eu am să-l semnez. În afară de aceasta, vă cer să indicați neapărat

cazurile concrete de încălcare menționate de dv., cu date precise și cu nume¹⁴⁴.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 30 iulie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

239

ADEVERINȚĂ DATĂ LUI E.A. RAHIA

31.VII.1918

Adeverință

Adeveresc prin prezenta că pe aducătorul ei, tovarășul Eino Rahia, îl cunosc personal de multă vreme și că dînsul este un vechi și încercat tovarăș de partid care merită *toată* încrederea.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

*Publicată pentru prima oară în 1960,
în revista „Neva” nr. 4*

Se tipărește după manuscris

240

CĂTRE I. LARIN

Tovarășe Larin,

Trebuie să scrieți o mică broșură (de vreo 30—40 de pagini, format mic) despre *componenta și activitatea* Consiliului economic superior.

Acest lucru este foarte important atît pentru Europa, cît și pentru *țărani*.

Să vorbiți simplu și clar, pe bază de fapte, despre:

- (α) participarea organizațiilor *muncitorești*,
- (β) caracterul comunist (marxist), iar nu sindicalist, al structurii (al noii ordini, orînduirii sociale),
- (γ) supunerea (zdrobirea împotrivrării) capitaliștilor,
- (δ) realizările practice (am luat în evidență *întreaga* producție de textile: cifre), 5—10 exemple dintre *cele mai elocvente* etc.
- (ε) Ce a mai rămas de făcut?
- (η) *Noul* rol al sindicatelor:
 - (αα) dezvoltarea lor,
 - (ββ) componența lor numerică *actuală*,
 - (γγ) rolul lor: ele *conduc* producția.
- (θ) Numărul întreprinderilor naționalizate etc.¹⁴⁵

Lenin

*Scrisă la sfîrșitul lui iulie —
inceputul lui august 1918*

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI

Se tipărește după manuscris

241

CĂTRE A.D. ȚIURUPA

Tovarășe Țiurupa,

D-ta arăți bolnav. Fără să mai pierzi vremea, caută să pleci în concediu pentru două luni. Dacă nu-mi promiți precis că așa ai să faci, am să mă pling la Comitetul Central.

Lenin

Scrisă în iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXV

Se tipărește după manuscris

242

CĂTRE P.A. KOBOZEV, K.H. DANIȘEVSKI,
K.A. MEHONOȘIN ȘI F.F. RASKOLNIKOV*

1.VIII.1918

Tovarășilor Kobozev, Danișevski, Mehonoșin
și Raskolnikov

Tovarăși,

Profit de ocazie ca să vă scriu câteva rânduri.

Comandanții militari și Vațetis acționează destul de energic? Dar comisarii, exercită ei un control eficient asupra lor?

Ce părere aveți despre Blohin? E adevărat că e un om admirabil? Dacă este așa, i se dă îndeajuns posibilitatea să-și manifeste inițiativa?

Eu, bineînțeles, judec lucrurile de departe și mă pot lesne înșela. Dar mă tem ca nu cumva „ștabii“ să înăbușe activitatea vie de jos, din mase. Există o legătură destul de strinsă între acțiunile militare și masele sărăcimii?

Se face tot ce-i posibil pentru ridicarea și atragerea *sărăcimii*?

În momentul de față, întreaga soartă a revoluției se joacă pe o *singură* carte: o victorie rapidă asupra cehoslovacilor pe frontul Kazan—Ural—Samara.

De ea depinde totul.

Este comandamentul destul de energic? Dar ofensiva se desfășoară cu destulă energie?

Vă rog să-mi răspundeți măcar în câteva cuvinte atât telegrafic, cât și prin diverse ocazii.

Cu salutări, *Lenin*

Publicată pentru prima oară
în 1934, în revista
„Proletarskaia Revoluțiia“ nr. 3

Se tipărește după manuscris

* Pe plicul acestei scrisori V.I. Lenin a scris: „Tovarășilor Kobozev, Danișevski, Mehonoșin și Raskolnikov. La Statul-major al comandantului-șef, la Kazan (din partea lui Lenin)“. — *Nota red.*

243

CĂTRE N.P. GORBUNOV

3.VIII.1918

Tovarășului *G o r b u n o v*

1) Să se imprime sigilii cu noua inscripție și să se distribuie cite unul *fiecărui* comisar al poporului sub semnătură*.

2) Să se facă o comandă de asemenea sigilii, cu dimensiuni mai mici, pentru *toate* instituțiile sovietice sau să se depună un proiect la Micul Consiliu, în vederea adoptării unor măsuri practice unitare (să se elaboreze, eventual, un tip general de sigiliu de dimensiuni mai mici, cu inscripția *fiecărui* comisariat al poporului în parte).

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1945
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV

Se tipărește după manuscris

244

CĂTRE A.A. IOFFE

3.VIII

Tovarășului Ioffe

Tot ce-mi scrieți dv. în ultimele scrisori este ceva absurd, de necrezut.

E ridicol ca acum, după cele întâmplate la Onega, să ducem politica „de altădată”, de menținere a relațiilor cu Antanta**. Oricît ar încerca ea, nu-și mai poate reface fecioria pierdută.

E ridicol să califici drept intervenție sau sprijin faptul că noi continuăm tocmai să manevrăm lăsîndu-i pe nemți să ia *ceea ce a fost deja luat* de

* Este vorba de sigiliul de stat al R.S.F.S.R. — *Nota red.*

** La 31 iulie 1918, intervenționiștii Antantei au debarcat trupe la Onega și au ocupat orașul. — *Nota red.*

Antantă și îngreuind, în felul acesta, și întărziind sugrumarea Rusiei de către englezi, americani și japonezi.

Necunoscînd faptele și nereflectînd asupra lor, dv. ați comis o greșeală cu memorandumul și cu celelalte. Dacă vreți să perseverați în această greșeală, faceți cerere de demisie la Comitetul Central. Dar pînă ce vi se va primi demisia, pînă ce vi se va trimite un înlocuitor și pînă ce acesta va sosi acolo, dv., ca membru de partid (după cum singur scrieți), vă veți face, desigur, datoria.

Gruss! * *Lenin*

*Scrisă la 3 august 1918
Expediată la Berlin*

*Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXVI*

Se tipărește după manuscris

245

CĂTRE I.A. BERZIN

3.VIII.1918

Tovarășe Berzin,

Aducătorii prezentei scrisori sînt niște prizonieri de război italieni care au venit la noi cu o recomandare din partea președintelui Sovietului de deputați din Ufa. I-am văzut de două ori, și conversația avută cu ei mi-a produs o impresie cit se poate de mulțumitoare. Trebuie să ai față de ei o atitudine plină de menajamente și să le dai tot ajutorul ca să-și organizeze munca și să publice în limba italiană, pentru italieni.

Îți mulțumesc pentru scrisori.

După cit văd, d-ta acționezi energic. Complimentele mele!

Pentru numele lui Dumnezeu, nu vă zgîrciți cînd e vorba de bani pentru tipărirea de publicații (în limbile franceză, germană, italiană și engleză) și faceți ca totul să meargă cit mai repede.

* Cu salutări! — *Nota trad.*

Noi, cei de aici, trecem printr-un moment critic: luptăm cu englezii și cu cehoslovacii, precum și cu chiaburii. Se hotărăște soarta revoluției.

Al d-tale, *Lenin*

Expedită la Berna

Publicată pentru prima oară parțial la 21 ianuarie 1925, în ziarul „Pravda” nr. 17

Se tipărește pentru prima oară în întregime, după manuscris

246

DISPOZIȚIE CĂTRE SECRETARĂ

Cheamă-l la telefon pe Muralov, citește-i această telegramă și spune-i să aresteze pe șperțari¹⁴⁶.

Lenin

Scrisă la 4 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI

Se tipărește după manuscris

247

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.A. SAMMER ȘI S.Z. ELIAVA

Vologda. Comitetul executiv gubernial
Pentru Sammer și Eliava

Vă rog să urmăriți cu toată strictețea dacă se menține legătura cu stațiile de pe linia Arhanghelsk și să ne comunicați zilnic numele ultimei stații cu care se menține legătura. Căutați să mențineți o legătură cât mai regulată cu noi și informați-mă mai amănunțit¹⁴⁷.

Lenin

Scrisă la 4 august 1918.

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

CĂTRE A.D. ȚIURUPA ȘI V.L. PANIUȘKIN

Tovarășilor Țiurupa și Paniușkin

Din raportul lui Paniușkin reiese că dînsul lucrează admirabil, dar își risipește forțele, apucîndu-se de o sută de treburi deodată.

Așa ceva e inadmisibil.

Trebuie să i se încredințeze următoarea *misiune* precisă, strict stabilită în scris:

1) să *strîngă* și să rechiziționeze *toate* surplusurile de cereale de la chiaburii și bogătanii din gubernia Tula,

2) să *trimită imediat* toate aceste cereale la Moscova,

3) să *nu se apuce de nici o altă treabă* pînă ce *nu va duce la capăt această misiune*.

Pentru îndeplinirea acestei misiuni să ia cît mai multe autocamioane.

Scrisă în vara lui 1918, înainte
de 5 august

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

CĂTRE A.D. ȚIURUPA

Dată fiind situația critică ce s-a creat în domeniul aprovizionării, nu trebuie să vă risipiți forțele, ci, dimpotrivă, să concentrați principalele forțe într-un singur punct, acela unde se poate obține o mare cantitate de cereale.

Vă propun să concentrați forțele în județul Eleț, unde — după cele comunicate de mai mulți tovarăși și confirmate de Pravdin, comisarul poporului pentru afacerile interne, care a inspectat acest județ — s-a procedat în mod exemplar la reprimarea împotrivirii chiaburilor și la organizarea sărăcimii.

E necesar ca în județul Eleț să fie trimise îndată, cît mai repede cu putință, *toate* detașamentele de aprovi-

zionare, de recoltare și de rechiziționare, cu un număr cit mai mare de batoze și (dacă se poate) cu utilaje pentru uscarea rapidă a cerealelor etc.

Fixați-le drept sarcină să *ridice absolut toate surplusurile* de cereale existente în acest județ.

În felul acesta se vor obține probabil câteva milioane de puduri de cereale (după părerea mea, peste 6 000 000 de puduri).

La început trebuie să trimiteți maximum de forțe în cele 12 plăși (din 21) ale județului în care, după părerea localnicilor, țărănimea săracă este cel mai bine organizată, și în special pe fostele moșii care au fost trecute în evidență.

Nu trebuie să faceți economie când e vorba de acordat premii pentru recoltarea și stocarea rapidă a cerealelor; alocați numaidecît în acest scop *pînă la 30 000 000* de ruble (premiile pe plăși și sate trebuie să se dea sub formă de mașini, alocații pentru școli și spitale, și, în general, mai cu seamă pentru asemenea scopuri). Premiile cele mai mari să fie acordate pentru predarea *tuturor* surplusurilor de cereale, cele mijlocii pentru predarea unor cantități mari ș.a.m.d.

Trebuie desfășurată printre muncitorii din guberniile infometate (precum și printre țărani infometați din aceste gubernii) o amplă agitație sub lozinca: totul pentru recoltarea grînelor în județul Eleț!

Scrisă la 5 august 1918

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

250

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. L. PANIUȘKIN

Eleț

Către Paniușkin, comisar militar extraordinar,
comandant de detașament

Sînt uimit de încetineala cu care se deplasează detașamentul dv. Comunicați-mi printr-o telegramă de ce ați

intirziat atît și cînd plecați. Trebuie să grăbiți plecarea cu orice chip¹⁴⁸.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 5 august 1918

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

251

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISARILOR MILITARI DIN ELEȚ ȘI TULA

E l e ț, o copie la *T u l a*
Comisarului militar al județului Eleț
și comisarului militar al guberniei Tula

Acordați prin toate mijloacele sprijinul dv. pentru expedierea cît mai grabnică a detașamentului lui Paniușkin și pentru aprovizionarea lui cu cele necesare. Comunicați-mi telegrafic ce s-a făcut în acest sens.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 5 august 1918

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

252

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. P. NAȚARENUS

6.VIII.1918

Petrozavodsk

Către Națarenus, comisar militar extraordinar
O copie la Petrograd, pentru tov. Zinoviev

Eu și cu Troțki considerăm că plecarea lui Națarenus dintr-un punct atît de important și de periculos cum e Petrozavodskul este ilegală și inadmisibilă.

Să i se dea ordin să se înapoieze la Petrozavodsk și să i se ceară explicații*.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris*

253

CĂTRE A.D. ȚIURUPA

Tovarășului *Ț i u r u p a*

În momentul de față trebuie depuse toate eforturile pentru ca *în mod efectiv* ambele decrete (cel cu privire la detașamentele de recoltare și cel cu privire la trenurile colective)

să se contopească în mod *practic* și să obținem astfel detașamente *ale noastre*¹⁴⁹.

C e s e f a c e î n a c e s t s c o p ?

1) Instrucțiuni: din trenurile colective trebuie să facă parte și *atîtea* persoane (1—5, de pildă) din partea sindicatelor,

2) să se dezvolte paragr. 7 din decretul cu privire la trenurile colective, prevăzîndu-se atribuții sporite,

3) aceste trenuri să fie în strînsă legătură (în practică, pentru a le da *ajutor*) cu detașamentele de rechiziție...

4) Ele să fie repartizate toate în maximum două județe (dintre *cele mai mănoase*) și să scoată din ele tot ce se poate scoate.

Scrisă la 8 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

* Vezi volumul de față, documentul 264. — *Nota red.*

CĂTRE N.P. BRIUHANOV ȘI CEILALȚI MEMBRI AI COLEGIULUI COMISARIATULUI POPORULUI PENTRU APROVIZIONARE

*Tovarășului Briuhanov și celorlalți membri ai colegiului
Comisariatului poporului pentru aprovizionare*

Din scrisoarea dv. deduc că Comisariatul poporului pentru aprovizionare interpretează și aplică greșit decretele.

„În rândurile muncitorilor nu se manifestă o dorință deosebită...” (să se înroleze în detașamentele de recoltare).

Cum dovedești asta? Cui s-a adresat Comisariatul poporului pentru aprovizionare? Și când anume?

În ce fabrici au fost împărțite apelurile? Când și în cite exemplare?

Mă tem că Comisariatul poporului pentru aprovizionare (dacă e să judecăm după tăcerea tovarășului Briuhanov) n-a întreprins nimic în acest sens și a fost ocupat cu nu știu ce târăgăneli birocratice. Căci fără sprijinul muncitorilor el este egal cu zero.

Din citate (din telegrama lui Nevski din 8.VIII) nu rezultă nimic rău, fiindcă în această telegramă *nu* se pomenește de procentul membrilor de sindicat, de organizația conducătoare și nici de participare și recoltare (paragr. 7 din decretul cu privire la trenurile colective), prin urmare nu sînt atinse problemele *practice*.

În telegrama lui Nevski nu este deci nimic rău; totul e bine. El face apel la muncitori: mergeți și dați ajutor (despre condiții nu spune nici o vorbă; or, *noi* am precizat *aceste condiții* și ele sînt bune), iar Comisariatul poporului pentru aprovizionare se agață de *un cuvînt* (și se agață degeaba)... și nu face nimic!

Ori mobilizăm masele muncitorești la o mișcare serioasă pentru pîine (și *pentru* reprimarea chiaburilor), iar asta Comisariatul poporului pentru aprovizionare n-o face,

— ori nu e nevoie de nici un Comisariat pentru aprovizionare.

Scrisă după 8 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

255

CĂTRE CONSILIUL MILITAR SUPERIOR¹⁵⁰

Dați imediat cele cerute;
expediați-le chiar azi din Moscova;
comunicați-mi numaidecît *n u m e l e* a 6 (foști)
generali (și adresele lor) și a 12 (foști) ofițeri de stat-
major care să răspundă de executarea la timp și întocmai
a acestui ordin, atrăgându-li-se atenția că în caz de neexe-
cutare vor fi condamnați la moarte prin impușcare pen-
tru sabotaj.

M.D. Bonci-Bruevici să-mi trimită imediat răspuns
scris printr-un curier.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 9 august 1918

Publicată pentru prima oară
la 23 februarie 1938,
în ziarul „Pravda” nr. 53

Se tipărește după manuscris

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI N.A. ANISIMOV

Astrahan

Pentru Anisimov

Situația la Baku, pentru mine, este totuși neclară.
Cine deține puterea?

Unde e Șaumian?

Cereți-i lămuriri lui Stalin și acționați ținând seama
de toate împrejurările; dv. știți că eu am toată incre-

derea în Şaumian. De aici nu ne putem da seama care e situația și n-avem posibilitatea să dăm un ajutor urgent¹⁵¹.

Lenin

Scrisă la 9 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1938,
în revista „Krasni Arhiv” nr. 4-5

Se tipărește după manuscris

257

CĂTRE G.F. FEODOROV*

9.VIII.1918

Tov. Feodorov,

La Nijni Novgorod se pregătește în mod vădit o rebeliune albgardistă. Trebuie să vă încordați toate forțele, să alcătuiți un triumvirat de dictatori (dv., Markin și încă unul), să introduceți *i m e d i a t* teroarea în masă, să procedați *la executarea și la evacuarea* din localitate a *sutelor* de prostituate care îmbată pe soldați, a foștilor ofițeri ș.a.m.d.

Nu e îngăduit nici un moment de întârziere.

Nu înțeleg cum poate Romanov să plece într-un moment ca acesta!

Pe aducătorul acestei scrisori nu-l cunosc. Se numește Aleksei Nikolaevici Bobrov, spune că a activat în cartierul Viborg din Petrograd (cu începere din 1916)... Până atunci a activat, cică, în 1905 la Nijni Novgorod.

Judecînd după mandatele ce i-au fost încredințate, el este demn de încredere. Verificați-l și puneți-l la treabă.

Peters, președintele Comisiei extraordinare, spune că și ei au oameni *de nădejde* la Nijni Novgorod.

Trebuie să se acționeze cu toată energia: să se efectueze percheziții în masă. Să se aplice pedeapsa cu moartea prin împușcare pentru deținerea ilegală de arme. Să fie eva-

* Pe pllc, V.I. Lenin a scris: „Tovarășului Grigori Feodorov, președintele Sovietului de deputați din gubernia Nijni Novgorod, membru al colegiului Comisariatului poporului pentru problemele muncii”. — Nota red.

cuafți în masă menșevicii și persoanele suspecte. Să fie înlocuită paza depozitelor, punându-se oameni de nădejde.

Am auzit că Raskolnikov și Danișevski au plecat din Kazan și au venit la dv.

Citiți prietenilor această scrisoare și răspundeți-mi telegrafic sau telefonic*.

Al dv., *Lenin*

Trimisă la Nijni Novgorod

Publicată pentru prima oară parțial în 1938, în revista „Bolșevik” nr. 2

Se tipărește pentru prima oară în întregime, după o fotocopy a manuscrisului

258

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. D. METELEV¹⁵²

9.VIII

Vologda

Comitetul executiv gubernial, pentru Metelev

Cite o copie pentru Sammer și Eliava

Nu e nevoie să veniți la Moscova pentru a raporta. Este necesar să rămâneți la Vologda și să vă încordați toate forțele pentru o răfuială imediată și necruțătoare cu albgardiștii, care în mod evident pun la cale o trădare, precum și pentru pregătirile de apărare.

Dezmințiți, în scris, minciunile care circulă în legătură cu Arhanghelskul.

• Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 9 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

* Vezi volumul de față, documentul 281. — *Nota red.*

259

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV AL GUBERNIEI PENZA

Comitetul executiv gubernial
Penza

O copie pentru Evghenia Bogdanovna Boș

Am primit telegrama dv.¹⁵³ Trebuie să organizați o pază întărită, alcătuită din oameni dintre cei mai siguri; aplicați fără cruțare măsuri de teroare în masă împotriva chiaburilor, popilor și albgardiștilor; pe cei suspecti închideți-i într-un lagăr de concentrare în afara orașului. Puneți în funcție expediția¹⁵⁴. Comunicați-mi telegrafic de executare.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 9 august 1918

*Publicată pentru prima oară în 1924,
în revista „Proletarskaia
Revoluția” nr. 3 (26)*

Se tipărește după manuscris

260

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.V. KURAEV

10.VIII.1918

Penza

Comitetul executiv gubernial, pentru Kuraev

Am primit telegrama dv., i-am predat-o lui Sverdlov și am discutat cu el această chestiune¹⁵⁵.

Se vor lua toate măsurile.

Este necesar ca răscoala chiaburilor să fie înăbușită cu cea mai mare energie și rapiditate și în modul cel mai necruțător, folosind o parte din trupele din Penza și confiscând toată averea chiaburilor răsculați și toate

grînele lor. Comunicați-mi mai des, telegrafic, cum se desfășoară această acțiune.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

261

CĂTRE A.D. ȚIURUPA

10.VIII.1918

1

Tovarășului **Ț i u r u p a**

(1) E revoltător, cit se poate de revoltător, că la Saratov sînt cereale și nu putem să le aducem încoace!! N-ar fi cazul să trimitem la fiecare nod de cale ferată cîte 1—2 lucrători de la aprovizionare? Ce ar mai fi de făcut?

(2) Să întocmiți un proiect de decret: în fiecare plasă cerealieră să se ia cîte 25—30 de *ostatici* dintre *bogătași*, care să răspundă *cu capul* pentru colectarea și depozitarea tuturor surplusurilor.

(3) Să dați indicație de urgență lui Popov să întocmească situații pe plăși. Ce *surplusuri trebuie să existe* în fiecare plasă? Ce cantitate trebuie să dea fiecare?

2

Tovarășului *Țiurupa*

1) Nu mi-ați răspuns în legătură cu „ostaticii“.

2) Cînd o să *termine* treaba Popov? (Trebuie să-i dai un termen *scurt*.)

3

Propun să nu fie *luați* „ostaticii“, ci să fie *desemnați* nominal, *pe plăși*.

Scopul acestei măsuri este ca tocmai bogătașii, așa cum răspund pentru contribuție, să *răspundă cu capul*

și pentru colectarea și depozitarea imediată a surplusurilor de cereale.

O asemenea instrucțiune (de a desemna „ostatici“) se dă

(α) comitetelor sărăcimii,

(β) tuturor detașamentelor de aprovizionare.

Forțe? Tocmai acum, în zona *frontului*, se vor găsi forțe¹⁵⁶.

Scrisă la 10 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin“, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

262

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.P. SMIRNOV

Saratov

Către Smirnov, comisar extraordinar

Am să transmit totul locțiitorului lui Troțki, care a plecat la Kazan, precum și lui Nevski și celorlalți. Depuneți eforturi pentru organizarea sărăcimii, nimicirea chiaburilor și înarmarea muncitorilor de nădejde.

Lenin

Scrisă la 10 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin“, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

263

*CĂTRE CONSILIUL MILITAR SUPERIOR

10 august 1918

A b s o l u t s e c r e t

Tovarășului M.D. Bonci-Bruevici personal

Consider necesar să fie întărit prin toate mijloacele Frontul de est. Consiliul militar superior să elaboreze un plan pentru dislocarea unui număr *cît mai mare* de

unități de pe Frontul de vest. Acest plan trebuie aprobat într-un termen cât mai scurt. Toate unitățile capabile de luptă trebuie să plece pe front. Se vor da ordine la toate liniile ferate să dea cale liberă tuturor trupelor care pleacă pe front și să se pregătească temeinic pentru primirea și transportarea celor care vor veni.

Consiliul militar superior are datoria să urmărească executarea întocmai și fără întârziere a ordinelor de către cei de la căile ferate. Președintele Consiliului militar superior să-mi raporteze despre întârzierile intervenite.

De îndeplinirea cât mai rapidă a acestui plan răspunde Consiliul militar superior.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

*Publicată pentru prima oară
(în facsimil) în 1930,
în cartea „Războiul civil
din 1918—1921”, vol. III*

*Se tipărește după textul
consemnat de E. M. Skleanski
și semnat de V. I. Lenin*

264

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. P. NAȚARENUS

11.VIII.1918

Petrozavodsk

Către Națarenus, comisar militar extraordinar

Mă bucură foarte mult că risipiți cu toată energia temerile mele și ale lui Troțki în legătură cu dezertările masive de pe fronturi*. Trimiteti-ne printr-o ocazie sigură informații amănunțite despre efectivul, dispoziția și starea de spirit a trupelor.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris*

* Vezi volumul de față, documentul 252. — *Nota red.*

265

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL VOLOGDA

11.VIII.1918

Vologda. Comitetul executiv gubernial
O copie pentru Kedrov

Trebuie să mobilizați numaidecît pe burghezi la săpa-
tul tranșelor și, în general, să porniți cu toată energia
la efectuarea lucrărilor de fortificații. Comunicați-mi
telegrafic de executare. Trimiteți printr-un om absolut
sigur date și rapoarte amănunțite despre mersul acestor
lucrări urgente.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară
(în facsimil) în 1930,
în cartea „Războiul civil
din 1918—1921”, vol. III*

Se tipărește după manuscris

266

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M.S. KEDROV

Secret

Vologda

Comitetul executiv gubernial, pentru Kedrov

Plecarea dv. a însemnat un prejudiciu. Dovadă: a
lipsit un conducător în momentul cînd englezii au început
să înainteze pe Dvina.

Acum trebuie să depuneți toate eforturile pentru a
recupera timpul pierdut, să luați legătura cu Kotlasul.

să trimiteti imediat acolo aviatori și să organizați apărarea cu orice preț a orașului¹⁵⁷.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 12 august 1918

*Publicată pentru prima oară în 1926,
în revista „Bolșevilskaia Misl”
(Arhanghelsh) nr. 11 (13)*

Se tipărește după manuscris

267

TELEGRAMĂ ADRESATĂ EVGHENIEI B. BOȘ

12.VIII.1918

Penza

Comitetul executiv gubernial, pentru Boș

Am primit telegrama dv.¹⁵⁸ Sint extrem de mirat de lipsa de informații cu privire la mersul și rezultatul acțiunii de reprimare a răscoalei chiaburilor din cele cinci plăși. Nu vreau să cred că în acțiunea de reprimare a răscoalei și de confiscare, în condiții exemplare, a tuturor bunurilor — și în special a cerealelor — de la chiaburii răsculați ați dat dovadă de incetineală sau de slăbiciune.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1921,
în revista „Proletarșkaia
Revoluțiia” nr. 3 (26)*

Se tipărește după manuscris

268

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.E. MINKIN

Penza

Comitetul executiv gubernial, pentru Minkin

Am primit telegrama dv. prin care ne înștiințați că răscoala chiaburilor a fost înăbușită. E necesar să bateți

fierul cît e cald, să profitați de această împrejurare pentru a aplica pretutindeni, fără cruțare, măsuri represive împotriva speculanților de cereale, pentru a confisca cerealele de la marii bogătași și pentru a mobiliza în masă sărăcimea, căreia i se împart cerealele. Comunați-mi telegrafic de executare. Trebuie să consolidăm definitiv puterea sărăcimii în zona din imediata apropiere a frontului.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrișă la 12 august 1918

*Publicată pentru prima oară
(în facsimil) în 1930.
în cartea „I ăztoiuł civil
din 1918-1921”, vol. III*

Se tipărește după manuscris

269

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.V. KURAEV

Penza

Comitetul executiv gubernial, pentru Kuraev

Este extrem de important să stringeți și să publicați date concrete privind participarea eserilor de stînga la răscoala chiaburilor. Comunați-ne mai amănunțit ce măsuri intenționați să luați împotriva eserilor de stînga. Despre celelalte i-am comunicat telegrafic lui Minkin și lui Boș*.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrișă la 12 august 1918

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

* Vezi documentele 267 și 268. — *Nota red.*

270

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.E. MINKIN

14.VIII.1918

Penza

Comitetul executiv gubernial, pentru Minkin

Am primit două plângeri împotriva dv.* În prima se spune că în acțiunea de reprimare a răscoalei chiaburilor dați dovadă de indulgență. Dacă e adevărat, înseamnă că comiteți o mare crimă împotriva revoluției. În cea de-a doua plângere se arată că restrângeți amploarea agitației, micșorați tirajul foilor volante sub motiv că duceți lipsă de fonduri. Noi nu vom pregeta să dăm sute de mii de ruble pentru agitație. Cereți de urgență bani de la Comitetul Executiv Central și n-o să duceți lipsă de fonduri. Nu admitem să se invoce asemenea pretexte.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

271

CĂTRE I.A. BERZIN

14.VIII.1918

Dragă tovarășe Berzin,

Profit de ocazie pentru a-ți trimite câteva cuvinte de salut. Îți mulțumesc din suflet pentru publicații.

Al d-tale, *Lenin*

P.S. Trimite-mi câte un exemplar din ziarele interesante (în care este vorba de bolșevici) și orice broșuri

* V.I. Lenin se referă la telegramele trimise de E.B. Boș și de A.V. Kutuzov, comisar pentru problemele presei în gubernia Penza, la 13 august 1918.
— *Nota red.*

nou apărute: engleze, franceze, germane și italiene. Să nu te zgîrcești la bani.

Salutări lui Gorter și lui Guilbeaux! Ar fi bine dacă bunii cunoscători ai literaturii socialiste universale ne-ar trimite *citate bune*, ca să le *afișăm pe străzi* (în atenția lui Gorter și a altora).

L-ai ajutat pe P.? *Dar pe N.N.?* Nu te zgîrci!!

P.P.S. Dă-i lui Platten cele anexate¹⁵⁹.

Expedită la Berna

*Publicată pentru prima oară
la 21 ianuarie 1925,
în ziarul „Pravda” nr. 17*

*Se tipărește după textul
apărut în ziar*

272

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI D.T. PETRUCIUK¹⁶⁰

Orșa

În caz de nevoie, vi se va permite să comunicați prin fir direct. Vă sfătuiesc să luați treptat măsuri pentru dezarmarea și izgonirea unităților descompuse și a elementelor huliganice. În această acțiune deosebit de importantă, recurgeți la sprijinul unor membri ai comitetului executiv local și ai comitetului regional, fiindcă aici e vorba de o acțiune de însemnătate statală primordială. Comunicați conținutul acestei telegrame comitetelor executive și comitetelor de partid locale.

Scrisă la 15 august 1918

*Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris*

273

CĂTRE A.D. ȚIURUPA

N-ar fi cazul să se ia măsuri ca detașamentele care pornesc după cereale (*să le colecteze și să le aducă în trenuri directe*) să fie încadrate într-un dublu sistem:

sau merg pentru o singură dată (într-o singură plasă etc., la treieriș într-un județ etc.) — și în acest caz vor primi un premiu mai mic,

sau își iau obligația de a lucra vreme mai îndelungată (nu o singură dată, ci timp de 3—4 luni etc. sau *î n c ă* o dată, la chemarea Comisariatului pentru aprovizionare) — și atunci vor primi un premiu mai mare?

(În ambele cazuri să se pună condiția obligatorie de a colecta și, totodată, de a treiera și *transporta cu forțe proprii* în hambare, de a construi hambare sau șoproane etc.)

Scrisă în prima jumătate
a lunii august 1918

Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXV

Se tipărește după manuscris

274

CĂTRE E.M. SKLEANSKI

Absolut secret

16.VIII.1918

Tovarășului Skleanski

Trimițindu-vă alăturat scrisoarea tovarășului Vorovski și documentele aferente (înregistrate la Direcția treburilor C.C.P. la 16.VIII.1918 sub nr. 2 509), vă rog să acordați toată atenția cazului de abuz și de delict dezvăluit în ele¹⁶¹.

E necesar să desemnați un număr cât mai restrâns de tovarăși din cei mai de încredere și mai încercați (după posibilitate, dar nu mai mulți de 2—3), să atrageți și unul de la Ceka, să întreprindeți cu această comisie de anchetă secretă o *cercetare cât se poate de riguroasă*, la început cu totul secretă, cu scopul (1) de a descoperi sistemul obișnuit de lucru în instituția respectivă, (2) de a *dezvălui legăturile* infractorilor contra-

revoluționari și (3) de a-i aresta pe toți, fără a lăsa să scape vreunul.

Raportați-mi regulat de executare.

Președintele C.C.P., *V. Ulianov (Lenin)*

*Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris*

275

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.P. SEREDA

16.VIII.1918

Eleț

Către Sereda, comisar al poporului

Este cit se poate de important să organizați munca în așa fel ca, pe rînd, în fiecare plasă să fie înmagazinate și transportate toate surplusurile de cereale, fără excepție. Nu vă zgîrciți cînd e vorba de acordat mașini și premii pentru plășile model. Comunicați-ne la cît se ridică surplusurile și care dintre plăși are să poată colecta mai repede toate surplusurile, fără excepție.

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

276

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M.F. BOLDÎREV

17.VIII.1918

Zadonsk

Comitetul executiv, pentru Boldirev

Aționați cu toată energia împotriva chiaburilor și a canaliilor socialist-revoluționare de stînga care s-au înhăitat cu ei. Adresați un apel țăranilor săraci. Organizați-i. Cereți ajutor de la Eleț. Chiaburii, aceste lipitori

ale satelor, trebuie zdrobiți fără cruțare. Comunicați-mi telegrafic care e situația¹⁶².

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1927,
în revista „Revoluțiia i Kultura” nr. 2*

Se tipărește după manuscris

277

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.V. MALIȘEV¹⁶³

17.VIII.1918

Ekaterinograd (Ekaterinenstadt), Samara
Pentru Serghei Malișev

Salut succesul obținut. Telegrafiați de urgență și în mod regulat ce cantitate s-a încărcat și expediat la Saratov și când anume. Deosebit de important este să nu vă împrăștiți forțele, ci să colectați absolut toate surplurile de cereale la început într-o singură plasă, căreia să-i acordați un mare premiu. Comunicați-mi telegrafic de executare.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată parțial la 18 septembrie
1918, în „Saratovskaia
Krasnaia Gazeta” nr. 164*

*Publicată în întregime în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

278

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
COMITETULUI EXECUTIV DIN KOTELNICI¹⁶⁴

17.VIII.1918

Kotelnici. Comitetul executiv
O copie la Veatka, pentru comitetul executiv

Am primit o plîngere din partea Lubninei, care spune că soțul ei a fost snopit în bătăi de Nikitin, președintele

Cekăi, iar acum este ținut la închisoare fără să fie vinovat. Să cereți imediat explicații lui Nikitin și să-mi comunicați telegrafic răspunsul, indicând totodată și părerea Comitetului executiv gubernial Veatka — dacă nu crede că trebuie eliberat Lubnin, în caz că nu este contrarevoluționar.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

279

TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ LUI N.I. MURALOV

Sereda cere să i se dea de urgență 200 de puduri de benzină, ca să aducă grâu din județul Eleț. Nu uitați că problema cerealelor este de o importanță primordială, fundamentală. Trebuie să faceți tot ce-i posibil. Răspundeți imediat când anume îi puteți trimite lui Sereda (comisarul pentru agricultură Sereda, Eleț) 200 de puduri de benzină.

Lenin

Scrisă între 17 și 19 august 1918

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XVIIII*

Se tipărește după manuscris

280

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV DIN ZDOROVET, GUBERNIA OREL

Zdoroveț, Gubernia Orel

Pentru Burov și Pereiaslavțev

O copie pentru Sovietul de deputați din gubernia Orel

Înăbușirea fără cruțare a răscoalei pornite de chiaburi și de eserii de stînga trebuie îmbinată cu confiscarea tuturor cerealelor găsite la chiaburi și cu stringerea,

în condiții exemplare, a tuturor surplusurilor de cereale, din care o parte să fie împărțite gratuit țăranilor săraci. Informați-ne telegrafic de executare.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 19 august 1918

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

281

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI F.F. RASKOLNIKOV

Nijni Novgorod

Comitetul executiv gubernial, pentru Raskolnikov

Urmăriți cu cea mai mare atenție aprovizionarea Frontului de la Kazan și trimiterea cât mai grabnică de rezerve pe acest front; aveți grijă ca lupta împotriva albgardiștilor de la Nijni Novgorod să înceapă imediat și să se desfășoare cu toată energia. Îngrijiți-vă în special de paza parcului de artilerie. Comunicați-mi telegrafic de executare.

Lenin

Scrisă la 19 august 1918

*Publicată pentru prima oară
în 1934, în revista
„Proletarskaia Revoluția” nr. 3*

Se tipărește după manuscris

282

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.P. SEREDA

19.VIII.1918

Eleț

Către Sereda, comisar al poporului pentru agricultură

Vi se trimite azi o cisternă cu 500 de puduri de benzină. Dar de ce evitați să dați răspuns la niște întrebări de

mare importanță: ce cantitate de cereale s-a colectat și cât s-a depozitat? Apoi, e neapărat necesar să scoateți absolut toate surplusurile de cereale mai întâi dintr-o singură plasă, căreia să-i acordați apoi un premiu mare. Nu ne zgîrcim noi cînd e vorba să-i ajutăm pe țărani săraci și mijlocași dacă ei ne ajută să-i salvăm pe înfometaji.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

283

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.E. MINKIN¹⁶⁵

Către Minkin

Întrebarea ce mi-o puneți — dacă un comisar al poporului pentru finanțe, și încă unul regional, poate să anuleze o dispoziție a mea — este absurdă. Dacă această dispoziție nu va fi executată, voi deferi justiției pe vinovați. Lăsați deocamdată compania de letoni la Penza, pînă la înăbușirea răscoalei de la Cembar. Comunicați tuturor membrilor comitetului executiv și tuturor comunistilor că e de datoria lor să reprime fără cruțare pe chiaburi și să confiște toate cerealele de la răsculați. Sînt indignat de inactivitatea și slăbiciunea dv. Trimiteți-mi rapoarte amănunțite asupra modului cum au fost executate toate dispozițiile mele, în special cele în legătură cu măsurile de reprimare și confiscare*.

Lenin

Scrisă la 19 august 1918
Expediată la Penza

Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

* Telegrama a fost transmisă prin fir direct. — Nota ved.

284

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL PENZA

19.VIII.1918

Penza. Comitetul executiv gubernial

O copie pentru comitetul gubernial al comuniștilor

Sînt foarte indignat că n-am primit nici o informare precisă de la dv., din care să aflu dacă, în sfîrșit, s-au luat măsuri serioase pentru reprimarea necruțătoare a răscoalei chiaburilor din cele cinci plăși și pentru confiscarea cerealelor lor. Pasivitatea dv. este de-a dreptul criminală. Trebuie să vă concentrați toate eforturile asupra unei singure plăși și să luați de acolo absolut toate surplusurile de cereale. Comunicați-mi telegrafic de executare.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

285

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.D. TROŢKI

Secretă

Sveajsk, pentru Troțki

O copie pentru Vațetis

În ce privește propunerile d-tale cu caracter militar în legătură cu formarea unor detașamente de instructori, nu pot să mă pronunț; n-au decît să hotărască înșiși militarii. Știu numai că e necesar să avem propriii noștri instructori pentru armata muncitorească atîta timp cît ofițerii nu inspiră nici o încredere. În ce privește acordarea unor premii în bani, sînt de acord cu propunerea

d-tale; am s-o susțin și am să fac ca ea să fie adoptată¹⁶⁶.
Ea nu trebuie dată publicității.

Lenin

Scrisă la 19 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

286

CĂTRE G.V. CICERIN

19.VIII.1918

Tovarășe Cicerin,

Aducătorul prezentei scrisori, tovarășul Latukka, social-democrat finlandez, ne-a ajutat foarte mult în timpul cât eu am stat ascuns în Finlanda¹⁶⁷. Acum trebuie să facem *tot posibilul* pentru a-l ajuta noi pe el. Ar vrea să plece în Elveția.

Fii bun și stai de vorbă cu el și ajută-l să-și îndeplinească dorința, găsindu-i un post la ambasada de acolo. Este ziarist de profesiune.

Al d-tale, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

287

CĂTRE G.V. CICERIN

19.VIII.1918

Tovarășe Cicerin,

Tovarășii *Minor* și *Price* ar vrea să plece pe Frontul cehoslovac în calitate de ziariști, unul englez, iar celălalt american. Examinează d-ta în mod serios chestiunea asta și o să discutăm apoi împreună cum să obținem permisiunea autorităților militare.

Al d-tale, *Lenin*

Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris

288

CĂTRE G.V. CICERIN

19.VIII.1918

Tovarășe Cicerin,

Aducătoarea prezentei scrisori este la camarade Jeanne Labourbe, despre care ți-am vorbit.

Te rog s-o primești și să discuți cu ea amănunțit.

Al d-tale, *Lenin*

*Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris*

289

CĂTRE I.M. SVERDLOV

19.VIII.1918

Tovarășe Sverdlov,

Aranjează, te rog, în așa fel ca aducătorul prezentei scrisori, tovarășul Peterson, să primească o sumă suficientă ca să-și poată ajuta bătrîna sa mamă; într-o anumită privință, acest lucru este neapărat necesar, deoarece ea nu poate trăi cu cît îi trimite el din salariul său.

Al d-tale, *Lenin*

*Publicată pentru prima oară în 1959,
în: Nikolai Kondratiev,
„Tovarășul Peterson“, Riga*

Se tipărește după manuscris

290

CĂTRE E.M. SKLEANSKI

19.VIII.1918

Tovarășe Skleanski,

Aducătorul prezentei scrisori, tovarășul Leonid Borisovici Krasin, este un vechi membru de partid, de care

veți fi auzit și dv. Vă rog să-l primiți *imediat* și să-i acordați *toată* încrederea. În legătură cu flota, *trebuie* să i se acorde *depline* împuterniciri din partea Consiliului militar superior.

Al dv., *Lenin*

*Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris*

291

CĂTRE N.P. GORBUNOV

Tovarășului Gorbunov

E de prisos și n-are nici un sens ca, atunci când parcurgi diverse hirtii, să scrii pe ele „lui V.I. spre examinare“ (??) ((asta e de la sine înțeles)) sau „aș avea de făcut cutare și cutare propunere“.

Trebuie să expui în câteva cuvinte ceea ce e esențial. Altfel n-are nici un rost să-ți mai treacă prin miini.

Scrisă înainte de 20 august 1918

*Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXV*

Se tipărește după manuscris

292

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV DIN LIVNÎ

20.VIII.1918

Livnî. Comitetul executiv

O copie pentru comisarul militar Semașko
și pentru organizația comuniștilor

Salut reprimarea energică a răscoalei chiaburilor și albgardiștilor din județul dv. Trebuie să bateți fierul pînă-i cald și, fără a pierde nici un moment, să organizați țărănimea săracă din acest județ, să confiscați toate

grinele și toată averea chiaburilor răsculați, să spinzurați pe instigatorii din rindurile chiaburilor, să mobilizați și să înarmați țărănimea săracă, dându-i conducători demni de încredere, din detașamentul nostru; să luați ostatici dintre bogătani și să-i țineți arestați pînă ce vor fi strinse și depozitate toate surplusurile de grine din plasa respectivă. Informați-mă telegrafic de executare. O parte din Regimentul de fier, regiment model, să fie trimisă imediat la Penza.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

298

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI
PENTRU APROVIZIONARE DIN GUBERNIA
TAMBOV

20.VIII.1918

Tambov

Comitetul gubernial pentru aprovizionare

În județul Usmansk a fost secerat grîul de pe 7 000 de deseatine din fostele pămînturi moșierești în plășile Safonovskaia, Bariatinskaia și Novonikolskaia și au fost depozitate într-un siloz. Comunicați-mi imediat telegrafic: cîte puduri de cereale se află în acel siloz, dacă paza lui este asigurată și de ce întîrziată atît de mult cu trimiterea cerealelor la Moscova, cine este vinovat de această inadmisibilă incetineală, dacă în județul Usmansk există comitete ale sărăcimii și dacă ele sînt demne de încredere.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

294

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.E. MINKIN

Tovarășului *M i n k i n*

Am citit chiar acum memoriul dv. Repet ordinul dat letonilor veniți cu expediția de a rămâne deocamdată la Penza, pînă la noi dispozițiuni.

Alegeți, din cei opt sute de soldați pe care-i aveți pe cei mai de nădejde și acționați fără cruțare la început împotriva unei singure plăși, ducînd treaba la bun sfîrșit. Trimiteți-mi un raport exact asupra evenimentelor de la Cembari. Pînă acum ați dispus de forțe vădit insuficiente, dar totodată n-ați dat dovadă de suficientă energie, căci ați fi putut totuși să înăbușiți răscoala în cinci plăși sau să duceți treaba la bun sfîrșit într-o singură plasă. Dacă aveți nevoie de forțe noi, o să vă mai trimitem. Comunicați-ne printr-o telegramă în mod amănunțit și exact de cîte forțe ocupate dispuneți, în ce sectoare anume și de ce ajutoare aveți nevoie.

Lenin

*Scrisă la 20 august 1918
Expediată la Penza*

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

295

CĂTRE I.A. BERZIN

20.VIII.1918

Tovarășe Berzin,

Îți trimit multe salutări. Tipărește ceva mai multe și trimite-mi și mie cîte un exemplar.

N-am primit nici măcar noile numere din „Demain“¹⁶⁸
Trimite-mi „*Le feu*“ al lui Henri Barbusse și alte scrieri similare*.

Al d-tale, *Lenin*

* Ultimele cuvinte — de la „Trimite-mi“ și pînă la „similare“ — au fost scrise de V.I. Lenin pe dosul plicului.

Adresa pe plic e scrisă de Lenin. — *Nota red.*

Trimite-mi:

Junius,
(Liebknecht) Krieg und Internationale*, într-un cuvânt *t o t* ce publică *Gorter* în Elveția etc. etc.

Expediată la Berna

*Publicată pentru prima oară
parțial la 21 ianuarie 1925,
în „Pravda” nr. 17*

*Se tipărește pentru prima oară
în întregime, după manuscris*

296

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI B.I. MONASTÎRSKI

Către Monastîrski

S-a primit¹⁶⁹. Instrucțiunile noastre sînt: acționai cu mai multă hotărîre și energie împotriva albgardiștilor și a chiaburilor. Informați-ne mai des și mai amănunțit asupra rezultatelor obținute.

Lenin

*Scrisă după 20 august 1918
Expediată la Perm*

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

*Se tipărește după textul
dactilografiat*

297

TELEGRAMĂ ADRESATA COMITETULUI EXECUTIV AL GUBERNIEI ASTRAHAN

21.VIII.1918

Astrahan. Comitetul executiv gubernial
O copie pentru organizația gubernială a comuniștilor

Este adevărat că la Astrahan se vorbește de pe acum de evacuare?

Dacă este adevărat, atunci trebuie să luați măsuri necruțătoare împotriva celor lași și să desemnați de

* Războiul și Internaționala. — *Nota red.*

îndată oameni dintre cei mai de încredere și mai hotărâți, care să organizeze apărarea Astrahanului și, în cazul unei ofensive a englezilor, să aplice cea mai consecventă politică de luptă pînă la capăt.

Trimitеți-mi telegrafic un răspuns amănunțit.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară
parțial în 1938,
în revista „Bolșevik” nr. 2*

*Publicată în întregime în 1950,
în: V.I. Lenin. Opere, vol. 35,
ed. a IV-a*

Se tipărește după manuscris

298

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.N. HARLOV

21.VIII.1918

Saratov

Tovarășului Harlov, comisar al poporului

Cuantumul surplusurilor este indicat de dv. printr-o cifră vădit micșorată. Stringeți date mai precise. Este necesar să separăm satele și plășile model, adică pe acelea în care țărănimea săracă este cel mai bine organizată, în primul rînd pentru a stabili, fără sustrageri, cuantumul surplusurilor de cereale, iar în al doilea rînd pentru a răsplăti cu un mare premiu plășile care au colectat și au înmagazinat toate surplusurile de cereale, fără excepție. Comunicați conținutul acestei telegrame tuturor lucrătorilor de la aprovizionare și trimiteți-mi răspuns telegrafic. Încărcați cît mai repede cerealele.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

299

CĂTRE MEDVEDEV,
COMISARUL POLITIC AL ARMATEI I¹

21.VIII.1918

Tovarășe Medvedev,

Tovarășa Boș mi-a vorbit despre întâlnirea cu dv. pe front, despre situația de acolo și despre îndoielile dv. Din spusele ei reiese că erați convins de necesitatea și posibilitatea luării Sizranului, *dar n-ați vrut să ne scrieți despre asta.*

Dacă este așa cum spune dînsa, înseamnă că aveți o poziție greșită. Un comisar tocmai de aceea e pus acolo unde este ca să semnaleze anumite situații nepotrivite. Scrieți-mi neapărat (și comunicați-mi telegrafic) *despre toate și cit mai des.*

Dv. nu mi-ați scris niciodată nici un cuvînt.

Nu e bine. Este o atitudine nepartinică, care dovedește că nu vă îndepliniți datoria pe linie de stat! Și asta, credeți-mă, nu-i bine.

Cu salutări. Al dv., *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Cutegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

300

*CĂTRE CONSILIUL MILITAR SUPERIOR

21.VIII.1918

Aducătorii prezentei scrisori sînt reprezentanți ai C.E.C. din Turkestan. Ei cer să li se dea un detașament de 100—200 de oameni pentru a porni împotriva Krasnoivodskului (din Astrahan). Vă rog să discutați cererea lor și să-i ajutați cu tot ce se poate, iar mie să-mi comu-

* Pe plicul acestei scrisori V.I. Lenin a scris: „Tovarășului *Medvedev* (comisar politic) (Din partea lui Lenin)”. — *Nota red.*

nicați telefonic care este concluzia Consiliului militar superior.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

*Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV*

Se tipărește după manuscris

301

CĂTRE A.D. ȚIURUPA

Tovarășului **Ț i u r u p a**

Sînt mereu informat că în legătură cu cartofii (care nu sînt raționalizați) se comit (atît la comitetul regional pentru aprovizionare, cît și în alte locuri) o mulțime de abuzuri.

Se spune că negustorii au de gînd să inunde piața Moscovei cu cartofi la prețul de 20 de ruble pudul. Se mai spune că aceștia se vînd pe sub mînă la prețul de 28 de ruble (în comerțul cu amănuntul) ș.a.m.d.

Ce părere ai despre numirea unei comisii de control?

Dar de includerea lui Bonci-Bruevici în această comisie¹⁷⁰?

Scrisă înainte de 22 august 1918

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

302

TELEGRAME ADRESATE LUI A.K. PAIKES*

1

Saratov, pentru Paikes

Am să vorbesc imediat la telefon cu militarii despre toate cerințele dv.¹⁷¹ Deocamdată vă recomand să numiți șefi dintre oamenii dv. și să împușcați pe complotiști și pe șovăielnici, fără să mai întrebați pe cineva și fără

* Prin fir direct. — Nota red.

să permițeți vreo tărăgăneală stupidă. Iar pentru a primi răspuns de la mine, așteptați la telegraf ori puneți să se facă de serviciu pe rînd, ori fixați o convorbire peste o oră sau două. Răspundeți-mi.

Lenin

2

Saratov, pentru Paikes

Chiar acum am vorbit cu Aralov. A și pus totul în mișcare — spune el — ca să vi se trimită obuze. Încărcarea lor începe astăzi, așa că în 2—3 zile ea trebuie să fie terminată. Acționați cu mai multă energie împotriva chiaburilor.

Lenin

Scrisa la 22 august 1918

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

303

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI GUBERNIAL PENZA AL P.C.(b) DIN RUSIA

22.VIII.1918

Penza

Comitetul gubernial, pentru Turlo

O copie pentru Minkin

Nu înțeleg cum a putut Minkin să refuze a aduce la îndeplinire hotărârile adoptate de majoritatea comitetului gubernial¹⁷². Sper că e vorba doar de o neînțelegere. Insist ca într-o perioadă ca aceasta, care e atît de critică din punct de vedere militar, să acționați cu toții în mod solidar și energic, supunîndu-vă majorității, iar dacă se ivesc conflicte, să le supuneți spre soluționare Comitetului Central, fără ca în munca dv. să se producă vreo întrerupere.

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

304

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI N.D. TOKMAKOV

23.VIII.1918

Dmitrov

Comisarului civil Tokmakov

O copie comitetului executiv județean

O copie organizației județene a comuniștilor

Trimiteti-ne amănunte în legătură cu reprimarea răscaloalei chiaburilor de la Rogacevo, comunicându-ne totodată numele celor arestați. Trebuie să procedați la confiscarea averii chiaburilor răsculați, să organizați un comitet al sărăcimii și să acționați mai energic.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

305

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISARULUI
ȘI COMANDANTULUI-ȘEF
AL UNEI ESCADRILE DE TORPILOARE

Ribinsk

Comisarului escadrilei de torpiloare

Comandantului-șef

O copie comitetului executiv al Sovietului de deputați

Vă ordon să terminați în cel mai scurt timp încărcarea tunurilor, proiectilelor și a cărbunelui și să le însoțiți fără întârziere pînă la Nijni Novgorod. Misiunea aceasta trebuie îndeplinită în cel mai scurt timp. Sovietul local și organizațiile de stat sînt datoare să vă dea tot concursul. Fiecare minut de întârziere atrage după sine o grea răs-

pundere și luarea de măsuri corespunzătoare față de
vinovați. Comunicați-mi telegrafic de executare*.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*Lenin***

Scrisă la 23 august 1918

*Publicată pentru prima oară în 1934,
în cartea: V.I. Lenin „Din epoca
războiului civil”, Moscova*

*Se tipărește după textul
blanchetei telegrafice, completat
și semnat de V.I. Lenin*

306

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI F.I. KOLESOV

Tașkent
Pentru Kolesov

Despre situația din Caucaz și de la Baku știm foarte puțin. Știrile pe care le avem nu sînt verificate. În Caucazul de nord a fost instaurată Puterea sovietică. Legătura trupelor ei cu Țariștinul, care este asediat dinspre sud de cazaci, este tăiată. La Baku au debarcat englezii, și acolo situația e instabilă. Germanii au consimțit să dea garanții că nu vor ataca Baku dacă îi scoatem pe englezi de acolo. Nu se știe ce întorsătură vor lua lucrurile acolo. Nu știm unde se află întăririle militare. Credem că au fost oprite la Țariștin***.

În ceea ce privește ambasadorii și consulii, vă sfătuim să păstrați o atitudine de expectativă, ținîndu-i -ub o strictă supraveghere și arestînd toate persoanele suspecte care intră în legătură cu ei.

Vom chibzui și vom pregăti pentru dv. ceva întăriri, dar nu vă putem promite nimic sigur, fiindcă totul depinde de faptul dacă vom reuși să-i izgonim pe englezi din Baku sau ei vor reuși să ocupe o parte din țărmul Mării Caspice.

Scrisă la 23 august 1918

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

* Ultima frază este scrisă de V.I. Lenin. — *Nota red.*

** Telegrama este semnată și de E.M. Skleanski, pentru comisarul
poporului pentru problemele maritime. — *Nota red.*

*** Vezi volumul de față, documentul 225. — *Nota red.*

307

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.G. ȘLIHTER

Veatka
Pentru Șlihter

Am vorbit la telefon cu cei de la Comisariatul pentru aprovizionare și ei au fost de acord că în momentul de față ar fi extrem de important ca d-ta să rămii la Veatka; în primul rînd, pentru a acorda sprijinul și a asigura controlul necesar unei apărări cit mai îndrjite a Kotlasului și a pregăti materiale explozive pentru orice eventualitate, în vederea distrugerii complete a șoselei Kotlas-Veatka. În al doilea rînd, și acesta este lucrul principal, pentru a efectua cele mai energice operații de aprovizionare cu prilejul reprimării cu succes a răscoarelor chiaburești de la sud de Veatka, cu scopul de a-i nimici fără cruțare pe chiaburi, a le confisca toate cerealele, a le transporta prin Vologda și Nijni Novgorod și, totodată, a întări organizarea țărănimii sărace.

*Lenin**Scrisă la 23 august 1918*

Publicată pentru prima oară
la 22 ianuarie 1930, în ziarul
„Krasnaia Zvezda” nr. 19

Se tipărește după manuscris

308

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.P. SEREDA

Eleț

Pentru Sereda, comisar al poporului pentru agricultură

Folosii timpul favorabil acționînd cu toate forțele. Cereți să se formeze, pentru fiecare plasă, cite un detașament de stringere a recoltei sau de aprovizionare. Nu uitați că avem nevoie urgentă de cereale și că trebuie să strîngeți absolut toate surplusurile măcar dintr-o plasă model.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*Lenin**Scrisă la 26 august 1918*

Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

309

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.P. SMIRNOV

26.VIII.1918

Saratov

Pentru Smirnov, comisar al poporului
pentru afacerile interne

(în caz că e plecat, să se transmită la Urbah)

Insist să vă înțelegeți neapărat cu Paikes, care lucrează foarte bine și care pe bună dreptate cere ca cele două județe să acționeze independent. Am toate temerile că dv., la Saratov, vă jucați de-a colegiul într-un moment când se cere conducătorilor să dea dovadă de energie și promptitudine acolo pe teren, la sate, iar nu la orașe.

Comunicați-mi telegrafic rezultatul convorbirilor cu Paikes.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

310

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.K. PAIKES

26.VIII.1918

Urbah

Controlul militar

Pentru Paikes, comisar al poporului pentru controlul
de stat

I-am trimis lui Smirnov o telegramă în care i-am transmis cererea dv. Vă rog să depuneți toate eforturile pentru a ajunge la o înțelegere cu el, fiindcă aprovizionarea este acum lucrul cel mai important. Răspundeți-mi după ce stați de vorbă cu Smirnov și nu plecați pînă ce nu primiți răspunsul meu.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris*

311

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.P. SEREDA

27.VIII.1918

Eleț

Pentru Sereda, comisar al poporului pentru agricultură

Dacă treierişul pe scară largă, după cum mi-ai comunicat în telegrama d-tale, întârzie din cauza însămințărilor și a stringerii ovăzului, trebuie să le veniți oamenilor în ajutor trimițându-le un număr mai mare de detașamente de treierători. Ar fi cât se poate de important să grăbiți aprovizionarea atrăgând în această acțiune muncitori din Moscova; luați imediat măsurile de organizare necesare. Trebuie să le dovedim neapărat muncitorilor din Moscova, prin fapte concrete și prin propria lor experiență de masă, că numai participarea lor poate da un impuls aprovizionării cu alimente. Faceți acest lucru numaidecît.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

312

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
COMITETULUI EXECUTIV
DIN GUBERNIA PENZA

28.VIII.1918

Penza

Comitetul executiv gubernial

O copie pentru organizația gubernială a comuniștilor

Sînt cît se poate de regretabile conflictele interne între comuniști. Ar fi rușinos să nu li se pună capăt. Alegeți numaidecît o comisie de împăciuire care în două zile, împărțind județele între activiștii cei mai de seamă, să-i

despartă pe învrăjbiți. Comunicați-mi telegrafic ce hotărîre a adoptat comisia.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

313

CĂTRE V.M. ALTFATER

1

Tovarășului *Altfather*

Cum stăm cu trimiterea de submarine pe Volga și în Marea Caspică?

E adevărat că se pot trimite *n u m a i* submarine vechi?

Cîte anume?

Cînd s-a dat dispoziție de trimitere? *Ce s-a făcut în general în acest sens?*

Lenin

Scrisă la 28 august 1918

2

Tovarășului *Altfather*

E inadmisibil să vă limitați la un răspuns atît de vag: „căutăm”. (Ce căutați? *A v u t u l d o . ? ?* Trebuie să-mi prezentați pînă *mîine n u m e l e* „căutătorilor”, *data* de la care caută ș.a.m.d.)

„Se clarifică posibilitatea trimiterii” — asta-i, de asemenea, nemaipomenit de *imprecis*.

C î n d și *cine* a dat dispoziție „să se clarifice”? Vă rog ca *mîine (30/8)* să-mi comunicați precis și oficial acest lucru.

Fiindcă chestiunea trimiterii de submarine nu mai îngăduie nici un moment de întîrziere.

Lenin

Scrisă la 29 august 1918

Publicată pentru prima oară
la 23 februarie 1938,
în „Pravda” nr. 53

Se tipărește după manuscris

314

CĂTRE M.S. KEDROV

29.VIII.1918

Tov. Kedrov,

Dv. comunicați prea puține fapte. Folosiți *fiecare ocazie* pentru a trimite rapoarte.

Cîte lucrări de fortificații s-au făcut?

Pe ce linie?

Ce puncte de cale ferată *sînt asigurate* cu artificieri, pentru ca, în caz că englezii și francezii înaintază cu forțe mari, să putem să aruncăm în aer sau să deteriorăm *serios cutare și cutare poduri, verste de cale ferată, locuri de treceri printre mlaștini etc. etc.* (trebuie să comunicați de cite anume e vorba și unde se află).

Ați luat măsuri suficiente pentru a pune orașul Vologda la adăpost de pericolul albgardist? Ar fi de neiertat dacă, în această privință, ați da dovadă de slăbiciune sau neglijență.

Cu salutări, *Lenin*

Publicată pentru prima oară
la 21 ianuarie 1927,
în „Krasnaia Gazeta” nr. 17

Se tipărește după manuscris

315

CĂTRE N.I. MURALOV

29.VIII.1918

Tov. Muralov,

Vă rog să dați tot concursul aducătorului prezentei scrisori, tov. Mališev, care organizează aprovizionarea cu explozivi a grupului care pleacă la Kotlas. *Este o chestiune extrem de urgentă.*

Trebuie aduși de la Veazma, *fără pierdere de timp*, explozivii necesari (chiar *astăzi* pleacă Mališev acolo cu un ordin din partea dv.),

РОССИЙСКАЯ
ФЕДЕРАТИВНАЯ
СОВЕТСКАЯ РЕСПУБЛИКА.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ
СОВЕТА
НАРОДНЫХ КОМИССАРОВЪ.

Москва, Кремль.

29 VIII 1918
№ 8

Петровск Саратовской
Губернии Харлову

Еще вы смея мобилизовать в вашем
уезде то ясно что надо затребовать от
своих сельских округов рабочих и
надо ускорить сбор хлеба во всяком
разе телеграфуйте немедленно сколько
вагонов под какой маркой округа уезда.
Внутри объявите крестьян провести три
волоса первая очередь полковой вет.
уборки хлеба составьте новосозданные
отделы богатейших крестьян отвечающих
за правильное ход работы по снаб-
жению хлеба военных дружин

Председатель Совета
Ленин.

Trebuie, de asemenea, să cereți telegrafic celor de la Kursk să-l trimită pe tov. *Sobolev*, instructor-artificier.

Grupul de artificieri are nevoie de un vagon (atașat la un tren rapid) pînă la Kotlas.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară
în 1926, în revista „Sputnik
Politrabotnika” nr. 15 (45)

Se tipărește după manuscris

316

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.N. HARLOV

29.VIII.1918

Petrovsk, gubernia Saratov
Comisariatul poporului pentru agricultură, pentru Harlov

Dacă toate forțele au fost mobilizate în județul dv., e clar că trebuie să se ceară de aici detașamente de muncitori pentru treierat, întrucît recoltarea cerealelor trebuie mult accelerată. Comunicați-ne telegrafic, în fiecare zi, cîte vagoane sînt trimise, sub ce număr de înregistrare și de unde anume. Anunțați instituirea unui mare premiu pentru plasa care va strînge prima toate surplusurile de cereale. Întocmiți pe fiecare plasă liste cu țărani bogăți care răspund cu viața pentru buna desfășurare a acțiunii de aprovizionare cu cereale a capitalelor infometate.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

317

CĂTRE A.D. ȚIURUPA¹⁷³

Tovarășului *Țiurupa*

Nu te sfătuiesc să procedezi astfel în momentul de față (fiindcă asta ar fi ceva intermediar între un ultimatum — care ar însemna demisia tuturor — și șovăielile tuturor,

hotărît fiind *doar unul singur*); mai bine să *acți-
o-
n ă m c u t o a t e* forțele în Eleț + Petrovsk + cele-
lalte județe mai bune.

Să trimitem, bunăoară, vreo 2 000 de muncitori la
treierat.

Iar peste cîteva zile, după ce veți primi *barem* știrea:
vin atîtea sute de vagoane, să puneți problema cu mai
multă fermitate.

Scrisă la 29 august 1918

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

318

CĂTRE L.A. FOTIEVA

Lidia Aleksandrovna,

Ai aici, alăturat, o scrisoare pentru Țiurupa.

E neapărat necesar ca el să fie trimis la odihnă la țară.
Aranjează d-ta (cu fratele lui și cu Sverdlov) venirea lui
aici: o să aibă o cameră mare, frumoasă și cu încălzire;
cînd plecăm noi, să-i găsim o bucătăreasă și, poate, să
amenajăm aici un sanatoriu pentru comisarii poporului.
Fă asta neapărat¹⁷⁴.

Cu salutări, *Lenin*

Scrisă în vara anului 1918

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

319

*CĂTRE A.D. ȚIURUPA

Dragă A.D.,

D-ta devii pur și simplu insuportabil prin atitudinea
pe care o ai față de un bun al statului.

Îți prescriu trei săptămîni de tratament! Și s-o ascuți
pe Lidia Aleksandrovna, care o să te trimită la un sana-
toriu.

V. I. Lenin la plimbare in curtea Kremlinului
in perioada de convalescență in urma rănii primite. — Octombrie 1918

Este inadmisibil, crede-mă, să-ți irosești degeaba sănătatea. Trebuie să te întrezezi!

Cu salutări. Al d-tale, *Lenin*

Scrisă în vara anului 1918

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

320

CĂTRE S.P. SEREDA

Tovarășe Sereda,

Îmi pare tare rău că n-ai venit. Nu trebuia să dai ascultare unor doctori peste măsură de zeloși¹⁷⁵.

De ce *nu merge* treaba în județul Eleț? Asta mă neliniștește nespus de mult, dar și mai mult mă neliniștește faptul că d-ta „colecți“ chestiunea. Doar e limpede că nu merge. Din cele 19 plăși cu comitete ale sărăcimii, n-am primit nici un raport clar și precis!

Nici un Σ^* care să indice câte vagoane s-au colectat și în ce termen?!

În nici o plasă n-au fost aduși (și ar fi trebuit să fie aduși în toate cele 19) câte 3—5 muncitori destoinici din Petrograd (cu câte 15—20 de ajutori din Moscova). *De nicăieri* nu vin date care să ne arate că treaba *a început să meargă!*

Ce s-a întâmplat? Te rog foarte mult să-mi răspunzi. Numește corespondenți pentru mine în *fiecare* plasă, fă-le cunoscut cuprinsul acestei scrisori și să-mi răspundă cu *toții*.

Cu salutări. Al d-tale, *Lenin*

Scrisă la 6 septembrie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

* — total, sumă. — *Nota trad.*

321

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.D. TROŢKI¹⁷⁶

Sveajsk. Pentru TroŢki

O copie pentru Kaiurov și Ciugurin,
la statul-major al Armatei a 5-a

Multe mulțumiri. Cu însănătoșirea merge cît se poate de bine. Sînt convins că reprimarea cehilor și a albgardiștilor din Kazan, precum și a chiaburilor, a acestor lipitori care-i sprijină, va fi necruțătoare, exemplară.

Cu salutări cordiale, *Lenin**Scrisă la 7 septembrie 1918*

*Publicată pentru prima oară
la 30 august 1928,
în ziarul „Pravda” nr. 201*

Se tipărește după manuscris

322

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.D. TROŢKI

Secret*C i f r a t ă*

(Să mi se restituie originalul)
(Să mi se trimită o copie a cifrului)

Sveajsk, pentru TroŢki

Sînt uimit și îngrijorat de încetineala cu care se desfășoară operațiile împotriva Kazanului, mai ales dacă cele comunicate mie — că ai deplină posibilitate să-i nimecești pe dușmani cu artileria — corespund adevărului. După părerea mea, nu trebuie să cruțați orașul și să mai aminați, fiindcă e neapărat necesar să-i exterminăm fără cruțare, din moment ce se adeverește că orașul se află prins într-un clește de fier¹⁷⁷.

*Lenin**Scrisă la 10 septembrie 1918*

*Publicată pentru prima oară
(în facsimil) în 1930,
în „Războiul civil
din 1918—1921”, vol. III*

Se tipărește după manuscris

323

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.D. TROŢKI

Absolut secret

Kazan sau Sveajsk
Tovarăşului Troţki

Vă trimit salutul meu cu prilejul eliberării Simbirskului¹⁷⁸. După părerea mea, trebuie să concentrăm un număr cât mai mare de forţe pentru a grăbi curăţirea Siberiei. Nu faceţi economie de bani când e vorba de premii. Comunicaţi-mi telegrafic dacă — şi în ce proporţii — au fost salvate lucrurile de preţ din Kazan. De mâine îmi reiau activitatea.

*Lenin**Scrisă la 12 septembrie 1918**Se tipăreşte pentru prima oară,
după textul blanchetei de telegramă*

324

CĂTRE V.D. BONCI-BRUEVICI

Vladimir Dmitrievici,

Îţi trimit planul încăperilor în care Malkov vrea să mute Consiliul Comisarilor Poporului¹⁷⁹.

Vă rog, pe d-ta şi pe Lidia Aleksandrovna, să-l examinaţi şi să apreciaţi dacă merită să facem acest lucru.

- (1) Încălzitul ar fi extrem de scump.
 - (2) Ar fi destul de potrivită sala de aşteptare de acolo?
 - (3) Nu s-ar putea să rămănem aici? N-o să fie *prea* frig?
- Chemăţi un sobar şi vedeţi ce spune el.

Cu salutări, *Lenin**Scrisă la 14 septembrie 1918**Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXV**Se tipăreşte după manuscris*

325

*TOVARĂȘULUI GRIGORI NAUMOVICI,
PENTRU GRUPUL DE STUDENȚI
CARE MANIFESTĂ INTERES PENTRU COMUNISM

16.IX.1918

Dragi tovarăși,

Scrisoarea dv. mi-a produs o mare bucurie. Vă urez din tot sufletul să obțineți cât mai curînd succese în studierea comunismului, în însușirea lui temeinică și în trecerea dv. la activitate practică în rîndurile Partidului Comunist din Rusia.

Cu salutări comuniste, *V. Ulianov (Lenin)*

Publicată pentru prima oară
la 21 aprilie 1962,
în „Izvestiia” nr. 96

Se tipărește după o copie
dactilografiată

326

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.P. SMIRNOV¹⁸⁰

16.IX.1918

Atkarsk

Pentru Smirnov, comisar al poporului pentru afacerile interne

În ceea ce privește vagoanele, am transmis cererea dv. comisarului poporului pentru căile de comunicație. Luați legătura și cu Nevski la Saratov.

Sînt mirat de conținutul atît de imprecis al telegramei dv. Îmi scrieți că sînt multe cereale, dar nu indicați în ce plăși au fost strînse toate surplusurile și în ce cantități, în ce silozuri și centre de colectare au fost aduse și în ce cantități. Nu uitați că fără asemenea date precise orice declarații rămîn vorbe goale. Trimiteți-ne răspuns exact.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

327

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
COMITETELOR SĂRĂCIMII
DIN JUDEȚUL ELEȚ

17.IX.1918

Eleț
Circulară

Către toate comitetele de plasă ale sărăcimii din județ

Am primit telegramele dv.¹⁸¹

Nu ne putem mulțumi cu formulări vagi și generale, care prea adeseori sînt menite să ascundă o activitate cu totul deficientă. Avem nevoie de cifre săptămînale exacte, din care să se vadă, în primul rînd, în care plăși anume și în ce proporții au fost colectate și înmagazinate surplusurile de cereale, iar în al doilea rînd cîte puduri și în ce anume silozuri și hambare au fost depozitate.

Fără astfel de date totul e vorbărie goală. Trimiteți-ne răspuns exact.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară
parțial la 21 ianuarie 1927,
în ziarul „Krasnaia Zvezda” nr. 17*

*Publicată în întregime în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

328

*CĂTRE REDACȚIA ZIARULUI „PRAVDA“

18.IX.1918

Aducătorul prezentei scrisori, tovarășul Mihail Nikolaevici *Sanaev**, președintele Comitetului județean de partid Sergaci (și membru al comitetului executiv), mi-a

* Aici e o vădită scăpare de conștiență: este vorba de Mihail Ivanovici Sanacv. — Nota red.

relatat fapte extrem de interesante în legătură cu lupta de clasă la țară și comitetele sărăcimii.

Este extrem de important ca tocmai astfel de material *faptic* primit din diferite regiuni ale țării să apară în ziar (unde se publică prea multe considerații „de ordin general“). Vă rog insistent să vă notați cele comunicate de tovarășul Sanaev, spre a le da publicității.

Cu salutări tovarășești, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

329

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.V. LUNACEARSKI

18.IX.1918

Petrograd

Către Lunacearski, comisar al poporului

O copie pentru Pokrovski, Moscova, Ostojenka, 53

Am ascultat astăzi raportul lui Vinogradov cu privire la busturi și monumente și sint de-a dreptul revoltat: luni de-a rîndul nu s-a făcut nimic; nici pînă azi nu există măcar un bust, iar dispariția bustului lui Radișcev este o adevărată comedie. Nu dispunem de un bust al lui Marx, pe care să-l așezăm într-o stradă, nu s-a făcut nimic pentru propaganda prin inscripții comemorative pe străzi. Prin prezenta vă sancționez cu admonestare pentru atitudinea dv. de condamnabilă neglijență și vă cer să-mi trimiteți numele tuturor persoanelor răspunzătoare de asemenea situație pentru a le deferi justiției. Rușine saboturilor și indolenților!

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXI

Se tipărește după manuscris

330

CĂTRE I.A. BERZIN, V.V. VOROVSKI
ȘI A.A. IOFFE

20.IX.1918

Dragi tovarăși,

„Pravda“ de astăzi publică fragmente dintr-un articol al lui Kautsky (din „Sozialistische Auslandspolitik“) îndreptat împotriva bolșevismului¹⁸².

Inepțiile incalificabile, bișguielile puerile ale lui Kautsky și oportunismul său vulgar fac să se nască întrebarea: de ce nu facem noi nimic pentru a combate această vulgarizare *teoretică* a marxismului cu care se îndeletnicește Kautsky?

Se poate oare tolera ca pînă și niște oameni ca Mehring și Zetkin să se desolidarizeze de Kautsky mai mult din punct de vedere „moral“ (dacă mă pot astfel exprima) decît din punct de vedere *teoretic*? Kautsky, spun ei, n-a găsit, într-adevăr, ceva mai bun de făcut decît să scrie acum împotriva bolșevicilor.

Este oare acesta un argument? E oare permis să slăbim în felul acesta propria noastră poziție? Căci a adopta o asemenea atitudine nu înseamnă altceva decît a-i da o armă în mînă lui Kautsky!!

Și asta în loc să scriem:

Kautsky n-a înțeles *de loc* și în chip de-a dreptul oportunist a denaturat

și învățătura lui Marx despre stat,

și „ „ „ despre *dictatura* proletariatu-
lui,

„ „ „ despre democrația burgheză,

„ „ „ despre parlamentarism,

„ „ „ despre rolul și însemnătatea

Comunei ș.a.m.d.

Ar trebui luate următoarele măsuri:

1) să discutați în mod temeinic chestiunea cu cei de stînga (spartachiștii și ceilalți) și să-i îndemnați să publice

în presă o declarație *principială, teoretică*, în care să se arate că ceea ce spune Kautsky în problema dictaturii proletariatului nu este marxism, ci o banală bernsteiniadă;

2) să editați cit mai curînd în limba germană broșura mea „Statul și revoluția“*;

3) ea să fie însoțită măcar de un cuvînt înainte *din partea editorului*, cam în felul următor:

„Editorul consideră că apariția acestei broșuri tocmai în momentul de față răspunde unei necesități imperioase, deoarece Kautsky, în ultimele sale lucrări, a denaturat complet marxismul tocmai în problemele expuse aci, înlocuind punctul de vedere al dictaturii proletariatului printr-un social-liberalism vulgar în spiritul lui Bernstein și al altor oportuniști“¹⁸³.

4) Dacă broșura nu poate fi editată curînd, atunci publicați în *ziare* (în cele de stînga) o notă în genul „cuvîntului înainte din partea editorului“.

V-aș ruga foarte mult să trimiteți (pentru mine personal) broșura lui Kautsky (despre bolșevici, dictatură etc.), îndată ce apare¹⁸⁴, —

— apoi să stringeți, pentru mine, *toate* articolele lui Kautsky despre bolșevici (articolul „Democrație și dictatură“, apărut la sfîrșitul lui 1917 sau la începutul lui 1918; apoi articolul din „Sozialistische Auslandspolitik“, august 1918) și alte articole dacă au mai apărut.

Salutări cordiale! **

*Expedită la Berna, Stockholm și
Berlin*

*Publicată pentru prima oară
parțial la 21 ianuarie 1925,
în ziarul „Pravda“ nr. 17*

*Publicată în întregime în 1932,
în: V.I. Lenin, Opere,
ed. 2-3, vol. XXIX*

Se tipărește după manuscris

* Vezi V.I. Lenin. Opere complete, vol. 33, București, Editura politică, 1965, ed. a doua. — Nota red.

** Există un text dactilografat al acestui document, semnat de V.I. Lenin. — Nota red.

331

CĂTRE I.I. BAGAEV

Tovarășe Bagaev,

Vă mulțumesc din tot sufletul pentru cuvintele de salut și pentru bunele urări. Vă rog să mă scuzați că, fiind bolnav, nu vă pot fixa o întrevvedere. Vă rog să vă adresați tovarășului Sverdlov.

Vă rog să transmiteți tovarășilor cazaci din Astrahan salutările mele și cele mai calde urări de bine.

Moscova, 25.IX.1918

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

*Se tipărește după fotocopia
manuscrisului*

332

CĂTRE L.B. KAMENEV

Tovarășului *Kamenev*

Dragă L.B.,

Îți doresc o grabnică însănătoșire.

În legătură cu „faimoasa teorie a manevrării”.

Orice teorie e bună *dacă* corespunde realității obiective.

Dar realitatea noastră s-a schimbat, căci, dacă Germania este înfrântă, manevrarea devine imposibilă, fiindcă nu avem de-a face cu doi beligeranți, *între care să putem manevra!*

Attention. Anglia ne va înghiți dacă nu... Armata Roșie.

Nu trebuie să începem tratative pentru revizuirea păcii de la Brest fiindcă ar însemna să anticipăm... Trebuie să *mai așteptăm*.

Multă sănătate!

Cu salutări. Al d-tale, *Lenin*

*Scrisă la sfârșitul lui septembrie
sau în octombrie 1918*

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

CĂTRE I.M. SVERDLOV ȘI L.D. TROŢKI

1.X.1918

Pentru tov. *Sverdlov* și *Troțki*

Evenimentele au căpătat în Germania un „curs atât de rapid“, încît nici noi nu trebuie să rămînem în urmă. Dar astăzi am și rămas în urmă.

Trebuie convocată *mîine* o ședință comună
a Comitetului Executiv Central
a Sovietului din Moscova
a Sovietelor raionale
a sindicatelor etc. etc.

Să se prezinte o serie de referate cu *privire la începutul revoluției în Germania*.

(Izbînda tacticii *noastre* în lupta împotriva imperialismului german ș.a.m.d.)

Să se adopte o rezoluție în sensul următor:

În decurs de o săptămîină, revoluția internațională s-a apropiat atât de mult, încît trebuie să contăm pe ea ca pe un eveniment care se poate produce *în zilele ce vin*.

Nici un fel de alianțe cu guvernul lui Wilhelm și nici cu acela al lui Wilhelm II + Ebert și alți nemernici.

Dar pentru masele de muncitori germani, pentru milioanele de oameni ai muncii germani, acum, cînd au început să-și manifeste spiritul de revoltă (deocamdată *numai spiritul*),

începem să pregătăm

o alianță frățească, *pîine*, ajutor militar.

||| Sîntem cu toții gata să ne dăm viața pentru a-i ajuta pe muncitorii germani să ducă înainte revoluția care a început în țara lor.

În concluzie: 1) să se depună eforturi înzecite pentru achiziționarea de cereale (să fie strinse *toate* rezervele atât pentru noi, *cît și pentru muncitorii germani*); 2) să se facă de zece ori mai multe *înrolări* în armată. *Pînă în primăvară* trebuie să avem o armată de 3 000 000 de oameni pentru a sprijini revoluția muncitorească internațională.

Această rezoluție trebuie transmisă miercuri noaptea, telegrafic, în întreaga lume.

Fixați ședința pentru miercuri la orele 2. Incepem la orele 4, mie îmi dați cuvîntul pentru o expunere introductivă, de $\frac{1}{4}$ de oră; vin acolo și, după ce vorbesc, plec numaidecît înapoi. Mîine dimineață trimiteți mașina să mă ia (la telefon să spuneți numai atât: *d e a c o r d*)¹⁸⁵.

Cu salutări, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI

Se tipărește după manuscris

334

CĂTRE V.D. BONCI-BRUEVICI¹⁸⁶

1.X.1918

Dragă Vladimir Dmitrievici,

Abia azi-dimineață mi-a fost comunicată trista veste. Nu pot să vin la Moscova, dar aș vrea ca măcar prin aceste citeva rînduri să fiu alături de d-ta și să dau expresie sentimentelor de dragoste pe care le-am nutrit, eu și toți ai mei, față de Vera Mihailovna și să te îmbărbătez cit de cit, atât cit e omeneste posibil, în marea nenorocire care te-a lovit. Ai grijă de sănătatea fetei. Încă o dată, o caldă strîngere de mînă.

Al d-tale, *Lenin*

Publicată pentru prima oară
în 1958, în culegerea
„Bolșevici de seamă”, Moscova

Se tipărește după manuscris

335

CĂTRE L.A. FOTIEVA ȘI L.B. KRASIN

Pentru Lidia Aleksandrovna (și Krasin)

Semnez cu plăcere telegrama în legătură cu petrolul, vasele etc.

Pe cea în legătură cu Muhin nu o pot semna întrucît¹⁸⁷:

(1) Krasin îmi scrie că Muhin *i-a ascuns lui Stalin existența banilor. Nu era, în drept* s-o facă nici „din ordinul superiorilor săi (!!?)“, fiindcă și Stalin îi e superior, și dacă nu e șeful „său“ direct, în schimb e un șef mai mare.

(2) Este cu totul incorect și, în genere, inadmisibil să rezolvăm această chestiune *fără să-l întrebăm pe Stalin* (și el se află la Moscova!).

Cu salutări, *Lenin*

Scrisă la 9 octombrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942.
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

336

UN BILET ADRESAT
LUI G.V. CICERIN SAU LUI L.M. KARAHAN
ȘI O SCRISOARE PENTRU A.A. IOFFE,
I.A. BERZIN, V.V. VOROVSKI

Tovarășului Cicerin sau Karahan

Vă rog foarte mult ca mine, vineri, să trimiteți la Berlin 12 exemplare din articolul meu din „Pravda“¹⁸⁸ îndreptat împotriva lui Kautsky, pentru Ioffe, Berzin, Vorovski, precum și această scurtă scrisoare pe care le-o adresez lor:

Dragi tovarăși,

Sint perfect conștient de deficiențele articolului meu, atît de sumar, îndreptat împotriva lui Kautsky. Dar trebuie, totuși, să luăm *cît mai curînd* poziție, să ne

spunem părerea. Vă rog foarte mult să-l traduceți și să-l publicați într-o foaie volantă.

10.X.1918

Lenin

Publicate pentru prima oară în 1957, în
revista „*Novaia i Noveșiaia Istoria*“ nr. 4

Se tipărește după manuscris

337

CĂTRE G.V. CICERIN ȘI L.M. KARAHAN

Tovarășilor Cicerin și Karahan

În ce privește nota către Wilson, eu cred că trebuie trimisă.

Ea trebuie să fie temeinic întocmită, în termeni politicoși, dar incisivi.

Să arătăm că noi, în orice caz, considerăm de datoria noastră să propunem pace chiar și guvernelor capitaliștilor și miliardarilor pentru a pune capăt vărsării de sînge și a deschide ochii popoarelor.

Căderea Kazanului, Simbirskului, Sîzranului și Samarei a dezmințit, evident, anumite zvonuri...

N-ar vrea domnii capitaliști să capete o parte din pădurile Nordului sau o parte din Siberia? În schimbul unui anumit procent din cele 17 miliarde?¹⁸⁹ Dacă da, n-are nici un rost să facă din asta un secret. Noi le propunem: spuneți-ne deschis *how much*?* În ce privește pacea de la Brest, Germania va accepta să-și retragă trupele. Atunci despre ce-i vorba? N-ați vrea cumva să vă aduceți *trupele dv.* în locul celor germane?

Și așa mai departe.

Vă rog să întocmiți numaidecît un asemenea proiect de notă și după aceea să-l discutăm împreună¹⁹⁰.

N.B. { „Pravda“ a vrut să publice în numărul de vineri dimineața articolul meu îndreptat împotriva lui Kautsky. Ați primit de la Sverdlov biletul meu în care vă rugam să-l trimiteți în 12 exemplare lui Ioffe pentru Berzin și Vorovski, pentru ca ei să-l publice în foaia volantă? Și să-l trimiteți încă de vineri seara? }

* — cit? — Nota trad.

Ce vești mai aveți de la Litvinov?¹⁹¹
 Ce s-a făcut pentru publicarea de foi volante în limba
j a p o n e z ă?

Cu salutări. Al dv., *Lenin*

P.S. *Putem* să mai vorbim la telefon.

Scrisă la 10 octombrie 1918

*Se publică pentru prima oară,
 după manuscris*

338

*CĂTRE PREZIDIUL SOVIETULUI DE DEPUTAȚI
 AI MUNCITORILOR ȘI OSTAȘILOR ROȘII
 DIN MOSCOVA¹⁹²

Dragi tovarăși,

Am primit adresa dv. cu nr. 24 962 împreună cu un extras din decizia Prezidiului din 7.X.

Trebuie să vă spun cinstit că această decizie este atât de agramată din punct de vedere *politic* și atât de stupidă, că-ți vine greață. „...Prezidiul se vede silit să-și decline răspunderea...” În felul acesta procedează niște domnișoare capricioase, și nu niște oameni politici maturi. Cu asta nu scăpați de răspundere, ci faceți doar ca ea să fie și mai mare.

Dacă Comisariatul poporului pentru învățămînt nu vă răspunde și nu-și face datoria față de dv., sînteți datori să *reclamați* și să prezentați documente. Doar nu sînteți copii ca să nu înțelegeți atîta lucru.

Cînd ați înaintat reclamația? Unde e copia? Unde sînt documentele și dovezile?

După părerea mea, întregul Prezidiu, împreună cu Vinogradov, ar trebui să fie condamnat pentru inactivitate la o săptămîină închisoare.

Dacă Comisariatul poporului pentru învățămînt „nu vă eliberează busturile” (cînd le-ați cerut? de la cine? aveți copia și documentul respectiv? cînd ați reclamat?), erați datori să *luptați pentru a obține cîștig de cauză*.

Моб. в. ↘
 Ленину
 " Карагану.

Хавез уозор Губернуз унут
 казурн, 7. каз. сз. нокадз.

Создатель еремоушдурлоу, бэфлибу,
 ну зголаур

каб. де во бедн. слурат — даже урбатурлоу
 ерван кемидатурлоу и антиурдерлоу — долган
 казурн предлоурт ууз, ето ноуурафоре
 оурандурт кр. оурурдуе и ето пачурт
урае каурдан.

Кадане каурн, Сибир, Корн. — Кан. ебуо уаурдане
 максе з. оурур...

Не хозор, би кемидатурлоу реерн устобке ебу,
 реерн Сибиря? оу се з. урурурдуе? Ели да, з.
 бр. де оуоу оуи ке ерфорн, илоу ван урбатурлоу.

Dar „să-ți declini răspunderea“ — asta e ceva demn de niște capricioase domnișoare sau de niște naivi intelectuali ruși.

Iertați-mă că vă spun atit de deschis părerea mea. Primiți salutări comuniste de la acela care speră că instanțele de resort vă vor da lecția cuvenită (băgându-vă la închisoare pentru inactivitate) și care este profund indignat de comportarea dv.,

Lenin

12.X.1918

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXI

Se tipărește după manuscris

339

CĂTRE I.A. BERZIN

13.X.1918

Tovarășului B e r z i n

Dragă tovarășe,

Am primit niște numere — dispersate, ca de obicei — din ziarele străine trimise de d-ta (n-ai putea să încredințezi cuiva misiunea de a face *decupări* în legătură cu: (a) *tot* ce se scrie despre Rusia; (b) *tot* ce se scrie despre partidele socialiste din toate țările?).

Din ziarele primite văd, între altele, că Graber și Grimm s-au lansat în atacuri josnice și stupide împotriva lui Guilbeaux. Ce ai văzut d-ta rău în faptul că acesta a luat bani, *eu nu înțeleg*.

Cum de poți să condamni pe un tovarăș atit de valoros, fără să examinezi în mod *efectiv* chestiunea!? Cine dintre *membrii de partid* (numiți de d-ta) a examinat-o? Nimeni! Iar din datele prezentate de Guilbeaux și din hotărîrea Comisiei de la Geneva reiese cît se poate de clar că totul pledează în favoarea lui.

N.B.: Trimite-mi: *Longuet*. „La politique internationale du marxisme. Karl Marx et la France“; *Vandervelde*. „L'État et le socialisme“ și *toate* broșurile de acest fel apărute în limbile franceză, germană, engleză și italiană; *pe toate*, absolut toate!

În plus: „La Russie socialiste“ (*socialistes-révolutionnaires de gauche*), v. „La Feuille“ (Genève)¹⁹³, 3.X.1918* ; *Pierre Loti*. „Quelques aspects du vertige mondial“, Paris (Flammarion); *Léon Frapié*. „Les contes de la guerre“ (ibid.).

Am primit chiar acum de la Sverdlov o colecție a tipăriturilor dv. (n-ar fi rău să-mi trimiteți și mie una).

Toate astea însă înseamnă puțin, prea puțin!!!

Angajează un grup de traducători și caută să tipărești de zece ori pe atît. *Peluso* poate (și trebuie) să scrie cite trei broșuri pe săptămîină (pe toate temele, compilînd ziarele noastre — d-ta să-i dai temele și o listă a articolelor care urmează să fie *compile*). Articolul lui din „Droit du Peuple“** („Contrarevoluționarii“) *e bun*. Plătește-l bine și *tipărește-l într-un număr de exemplare de 10 ori mai mare*. (Trebuie să angajezi traducători ca să tipărești în patru limbi: franceză, germană, engleză și italiană. În ultimele două limbi n-ai scos *nimic* pînă acum. E o situație de-a dreptul scandaloasă!!)

Bani ai *destui*. (Trimite neapărat *o dare de seamă* asupra sumelor cheltuite.) Îți vom da și *de acum încolo, fără restricții*. Scrie-ne numai cit anume.

Trebuie să tipărești în patru limbi broșuri de 4—8—16—32 de pagini de o sută de ori mai multe ca pînă acum. Caută să *angajezi* oameni în acest scop.

Fă rost de colecția „Spartacus“ (am văzut nr. din *N.B.*: 11.IX.1918)¹⁹⁵ și reediteaz-o în întregime *în patru limbi*. La fel și pe Junius și pe Liebknecht. Contractează întocmirea unei *istorii* a luptei împotriva social-șovinismului în Anglia, Franța, Germania și Italia. Formează în acest scop grupuri (Gorter, Balabanova + ? + ?? etc.).

Al d-tale, *Lenin*

* Cred că în această scriere socialistii-revoluționari de stînga debitează niște minciuni strașnice. Trebuie să ceri imediat cui va (fie și lui *Leiteizen*) să întocmească o compilație a articolelor publicate de „Pravda“ și „Izvestia“ care să dezmință minciunile lor (precum și a articolelor apărute în „Znamea Trudovoi Kommuni“ și în „Volea Truda“¹⁹⁴).

** Săptămînal, organ al Partidului social-democrat din Elveția și al secțiunilor lui din cantonul Vaux și din orașul Lausanne. — *Nota red.*

P.S. Pe ce se bazează optimismul d-tale în privința unei revoluții în țările de l'Entente? Pe ce fapte? Și pe ce considerente? Dacă e cazul, scrie-mi cifrat, dar cât mai exact.

Dacă ești bolnav, tratează-te *serios* și *nu părăsi* N.B: sanatoriul. Ține legătura prin telefon, iar la vizite trimite-ți locțiitorul.

Expediată la Berna

Publicată pentru prima oară parțial la 21 ianuarie 1925, în ziarul „Pravda“ nr. 17

Se tipărește pentru prima oară în întregime, după manuscris

340

CĂTRE I.A. BERZIN

Tovarășului Berzin

Dragă tovarășe Berzin,

Să nu uit: acordă-i o subvenție soției lui Ilin (el e aici). Trebuie în orice caz să ajutăm familiile celor ce vin să lucreze în Rusia.

Cînd apare cartea mea „Statul și revoluția“?? Să mi-o trimiți imediat.

Pentru traducerea franceză (fără s-o țin în loc) aș avea de adăugat ceva despre Vandervelde. Comunică-mi printr-o scrisoare sau telegrafic.

Gorter să facă o listă de broșuri și *articole* în toate limbile care prezintă interes *teoretic* pentru mine.

Transmite salutări din partea mea tuturor și în special lui Guilbeaux și *Herzog*.

P.S. Îți doresc multă sănătate și te sfătuiesc să urmezi cu *strictețe* *regimul* indicat.

Al d-tale, *Lenin*

Scrisă între 15 și 25 octombrie 1918
Expediată la Berna

Publicată pentru prima oară la 21 ianuarie 1925, în ziarul „Pravda“ nr. 17

Se tipărește după manuscris

341

CĂTRE A.A. IOFFE

18.X.1918

Tovarășe Ioffe,

Trimiteți-mi, vă rog, numărul din „Sozialistische Auslandspolitik“ în care a apărut articolul lui Martov despre dictatură¹⁹⁶.

Materialele *de acest fel* trebuie să mi le trimiteți îndată ce apar.

La fel *tăieturi* din ziare (în locul unor rezumate greu descifrabile) și *tot* ce se referă la separarea de social-șoviniști și kautskiști (cele din ziarurile olandeze sau scandinave să fie traduse în limba germană).

Noi ar trebui să îndeplinim rolul unui birou de activitate ideologică cu caracter internațional, dar nu facem *nimic!*!

Trebuie să scoatem de o sută de ori mai multe tipări-turi. Bani avem. Trebuie să angajăm traducători. Dar noi nu facem *nimic!* E scandalos...

Trimite, te rog, această scrisoare și lui Vorovski, iar cele anexate trimite-le la destinație¹⁹⁷.

Al d-tale, *Lenin*

*Expedită la Berlin
Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

342

CĂTRE A.A. IOFFE

18.X.1918

Stimate tovarășe Ioffe,

Scrisoarea dv. din 13 octombrie am primit-o *d u p ă* ce vă expdiasem o scrisoare.

Nu sînt împotriva continuării „manevrelor diploma-tice“. Dar importanța lor a scăzut. Totul este dacă An-tanta va reuși sau nu să debarce forțe importante pe țăr-mul Mării Negre. Eu de multă vreme am vorbit tuturor

și pretutindeni de existența acestui pericol, și acest lucru l-am spus limpede și în scrisoarea către C.E.C. din Rusia¹⁹⁸. Situația e cu totul diferită de cea din II.1918, fiindcă atunci *am avut* posibilitatea să cîștigăm timp cedînd teritorii. Acum o asemenea posibilitate *nu* mai există.

Mit besten Grüßen Ihr *Lenin**

Expedită la Berlin

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

343

CĂTRE MEMBRII GRUPULUI „SPARTACUS“

18.X.1918

Dragi tovarăși,

Astăzi am primit știrea că grupul „Spartacus”, împreună cu radicalii de stînga din Bremen¹⁹⁹, ia măsurile cele mai energice pentru a sprijini crearea de Soviete ale muncitorilor și soldaților în întreaga Germanie. Profit de acest prilej pentru a transmite cele mai bune urări ale noastre social-democraților internaționaliști revoluționari din Germania. Activitatea grupului „Spartacus” din această țară, care, în condiții dintre cele mai grele, a desfășurat o propagandă revoluționară sistematică, a salvat într-adevăr onoarea socialismului german și a proletariatului german. Acum vine un moment hotărîtor: revoluția germană, care se dezvoltă cu repeziciune, cere grupului „Spartacus” să-și asume un rol extrem de important, și noi avem cu toții convingerea fermă că Republica proletară socialistă germană va da curînd lovituri decisive imperialismului mondial.

Nădăjduiesc că și cartea renegatului Kautsky îndreptată împotriva dictaturii proletariatului va fi de un anu-

* Cu cele mai bune salutări. Al dr., *Lenin*. — *Nota red.*

mit folos. Se va dovedi justetea celor afirmate intotdeauna de grupul „Spartacus“ impotriva kautskiștilor, și masele se vor elibera mai repede de sub influența dizolvantă pe care o exercită domnul Kautsky & Co.

Cu salutări cordiale și cu speranța nestrămutată că în curînd vom putea saluta victoria revoluției proletare în Germania.

Al dv., *N. Lenin*

Expedită la Berlin

*Publicată pentru prima oară
în limba germană în 1929,
în „Illustrierte Geschichte
der Deutschen Revolution“
nr. 6, Berlin*

*În limba rusă a fost publicată
pentru prima oară la 7 noiembrie
1930, în ziarul „Pravda“ nr. 308*

*Se tipărește după o fotocopie
a manuscrisului
Tradus din limba germană*

344

CĂTRE A.M. KOLLONTAI

18.X

Dragă Aleksandra Mihailovna,

Te rog foarte mult să mă scuzi că nu ți-am răspuns la scrisorile precedente, pe care le-am primit pe cînd eram plecat din Moscova la tratament.

Tovarășul Sverdlov mi-a spus că s-a înțeles cu d-ta și eu am considerat chestiunea închisă²⁰⁰.

Am să vorbesc cu dînsul, îndată ce vine aici, și în legătură cu tov. Dibenko. Sînt de acord cu d-ta că trebuie revizuit cazul și să se revină asupra excluderii.

Am să încerc să-ți dau un telefon îndată ce voi avea un moment liber.

Îți mulțumesc din suflet pentru salutările ce mi le-ai transmis și salut, la rîndul meu, reîntoarcerea d-tale la o activitate de partid mai intensă.

Lenin

Scrisă la 18 octombrie 1918

*Se tipărește pentru prima oară, după
manu scris*

РОССИЙСКАЯ
ФЕДЕРАТИВНАЯ
СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЯ
СОВЕТСКАЯ РЕСПУБЛИКА.
УПРАВЛЕНИЕ ДЪЛАМИ
СОВЪТА
НАРОДНЫХЪ КОМИССАРОВЪ.

Москва, Кремль.

21.11.1918 г.
№

М. Горбуров!

Очень прошу Вас успо-
коить, смирно вести себя,
явления Кузнецко-Меркулова
судить по своему радикально-
революционному субъективному буржуазному
своду здешних явлений.

Купит! А. М. М. М.

Scrisoare adresată de V. I. Lenin
lui N. P. Gorbunov. —
21 octombrie 1918

345

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.I. VAȚETIS

20.X.1918

Arzamas
Pentru Vațetis

Sintem foarte surprinși și îngrijorați că eliberarea orașelor Ijevsk și Votkinsk întârzie. Vă rugăm să luați cele mai energice măsuri pentru grăbirea ei. Comunicați-ne telegrafic ce anume ați întreprins²⁰¹.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*Lenin**

Publicată pentru prima oară
în 1934, în revista
„Proletarskaia Revoluția” nr. 3

Se tipărește după manuscris

346

CĂTRE N.P. GORBUNOV

21.X.1918

Tovarășe Gorbunov,

Vă rog foarte mult să *urgentați*, pe cât posibil, rezoluția la cererea secției tehnice-științifice în legătură cu laboratorul de radio. *E o chestiune extrem de urgentă*. Scrieți-mi de îndată ce rezoluția va fi gata²⁰².

Cu salutări, *Lenin*

Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris

347

CERERE ADRESATĂ
COMITETULUI SINDICATULUI
ZIARIȘTILOR SOVIETICI

Vă rog să mă înscrieți printre membrii Sindicatului ziaristilor sovietici.

Vl. Ulianov (Lenin)

Scrisă înainte de 22 octombrie 1918

Publicată la 24 octombrie 1918
în ziarul „Pravda” nr. 230

Se tipărește după textul
apărut în ziar

* Telegrama e semnată și de I.M. Sverdlov, președintele C.E.C. din Rusia.
— Nota red.

348

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV

22.X.1918

Petrograd
Smolnii, pentru Zinoviev

Mă tem că ai mers prea departe permițându-i lui Romanov să plece în Finlanda²⁰³. Nu crezi că știrile în legătură cu boala lui sint exagerate? Te sfătuiesc să mai aștepți, să nu-i dai numaidecît drumul în Finlanda.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXI

Se tipărește după manuscris

349

TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.A. IOFFE²⁰⁴

Berlin
Ambasadorului rus Ioffe

Transmiteți neintirziat lui Karl Liebknecht din partea noastră un călduros salut. Eliberarea din închisoare a reprezentantului muncitorilor revoluționari din Germania marchează începutul unei noi epoci, epoca socialismului victorios, care se deschide acum pentru Germania și pentru lumea întreagă.

În numele Comitetului Central al Partidului
Comunist (bolșevic) din Rusia,

*Lenin**

Scrisă la 23 octombrie 1918

Publicată la 25 octombrie 1918,
în ziarele „Pravda“ nr. 231
și „Izvestiia C.E.C.“
din „Rusia“ nr. 233

Se tipărește după manuscris

* Urmează apoi semnăturile lui I.M. Sverdlov și I.V. Stalin, scrise de V.I. Lenin. — Nota red.

350

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI P.P. SÎTIN

Pe trei adrese: Sîtin, la Kozlov;
Troțki, la Țarițin; Voroșilov, la Țarițin

Primum într-una telegrame desperate de la Voroșilov, care se plînge că n-a primit obuze și cartușe, în ciuda numeroaselor sale cereri și insistențe.

Vă rugăm să cercetați imediat cazul, să luați măsurile cele mai urgente pentru a-i satisface cererea și să ne informați despre ceea ce s-a făcut. Comunicați-ne numele celor ce răspund de executare.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*Lenin**

Scrisă la 24 octombrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1936,
în revista „Partrabotnik”
(Stalingrad) nr. 16—17

Se tipărește după manuscris

351

CĂTRE I.A. BERZIN

25.X.1918

Tovarășului Berzin

Dragă t. B.,

Ce-i cu excluderea lui Herzog?*

Cred că noi trebuie să ne pronunțăm în favoarea lui. Doar este clar că cei ce l-au exclus sînt niște nemernici, niște oportuniști.

Scrie-mi despre chestiunea asta.

Sper că ai lichidat „cazul” Guilbeaux în sensul că-l consideri complet reabilitat. Transmite-i salutări din partea mea. Unde se află el?

* Documentul este semnat și de președintele C.E.C. din Rusia, I.M. Sverdlov, care a adăugat ultima propoziție. — *Nota red.*

** Este vorba de excluderea lui Jacob Herzog din Partidul social-democrat din Elveția. — *Nota red.*

Cînd apare ediția franceză a lucrării mele „Statul și revoluția“?²⁰⁵ Aș mai avea timp să scriu o prefață îndreptată împotriva lui Vandervelde?

Trimite-mi: *Vandervelde*. „Le socialisme contre l'État“; „La Belgique envahie et le Socialisme international“; „Trois aspects de la révolution russe“, toate trei apărute la Berger-Levrault, Paris, 5—7, rue des Beaux-Arts.

Te rog să colecționezi toate broșurile de acest gen (engleze, franceze, italiene, germane).

Trimite-mi mai des informații despre Franța. Ce-i pe acolo? Ce mai e pe acolo?

Cu salutări. Al d-tale, *Lenin*

Expedită la Berna

Publicată pentru prima oară
la 21 ianuarie 1925,
în ziarul „Pravda“ nr. 17

Se tipărește după manuscris

352

CĂTRE M.F. VLADIMIRSKI

27.X.1918

Tovarășului Vladimirski

(sau unui alt membru al prezidiului Sovietului de deputați din Moscova)

Aducătorii prezentei scrisori sînt tovarăși din Viborg²⁰⁶. Te rog foarte mult să-i primești *n u m a i d e c î t*. În afară de asta, ei ne atrag atenția asupra *excesului de formalități* ce se cer la intrarea în sediul Sovietului, asupra șicanelor ce se fac la control și asupra întocmirii unor permise speciale care sînt cu totul de prisos. Nu s-ar putea simplifica toate astea?

Cu salutări, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1924,
în cartea „Despre Ilici.
Culegere de articole, documente,
amintiri și materiale“, ed. „Priboi“

Se tipărește după manuscris

353

CĂTRE DIRECȚIA BUNURILOR CASELOR POPORULUI DIN MOSCOVA²⁰⁷

Rog foarte mult pe tovarășii din Direcția bunurilor caselor poporului din Moscova să satisfacă cererea secției căminelor de copii din Comisariatul poporului pentru prevederi sociale.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,
V. Ulianov (Lenin)

1. XI. 1918

Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris

354

CĂTRE I.A. BERZIN

1.XI

Dragă Berzin,

Am primit o mulțime de cărți de la d-ta. Multe mulțumiri!

Am auzit că acolo la dv. toți sint certați între ei. Pe Șklovski și pe Zalkind o să vi-i luăm.

În caz că se întâmplă ceva, scrie-mi; am să semnez *dispozițiile* date de d-ta (persoanelor în subordine), ca să nu cuteze careva să se mai ia la ceartă, ci să execute cu toată strictețea *dispozițiile* d-tale.

Stai în pat și îngrijește-te *cum trebuie*. Trebuie să stai în munți, la soare, iar *nu* la Berna; ai acolo telefon și cale ferată, așa că poți să-l trimiți la Berna pe secretar, și cei de acolo să vină ei *la d-ta*.

În traducerea germană a lucrării „Statul și revoluția“ s-a strecurat o greșeală regretabilă: postfața a rămas nedată. Or, *totul* este să arătăm că *postfața* a fost scrisă *după* Revoluția din Octombrie, și anume la 30.XI.1917. Nu s-ar putea lipi o mică erată în acest sens?

O să vină la d-ta niște tovarăși de ispravă. *Să nu te zgîrcești cînd e vorba de bani* pentru propagandă în Franța, mai cu seamă cînd ea e făcută prin intermediul acestor tovarăși.

O caldă strîngere de mîină. Al d-tale, *Lenin*

N.B.: Căutați să fiți **complet** pregătiți pentru cazul cînd Antanta ar sili Elveția să vă expulzeze. *Bereit sein!!*²⁰⁸

P.S. Dacă traducerea franceză a broșurii „Statul și revoluția” este gata, dă-o *imediat* la tipar, dar în cuvîntul înainte din partea editurii repede-te în Kautsky, dar și în *Vanderelde* („Le Socialisme contre l'État”), fiindcă acesta a escamotat, a ascuns și a denaturat *tot ce e mai important* în problema statului.

Îți trimit aproape jumătate din broșura împotriva lui Kautsky. Te rog foarte mult s-o dai *cît mai curînd* la tradus și să-mi comunici printr-o telegramă: Antikautsky se traduce în limba germană, franceză sau italiană. Altfel o dau s-o traducă aici.

Sper că ai trimis la Berlin „Staat und Revolution”. **Cît mai multe exemplare!**

Scrisă la 1 noiembrie 1918
Expediată la Berna

Publicată pentru prima oară
parțial la 21 ianuarie 1925,
în ziarul „Pravda” nr. 17

Se tipărește pentru prima oară
în întregime, după manuscris

355

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMANDANTULUI ARMATEI A 2-A

Salut vitezele trupe ale Armatei Roșii care au luat Ijevskul și le felicit cu prilejul aniversării revoluției. Trăiască Armata Roșie socialistă!²⁰⁹

Lenin

Scrisă la 7 noiembrie 1918
Expediată la Veatskie Poleant
Publicată pentru prima oară în 1928,
în cartea „Războiul civil
din 1918—1921”, vol. I

Se tipărește după textul
blanchetei de telegramă

* — Fiți gata!! — Nota trad.

356

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
COMITETELOR EXECUTIVE ȘI COMITETELOR
DE PARTID GUBERNIALE OREL ȘI KURSK

9.XI.1918

Secret
De primă urgență

la două adrese:

Orel. Comitetul executiv gubernial
și Comitetul gubernial al comuniștilor
Kursk. Comitetul executiv gubernial
și Comitetul gubernial al comuniștilor

Am primit chiar acum o radiogramă din Kiel care e adresată proletariatului internațional și în care se anunță că în Germania puterea a trecut în mâinile muncitorilor și soldaților.

Această radiogramă este semnată de Consiliul de împu-terniciți ai marinarilor din Kiel.

În afară de asta, soldații germani de pe front au arestat delegația de pace a lui Wilhelm și au început ei înșiși tratative de pace direct cu soldații francezi.

Wilhelm a abdicat.

Trebuie să depuneți toate eforturile ca să aduceți cât mai curînd toate astea la cunoștința soldaților germani din Ucraina și să-i sfătuiți să atace trupele lui Krasnov, fiindcă în felul acesta vom putea dobîndi, împreună cu ei, zeci de milioane de puduri de grîne pentru muncitorii germani și vom respinge invazia englezilor, care se apropie acum cu o escadră de Novorossiisk.

Informați-ne telegrafic de primirea telegramii și de executarea dispoziției.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

357

CĂTRE R.I. BERZIN

Tovarășului Berzin

Profit de ocazie pentru a transmite prin dv. salutul meu trupelor Armatei a 3-a, cărora le urez să obțină cât mai multe victorii.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*V. Ulianov (Lenin)**Scrisă între 9 și 23 noiembrie 1918*

*Publicată la 23 noiembrie 1918,
în ziarul „Krasnii Nabal”
(Perm) nr. 60*

*Se tipărește după textul
apărut în ziar*

358

*TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ
COMISIEI EXTRAORDINARE DIN RUSIA (CEKA)

Am cerut azi-dimineață să mi se dea explicații de ce Kiril Semionovici Ghinzburg nu a fost eliberat, deși doi membri ai Partidului Comunist (bolșevic) din Rusia, Dauge și Juhovițki, garantează pentru el; totodată voiam să fiu informat care dintre membrii Cekăi — și când anume — a declarat că Ghinzburg nu poate fi găsit, deși el se află deținut la Butirki.

Am cerut ca aceste informații să-mi fie date pînă în seara zilei de 11 noiembrie. Au trecut pînă acum zece ore și jumătate, și n-am primit nici un răspuns. Repet încă o dată această cerere.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*Lenin**Scrisă la 11 noiembrie 1918*

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

359

CĂTRE B.S. VEISBROD

Tovarășe Veisbrod,

Pe cit se vede, dv. vă aflați la Viena...* Sper că veți face tot ce e posibil să-i găsiți pe *cei de stînga*. Strasser

* Manuscrisul acestei scrisori este în parte deteriorat. — *Nota red.*

(Josef Strasser) v-ar putea ajuta să-i găsiți, deși el, pe cit se pare, *nu...** să-i ajute.

Scrieți-mi *mai des*, cu ficcare curier.

Dacă vă e cu putință (dacă aveți relații bune etc.), încercați să scoateți biblioteca mea de la *Poronin* (Galizien)** : am lăsat-o acolo, în casa în care am stat, împreună cu niște lucruri ale mele intrucît mai aveam de plătit 50 de coroane; astăzi aș da și 100 000 000 numai s-o pot căpăta din nou. Dar asta-i...* personal²¹⁰.

Cel mai important este să-i găsiți la Viena pe *cei de stînga și s ă - i a j u t a ț i* pe toate căile. Tare mă tem că n-o să puteți face acest lucru din lipsă de legături; totuși, căutați să faceți tot ce-i posibil.

Scrieți-mi.

11.XI.1918

Multe salutări! Al dv., *Lenin*

Expediată la Viena

Publicată pentru prima oară
parțial în 1940, în revista
„Poletarskaia Revoluția” nr. 4

Se tipărește pentru prima oară
în întregime, după manuscris

360

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.G. ȘLEAPNIKOV

12 noiembrie 1918

De primă urgență

Astrahan

Către Șleapnikov, comisar al poporului

Facem tot ce-i posibil. Desfășurați o activitate solidară, căutați să îmbunătățiți munca Sovietului și a sindicatelor din Astrahan. Împreună cu Saks, să acordați o deosebită atenție problemelor militare și cuceririi regiunii Caspice, ajutînd în același timp și armata din Caucazul de nord. Nici să nu vă gîndiți să plecați de acolo fără permisiunea noastră.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după o copie
dactilografiată

* Manuscrisul acestei scrisori este în parte deteriorat. — *Nota red.*

** În acest loc, în manuscris figurează un adaos. În partea care a putut fi descifrată, Lenin a scris: „Am locuit la *Poronin* sub numele meu adevărat...”. — *Nota red.*

361

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI IVANOV,
PREȘEDINTELE ORGANIZAȚIEI DIN UNECEA
A P.C.(b) DIN RUSIA²¹¹

13.XI.1918

Unecea

Către Ivanov, președintele organizației din Unecea
a P.C.(b) din Rusia

Mulțumesc tuturor pentru salutul lor. Sînt îndeosebi mișcat de salutul adresat de soldații revoluționari ai Germaniei. Acum este extrem de important ca ei să participe fără întirziere și în mod activ la eliberarea Ucrainei. În acest scop, este necesar, în primul rînd, să se procedeze la arestarea albgardiștilor și a autorităților ucrainene, iar în al doilea rînd să fie trimiși delegați din partea trupelor revoluționare ale Germaniei la toate unitățile militare germane din Ucraina, pentru ca ele să întreprindă în comun acțiuni rapide pentru eliberarea Ucrainei. Timpul trece. Nu trebuie să pierdeți nici un minut. Comunicați-mi imediat, printr-o telegramă, dacă soldații revoluționari ai Germaniei acceptă această propunere.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

U r g e n t

Cu prioritate.

*Să mi se comunice la ce oră a fost primită telegrama
la Unecea.*

Publicată pentru prima oară
parțial în 1937, în cartea:
E. Gherasimov și M. Ertih. „Nikolai
Aleksandrovici Șciors.
O viață de militant“, Moscova

Se tipărește după manuscris

Publicată în întregime în 1950,
în: V.I.†Lenin. Opere,
ed. a 4-a, vol. 35

N.B.

362

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
COMITETULUI GUBERNIAL DE PARTID OREL

13.XI.1918

Orel

Comitetul gubernial al Partidului Comunist (bolșevic)
din Rusia, pentru ucrainenii

Am primit chiar acum din Unecea un salut din partea soldaților revoluționari ai Germaniei. Consider că este extrem de important să comunicați telegrafic acest lucru la toate punctele de frontieră cu Ucraina și, aducând în numele meu soldaților revoluționari ai Germaniei mulțumiri pentru salutul lor, să faceți apel la ei ca, printr-o acțiune rapidă și hotărâtă, să ajute la eliberarea Ucrainei. Trebuie ca soldații revoluționari ai Germaniei să desăvârșească, prin arestarea albgardiștilor din Ucraina și prin eliberarea Ucrainei, glorioasa revoluție germană începută de ei.

Trăiască soldații revoluționari ai Germaniei aflați azi în Ucraina!

Trăiască alianța frățescă dintre Republica sovietică germană și Republica sovietică ucraineană!

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

363

CĂTRE N.P. BRIUHANOV

13.XI.1918

Tovarășe Briuhanov,

Vă rog foarte mult să ajutați pe aducătorii prezentei scrisori, tovarășii Sadkov și Renqvist, reprezentanți ai Clubului comunist finlandez și ai feroviarilor finlandezi.

Nu li s-ar putea da cele 9 000 de puduri de care au nevoie din depozitele din Moscova sau, dacă acest lucru e absolut imposibil, de la centrele de colectare din Tambov? *Trebuie să-i ajutăm neapărat*²¹².

Cu salutări. Al dv., *Lenin*

*Se tipărește pentru prima oară,
după o copie dactilografiată*

364

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.I. VAȚETIS

15.XI.1918

Urgent

Cu prioritate

Serpuhov
Comandantului-șef Vațetis
O copie pentru Troțki

Vă rog să vă pronunțați în mod favorabil pentru proiectul Biroului central al ținuturilor ocupate* cu privire la formarea unor batalioane de șoc, unul polonez și unul lituanian, și în special cu privire la formarea brigăzii de vest de pe Frontul de sud. Îi amintesc lui Troțki de hotărîrea noastră.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1943,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

365

CĂTRE L.B. KAMENEV

Nu ți se pare că te ocupi de ceea ce e mai puțin important? *Aprovizionarea!* Descărcarea: să fie

* Este vorba de Biroul central al organizațiilor comuniste din regiunile ocupate. — *Nota red.*

mobilizată *t o a t ă l u m e a* și să se descarce manual vagoanele²¹³.

Scrisă la 16 noiembrie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

366

CĂTRE DIRECTORUL BĂNCII DE STAT²¹⁴

După părerea mea, ajunge cu atitea sărbători. *E și ridicol!*

Să „sărbătorim“ ziua de 14 decembrie printr-o judicioasă, reușită, abilă și rapidă *fuzionare* a Băncii cooperatiste cu Banca de stat.

Lenin

19.XI.1918

*Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXV*

Se tipărește după manuscris

367

DISPOZIȚIE CĂTRE SECRETARĂ²¹⁵

Comunică-i la telefon lui *Skleanski* textul informării primite, împreună cu această rugămintă din partea mea: să se organizeze o supraveghere secretă a acestor medici și să se urmărească comportarea lor pentru a-i demasca apoi cu martori și documente; după aceea să fie deferiți justiției.

Lenin

Scrisă la 20 noiembrie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

368

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI TEHNIC
AL CONSILIULUI ECONOMIC
AL REGIUNII DE NORD

21.XI.1918

Petrograd

Consiliul economic al Regiunii din nord. Comitetul tehnic

Vă sancționez cu admonestare severă pentru târăgăneală birocratică și pentru nesatisfacerea cererii secției tehnico-științifice a Consiliului economic superior de a furniza materiale Laboratorului tehnico-științific central al departamentului războiului. Cer să trimiteți imediat materialele și să dați tot sprijinul necesar pentru accelerarea experiențelor. Comunicați-mi de executare²¹⁶.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI

Se tipărește după manuscris

369

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV

21.XI.1918

Petrograd

Smolnii, pentru Zinoviev

Am sancționat astăzi cu admonestare severă, pentru târăgăneală birocratică, comitetul tehnic al Consiliului economic al Regiunii de nord. Explică-i acestui consiliu că e de datoria lui să accelereze experiențele și să ajute la îndeplinirea, în cel mai scurt timp, a însărcinărilor date de secția tehnico-științifică a Consiliului economic superior. Iar dacă adresa nr. 646, din 13 noiembrie, a comitetului tehnic constituie o dovadă nu numai de nepă-

sare și obtuzitate, dar și de sabotaj premeditat, atunci eu cer urmărirea și arestarea celor vinovați.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

370

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.G. ȘLEAPNIKOV

21 noiembrie 1918

De primă urgență

Astrahan

Către *Șleapnikov*, comisar al poporului

Am primit telegrama dv. din 20 noiembrie. Într-o telegramă cifrată eu v-am cerut să nu plecați din Astrahan fără să luați în prealabil legătura cu Troțki și cu mine. Totodată, să ne comunicați situația operațiilor noastre maritime în Caspica. Felicit trupele din Caucaz pentru succesul dobândit. Cifrul lui Skleanski.

Lenin

*Se tipărește pentru prima oară,
după o copie dactilografiată*

371

DISPOZIȚIE CĂTRE SECRETARĂ²¹⁷

Comunicați telefonic conținutul acestei plîngeri celor de la secția spațiu locativ a Sovietului de deputați din Moscova și întrebați-i ce vor face drept răspuns la această plîngere.

*Scrisă nu mai devreme
de 21 noiembrie 1918*

*Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXVI*

Se tipărește după manuscris

372

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.M. GHITTIS

23.XI.1918

Vologda

Comandantului de armată Ghittis

Sint întru totul de acord cu planul dv. de a elibera prizonierii, însă neapărat în mod treptat și numai pe aceia dintre ei care au fost într-adevăr bine lămurii prin propaganda noastră. Comunicați-mi imediat, printr-o telegramă cifrată dacă este cazul, câți prizonieri aveți, de ce naționalitate și câți dintre ei au fost prelucrați.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

373

CĂTRE G.V. CICERIN²¹⁸

Trebuie să întocmim un răspuns *foarte* minuțios și *caustic*. Recunoaștem guvernul german? *Dar este el recunoscut de toate* Sovietele de deputați din Germania? Dacă este, atunci îl recunoaștem și noi.

„Să nu influențăm”? Prin viu grai? Prin scris? *Din punctul de vedere al democrației sau din acela al dictaturii?* Îi rugăm să ne lămurească, dar declarăm că, dacă ne vor cere *în mod ultimativ* să *nu facem agitație*, noi *nu vom rupe*, ca urmare, relațiile.

Scrisă la 23 noiembrie 1918

Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris

374

CĂTRE PREȘEDINTELE
COMISIEI EXTRAORDINARE (CEKĂI) DIN SAMARA

25.XI.1918

Samara

Președintelui Comisiei extraordinare

O copie pentru președintele comitetului executiv
gubernial

Comunicați-mi care sînt motivele pentru care a fost arestat Pavel Aleksandrovici Preobrajenski. Nu luați nici o hotărîre pînă la sosirea lui Sviderski, pe care vă rog să-l puneți la curent cu conținutul dosarului. Vă rog, de asemenea, să-mi comunicați dacă n-ați putea să-l eliberați pe Sviderski pe garanția Asociației corpului didactic.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI

Se tipărește după manuscris

375

CĂTRE MICUL CONSILIU
AL COMISARILOR POPORULUI

Către Micul Consiliu

Mi s-a întîmplat să fiu duminică la teatru într-o lojă „*o f i c i a l ă*”, în care erau și niște *feroviari*. Cred că ar trebui să modificăm dispoziția revocată a Micului Consiliu prin care se rezervă o lojă *numai* pentru Consiliul Comisarilor Poporului, în sensul că se rezervă o lojă permanentă *atît* pentru Consiliul Comisarilor Poporului, *cît și* pentru Sovietul din Moscova, și Consiliul Central

al Sindicatelor și C.E.C. din Rusia. S-ar putea împărți în mod „proporțional”²¹⁹.

Lenin

Scrisă la 25 sau 26 noiembrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV

Se tipărește după manuscris

376

CĂTRE DIRECTORUL TREBURILOR C.C.P.

Sînt *pentru* transformarea acestui palat în muzeu. Cereți consimțămîntul scris al lui Sverdlov²²⁰.

26.XI.

Lenin

Scrisă la 26 noiembrie 1918

Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris

377

CONVORBIRE PRIN FIR DIRECT CU B.M. VOLIN 29 NOIEMBRIE 1918

La aparat tovarășul Volin, președintele Comitetului executiv gubernial și al Comitetului gubernial de partid Orel.

Am primit chiar acum din Surajan o telegramă cu următorul cuprins: „La 29 noiembrie va avea loc la Gomel Congresul Sovietelor germane din Ucraina. E neapărat necesar să trimitem reprezentanți. Noi am delegat pe șeful informațiilor și pe alții. Ducem tratative cu Marele Soviet german din Ucraina. Înrolăm voluntari ai armatei germane în Armata Roșie. Trimiteți-ne directive pentru tratativele reprezentanților noștri din Ucraina. Reprezentanții noștri sînt la adăpost de orice pericol, se află sub paza germanilor. Starea de spirit a armatei germane este net bolșevică”. Am hotărît să trimit astăzi la Gomel un comunist, președintele Sovietului de deputați, și un german, comunistul Mayer, din detașamentul internațional. Președintele Sovietului de deputați din Orel trebuie să țină numai o cuvîntare de salut sau poate să primească și sarcini politice? Cer să-mi dați directive. Dacă ați fost informat despre acest congres și ați trimis delegați de-ai dv., atunci poate că delegația noastră e de prisos.

Lenin: Nu știu nimic despre acest congres. Vă sfătuiesc să intrați imediat în legătură cu comuniștii ucraineni și

cu Comitetul lor Central prin Kursk. Informația că majoritatea Sovietelor germane sînt de partea bolșevicilor trebuie riguros verificată. Dacă se va dovedi că nu e exactă, va trebui să țineți la congres o amplă cuvîntare, bine fundamentată principial, despre bolșevism și despre sarcinile lui. Dar, dacă soldații germani au devenit de pe acum bolșevici sau spartachiști, va trebui să le propuneți neapărat o alianță imediată cu noi pentru reinstaurarea imediată a Puterii sovietice în Ucraina și pentru arestarea nu numai a albgardiștilor, ci și a membrilor Radei. În orice caz, e necesar ca la congres să fie trimiși oameni în stare să prezinte un raport cit se poate de exact asupra tuturor dezbaterilor și hotărîrilor.

Dacă acum e prea tîrziu ca să trimiteți alți reprezentanți, căutați să transmiteți telegrafic indicația mea celor pe care i-ați trimis deja. Aștept răspuns.

Volin: Vladimir Ilici, după cum v-am comunicat, am hotărît să trimit la Gomel pe președintele Sovietului. El pleacă la noapte într-acolo. De aceea v-am cerut directive. Voi încerca, totodată, să stabilesc legătura cu Kurskul.

Lenin: Mă bucură foarte mult că trimiteți un președinte la congres. Sper că sînteți mulțumit de sfaturile mele. Faceți în așa fel ca să fiu informat de felul cum a decurs fiecare zi a congresului²²¹.

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

*Se tipărește după o copie
dactilografiată*

378

TELEGRAM Ă ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV

30.XI.1918

Petrograd
Smolnii, pentru Zinoviev
O copie pentru Strievski

Volkov, președintele Uniunii cooperativelor din Petrograd, și Misiurski, delegatul Conferinței cooperației muncitorești din Regiunea de nord, declară că prin achitarea

salariilor muncitorilor și funcționarilor pe o lună înainte nu s-a venit cituși de puțin și nu se putea veni în ajutorul contrarevoluționarilor; ei promit să lămurească neînțelegerea care s-a ivit; își exprimă dorința de a lucra în modul cel mai loial pe baza noului decret²²². Hinciuk confirmă temeinicia acestor asigurări.

Rog să se examineze atent chestiunea și să se dea posibilitate cooperatoilor să lucreze.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris*

379

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV

3.XII.1918

O copie pentru președintele secției din *Petrograd*
a Comisiei extraordinare din Rusia

Tovarășe Zinoviev,

Tovarășul Karl Moor, elvețianul, mi-a trimis o lungă scrisoare, în care roagă să fie eliberat *Palcinski*, pe motiv că este o forță tehnică și organizatorică de primul rang, autor a numeroase lucrări ș.a.m.d. Eu am auzit și am citit despre *Palcinski* ca speculant etc. *pe vremea lui Kerenski*.

Dar nu știu dacă există acum fapte care pledează împotriva lui. Care anume? Sînt serioase? De ce nu i s-a aplicat decretul de amnistiere?²²³

Dacă este un om de știință, autor de lucrări, nu s-ar putea ca, în cazul că există dovezi serioase împotriva lui, să i se creeze condiții deosebit de favorabile (bunăoară,

să i se fixeze arest la domiciliu, să i se pună la dispoziție un laborator ș.a.m.d.)?

Te rog să-mi răspunzi *imediat* printr-o *scrisoare*.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Expedită la Petrograd

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin“, vol. XXI

Se tipărește după manuscris

380

CĂTRE GIACINTO SERRATI

4.XII.1918

Dragă tovarășe Serrati,

Vă trimit, dumneavoastră și tovarășului Lazzari, cele mai bune urări din partea mea. Noi sperăm cu toții că în Italia, ca și în celelalte țări ale Antantei, va începe curînd revoluția proletară.

O cordială strîngere de mînă!

Salutări tovarășilor italieni!

Al dv., *Lenin*

Publicată pentru prima oară în limbile franceză (în facsimil) și italiană în 1920, în „Almanacco Socialista Italiano“, Milano

Se tipărește după textul almanahului Tradus din limba franceză

În limba rusă a apărut pentru prima oară în 1957, în: V. I. Lenin. Opere, vol. 36, ed. a 4-a

381

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL SAMARA

6.XII.1918

Samara

Comitetul executiv gubernial

O copie la Ceka din Samara

Cer să eliberați numaidecît pe Rizenkampf și pe reprezentanții controlului, limitîndu-vă, în caz de neapărată

necesitate, să-i țineți sub arest la domiciliu sau sub pază militară la hotel. Nu puteți ține mai departe în închisoare decît pe cei împotriva cărora dispuneți de probe. Comunicați-mi imediat, printr-o telegramă, numele lor. Răspundeți de păstrarea intactă a planurilor, documentelor și a tuturor bunurilor. Comunicați-mi, telegrafic, de executare²²⁴.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

382

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
COMITETULUI EXECUTIV
GUBERNIAL TAMBOV

7.XII.1918

Tambov. Comitetul executiv gubernial
O copie pentru Comitetul executiv județean Borisoglebsk

Am primit o plîngere de la Ivan Bogdanov, al cărui fiu Vladimir, în etate de 17 ani, bolnav de bronșită, a fost arestat pentru sabotaj. Reexaminați cazul, verificați starea bolnavului arestat, luați în considerare vîrsta lui fragedă și lipsa de experiență; cercetați mai ales dacă nu cumva adevărații sabotori au fost cei 30 de funcționari de la Comisariatul poporului pentru agricultură care s-au sustras de la muncă, lăsînd să cadă tot greul pe Bogdanov. Informați-mă telegrafic asupra rezultatului verificării²²⁵.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

383

CĂTRE N.P. BRIUHANOV

7.XII.1918

1

Tovarășului Briuhanov sau adjunctului său

Vă rog să primiți de urgență pe aducătorul prezentei scrisori, tov. Șelomovici, fost membru al colegiului Comisariatului poporului pentru căile de comunicație, care are a vă face o importantă comunicare în legătură cu marile nereguli petrecute la aprovizionare în Ural.

(Vă rog ca rezultatul să mi-l comunicați astă-seară, la C.C.P.)

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

*Publicată pentru prima oară în 1958,
în revista „Istoriia SSSR” nr. 2*

Se tipărește după manuscris

2

Tovarășe Briuhanov,

A fost la d-ta Șelomovici (cu o scrisoare din partea mea)? El spune că neregulile cu cerealele în Ural capătă proporții înspăimântătoare. Ce măsuri *urgente* ar trebui luate?²²⁶

Lenin

Scrisă la 7 decembrie 1918

*Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris*

384

CĂTRE L.B. KAMENEV²²⁷

Dacă vei reflecta mai adânc, vei vedea că această manevră este tocmai o **concesie în favoarea elementului străin de noi**, și anume în favoarea „comerciantului particular“.

Scrisă la 10 decembrie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

Se tipărește după manuscris

385

CĂTRE V.D. BONCI-BRUEVICI

11.XII.1918

Dragă V.D.,

Îți trimit textul broșurii în legătură cu aplicarea legilor. Dă-i un *titlu* cât mai clar, mai viu, mai sugestiv.

Și dă-l **cât mai repede** la tipar²²⁸.

Al d-tale, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

386

CĂTRE I.I. RADCENKO

12.XII.1918

Tovarășului Radcenko

Planul alăturat mi-a fost comunicat ca o propunere venită din partea unui negustor vădit cinstit și expert în materie de exploatare forestiere, care susține că în felul acesta pot și trebuie să fie descoperite *o s u m e d e n i e* de furturi și abuzuri²²⁹.

Vă rog s-o discutați cât mai *curînd* (la început numai dv. cu Volkovski sau, dacă vreți, chiar în colegiul silvic) și să-mi comunicați *n u m a i d e cît* concluziile dv.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI

Se tipărește după manuscris

387

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.D. TROŢKI

12.XII.1918

Pentru TroŢki,
la Voronej sau oriunde s-ar afla

Din Astrahan ni se comunică, printr-o telegramă, că este nevoie de o acţiune susţinută a flotilei*, în vederea insurecţiei bolşevicilor din Gruzia şi a prevenirii pericolului unei înaintări a englezilor. Nu găseşti că ar fi util să trimiţi la Astrahan pe Raskolnikov, care, nu ştiu de ce, lincezeşte la Moscova?

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

388

CĂTRE A.G. ŞLEAPNIKOV

12.XII.1918

Dragă tovarăşe Şleapnikov,

Mă folosesc de ocazie pentru a vă trimite salutări, precum şi materiale pentru anchetă²³⁰. Chibzuiţi mai întâi bine asupra acestei chestiuni, discutaţi cu 2—3 membri ai Cekăi dintre cei mai de nădejde şi prindeţi-i neapărat pe ticăloşii enumeraţi aici. Încordaţi-vă toate forţele pentru a prinde şi împuşca pe speculanţii şi şperţarii din Astrahan. Cu netrebnicii ăştia trebuie să ne răfuim în așa fel, ca toată lumea să țină minte *ani și ani de zile*.

Materialele, după cum mi s-a spus, provin de la un negustor *cinstit*, care a rămas aici.

În ce privește cererile și însărcinările primite de la dv., am telefonat și am solicitat în mod repetat**. Cred că o

* Este vorba de flota militară Astrahan—Caspica. — *Nota red.*

** Şleapnikov cerea să se trimită cât mai repede la Astrahan armament și muniții. — *Nota red.*

parte din ele — și cele mai importante — vor fi îndeplinite. Se înțelege că nu e în puterea noastră să facem totul.

Comunicați-mi telegrafic care anume dintre cerințele neîmplinite este deosebit de presantă.

Dați zor cu reparațiile și cu intensificarea traficului pe calea ferată Astrahan.

Ce ați reușit să faceți pe mare? Cu flota noastră? Cu baza de lângă Kizlear?²³¹

Scrieți-mi!

Multe salutări! Al dv., *Lenin*

Expedită la Astrahan

Publicată pentru prima oară parțial în 1942, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Publicată în întregime în 1956, în culegerea: V.I. Lenin. „Corespondență militară”, Moscova

Se tipărește după manuscris

389

CĂTRE SECȚIA APROVIZIONARE A SOVIETULUI DIN MOSCOVA

12.XII.1918

Către secția aprovizionare a Sovietului din Moscova

Vă rog să eliberați Aksiniei Emelianova *Kuznețova* din Moscova, bulevardul Țvetnoi nr. 25 (casa Morozov), apart. 12, o adeverință în sensul că Sovietul din Moscova n-are nimic împotriva ca ea să aducă la Moscova cereale proprii (nu cumpărate), în *cantitate de 2 pînă la 4 puduri*, de la frații ei, pe nume Dvoretșki, din satul Ozerki, județul Venevsk, gubernia Tula.

Vă rog să mă informați de executare.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV

Se tipărește după manuscris

390

TELEGRAME ADRESATE LUI L.D. TROŢKI

1

Pentru Troţki, în orice loc s-ar afla

Permul se află într-o situaţie periculoasă²³². Consider că este necesar să se trimită întăriri. Petrogradul poate să dea regimente formate din ţărani săraci sovietici, din care două se află acum acolo, sau altele, la indicaţia Consiliului militar-revoluţionar. Vă rugăm să daţi cât mai curînd posibil dispoziţiile necesare. Explicaţi Consiliului militar-revoluţionar* cât de important este să menţinem raionul Kizel din regiunea Perm, care aprovizionează cu cărbuni uzinele şi întreaga cale ferată. Pierderea Kizelului ar însemna întreruperea traficului de cale ferată.

*Lenin***

Scrisă la 12 decembrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipăreşte după textul benzii de telegraf

2

13.XII.1918

În întregime cifrată

Pentru Troţki,
la Voronej sau în orice loc s-ar afla

Sintem foarte alarmaţi de ştirile pe care le primim din regiunea Perm. Ea se află în pericol. Mă tem că am dat uitării Uralul. Presaţi-l neapărat pe Vaţetis şi controlaţi dacă trimite în mod destul de susţinut întăriri la Perm şi în Ural. Laşevici i-a spus lui Zinoviev că trebuie trimise numai unităţi încercate în luptă.

Lenin

Publicată pentru prima oară parţial la 23 februarie 1938, în ziarul „Pravda” nr. 53

Se tipăreşte pentru prima oară în întregime, după manuscris

* Consiliul militar-revoluţionar al Frontului de est. — *Nota red.*

** Telegrama este semnată şi de I.M. Sverdlov. — *Nota red.*

391

CĂTRE E.M. SKLEANSKI

Tovarășului Skleanski

N.B.: și de data asta, nimic în vest, cite puțin în est, (aproape) *tot* în sud²³³.

Lenin

Scrisă la 15 decembrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

392

CĂTRE G.I. PETROVSKI²³⁴

Tovarășului Petrovski

Cer să se deschidă *imediat* o anchetă *severă* și să mi se raporteze de deschiderea ei și de *rezultatul* obținut.

16.XII.

Lenin

Scrisă la 16 decembrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin“, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

393

CĂTRE I.M. SVERDLOV

Tov. Sverdlov: luați cunoștință:

Ieri, 15.XII, Buharin mi-a spus că, după cit a aflat de la Em. Iaroslavski, Spiridonova face propagandă în favoarea *partidului ei*²³⁵.

Scrisă la 16 decembrie 1918

Se tipărește pentru prima oară, după manuscris

394

CĂTRE N.N. KRESTINSKI²³⁶

Tovarășului Krestinski

Trebuie să găsiți neapărat pe cel ce s-a făcut vinovat de *tărăgăneală* și să-l *deferiți justiției*.

Să-mi comunicați dacă a fost găsit,
 cine e,
 cînd a eliberat banii,
 cînd au fost alocați pentru prima
 oară,
 „ au fost ceruți prima oară.

21.XII

*Lenin**Scrisă la 21 decembrie 1918**Publicată pentru prima oară în 1945,
 în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV**Se tipărește după manuscris*

395

CĂTRE F.E. DZERJINSKI

21.XII.1918

CEKA

Tovarășe Dzerjinski,

Îți trimit alăturat o plîngere.

Te rog să descoperi neapărat pe cel ce s-a făcut vinovat de tărăgăneală (de la 3.XII pînă la 20.XII n-a dat *nici un* răspuns!! Iar decretul datează *de la 21.XI !!!*) și să-l dai în judecată²³⁷. O asemenea fărădelege nu poate rămîne nepedepsită. După cît se vede, există sabotori în cancelarie.

Totodată, trebuie să numești o persoană care să *răspundă* de predarea rapidă, imediată a depozitelor.

Comunică-mi ce s-a făcut.

Cu salutări. Al d-tale, *Lenin**Publicată pentru prima oară în 1959,
 în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXVI**Se tipărește după manuscris*

396

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
COMITETULUI EXECUTIV
JUDEȚEAN SUZDAL²³³

23.XII.1918

Comitetul executiv județean Suzdal, gubernia Vladimir
O copie pentru Țvetkov, la Gavrilov Posad

Înapoiți cerealele confiscate de detașamentul de control de la niște muncitori care flămînzesc. Comunicați-mi amănunte în legătură cu acest caz.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

397

O TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M.K. VLADIMIROV
ȘI O ÎNSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ²³⁹

Să se răspundă
lui Vladimirov

Azi-dimineață m-am înțeles cu Nevski să ia cele mai energice măsuri și am semnat un ordin în numele Consiliului Apărării. Voi transmite lui Nevski, prin telefon, comunicarea dv.

Lenin

=====
Să i se transmită lui Nevski, prin telefon, atît comunicarea lui Vladimirov cît și răspunsul meu.

Scrisă la 23 decembrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI

Se tipărește după manuscris

398

CĂTRE D.A. BULATOV

25.XII.1918

Tver

Pentru Bulatov, președintele Comitetului executiv gubernial

Prin prezenta sînteți însărcinat să cercetați cazul semnalat în reclamația alăturată și să-mi comunicați în cel mai scurt timp rezultatele.

Principalele constatări să mi le comunicați prin telefon („cazul învățătoarei Ivanova“).

Deosebit de important este să controlați afirmația că în comitetul sărăcimii s-au aciuat foști și actuali *ultra-reacționari*: Teterin, Skvorțov, Kozlov și Baskakov.

Cercetările trebuie întreprinse cu precauție, pentru ca să nu se afle nimic înainte de vreme și să puteți descoperi și demasca totul.

Dacă afirmația se dovedește întemeiată, ultrareacționarii trebuie alungați în văzul tuturor și *publicată* o foaie volantă în plasa respectivă și în județ, fiindcă este *neapărat* necesar ca populația să înțeleagă că reclamațiile bazate pe fapte prezintă o importanță deosebită și dau rezultate serioase.

Comunicați-mi telegrafic: „Primit scrisoarea, voi executa însărcinarea“, și după aceea informați-mă despre *mersul* anchetei.

Comunicați-mi în scris rezultatele, arătînd care sînt concluziile exacte ale anchetei și ce *măsuri au fost luate*.

Cred că dv., ca președinte al comitetului executiv gubernial, n-aveți nevoie de un mandat special din partea mea pentru o chestiune atît de simplă. Dar dacă aveți totuși nevoie, vă trimit.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

N.B.: anexez reclamația înaintată de V.S. Ivanova²⁴⁰.

399

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. A. BANK²⁴¹

Vișnii Volociok

Pentru Bank, președintele Consiliului economic județean

Depozitele militare se află la dispoziția autorităților militare. Treceți bunurile militare în seama departamentului războiului; scoateți sigiliile de pe toate depozitele; repartizați bunurile pe departamente; întocmiți evidența fără să stinjenți lucrările curente.

Președintele Consiliului Apărării,

Lenin

Scrisă la 25 decembrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

400

TELEGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI
COMUNELOR DIN REGIUNEA DE NORD

Petrograd, Smolnii. Pentru Zinoviev

Comisia de aprovizionare a Regiunii de nord, Consiliul economic, Comisia de aprovizionare a Petrogradului, Comisia de aprovizionare gubernială, Întreprinderea de stat pentru comerțul cu ridicata

Cîte o copie pentru Uniunea generală a cooperativelor de producție, pentru comisiile de aprovizionare guberniale, consiliile economice din Oloneț, Cerepoveț, Novgorod, Pskov.

Potrivit informațiilor primite, în ciuda decretului din 21 noiembrie, în diferite localități cooperativele sînt naționalizate, sînt închise, iar mărfurile lor sînt rechiționate și nu li se acordă nici un sprijin pentru reluarea activității lor legale²⁴². Toate acestea provoacă perturbări în domeniul aprovizionării, dezorganizează spatele frontului Republicii sovietice. Prin prezenta dispunem să se pună numaidecît capăt oricăror tentative de încăl-

care sau de eludare a decretului din 21 noiembrie, să fie redeschise cooperativele care au fost închise sau naționalizate și să li se restituie mărfurile, iar cooperativele să fie neapărat incluse, întocmai ca și magazinele de stat, în rețeaua de repartiție. Trebuie să folosiți la maximum aparatul cooperatist în munca de colectare și de repartiție, să atrageți pe reprezentanții cooperației în comisiile cooperatiste ale organelor de aprovizionare. Orice încălcare sau eludare a decretului va fi pedepsită. Prezenta telegramă să fie adusă la cunoștința tuturor comitetelor executive și a organelor de aprovizionare din Regiunea de nord, pentru ca să ia notă de conținutul ei și să-l aducă la îndeplinire. Totodată, să fie publicată în organele de presă locale.

Președintele Consiliului Apărării, *Ulianov (Lenin)*

Scrisă la 25 decembrie 1918

Publicată la 27 decembrie 1918,
în ziarul
„Petrogradskaia Pravda” nr. 285

Se tipărește după o copie
dactilografiată

401

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV DIN RODNIKI²⁴³

26.XII.1918

Rodniki, gubernia Ivanovo-Voznesensk

Comitetul executiv orașenesc

O copie la Ceka

Scoateți numaidecît sigiliul de pe cămara și odaia lui Piotr Ilici Surkov din satul Kutilovo. Comunicați-mi numele celor care au pus sigiliul și care e explicația acestor acțiuni, de ce se rechiziționează cărți. Informați-mă telegrafic de executare.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV

Se tipărește după manuscris

402

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL VLADIMIR

27.XII.1918

Vladimir

Comitetul executiv gubernial

Muncitorii infometaji din oraşul Sereda au adresat o reclamaţie împotriva detaşamentului de control din Vladimir, care le-a rechiziţionat ovăzul în staţia Gavrilov Posad. Rog să se facă o anchetă, iar detaşamentele să fie chemate la ordine şi legalitate.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

403

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI
MILITAR-REVOLUŢIONAR AL REPUBLICII

27.XII.1918

Serpuhov

Consiliul militar-revoluţionar

Sînt intru totul de acord cu telegrama lui Troţki în legătură cu fraternizarea²⁴⁴. Rog să se întocmească de urgenţă instrucţiuni cu privire la fraternizare, care trebuie încurajată îndeosebi pe Frontul de nord.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Se tipăreşte pentru prima oară,
după manuscris

404

CĂTRE G.V. CICERIN²⁴⁵

Tovarășe Cicerin,

Trebuie să pregătim *de urgență* (pină la plecarea „spartachistului”²⁴⁶, să se ia o hotărîre în acest sens în Comitetul Central) convocarea unei conferințe socialiste internaționale în vederea fondării Internaționalei a III-a.

(la Berlin (în mod deschis) sau în Olanda (în secret), *să zicem, la 1. III. 1919*)

[în orice caz, foarte curînd]

Pentru asta trebuie

(a) să formulăm *principiile* platformei (după părerea mea, putem

(α) să luăm teoria și practica *bolșevismului* — să-l însărcinăm pe *Bu h a r i n* s-o expună în scurte teze, în măsura în care e cu putință. Vorbește cu el, poate să luăm o parte din proiectul meu de program*

(β) să luăm apoi „*Was will der Spartacusbund?*”).

$\alpha + \beta$ arată destul de clar *principiile* platformei;

(b) definirea *bazei* (organizatorice) a *Internaționalei a III-a* (nimic comun cu social-patrioții);

(c) să prezentăm o listă a partidelor, grupate pe vreo trei rubrici

$\alpha\alpha$) partide și grupuri pe care avem tot temeiul să le considerăm ca situîndu-se *de pe acum* pe bazele Internaționalei a III-a și destul de solidare pentru fondarea *formală* a acestei Internaționale;

$\beta\beta$) partide *apropiate* de cele precedente, de la care *ne așteptăm* la o apropiere și o fuziune;

$\gamma\gamma$) *grupuri* și curente *în cadrul* partidelor social-patriotice care sînt mai mult sau mai puțin apropiate de *bolșevism*.

* V.I. Lenin se referă la materialele pentru proiectul noului program al partidului (vezi Opere complete, vol. 32, București, Editura politică, 1964, ed. a doua, p. 145-172 și vol. 36, 1965, p. 76-82). — Nota red.

Eu am întocmit aici o listă aproximativă (p. 4)* dar ea trebuie completată cu grijă.

Pe cine *vom invita* la conferința noastră? Numai pe, $\alpha\alpha + \beta\beta + \gamma\gamma$ și numai pe cei care (1) se pronunță categoric pentru sciziune cu social-patrioții (adică cu cei ce au sprijinit, direct sau indirect, guvernele burgheze în timpul războiului imperialist din 1914—1918); 2) sînt *pentru* revoluție socialistă *în momentul de față* și *pentru* dictatura proletariatului; 3) sînt *în principiu* pentru „Puterea sovietică“ și împotriva *limitării* activității noastre la parlamentarismul burghez, împotriva *subordonării* față de el, și consideră că *tipul* de putere sovietic este *superior* și *mai apropiat* de *socialism*.

Ar fi, poate, cazul să adăugăm că nu ținem numai de ca *întreaga* Internațională a III-a să-și dea denumirea de „comunistă“, dar punem la *ordinea zilei* (*în discuție*) *chestiunea* refuzului categoric de a se numi partide „social-democrate“ sau „socialiste“ și a adoptării denumirii de partide *comuniste*.

Argumente *teoretice*: Marx și Engels

istorice: falimentul Internaționalei a II-a

compromiterea social-patriotismului

de ordin

practic: este deja adoptată

}	de Rusia
	„ Finlanda
	„ Austria germană
	„ Olanda
	„ Ungaria

Te rog să te apuci *numai decît* de treabă și, împreună cu Buharin, să întocmești un *proiect* pentru toate

* Vezi lista de la sfîșitul scrisorii de față. — Nota red.

aceste puncte. *Răspunde-mi imediat, fie și pe scurt.*

Cu salutări, *Lenin*

În nici un caz nu putem să luăm drept unitate de măsură pe „zimmerwaldieni“.

($\alpha\alpha$) Spartacusbund (Germania)

Partidul Comunist din Finlanda

	”	”	”	Austria germană
	”	”	”	Ungaria
Social-demo- crația din))	”	”	Olanda
		”	”	Rusia
$\alpha\alpha$ Polonia și Lituania))	”	”	Ucraina
		”	”	Estonia
	”	”	”	Letonia

$\beta\beta$ } Tesneacii din Bulgaria
 } Partidul din România?

$\gamma\gamma$ ((cei de stînga și tinerii din
 ((Partidul social-democrat din Elveția
 $\beta\beta$ Partidul socialist din Scoția
 $\alpha\alpha$ social-democrației de stînga din Suedia
 $\beta\beta$ Partidul social-democrat din Norvegia
 $\beta\beta$ grupul social-democrat din Danemarca
 (Marie Nielsen) și sindicalistii apropiați
 de bolșevism
 $\gamma\gamma$ grupul lui Loriot în Franța
 $\beta\beta$ „Liga“ în Statele Unite
 (sau tovarășii de idei ai lui Debs?)

Scotăm pe o apro- piere și o fuziune cu	} {	Partidul socialist
		britanic... $\beta\beta$
	} {	Partidul socialist
		italian... ²⁴⁷ $\beta\beta$

Scrisă la 27 sau 28 decembrie 1918

Se tipărește pentru prima oară
după manuscris

405

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
DIRECȚIEI FABRICII DIN IUJA

28.XII.1918

Veazniki

Direcția fabricii naționalizate din Iuja

Comisariatul poporului pentru aprovizionare a dat încă de alaltăieri o dispoziție urgentă cu privire la încărcarea de cereale din Nijni Novgorod pentru centrul de distribuție Veazniki. Vă sfătuiesc să mergeți careva din dv. la Nijni Novgorod. Vă dau împuternicire să controlați, să grăbiți încărcarea. Adresați-vă mie în caz că lucrurile târăgănează*.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin“, vol XVIIII

Se tipărește după manuscris

406

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
COMITETULUI EXECUTIV DIN RODNIKI

28.XII.1918

Rodniki, gubernia Ivanovo-Voznesensk
Comitetul executiv

Trimiteti-mi prin poștă toate hotăririle adoptate de dv. în legătură cu bibliotecile. Surkov se arată dispus să doneze biblioteca sa pentru sala de lectură a muncitorilor din localitate și mie mi se pare că procedează just²⁴⁸.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXV

Se tipărește după manuscris

* În urma măsurilor luate, muncitorii din Veazniki au primit 6 vagoane de făină, dintre care două pentru fabrica din Iuja. — Nota red.

407

*CĂTRE SECȚIA BIBLIOTECI
DIN COMISARIATUL POPORULUI
PENTRU ÎNVĂȚĂMÎNT²⁴⁹

30.XII.1918

Vă rog să primiți pe aducătorul acestei scrisori, tovarășul Prokofiev. Cererea lui de a se rechiziționa biblioteca lui Surkov pentru un raion cu 40 000 de locuitori mi se pare justă; i s-ar putea lăsa, eventual, lui Surkov anumite drepturi de folosință. Vă rog să-mi trimiteți o copie de pe hotărîrea ce o veți lua în această chestiune; totodată, vă rog să ajutați pe tovarășii din Rodniki să sporească fondul de cărți al bibliotecii lor. N-ați putea să le trimiteți vreuna din bibliotecile rechiziționate de la moșieri? Vă rog să mă informați și în legătură cu această chestiune²⁵⁰.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV

Se tipărește după manuscris

408

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M.K. VLADIMIROV

31.XII.1918

Kozlov

Pentru Vladimirov, comisar militar extraordinar

Am primit o reclamație în care se arată că ați luat nouă vagoane de pasageri, printre care un vagon-restaurant, o bucătărie și două saloane. E o măsură inutilă și exagerată, care întărită pe muncitori și îngreuiază activitatea căilor ferate. Cite vagoane vi se cuvin potrivit hotărîrii C.E.C. din Rusia?²⁵¹

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI

Se tipărește după manuscris

409

CĂTRE A.M. JARKO

Tovarășe Jarko,

- 1) De unde sînteți de fel?
- 2) Cunoașteți limba ucraineană?
- 3) Câți ani ați trăit și ați lucrat în Ucraina?
- 4) Țăranii săraci din Ucraina sînt *pentru* unire cu Rusia sau sînt *împotriva*?²⁵²

*Scrisă în decembrie 1918**Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV**Se tipărește după manuscris*

410

CĂTRE S.P. SEREDA

- 1) Cînd apare „Fascicula VI. Materiale cu privire la reforma agrară“?
- 2) Trebuie grăbită și apariția fasciculelor următoare²⁵³. (Editarea lor este *extrem* de importantă.)
- 3) După părerea mea, broșura trebuie completată măcar cu o jumătate *de pagină*, în care să fie expusă *clar politica* Comisariatului poporului pentru agricultură (altfel s-ar putea întîmpla ca, „ajungînd în popor“, broșura să producă unele confuzii).

*Scrisă la sfîrșitul anului 1918**Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV**Se tipărește după manuscris*

411

O NOTĂ CU PRIVIRE
LA TIPĂRIREA DE MANIFESTE

Sînt de acord.

Trebuie să trimitem *imediat* cît mai multe manifeste de acest fel (cu traduceri în limbile *franceză, italiană și ucraineană*) *în sud*, în Ucraina, în întîmpinarea englezilor²⁵⁴.

*Lenin**Scrisă la sfîrșitul anului 1918**Se tipărește pentru prima oară, după manuscris*

1919

412

CĂTRE V.I. NEVSKI²⁵⁵

Dar ce s-a făcut pentru a accelera mersul lor?
Cind s-a dat dispoziție ca ele să circule cu viteza trenurilor de persoane? Dați dispoziție să mi se trimită o informație cu privire la viteza de deplasare.

Scrisă la 1 ianuarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

413

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV

1.I.1919

Petrograd

Smolnii. Tovarășului Zinoviev

Am dat dispoziție să se trimită la Petersburg vagoanele de la Moscova și de la Nijni Novgorod, atașate la trenuri de persoane. Urmărește executarea. Dacă ai scăpat din vedere întreruperea de acum o lună și n-ai reclamat la timp, poți să-ți reproșezi și faptul că după convorbirea noastră telefonică de vinerea trecută* n-ai luat măsuri pentru a se controla viteza de deplasare a vagoanelor trimise.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

* 27 decembrie 1918. — Nota red.

414

*TELEFONOGRAMĂ
ADRESATĂ COMISARIATULUI POPORULUI
PENTRU AFACERILE INTERNE

1 ianuarie 1919

Trimit salutul meu și urări de Anul nou fracțiunii comuniștilor. Doresc din tot sufletul ca în acest an să facem cu toții mai puține prostii decât în anul care a trecut și ca opera de făurire a Puterii sovietice, în care tovarășii din Comisariatul poporului pentru afacerile interne depun eforturi cu totul deosebite, să fie dusă la bun sfârșit.

Lenin

„Pravda” nr. 3 din 4 ianuarie 1919

*Se tipărește după textul copiei
dactilografiate, confruntat
cu textul apărut în ziar*

415

ADEVERINȚĂ DATĂ SOFIEI V. AZANCEVSKAIA

1.I.1919

Adeverință

Tovarășa Sofia Vasilievna Azancevskaia merge în gubernia Tambov. Rog autoritățile sovietice să-i acorde tot sprijinul pentru aranjarea surorii sale bolnave și a mamei sale, în vîrstă de 77 de ani. Să nu fie mutate din localitate și să fie aprovizionate cu alimente.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

*Publicată pentru prima oară în 1960,
în cartea: A. Andreev, B. Pankov,
E. Smirnova. „Lenin la Kremlin”*

Se tipărește după manuscri

416

CĂTRE A.N. PROKOFIEV

3.I.1919

Tovarășe Prokofiev,

Vă trimit o scrisoare a lui Briusov*. Vă rog să mi-o înapoiți împreună cu o informare asupra modului cum ați procedat pînă la urmă cu biblioteca lui Surkov.

Sper, totuși, că veți face tot ce se poate ca să-i dați lui Surkov o satisfacție, *ori cît de mică*: bunăoară, să-i acordați drept de folosință *ș.a.m.d.*

Pe cît se vede, trebuia să vă fi adresat *sectorului bibliotecii din secția învățămîntului extrașcolar*. Am să trimit hîrțile acolo, ca să se rezolve chestiunea dv.²⁵⁶.

Cu salutări comuniste, *V. Ulianov (N. Lenin)*

*Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris*

417

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV
JUDEȚEAN IURIEVEȚ²⁵⁷

3.I.1919

Iurieveț, gubernia Kostroma
Comitetul executiv județean

O copie la comitetul județean pentru aprovizionare

Organizația din Semenovo, plasa Makatovka, se plînge că 582 de puduri de cereale sînt reținute în stația Viciuga de către comisarul comitetului pentru aprovizionare din Iurieveț. Cei din această plasă flămînzesc. Cercetați, luați măsuri urgente, comunicați-mi telegrafic ce ați făcut.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

* Vezi volumul de față, adnotarea 250. — *Nota red.*

418

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.D. TROŢKI

3.I.1919

C i f r a t

Pentru Troţki,
la Voronej sau în orice loc s-ar afla

Sînt foarte neliniştit: am impresia că te laşi antrenat de situaţia din Ucraina şi nu dai atenţia cuvenită sarcinii strategice generale asupra căreia insistă Vaţetis şi care constă într-o ofensivă rapidă, energetică, generală împotriva lui Krasnov. Am toate temerile că în această privinţă sîntem în întîrziere şi că ultimele succese obţinute de trupele lui Krasnov la Ţariţîn ne vor face să amînăm încă o dată ofensiva şi să pierdem iarăşi momentul. Lăsăm să ne scape iniţiativa unor acţiuni serioase atît la Astrahan şi în Marea Caspică, cît şi la Ţariţîn şi în răsărit. Vaţetis insistă asupra unei rapide ofensive generale împotriva lui Krasnov, dar el, pe cît se pare, nu e în stare să învingă tărăgăneala şi separatismul ucrainenilor şi al celorlalţi regionalişti. N-ar fi cazul să te ocupi d-ta cu toată seriozitatea de grăbirea şi ducerea la bun sfîrşit a ofensivei generale împotriva lui Krasnov?

Lenin

*Publicată pentru prima oară
parţial în cartea „Războiul civil
din 1918-1921”, vol. III*

*Publicată în întregime în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipăreşte după manuscris

419

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL,
COMITETULUI EXECUTIV ORĂŞENESC ŞI
COMITETULUI GUBERNIAL DE PARTID ASTRAHAN

Astrahan

Comitetul executiv gubernial, comitetul executiv orăşenesc şi comitetul gubernial de partid

Ca răspuns la declaraţia dv. cu privire la organizarea unui consiliu al apărării la Astrahan, Consiliul Apărării

al republicii vă comunică că nu e nevoie de înființarea unor consilii locale ale apărării²⁵⁸.

Președintele Consiliului Apărării, *Lenin*

Scrisă la 3 ianuarie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV*

*Se tipărește după textul
scris de L. A. Fotieva
și semnat de V. I. Lenin*

420

*CĂTRE

COMITETUL EXECUTIV JUDEȚEAN VESIEGONSK
ȘI COMITETUL EXECUTIV GUBERNIAL TVER

3.I.1919

Vă rog să examinați chestiunea acordării unui ajutor în lemn de construcție, a unui împrumut bănesc și a unei biblioteci Comitetului organizației din Vasiutino a P.C. din Rusia, pentru a putea reface Casa poporului, care a fost distrusă de un incendiu. Dacă este nevoie de un ajutor de la centru, informați-mă și, totodată, trimiteți o cerere în acest sens la comisariatele respective²⁵⁹.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

*„Izvestia Sovietului de deputați
ai muncitorilor, țărănilor
și ostașilor roșii din Vesiegonsk”
nr. 2 (30) din 18 ianuarie 1919*

*Se tipărește după textul
apărut în ziar*

421

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI REABININ²⁶⁰

5.I.1919

Gorkino. Calea ferată de nord

Pentru Reabinin, președintele adunării generale
a muncitorilor și maiștrilor

Delegații pot să vină oricând. Voi căuta să-i primesc personal, iar dacă n-o să pot, am să însărcinez pe secretar să stea de vorbă cu ei.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV*

Se tipărește după manuscris

422

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
COMISIEI EXTRAORDINARE DIN KURSK

6.I.1919

Kursk. Ceka

O copie pentru comitetul executiv gubernial

Arestați-l imediat pe Kogan de la centrul de achiziționare din Kursk pentru că a refuzat să ajute 120 de muncitori infomețați din Moscova și i-a lăsat să plece cu minile goale. Publicați în ziare și în foi volante o informație în acest sens, pentru ca toți lucrătorii centrelor de achiziționare și ai organelor de aprovizionare să știe că pentru atitudine formală și birocratică în muncă, pentru nepriceperea de a ajuta pe muncitorii infomețați vor fi sancționați cu toată asprimea, și chiar cu împușcarea²⁶¹.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

„Volna” (Kursk) nr. 5
din 11 ianuarie 1919

Se tipărește după manuscris

423

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
COMISARULUI PENTRU APROVIZIONARE
DIN GUBERNIA SIMBIRSK

Comitetul a 42 de organizații ale muncitorilor infomețați din Petrograd și Moscova se plinge de lipsa dv. de operativitate. Vă rog să dați dovadă de cât mai multă energie, să nu adoptați o atitudine formală față de această chestiune, să ajutați pe toate căile pe muncitorii infomețați. Dacă nu veți face totul cum trebuie, voi fi nevoit să arestez întregul dv. personal și să-l trimit în judecată. Am dat o dispoziție urgentă pentru sporirea numărului de locomotive și de vagoane. Trebuie să încărcăți numai-

decît cele două trenuri de cîte 30 de vagoane pe care le aveți acum la dispoziție. Comunicați-mi telegrafic de executare.

Sînteți obligați să primiți zi și noapte cerealele predate de țărani. Dacă se va adevăra că peste orele 16 nu mai primiți cereale, lăsîndu-i pe țărani să aștepte pînă a doua zi, veți fi condamnați la moarte prin împușcare.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 6 ianuarie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

*Se tipărește după o copie
dactilografiată*

424

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.I. GUSEV PENTRU COMITETUL REVOLUȚIONAR DIN UFA

Arzamas

Consiliul militar-revoluționar al Frontului de est.

Pentru Gusev

Comunicați Comitetului revoluționar din Ufa, ca directivă, că trebuie să înceapă imediat tratative cu eserii de stînga care propun tratative, luînd în prealabil toate măsurile pentru a preîntîmpina orice încercare de provocare și a asigura securitatea frontului și garantînd, totodată, o absolută inviolabilitate personală parlamentarilor trimiși de eseri. La aceste tratative să li se spună din capul locului, în mod răspicat că nici vorbă nu poate fi de o modificare a Constituției sovietice, întrucît puterea sovietică, ca putere a claselor exploatate pentru reprimarea exploatatorilor, și-a dovedit în mod definitiv necesitatea pentru victoria asupra burgheziei și că în prezent mișcarea pentru instaurarea regimului sovietic cuprinde, una după alta, toate țările lumii.

Comunicați-ne regulat, direct nouă, cum se desfășoară tratativele și cine sint participanții din ambele părți²⁶².

*Lenin, Sverdlov**

Scrisă la 6 ianuarie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1960,
în: I. M. Sverdlov. Opere alese
în trei volume, vol. 3***

Se tipărește după manuscris

425

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR AL FRONTULUI CASPIC-CAUCAZIAN, PENTRU E.B. BOȘ²⁶³

Consiliul militar-revoluționar

O copie pentru tovarășa Kolesnikova, președinta Comitetului gubernial de partid Astrahan

Vi s-a cerut în repetate rânduri să veniți imediat aici. Sverdlov v-a trimis personal o mulțime de telegrame. Dacă nu veniți imediat, veți fi exclusă din partid.

Tovarășilor din Astrahan le atrag atenția că trebuie să lichideze orice fricțiuni și să-și unească forțele în vederea acțiunilor militare.

Cei ce nu se vor conforma prezentei dispoziții vor fi judecați conform legilor din timp de război.

Lenin

*Scrisă la 7 sau 8 ianuarie 1919
Expediată la Astrahan*

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV*

*Se tipărește după o copie
dactilografiată*

426

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR AL FRONTULUI CASPIC-CAUCAZIAN²⁶⁴

Nu putem admite ciocniri armate. Dați dovadă de fermitate, și adversarilor și provocatorilor o să le piară

* Ultima frază a acestei telegrame și semnăturile au fost scrise de I.M. Sverdlov. — *Nota red.*

** În această ediție, telegrama a fost în mod eronat atribuită lui I.M. Sverdlov. — *Nota red.*

curajul. În chestiunea reținerii lui Grasis, hotărâți dv. cum credeți de cuviință. O să vină o comisie de partid și o să sancționeze pe cei ce prin acțiunile lor antrenează garnizoana în disensiunile de la Astrahan.

Scrisă la 7 sau 8 ianuarie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

*Se tipărește după o copie
dactilografiată*

427

DISPOZIȚIE CĂTRE COMANDANTUL-ȘEF²⁶⁵

Alăturind acestei cereri, care a fost formulată de doi membri ai Comitetului Central, semnăturile a încă trei membri, o transmitem spre executare autorităților militare, cu indicația că ea trebuie considerată ca o dispoziție dată de Comitetul Central.

Membri ai C.C. al P.C. din Rusia, *Lenin**

Moscova, 8.I.1919

*Publicată pentru prima oară
(în facsimil) în 1939, în „Voenno-
Istoričeskiĭ Jurnal” nr. 5*

Se tipărește după manuscris

428

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.K. ORDJONIKIDZE

9.I.1919

Astrahan
Comandamentul frontului,
pentru a fi transmisă prin radio la Vladikavkaz
tovarășului Ordjonikidze

Am primit prima dv. telegramă. Salutări și mulțumiri.
Vă rog să mă informați mai des.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

* Urmează semnăturile lui I.M. Sverdlov și I.T. Smilga. — *Nota red.*

429

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV

10.I.1919

Petrograd
Smolnii
Pentru Zinoviev

O discuție cu Ravici și cu Kalinin, precum și o telegramă primită de la Șadurskaia mi-au făcut impresia că nouă zecimi din aparatul administrativ superior din Petrograd n-are ce face. Te sfătuiesc să reflectezi asupra acestei chestiuni și să treci numaidecît la o reorganizare, transferind cîteva zeci, dacă nu chiar o sută, dintre cei mai buni la controlul efectiv al transportului, și să-ți asumi chiar d-ta conducerea controlului efectiv al trenurilor cu alimente. Altfel nu este nici o scăpare.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

430

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
COMITETULUI EXECUTIV
GUBERNIAL REAZAN

12.I.1919

Reazan
Comitetul executiv gubernial

Ce măsuri ați luat în legătură cu specula în stil mare care, după cum au constatat organele controlului de stat, se practică la întreprinderile de alimentație publică?²⁸⁶

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

431

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
COMITETULUI EXECUTIV JUDEȚEAN SUZDAL²⁶⁷

12.I.1919

Suzdal, gubernia Vladimir
Comitetul executiv județean

O copie la Vladimir, pentru comitetul executiv gubernial

Controlați riguros comportarea detașamentelor de control și a Comisiei extraordinare la Gavrilov Posad. Se eliberează chitanțe pentru cerealele ridicate? Se ține o evidență exactă? Ce se face cu cerealele colectate? Comunicați-mi telegrafic de executare.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

432

INSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ²⁶⁸

Primul raport întocmit cum trebuie. Află cine este acest Pașkov și scrie o adresă către Comisariatul poporului pentru afacerile interne în care să arăți că salut acest *prim raport întocmit cum trebuie*, că-i transmit mulțumiri lui Pașkov și cer ca și ceilalți să facă la fel ca el.

Scrisă la 13 ianuarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

433

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. P. KUDREAVȚEV

Petrograd

Secția bibliotecii a Comisariatului poporului
pentru învățămînt

Pentru Kudreavțev, șeful secției

Aveți grijă să nu se sustragă nimic din biblioteca lui Struve, care se află la Institutul politehnic. Volumele

deosebit de prețioase predați-le la Biblioteca publică, iar restul să fie lăsat la Institutul politehnic. Portretul lui Gherd, executat de pictorul Iaroșenko, trebuie predat, prin directorul Institutului politehnic, Ninei Aleksandrovna Struve.

Comunicați-mi telegrafic de executare.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 13 ianuarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1945.
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV

Se tipărește după manuscris

434

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN ȘI F.E. DZERJINSKI²⁶⁹

14.I.1919

Pentru Stalin și Dzerjinski, la *Glazov*
sau în orice loc s-ar afla

Am primit și citit prima telegramă cifrată. Vă rog foarte mult pe amândoi să dirijați personal, la fața locului, aplicarea măsurilor trasate, altfel succesul nu este asigurat.

Lenin

Publicată pentru prima oară,
în 1934, în revista
„Proletarskaia Revoluția” nr. 3

Se tipărește după manuscris

435

CĂTRE A.D. ȚIURUPA²⁷⁰

Pentru Țiurupa:

În orice caz, trebuie să pregătim, să instituim și să organizăm o săptămână a copiilor infomețați.

Poate că ar fi bine s-o combinăm cu predarea obligatorie a surplusurilor și cu o mobilizare specială a comitetelor sărăcimii.

Poate că ar trebui să mai luăm și să mai facem încă ceva pentru copii.

A r t r e b u i.

Anexez o adresă în legătură cu *carnea*: te rog să mi-o înapoiezi de urgență, cu un *s c u r t* aviz al Comitetului pentru aprovizionare²⁷¹.

*Scrisă nu mai devreme
de 14 ianuarie 1919*

*Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris*

436

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL KURSK

16.I.1919

Kursk

Comitetul executiv gubernial. O copie*

Eliberați-l pe Kogan, pentru care garantează acum oameni de partid cu greutate; dar nu este admis să întrerupeți ancheta**. Continuați cercetările și comunicați-mi concluziile.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXIV*

Se tipărește după manuscris

437

*CĂTRE DIRECTORUL TREBURILOR
CONSILIULUI COMISARILOR POPORULUI

18.I.1919

Vă rog să-mi aduceți imediat la cunoștință toate cazurile de reclamații primite la Direcția treburilor Consi-

* A doua adresă, pe cit se pare, n-a mai fost scrisă. — *Nota red.*

** Este vorba, probabil, de demersul făcut de fracțiunea comunistă a Biroului central de achiziții de pe lângă Comisarariatul poporului pentru aprovizionare al R.S.F.S.R. — *Nota red.*

liului Comisarilor Poporului împotriva unor instituții sau persoane oficiale, și anume: reclamațiile scrise — în termen de 24 de ore, iar cele verbale — în termen de 48 de ore.

La Direcția treburilor trebuie să se țină o evidență specială a reclamațiilor primite; directorul cancelariei respective să urmărească în mod minuțios îndeplinirea rezoluțiilor puse de mine pe aceste reclamații.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV

Se tipărește după textul
dactilografiat, semnat
de V. I. Lenin

438

CĂTRE L.D. TROŢKI²⁷²

Tovarășe Troțki,

Te rog să-mi înapoiezi acest raport după ce vei scrie pe el care e părerea d-tale.

După mine, *e de-a dreptul revoltător* că Vațetis a trimis trei regimente la Narva. *Revocați ordinul!!!*

21.I

Lenin

Scrisă la 21 ianuarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

439

CĂTRE M.K. VLADIMIROV

22.I.1919

Tovarășe Vladimirov,

Am primit scrisoarea dv.²⁷³ Multe mulțumiri. Voi căuta să obțin aprobarea proiectului imediat, chiar înainte de ședința Consiliului Apărării — prin consultare individuală.

Ar fi bine ca (măcar din cînd în cînd) să adresați în coloanele presei *apeluri* către muncitori.

Cu salutări, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

440

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL KURSK²⁷⁴

22.I.1919

Kursk

Comitetul executiv gubernial

Kogan a fost arestat din ordinul meu pentru că a dat dovadă de lipsă de operativitate, pentru că nu a trimis muncitori în gubernii mai potrivite și nu a acționat energic în vederea ajutorării muncitorilor.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

441

CĂTRE K.I. LANDER

23.I.1919

Tovarășe Lander,

Vă atrag atenția asupra unei hotărîri adoptate astăzi de Consiliul Comisarilor Poporului: vi s-a dat însărcinarea ca *pînă sîmbătă* (pînă la ședința de sîmbătă a C.C.P.) să controlați dacă *secția de aprovizionare cu alimente* a muncitorilor din fabrici, uzine și din organizațiile de distribuire a combustibilului (sau alte organe ale Comisariatului poporului pentru aprovizionare) au adus la îndeplinire hotărîrea C.C.P. din 18.I.1919;

— să lămuriți cauzele tărăgănelii;

— să aflați care sînt vinovații²⁷⁵.

Numiți un revizor *comunist priceput*, atașați-i neapărat un *muncitor* și *dați z o r* ca ei să se apuce de treabă încă *de vineri dimineața* (dacă nu aveți un muncitor disponibil, atunci *să înceapă fără el*, căci poate fi trimis și pe urmă).

Consider că e o treabă importantă: va trebui să prezentați informații *la zi*. Se cere să controlați scriptele secției menționate, ordinea telegramelor (dacă le ține în ordine, dacă sint ușor de găsit, dacă controlează când s-a răspuns ș.a.m.d.).

Vă rog foarte mult să faceți acest lucru cât mai repede și în mod cât mai riguros.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

442

ÎNSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ²⁷⁶

Telefonează-i lui Nevski, pune-i în vedere că se cer măsuri *urgente* și spune-i că îl rog să-mi răspundă imediat.

23.I

Lenin

Scrisă la 23 ianuarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

443

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.D. TROȚKI

Secretă

Pentru Troțki, președintele Consiliului militar-revoluționar,

la Kozlov sau în orice loc s-ar afla

Wilson propune încheierea unui armistițiu și invită la o conferință toate guvernele din Rusia. Mă tem că

urmărește să-și consolideze stăpînirea asupra Siberiei și a unei părți din Sud, căci altfel nu speră să păstreze mai nimic. Această împrejurare, precum și eliberarea Orenburgului, Luganskului și Certkovului trebuie, cred eu, să ne facă să ne încordăm toate forțele pentru ca într-o lună să eliberăm și orașele Rostov, Celeabinsk și Omsk. Acest obiectiv este în concordanță cu cele discutate de noi. Verifică îndeosebi strategia folosită de Vațetis după luarea Orenburgului și comunică-mi ce părere ai. La Wilson ar fi, poate, cazul să te duci d-ta²⁷⁷.

Lenin

Scrisă la 24 ianuarie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

*Se tipărește după o copie
dactilografată*

444

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL SAMARA²⁷⁸

27.I.1919

Samara

Comitetul executiv gubernial

Trimiteti imediat la Moscova toate materialele care pledează împotriva eserului de dreapta Aleksandr Mihailovici Smirnov; comunicați cauzele arestării lui, verificați sinceritatea declarației lui că vrea să colaboreze cu Puterea sovietică împotriva lui Kolceak și creați-i deocamdată condiții mai ușoare de arest.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV*

Se tipărește după manuscris

445

CĂTRE K.I. LANDER

Pentru Lander

Vă rog să instituiți *imediat* o anchetă severă, printr-un revizor de nădejde, care să fie în mod obligatoriu secondat de un muncitor comunist²⁷⁹.

28.I

*Lenin**Scrisă la 28 ianuarie 1918*

Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

446

CĂTRE E.M. SKLEANSKI

30.I.1919

Pentru *Skleanski*

De la Z.P. Krjijanovskaia, printr-o delegată la congresul învățămîntului extrașcolar

Un grup de 8 aviatori din armata de operații de pe Frontul de la Țarișin, Flota aeriană roșie (detașamentul 23 de aviație) — în frunte cu șoferul *Baranov* (care mai înainte a făcut parte din compania a 8-a din divizia specială de aviație) —, ne roagă să trimitem o comisie de revizie; ei ne comunică că detașamentele de aviație există *doar pe hîrtie* și că situația este aproape *catastrofală*²⁸⁰.

Președ. C.C.P., *V. Ulianov (Lenin)*

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

447

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C. RACOVSKI

31.I.1919

Harkov, pentru Racovski

Am auzit că la Harkov vin ziare din Crimeea și de la Odesa, printre care și un ziar francez care apare la Odesa.

Vă rog foarte mult să dați numaidecît dispoziție să se întocmească colecții ale acestor ziare și să se trimită aici în mod regulat.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

448

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI N.I. IVANOV²⁸¹

Pentru Ivanov, comisar pentru problemele muncii,
Petrograd

O copie lui Zinoviev, Petrograd

Necesități de ordin militar dictează în mod imperios sporirea la maximum a producției uzinei de armament din Ijevsk. Principala piedică este lipsa de muncitori. Consiliul Apărării a trasat încă de acum două săptămîni drept sarcină Sindicatului muncitorilor metalurgiști să transfere de urgență la Ijevsk deocamdată 5 000 de muncitori, cîntînd în special pe muncitori din Petrograd, care ar găsi de lucru la Ijevsk și ar avea locuință și hrană cu totul suficientă.

Pînă în momentul de față n-am primit nici un fel de știri cu privire la numărul muncitorilor din Petrograd care se mută la Ijevsk. Consiliul Apărării consideră inadmisibilă o asemenea atitudine indiferentă față de posibilitatea ce s-a ivit nu numai de a da de lucru, dar și de a hrăni mii de muncitori împreună cu familiile lor.

Vă cer să-mi comunicați de urgență, printr-o telegramă, cîți muncitori și cînd anume vor fi trimiși de la Petrograd la Ijevsk.

Vă previn că nu se admite nici o tărăgănare și nici un fel de scuze*.

Președintele Consiliului Apărării, *Lenin*

Scrisă la 31 ianuarie 1919

Se tipărește după textul

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

scris de L.B. Krasin, completat
și semnat de Lenin

* Ultima frază este scrisă de Lenin. — Nota red.

449

CĂTRE L.B. KAMENEV²⁸²Pentru *K a m e n e v*

Te sfătuiesc să satisfaci cererea lui *Dzerjinski*. El are, de fapt, dreptate, în timp ce Krilenko, am impresia, se agită fără rost.

*Scrisă în a doua jumătate
a lunii ianuarie 1919*

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

Se tipărește după manuscris

450

CĂTRE L.B. KRASIN

Transmite imediat lui Cicerin și *urmărește* (sau pune pe cineva să urmărească) ca această politică să fie aplicată cu *energie și perseverență*²⁸³.

Scrisă în ianuarie-februarie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1960,
în revista „Voprosi Istorii” nr. 7*

Se tipărește după manuscris

451

CĂTRE V.P. MILIUTIN,
N.N. KRESTINSKI ȘI D.I. KURSKI

Pentru Miliutin, Krestinski și Kurski

„Izvestiia” din 2.II comunică că Banca populară din Moscova (adică conducătorii cooperației noastre cetățenești) a fost demascată (de ziarele din Kiev) că a primit *prin speculă 50 de vagoane de zahăr*, acționind mină în mină cu „agricultorii”, chiaburii și moșierii din Ucraina, în frunte cu Skoropadski!

E necesar 1) să se facă o intensă agitație în presă în jurul acestui caz, pentru *urmărirea conducătorilor* cooperației și demascarea lor pînă la capăt (făcîndu-se distincție

între necesitatea acestor măsuri și necesitatea folosirii aparatului); să se instituie o *comisie de anchetă**.

Scrisă la 2 februarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

452

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI B. N. NIMVIŢKI²⁸⁴

Ufa. Pentru NimviŢki,
președintele comitetului revoluționar gubernial

Vă cerem să nu-l respingeți pe Halikov, să acceptați acordarea unei amnistii cu condiția de a crea un front unic cu regimentele bașkire împotriva lui Kolceak. Puterea sovietică dă depline garanții de libertate națională pentru bașkiri. Se înțelege că este necesar totodată să se procedeze la o riguroasă izolare a elementelor contra-revoluționare din sinul populației bașkire și să se controleze efectiv gradul de siguranță al trupelor bașkire, sub raportul fidelității față de cauza proletară**.

Lenin, Stalin

Scrisă la 5 sau 6 februarie 1919

Publicată la 16 februarie 1919
în ziarul „Jizn Naționalnoiei”
(Moscova) nr. 5

Se tipărește după textul
scris de V. I. Lenin
și I. V. Stalin

453

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. E. ZINOVIEV

6.II.1919

Petrograd
Smolnii. Pentru Zinoviev

Este adevărat că ai arestat ca ostatic pe Ropp, arhiepiscopul Moghilevului? Te rog să-mi comunici în ce

* La sfârșitul documentului, Lenin a scris următoarea indicație: „la arhivă, pentru informații curente”. Există texte dactilografiate ale acestui document, care au fost semnate de Lenin și trimise lui V. P. Miliutin și N. N. Krestinski. — *Nota red.*

** Ultima parte a telegramelor, de la cuvintele: „Se înțelege că...”, a fost scrisă de V. I. Lenin. — *Nota red.*

condiții ar putea fi eliberat, întrucît papa face demersuri în acest sens²⁸⁵.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

454

CĂTRE JACQUES SADOUL

8.II.1919

Dragă tovarășe Sadoul,

Vă mulțumesc din suflet pentru broșura dv.²⁸⁶ Nu am colecțiile de ziare franceze pe ianuarie. Nici nu le-am văzut măcar. Poate că sînt la Cicerin.

Cu salutări comuniste și cu cele mai bune urări de însănătoșire!

Al dv. devotat, *Lenin*

Publicată pentru prima oară
în limba franceză (în facsimil)
la 3 aprilie 1925,
în „L'Humanité” nr. 7812

În limba rusă a apărut
pentru prima oară la 18 aprilie
1925, în „Krasnaia Gazeta” nr.89

Se tipărește după textul
apărut în ziar
Tradusă din limba franceză

455

CĂTRE E.M. SKLEANSKI ȘI V.N. PODBELSKI

1

Pentru *Skleanski*:

Să se pună capăt acestui joc de-a telegramele²⁸⁷.

Scrisă la 10 februarie 1919

2

Pentru *Skleanski* și *Podbeliski*:

Nu s-ar putea interzice printr-o circulară aceste telegrame stupide, trimise pe o sută de adrese?²⁸⁸

Scrisă la 11 februarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

456

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.G. ȘLEAPNIKOV

12.II.1919

Astrahan
Pentru Șleapnikov

Am primit telegrama dv. în legătură cu situația din Baku²⁸⁹. Sper că vă dați seama de imensa importanță a chestiunii și veți lua măsurile cele mai energice pentru a folosi starea de spirit a celor din Baku în vederea unor acțiuni rapide, decisive. Garantați securitatea celor ce trec de partea noastră. Informați-mă telegrafic mai amănunțit.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

457

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV

13.II.1919

Petrograd
Smolnii
Pentru Zinoviev

Ce se aude cu eliberarea lui Moris Leiteizen de către finlandezi²⁹⁰ Trebuie să obținem cu orice preț eliberarea lui. Comportarea finlandezilor e revoltătoare. Telegrafiază-mi.

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV*

Se tipărește după manuscris

458

CĂTRE G.I. PETROVSKI²⁹¹

. Tovarășe Petrovski,

Mi se comunică că autorul acestui raport este un om cinstit și membru de partid. Te rog să însărcinezi cu efectuarea cercetărilor oameni *mai serioși*. Comunică-mi *pe cine* ai numit.

13.II

*Lenin**Scrisă la 13 februarie 1919**Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV**Se tipărește după manuscris*

459

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI
MILITAR-REVOLUȚIONAR AL FRONTULUI
DE EST

Retragerea Armatei a 2-a mă neliniștește foarte mult. Am vorbit cu Vațetis, care pleacă curînd la Veatka. Vă rog să-mi comunicați ce măsuri ați luat și ce se aude cu venirea celor o sută de companii. În al doilea rînd, sper că faceți tot ce-i cu putință pentru aprovizionare și dați forțe militare de nădejde Comisiei centrale pentru aprovizionarea Armatei Roșii cu alimente. Principalul este să evitați orice friecțiuni cu această comisie. Comunicați-mi dacă ați aranjat în așa fel ca activitatea să se desfășoare în deplină armonie. În al treilea rînd, cum stăm cu chestiunea aceea conspirativă despre care am fost informat de Gusev într-o scrisoare trimisă printr-un curier special?

14 februarie

*Lenin**Scrisă la 14 februarie 1919**Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV**Se tipărește după o copie dactilografiată*

460

CĂTRE G.E. ZINOVIEV

14.II.1919

Tovarășe Zinoviev,

O rudă a unui membru al Comitetului central al cadeților (fost avocat), Viktor Ivanovici Dobrovolski (soțul ei este funcționar sovietic), mi s-a adresat cu rugămintea de a dispune ca el să fie eliberat. Motivele pe care le invocă: „El nu se află printre ostatici. Încă din 1907 s-a retras din viața politică. E bătrîn și bolnav; cu puțin înainte de arestare a avut o formă gravă de pneumonie, astfel că acum el, care la cei 50 de ani ai săi se ținea destul de bine, arată ca un bătrîn neputincios, e într-o stare de plîns. În casa lui se cuibărește mizeria, căci singurul mijloc de trai era cîștigul capului de familie“.

Te rog să controlezi d-ta și să vezi dacă n-ar putea fi eliberat pe cauțiune. Comunică-mi, te rog, și avizul Cekăi²⁹².

Cu salutări, *Lenin*

Publicată pentru prima oară
în 1925, în culegerea

„Un an de la moartea

lui V. I. Lenin“, Leningrad-Moscova

Se tipărește după manuscris

461

CĂTRE N.P. BRIUIANOV²⁹³Pentru *Briuhanov*

Așa ceva e pur și simplu monstruos, cînd știut este că acum o lună regiunea a fost eliberată. Cerealele se găsesc în cantități mari. Dar n-avem oameni, și aici bîntuie foametea.

Trebuie să luați măsuri drastice, să ridicați în picioare Biroul pentru aprovizionarea armatei + inspecția muncitorească.

Ce s-a făcut pînă acum? Și ce vă propuneți să faceți de acum înainte?

Scrisă la 17 februarie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV*

Se tipărește după manuscris

462

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV

18.II.1919

Petrograd
Smolnii, pentru Zinoviev

Am auzit chiar acum că Sovietul raional ar fi evacuat din Casa scriitorilor pe Vera Ivanovna Zasulici și pe alți revoluționari de seamă. Mai mare rușinea! Să fie oare adevărat?²⁹⁴

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV*

Se tipărește după manuscris

463

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV JUDEȚEAN DIN MAMADIȘ²⁹⁵

18.II.1919

Mamadiș
Comitetul executiv județean

Este adevărat că Rukavișnikov, un comunist din Sormovo, stă în închisoare de o lună de zile fără să i se cerceteze cazul? Dacă e adevărat, vinovatul să fie dat în judecată pentru tărăgăneală. Trimiteți-mi răspuns telegrafic.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV*

Se tipărește după manuscris

464

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI
EXECUTIV JUDEȚEAN ELATMA²⁹⁶

18.II.1919

Elatma
Comitetul executiv județean

Mihail Mitrofanovici Fedoseev din Azeev se plînge că i-ați naționalizat tipografia și că prin adresa nr. 455 din 6 februarie ați refuzat să acordați despăgubiri pentru ea și indemnizații pentru concedierea a două ucenice ale sale și a unei legătoare. Comunicați-mi imediat dacă aceste fapte sînt exacte și dacă e adevărat că tipografia se află la Sasov într-un șopron, unde stă degeaba. Vă rog să vedeți dacă nu s-ar putea să-l plasați pe Fedoseev într-o muncă de tipograf sau să-i propuneți să înființeze o cooperativă muncitorească și să-i predați conducerea — sub control — a fostei sale tipografii, care să fie complet subordonată Sovietului de deputați²⁹⁷.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXIV*

Se tipărește după manuscris

465

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C. RACOVSKI²⁹⁸

Harkov
Pentru Racovski

Statisticienii din Harkov s-au adresat tovarășului Popov, șeful Direcției centrale de statistică, propunîndu-i să intre în legătură cu guvernul sovietic ucrainean în vederea organizării statisticii din Ucraina după modelul statisticii oficiale din Republica Sovietică Rusă. În caz că sînteți de acord, tovarășul Popov va putea fi

delegat să se deplaseze în Ucraina în scopul indicat.
Vă rog să-mi răspundeți telegrafic*.

Lenin

Scrisă la 18 februarie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV*

*Se tipărește după textul consemnat
de un necunoscut, completat apoi
și semnat de Lenin*

466

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI P.I. STUCIKA ȘI I.A. BERZIN

19.II.1919

Riga

Guvernul sovietic al Letoniei
Pentru Stucika și Berzin

Salut hotărîrea luată de muncitorii germani din Riga de a publica în fascicule Operele complete ale lui Karl Liebknecht și ale Rosei Luxemburg. Sper că le veți da tot concursul, pentru a grăbi editarea fasciculelor, și îmi veți trimite și mie cîte un exemplar.

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

467

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.I. GUSEV

19.II.1919

Arzamas

Comandamentul frontului, pentru Gusev

Am primit răspuns la telegrama cifrată, dar în el nu se pomenește nimic despre aprovizionare și despre măsurile luate de dv. pentru lichidarea fricțiunilor și intensificarea transporturilor. Răspundeți-mi.

* Ultima frază este scrisă de Lenin. — Nota red.

În ce privește bașkirii, aveți dreptate cînd cereți dezarmarea lor sau angajarea lor în acțiuni imediate împotriva lui Kolceak²⁹⁹.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

468

DISPOZIȚIE CĂTRE A.D. ȚIURUPA

19.II.1919

Dispoziție

O dată cu venirea lui la lucru, tovarășului A.D. Țiurupa, comisar al poporului, i se prescrie ca, ținînd seama de necesitatea ocrotirii unui bun al statului*, să respecte cu strictețe următoarele măsuri de precauție:

să nu lucreze fără pauză mai mult de două ore,
să nu lucreze după orele 10¹/₂ seara,
să nu acorde audiențe.

Prescripțiile restrictive ale Lidiei Aleksandrovna Fotieva să fie aplicate *fără discuție*.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV

Se tipărește după manuscris

469

CĂTRE L.B. KAMENEV

21.II.1919

Tovarășe Kamenev,

Aducătorul prezentei scrisori este președintele Comitetului executiv al guberniei Samara**. El are unele date și diagrame foarte interesante în legătură cu aprovizionarea.

* V.I. Lenin are în vedere starea sănătății lui A.D. Țiurupa. — *Nota red.*
** Este vorba de A.P. Galaktionov. — *Nota red.*

Te sfătuiesc să-i dai posibilitatea să țină un *refe-
r a t* în fața unui mare număr de muncitori din Moscova.
Cerealele sînt în cantități mari. Acesta e un fapt cert.
Trebuie să-i îmbărbătăm.

Al d-tale, *Lenin*

*Publicată pentru prima oară
la 29 decembrie 1957, în ziarul
„Voljskaia Kommuna” nr. 304*

Se tipărește după manuscris

470

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL
IAROSLAVL

22.II.1919

Iaroslavl
Comitetul executiv gubernial
O copie pentru Ceka

Funcționarul sovietic Danilov se plînge că Ceka i-a
confiscat trei puduri de făină și alte produse obținute prin
munca lui de un an și jumătate pentru o familie de patru
suflete. Verificați cu toată strictețea. Comunicați-mi
telegrafic rezultatul*.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXIV*

Se tipărește după manuscris

471

CĂTRE INVĂȚĂTORII DIN GUBERNIA TVER³⁰⁰

Tovarășului Ramenski, reprezentantul guberniei Tver

Comunicați învățătorilor din gubernia dv. că piinea
lor se află în minile chiaburilor și că misiunea Puterii

* Pe telegrama care conținea această reclamație, Lenin a scris: „la arhivă,
pentru rinfomații curente”. — *Nota red.*

sovietice constă în a face ca această pîine să fie pusă la dispoziția oamenilor muncii.

22. II. 1919

V. Ulianov (*Lenin*)

*Se tipărește pentru prima oară,
după o copie scrisă de un necunoscut*

472

ADEVERINȚĂ DATĂ UNOR REPREZENTANȚI AI FABRICII DE TEXTILE DANILOVSKAIA

24.II.1919

Prin prezenta adevăresc că tovarășii, reprezentanți ai fabricii de textile Danilovskaia, au fost la mine, cerînd să li se acorde tainul. Întrucît hotărîrea în această chestiune a fost luată de Prezidiul C.E.C. din Rusia, care, potrivit Constituției, este un organ *superior* Consiliului Comisarilor Poporului, nici eu, în calitate de președinte al C.C.P., și nici C.C.P. nu este în drept să schimbe o asemenea hotărîre.

Președintele C.C.P., V. Ulianov (*Lenin*)

*Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV*

Se tipărește după manuscris

473

CĂTRE CONSILIUL MILITAR-REVOLUȚIONAR AL REPUBLICII

Informațiile de acest gen nu sînt interesante, întrucît sînt lipsite de orice conținut. Nu s-ar putea obține, bunăoară, următoarele date:

- 1) numărul diviziilor (1, 2, 7...)
- 2) locul unde se află ele
- 3) numărul baionetelor
- 4) „ săbiilor

- 5) numărul tunurilor
- 6) „ cartușelor
- 7) „ obuzelor
- 8) „ cailor
- 9) în ce proporție (%) e satisfăcută aprovizionarea
- 10) când va fi complet gata
- 11) numărul celulelor comuniste
- 12) cită literatură s-a difuzat în *c u t a r e* termen.

Scrisă înainte de 25 februarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

474

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M.K. VLADIMIROV

1

Pentru Vladimirov

Consiliul Apărării a hotărît ca, în cazul cînd Consiliul militar-revoluționar al republicii nu va prezenta, în termen de două zile, o rezoluție motivată în favoarea liniei Povorino—Țarițin, să punem pe primul plan linia Liski—Lihaia. Comisariatul poporului pentru căile de comunicație declară din capul locului că nu dispune de materiale suficiente pentru refacerea podurilor de pe ambele linii. Personal, sînt întru totul de acord cu această hotărîre a Consiliului Apărării, dar, dacă veți săvirși o minune și veți reuși să reparați mai întîi linia Liski—Lihaia, iar apoi și linia Povorino—Țarițin, înseamnă că sînteți un făcător de minuni.

Lenin

2

Personal, sînt dispus să vă dau aprobare dacă vă angajați să reparați ambele linii, după cum îmi scrieți. Am să încerc chiar azi să iau legătura cu Țiurupa și Sverdlov și, dacă vom ajunge la altă hotărîre, am să vă telegrafiez

imediat. După cât se pare, Nevski n-a știut ce materiale puteți primi din sud. Am să-i trimit cele două scrisori ale dv.

Lenin

*Scrise la 26 februarie 1919
Expediate la Voronej*

*Publicate pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV*

*Prima telegramă se tipărește
după manuscris, iar a doua
după textul blanchetei de te-
legramă*

475

TELEGRAMĂ
ADRESATĂ LUI S.E. ȚEHANOVSKI³⁰¹

26.II.1919

Rudnea

Pentru Țehanovski, președintele comitetului executiv
O copie Comitetului executiv gubernial Moghilev

Vă pot primi, dacă nu personal, atunci prin secretar. După părerea mea, planul comuniștilor din plasa Miku-
linskaia nu e rău, dar ar fi de dorit ca cei de la Orșă și
Moghilev să ne trimită măcar o scurtă motivare scrisă
în legătură cu atitudinea lor negativă.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,
Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXV*

Se tipărește după manuscris

476

ADEVERINȚĂ DATĂ LUI I.L. LOREŢ

26.II.1919

Adeverință

Tovarășul Loreț este imputernicit de *Comitetul
Central* al P.C.(b) din Rusia să ia toate măsurile
pentru ca tovarășii străini veniți aici să fie cazați la

Kremlin în bune condiții și să primească masa de trei ori pe zi³⁰².

Tovarășul Malkov e rugat să acorde tot sprijinul tovarășului Lorentș.

Președintele C.C.P., *V. Ulianov (Lenin)*

*Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris*

477

CĂTRE A.I. SVIDERSKI, PENTRU A.D. ȚIURUPA

Tovarășului *Sviderski*, pentru Țiurupa

Date fiind divergențele (parțiale) care există între Frumkin și Șmidt în problema cooperăției (Frumkin înclină *mai mult spre* cooperăția muncitorească), cred că deocamdată trebuie să ne pronunțăm *în favoarea* cooperăției muncitorești (întrucît nu ne-am consolidat încă pozițiile în Uniunea centrală a cooperativelor de consum)³⁰³.

Scrisă la 27 februarie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXVI*

Se tipărește după manuscris

478

CĂTRE M.M. KOSTELOVSKAIA³⁰⁴

Sînt de acord, dar, dacă *Biroul pentru aprovizionarea armatei* se va face vinovat de întîrzierea, *fie și cu o oră*, a acțiunii de mobilizare a muncitorilor în posturi de răspundere și în armata de aprovizionare, toți membrii lui să fie alungați.

Scrisă la 27 februarie 1919

*Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris*

479

INSĂRCINĂRI PENTRU SECRETARĂ ȘI UN BILET PENTRU N.P. BRIUHANOV

1

INSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ

Să mi se amintească diseară, la *Consiliul Apărării*.
Pentru tov. Briuhanov: satul *Iuja*, județul *Veazniki*,
gubernia *Vladimir*. *Comitetul bolșevicilor* (delegat: *Borzov*)³⁰⁵.

Scrisă în februarie 1919

*Publicată pentru prima oară
parțial în 1945,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV*

*Se tipărește pentru prima oară
în întregime, după manuscris*

2

CĂTRE N. P. BRIUHANOV

Pentru Briuhanov: 1) puteți să-i ajutați pe cei din *Iuja*?
2) dacă nu știți, la ce oră îmi puteți
răspunde mâine dimineață?
3) a fost la mine un muncitor min-
nat, trimis de ei, care promite
că ne vor trimite lucrători. De
care să le cerem și ciți anume?

Scris în februarie 1919

*Publicat pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV*

Se tipărește după manuscris

3

INSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ

Mline acest *Borzov* (din *Iuja*) vine aici; înțelege-te
cu Briuhanov la telefon (sau stabilește cu el acum)
c i n d ne vor fi comunicate rezultatele acestei consfă-
tuirii³⁰⁶.

Scrisă în februarie 1919

*Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris*

480

CĂTRE A.I. SVIDERSKI

Mi se pare că degeaba ați făcut cu toții atita „teorie“. Să fie trimis Șlihter numaidecît la *fața locului*, și acolo o să vadă care este situația³⁰⁷.

Scrisă în februarie — începutul
lunii martie 1919

Publicată pentru prima oară în 1925,
în cartea: A.G. Șlihter. „Illici,
așa cum l-am cunoscut“, Harkov

Se tipărește după manuscris

481

CĂTRE L.A. FOTIEVA³⁰⁸

1

Prevederile decretelor nu pot fi *ocolite*: numai pentru o asemenea propunere și poți fi dat în judecată.

Dar se poate cere aprobarea *de către C. E. C. din Rusia*, ca o excepție, și acest lucru te sfătuiesc să-l faci.

2

Trebuie văzut ce prevede legea: nu-mi amintesc *cine stabilește excepțiile*.

Scrise la 4 martie 1919

Publicate pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXV

Se tipăresc după manuscrise

482

CĂTRE C.C. AL P.C.(b) DIN RUSIA

Răspunzînd propunerii din § 3, să trimitem guvernului polonez o notă în care să-i dăm asigurări că sîntem întru totul de acord, și anume că vrem să obținem o soluționare printr-un referendum al populației muncitoare, vrem

să ajungem la o înțelegere pe această bază, acceptăm unele concesii în probleme de amănunt ș.a.m.d. Să dăm, în acest sens, o directivă din partea Comitetului Central³⁰⁹.

Lenin

*Scrisă între 4 și 24 martie
1919*

*Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris*

483

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI P.P. MIȘKIN

8.III.1919

Țarițin

Pentru Mișkin, președintele Cekăi guberniale

Nu se poate aresta un om pentru că a mîzgălit un portret. Eliberați-o imediat pe Valentina Perșikova, iar dacă este contrarevoluționară, puneți-o sub urmărire³¹⁰.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXIV*

Se tipărește după manuscris

484

CĂTRE F.I. KALININ³¹¹

Pentru Kalinin

De ce n-ați luat cuvîntul ca să relatați cum ați dat afară oamenii de prisos, cum ați ajuns să stabiliți care sînt cei de prisos etc.?

Scrisă la 8 martie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXIV*

Se tipărește după manuscris

485

CĂTRE L.A. FOTIEVA³¹²

Dacă Hreășceva stă departe și vine pe jos, e păcat de ea.

Explică-i, cînd ai prilejul, și cu mult tact, că în zilele cînd nu sînt probleme de statistică poate să plece mai devreme sau chiar să nu vină de loc.

Scrisă la 8 martie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXIV*

Se tipărește după manuscris

486

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.L. KOLEGAEV

10.III.1919

Pentru Kolegaev, șeful Comitetului pentru aprovizionare din sud, la Kozlov sau oriunde s-ar afla

Cîte trenuri marșrutizate cu produse alimentare ați trimis spre Moscova și cîte puteți trimite în luna care vine? S-a făcut tot ce trebuia pentru aplicarea directivei Comitetului Central cu privire la măsurile pentru colectarea de produse alimentare în regiunea Donețului? Ce cantități anume au fost predate și cum decurg operațiile de depozitare? Aveți destui muncitori de la centru pentru munca de aprovizionare? Vă rog să-mi răspundeți telegrafic³¹³.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXIV*

Se tipărește după manuscris

487

CĂTRE L.B. KAMENEV³¹⁴

12.III.1919

Tovarășe Kamenev,

Aducătorii acestei scrisori sînt tovarășii din județul Sarapol, gubernia Veatka.

Au adus la Moscova și la Petersburg cîte 40 000 de puduri de cereale. Aceasta este o faptă remarcabilă, care merită din plin să fie salutată în mod cu totul deosebit. Iar tovarășii ar vrea, cu acest prilej, să cunoască activitatea sindicală. Fii bun și fixează, cît de curînd, pentru ei o expunere la Sovietul de deputați. Trebuie trimisă și o notă la ziar. Telefonează-mi, te rog, cînd primești această scrisoare, iar după aceea trimite-i pe tovarășii la Șmidt și la Tomski.

Cu salutări, *Lenin*

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV*

Se tipărește după manuscris

488

CĂTRE L.B. KRASIN

12.III.1919

Tovarășe Krasin,

Maria Fedorovna* mi-a transmis hîrtille alăturate. Grjebin nu scrie clar. Ce-i acest Pravbum?*** Nu se poate face rost de o copie după rezoluția lui și după actul de anulare? Cui îi este subordonat Pravbum? Va trebui să-i cer avizul, dar e bine să aflăm mai exact pentru ce fel de cărți și broșuri cere hirtie „Vsemirnaia literatura“³¹⁵.

Al d-tale, *Lenin*

*Publicată pentru prima oară
la 27 martie 1958, în „Literaturnaia
Gazeta“ (Moscova) nr. 37*

Se tipărește după manuscris

* M.F. Andreeva. — *Nota red.*

** Secția din Petrograd a lui Glavbum (Direcția generală a întreprinderilor de stat producătoare de hirtie din Consiliul economic superior). — *Nota red.*

489

CĂTRE L.A. FOTIEVA³¹⁶

Lidia Aleksandrovna,

Răspunde-i că adresa pentru decrete am predat-o la Biroul C.C. (spune-i să se adreseze celor de acolo) și că poate să-mi scrie direct la Moscova, la Kremlin.

Scrisă după 17 martie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV*

Se tipărește după manuscris

490

CĂTRE A. G. ȘLIHTER³¹⁷

Tovarășe Șlihter,

1) Ai primit, în *Ucraina*, directiva C.C. (cu privire la trimiterea a 50 000 000 de puduri pînă la 1.VI)?

2) Dacă nu, ai văzut-o măcar aici?

3) Ce crezi? *De cît puteți face rost?*

4) Nu e nevoie să luăm aici măsuri urgente (și ce fel de măsuri anume)?

5) Dacă nu aduceți pînă la 1.V sau 1.VI, sucombăm cu toții.

Lenin

Scrisă la 19 martie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1925,
în cartea: A.G. Șlihter. „Ilici,
așa cum l-am cunoscut“, Harkov*

Se tipărește după manuscris

491

CĂTRE V.A. AVANESOV

Tovarășe Avanesov,

Aducătorul prezentei scrisori este tovarășul Emelianov, muncitor din Petrograd, o veche cunoștință de-a mea și

un bun activist de partid. Te rog foarte mult să-i crezezi condiții ca să ajungă cît mai curînd la Petrograd³¹⁸.

Lenin

21.III.1919

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV*

Se tipărește după manuscris

492

CĂTRE G.I. PETROVSKI

Tovarășe Petrovski,

Trimite, te rog, această telegramă sau una cu un conținut asemănător, sau dă dispoziție comitetului executiv gubernial să procedeze la o verificare³¹⁹.

Lenin

*Scrisă nu mai tîrziu
de 22 martie 1919*

*Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris*

493

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.N. KAIUROV³²⁰

27.III.1919

Secret

Armata a 5-a, pentru Kaiurov

Am primit telegrama dv. neînchipuit de optimistă; tare mă tem că acest optimism, care ne-a fost atît de păgubitor în Răsărit, o să ne provoace prejudicii și acum. Comunicați-mi dacă i-ați făcut cunoscută lui Troțki opinia dv. și ce măsuri ați luat pentru îmbunătățirea muncii politice, pentru a îmbărbăta trupele de întărire și a le ridica nivelul de conștiință.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1924,
în revista „Proletarskaia
Revoluțiia“ nr. 3 (26)*

Se tipărește după manuscris

494

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI F.N. VIȘNEVSKI³²¹

28.III.1919

Iaroslavl

Pentru Vișnevski, comisar județean pentru aprovizionare
O copie la comitetul gubernial pentru aprovizionare

Conducerea Uniunii cooperativelor de consum din Iaroslavl îl acuză pe Vișnevski că a dat o dispoziție de reorganizare care distruge cooperația din Rostov ca aparat tehnic. Trimiteți-mi o copie după această dispoziție, precum și avizul cooperației muncitorești și al comitetului gubernial pentru aprovizionare.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXIV*

Se tipărește după manuscris

495

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
COMITETULUI EXECUTIV
GUBERNIAL CEREPOVEȚ

29.III.1919

Cerepoveț

Comitetul executiv gubernial

Verificați dacă e întemeiată reclamația Efrosinei Andreevna Efimova, soție de militar din satul Novoselo, plasa Pokrovskaia, județul Beloziorsk, care se plînge că i s-au rechiziționat cerealele și au fost duse în hambarul comun, deși soțul ei este prizonier de cinci ani de zile, iar familia, compusă din trei persoane, este lipsită de

susținător. Vă rog să-mi comunicați rezultatul verificării și măsurile luate ³²².

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,
Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

496

CĂTRE COMISARUL POPORULUI PENTRU AFACERILE INTERNE

2.IV.1919

Tov. *comisar al poporului* pentru afacerile
interne

Reprezentanții județului Putivl, gubernia Kursk, se plîng de felul cum au decurs alegerile. Ei cer să se facă *noi alegeri în Soviete*, conform legii. Vă rog să-mi răspundeți ce ați făcut: ați procedat la o revizie, la o verificare, ați dat vreo dispoziție, și care anume? etc.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,
V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

497

CĂTRE V. BAHVALOV³²³

Se permite, firește, să fie terminată construcția bisericii; vă rog să treceți pe la tov. Kurski, comisarul poporului pentru justiție, cu care am vorbit chiar acum, ca să vă dea instrucțiuni.

2.IV.1919

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV

Se tipărește după manuscris

498

CĂTRE E.M. SKLEANSKI

Pentru *Skleanski*

12 prizonieri francezi suferă *de frig*. Să li se dea *îmbrăcăminte* + hrană.

Scrisă la 3 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

499

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.N. KAMINSKI*

Tula. Pentru Kaminski

Am să-i comunic imediat lui Krasin, iar în ce privește finanțele, lui Krestinski³²⁴. Luați măsurile cele mai severe. În ce privește însă rația de ostaș roșu, nu pot să hotărâsc pe loc; după cât se spune, ei primeau un funt și un sfert. Trebuie cercetate cauzele scăderii productivității. Informați-ne mai des, atât dv. cât și Orlov.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 4 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXVI

Se tipărește după textul
blanchetei de telegramă

500

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
COMANDANTULUI ARMATEI A 10-A

4.IV.1919

Țarițin. Comandantului Armatei a 10-a

O copie la Velikokneajeskaia

Comandantului de divizie Dumenko

Transmiteți salutul meu tovarășului Dumenko, erou al Armatei a 10-a, și vitezei lui cavaleriei, care s-a acoperit

* Transmisă prin fir direct. — *Nota red.*

rit de glorie cu prilejul eliberării localității Velikokneajeskaia din lanțurile contrarevoluției. Am convins-gerea că reprimarea contrarevoluționarilor lui Krasnov și Denikin va fi dusă pînă la capăt.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

501

CĂTRE D.I. KURSKI

E timpul să adoptăm un regulament *general* al Consiliului Comisarilor Poporului.

1. Raportorilor li se acordă 10 minute.
2. Celor ce iau cuvîntul la discuție: prima oară — 5 minute, a doua oară — 3.
3. Nu se poate lua cuvîntul mai mult de două ori.
4. La ordinea de zi, 1 pentru și 1 contra, cite 1 minut.
5. Excepțiile sînt admise numai printr-o hotărîre *specială* a Consiliului Comisarilor Poporului³²⁵.

Scrisă nu mai tîrziu
de 5 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

502

*CĂTRE INSTITUȚIILE SOVIETICE DIN SARATOV
(COMITETUL GUBERNIAL
PENTRU APROVIZIONARE,
COMITETUL EXECUTIV GUBERNIAL,
COMITETUL EXECUTIV ORĂȘENESC ȘI ALTELE)

5.IV.1919

Mă asociez întru totul apelului adresat de Comisariatul poporului pentru aprovizionare de a acorda tot sprijinul „Consiliului pentru ocrotirea copiilor înfometati

din capitalele roșii“. La rindul meu, adresez rugămintea de a da tot concursul acestui „Consiliu pentru ocrotirea copiilor“.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

503

RĂSPUNS ȚĂRANILOR DIN JUDEȚUL SKOPIN³²⁶

Perceperea impozitului extraordinar de la țărani cu venituri mai mici decât cel mijlociu este *ilegală*. S-au luat măsuri pentru reducerea impozitelor aplicate țăranilor *mijlocași*. Zilele acestea va fi emis un decret în acest sens³²⁷. În legătură cu celelalte probleme, am să cer imediat informații comisarilor respectivi și vi se va trimite răspunsul.

5.IV.1919

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

504

INSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ

Să mi se amintească la Consiliul Comisarilor Poporului, în prezența lui Sereda și a lui Sviderski.

Trebuie întocmit un răspuns de comun acord cu Comisariatul poporului pentru *agricultură* și cu Comisariatul poporului pentru *aprovizionare*³²⁸.

Scrisă la 5 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

505

CĂTRE A.I. SVIDERSKI

5.IV.1919

Tovarăşe Sviderski,

Vă rog să-i primiţi pe delegaţi (sau să-i trimiteţi la Frumkin) şi să căutaţi să le îndepliniţi rugămintea, aşa cum ne-am înţeles³²⁹.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXVI

Se tipăreşte după manuscris

506

CĂTRE S.P. SEREDA ŞI A.D. ȚIURUPA³³⁰

Pentru Sereda și Țiurupa

Țăranul Filipp Ilici Bodrov (cu domiciliul în Moscova, la Școala silvică din Sokolniki) — fost muncitor în Petrograd, membru de partid de peste 20 de ani —, care are gospodărie în județul Venevsk, gubernia Tula (vreo 20 de membri ai familiei, care trăiesc laolaltă, fără să-și fi împărțit avutul; „țăran mijlocăș”), mă asigură că se pot aduce cereale la Moscova *cu căruțele* și de la 200 de verste (satul lui este situat la o distanță de 180 de verste). La noi, spune el, sînt cereale, ba chiar și surplusuri.

Iarna, zice el, s-a dus, dar și după *însămînțări* (care se sfîrșesc pe la sfîntul Nicolaie*) mai rămîne *oreo lună* timp liber (pînă la scosul bălegarului cu o săptămînă înainte de Sin Petru). Așa că ar trebui folosită această perioadă.

Trebuie să strîngeți *grabnic*, *imediat* date și informații și, dacă există *o cît de mică șansă*, să înfăp-

* din mai. — Nota trad.

tuiți o asemenea măsură, fiindcă din răsărit n-o să mai vină transporturi.

7.IV.1919

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,
V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

507

TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ
LUI V.L. PANIUȘKIN³³¹

Tovarășului Paniușkin

Să începeți imediat, fără a pierde nici un minut imbarcarea brigăzii și în cel mai scurt timp s-o porniți spre destinație. Veți pleca neapărat pe front cu brigada. Raportați de executare.

Lenin

Scrisă la 7 aprilie 1919

Se tipărește pentru prima oară,
după o copie dactilografiată

508

RADIOGRAME ADRESATE LUI BÉLA KUN³³²

1

7 aprilie, orele 13,45

Lenin vă roagă să transmiteți mesajul său de salut Republicii Sovietice Bavareze. El vă roagă, totodată, să-i trimiteți de urgență informații cit se poate de amănunțite. În special în legătură cu tot ce privește socializarea pământurilor în Bavaria.

Lenin

8 aprilie, orele 2,15

Vă rugăm să ne comunicați amănunte în legătură cu revoluția care a avut loc în Bavaria. Nu știm nimic altceva decât ceea ce s-a anunțat într-o scurtă radiogramă a guvernului sovietic bavarez. Vă rugăm să ne comunicați cum evoluează acolo evenimentele și dacă noul regim exercită o dominație deplină. Vă rugăm să ne transmiteți informațiile în legătură cu programul dv. în problema națională, pe care vi le-am cerut ieri. Cum stau lucrurile cu programul agrar al guvernului sovietic al Bavariei?

Lenin

„Münchner Neueste Nachrichten“
nr. 162 din 9 aprilie 1919

*În limba rusă se tipăresc
pentru prima oară,
după textul apărut în ziar
Tradus din limba germană*

509

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI N.N. KUZMIN³³³

8.IV.1919

Pentru Kuzmin, comandantul Armatei a 6-a,
la Vologda, Plesețkaia
sau oriunde s-ar afla

Telegramele dv. îmi fac impresia că englezii încearcă să ne tragă pe sfoară. De aceea, fără să anticipez asupra dispozițiilor pe care le veți primi de la conducerea dv. militară, vă rog, la rîndul meu, să întăriți pe toate căile paza și vigilența și, totodată, să vă îngrijiți de intensificarea ofensivei noastre.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

510

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL KAZAN

9.IV.1919

Kazan. Comitetul executiv gubernial
O copie la Comitetul militar-revoluționar

Din Iadrin s-a primit o reclamație, în care cetățenii Cernișev, Sorokin, Semionov și Gherman arată că stau de cinci luni în închisoare fără să fie anchetați. Verificați imediat dacă plingerea lor e întemeiată și dați-mi explicații.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXIV*

Se tipărește după manuscris

511

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.K. MININ³³⁴

Mulțumesc pentru știrile trimise. Vă rog să elaborați o serie de măsuri sistematice pentru o temeinică îmbunătățire a situației la Tula.

Lenin

Scrisă la 11 aprilie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXIV*

Se tipărește după manuscris

512

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.L. PANIUȘKIN

12.IV.1919

Petrograd
Pozern, pentru Paniușkin

Încetineala cu care se face imbarcarea și expedierea trupelor devine inexplicabilă. Trebuie să înțelegeți că

cea mai mică întârziere este o crimă. Ea nu se justifică prin nici un fel de lipsuri ale aprovizionării. Luați unitatea dv. militară și porniți neapărat, imediat.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

513

ÎNSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ³³⁵

Trebuie urmărit și controlat ca acest film să ruleze cât mai curînd în întreaga Moscova.

Scrisă la 12 aprilie 1919

Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris

514

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL OREL³³⁶

12.IV.1919

Orel. Comitetul executiv gubernial

O copie la Maloarhanghelsk, la comitetul executiv județean

A fost arestat scriitorul Ivan Volnii. Confratele său Gorki vă roagă foarte mult să vă purtați cât mai atent cu el și să faceți cercetări imparțiale. Nu s-ar putea să-l eliberați sub o serioasă supraveghere? Comunicați-mi telegrafic.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

515

CĂTRE I.I. IONOV

13.IV.1919

Tovarășe Ionov,

Am primit cele 20 000 de ruble. Alăturat vă trimit o chitanță.

Vă rog ca aceste 15 000 de ruble ce vi le trimit să le vărsați în fondul Editurii Sovietului din Petrograd din partea lui *P. Petrov*³³⁷.

Cu salutări comuniste, *N. Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

516

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.M. GORKI

14.IV.1919

Petrograd

Smolnii, pentru Gorki

Președintele comisiei de anchetă din Orel, Ciujinov, îmi comunică printr-o telegramă că Ivan Volnii a fost eliberat în mod provizoriu pînă la terminarea cercetărilor.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

517

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
COMITETULUI EXECUTIV TULA³³⁸

Tula

Comitetul executiv județean

Vă rog să-mi trimiteți cît mai curînd răspuns la următoarele întrebări:

1) A avut loc la Tula o consfătuire județeană pentru organizarea însămințărilor? 2) La jumătatea lunii martie sau când anume? 3) A propus cineva (cine anume?) să se trimită un mesaj de salut lui Lenin? 4) S-a adoptat o hotărîre a delegaților de a se trimite un asemenea mesaj, dar s-a votat împotriva trimiterii lui în numele comuniștilor? 5) Consfătuirea a fost dizolvată din această cauză? 6) Sau a fost dizolvată din alte cauze? 7) Dacă da, în ce împrejurări? 8) Dacă nu, n-au existat cumva alte fricțiuni, și în ce au constat ele? 9) Cîți delegați au participat la consfătuire? 10) Nu aveți cumva numele și adresele lor? 11) Cine a fost de față din partea comitetului executiv județean sau din partea secției agrare județene?

Pentru mine e foarte important să primesc răspuns *imediat*. Dacă nu puteți răspunde pe loc la toate întrebările, răspundeți-mi *numai decît* la acelea la care *se poate* răspunde imediat și fixați un termen în care veți răspunde și la celelalte.

Insist în mod categoric să mi se răspundă cit se poate de urgent, și pentru orice întîrziere fac răspunzător Comitetul executiv județean.

Vă rog să-mi trimiteți extrase cu *întregul* material în legătură cu această consfătuire, apărut în *toate* ziarele locale.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,
V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 16 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV

Se tipărește după o copie
dactilografiată

CĂTRE I.T. SMILGA*

Tovarășe Smilga,

Vă trimit pe tovarășul Purișev, muncitor din raionul Viborg, unde l-am și cunoscut, de altfel. După părerea mea, e un bun organizator. În momentul de față lucrează la comisariatul nostru, dar

* I.T. Smilga lucra, în această perioadă, la Consiliul militar-revoluționar al republicii. — *Nota red.*

rîvnește la o muncă mai activă. Din păcate însă, este din cale afară de modest. Stați de vorbă cu el și încadrați-l într-o muncă corespunzătoare. Ne vine greu să ne lipsim de el, dar vremurile sînt de așa natură că nu-l putem reține.

N.K. Ulianova

La rîndul meu, mă asociez rugăminții de a vă purta deosebit de atent cu tovarășul Purîșev, care îmi face impresia unui muncitor nu numai evoluat, dar și cît se poate de capabil.

17.IV.1919

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

*Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris*

519

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV

18.IV.1919

Petrograd
Smolnii, pentru Zinoviev

Am primit telegrama d-tale în care-mi comunicați că muncitorii din Petrograd au primit cu multă însuflețire decretul de mobilizare³³⁹. Azi am primit un amplu raport al comandantului-șef și din el reiese clar că este nevoie de o neslăbită încordare de forțe și de o rapiditate extraordinară. Caută să profiți de prezența lui Kalinin pentru a accelera transporturile din Petersburg. Pe cît posibil, trimite, și cu Kalinin, cît mai mulți oameni.

Lenin

*Publicată pentru prima oară
la 23 februarie 1938,
în ziarul „Pravda” nr. 53*

Se tipărește după manuscris

520

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C. G. RACOVSKI

Cifrată

Kiev, pentru Racovski

În ce privește eserii, vă sfătuiesc să nu primiți mai mult de trei, și aceștia trei să-i puneți frumuseț sub supravegherea bolșevicilor, iar dacă n-o să accepte, cu atât mai rău pentru ei: o să fim noi în câștig³⁴⁰. În ce privește sarcinile de ordin militar, vă mai amintesc încă o dată de două care sînt cele mai importante: luarea Rostovului și pătrunderea prin Bucovina. Trebuie să vă consacrați toate forțele îndeplinirii acestor două sarcini: anunțați de primirea lor pe Podvoiski și pe Antonov. Cît despre planurile lui Dîbenko, vă pun în gardă împotriva unei aventuri — mă tem că operația se va termina printr-un eșec și lui i se va tăia legătura cu forțele principale³⁴¹. Nu e mai rezonabil ca el, cu forțele de care dispune, să înlătore pe Mahno și să dezlănțuie un atac împotriva Taganrogului și a Rostovului? De hotărît hotărăști d-ta, dar te sfătuiesc să chibzuiești bine de tot.

*Lenin**Scrisă la 18 aprilie 1919**Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXVI**Se tipărește după manuscris*

521

CĂTRE F.E. DZERJINSKI³⁴²

Tovarășe Dzerjinski,

Te rog foarte mult să institui o anchetă *mai severă*.
18.IV.

*Lenin**Scrisă la 18 aprilie 1919**Se tipărește pentru prima oară, după manuscris*

522

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.I. SOKOLNIKOV

Cifrată

Pentru Sokolnikov

Sint foarte îngrijorat de incetineala cu care se desfășoară operațiile împotriva bazinului Donețului și a Rostovului. Ele trebuie accelerate, dar, se înțelege, numai cu forțe serioase. Elaborați, în acest scop, directive practice, și noi le vom supune aprobării Comitetului Central, atât pentru ucrainenii cît și pentru ai noștri. E cît se poate de rușinos că înăbușirea răscoalei cazacilor întirzie³⁴³. Răspundeți-mi mai amănunțit.

*Lenin**Scrisă la 20 aprilie 1919*

*Publicată pentru prima oară
în 1954, în revista
„Proletarskaia Revoluția” nr. 3*

Se tipărește după manuscris

523

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL TAMBOV

20.IV.1919

Tambov

Comitetul executiv gubernial

Alăturat vă trimit o telegramă primită din Tambov³⁴⁴. Vă rog să mai convocați o adunare a acestor 252 de membri (nu este clar dacă aceștia sînt *toți* membrii cooperativei sau numai o parte din ei, și din cîți anume) și să le aduceți la cunoștință următoarele:

„Decretul cu privire la înființarea comunelor de consum în vederea unei juste repartiții a produselor a fost adoptat de Consiliul Comisarilor Poporului. Nu este

echitabil ca la repartitia produselor necesare *intregii* populații să participe numai *o parte* din populație, așa cum se întâmpla în capitalism. În toate țările sub regim capitalist, cooperativele cuprind îndeosebi păturile superioare ale muncitorilor și țăranilor. Acum este neapărat necesar ca nu numai aceste pături superioare, ci *toți*, absolut toți oamenii muncii să participe la repartitia produselor.

Cu greu veți găsi printre marii fondatori ai mișcării cooperatiste mondiale vreunul care să nu susțină că ea urmează să se transforme în socialism. Acum iată că a venit vremea unei asemenea transformări, și cele mai bune elemente ale cooperației nutresc un sentiment de simpatie față de o asemenea *evoluție* a ei, concretizată în decretul cu privire la transformarea cooperativelor în comune de consum, *în care să fie cuprinsă întreaga populație muncitoare a țării.*

Membrii comunelor de consum *păstrează* dreptul de a exercita controlul în deplină independență, ca și dreptul de a se gospodări singuri. Iată de ce rog adunarea să-și revizuiască hotărîrea, să considere obligatorie aplicarea decretului Consiliului Comisarilor Poporului și să nu împingă puterea muncitorilor și țăranilor la adoptarea unor măsuri de constrîngere, care n-ar fi de dorit.

Președintele C.C.P., *V. Ulianov (Lenin)*“

Dați citire în fața adunării acestei părți cuprinse în ghilimele și publicați-o în ziarul local. Explicați mai amănunțit (și *cu tact, fără violențe de limbaj*) cele expuse de mine. Comunicați-mi telegrafic de executare.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

524

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISIEI
EXTRAORDINARE FERROVIARE DIN JLOBIN

21.IV.1919

Jlobin

Ceka feroviară

O copie la comitetul executiv județean
O copie la Moghilev, pentru comitetul executiv gubernial

Rabkin, dirigintele farmaciei, se plînge că Ceka feroviară i-a confiscat bicicleta*. Faceți imediat o anchetă severă și controlați. Telegrafiați; dacă nu există motive speciale sau de ordin militar, cei vinovați de confiscarea bicicletei trebuie pedepsiți³⁴⁵.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

525

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
LUI I.I. VAȚETIS ȘI S.I. ARALOV³⁴⁶

Cifrat

Serpuhov

Pentru Vațetis, comandant-șef,
și Aralov, membru al Consiliului militar-revoluționar
al republicii

Înaintarea pe teritoriul Galiției și al Bucovinei este necesară pentru a face legătura cu Ungaria Sovietică. Este o sarcină care trebuie rezolvată cât mai repede și mai temeinic; dacă n-ar fi această sarcină, n-am avea

* În telegrama adresată lui V.I. Lenin, G.M. Rabkin arăta că avea absolută nevoie de bicicleta pentru a ține legătura cu medicul, care locuia departe de farmacie. — Nota red.

nevoie să ocupăm Galiția și Bucovina, intrucit armata ucraineană sub nici un motiv și în nici un caz nu trebuie distrasă de la cele două sarcini principale ale ei: prima — aceea de a ajuta Donbassul, și aceasta e o sarcină de mare importanță și de extremă urgență. Acest ajutor trebuie acordat cu toată promptitudinea și să fie de mari proporții. A doua sarcină constă în stabilirea unei legături temeinice pe calea ferată cu Ungaria Sovietică. Comunicați-mi ce directive i-ați dat lui Antonov și ce măsuri ați luat pentru a controla aplicarea lor.

Președintele Consiliului Apărării, *Lenin*

Scrisa la 21 sau 22 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară parțial la 21 aprilie 1957, în „Literaturata Gazeta” nr. 48

Publicată integral în limba ucraineană în 1958, în cartea „Lupta oamenilor muncii din Bucovina pentru eliberare socială și națională și pentru realipirea la R.S.S. Ucraineană. 1917—1941”, Cernăuși

În limba rusă a fost publicată pentru prima oară în întregime în 1961, în cartea „Din istoria războiului civil din U.R.S.S.”, vol. 2

Se tipărește după noua scrisoare

526

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Cifrat

Kiev, pentru Antonov

O copie pentru Podvoiski și Racovski

Sokolnikov îmi comunică, într-o telegramă, că Denikin în Donbass, a folosit în chip minunat răgazul obținut, că s-a consolidat și a adunat forțe mai proaspete decât ale noastre. Pericolul e imens. Ucraina e datoare să considere Frontul din Donbass ca fiind, indiscutabil, cel mai important front ucrainean și să îndeplinească cu orice preț și fără întârziere sarcina, fixată de comandantul-șef, de a da întăriri puternice pentru sectorul Donbass-

Mariupol. Din materialele informative trimise de Podvoiski reiese că în Ucraina, chiar fără să socotim Odesa, se află o mare cantitate de echipament militar; nu trebuie să-l ții neîntrebuințat, ci să alcătuiți imediat unități din muncitorii din Donbass, precum și alte unități noi, în vederea cuceririi orașelor Taganrog și Rostov. Ați mobilizat pe toți ofițerii din Ucraina? Cu orice preț trebuie sporite repede și considerabil forțele de luptă îndreptate împotriva lui Denikin. Informați-ne mai amănunțit și cereți ca telegramele dv. să fie cifrate mai îngrijit, ca să se poată înțelege totul.

22.IV.1919

Lenin

Publicată pentru prima oară
la 20 ianuarie 1929, în ziarul
„Krasnaia Zvezda“ nr. 17

Se tipărește după manuscris

527

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV JUDEȚEAN ELEȚ³⁴⁷

23.IV.1919

Eleț. Comitetul executiv județean

Cercetați imediat cazul lui Goricev și al tovarășilor săi, cărora li s-a confiscat seara în stația Eleț. Controlați dacă au fost eliberate chitanțe și dacă confiscarea era legală. Vedeți dacă nu trebuie să li se restituie întreaga cantitate sau o parte din ea. Telegrafiați.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

528

CĂTRE E.M. SKLEANSKI³⁴⁸

Tovarășe Skleanski,

Aici e vorba chiar de ceea ce s-a hotărît ieri.

Este necesar ca în cel mai scurt timp, *i m e d i a t* chiar:

1) să fie întocmit un *text* de directivă a C.C. către toți „naționali” cu privire la *unitatea* (fuzionarea) pe plan militar*;

2) să fie dat și presei, ca să fie comentat într-o serie de articole;

3) să se întocmească *imediat*, chiar azi, un proiect de decret cu privire la *instrucția militară generală* (să se ia 100%, iar nu 75%³⁴⁹);

4) să se ia ca bază: 24 000 — efectiv de comandă. Dacă socotim de fiecare câte 10, înseamnă că se poate crea o armată de 240 000 de oameni.

Să se verifice toate acestea și să se fixeze ca o normă, imediat, atât pentru *Dirrecția centrală a aprovizionării* din Rusia, cât și pentru cea din Ucraina.

Scrisă la 24 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

529

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI K.A. MEHONOȘIN

24.IV.1919

Telegramă militară
extra urgentă

Cifrat

Astrahan,
pentru Mehonoșin

E foarte ciudat că dv. trimiteți numai telegrame în care vă lăudați cu viitoare victorii. Examinați fără întârziere următoarele chestiuni:

întii — dacă nu s-ar putea accelera luarea orașului Petrovsk pentru a face posibil transportul petrolului de la Grozni;

al doilea — dacă n-ar putea fi cucerită regiunea gurii fluviului Ural și a orașului Guriev pentru a aduce de acolo petrol, căci e o lipsă grozavă de petrol.

* Vezi „Proiectul de directivă a C.C. cu privire la unitatea pe plan militar”, în V.I. Lenin. Opere complete, vol. 38, București, Editura politică, 1966, ed. a doua, p. 400-401. — Nota red.

Depuneți toate eforturile pentru a obține cât mai repede petrol și telegrafiați mai amănunțit*.

Lenin

*Publicată pentru prima oară parțial
în 1930, în „Războiul civil
din 1918—1921”, vol. III*

*Publicată în întregime în 1950,
în V.I. Lenin. Opere,
vol. 35, ed. a 4-a*

Se tipărește după manuscris

530

CĂTRE E.M. SKLEANSKI

Trebuie să trimitem *astăzi*, sub semnătura dv. și a mea, o telegramă *drastică* Marelui stat-major și comandantului *Frontului de vest*, cărora să le arătăm că sint *obligați* să procedeze cu *maximum* de energie și *rapiditate* la eliberarea orașului Vilno³⁵⁰.

Scrisă la 24 aprilie 1919

*Publicată pentru prima oară
la 23 septembrie 1925,
în ziarul „Pravda” nr. 217*

Se tipărește după manuscris

531

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMANDANTULUI-ȘEF ȘI CONSILIULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR AL FRONTULUI DE VEST

Cifrat

Serpuhov, pentru comandantul-șef

Consiliul militar-revoluționar al Frontului de vest

De cînd am pierdut orașul Vilno, Antanta a devenit și mai insolentă. Trebuie să acționăm cu cea mai mare rapiditate pentru a recuceri în timpul cel mai scurt acest oraș, astfel ca să nu permitem albilor să aducă forțe și să-și consolideze pozițiile. Accelerăm transportul întăririlor trimise și acționăm cu mai multă energie. Statul-

* În partea de sus a acestui document, V.I. Lenin a scris: „Тов. Медеан, теу! Прегăтіті еіфрул ęі спунеті-лі луй Склеанскі кă-лі рог сă-мі телефонеуе индатă ее вине. 24.IV. *Lenin*”. — *Nota red.*

major să urmărească cu maximum de vigilență operațiile ce se desfășoară în acest sector.

Președintele Consiliului Apărării, *Lenin**

Scrisă la 24 aprilie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV*

*Se tipărește după textul
scris de E.M. Skleanski
și semnat de V.I. Lenin*

532

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.I. SOKOLNIKOV

Cifrată

Pentru Sokolnikov

Rebeliunea trebuie, cu orice preț, să fie imediat și complet lichidată. Din partea C.C. a fost trimis Beloborodov. Mă tem că faceți o greșală nerecurgînd la măsuri drastice, dar, dacă sînteți absolut convins că nu dispuneți de forțe suficiente pentru o reprimare cruntă, necruțătoare, telegrafiați-mi imediat, în mod amănunțit. Nu s-ar putea făgădui o amnistie spre a obține cu acest preț dezarmarea lor totală? Răspundeți-mi imediat. Vă trimitem încă efectivul a două școli pregătitoare de cadre de comandă.

Lenin

Scrisă la 24 aprilie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

533

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI,
V.A. ANTONOV-OVSEENKO,
N.I. PODVOISKI ȘI L.B. KAMENEV

Kiev

Pentru Racovski, Antonov,
Podvoiski și Kamenev

Trebuie să ne ajutați cu orice preț, din toate puterile și cît mai repede cu putință să zdrobim pe cazaci și să

* Telegrama e semnată și de E.M. Skleanski, vicepreședinte al Consiliului militar-revoluționar. — *Nota red.*

eliberăm Rostovul, fie chiar cu prețul unei slăbiri temporare a frontului în vestul Ucrainei. Altfel ne așteaptă un dezastru.

Lenin

Scrisă la 24 aprilie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1934,
în revista „Proletarskaia Revoluția”
nr. 3*

Se tipărește după manuscris

534

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Cifrat

Kiev, pentru Antonov

O copie pentru Racovski, Podvoiski și Kamenev

Am primit telegrama cifrată, precum și proiectul dv. de separare a Frontului de sud de Frontul ucrainean. Pentru telegramă vă mulțumesc, iar pentru proiect am numai cuvinte de reșoș, pentru că el nu e altceva decât un joc de-a neatirnarea³⁵¹. Trupele ucrainene să fie transferate neapărat, imediat și cu orice preț, în vederea eliberării Taganrogului. Telegrafiați-mi.

Lenin

Scrisă la 25 aprilie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

535

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI

C i f r a t

Kiev, pentru Racovski

Rezoluția eserilor din Ekaterinoslav arată că avem de-a face cu niște nemernici, cu niște apărători ai chiaburilor³⁵². Trebuie să declanșați o campanie de presă împotriva lor, pentru că îi apără pe chiaburi și susțin lozinca: să ne

opunem centralizării. Trebuie să le cereți să demaște pe chiaburi și să lupte împotriva vînzării libere a cerealelor de către țărani. În cadrul guvernului trebuie să-i țineți din scurt prin directive foarte precise, să-i puneți sub o strictă supraveghere și să fiți pregătiți ca, în caz că se abat cît de cît de la linia guvernului în problemele aprovizionării, cooperăției, finanțelor și în problema unei strînse apropieri de Rusia, să-i înfierăți și să-i izgoniți. Informați-mă mai des.

Lenin

Scrisă la 25 aprilie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1950,
în V.I. Lenin. Opere,
vol. 29, ed. a 4-a*

Se tipărește după manuscris

536

CĂTRE N.I. BUHARIN

Tov. Buharin,

Publicați această rezoluție, însoțind-o cu o analiză temeinică și calmă, în care să demonstrați *în mod amănunțit* că *aceste* oscilări ale socialiștilor-revoluționari spre chiabur și spre separarea de Rusia, adică spre *fărîmîțarea* forțelor acum, cînd ne aflăm față în față cu Kolceak și Denikin, înseamnă *în mod obiectiv un sprijin* acordat burgheziei și lui Kolceak³⁵³.

25.IV

Lenin

Scrisă la 25 aprilie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegcri din Lenin“, vol. XXXV*

Se tipărește după manuscris

537

CĂTRE E.M. SKLEANSKI³⁵⁴

Trebuie să mai stați de vorbă cu Dzerjinski ca să vă dea niște oameni din *cei mai energici*. Să nu mai trimitem și forțe armate?³⁵⁵

Dacă lucrurile continuă să meargă prost, o să fie nevoie să se recurgă și la *vicleșuguri*.

Scrisă la 25 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

538

CĂTRE E.M. SKLEANSKI

Trebuie ca dv.: 1) să trimiteți *astăzi* telegrame în care să cereți Consiliului militar-revoluționar al *Frontului de est și a r m a t e i* să ia măsuri urgente pentru sprijinirea trupelor de la Cistopol;

2) să vorbiți *astăzi personal*, prin fir direct, cu Frontul de est.

Lenin

Scrisă la 26 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară
la 23 septembrie 1925,
în ziarul „Pravda“ nr. 217

Se tipărește după manuscris

539

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.I. GUSEV

26.IV.1919

Pentru Gusev

Trebuie luate măsuri urgente pentru sprijinirea apărătorilor orașului Cistopol. Ați acordat suficientă atenție acestei chestiuni? Ați epuizat toate posibilitățile? Comunicați-mi telegrafic.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

540

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI K.A. MEHONOȘIN

C i f r a t

Astrahan

Tovarășului Mehonoșin

Dintr-un comunicat de la 23 aprilie reiese că navele „Ardagan“ și „Kars“ de la Baku au trecut nepedepsite la Guriev. Așadar, cei de la Astrahan ne promit cu multă vanitate mari victorii pe viitor, și în același timp îl lasă pe inamic să pătrundă în Guriev. Așa ceva e revoltător și dă chiar de bănuț că aici e la mijloc o trădare sau un act de sabotaj premeditat. Cerem din partea dv. control sever, inspecție personală, supraveghere atentă, vigilență trează.

Lenin

Scrisă la 26 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

541

CĂTRE G.E. ZINOVIEV³⁵⁶

Tovarășe Zinoviev,

Citește această scrisoare și arată-i-o și tovarășului Badaev. Trebuie să-i pui *serios* în vedere că, dacă se mai întâmplă încă o dată să nu respecte dispozițiile de la centru, *îl vom deferi justiției*. Cu asta nu-i de glumit.

Cere-i să semneze de luare la cunoștință.

26.IV

Lenin

P.S. *Înapoiază-mi* această scrisoare împreună cu materialele anexate.

Scrisă la 26 aprilie 1919

Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris

542

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.B. KAMENEV

Ekaterinoslav, trenul lui Kamenev
Pentru Kamenev

Directiva în legătură cu Donbassul a fost repetată de mult. Căutați să obțineți o verificare efectivă, din care să se vadă: ce anume a sosit, în ce cantitate, când și unde, sau, dacă e pe drum, unde se află. De Ioffe nu-i nevoie în Crimeea, ci în guvernul Ucrainei, într-un post pe care i-l va încredința Racovski pentru a lupta împotriva neatrănării, iar în Crimeea vom trimite pe altcineva, în nici un caz pe Dibenko.

Lenin

Scrisa la 28 aprilie 1919

*Se tipărește pentru prima oară,
după textul descifrat
al blanchetei de telegramă*

543

SCRISOARE DE RECOMANDARE
DATĂ LUI V.S. MIȘKEVICI

29.IV.1919

Recomand prin prezenta pe tovarășul Valentin Serghievici Mișkevici ca pe un comunist și totodată ca pe un lucrător de ireproșabilă onestitate. Țin să adaug că, după mărturiile unor tovarăși care l-au văzut cum lucrează și care merită toată încrederea, dînsul posedă aptitudini de organizator.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

*Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXVI*

Se tipărește după manuscris

544

CĂTRE G.E. ZINOVIEV

30.IV.1919

Tov. Zinoviev,

Stînd de vorbă cu tov. Emelianov, am fost tare uimit să aflu că o seamă de muncitori din Petersburg, dintre cei mai buni și mai de nădejde, își irosesc, ca și el, în mod *inutil* forțele în ocupații pur tehnice, de felul transporturilor auto.

Așa ceva e de neiertat! Pentru muncile tehnice pot fi angajați și oameni oarecare sau necunoscuți, adică din aceia despre care nu știm dacă sînt sau nu cinstiți. Iar oameni ca Emelianov trebuie trimiși *la sate*, în *administrație*, în conducere, în comitetele executive județene, unde există puțini oameni cinstiți și unde se simte mare nevoie de ei.

Nu s-ar putea ca tov. Emelianov, împreună cu alți 5—10 prieteni ai săi, să constituie acolo, la Petrograd, un *grup de inițiativă* al muncitorilor, care să selecționeze 300—600 de muncitori din localitate avînd recomandări foarte serioase din partea partidului și a sindicatelor pentru a fi trimiși, cîte unul sau cîte doi, în diverse comitete executive județene din întreaga Rusie?

Eu aș sprijini fără rezerve un asemenea plan. Toți acești oameni (care din cauza vîrstei lor înaintate nu pot merge la război) să fie scoși din muncile tehnice și din posturile *în care pot fi înlocuiți* și să fie numiți în funcții *administrative* la sate. Fără un asemenea grup de muncitori de nădejde și deosebit de experimentați din Petrograd nu vom putea obține o serioasă îmbunătățire a stării de lucruri la sate.

Cu salutări, *Lenin*

CĂTRE ORGANIZAȚIILE DIN PETROGRAD

Am primit un amănunțit raport din partea lui Vațetis și a șefului de stat-major. *Concluzia este tristă*. Este nevoie de o efectivă încordare de forțe. *Nu trebuie să lăsăm* ca avântul actual să scadă, ci să facem ca el să se mențină cel puțin două luni, și *chiar să crească*. Altfel nu vom termina războiul, pe care trebuie să-l terminăm *cu orice preț*, întrucît simptomele de oboseală a maselor (100 000 de dezertori) devin din ce în ce mai frecvente.

Am discutat cu Troțki următoarele măsuri:

1) Să trimitem în regiunea Donului vreo 3 000 de muncitori din Petersburg *nemobilizabili* și neînarmați. Aceasta în vederea organizării muncii, a slăbirii forței cazacilor, a descompunerii lor *din interior*, a instalării printre ei, a creării de grupuri pe sate ș.a.m.d.

2) Să luăm toate măsurile pentru a pregăti încă o flotilă, și apoi încă una, pe Volga. În special *prin reparații*.

3) Același lucru în ceea ce privește artileria (fără să luăm nimic de pe linia din Karelia). Trebuie să mai vedem *încă o dată*, împreună cu militarii, dacă n-am putea să ajutăm răsăritul cu artilerie.

4) Să stringem arme, *în special din cele stricate* (la Tula s-ar putea repara câte 800 pe zi; cei de-acolo *n-au de lucru*).

5) Să mobilizăm în continuare muncitorii din Petrograd pentru a-i trimite în regiunea Donului și în Ucraina.

Am primit azi o telegramă de la Zinoviev, care îmi face cunoscut că mai multe uzine din Petrograd, din cele mari, au încetat lucrul din lipsă de petrol. Nu l-am putut găsi la telefon pe Krasin. Când îl găsesc, îi comunic. Dar cred că petrol nu mai este și nici n-o să fie. Vă sfătuiesc să-i trimiteți *pe toți* acești muncitori în Ucraina, la Don și în Răsărit pentru trei luni. E absurd să stea la Petrograd, să rabde de foame și să se prăpădească, cînd ar putea să se ducă să procure cereale și cărbuni.

6) Totodată să continuăm mobilizarea activiștilor de partid, îndeosebi în localitățile din apropierea frontului.

Trebuie să „prădăm“ mereu Petrogradul, adică să-i luăm mereu oameni; altfel nu va fi salvat nici el și nu va fi salvată nici Rusia.

Diversele instituții administrative și cultural-educative ale orașului pot și trebuie să-și reducă, timp de trei luni, activitatea lor *la o zecime*.

În felul acesta vom salva și Rusia și Petrogradul.

Alți muncitori de nivelul celor din Petrograd nu mai avem.

Cu salutări, *Lenin*

*Scrisă în a doua jumătate
a lunii aprilie 1919*

*Publicată pentru prima oară
în 1932, în revista
„Krasnaia Letopis“ nr. 5-6 (50-51)*

*Se tipărește după o copie
ductilografată*

546

CĂTRE L.B. KAMENEV³⁵⁷

Nici în iunie n-o să fie prea târziu să facem asemenea concesii neprincipiale. Ţiurupa afirmă că în timp ce Direcția generală a achiziționărilor a strins câteva *milioane* (nenormate), „achiziționarea liberă“ a stricat toată treaba și a dat *cu mult mai puțin*.

Să verificăm aceste cifre — *g l o b a l e*.

1) Cit a colectat (și a adus) (de fapt) Direcția generală a achiziționărilor în *două* sau *trei* luni?

2) Cit a adus collectorul „liber“ în *februarie + martie*?

Scrisă în aprilie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV*

Se tipărește după manuscris

517

CĂTRE M.M. KOSTELOVSKAIA³⁵⁸

S-o înțelegeți așa cum este, și anume ca o hotărîre a Comitetului Central. Sintem *în timp de război*. Totul trebuie mobilizat pentru *ce-i mai greu*.

Scrisă în aprilie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXVII*

Se tipărește după manuscris

518

*CĂTRE STATUL-MAJOR AL ARMATEI
A 2-A SOVIETICE UCRAINENE ȘI CĂTRE
TOȚI TOVARĂȘII DIN ACEASTĂ ARMATĂ

2.V.1919

Aduc cele mai calde mulțumiri tovarășilor din Armata a 2-a sovietică ucraineană și îmi exprim profunda mea recunoștință pentru tancul trimis de ei în dar³⁵⁹.

Acest dar ne este scump nouă tuturor. Le este scump muncitorilor și țăranilor din Rusia, care văd în el o dovadă a eroismului fraților ucraineni; le este scump și pentru că constituie o mărturie a eșecului total al Antantei, care părea atît de puternică.

Trimit un călduros salut și cele mai bune urări de succes muncitorilor și țăranilor din Ucraina și Armatei Roșii ucrainene.

Președintele Consiliului Apărării,

V. Ulianov (Lenin)

*Publicată pentru prima oară în 1926,
în revista „Voennii Vestnik”, nr. 3*

Se tipărește după manuscris

549

CĂTRE I.E. RUDZUTAK³⁶⁰

Pentru *R u d z u t a k*

Telegrama asta am primit-o la 2.V!!!!!! Să le trageți o săpuneală strașnică. A fost expediată la 27.IV și tre-

РОССИЙСКАЯ
ФЕДЕРАТИВНАЯ
СОВЕТСКАЯ РЕСПУБЛИКА.

Председатель Совета
РАБОЧЕЙ и КРЕСТЬЯНСКОЙ
ОБОРОНЫ.

—с—
Москва, Кремль.

Л. Ф. Л. 1919
№.....

Штаб 2-ой Украинской
Соборной Армии
и всем товарищам этой
армии.

Примому своим саперу из
отряда Днепропетровского и украин-
ского полковника Стрельца
Украинской Соборной Армии
по поводу приказания в подарок
манка.

Этот подарок должен быть
всем, дорогим работникам и
президентам России, как докум.

buia s-o primesc *cel mai tîrziu* la 28.IV. (Comunicați celor vinovați că sînt sancționați cu mustrare și avertisment și trimiteți-mi semnăturile lor de luare la cunoștință.)

2.V

*Lenin**Scrisă la 2 mai 1919**Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXIV**Se tipărește după manuscris*

550

CĂTRE E.M. SKLEANSKI³⁶¹Pentru *Skleanski*

Acest lucru este **f o a r t e** important; trebuie să le *l ă s ă m* o parte din Divizia a 33-a și să cerem lui Vațetis, la Astrahan, să ne trimită *n u m a i d e c î t* o telegramă *c î t se poate de exactă* în legătură cu această chestiune.

2.V

*Lenin**Scrisă la 2 mai 1919**Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV**Se tipărește după manuscris*

551

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI
MILITAR GUBERNIAL MINSK

3.V.1919

Minsk. Comitetul militar gubernial

O copie la comitetul gubernial al bolșevicilor

Feodor Aleksandrovič Armand, pilot observator în detașamentul 38 de aviație, pe care-l cunosc personal, merită încredere, deși este fost ofițer și necomunist. Rog pe tovarășii ostași și comisari ai Armatei Roșii să nu adopte față de el o atitudine bănuitoare. Comunicați,

telegrafic, de transmiterea acestei telegrame unității militare respective.

Președintele Consiliului Apărării, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

552

CĂTRE A.E. BADAEV³⁶²

Către *B a d a i c i*

Tovarășe Badaev,

Să nu faci nazuri, că nu ești domnișoară. Ai fost întrebat nu dacă consideri că „tot ce ai făcut d-ta” este „*perfect (!) just*” (ceea ce ar fi ridicol!!), ci dacă ai îndeplinit *t o a t e* dispozițiile primite de la centru. Și în legătură cu asta d-ta taci milc! Pune-te pe treabă, **n o i n u - ț i p r i m i m d e m i s i a**. Caută ca de acum înainte să aduci la îndeplinire toate dispozițiile primite de la centru. Și nu mai debita afirmația, cu totul deplatată, că aici e vorba de „uneltiri”.

4.V

Cu salutări, *Lenin*

Scrisă la 4 mai 1919

Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

553

TELEGRAMĂ
ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO
ȘI N.I. PODVOISKI

K i e v, pentru Antonov și Podvoiski

O copie pentru Racovski

Comitetul Central al partidului sancționează cu mustrare severă pe Antonov și pe Podvoiski pentru că, în ciuda promisiunilor lor și a repetatelor insistențe, n-au întreprins absolut nici o acțiune serioasă pentru elibe-

rarea Donbassului. Comitetul Central le cere să-și încordeze toate forțele și îi previne că altfel îi va trimite în fața instanțelor de partid.

In numele Comitetului Central, *Lenin**

Expedită

5/V.2.37

Scrisă la 5 mai 1919

*Publicată pentru prima oară în 1959,
n. „Culăgeri din Lenin”, vol. XXXVI*

Se tipărește după manuscris

554

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI,
V.A. ANTONOV-OVSEENKO ȘI N.I. PODVOISKI

5.V.1919

Cifrat

Kiev, pentru Racovski,
Antonov și Podvoiski

Nici pină azi n-am primit de la dv. un răspuns precis, concret, din care să se vadă ce unități au fost trimise în Donbass, cite puști, săbii și tunuri și în ce gară se află primele eșaloane. Pierderea Luganskului dovedește că au dreptate aceia care vă acuză de tendințe de neatîrnare și de anumite intenții în legătură cu România. Înțelegeți că vă veți face vinovați de catastrofă dacă întârziati să dați un ajutor serios Donbassului.

Lenin

Rog să mi se înapoieze cu mențiunea: trimisă cifrat, la orele—și—minute.

U r g e n t ă

5.V

Lenin

*Publicată pentru prima oară
în 1934, în revista
„Proletarskaia Revoliuția” nr. 3*

Se tipărește după manuscris

* Urmează semnăturile lui I.V. Stalin și N.N. Krestinski, serise de V.I. Lenin. — *Nota red.*

555

CĂTRE SOVIETUL DIN MOSCOVA
SAU CĂTRE COMITETUL DIN MOSCOVA
AL P.C.(b) DIN RUSIA

5.V.1919

Către Sovietul din Moscova
Tovarășului Ilia sau tovarășului Zagorski,
sau la secretariatul Comitetului din Moscova

Recomand pe aducătorul prezentei scrisori, tovarășul Filipp Ilici Bodrov, membru de partid *din 1894*; Nadejda Konstantinovna îl cunoaște *încă de atunci*, de la Petersburg. Este un activist de partid cu experiență și vrea să lucreze în *orașul Moscova*; pină acum n-a putut veni mai aproape din cauza unor chestiuni personale.

Vă rog foarte mult să-i dați imediat o muncă. În loc de o muncă de partid, în momentul de față ar fi, poate, mai necesar să fie plasat la *E r o**.

Cu salutări, *Lenin*

Rog să i se permită aducătorului acestei scrisori, tovarășul F.I. Bodrov, să intre la Sovietul din Moscova.

5.V

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

556

CĂTRE G.V. CICERIN ȘI M.M. LITVINOV³⁶³

Dragi tovarăși,

Vă trimit observațiile mele. Întrucît nu există divergențe de ordin principial, urmează să hotărîți dv. singuri. Sfatul meu este să folosiți toate acestea pentru *propagandă*, fiindcă e limpede că aici *nu* poate fi vorba de *altceva*.

* Organizația unică pentru lucrările de descărcare de la nodul de cale ferată Moscova de pe lîngă Sovietul din Moscova. — Nota red.

Să fim cât mai amabili cu Nansen și de-a dreptul *imper-*
tinenți cu Wilson, Lloyd George și Clemenceau, căci
așa e mai bine și acesta este *singurul* ton just pe care-l
putem adopta față de ei.

6.V. Lenin

Cred că ambele răspunsuri sînt perfect valabile — propunerea unei întrevederi cu Nansen și mulțumirile adresate lui. Totuși, mi se pare că ar fi indicat să extindem și *mai mult* latura *propagandistică*, să profităm de faptul că Antanta, care de obicei ascunde destul de ușor de toată lumea celelalte documente ale noastre*, *tocmai acest răspuns*, ca o excepție, *nu* poate să-l treacă sub tăcere.

De aceea v-aș sfătui să profitați de această împrejurare în interesul propagandei și să dați *o mai mare* dezvoltare paragrafului cu latura (α) *umanitară* și (β) *politică*.

(α) Vă referiți la caracterul umanitar (s-ar părea chiar *exclusiv* umanitar) al propunerii? Pentru asta îi aducem multe *mulțumiri* și complimente lui Nansen *personal*. Dacă sînt scopuri umanitare, atunci fiți buni și *nu amestecați* politica, ci trimiteți imediat ajutor (acest lucru trebuie subliniat). Trimiteți imediat! Sîntem gata chiar *să plătim* și de trei ori cât face și *vă* primim bucuroși pentru control și *vă* dăm toate garanțiile. Această idee să fie dezvoltată, amplificată, elucidată. *Fixați locul și data tratativelor!*

Dar dacă este vorba de încheierea unui *armistițiu*, înseamnă că e *politică!* Dv. însă, domnule Nansen, sînteți un om cult și înțelegeți prea bine că *orice* război și *orice* armistițiu este *politică*. Așadar, dv. ați îmbinat „umanitarul“ cu „politicul“ și le-ați amestecat! Explicați-i, ca unei fetișcane de 16 ani, de ce un armistițiu este *politică*.

(β) Este bine să se amestece „umanitarul“ cu „politicul“? Nu e bine de loc, fiindcă e o ipocrizie de care *dv.* nu sînteți de vină și noi *nu pe dv.* vă acuzăm. Căci

* E vorba de repetatele apeluri oficiale adresate statelor Antantei cu propuneri de pace (vezi V.I. Lenin. Opere complete, vol. 39, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 373). — *Nota red.*

despre politică trebuie să vorbești *deschis*, și nu camuflându-te sub masca „umanitarismului“.

Și din moment ce *d v.* ne-ai vorbit de politică, să ne iertați că ne vedem *obligați* să vă dăm un răspuns de fond.

(β¹) Dacă prin armistițiu *se urmărește încheierea păcii*, dv. știți foarte bine că noi sîntem *pentru*. Noi am acceptat să participăm la o conferință (*chiar!*) în insula Prinkipo, [acest lucru l-am confirmat lui Bul-lit, care, din păcate, s-a dovedit a fi și el, ca și întreaga *politică americană, sub influența* lui Clemenceau și a lui Lloyd George, fiindcă tot ceea ce ne-a promis el, asigurându-ne că America va determina pe Clemenceau și Lloyd George să se supună, a rămas *neîn-deplinit* (e bine să-l „întărităm“ pe Wilson!)³⁶⁴]*.

Conferința din insula Prinkipo *nu* am subminat-o noi, ci *monarhiștii și cei ce pun la cale pogromuri împotriva evreilor, cei ce dau pămînturile înapoi moșierilor*. Să explicați, să dezvoltați, să demonstrați aceste trei puncte, și anume că Denikin și Kolceak 1) sînt monarhiști; 2) pun la cale pogromuri împotriva evreilor; 3) restabilesc proprietatea moșierească, introduc răscumpărarea pentru țărani.

Noi am acceptat un armistițiu *în vederea unor tratative* de pace care să fie purtate, firește, *cu adevărații* vinovați de război, iar nu cu marionetele lor; cu alte cuvinte cu Anglia, Franța și America. Să explicați în mod amănunțit că *ele* duc războiul cu navele *lor* de război, *tunurile* lor, *cartușele* lor, *ofițerii* lor. Să arătați *pe larg* cît de falsă este această „renunțare la intervenție“ atunci cînd *ei susțin* (și-i asmut) pe estoni, finlandezi, polonezi.

(β²) Mai departe, dacă prin armistițiu *nu se urmărește pacea*, ci un anumit joc politic, noi *nu-l acceptăm*. Cu pacea nu e de glumit. *Nimeni* nu va reuși să ne tragă pe sfoară. Și această idee trebuie expusă mai pe larg.

* Dacă sînteți cu toții împotriva, atunci scoateți acest pasaj (Lenin se referă, probabil, la textul dintre parantezele patrate. — *Nota red.*). Eu însă cred că ar fi extrem de util, din punct de vedere practic, să-l învrăjbim pe Wilson cu ei, spunînd că Wilson este o *marionetă* în mâinile lui Clemenceau și Lloyd George și se supune *lor*, „majoritații“!!

În încheiere, o *scurtă* recapitulare: *dacă* e vorba de politică, trebuie spus că noi am propus *un armistițiu* în vederea încheierii păcii, sintem de acord, n-am subminat Conferința din Prinkipo și ne vom duce oricînd să purtăm tratative cu *adevărații vinovați* de război.

Dacă *nu* e vorba de politică, *ci* de scopuri umanitare, vă mulțumim, vă primim, vă invităm să veniți și să controlați, iar noi vom merge oriunde vreți (oricînd, în orice loc) și *v o m p l ă t i* chiar și *un preț întreit* în chereștea, minereuri, vapoare.

Nu trebuie în nici un caz să pierdem prilejul de a-i răspunde lui Nansen în așa fel încît să facem o *bună* propagandă³⁶⁵.

Scrisă la 6 mai 1919

Se tipărește pentru prima oară, după
manuscris

557

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
LUI G.I. SOKOLNIKOV ȘI A.L. KOLEGAEV

Cifrat

6.V.1919

Kozlov

Consiliul militar-revoluționar al Frontului de sud
Pentru Sokolnikov și Kolegaev

Tărăgănarea reprimării răscoalei e pur și simplu revoltătoare. Astăzi am primit o comunicare în care se arată că acțiunea de reprimare stă pe loc. E necesar să se ia măsurile cele mai energice și să se pună capăt oricăror ezitări în acest sens. N-ar fi cazul să trimitem forțe suplimentare din rîndurile Cekăi? Informați-mă telegrafic, mai amănunțit. Orice tergiversare în chestiunea răscoalei este inadmisibilă.

Lenin

Publicată pentru prima oară
parțial în 1938, în revista
„Bolșevic“ nr. 2

Publicată în întregime în 1950,
în: V.I. Lenin. Opere,
vol. 35, ed. a 4-a

Se tipărește după manuscris

558

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.G. BELOBORODOV

6.V.1919

Kozlov

Consiliul militar-revoluționar al Frontului de sud, spre a fi transmisă imediat la statul-major al Armatei a 9-a Pentru Beloborodov, împuternicitul Consiliului Apărării, oriunde s-ar afla

Sînt nespuse de mirat că nici în cea de-a doua telegramă a dv. nu se spune nici un cuvînt despre modul cum este îndeplinită misiunea ce vi s-a încredințat³⁶⁶. Trebuie neapărat să acționați cît mai repede. Grăbiți-vă și puneți-i pe fugă pe toți. Răspundeți mai amănunțit.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

559

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.B. KAMENEV³⁶⁷

Kiev. Tovarășului Racovski, președintele Consiliului Comisarilor Poporului, pentru Kamenev

E absolut necesar ca d-ta personal — luînd, la nevoie, ca ajutor pe Ioffe — nu numai să controlezi și să grăbești trimiterea întăririlor pentru Lugansk și pentru Donbass, în general, dar să le și duci chiar d-ta acolo; căci altfel se va produce, fără îndoială, o catastrofă colosală și aproape ireparabilă. Ia, dacă e nevoie, un mandat din partea Consiliului Apărării din Kiev. *Dacă nu curățăm definitiv, în termen scurt, Donbassul, ne așteaptă o pieire sigură. Cu trupele lui Mahno trebuie, deocamdată, atîta timp cît nu am luat încă Rostovul, să procedăm cu diplomație — să-l trimitem acolo pe Antonov*

și să-l facem pe el personal răspunzător pentru trupele lui Mahno. Trimiteți-mi un răspuns telegrafic amănunțit.

Lenin

Scrisă la 7 mai 1919

*Publicată pentru prima oară în 1925,
în revista „Proletarskaja
Revoluția” nr. 6 (41)*

*Se tipărește după textul descifrat
al benzii de telegraf*

560

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.I. MEJLAUK

Harkov

Pentru Mejlaur, adjunct al comisarului poporului pentru problemele militare. O copie lui Artiom

Am primit de la Lutovinov încă o confirmare că dv. vă jucați de-a „neatîrnarea” și de-a republicile locale, refuzînd să trimiteți imediat în Donbass toate forțele militare și pe toți muncitorii mobilizați din Harkov, invocînd idioatele interdicții ale lui Podvoiski. Declar că veți fi deferiți colegiului de partid și veți fi excluși din partid dacă nu renunțați la acest joc diplomatic și nu trimiteți numaidecît în ajutorul Donbassului toate forțele armate din Harkov și pe toți muncitorii mobilizați. Trimiteți-mi imediat răspuns cifrat de executare, precizînd ce efective expediați și cînd anume. Veți fi făcut răspunzător de orice întîrziere.

7 mai 1919

Lenin

*Se tipărește pentru prima oară,
după o copie dactilografică*

561

DIRECTIVĂ PENTRU L.B. KAMENEV³⁶⁸

Kamenev trebuie să se consacre pe de-a-ntregul trimiterii de trupe în cel mai scurt timp în bazinul Donețului și mobilizării, în acest scop, a muncitorilor din toate orașele mari, iar apoi să-l aștepte pe Troțki.

Comunicați-mi când va primi Kamenev această notificare a mea.

Lenin

*Scrisă la 9 mai 1919
Expedită la Ekaterinoslav*

*Publicată pentru prima oară în 1925,
în revista „Proletarskaia
Revoliuția” nr. 6 (41)*

*Se tipărește după o copie
dactilografiată*

562

*CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU ASIGURĂRI SOCIALE

10.V.1919

Vă rog să acordați tot sprijinul și ajutorul dv. aducătorilor prezentei scrisori, tovarășii Torniainen, Haapalainen și Vilmi, pentru aranjarea situației a 500 de invalizi din războiul împotriva albilor.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

*Se tipărește pentru prima oară,
după textul dactilografiat,
semnat de V.I. Lenin*

563

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.N. SMIRNOV

12.V.1919

Consiliul militar-revoluționar al Armatei a 5-a
Pentru Ivan Nikitici Smirnov,
membru al Consiliului militar-revoluționar

Puteți garanta că informațiile, care par să emane de la dv., despre descompunerea din rindurile kolceakiștilor și trecerea lor în masă de partea noastră nu sint exagerate? Dacă da, ce măsuri s-au luat, în primul rînd, pentru a grăbi ofensiva și a consolida victoria și, în al doilea rînd, pentru a trimite în toate unitățile Frontului de est și ale celui de sud oameni fugiți de la Kolceak, care

au cunoscut atrocitățile lui și care, prin urmare, sînt în măsură să ridice moralul armatei noastre?

Președintele Consiliului Apărării, *Lenin*

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

564

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M.V. FRUNZE

Pentru Frunze, comandantul grupului de sud
al Frontului de est*

Cunoașteți situația grea în care se află Orenburgul?³⁶⁹ Astăzi mi-a fost transmisă, din partea unor feroviari care au vorbit prin fir direct, rugămintea disperată a celor de acolo de a li se trimite două regimente de infanterie și două de cavalerie sau măcar, la început, 1 000 de infanteriști și cîteva escadroane de cavalerie. Comunați-mi imediat ce măsuri ați luat și ce planuri aveți. Se înțelege că nu trebuie să priviți telegrama mea ca o încălcare a dispozițiilor militare.

12 mai 1919

Lenin

*Publicată pentru prima oară
parțial la 24 iulie 1928,
în ziarul „Pravda” nr. 170*

*Publicată în întregime în 1934,
în revista
„Proletarskaia Revoliuția” nr. 3*

*Se tipărește după o copie
dactilografiată*

565

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI BÉLA KUN

Budapesta. Pentru Béla Kun

Abia azi, 13 [mai], am primit scrisoarea dv. din 22 aprilie. Sînt convins că proletarii din Ungaria, în ciuda imenselor dificultăți prin care le e dat să treacă, vor păstra puterea și o vor consolida. Salutăm Armata Roșie

* Cuvintele „Frontului de est” sînt scrise de V.I. Lenin. — *Nota red.*

a muncitorilor și țăranilor unguri, care se întărește tot mai mult. Pacea drastică încheiată de Antantă va face să crească pretutindeni simpatia pentru Puterea sovietică. Ieri unitățile ucrainene au învins trupele române și au trecut Nistrul. Vă trimit cele mai bune urări dv. și tuturor tovarășilor unguri.

Lenin

Scrisă la 13 mai 1919

Publicată pentru prima oară parțial în limba maghiară la 16 mai 1919, în ziarul „Vörös Ujság” (Budapesta) nr. 83

Publicată în întregime în limba maghiară în 1954 în cartea: V.I. Lenin. „Magyarországról. Szemelvények. Lenin Művelből”, Budapest

Se tipărește după manuscris

În limba rusă a fost publicată pentru prima oară în 1957, în: V.I. Lenin. Opere, vol. 36, ed. a 4-a

566

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M.I. KALININ

Pentru Kalinin, președintele C.E.C. din Rusia, la Simbirsk sau oriunde s-ar afla

Lucrătorii de la centrul de colectare din stația Ateașevo se plîng că, în urma unei dispoziții date de dv., se transportă cartofii desăgarilor și au crescut vertiginos prețurile, s-au oprit colectările. Considerăm că e absolut necesar să vă abțineți de la indicații tehnice concrete în probleme de aprovizionare și de la dispoziții care anulează decretele și contravin politicii noastre generale în acest domeniu. În general, căutați să nu încălcați raporturile dintre departamente și aparatul de partid și să acordați principală atenție țăranilor.

*În numele Biroului Politic al C.C., Lenin**

Scrisă la 13 mai 1919

Se tipărește pentru prima oară, după textul consemnat de A.D. Tiurupa și completat și semnat de V.I. Lenin

* Cuvintele „la Simbirsk sau oriunde s-ar afla”, din adresă, precum și ultima frază din text sînt scrise de V.I. Lenin. — *Nota red.*

567

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. LITORIN

13.V.1919

Novgorod

Pentru Litorin, comisar gubernial pentru aprovizionare
O copie la comitetul executiv gubernial
și la Ceka gubernială

De ce n-ați executat dispoziția dată de Țiurupa la 26.IV de a da imediat explicații în legătură cu rechiziționarea clădirilor și inventarului uniunii artelurilor? Cer tuturor celor trei adresanți să-mi dea imediat explicații și să-mi răspundă telegrafic.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

568

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.I. SOKOLNIKOV

Cifrat

Bogucear.

Pentru Sokolnikov

Am primit două telegrame de la Beloborodov; în prima se spune: „Frontul de la Doneț a fost rupt“ etc., iar în a doua: „Trebuie alungați din rindurile Armatei Roșii“ etc. În afară de asta, am fost informați despre demoralizarea care domnește în rindul unităților noastre, precum și despre totala lipsă de energie a comandamentului local. După cit se vede, lichidarea răscoalei este mereu aminată, în timp ce pericolul unirii rebelilor cu denikiniștii crește. Urmăriți cu destulă atenție mersul operațiilor? Nu este nevoie de aducerea unor unități din rezervele de pe Frontul de sud? Pe câți dintre cei 214 comuniști trimiși de Smilga în sud, în cursul lunilor aprilie și mai, i-ați folosit în acest scop? Ce măsuri noi ați luat pentru a pune

definitiv capăt răscoalei și cînd este de așteptat ca ea să fie lichidată? Se face mobilizarea țăranilor de la sud de regiunea cuprinsă de răscoală?* Cazul cu comandantul de stat-major...** trebuie cercetat. Așteptăm răspuns.

Lenin
Skleanski

Scrisă la 14 mai 1919

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV*

*Se tipărește după textul
consemnat de Skleanski*

569

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.D. TROŢKI

15.V.1919

Pentru Troțki

Sînt foarte bucuros că s-au luat măsuri energice pentru înăbușirea răscoalei și îndeosebi pentru trimiterea, în acest scop, a Diviziei a 33-a. După părerea mea, trebuie folosite toate forțele pentru ca ofensiva împotriva lui Grigoriev să constituie un mijloc de exercitare a unei presiuni maxime și rapide asupra Donbassului. Dacă nu luăm Rostovul, nu scăpăm curînd de celelalte greutăți.

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

570

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.V. LUNACEARSKI

15.V.1919

Kostroma

Comitetului executiv gubernial, pentru Lunacearski

Am cerut relații la Comisariatul poporului pentru aprovizionare asupra măsurilor de ajutorare ce se pot lua³⁷⁰.

* Ultima parte din text, începînd cu cuvintele „și cînd“, este consemnată de un necunoscut. *Nota red.*

** Numele este scris indescifrabil. — *Nota red.*

Mă tem că răscoala din Ucraina ne va împiedica să acordăm ajutor, deoarece ea înrăutățește situația³⁷¹. Luați măsuri energice pentru o masivă strămutare de populație în regiunea Donului³⁷². Luați legătura cu Sereda.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

571

CĂTRE PREZIDIUL C.E.C. DIN RUSIA

15.V.1919

Tovarășilor Serebreakov, Stalin
și celorlalți membri ai Prezidiului C.E.C. din Rusia
Țiurupa primește 2 000 de ruble pe lună și are o familie
de 7 persoane. Masa de prînz (și cea de seară) costă 12 ru-
ble; pe zi l-ar costa 84 de ruble, iar pe lună—2 520 de ruble.

El și ai lui rabdă de foame! Își iau în total 4 porții,
și asta-i puțin. Copiii sînt adolescenți și trebuie să mănince
mai mult decît vîrstnicii.

Rog să i se majoreze salariul la 4 000 de ruble și, în
afară de asta, să se acorde un ajutor de 5 000 de ruble
familiei sale, care a venit de la Ufa *fără îmbrăcăminte*.

Vă rog să-mi răspundeți.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXV

Se tipărește după manuscris

572

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.L. KOLEGAEV

17.V.1919

Kozlov

Consiliul militar-revoluționar al Frontului de sud
Pentru Kolegaev

O copie pentru Sokolnikov

Beloborodov a sosit de mult la destinație și mi-a tele-
grafiat de mai multe ori din Morozovsk. Mă miră lipsa

de informare și pasivitatea care domnește pe Frontul de sud. Nu înțeleg de ce nu chemați mai mulți muncitori și coloniști în regiunea Donului. Informați-mă, de două ori pe săptămână, dacă mobilizarea coloniștilor și înăbușirea răscoalei se desfășoară cu destulă energie.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

573

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.A. SOKOLNIKOV

Urgent

Cifrat

Bogucear

Pentru Sokolnikov, membru al Consiliului
militar-revoluționar al Frontului de sud

Ofensiva împotriva Petrogradului agravează considerabil primejdia și face ca necesitatea de a înăbuși răscoala imediat, cu orice preț, să fie și mai imperioasă. Comunicați-mi telegrafic, cât mai amănunțit și mai des, cum merg lucrurile — dacă divizia care a sosit acolo a început, în sfârșit, să acționeze, dacă comuniștii care v-au fost trimiși din Voronej și Tambov au venit, dacă mai aveți nevoie de întăriri și de ce fel anume. Orice târâgăneală este extrem de periculoasă.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 19 mai 1919

*Publicată pentru prima oară
în 1934, în revista
„Proletarskaia Revoliuția” nr. 3*

Se tipărește după manuscris

574

COMPLETARE
LA MANDATUL LUI N.P. BRIUHANOV³⁷³

O sarcină deosebit de importantă și de urgentă a tovarășului Briuhanov trebuie să fie asigurarea cu alimente a muncitorilor din Donbass, și în primul rând a orașului Lugansk și a împrejurimilor lui.

Scrisă la 19 mai 1919

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

575

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.I. SOKOLNIKOV

Cifrat

Bogucear

Pentru Sokolnikov, membru al Consiliului
militar-revoluționar al Frontului de sud

O copie pentru Beloborodov

O copie pentru Hvesin, comandantul trupelor expediționare

O copie la Kozlov, Consiliului militar-revoluționar
al Frontului de sud

Sper că ați ajuns la o înțelegere cu Beloborodov. După părerea mea, el trebuie să mai rămână ca să ajute neapărat la lichidarea cât mai rapidă a răscoalei. Mă miră că nu-mi spuneți nici un cuvânt despre divizia care v-a venit în ajutor. Toate cererile dv. vor fi satisfăcute. Informați-mă mai des.

Lenin

Scrisă la 20 mai 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

576

CĂTRE G.I. SOKOLNIKOV

20.V.1919

Pentru *S o k o l n i k o v*

Profit de ocazie pentru a discuta cu dv. mai amănunțit despre răscoală. Telegrama dv. (nr. 189) din 17 crt.

mă îngrijorează mult de tot: dv. vorbiți numai despre „descompunerea“ „trupelor expediționare“, dar nu spuneți *nici un cuvânt* despre divizia (34, mi se pare) care a venit acolo ca să înăbușe răscoala! Absolut nici un cuvânt!

După ofensiva împotriva Petrogradului, înăbușirea fără cruțare, imediată, *coûte que coûte**, a răscoalei este pentru noi o necesitate absolută. Vă rog foarte mult să nu scăpați din vedere acest lucru și să mă informați prin cifru de două ori pe săptămână; eu voi insista să vi se trimită cele cerute, așa cum am insistat și astăzi, într-o telegramă suplimentară, să vi se trimită (*așa cum am cerut până acum în trei rînduri*) comuniștii din guberniile Voronej și Tambov.

Puneți cit mai repede și cu orice preț capăt răscoalei!

Al dv., *Lenin*

Vom depune, de asemenea, toate eforturile pentru a strămuta în regiunea Donului populația din localitățile neagricole, care să ocupe hutorele și să contribuie în felul acesta la întărirea spatelui frontului etc.

Vom trimite și elevi ai școlilor militare: ieri m-am înțeles în acest sens cu Skleanski.

*Publicată pentru prima oară
în 1934, în revista
„Proletarskaia Revoluția“ nr. 3*

Se tipărește după manuscris

577

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.D. TROŢKI .

Pentru Troțki

20.V

În urma primirii unei telegrame cifrate din partea celor trei comandanți de pe Frontul de est, propun să fie

* — cu orice preț. — *Nota trad.*

numit Kamenev comandant al acestui front, să fie înlocuit Kosteaev, iar Lașevici să fie numit în locul lui Aralov³⁷⁴. Răspunde-mi în legătură cu plenara. Mă tem că Stalin și Zinoviev n-o să poată fi aici pe data de 25, și nici dumneata nu poți să lași treaba. De aceea propun să aminăm plenara, urmînd să ne înțelegem în această privință printr-un schimb de telegrame.

Lenin

Scrisă la 20 mai 1919

*Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris*

578

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN³⁷⁵

20. V. 1919

Petrograd

Smolnii, pentru Stalin

Am primit ambele scrisori. M-am înțeles în mod amănunțit cu Skleanski să urmărească cu atenție executarea ordinelor. Sper că mobilizarea generală a celor din Petrograd va duce la o ofensivă a lor, iar nu la șederea în cazărmi.

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1938,
în revista „Bolșevik” nr. 2*

Se tipărește după manuscris

579

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.I. MEJLAUK

20.V.1919

Harkov

Pentru Mejlauk, locțiitor al comisarului poporului pentru problemele militare

Comunicați-mi cu regularitate, de două ori pe săptămîină, prin telegrame cifrate, ce faceți pentru eliberarea Donbassului. Mă tem că energia dv. a început să slă-

bească tocmai acum cînd la Harkov este nevoie de o încordare a forțelor pentru a termina repede și definitiv.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară
la 20 ianuarie 1920, în ziarul
„Krasnaia Zvezda” nr. 17*

Se tipărește după manuscris

580

TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREȘEDINTELUI COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL GOMEL

Gomel.

Președintelui comitetului executiv gubernial

Dacă i s-a luat lui Rabkin bicicleta în timpul răscoalei, de ce nu i-a fost restituită după aceea? Vă avertizez că, dacă îmi veți da un răspuns formal, fără să ajungeți la un rezultat concret și fără să îndreptați greșeala, am să vă trag la răspundere³⁷⁶.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 20 mai 1919

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

581

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL NOVGOROD

Novgorod

Comitetul executiv gubernial

O copie pentru Ceka

O copie comisarului gubernial pentru aprovizionare

Pe cît se pare, Bulatov a fost arestat pentru că mi s-a plîns mie. Vă avertizez că, dacă este așa, voi da ordin

ca președintele comitetului executiv gubernial, președintele Cekăi guberniale și membrii comitetului executiv să fie arestați și voi cere ca ei să fie judecați și executați. De ce nu mi-ați răspuns imediat la întrebare?³⁷⁷

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 20 mai 1919

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV*

Se tipărește după manuscris

582

CĂTRE V.A. AVANESOV³⁷⁸

Pentru Avanesov, la Controlul de stat

Cereți să fie *arestat* birocratul care a dat un asemenea răspuns.

20.V.

Lenin

Scrisă la 20 mai 1919

*Publicată pentru prima oară în 1956,
în revista
„Istoriceskii Arhiv“ nr. 2*

Se tipărește după manuscris

583

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.L. KOLEGAEV

C i f r a t

21.V.1919

Kozlov

Consiliul militar-revoluționar al Frontului de sud.

Pentru Kolegaev

O copie la Bogucear, pentru tov. Sokolnikov,
membru al Consiliului militar-revoluționar

O copie la statul-major al comandamentului trupelor
expediționare, pentru Hvesin și Beloborodov

Din telegrama lui Beloborodov cu data de 20 am aflat unele lucruri monstruoase; anume, că ordinele ajung la unități după câteva zile și că automobilele blindate

stau fără carburanți. Eu mă străduiesc să iau toate măsurile aici; faceți și dv. acolo la fel. Comisarul militar din Tambov telegrafiază că v-a trimis, la Bogucear și la Ust-Medvedițkaia, 669 de comuniști. Mă miră că acum, cu acești comuniști plus cei 2 000 de elevi ai școlilor de ofițeri plus o divizie, tot mai ezitați să întreprindeți acțiuni energice pentru înăbușirea răscoalei. Acest lucru trebuie făcut fără întârziere. Informați-mă telegrafic mai amănunțit.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Publicată pentru prima oară
în 1934, în revista
„Proletarskaia Revoluția” nr 3.*

Se tipărește după manuscris

584

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.D. TROȚKI*

S e c r e t

Pentru Troțki, la Kiev sau oriunde s-ar afla

După cum ni se comunică din Ucraina, acolo se petrec multe fapte revoltătoare, datorită felului de a lucra al lui Podvoiski. Ruzer, Lomov și alții afirmă că nouă zecimi din aceste fapte se produc ca urmare a dispozițiilor date de el, a amestecului său în toate chestiunile, a tolerării abuzurilor, a confiscărilor ilegale, a lipsei de disciplină ș.a.m.d. Dacă aceste comunicări corespund cit de cit realității, lucru de care aproape că nu mă îndoiesc, atunci insistă cu toată energia ca Podvoiski și colaboratorii lui să fie imediat înlăturați.

Președintele Consiliului Apărării, *Lenin*

*Scrisă la 31 mai 1919
Expediată la Harkov*

*Se tipărește pentru prima oară,
după textul dactilografiat,
care a fost completat și semnat
de V.I. Lenin*

* Transmisă prin fir direct. Cuvintele „S e c r e t”, „la Kiev sau”, din adresă, și „lucru de care aproape că nu mă îndoiesc”, din textul telegramei, sînt scrise de V.I. Lenin. — *Nota red.*

585

TELEGRAME ADRESATE LUI L.D. TROŢKI

1

Pentru *TroŢki*

Din raportul lui Mehonoşin* reiese în mod cert că e absolut necesar ca răscoala să fie imediat lichidată, fiindcă altfel nu vom putea să apărăm nici Astrahanul. De aceea, încă o dată insist să te deplasezi neapărat pentru a doua oară la Boguecear şi să duci totul pînă la capăt, deoarece e clar că Sokolnikov nu reuşeşte să facă mare lucru.

*Lenin**Scrisă la 22 mai 1919*

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

*Se tipăreşte după o copie
dactilografiată*

2

22.V.1919

*Cifrat*Pentru *TroŢki*

Chiar acum am aflat despre ruperea frontului nostru lingă Riga. Oraşul, pe cît se pare, a fost pierdut³⁷⁹. Se prea poate să fi fost la mijloc un act de trădare al ofiţerilor burghezi letoni. E, de asemenea, posibil ca inamicul să pregătească o ofensivă generală decisivă pe tot Frontul de vest. Toate acestea ne obligă să ne intensificăm considerabil atacul în direcţia Donbassului şi să lichidăm imediat şi cu orice preţ răscoala din regiunea Donului. În afară de cei o mie de elevi ai şcolilor de ofiţeri care au fost trimişi ieri**, eu şi cu Skleanski o să mai trimitem acolo încă o mie. Te sfătuiesc să-ţi consacri toate eforturile lichidării răscoalei.

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipăreşte după manuscris

* În raport se făcea cunoscut că în regiunea Astrahan situaţia este alarmantă. — *Nota red.*

** Cuvintele „În afară de cei o mie de elevi ai şcolilor de ofiţeri care au fost trimişi ieri” au fost incluse în text de către E.M. Skleanski. — *Nota red.*

586

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M.V. FRUNZE

Pentru Frunze

Până în prezent n-am primit de la dv. nici un răspuns la telegrama mea din 12 mai* în legătură cu Orenburgul. Ce înseamnă această tăcere a d-tale? Între timp, din acest oraș continuă să ne vină reclamații și cereri de ajutor. Vă rog ca pe viitor să-mi răspundeți cu mai multă promptitudine la telegramele mele. Aștept răspuns³⁸⁶.

*Lenin**Scrisă la 22 mai 1919**Publicată pentru prima oară în 1940, în „Военно-Исторический Журнал” nr. 10**Se tipărește după manuscris*

587

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI

Cifrat

Kiev, pentru Racovski

Comitetul Central al P.C.(b) din Rusia propune Comitetului Central al P.C.U. să nu pună în discuția Consiliului Comisarilor Poporului din Ucraina probleme financiare de importanță decisivă — cum ar fi emiterea de noi semne monetare sau preschimbarea carboavelor — fără o consultare prealabilă a C.C. al P.C.(b) din Rusia, întrucât asemenea măsuri pot fi luate numai pe scara întregii țări.

Răspundeți-ne amănunțit dacă considerați că această directivă va putea fi adoptată**.

*Lenin, Krestinski, Kalinin**Scrisă la 22 mai 1919**Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV**Se tipărește după textul consemnat de N.N. Krestinski și completat de V.I. Lenin** Ultima frază e scrisă de V.I. Lenin. — *Nota red.*** Vezi volumul de față, documentul 564. — *Nota red.*

588

TELEGRAME ADRESATE
COMITETELOR MILITARE
GUBERNIALE TAMBOV ȘI VORONEJ

1

24.V.1919

Urgent, cu prioritate

Tambov. Comitetul militar gubernial
O copie pentru comitetul executiv gubernial

Mi-ați comunicat că i-ați trimis lui Sokolnikov 669 de comuniști și că pe ziua de 22 îi trimiteți încă 200. Or, au sosit numai trei sute; controlați și răspundeți-mi imediat. Trebuie luate măsurile cele mai energice pentru trimiterea lor cât mai curînd.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

2

24.V.1919

Urgent, cu prioritate

Voronej. Comitetul militar gubernial
O copie pentru comitetul executiv gubernial

Comunicați-mi cîți comuniști i-ați trimis lui Sokolnikov. Răspundeți-mi imediat. Trebuie luate măsurile cele mai energice pentru trimiterea lor cât mai curînd³⁸¹.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Se tipărește pentru prima oară,
după textul consemnat
de un necunoscut

589

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV ODESA

24. V. 1919

Odesa. Comitetul executiv
O copie pentru Racovski,
la Consiliul Comisarilor Poporului, Kiev

A admite plecarea cu de la sine putere a unor supuși străini înseamnă a comite o fărâdelege. A permite unor ruși să plece sub pretext că ar fi străini înseamnă a săvirși un act contrarevoluționar, care echivalează cu trădarea. În general, străinilor nu trebuie să li se permită să plece fără o compensare, lucru de care numai guvernul central poate să dispună. Cetățenii țărilor Antantei nu trebuie lăsați să plece decât în cadrul unui schimb de persoane efectuat de guvernul central. Nici un francez nu trebuie lăsat să plece pînă la întoarcerea soldaților din Franța, printre care se află și mulți ucraineni. Cei ce se fac vinovați de încălcarea acestei dispoziții trebuie trași la răspundere. Aveți în vedere că guvernul finlandez, instigat de Antantă, împiedică întoarcerea în țară a soldaților ruși; de aceea, să nu lăsați ca vreun burghez sau altă persoană să plece din Odesa și din Ucraina. Se face excepție pentru muncitorii chinezi și pentru persani, pe baza dispozițiilor primite de la centru³⁸².

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

*Se tipărește pentru prima oară,
după textul dactilografiat,
completat și semnat de V.I. Lenin*

590

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI

Pentru Racovski

Vă felicit cu prilejul eliberării localităților Aleksandria și Znamenka³⁸³. Cer insistent ca forțele devenite disponibile să fie trimise în Donbass.

*Lenin**Scrisă la 24 mai 1919**Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV**Se tipărește după textul consemnat de E.M. Skleanski*

591

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
LUI C.G. RACOVSKI ȘI V.I. MEJLAUK

26.V.1919

Cifrat

Kiev

Consiliul Comisarilor Poporului, pentru Racovski Harkov, pentru Mejlaur, locțiitor al comisarului poporului pentru problemele apărării

Repet rugămintea mea de a mi se comunica telegrafic, de două ori pe săptămână, ce ajutor se dă în mod efectiv Donbassului. Vă cer insistent să-mi satisfaceți această rugămintă. Nu lăsați să vă scape momentul prielnic pentru a obține victoria asupra lui Grigoriev, nu dați drumul nici unuia dintre soldații care luptă împotriva lui. Decretați și efectuați dezarmarea completă a populației, împușcați pe loc, fără cruțare, pe vinovați pentru orice pușcă ascunsă. Cel mai important în momentul de față este să obțineți o victorie rapidă în Donbass, să strângeți toate puștile de prin sate, să creați o armată solidă. Concentrați-vă toate forțele asupra acestei sarcini, acționați cu toată energia, mobilizați pe toți munci-

torii, pînă la unul. Citiți această telegramă tuturor bolșevicilor cu funcții de răspundere.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

592

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN

C i f r a t

Petrograd, Smolnii
Tovarășului Zinoviev, pentru Stalin*

Condițiile în care se desfășoară ofensiva albgardiștilor împotriva Petrogradului ne face să bănuim existența în spatele frontului nostru, sau poate chiar și pe front, a unei trădări organizate. Numai așa ne putem explica atacul întreprins cu forțe relativ neînsemnate, înaintarea impetuoasă, precum și repetatele dinamități de poduri pe principalele artere ce duc spre Petrograd. Totul pare să arate că dușmanul are deplina convingere că noi nu dispunem de o forță militară cit de cit organizată pentru a-i opune rezistență și, în afară de asta, el contează pe ajutor din spatele frontului (incendiul de la depozitul de artilerie de la Novo-Sokolniki, aruncarea în aer a unor poduri, știrile, aflate astăzi, despre o rebeliune la Oredej). Vă rog să dați o mai mare atenție acestor împrejurări și să luați măsuri urgente pentru descoperirea comploturilor.

Lenin

Scrisă la 27 mai 1919

Publicată pentru prima oară
în 1950, în: V.I. Lenin. Opere,
ed. a 4-a, vol. 29

Se tipărește după textul consemnat
de L.B. Krasin, care a fost apoi
completat și semnat de V.I. Lenin

* Cuvintele „C i f r a t”, „Smolnii, tovarășului Zinoviev, pentru Stalin” sînt scrise de V.I. Lenin. — Nota red.

593

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI

Kiev

Consiliul Comisarilor Poporului, pentru Racovski

28.V.1919

În telegrama dv. cu nr. 1 815 vă plingeți din nou că duceți lipsă de bani. Krestinski ne asigură că s-au trimis foarte mulți bani. El a ajuns la un deplin acord cu Litvinenko. Trebuie să se pună, odată pentru totdeauna, capăt neînțelegerilor. Aflați numaidecît cîți s-au primit și cîți se află pe drum. Răspundeți-mi urgent și precis, sub semnătura dv. și a lui Litvinenko, printr-o telegramă cifrată, de ce sumă anume aveți nevoie. Noi n-o să ne zgircim, însă dv. garantați de justa lor repartizare.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

594

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI

*C i f r a t**K i e v, p e n t r u R a c o v s k i **

Directiva Comitetului Central

Concentrați toate forțele asupra Donbassului, luați tot ce se poate de pe Frontul de vest, reduceți la minimum toate operațiile în curs de desfășurare pe Frontul dv. de vest, trimiteți pe Peatakov și Bubnov la Harkov și Ekaterinoslav în vederea unei energice mobilizări generale a muncitorilor pentru Frontul de sud, sub răspunderea lor personală³⁸⁴.

*Lenin***

Scrisă la 28 mai 1919

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV

Se tipărește după o copie
dactilografiată, completată
de V.I. Lenin

* Cuvintele „C i f r a t“, „K i e v, p e n t r u R a c o v s k i“ sînt scrise de V.I. Lenin. — Nota red.

** Documentul este semnat și de N.N. Krestinski și L.B. Kamenev. — Nota red.

595

TELEGRAMĂ
ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO
ȘI N.I. PODVOISKI

Cifrat

Kiev, pentru Antonov și Podvoiski
O copie pentru Racovski

Întrucit nu s-a trimis ajutor Donbassului, s-a creat o situație periculoasă pentru localitățile Bahmut și Slaveansk. Încă o dată vă rog să nu aminați nici un moment și să procedați în așa fel ca tot ce vi s-a cerut să ajungă la destinație. În caz de întârziere, nu veți putea invoca nici o scuză.

Președintele Consiliului Apărării, *Lenin*

Scrisă la 29 mai 1919

*Publicată pentru prima oară
la 20 ianuarie 1929, în ziarul
„Krasnaia Zvezda” nr. 17*

*Se tipărește după textul
consemnat de E.M. Shleanski
și semnat de V.I. Lenin*

596

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.A. IOFFE*

29.V.1919

Cifrat

Kiev

Consiliul Comisarilor Poporului din Ucraina
Tovarășului Racovski, pentru Ioffe

Citiți această telegramă lui Racovski, Mejlaur, Vorosilov, Peatakov, Bubnov, Kviring și altor activiști de seamă.

Consider că ați comis o crimă, convingându-l pe Troțki să-l mențină pe Podvoiski.

Nici o promisiune nu este respectată; în Donbass nu s-au trimis întăriri; mobilizarea muncitorilor se desfășoară cu o încetineală condamabilă. Răspundeți personal

* Transmisă prin fir direct. — *Nota red.*

pentru catastrofa care e pe cale să se producă. Trebuie să luați toți activiștii de vază și să-i trimiteți la Harkov și la Ekaterinoslav ca să ajute la mobilizarea generală a muncitorilor; după aceea trebuie să trimiteți câte unul din ei la fiecare unitate militară, ca s-o îndrepte spre Donbass; apoi să luați toate măsurile pentru o aprovizionare cât mai masivă de la depozitele de efecte militare. Întreaga revoluție va merge inevitabil spre pieire dacă nu vom obține o victorie rapidă în Donbass; dar pentru a obține o asemenea victorie trebuie ca dv., cei din Ucraina, să renunțați la orice rutină, să munciți în chip revoluționar, să puneți totul în mișcare, să supravegheați personal fiecare unitate militară, să urmăriți îndeaproape întreaga activitate, să lăsați totul, absolut totul, la o parte, afară de Donbass, să puneți la o armă trei soldați. N-am primit de la dv. nici un raport concret.

Lenin

*Publicată pentru prima oară
parțial în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

*Publicată în întregime în 1956,
în cartea: V. I. Lenin
„Correspondență militară”, Moscova*

Se tipărește după manuscris

597

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.I. GUSEV,
M.M. LAȘEVICI ȘI K.K. IURENEV

29.V.1919

Cifrat

Simbirsk

Consiliul militar-revoluționar al Frontului de est
Pentru Gusev, Lașevici și Iurenev

În urma insistențelor dv., a fost numit din nou Kamenev*. Consider că, dacă pînă în iarnă nu cucerim Uralul, pieirea revoluției este inevitabilă. Încordați-vă toate forțele. Informați-mă la timp, printr-o telegramă cifrată, despre orice fricțiune intervenită între Kamenev

* Vezi volumul de față, documentul 577. — *Nota red.*

și statul-major. Dați mai multă atenție întăririlor; mobilizați întreaga populație din zona frontului; îngrijiți-vă de munca politică. Comunicați-mi săptăminal, printr-o telegramă cifrată, rezultatele. Citiți prezenta telegramă lui Muralov, Smirnov, Rozengolț și tuturor comuniștilor de vază și a muncitorilor din Petrograd. Confirmați-ne primirea. Dați toată atenția mobilizării cazacilor din Orenburg. Sinteți răspunzători pentru orice manifestări de descompunere și demoralizare în rindul unităților. Nu vă lăsați antrenati de latura operativă.

Lenin

Publicată pentru prima oară incomplet în 1930, în cartea „Războiul civil din 1918—1921”, vol. III

Publicată în întregime în 1950, în: V.I. Lenin. Opere, vol. 35, ed. a 4-a

Se tipărește după manuscris

598

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI D.I. EFREMOV

30.V.1919

Consiliul militar-revoluționar al Armatei a 10-a
Pentru Efremov

Formați imediat un grup de activiști dintre cei mai de răspundere și mai energici din Țarițin care au luat parte la aplicarea măsurilor stabilite de Stalin cu prilejul apărării Țariținului și însărcinați-i să procedeze, cu aceeași energie, la înfăptuirea tuturor acestor măsuri. Comunicați-mi telegrafic numele celor ce răspund de această sarcină*.

Președintele Consiliului Apărării, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1934, în revista „Proletarskaia Revoliuția” nr. 3

Se tipărește după manuscris

* Vezi volumul de față, documentul 621. — *Nota red.*

599

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.D. TROŢKI

Pentru Troţki

Sint pur şi simplu uimit de tăcerea d-tale într-un moment ca acesta, cînd, potrivit unor informaţii, fie şi insuficient controlate, breşa în direcţia Millerovo s-a lărgit şi a căpătat proporţiile unei catastrofe aproape complet ireparabile³⁸⁵. Ce măsuri s-au luat pentru a-l împiedica pe inamic să facă joncţiunea cu răsculaţii?

*Lenin**Scrisă la 30 mai 1919*

*Publicată pentru prima oară în 1938,
în revista „Bolşevik” nr. 2*

*Se tipăreşte după textul
consemnat de E.M. Skleanski*

600

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
LUI V.I. MEJLAUK ŞI K.E. VOROŞILOV

Harkov. Tovarăşilor Mejlaur şi Vorosilov

Nu se poate da răspuns înainte de a lua legătura cu Troţki, care este informat telegrafic de către Skleanski.

Confirm că Frontului de sud trebuie să i se trimită completări de trupe, fără să se mai aştepte distribuirea de echipament sau de armament, fiindcă de toate acestea vor avea grijă cei de acolo. Am arătat în repetate rînduri cit de urgentă este această chestiune, însă n-am primit de la dv. nici o comunicare precisă în legătură cu efectivul completărilor care au fost într-adevăr trimise Frontului de sud.

*Lenin**Scrisă la 30 mai 1919*

*Publicată pentru prima oară
parţial în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

*Se tipăreşte după o copie
dactilografică*

*Publicată în întregime în 1956,
în cartea: V.I. Lenin.
„Correspondenţă militară”, Moscova*

601

*CĂTRE BIROUL ORGANIZATORIC
AL COMITETULUI CENTRAL³⁸⁶

Eu sint pentru excluderea din partid a celor ce participă la ceremonii religioase.

30.V

*Lenin**Scrisă la 30 mai 1919*

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

602

*CĂTRE MARELE STAT-MAJOR
AL ARMATEI ROȘII

31.V.1919

Tovarășe Rattel,

Aducătoarea acestei scrisori, tovarășa Evghenia Bogdanovna Boș, este membră a Consiliului Apărării al Republicii Lituaniene-Bieloruse.

E nevoie de puști și de alte arme, precum și de instructori pentru organizarea unor batalioane muncitorești la Minsk.

Se vorbește că, din cauza birocratismului etc., treaba merge greu.

Vă rog să aflați mai repede și mai precis ce s-ar putea și ar trebui să trimitem și să ne telefonați apoi lui Skleanski și mie.

Președintele Consiliului Apărării,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

603

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN

Petrograd, Smolnii

Tovarășului Zinoviev, pentru Stalin

Despre Petrograd se spune: 1) că în acest oraș starea de descompunere a armatei este mai accentuată decît în

unitățile care vin din provincie și că aceste unități se descompun sub influența celor de la Petrograd; 2) că ai noștri nu întreprind aproape nici o ofensivă din cauza proastei calități a trupelor, cu toate că efectivul lor este mai mult decît suficient; 3) că autoritățile militare au hotărît să evacueze orașul în cinci sau zece zile și că, prin hotărîrile lor provocatoare de panică, au făcut să crească și mai mult descompunerea și au îndreptat atenția asupra evacuării, iar nu asupra ofensivei; 4) că comandantul Armatei a 7-a nu se află la statul său major, ci stă pe lingă Zinoviev, a devenit aghiotantul lui și s-a izolat de statul său major, ceea ce aduce prejudicii cauzei și face să crească și mai mult haosul și panica.

Te rog să-mi comunici dacă toate acestea sînt adevărate și să-mi spui care e, în general, situația. Te rog să-mi trimiți zilnic telegrame cifrate. Sper că ai un secretar care să cifreze.

Lenin

Scrisă la sfîrșitul lunii mai 1919

*Se tipărește pentru prima oară,
după textul descifrat*

604

SCHIMB DE BILETE CU E.M. SKLEANSKI

PENTRU E.M. SKLEANSKI

De ce ai noștri n-au tras în torpilor?

RĂSPUNSUL LUI E.M. SKLEANSKI

Era în afara razei noastre de acțiune

PENTRU E.M. SKLEANSKI

Trebuie să vorbești la telefon cu Vațetis (el are azi o convorbire telefonică cu Zinoviev) și să-i ordoni să *întărească disciplina*.

Scrise în mai sau iunie 1919

*Publicate pentru prima oară
parțial la 23 septembrie 1925,
în ziarul „Pravda” nr. 217*

*Se tipărește pentru prima oară
în întregime, după manuscris*

605

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.I. MEJLAUK,
K.E. VOROȘILOV, G.N. MELNICEANSKI,
F.A. ARTEM, G.N. KAMINSKI

Cifrat

Harkov. Pentru Mejlauk, Vorosilov,
Melniceanski, Artem și Kaminski

Trebuie cu orice preț să se pună numaidecît capăt nesfîrșitelor mitinguri și întreaga muncă să fie adaptată la situația de război, desemnînd neapărat anumite persoane care să răspundă de îndeplinirea unor sarcini bine precizate. Pretutindeni să domnească disciplina militară. Comandantul Armatei a 2-a și Consiliul ei militar-revoluționar trebuie să-l consulte, în toate problemele, pe șeful lor direct, adică pe Ghittis, să renunțe la orice planuri de creare a unor grupuri speciale și la orice asemenea încercări de a restabili pe ascuns Frontul ucrainean. Echipament și armament este de ajuns, atît în Ucraina, cit și la Ghittis. Dacă o să fie înlăturat haosul, dacă o să se renunțe la interminabilele mitinguri și controverse pe tema priorității, o să se poată procura totul. Comunicați date precise cu privire la executarea unor anumite ordine, adică cu privire la sosirea la destinație a unor unități militare, procurarea de armament etc.

*Lenin**Scrisă la 1 iunie 1919*

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

606

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
LUI V.I. MEJLAUK ȘI K.E. VOROȘILOV

Harkov

Pentru Mejlauk și Vorosilov

O copie pentru Melniceanski, Artem și Kaminski

Biroul Politic al Comitetului Central s-a întrunit la 1 iunie și, de comun acord cu Troțki, a respins categoric

planul ucrainenilor de a contopi armatele a 2-a, a 8-a și a 13-a și de a crea o unitate aparte în regiunea Donului³⁸⁷.

Noi cerem ca Vorosilov și Mejlauc să-și ducă la îndeplinire sarcina lor directă, aceea de a crea o armată ucraineană puternică. Miine sau poimîine Troțki o să vă cheme la Izium și o să vă dea dispoziții mai amănunțite. Comunicați-mi mai exact, mai des și numai pe bază de date concrete ce ați făcut și îndeosebi ce bunuri militare a luat Vorosilov de la Grigoriev și din alte locuri.

Din însărcinarea Biroului Politic al C.C., *Lenin*

Scrisă la 1 iunie 1919

Publicată pentru prima oară

parțial în 1942,

în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV

Se tipărește pentru prima oară

în întregime, după manuscris

607

ÎNSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ³⁸⁸

Telefonează:

1) celor de la agenția Rosta ca mîine să-mi comunice în scris la cîte ziare și în cîte orașe au transmis această informație;

2) lui Cicerin, ca ea să fie transmisă la radio în limbile germană, franceză și engleză.

Scrisă la 2 iunie 1919

*Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris*

608

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN

Petrograd,

Smolnii

Tovarășului Zinoviev, pentru Stalin

Am primit telegrama cifrată.

Sînt bucuros că cele ce mi-au fost comunicate s-au dovedit a fi inexacte. Informează-mă cît mai des prin

telegrame cifrate și, ocazional, prin diverse persoane. Trimite-mi, printr-un om de încredere, harta frontului.

Trebuie evacuate toate ambasadele și toți străinii. E bun regimentul care a sosit acum?*

Lenin

Scrisă la 2 iunie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1912,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

609

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN³⁸⁹

Petrograd,
Smolnii

Tovarășului Zinoviev, pentru Stalin

Okulov ne atrage atenția că Armata a 7-a nu păstrează legătura cu Consiliul militar-revoluționar al Frontului de vest, ceea ce creează confuzie și scade răspunderea lucrătorilor de pe front și le anihilează capacitatea de a acționa cu energia necesară. Circumscripția militară Petrograd, care e subordonată Frontului de vest, dă toate rezervele sale Armatei a 7-a, în loc să le pună la dispoziția frontului, pentru a le repartiza și celorlalte armate. Pozern stă tot timpul la Petrograd, menține o slabă legătură cu Consiliul frontului, creează organe de aprovizionare paralele, în loc să le folosească pe cele, deja existente, ale frontului. Okulov propune ca Armata a 7-a să fie complet subordonată comandamentului frontului sau, dacă nu, să se creeze pentru ea o situație specială, subordonind-o direct Cartierului general.

Cunosc înclinația spre „neatîrnare” pe care o manifestă în permanență cei din Petrograd și cred că d-ta trebuie să ajuți Consiliul militar-revoluționar al frontului să contopească toate armatele. Trebuie să avem grijă nu numai de Armata a 7-a, ci și de celelalte armate ale Frontului de vest. Comunică-mi ce-ți propui să faci.

* De la cuvîntul: „Trebuie” și pînă la sfîrșit, textul este subliniat de Lenin, care pe margine a scris: „Cifrat”. — *Nota red.*

Trebuie ca conflictul cu Okulov să nu capete amploare. Chibzuieste bine, fiindcă el nu poate fi pur și simplu rechemat.

Azi am aflat că încă un regiment din Petrograd a trecut de partea inamicului și că alte două refuză să pornească la atac. Trebuie să întăriți supravegherea și să atrageți în această acțiune un număr mai mare de muncitori.

În ceea ce privește străinii, propun să nu ne grăbim cu expulzarea. Poate că ar fi mai bine să-i trimitem într-un lagăr de concentrare, pentru ca, mai târziu, să-i dăm în cadrul *schimbului de persoane**

Lenin

Scrisă la 3 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după textul consemnat de E.M. Skleanski, care a fost completat și semnat de V.I. Lenin

610

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN

Petrograd
Smolnii, pentru Stalin

Dacă situația pe Frontul de la Petrograd este favorabilă, trebuie încordate toate forțele pentru a da o lovitură rapidă și decisivă, deoarece în alte locuri se simte mare nevoie de trupe.

Peters, potrivit hotărârii Comitetului Central, trebuie să rămână la Petrograd, iar Națarenus se va întoarce**.

Lenin

Scrisă la 3 iunie 1919

Publicată pentru prima oară parțial în 1938, în revista „Bolșevik” nr. 2

Se tipărește pentru prima oară în întregime, după manuscris

* De la cuvintele: „Trebuie ca” până la sfârșit, textul telegramei e scris de V.I. Lenin. — *Nota red.*

** Prima frază din text a fost subliniată de V.I. Lenin, care pe margine a scris: „Cifrat”. În partea de sus a telegramei, el a scris următoarea indicație pentru I.V. Stalin: „Găsește-ți un secretar care să descifreze”. — *Nota red.*

611

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.I. GUSEV,
M.M. LAȘEVICI ȘI K.K. IURENEV

3.VI.1919

Cifrat

Simbirsk

Consiliul militar-revoluționar al Frontului de est
Pentru Gusev, Lașevici și Iurenev

Skleanski a promis că va da neapărat zece mii de puști în prima jumătate a lunii iunie. Acordați o deosebită atenție cazacilor de la Orenburg și bașkirilor, fiindcă în timpul ofensivei precedente noi am făcut o prostie: am pierdut prilejul și n-am folosit aceste forțe. Mobilizați-i numaidecît, trimiteți acolo un om priceput, calm și cu experiență, supravegheați cu cea mai mare atenție operația asta, urmăriți îndeaproape mobilizarea generală în toată zona frontului, precum și stringerea armelor de la populație.

Lenin

*Publicată pentru prima oară
în 1934, în revista
„Proletarskaia Revoliuția” nr. 3*

Se tipărește după manuscris

612

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
LUI G.N. MELNICEANSKI

Harkov

Pentru Melniceanski

Am crezut că cel mai bine o să vă înțelegeți cu Troțki, fiindcă acolo, la fața locului, lucrurile apar mai limpede. Personal aș fi fost de părere să vă opriți la Harkov și la Ekaterinoslav și să urmăriți cum se desfășoară în mod efectiv mobilizarea generală. Comunicați-mi dacă Troțki a plecat, dacă v-ați înțeles pe deplin cu el, dacă a luat măsuri pentru a pune capăt acțiunilor arbitrare ale

lui Dibenko și îndeosebi dacă a luat de la acesta bunurile militare acaparate ilegal.

Lenin

Scrisă la 3 iunie 1919

Se tipărește pentru prima oară,
după textul blanchetei de telegramă

613

CĂTRE G.V. CICERIN³⁹⁰

Tov. Cicerin,

- 1) Ce-ați făcut pentru a-l ajuta pe acest indian?
— în ceea ce privește publicarea articolului său?
— în alte privințe?
- 2) Trebuie să *dați zor cu tablelele, manifestele și hărțile* în legătură cu
impărțirea lumii

{	de către	}
”	Turciei	
”	<i>coloniilor</i>	
”	Persiei etc.	

ș.a.m.d.

3) Ce s-a comunicat la radio în legătură cu „ultimatumul“ muncitorilor englezi? („Vecernie Izvestiia“ din 3.VI.)³⁹¹

Cu salutări, *Lenin*

Scrisă după 3 iunie 1919

Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris

614

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
LUI S.I. GUSEV ȘI M.M. LAȘEVICI

4.VI.1919

Cifrat

Simbirsk

Consiliul militar-revoluționar al Frontului de est
Pentru Gusev și Lașevici

Sînt foarte neliniștit de pierderea Agrizului și îndeosebi de aceea a Glazovului. Ați luat imediat măsuri?

Ați aflat care sînt cauzele? Troțki se arăta incîntat de Armata a 3-a; ce s-a întîmplat cu ea?

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

615

CĂTRE M.I. LAȚIS

4.VI.1919

Tovarășului Lațis

Scumpe tovarăș,

Am primit scrisoarea și propunerile dv. Kamenev spune — și acest lucru, declară el, este confirmat de cîțiva *cekiști dintre cei mai marcanți* — că în Ucraina organele Cekăi au adus mult rău, fiind create *prea devreme* și permițînd ca în această instituție să se strecoare numeroase elemente dubioase.

Trebuie verificată cu mai multă strictețe componența lor — și eu sper că Dzerjinski, de aici, o să vă dea ajutor în această privință. Trebuie întărită cu orice preț disciplina în rîndurile cekiștilor și înlăturate elementele dubioase.

Cînd vi se prezintă o ocazie favorabilă, comunicați-mi amănunțit cum stați cu epurarea efectivelor Cekăi în Ucraina și care sînt rezultatele ei.

Cu salutări! Al dv., *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

616

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN

4.VI.1919

Ținînd seama de conflictul — care, în orice caz, se agravează — dintre Okulov și toți membrii din Petro-

grad ai Comitetului Central și considerînd că în activitatea militară a celor din Petrograd este absolută nevoie de un maximum de coeziune și că se impune ca pe acest front să fie obținută o victorie rapidă, Biroul Politic și Biroul Organizatoric al Comitetului Central hotărâsc să-l recheme temporar pe Okulov și să-l pună la dispoziția tovarășului Troțki.

Pentru Biroul Politic și Biroul Organizatoric al C.C.,

*Lenin**

Expediată la Petrograd

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

617

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN

4.VI.1919

Cifrat

Petrograd
Smolnii, pentru Stalin

Aș considera necesar să-î permiți lui Națarenus să plece în Ucraina, unde se simte o mare lipsă de activiști, în timp ce la voi sînt destui. Apoi te rog să faci o vizită pe Frontul de vest, care are acum prea puțini comisari. Este absolut necesar ca tot frontul să fie sprijinit din plin. Nu crezi c-ar fi bine să te vezi cu Smilga?

Am primit materialele împreună cu scrisoarea d-tale; am început să le examinez.

Lenin

*Publicată pentru prima oară
parțial în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

*Se tipărește pentru prima oară
în întregime, după manuscris*

* În continuare urmează semnăturile lui L.B. Kamenev (semnat de V.I. Lenin), N.N. Krestinski, L.P. Serebriakov și E.D. Stasova (semnați de N.N. Krestinski). — *Nota red.*

618

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN ȘI G.E. ZINOVIEV

5.VI.1919

Petrograd, Smolnii
Pentru Stalin și Zinoviev

Chestiunea cu Nașarenus am s-o ridic în ședința Comitetului Central. Trebuie avut în vedere că în sud s-a produs o imensă înrăutățire, că există pericolul unei catastrofe. Acolo e o totală lipsă de oameni, în timp ce la voi sint destui³⁹². I-am transmis lui Cicerin cele comunicate de dv. Împotriva ordinului dv. de a riposta prin focuri de armă n-am, firește, nimic de obiectat³⁹³.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

619

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV

Petrograd
Smolnii, pentru Zinoviev

Comisarul poporului pentru aprovizionare consideră că la Petrograd există o rezervă mai mare decât pentru șase zile și declară că el nu poate să dea acestui oraș decât provizii pe o săptămână. 20 de vagoane au fost trimise azi-dimineață, iar 30 au și fost expediate din Nijni Novgorod. Totodată s-a dat dispoziție ca detașamente din Petrograd să scoată din județul Melitopol 200 de vagoane, din care jumătate au și fost strinse.

Lenin

Scrisă la 5 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

620

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.S. BUBNOV

5.VI.1919

C i f r a t

Harkov

Tovarăşului Mejlauk, adjunct al comisarului poporului
pentru problemele militare, pentru Bubnov

Vă mulţumesc pentru ştirile amănunţite ce mi le-aţi
trimis, precum şi pentru eforturile ce le-aţi depus, însă
treaba trebuie dusă pînă la capăt. Nu vă bizuiţi pe ni-
meni; rămîneţi personal acolo pînă ce unităţile gata
pregătite vor fi duse la locul de destinaţie sau pînă ce
ele vor fi încadrate în unităţile de front*.

Lenin

*Publicată pentru prima oară
în 1934, în revista
„Proletarskaia Revoluţia” nr. 3*

Se tipăreşte după manuscris

621

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI D.I. EFREMOV,
MEMBRU AL CONSILIULUI
MILITAR-REVOLUŢIONAR AL ARMATEI A 10-A

C i f r a t

Tariştin

Tovarăşului Efremov, membru al Consiliului
militar-revoluţionar al Armatei a 10-a

Nu era de loc vorba de organizaţiile ilegale şi nici de
părăsirea oraşului** . Mă mir cum de-a putut să vă vină în

* În partea de sus a telegramei V.I. Lenin a scris: „Pentru *S h l e a n s k i*.
Bubnov comunică, într-o telegramă din 4.VI, că pleacă la Ekaterinoslav.
Dacă-l ştiţi adresa, faceţi modificarea necesară”. — *Nota red.*

** Pe cît se pare, este vorba de telegrama trimisă de V.I. Lenin lui
D.I. Efremov la 30 mai 1919 (vezi volumul de faţă, documentul 598). — *Nota
red.*

minte o idee atît de stranie. Era vorba de mobilizarea generală a muncitorilor din Târîșîn și de toate metodele folosite într-un energetic război revoluționar, printre care și aceea de a proceda la o severă curățire a spatelui frontului. Comunicați-mi telegrafic ce măsuri urgente ați luat.

Lenin

Scrisă la 6 iunie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

622

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.I. SOKOLNIKOV

Kozlov

Consiliul militar-revoluționar al Frontului de sud
Pentru Sokolnikov, oriunde s-ar afla

Aționați cu toate forțele pentru a grăbi lichidarea răscoalei, altfel ne amenință o catastrofă, din cauză că la sud s-a creat o breșă imensă. Vi s-au trimis cursanții și o baterie. Informați-mă mai des.

Lenin

Scrisă la 6 iunie 1919

*Publicată pentru prima oară
la 23 februarie 1938,
în ziarul „Pravda” nr. 53*

Se tipărește după manuscris

623

CĂTRE L.D. TROȘKI

Cifrat

Pentru Troșki

Au fost la mine niște reprezentanți ai bașkirilor; ei cer ca trupele lor să fie trimise la est, și nu la sud. Spun că la est, în regiunea lor, ar putea să ajute la eliberarea

rapidă a oraşului Celeabinsk, deoarece şi kirghizii vor merge alături de ei; la sud însă n-au nici o putere şi se tem că n-o să facă nimic. Te rog foarte mult să reflectezi asupra acestor argumente, care, după mine, sînt destul de serioase.

Dă-i zor lui Sokolnikov să lichideze răscoala. Pe Naţarenus îl trimitem în sud. Podbelski e în gubernia Tambov, lucrează bine, a pus la punct atelierele armatei şi confecţionează 20 000 de perechi de cizme.

Lenin

Scrisă la 6 iunie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipăreşte după manuscris

624

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
LUI S.I. GUSEV ŞI M.M. LAŞEVICI

Cifrat

Simbirsk

Consiliul militar-revoluţionar al Frontului de est
Pentru Gusev şi Laşevici

Situaţia în sud e atât de grea, încît e îndoielnic că vom putea să vă trimitem întăriri. Va trebui ca dv. să depuneţi toate eforturile pentru mobilizarea, în unele cazuri generală, în zona frontului, pentru intensificarea activităţii organelor locale pentru aprovizionarea armatei şi strîngerea de arme de la populaţie. Cei ce ascund armele trebuie împuşcaţi. Consider drept un mare pericol eventuala deplasare a lui Kolceak spre Veatka, pentru a rupe frontul şi a-şi croi drum spre Petrograd. Acordaţi o deosebită atenţie acestui pericol şi comunicaţi-ne mai des care e situaţia pe Frontul de la Glazov.

Eu și cu Skleanski trimitem acolo întăriri, deși Muralov se menține într-o stranie tăcere și nu cere chiar el întăriri.

Lenin

Scrisă la 6 iunie 1919

Publicată pentru prima oară
la 23 februarie 1933,
în ziarul „Pravda” nr. 53

Se tipărește după manuscris

625

CĂTRE E.M. SKLEANSKI

8.VI, orele 2¹/₂ noaptea

Tovarășe Skleanski,

Chiar acum am primit o telegramă de la Stalin și Zinoviev. Sper că ați și dat dispoziție (*t r e b u i e!* neapărat! ¹/₂ sau ²/₃, adică 2 regimente de pe Frontul de la *Arhanghelsk*, 1 de pe *F r o n t u l d e e s t*) și că i-ați și răspuns lui Zinoviev. Dacă nu, telefonați-i.

Eliberarea localității Ijevsk ne permite să luăm mai multe trupe de pe Frontul de est (bineînțeles, din grupul *de sud* al acestui front).

Răspundeți-mi.

Trebuie luat un număr mai mare de ostatici din rîndurile burgheziei și din familiile de ofițeri, întrucît trădările au devenit tot mai frecvente. Înțelegeți-vă cu Dzerjinski.

Trimiteți-i lui *Melniceanski* o telegramă (sub semnătura mea), spuneți-i că ar fi o rușine să șovăie și să nu aplice pedeapsa capitală pentru cei ce nu răspund la mobilizare.

Lui *Beloborodov* (la fel) spuneți-i că pe dușman trebuie să-l *nimicească*, iar nu doar „să-l alunge”, și cereți-i să răspundă precis: cite localități au fost eliberate și unde? care stanițe? ce teritoriu a fost curățit și cum anume?³⁹⁴

Al d-tale, *Lenin*

Scrisă la 8 iunie 1919

Publicată pentru prima oară
în 1934, în revista
„Proletarskaia Revoluția” nr. 3

Se tipărește după manuscris

626

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR AL FRONTULUI DE EST

Aceeași directivă să fie
dată și prin C.C.

Consiliul militar-revoluționar al Frontului de est.
Pentru Lașevici, Iurenev, Gusev, Rozengolț,
Smirnov și Muralov

Grava înrăutățire a situației lângă Petrograd și ruperea Frontului la sud ne silesc să luăm din nou trupe de pe frontul dv. Altfel nu se poate. Trebuie s-o rupeți cu rutina și să treceți la o activitate militară mai revoluționară. Mobilizați în zona frontului pe toți bărbații între 18 și 45 de ani, încredințați-le misiunea de a cucerii uzinele mari, mai apropiate, cum ar fi Motoviliha și Miniar, promițându-le că le veți da drumul după ce le vor fi cucerit, dați câte o pușcă la doi sau trei oameni și cereți-le să-l alunge pe Kolceak din Ural. Mobilizați 75% dintre membrii de partid și de sindicat. Altă soluție nu există; trebuie să începeți să lucrați în chip revoluționar. Discutați în special cu Kamenev* cum trebuie procedat și răspundeți-mi ce măsuri ați luat.

Lenin

Scrisă la 9 iunie 1919

*Publicată pentru prima oară
la 21 ianuarie 1937,
în ziarul „Pravda” nr. 21*

Se tipărește după manuscris

627

CĂTRE E.M. SKLEANSKI

Tov. Skleanski,

1) Instituiți neapărat și imediat o anchetă (și urmăriți ca ea să fie dusă pînă la capăt) pentru a stabili *c i n e* v-a indus în eroare, *minimalizînd* proporțiile dezastrului**. Aici, vădit lucru, e vorba de o *trădare*.

* Lenin se referă la S.S. Kamenev, comandant al Frontului de est. — *Nota red.*

** Este vorba de situația grea a Petrogradului. — *Nota red.*

2) Trebuie să luați *toate* măsurile și *în special* să vă *îngrijiiți* de deplasarea rapidă a celor 6 regimente de pe Frontul de est.

De fapt, *dv.*, tov. Skleanski, *sînteți vinovat de această tărăgăneală!!*

Răspundeți-mi *ce anume ați întreprins* în legătură cu ambele chestiuni.

Lenin

Scrisă la 10 iunie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXV*

Se tipărește după manuscris

C28

TELEGRAME ADRESATE LUI S.I. GUSEV ȘI M.M. LAȘEVICI

1

Pentru Gusev și Lașevici

Sîntem nevoiți să vă luăm o divizie din cauza situației proaste, aproape catastrofale, care s-a creat lângă Petrograd și în sud. Altă soluție nu există. Să sperăm că, în urma eliberării Ufei, Armata a 5-a va putea să dea o divizie, fără să cedeze Belaia, și că noi, împreună cu *dv.*, sporindu-ne înzecit energia partinică, vom face față sarcinii de a nu lăsa ca pe Frontul de est să se ajungă la o înfrîngere.

Lenin

Scrisă la 11 iunie 1919

*Publicată pentru prima oară
la 23 februarie 1938,
în ziarul „Pravda“ nr. 53*

Se tipărește după manuscris

2

C i f r a t

Simbirsk

Consiliul militar-revoluționar al Frontului de est
Pentru Gusev și Lașevici

Acordați o deosebită atenție răscoalei din regiunea Irghiz*³⁹⁵. Nu neglijați, faceți mobilizare generală în

* În textul transmis al telegramel, cuvintele „din regiunea Irghiz“ au fost înlocuite de E.M. Skleanski cu cuvintele „din regiunile Orenburg și Ural“.
— Nota red.

toate împrejurimile, vedeți dacă răsculații n-ar putea fi înfrinți cu ajutorul avioanelor. E necesar ca răscoala să fie imediat și complet lichidată. Gusev de ce nu se duce? Nu trebuie tergiversat!

Lenin

Scrisă la 11 iunie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

3

Consiliul militar-revoluționar al Frontului de est
Pentru Gusev și Lașevici

Vă atrag din nou atenția că regimentele care urmează să plece la Petrograd trebuie să fie absolut sigure — atît soldații, cît și corpul de comandă. Veți urmări chiar dv. acest lucru. Trebuie să vă asumați întreaga răspundere că aceste regimente nu vor trăda.

Lenin

Scrisă la 11 iunie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

*Se tipărește după textul
consemnat de E.M. Shleanski
și semnat de V.I. Lenin*

4

11.VI.1919

Cifrat

Simbirsk

Consiliul militar-revoluționar al Frontului de est
Pentru Lașevici

Ne dăm foarte bine seama că vă aflați într-o situație grea, dar ne vedem constrinși să luăm tot de la dv. De aceea e absolut necesar să depuneți toate eforturile pentru a grăbi formarea de noi unități acolo la dv. și în districtele respective. Comunicați-mi telegrafic de executare.

Lenin

*Publicată pentru prima oară
la 23 februarie 1938,
în ziarul „Pravda” nr. 53*

Se tipărește după manuscris

629

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI

Kiev

Consiliul Comisarilor Poporului, pentru Racovski

La 3 iunie i-am trimis lui Șlihter următoarea telegramă: „Rog foarte mult ca ceea ce s-a expedit pentru Armata bieloruso-lituaniană și, în general, pentru Comisariatul poporului pentru aprovizionare, la Minsk, să nu fie reținut, ci să fie trimis la locul de destinație, la Minsk. Accelerați prin toate mijloacele. Totodată e necesar să fie intensificată ajutorarea Petrogradului. Rog foarte mult să mi se comunice telegrafic, de două ori pe săptămână, cum sint aduse la îndeplinire ambele sarcini. Președintele Consiliului Comisarilor Poporului, *Lenin*“.

Rog: 1) să se cerceteze motivele pentru care nu s-a primit această telegramă, iar vinovații să fie deferiți justiției; 2) să se examineze în timpul cel mai scurt măsurile excepționale ce trebuie luate pentru ajutorarea Petrogradului cu alimente și pentru colectarea alimentelor promise; în fiecare plasă să fie numit un tovarăș care să răspundă de îndeplinirea acestor sarcini. Aștept răspuns.

*Lenin**Scrisă la 11 iunie 1919*

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV*

*Se tipărește după manuscris
și după textul blanchetei
de telegramă*

630

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.K. AVERIN⁸⁹⁶*Cifrat**Ekaterinoslav*

Tovarășului Averin, o copie pentru Bubnov

Trebuie depuse toate eforturile pentru mobilizarea muncitorilor din Ekaterinoslav. Nu sințeți destul de

energic. Telegrafiati-mi de urgență ce măsuri ați luat; comunicați-mi rezultatele reale.

Lenin

Scrisă la 13 iunie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

631

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN

Petrograd, Smolnîi

Tovarășului Stalin, o copie pentru Zinoviev

Am primit telegrama cifrată. Ambele rugăminți au fost satisfăcute. Două trenuri blindate și cinci sute de comuniști pornesc azi într-acolo. Troțki e aici. Comunicați-mi telegrafic: în primul rînd, dacă ați primit acest răspuns; în al doilea rînd, cum apreciați situația, dacă ceea ce s-a pierdut a fost recucerit și ce măsuri s-au luat; în al treilea rînd, dacă socotiți că e posibil să veniți aici mîine sau poimîine sau acest lucru e absolut imposibil; în al patrulea rînd, dacă sînteți de părere să nu publicăm întreg documentul pe care l-ați trimis, ci numai o parte din el. Eu insist să-l publicăm. Vom alege noi înșine ce poate fi publicat. Aștept răspuns³⁹⁷.

Lenin

Scrisă la 13 iunie 1919

*Se tipărește pentru prima oară,
după textul blanchetei de telegramă*

632

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI O.I. SOMOV ȘI D.I. EFREMOV

14.VI.1919

Cifrat

Țarițin

Consiliul militar-revoluționar al Armatei a 10-a

Pentru Somov și Efremov

O copie pentru Raskolnikov

Țariținul trebuie apărat cu orice preț: nu o dată a rezistat el la asediu. Încordați-vă toate puterile, informați-ne

mai amănunțit, mai des, noi luăm măsuri. Grăbiți evacuarea lucrurilor de valoare de care n-aveți nevoie. Faceți o mobilizare generală. Continuați cu toată energia munca politică. Aveți grijă să mențineți legătura cu noi.

Lenin

*Publicată pentru prima oară
la 23 februarie 1938,
în ziarul „Pravda” nr. 53*

Se tipărește după manuscris

633

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI
MILITAR-REVOLUȚIONAR
AL FRONTULUI DE SUD

14.VI.1919

Cifrată

Kozlov

Consiliul militar-revoluționar al Frontului de sud

Ați luat toate măsurile necesare pentru sprijinirea Țariștinului? Cei de acolo ne cer să trimitem 15 000 de infanteriști și 4 000 de cavaleriști. Țariștinul trebuie apărat cu orice preț. Comunicați-ne ce s-a făcut și ce se face în această privință.

Lenin

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

634

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.N. PODBELSKI

14.VI.1919

Tambov

Comisariatul poporului pentru poștă și telegraf
Pentru Podbelski³⁸⁹

Confirm hotărîrea dv. ca fabrica de luminări din Tambov să treacă imediat la producția de încălțăminte și ca depozitul gubernial de pielărie să elibereze comitetului

militar gubernial materiale pentru 25 000 de perechi pe lună. Comunicați-mi telegrafic de executare.

Președintele Consiliului Apărării, *Lenin*

*Publicată pentru prima oară în 1937.
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV*

Se tipărește după manuscris

635

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI,
A.G. ȘLIHTER ȘI N.I. PODVOISKI

Urgent, cu prioritate

Kiev, la trei adrese:

Consiliul Comisarilor Poporului, pentru Racovski;
Comisariatul poporului pentru aprovizionare,
pentru Șlihter; Comisariatul poporului pentru
problemele militare, pentru Podvoiski

O copie la Kiev, Kreșceatik, nr. 1
pentru Orlov, președintele delegației de pe Frontul de vest

Întrucît este absolut imposibil ca Frontul de vest și cel de nord să fie aprovizionate din rezervele, secătuite, ale Centrului, toată greutatea acestei sarcini de importanță statală cade în mod firesc asupra delegației Comisiei centrale pentru aprovizionarea armatei, care este condusă de Orlov și care, conform ordinului dat de Troțki, lucrează pentru toată armata rusă în ansamblu. Trebuie luate cît mai urgent măsuri practice pentru înlăturarea oricăror piedici și pentru sprijinirea efectivă, prin toate mijloacele, a activității acestei delegații, astfel ca ea să poată să trimită numai decît încărcături cu alimente armatelor din Vest și din Nord. Insist îndeosebi ca delegația să fie sprijinită cu toată energia de Comisariatul poporului pentru problemele militare. Întărirea acestei delegații cu noi elemente și cuvenita precizare a viitoarei ei activi-

tăți este o chestiune de stringentă actualitate. Rezultatele vi se vor comunica ulterior. Rog ca fiecare adresant să răspundă neapărat, în mod amănunțit, ce s-a făcut.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 14 iunie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XX.XIV*

*Se tipărește după o copie
dactilografiată*

636

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
COMITETELOR EXECUTIVE
DIN REGIUNILE SITUATE ÎN ZONA FRONTULUI

16.VI.1919

Voronej, comitetul executiv gubernial
Novohopersk, gubernia Voronej, comitetul executiv județean
Borisoglebsk, gubernia Tambov, comitetul executiv județean
Balașov, gubernia Saratov, comitetul executiv județean
Atkarsk, gubernia Saratov, comitetul executiv județean
Kamîșin, gubernia Saratov, comitetul executiv județean
Tambov, comitetul executiv gubernial
Saratov, comitetul executiv gubernial

Luați imediat toate măsurile pentru mobilizarea la corvoadă a tuturor locuitorilor apti de muncă și pentru rechiziționarea tuturor căruțelor și folosirea lor la lucrările de întărire a pozițiilor pe care le execută unitățile

de geniu. În fiecare sector să fie numit un membru al comitetului executiv, care să răspundă personal de prestarea corvezilor. Telegrafiați urgent de executare: altfel veți suferi rigorile legilor din timp de război. Indicați numele tuturor membrilor comitetelor executive care răspund de corvezi. Comitetele executive guberniale răspund de executarea neîntârziată a celor de mai sus.

Președintele Consiliului Apărării, *Lenin*

*Publicată pentru prima oară
în 1940, în revista
„Proletarskaia Revoluția” nr. 1*

Se tipărește după manuscris

637

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
LUI M.V. FRUNZE ȘI S.Z. ELIAVA

16.VI.1919

Urgent, cu prioritate

Samara și la locul unde se află statul-major
al grupului de sud

Pentru Frunze-Mihailov, comandantul grupului de sud
Pentru Eliava, membru al Consiliului militar-revo-
luționar

Vă rog să transmiteți tovarășilor din Uralsk, eroilor care de cincizeci de zile apără orașul asediat, salutul meu fierbinte și îndemnul de a nu se lăsa cuprinși de descurajare, de a mai rezista încă câteva săptămîni. Eroica apărare a Uralskului va fi încununată de succes³⁹⁹.

Președintele Consiliului Apărării, *Lenin*

*Publicată pentru prima oară
(în facsimil) în 1927,
în revista „Krasnoarmeet” nr. 2(95)*

Se tipărește după manuscris

638

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN

Petrograd, Smolnii, pentru Stalin

Potrivit unor informații transmise de marinarii care au luat Krasnaia Gorka, astăzi, 16 iunie, se așteaptă să sosească la Kronstadt o escadră engleză de la Libava, compusă din 23 de vase. Sper că ați luat toate măsurile necesare. Trimiteți-mi o hartă a frontului⁴⁰⁰.

*Lenin**Scrisă la 16 iunie 1919**Se tipărește pentru prima oară,
după textul descifrat*

633

CĂTRE BIROUL ORGANIZATORIC AL C.C.
AL P.C.(b) DIN RUSIA ȘI CĂTRE CONSILIUL
MILITAR-REVOLUȚIONAR AL REPUBLICII

Tovarășului Gusev

Biroul Organizatoric al Comitetului Central

Tovarășului Skleanski

Vă rog foarte mult să examinați cât mai repede cu putință considerațiile expuse de tovarășul Iv. Iv. Ulianov, pentru ca *chestiunea* să poată fi rezolvată *fără* întârziere.

Ivan Ivanovici Ulianov, fost președinte al Comitetului revoluționar din Ural, membru (din octombrie 1917) al C.E.C. din Rusia, insistă asupra necesității de a forma din masa proletară a cazacilor din regiunile Saratov și Pokrovsk o divizie care să întreprindă acțiuni în spatele frontului inamic, în stepele de dincolo de Ural.

El (Ulianov), Haustov (președintele biroului Comitetului revoluționar din Iaițk, la Pokrovsk), doi frați ai lui Iv. Iv. Ulianov și alți câțiva tovarăși, pe care se

angajează să-i aleagă el, ar vrea să-și asume sarcina de a organiza un detașament special.

Pentru aceasta este nevoie de: 1) împuterniciri speciale
2) armament și alimente;
3) bani.

16.VI.1919

Președintele Consiliului Apărării, *V. Ulianov (Lenin)*

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

640

CĂTRE C.C. AL P.C.(b) DIN RUSIA

Tov. Troțki greșește: nu e vorba aici de nici o toană, de nici o poznă, de nici un capriciu, de nici o zăpăceală, de nici o dezolare, de nici un „element“ al acestor însușiri agreabile (pe care dînsul le șfichiuieste cu o ironie teribilă)⁴⁰¹. E vorba de ceva ce Troțki a trecut cu vederea, și anume de faptul că majoritatea Comitetului Central a ajuns la convingerea că Cartierul general e o „speluncă“, că la Cartierul general lucrurile stau *pro st* și că, în încercările de a obține o îmbunătățire serioasă, de a găsi mijloacele necesare pentru o schimbare radicală, s-a făcut un anumit pas înainte. Atît și nimic mai mult.

Lenin

Moscova, 17.VI.1919

Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris

641

CĂTRE N.N. KRESTINSKI

Pentru K r e s t i n s k i

Trebuie să se examineze cu toată atenția și, *cît mai urgent*, să se elaboreze un *proiect* de directive, să se ceară părerea celor de la Don și a Consiliului militar-revoluționar al Frontului de sud, iar după aceea să se probe⁴⁰².

Scrisă între 17 și 21 iunie 1919

Se tipărește pentru prima oară,
după m inuscris

642

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI
MILITAR-REVOLUȚIONAR AL ARMATEI A 10-A ȘI
COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL ȚARIȚIN

18.VI.1919

Țarițin

Consiliului militar-revoluționar al Armatei a 10-a
Președintelui comitetului executiv gubernial

O copie la Kozlov

Consiliului militar-revoluționar al Frontului de sud

Am urmărit cu bucurie faptele de eroism ale Armatei a 10-a și ale proletariatului din Țarițin în apărarea acestui oraș. Sînt convins că Țariținul roșu, care a rezistat luni de zile unor asedii din timp de iarnă, va face față și acum tuturor încercărilor. Trimit salutul meu apărătorilor Țariținului roșu. Întăririle promise sînt pe drum.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată la 25 iunie 1919,
în ziarul
„Kommunist“ (Astrahan) nr. 136

Se tipărește după manuscris

643

CĂTRE BÉLA KUN

C i f r a t

Béla Kun, Budapesta

Noi, în Comitetul Central al partidului, am dezbătut ca un punct special din ordinea de zi problema ridicată de dv. în legătură cu trimiterea tovarășului pe care ni l-ați indicat. Noi am considerat că nu este cu putință să-l trimitem pe el și am trimis pe un altul, care a și plecat. Întîrzierea acestuia se datorește doar unor cauze de ordin tehnic; el trebuie să sosească la dv. curînd.

Aș vrea să adaug din parte-mi că bine ați procedat intrînd în tratative cu Antanta. Trebuie să începeți și să

duceți tratative cu ea, să folosiți neapărat orice posibilitate de a încheia un armistițiu sau o pace, fie și temporară, pentru a-i oferi poporului o perioadă de răgaz. Dar să nu vă încredeți nici un moment în Antantă; ea va căuta să vă ducă de nas și să cîștige astfel timp pentru a putea să vă sugrume mai ușor și pe voi și pe noi.

Căutați să organizați corespondența cu noi prin avion.

Cu salutări cordiale, *Lenin*

Tov. Cicerin! Te rog să dai la tradus acest mesaj și să-l trimiți lui Béla Kun.

18.VI. *Lenin*

Scrisă la 18 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în limba engleză, în 1946, în cartea „Papers relating to the Foreign Relations of the United States”, vol. 7, Washington

În limba rusă a fost publicată pentru prima oară în întregime în 1955, în revista „Voprosi Istorii” nr. 4

Se tipărește după manuscris

Publicată în întregime în 1957, în: V.I. Lenin. Opere, ed. a 4-a, vol. 36

644

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M.M. LAȘEVICI

Simbirsk

Consiliul militar-revoluționar al Frontului de est
Pentru Lașevici

Am aflat de la Smilga că în regiunea Kustanai a izbucnit o răscoală și că răsculații se îndreaptă spre Celeabinsk⁴⁰³. Dacă aceștia sînt maghiarii și prietenii lor, înseamnă că a sosit momentul cel mai critic. Trebuie depuse toate eforturile pentru a stabili legătura cu ei. Ce măsuri aveți de gînd să luați? Trimiteți la ei un avion? Dacă nu aveți carburanți, ați putea, eventual, să vă

procurați prin presiuni speciale. Informați-mă telegrafic mai amănunțit*.

Lenin

Scrisă la 18 iunie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

Se tipărește după manuscris

645

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
LUI M.M. LAȘEVICI ȘI K.K. IURENEV

20.VI.1919

C i f r a t

Simbirsk

Consiliul militar-revoluționar al Frontului de est
Pentru Lașevici și Iurenev

Sintem informați, în primul rînd, că în armatele Frontului de est se constată o scădere considerabilă a numărului lucrătorilor politici, ca urmare a trecerii lor la muncă în aparatul de stat local în regiunile eliberate din miinile inamicului; în al doilea rînd, că unele divizii dau semne de oboseală. Acestei situații trebuie să i se acorde o mare atenție. Să se interzică în mod categoric lucrătorilor politici și oricăror altor persoane să plece din armată înainte de eliberarea Uralului și de înlocuirea lor printr-un număr dublu de muncitori din această regiune. Apoi trebuie să reușim cu orice preț să efectuăm o mobilizare generală în zona frontului, și pe cei oboșiți să-i înlocuim prin forțe proaspete, fie chiar și temporar, pentru o scurtă perioadă de odihnă, căci *ofensiva* din Ural nu trebuie slăbită, ci neapărat intensificată, accelerată, întărită prin efective noi. *Comunicați-mi telegrafic ce măsuri ați luat. Îndreptați-vă atenția spre răscoala din părțile Samarei și ale Irghizului*⁴⁰⁴. Tăcerea dv. în această privință dă de bănuț.

Președintele Consiliului Apărării, *Lenin*

*Publicată pentru prima oară
în 1934, în revista
„Proletarskaia Revoliuția” nr. 3*

Se tipărește după manuscris

* În partea de sus a acestui document V.I. Lenin a adăugat: „Prin cifrul special (sovietic), pe care Skleanski, Medeanțev, Smilga și Lașevici îl cunosc și despre care militarii, în general, n-au aflat”. — *Nota red.*

646

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI
MILITAR-REVOLUȚIONAR
AL FRONTULUI DE SUD

Cifrat

Consiliul militar-revoluționar al Frontului de sud

Chiar acum am aflat de la feroviari că de la 18 iunie nu mai există legătură pe calea ferată cu Țariținul. Stația terminus, spun ei, este Log. E adevărat? Dacă e adevărat, de ce ați ținut ascuns și n-ați raportat? Ce măsuri s-au luat pentru restabilirea situației? Ați trimis suficiente întăriri, cartușe și obuze Armatei a 10-a? Dacă n-ați trimis de ajuns, aveți de gând să trimiteți numaidecît și pe ce cale? Armata a 10-a se plînge că n-are de ajuns. Vă atrag încă și încă o dată atenția că Țariținul prezintă o importanță cu totul deosebită. S-a dat directiva ca acest oraș să nu fie cedat? Este respectată întocmai această directivă sau există și altă părere? Răspundeți-mi precis și numaidecît.

*Lenin**Scrisă la 21 iunie 1919**Publicata pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV**Se tipărește după textul consemnat de E. M. Skleanski*

647

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI

*Cu prioritate
De controlat cînd anume
a fost predată*

21.VI.1919

Kiev

Consiliul Comisarilor Poporului. Pentru Racovski
O copie pentru Șlihter și Podvoiski

Armata de vest are absolută nevoie în zilele ce vin de trei trenuri de cereale. Vă rog insistent să luați măsu-

rile cele mai energice ca această cerință să fie satisfăcută. E o situație extrem de grea. Informați-mă telegrafic.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

648

CĂTRE A.I. SVIDERSKI SAU A.D. ȚIURUPA

Pentru Sviderski (sau Țiurupa)

Trebuie să folosim din plin prilejul ce ni se oferă și să trimitem acolo ostași ai armatei de aprovizionare + lucrători din domeniul aprovizionării.

Trebuie să desfășurăm acțiune de agitație în rândul muncitorilor înfomețați sub lozinca: să mergem la Belaia și să luăm 5 000 000 de puduri. Comunicați-ne ce măsuri ați luat⁴⁰⁵.

Lenin

Scrisă la 23 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

649

CĂTRE A.I. RIKOV⁴⁰⁶

Tovarășului *R i k o v*

Ce ați făcut? Trebuie să lămurii lucrurile, să se acorde banii necesari, iar cei vinovați să fie luați la zor și chiar arestați.

Scrisă la 24 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

650

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI
MILITAR-REVOLUȚIONAR
AL FRONTULUI DE SUD

Kozlov

Consiliul militar-revoluționar al Frontului de sud

Detășamentul de textiliști din Ivanovo-Voznesensk care a fost trimis să ajute la evacuarea bazinului Donețului stă degeaba în stația Kastornaia. Termenele de concedii expiră. Propun ca cei ce vor să facă parte din armata de aprovizionare să fie repartizați în unitățile ei, iar ceilalți să fie trimiși înapoi la Ivanovo-Voznesensk. Tinerii de vîrsta încorporării să fie considerați mobilizați, iar, dintre ei, cei debili să fie trecuți la armata de aprovizionare. Vă rog să examinați chestiunea și să întocmiți dispoziții precise*.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*Lenin**Scrisă la 26 iunie 1919*

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după textul
consemnat de L.A. Fotieva,
completat și semnat de V.I. Lenin

651

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
LUI M.M. LAȘEVICI ȘI K.K. IURENEV

27.VI.1919

C i f r a t

Pentru Lașevici și Iurenev

Succesele obținute de cazacii rebeli în regiunea Nikolaievsk sînt cît se poate de alarmante. Acordați acestei situații o deosebită atenție. Comunicați-mi telegrafic ce măsuri ați luat. Vedeți dacă n-ați putea să trimiteți

* De la cuvintele „Rog să examinați”, textul a fost scris de V.I. Lenin.
— Nota red.

incoace vreo zece siberieni, dintre cei răniți și, în general, inapți de luptă, care au fugit de la Kolceak și au trecut la noi, și care ar fi în stare să sprijine aici acțiunea de agitație în favoarea războiului împotriva lui Kolceak și a lui Denikin.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

652

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN

Petrograd, Smolnii
Pentru Stalin

Orașul Ekaterinoslav a fost ocupat. În sud situația, în ce privește cartușele, este disperată. În consecință, acum, după ce ați obținut 3 000 000 de cartușe și alte stocuri de la Vidlița⁴⁰⁷, să faceți totul pentru a economisi cartușele și celelalte muniții.

Lenin

Scrisă la 30 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV

Se tipărește după textul descifrat
al benzii de telegraf

653

CĂTRE E.M. SKLEANSKI

Tovarășului *Skleanski*

Vorbiți imediat cu Vașetis. Spuneți-i să acorde o deosebită atenție orașului Penza și breșei din zona Saratov-Balașov⁴⁰⁸.

*Lenin**

Scrisă la sfârșitul lunii iunie —
începutul lunii iulie 1919

Se tipărește pentru prima oară,
după manuscris

* Documentul este semnat și de L.D. Troțki. — Nota red.

A N E X E

1

*CĂTRE COMITETUL DE ÎNTREPRINDERE
AL FABRICII DE ARMAMENT DIN TULA

Dragi tovarăși,

Consiliul Comisarilor Poporului vă roagă să aprovi-
zionați imediat cu puști, revolvere, cartușe și alt arma-
ment Garda roșie din raionul minier Bokovo, regiunea
Donului. E nevoie de arme pentru 500 de oameni.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Vl. Ulianov (Lenin)

*Scrisă la 25 noiembrie
(8 decembrie) 1917*

*Publicată pentru prima oară în 1940,
în culegerea „Documente cu privire
la istoria războiului civil
din U.R.S.S.“, vol. I*

*Se tipărește după o copie
dactilografată*

2

DISPOZIȚIE DATĂ COMISARIILOR
DE LA CĂILE FERATE

Către comisarii de la căile ferate

Prin prezenta dispoziție, toți comisarii de la căile
ferate sînt obligați să lase imediat drum liber eșalonului
Regimentului 1 caucazian din Divizia a 5-a caucaziană
de cazaci, care merge să lupte împotriva lui Kaledin

și a lui Filimonov, fapt pentru care se permite acestui eșalon să se deplaseze liber pe linia ferată Moscova — Harkov — Rostov și în stanița Kavkazskaia din Kuban. Consiliul Comisarilor Poporului atestă acest lucru prin punere de semnături și aplicare de ștampilă și cere să se dea tot sprijinul sus-numitului eșalon ca să se deplaseze cât mai repede pe calea ferată.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 6 (19) decembrie 1917

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

*Se tipărește după textul dactilografiat,
semnat de V.I. Lenin*

3

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.V. VOROVSKI

Stockholm. Vorovski

Caută trei contabili cu o înaltă calificare, pentru lucrările de reformă a instituțiilor bancare, și trimite-i numaidecît aici. Cunoașterea limbii ruse nu este obligatorie. Remunerarea o stabilești d-ta, ținînd seamă de condițiile de acolo.

Lenin

*Scrisă mai tîrziu
de 8 (21) decembrie 1917*

*Publicată pentru prima oară
la 6—7 noiembrie 1927,
în ziarul „Izvestiia” nr. 256*

*Se tipărește după textul
blanchetei de telegramă*

4

*CĂTRE COMISARUL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE

Pentru întreținerea trupelor care operează împotriva lui Kaledin, puneți la dispoziția lui Antonov, comandantul-șef al trupelor menționate, 5 000 000 de ruble. Banii

trebuie înmînați lui Sergo Ordjonikidze, comisar extraordinar al Ucrainei.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,
V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 20 decembrie 1917
(2 ianuarie 1918)

Publicată pentru prima oară în 1940,
în culegerea „Documente cu privire
la istoria războiului civil
din U.R.S.S.”, vol. I

Se tipărește după textul
dactilografiat,
semnat de V.I. Lenin

5

*CĂTRE

N.I. PODVOISKI, COMISAR AL POPORULUI
PENTRU PROBLEMELE MILITARE

22 ianuarie 1918

Circulară

Consiliul Comisarilor Poporului vă cere ca ori de cîte ori trimiteți bani să luați toate măsurile ca ei să ajungă într-adevăr la destinație. Trenurile cu care trimiteți bani trebuie să le urmăriți prin telegraf, informindu-vă la toate nodurile de cale ferată.

Pentru ca sumele să fie expediate cît mai repede la destinație, pe lângă serviciile de contabilitate se vor institui organe de control, care să urmărească modul cum sint achitate de către administrația financiară ordonanțele de plată, cum sint executate de către Banca de Stat ordinele de expediere a banilor etc.*

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,
V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 22 ianuarie
(4 februarie) 1918

Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV

Se tipărește după textul
dactilografiat,
semnat de V.I. Lenin

* Scrisori cu conținut analog și semnate de V.I. Lenin au fost trimise lui A.G. Șleapnikov, comisar al poporului pentru industrie și comerț, și lui G.I. Petrovski, comisar al poporului pentru afacerile interne. — Nota red.

6

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
COMITETULUI CENTRAL
AL FLOTEI DIN MAREA BALTICĂ

Helsingfors

Se ordonă Comitetului Central al flotei din Marea Baltică și comitetelor locale ale flotei ca, la prima cerere a Comitetului de armată din raionul fortificat al Revaulului, să-i pună la dispoziție mijloace de transport pentru expedierea de arme și alimente la Helsingfors.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Ulianov (Lenin)

*Scrisă la 27 ianuarie
(9 februarie) 1918*

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

*Se tipărește după textul
blanșetei de telegramă,
semnat de V.I. Lenin*

7

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
CARTIERULUI GENERAL
AL COMANDANTULUI SUPREM*

Anulați prin toate mijloacele de care dispuneți telegrama de azi prin care se anunță încheierea păcii și demobilizarea generală pe toate fronturile. Ordin de la Lenin⁴⁰⁹.

*Scrisă la 29 ianuarie
(11 februarie) 1918*

*Publicată pentru prima oară în 1964,
în cartea: A.L. Fraiman. „Apărarea
revoluționară a Petrogradului
în februarie-martie 1918”,
Moscova-Leningrad*

*Se tipărește după textul
benzii de telegraf*

* Transmisă prin fir direct de secretara lui V.I. Lenin. — Nota red.

8

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
CARTIERULUI GENERAL
AL COMANDANTULUI SUPREM*

Comunicați tuturor comisarilor de armată și lui Bonci-Bruevici că trebuie să rețină toate telegramele cu semnătura lui Troțki și a lui Krilenko prin care se anunță demobilizarea armatei. Condițiile păcii nu vi le putem comunica, deoarece pacea nu a fost încă efectiv încheiată. Vă rog ca, pînă la noi dispoziții, să rețineți toate telegramele în care se anunță încheierea păcii.

*Scrisă la 30 ianuarie
(12 februarie) 1918*

*Publicată pentru prima oară în 1964,
în cartea: A.L. Fraiman. „Apărarea
revoluționară a Petrogradului
în februarie-martie 1918”,
Moscova-Leningrad*

*Se tipărește după textul
benzii de telegraf*

9

CĂTRE COMANDANTUL-ȘEF M.A. MURAVIEV.
CĂTRE ÎNALTUL COLEGIU ROMÂN.
CĂTRE SECRETARIATUL POPORULUI
AL REPUBLICII UCRAINENE —
TOV. V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Rumcerod** — pentru Iudovski, spre a o transmite comandantului-șef Muraviev; Odesa — comandantului-șef Muraviev; Înaltului colegiu român; Secretariatului poporului al Republicii ucrainene, pentru Antonov.

Data fiind situația gravă de pe Frontul ruso-român și necesitatea de a acorda un sprijin urgent detașamentelor revoluționare din Basarabia, comandantul-șef Muraviev

* Transmisă prin fir direct. Textul acestei telegrame este redat într-o telegramă a statului-major al marinei către Comitetul Central al flotei din Marea Baltică. — *Nota red.*

** Comitetul executiv reunit al Sovietelor Frontului român, flotei din Marea Neagră și regiunii Odesa. — *Nota red.*

și armata lui din nord trec la dispoziția Înalțului colegiu român. Nu ne îndoim nici un moment că vitejii eroi ai eliberării Kievului își vor îndeplini fără întârziere datoria lor revoluționară.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 17 februarie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1924,
în cartea: V.A. Antonov-Ovseenko.
„Însemnări despre războiul civil”,
vol. 1, Moscova*

*Se tipărește după textul
blanchetei de telegramă*

10

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Rostov pe Don. Pentru Antonov,
oriunde s-ar afla

Trimitem un călduros salut tuturor aceluia care luptă cu abnegație pentru socialism, întregii căzăcimi revoluționare. Drept răspuns la telegrama dv. din Novocer-kassk⁴¹⁰ vă comunicăm: un congres, cu drepturi depline, al Sovietelor orășenești și satești din întreaga regiune a Donului ar trebui să elaboreze el însuși un proiect de lege agrară și să-l prezinte spre aprobare Consiliului Comisarilor Poporului. Ar fi mai bine așa. Nu avem nimic de obiectat împotriva autonomiei regiunii Donului. Limitele geografice ale acestei autonomii trebuie stabilite de comun acord cu populația din regiunea alăturată și din republica autonomă a bazinului Donețului. Nu vă putem trimite un delegat, fiindcă aici sîntem cu toții peste măsură de ocupați. Vă rugăm să reprezentați dv. Consiliul Comisarilor Poporului sau să numiți, în acest scop, pe cine veți crede de cuviință.

Lenin, Stalin

Scrisă la 28 februarie 1918

*Publicată la 20 (7) martie 1918
în ziarul „Donskie Izvestiia” nr. 1*

*Se tipărește după textul
blanchetei de telegramă*

11

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI IANSON

I r k u t s k. Pentru Ianson
 O copie Comitetului executiv central
 al Sovietelor din Siberia
 O copie pentru Nikiforov, la Vladivostok

U r g e n t ă
C u p r i o r i t a t e
 Oficială*

Drept răspuns la nota dv. cu privire la crearea, pe lângă Comitetul executiv central al Sovietelor din Siberia, a unui comisariat pentru afacerile externe și la independența Siberiei, consider necesar să vă comunic că, după părerea Consiliului Comisarilor Poporului, nu e de loc nevoie de un asemenea comisariat pe lângă Comitetul executiv central al Sovietelor din Siberia; așa-zisa independență a Siberiei n-ar face decât să înlesnească, formal, o anexiune dinspre Răsărit; aveți în fața dv. exemplul Ucrainei independente și al Finlandei. Propun să vă limitați la autonomia Siberiei ca parte inseparabilă a Rusiei și să vă mențineți la instituția comisarilor de pe lângă Comisariatul poporului pentru afacerile externe, de la care veți primi directive și în numele căruia veți acționa.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 13 aprilie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1942,
 în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

*Se tipărește după textul
 consemnat de I.V. Stalin
 și semnat de V.I. Lenin*

12

*CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI
 PENTRU PROBLEMELE MILITARE⁴¹¹

22 aprilie 1918

La 22 aprilie, orele 23, Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat următoarea hotărâre: Comisariatul poporului

* Cuvîntul „Oficială” este scris de V.I. Lenin. — *Nota red.*

pentru problemele militare este însărcinat să ia imediat toate măsurile pendinte de el pentru a apăra hotarele de răsărit ale guberniei Harkov, și îndeosebi stația Certkovo, pe care germanii și haidamacii caută s-o ocupe pentru a tăia legătura pe calea ferată cu Rostovul.

Pentru amănunte, adresați-vă lui Stalin.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

*Se tipărește după textul
dactilografiat,
semnat de V.I. Lenin*

13

TELEGRAMĂ ADRESATĂ SECRETARULUI DELEGAȚIEI RUSE PENTRU TRATATIVE DE PACE

Nikolaev

Pentru Zaițev, secretarul delegației ruse
pentru tratative de pace

O copie șefului de stat-major al atamanului

O copie ministrului afacerilor externe

8 mai 1918

Confirmind imputernicirile ce v-au fost date de către delegația rusă pentru tratative de pace, vă cerem să duceți cu guvernul ucrainean al atamanilor tratative în vederea încetării operațiilor militare la granițele Ucrainei și stabilirea datei și locului tratativelor de pace⁴¹².

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*Lenin**

*Publicată pentru prima oară în 1912,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

*Se tipărește după textul
dactilografiat,
semnat de V.I. Lenin*

* Documentul e semnat și de I.V. Stalin, șeful delegației ruse pentru tratative de pace. — *Nota red.*

14

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
SOVIETULUI DIN KINEȘMA⁴¹³

Kineșma

Către Sovietul de deputați

Către toți muncitorii din raionul Kineșma. Tovarășii muncitori! Bogătanii satelor din guberniile producătoare de cereale ascund imense rezerve de cereale și nu vor să le dea pentru muncitorii infometati. Bogătanii preferă să vîndă cerealele la prețuri exorbitante, de speculă, pe care numai burghezia de la orașe poate să le plătească, iar nu și populația săracă și infometată. Făcînd speculă cu cerealele, ei caută să facă speculă și cu mărfurile pe care le primesc în schimbul cerealelor. Burghezia de la orașe face agitație pentru desființarea monopolului cerealelor, a prețurilor fixe, și pentru introducerea comerțului liber cu cereale. De la agitație ea trece la provocări și, în mod abil, pe ascuns, îndeamnă pe muncitorii infometati să recurgă la manifestații, tulburări și dezordini, urmărind astfel să pună ea mîna pe putere. Consiliul Comisarilor Poporului luptă din răspuțeri și apără monopolul cerealelor, fără de care burghezia ar trăi, ea singură, în belșug, în timp ce populația săracă ar rămîne complet lipsită de pîine. Tovarășii muncitori, nu vă lăsați antrenati în provocările puse la cale de forțele întunericului, nu faceți jocul burgheziei și al contrarevoluționarilor, care vor să scoată castanele din foc cu mîinile voastre și să anuleze toate cuceririle revoluției. Feriți-vă ca nu cumva, prin acțiuni nechibzuite și prin schimb liber de mărfuri, să provocați dezorganizare în munca atît de anevoioasă a celor ce procură cereale pentru voi. Consiliul Comisarilor Poporului efectuează acum, pe scară largă, un schimb de mărfuri pe cereale; el a trecut la rechiziționarea, cu ajutorul detașamentelor înarmate, a cerealelor dosite de burghezia satelor. Dacă vreți să ajutați, să sprijiniți puterea voastră muncitorească-tărănească, acționați în mod organizat: alegeți din

rindurile voastre oameni, dintre cei mai pricepuți în materie de aprovizionare, care să lucreze în organele sovietice de aprovizionare, organizați detașamente de luptă alcătuite din revoluționari hotărâți, cinstiți și incoruptibili, apărători credincioși ai intereselor muncitorilor și țăranilor. Prindeți-i numaidecît pe provocatorii și agenții contrarevoluției și trimiteți-i la Moscova. Țineți bine minte: sau ieșim în mod organizat, cu obrazul curat, din toate greutățile, nemaipomenite, ce s-au abătut asupra noastră, sau, dacă nu, totul este în mod inevitabil condamnat la pieire. Altă ieșire nu există. În așteptarea unor rezultate grabnice de pe urma acestor măsuri, Consiliul Comisarilor Poporului vă cere vouă, tovarăși muncitori, să dați dovadă de conștiinciozitate și fermitate revoluționară în lupta pentru salvarea cuccirilor revoluției și triumful dictaturii proletare.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*V. Ulianov (Lenin)**

Scrisă la 24 mai 1918

*Publicată la 29 mai 1918 în ziarul
„Rabocii i Krestianin“ nr. 55*

*Se tipărește după textul
dactilografiat*

15

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. R. ROMANOV

Nijni Novgorod. Pentru Romanov,
președintele Sovietului gubernial

Consiliul Comisarilor Poporului a alocat, la 10 mai, o sută de mii de ruble pentru sinistrații din satul Rizo-vatogo, în vederea procurării de semințe și de unelte agricole.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 11 iunie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XVIII*

*Se tipărește după textul
dactilografiat,
semnat de V.I. Lenin*

* Telegrama e semnată și de A.D. Țiurupa, comisar al poporului pentru aprovizionare. — *Nota red.*

16

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M.S. KEDROV⁴¹⁴

Arhanghelsk. Pentru Kedrov

Descărcarea și evacuarea nu trebuie întrerupte. Comunicați cine dirijează aceste operații. Curierul n-a sosit încă. Comunicați-ne cînd veți veni să prezentați personal raportul. Toate forțele să fie folosite pentru evacuarea în cel mai scurt timp a tuturor încărcăturilor din Arhanghelsk.

*Lenin, Sverdlov**Scrisă la 26 iunie 1918*

*Se tipărește pentru prima oară,
după textul consemnat
de I. M. Sverdlov*

17

*TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ
SOVIETULUI DIN MOSCOVA

Comunicați tuturor comisariatelor din oraș și din suburbii, pe o distanță de 50 de verste, să lase drum liber numai automobilelor comisarilor poporului și ale detașamentelor de luptă. Să rețină toate automobilele Comisiei extraordinare pentru lupta împotriva contrarevoluției, să aresteze pe toți eserii de stînga membri ai acestei comisii, și îndeosebi pe Zaks și Aleksandrovici. Cei ce sînt doar bănuți că fac parte din acest partid să fie aduși la Kremlin pentru a li se clarifica situația.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*Lenin**Scrisă la 6 iulie 1918*

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Gulegeri din Lenin“, vol. XXXIV*

*Se tipărește după o copie
dactilografială*

18

*CĂTRE PREZIDIUL CONSILIULUI ECONOMIC SUPERIOR

Printr-o hotărîre a Consiliului Comisarilor Poporului, adoptată în şedinţa din 20 iunie a.c., s-a cerut Consiliului economic superior ca, împreună cu Comisariatul poporului pentru justiţie, să instituie o anchetă în chestiunea aprovizionării cu maşini agricole, lucru care i-a fost adus din timp la cunoştinţă.

Întrucît ancheta nu a fost nici pînă azi încheiată, cer ca ea să fie accelerată, astfel ca în termen de o săptămînă să fie terminată⁴¹⁵.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 16 iulie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXI*

*Se tipăreşte după textul
dactilografiat,
semnat de V.I. Lenin*

19

RADIOGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI COMISARILOR POPORULUI AL REPUBLICII TURKESTAN

Taşkent. Consiliul comisarilor poporului

Comunicaţi-ne care e situaţia politică şi economică la Taşkent şi în ţinutul Turkestan. Este absolut necesar să ne informaţi cu regularitate, pe adresa: Moscova, Consiliul Comisarilor Poporului.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*Lenin**

Scrisă la 23 iulie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV*

*Se tipăreşte după textul
blanchetei de telegramă*

* Radiograma e semnată şi de V.N. Podbelski şi V.V. Kuibîşev. — Nota red.

20

CĂTRE I.M. SVERDLOV

Secret

COMITETUL EXECUTIV CENTRAL DIN RUSIA

Tovarășului Sverdlov

Alăturat vă trimit hotărîrea adoptată de Consiliul Comisarilor Poporului la 30 iulie a.c. cu privire la trecerea atelierelor din Paratsk sub administrația Comisariatului poporului pentru problemele maritime și totodată vă aduc la cunoștință că, întrucît aplicarea acestei hotărîri este legată de unele operații militare, ea trebuie ținută în cel mai strict secret; sarcina de a aplica această hotărîre revine însă Comisariatului poporului pentru problemele maritime⁴¹⁶.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*V. Ulianov (Lenin)**Scrisă la 31 iulie 1918*

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV

Se tipărește după textul
dactilografiat,
semnat de V.I. Lenin

21

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.A. IOFFE

Tovarășului Ioffe, la Berlin

Nu sîntem de părere să semnăm protocolul propus de turci pînă ce nu va fi acceptată trecerea orașului Baku sub administrația autorităților noastre, deoarece fără această clauză avem tot temeiul să bănuim că se duc tratative secrete cu Antanta pentru trecerea acestui oraș în minile ei. Același lucru îl arătăm și în presă⁴¹⁷.

*Sverdlov, Lenin**Scrisă la 7 octombrie 1918*

Publicată pentru prima oară în 1957,
în culegerea „Documente
cu privire la politica externă
a U.R.S.S.“, vol. I

Se tipărește după textul
benzii de telegraf

TELEGRAMĂ TRANSMISĂ CU PRILEJUL ELIBERĂRII ORAȘULUI SAMARA

Samara a fost eliberată. Volga este liberă. Ar fi o greșeală de neiertat să nu folosim puținele zile care au mai rămas pînă la încheierea sezonului de navigație. Este nevoie să depunem toate eforturile pentru a efectua transporturi cît mai masive de petrol și de produse alimentare pe cursul superior al Volgăi. Înfăptuirea acestei sarcini nu este posibilă fără o strictă centralizare a tuturor măsurilor și fără o riguroasă aplicare, de către organele locale, a ordinelor primite de la centru. Avînd în vedere cele de mai sus, Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat următoarele măsuri, care trebuie aplicate întocmai:

1) Toate mijloacele de transport și de navigație care au fost luate de diferite organizații urmează să fie înapoiate imediat Direcției generale a transporturilor maritime și fluviale sau Direcției generale a petrolului, după cum aparțin uneia sau celeilalte. (Această măsură nu se aplică vapoarelor și celorlalte mijloace de navigație care fac deja parte din efectivul flotilei militare de pe Volga.)

2) Dreptul de rechiziționare a vapoarelor și a celorlalte mijloace de navigație pe Volga care era acordat pînă acum diferitelor organizații, instituții și persoane se abrogă. De acum înainte rechiziționarea mijloacelor de navigație în scopuri militare nu se va putea face decît cu o aprobare specială, pentru fiecare caz în parte, din partea Consiliului militar-revoluționar al republicii.

3) Toți comandanții de fronturi, toate comisiile extraordinare și toate Sovietele de deputați vor lua fără întîrziere măsurile cele mai stricte pentru a asigura navigația nestînjinită a vaselor, precum și măsuri de pază pentru ca încărcăturile să nu fie acaparate sau reținute pe parcurs.

4) De întreaga flotă petrolieră și de toate încărcăturile de petrol aflate pe Volga dispune numai Direcția generală a petrolului (Adresa telegrafică: *Glavkoneft*, Moscova). Toate autoritățile, inclusiv cele militare și comandanții de fronturi, vor executa întocmai toate dispozițiile date

de *Direcția generală a petrolului*, cu privire la transporturile de petrol, precum și toate dispozițiile date de *Direcția generală a transporturilor maritime și fluviale* cu privire la vase.

5) De toate încărcăturile de petrol de pe Volga dispune în mod direct tovarășul *Tavrid*, membru al colegiului *Direcției generale a petrolului*; toate dispozițiile date de el sau de agenții săi, în legătură cu petrolul, sînt absolut obligatorii pentru toate autoritățile.

6) Toate deciziile emise pînă azi cu privire la rechiziții, la interzicerea transporturilor de petrol etc. rămîn în vigoare numai în măsura în care nu contravin dispozițiilor date de *Direcția generală a petrolului*.

7) Subliniind cu toată tăria cele de mai sus, *Consiliul Comisarilor Poporului* hotărăște să fie deferiți tribunalelor militare-revoluționare toți cei ce încalcă hotărîrea de față, indiferent de funcția pe care o dețin și de faptul dacă sînt sau nu membri de partid. Agenții locali ai *Direcției generale a petrolului*, ai *Direcției generale a transporturilor maritime și fluviale* și ai *Comisariatului poporului pentru aprovizionare* vor raporta de urgență la Moscova orice acțiuni ale autorităților locale care provoacă perturbări în activitatea sistematică a centrelor. Vor fi trimise fără întîrziere la fața locului comisii extraordinare, care vor deferi justiției pe vinovați și vor urmări executarea sentințelor date.

8) Conținutul prezentei hotărîri a *Consiliului Comisarilor Poporului* va fi adus la cunoștința tuturor organelor executive locale și a persoanelor cu funcții de răspundere.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Moscova, Kremlin
9 octombrie 1918

Publicată la 13 octombrie 1918,
în ziarul „Izvestiia C.E.C.
din Rusia” nr. 223

Se tipărește după textul
dactilografiat, semnat
de V.I. Lenin și confruntat
cu textul ziarului

23

TELEGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETELOR DE DEPUTAȚI ȘI COMITETELOR PENTRU APROVIZIONARE

Către toate Sovietele de deputați și comitetele
pentru aprovizionare

Din nou se constată cazuri de confiscare arbitrară de către Sovietele de deputați a încărcăturilor cu alimente însoțite de ordine de expediere ale Comisariatului poporului pentru aprovizionare. Acestea sînt acte ce subminează aprovizionarea planificată a Rusiei înfometate, și ele trebuie complet lichidate. Prin decretul din 13 mai se face cunoscut tuturor că cei vinovați de asemenea confiscări vor fi aduși imediat la Moscova, pentru a fi trimiși în fața Tribunalului militar-revoluționar⁴¹⁸.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*Lenin**

Scrisă la 14 octombrie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1931,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XVIII*

*Se tipărește după textul
dactilografiat,
semnat de V.I. Lenin*

24

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.I. VAȚETIS ȘI K.H. DANIȘEVSKI

Arzamas

Consiliul militar-revoluționar al republicii
Pentru Vațetis și Danișevski

Vă ordonăm să luați măsurile cele mai urgente pentru
ajutorarea Tariștinului. Raportați de executare.

Sverdlov, Lenin

Scrisă la 15 octombrie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1936,
în revista „Partrabotnik”
(Stalingrad) nr. 16—17*

*Se tipărește după textul
consemnat de I.M. Sverdlov
și semnat de V.I. Lenin*

* Telegrama e semnată și de N.P. Briuhanov, comisar al poporului pentru aprovizionare. — *Nota red.*

25

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI ECONOMIC DIN URAL

Perm, Consiliul economic din Ural
O copie Comitetului executiv din Usoleie
Usoleie. Direcția uzinei din Berezniki

Uzina din Berezniki trebuie să înceapă imediat lucrările pentru organizarea producției de radiu potrivit hotărârii, în acest sens, adoptate de Consiliul economic superior⁴¹⁰. Fondurile necesare au fost alocate de Consiliul Comisarilor Poporului. Lucrările se vor desfășura sub conducerea lui Bogoiavlenski, inginer chimist, care poartă întreaga răspundere și căruia vă rog să-i acordați tot sprijinul.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*Lenin**

Scrisă la 28 octombrie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXV*

*Se tipărește după textul
dactilografiat,
semnat de V.I. Lenin*

23

TELEGRAMĂ ADRESATĂ SECȚIEI GUBERNIALE DE APROVIZIONARE DIN NIJNI NOVGOROD

Nijni Novgorod. Secția gubernială de aprovizionare
O copie pentru Leșcinski,
directorul laboratorului de radio

Dată fiind importanța muncii pe care o efectuează cei de la laboratorul de radio, rog să nu se întârzie cu aprovizionarea lor cu alimente.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 29 noiembrie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXV*

*Se tipărește după textul
consemnat de un necunoscut
și semnat de V.I. Lenin*

* Telegrama este semnată și de I.I. Karpov, șeful secției chimice, și de N.P. Gorbunov, șeful secției știință și tehnică din Consiliul economic superior. — *Nota red.*

27

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
COMITETULUI MILITAR
GUBERNIAL NIJNI NOVGOROD

Nijni Novgorod. Comitetul militar gubernial
O copie pentru Leșcinski,
directorul laboratorului-radio

Se pot da contra plată rații de ostaș funcționarilor
de la laboratorul de radio.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 29 noiembrie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1915,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV*

*Se tipărește după textul
scris de un necunoscut
și semnat de V.I. Lenin*

28

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
CONSILIULUI ECONOMIC NIJNI NOVGOROD

Nijni Novgorod, Consiliul economic
O copie pentru Leșcinski,
directorul laboratorului de radio

Grăbiți aprovizionarea laboratorului de radio cu mate-
rialele de construcții necesare. E o chestiune urgentă și
importantă⁴²⁰.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 29 noiembrie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV*

*Se tipărește după textul
consemnat de un necunoscut
și semnat de V.I. Lenin*

29

TELEGRAMĂ ADRESATĂ UCRAINENILOR DIN REGIUNEA SAMARA⁴²¹

Samara. Comitetul militar gubernial.
Pentru ucrainenii din regiunea Samara
O copie la Serpuhov, pentru Vațetis

Drept răspuns la telegrama ucrainenilor din Samara, considerăm necesar să le facem cunoscut că, din cauza afluenței de voluntari ucraineni și a marelui număr de mobilizați, care, chiar în Ucraina n-au primit încă arme, guvernul muncitoresc-țărănesc al Ucrainei nu consideră necesară crearea unor unități alcătuite din ucrainenii aflați în Rusia și trimiterea lor în Ucraina. Comunicându-vă acest lucru, vă cerem, în numele Consiliului Comisarilor Poporului, să sistați trimiterea de unități ucrainene în Ucraina.

*Lenin**

Scrisă la 17 decembrie 1918

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

*Se tipărește după textul
blanchetei de telegramă*

30

TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. I. VAȚETIS

Serpuhov.

Comandantului-șef Vațetis

Consiliul Apărării vă întreabă:

1) Este adevărat că acum vreo două săptămîni, în luptele din raionul Balașov, trupele noastre au lăsat să cadă în miinile inamicului în decurs de două-trei zile 25—30 de tunuri, și, dacă este adevărat, ce-ați întreprins pentru a trage la răspundere pe vinovați și a preîntîmpina asemenea fapte?

2) Este adevărat că acum două săptămîni ați dat ordin să fie eliberat orașul Orenburg, și, dacă este adevărat, de ce nu se execută ordinul?

* Telegrama este semnată și de I.V. Stalin. — *Nota red.*

3) Ce s-a făcut pentru a îmbunătăți situația unităților noastre din raionul Perm, care cer ajutor urgent de la centru?

Consiliul Apărării așteaptă de la dv. răspuns la aceste întrebări.

Președintele Consiliului Apărării, *V. Ulianov (Lenin)*

Scrisă la 23 decembrie 1918

*Publicată pentru prima oară
la 23 februarie 1927,
în ziarul „Pravda” nr. 44*

*Se tipărește după textul
dactilografiat, completat
de I.V. Stalin și semnat
de V.I. Lenin*

31

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.D. TROŢKI

Urgent

Kursk sau oriunde s-ar afla
Pentru Troțki, președintele Consiliului
militar-revoluționar al republicii

Din comunicatul operativ nr. 4 873 al șefului statului-major al Frontului caucazian reiese că krasnoviștii au ocupat localitatea Raigorod, situată pe malul Volgăi la sud de Sarepta, amenințând, în primul rînd, transporturile noastre militare de la Vladimirovka la Țarițin și, în al doilea rînd, linia Astrahan-Saratov. Vă rugăm să luați măsuri. Din același comunicat operativ reiese că o flotă engleză compusă din patru nave a bombardat localitatea Staroterecinaia, situată la sud de Astrahan, a incendiat două șlepuri de-ale noastre și s-a întors nevătămată în larg, după ce a capturat vasul nostru spital „Alesker” împreună cu personalul medical. Unde este flota noastră și ce face?

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 2 sau 3 ianuarie 1919

*Publicată pentru prima oară
la 21 ianuarie 1937,
în ziarul „Pravda” nr. 21*

*Se tipărește după textul
consemnat de I.V. Stalin
și semnat de V.I. Lenin*

32

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
CONSILIULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR
AL FRONTULUI CASPIC-CAUCAZIAN,
COMITETULUI EXECUTIV ȘI COMITETULUI
DE PARTID DIN GUBERNIA ASTRAHAN

*Astrahan**

Pentru Șleapnikov. Comitetul executiv gubernial
Comitetul gubernial de partid al comuniștilor

Un conflict cu comitetul de partid este inadmisibil. Luați toate măsurile pentru ca activitatea să se desfășoare în mod coordonat și în deplină armonie. Toți membrii de partid, indiferent de postul pe care-l dețin, trebuie să facă parte din organizația locală. Comitetul de partid nu trebuie să se amestece în activitatea instituțiilor subordonate direct centrului. El are dreptul numai să-și expună punctul său de vedere Comitetului Central. Întreaga activitate locală se desfășoară sub îndrumarea centrului de partid. Se poate interveni în această activitate numai dinăuntru sau atunci cind Comitetul Central a trasat o sarcină specială într-o problemă concretă sau alta. Raporturi analoge trebuie stabilite și cu comitetul executiv gubernial. Numai în caz că nu sînt respectate directivele puterii centrale și se desfășoară o activitate contrară hotărîrilor ei, este admisibil un amestec direct. Căutați să dați dovadă de mult tact, și atunci conflictele vor fi evitate. Raționamentele generale despre necesitatea de a efectua o epurare radicală în instituțiile militare nu prezintă nici o valoare. Relatările concrete cu privire la diferite fapte și persoane vor fi luate în considerație.

*Lenin***

Scrisă la 7 sau 8 ianuarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV

Se tipărește după textul
cosemnat de I. M. Sverdlov
și semnat de V. I. Lenin

* Cuvîntul „Astrahan“ e scris de V. I. Lenin. — Nota red.

** Urmează semnătura lui I. M. Sverdlov, scrisă de V. I. Lenin. — Nota red.

RADIOGRAMĂ ADRESATĂ LUI BÉLA KUN

Budapesta. Pentru Béla Kun

Vă trimit o copie a radiogramei trimise de noi azi lui Pichon în legătură cu schimbul de prizonieri cu Franța⁴²².

O comisie a Crucii Roșii de la noi, în frunte cu Manuilski, a plecat în Franța pentru a organiza repatrierea prizonierilor noștri, însă a fost reținută. Am promis că-i vom repatria pe militarii francezi care au rămas la noi dacă va fi organizată repatrierea cetățenilor noștri din Franța și dacă ea se va desfășura din plin. Guvernul francez a împiedicat comisia Manuilski să organizeze o asemenea acțiune. Din cei 35 000 de soldați ruși care se află în Franța, în Africa și la Salonic, Franța vrea să repatrieze în momentul de față doar 900 și face promisiuni gratuite că ulterior, pe măsura posibilităților, îi va repatria și pe ceilalți, însă ea cere, în schimb, ca noi să-i lăsăm imediat pe toți francezii să se întoarcă în țară.

Franța vrea să expulzeze misiunea Manuilski concomitent cu eliberarea celor 900 de soldați ruși, deși pentru organizarea repatrierii celor rămași nu s-a făcut nimic. Ea vrea să primească totul, dar să nu dea mai nimic și să se descotorosească de Manuilski.

Totodată, sintem informați că soldații noștri care continuă să fie reținuți în Franța și care au refuzat să intre în armată sint supuși celor mai monstruoase persecuții și că lui Manuilski i s-a interzis să intre, sub orice formă, în contact cu ei.

În asemenea condiții, noi refuzăm să-i trimitem pe francezi în țară. Acesta este conținutul radiogramei mele, pe care v-o trimit în copie. Francezii o să dea alarma și o să îndruge americanilor tot felul de minciuni, dintre cele mai odioase. Predați-i, vă rog, o copie a notei noastre reprezentantului american, ca s-o transmită guvernului său.

Lenin

*Scrisă la 5 aprilie 1919
Publicată pentru prima oară în 1958,
în culegerea „Documente
cu privire la politica externă
a U.R.S.S.”, vol. II*

*Se tipărește după o copie
dactilografiată
Tradus din limba germană*

34

TELEGRAMĂ ADRESATĂ
SECȚIEI AGRICOLE
JUDEȚENE DIN KNEAGHININ

Kneaghinin, secția agricolă județeană
O copie la Icealki,
Către cea de-a doua Asociație din Zapiansk,
județul Kneaghinin

Este interzisă folosirea oricăror măsuri de constringere pentru a-i determina pe țăranii să treacă la cultivarea în comun a pământului. Nerespectarea acestei dispoziții va fi pedepsită cu toată severitatea legii revoluționare⁴²³.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*Lenin**

Scrisă la 8 aprilie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV*

*Se tipărește după textul
dactilografiat,
semnat de V.I. Lenin*

35

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI⁴²⁴

Kiev. Președintele Consiliului Comisarilor Poporului
al Ucrainei

O copie la Comisariatul poporului
pentru problemele militare al Ucrainei

Dat fiind noul sistem de organizare a stațiunilor balneare și climaterice în republica noastră și având în vedere că ele trebuie să servească drept loc de tratament și odihnă pentru invalizii de război și accidentații în cimpul muncii, pentru ostașii roșii și muncitorii istoviți din nord, trebuie luate măsuri urgente pentru ocrotirea

* Telegrama este semnată și de S.P. Sereda, comisar al poporului pentru agricultură. — *Nota red.*

stațiunilor balneare din sud care au fost eliberate de Armata Roșie.

Vă rog ca imediat să dați ordin comandanților unităților militare care desfășoară operații în sudul Rusiei și în peninsula Taurida să ia măsurile cele mai severe pentru a împiedica distrugerea sau înstrăinarea instalațiilor medicale, a clădirilor, inventarului, plantațiilor, materialelor și proviziilor din stațiunile climaterice din sudul Rusiei și din Crimeea: Odesa, Golaia Pristan, Berdeansk, Moinak, Saki, Evpatoria, Sevastopol, Balaklava, Ialta, Alupka, Gurzuf, Alușta, Feodosia, Kerçi și altele.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*Lenin**

Scrisă la 10 aprilie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1959,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV*

*Se tipărește după textul
dactilografiat,
semnat de V. I. Lenin*

36

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL KALUGA

Kaluga. Comitetului executiv gubernial

O copie la Mosalsk. Comitetului executiv județean

Să se instituie imediat o anchetă pentru a stabili din ce cauză au fost confiscate bunuri aparținând părinților învățătorului Burikin din satul Spas-Demensk, județul Mosalsk. Să se cerceteze faptele comisarului Sinișin din satul Lazinka. Să mi se raporteze personal constatările făcute⁴²⁵.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 19 aprilie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1945,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXV*

*Se tipărește după textul
consemnat de un necunoscut
și semnat de V. I. Lenin*

* Telegrama e semnată și de N.A. Semașko, comisar al poporului pentru ocrotirea sănătății. — *Nota red.*

PERMIS DE LIBERĂ TRECCERE
PENTRU V.I. TANEEV⁴²⁶

26 aprilie 1919

Cetățeanului Vladimir Ivanovici *Taneev*
Permis de liberă trecere

În baza hotărîrii din 25.III.1919 a Consiliului Comisarilor Poporului, se acordă acest permis de liberă trecere cetățeanului Vladimir Ivanovici *Taneev*, în vîrstă de 78 de ani, care vreme îndelungată a desfășurat activitate științifică și, după mărturia lui Karl Marx, s-a dovedit a fi „un prieten devotat al eliberării poporului”⁴²⁷.

Cetățeanului Vladimir Ivanovici *Taneev* i se acordă dreptul să frecventeze biblioteca Consiliului Comisarilor Poporului, și toate celelalte biblioteci de stat sînt rugate să-i acorde tot sprijinul în munca lui de cercetare științifică. Toate autoritățile sovietice sînt obligate să acorde sprijin cetățeanului Vladimir Ivanovici *Taneev* și familiei sale, să ocrotească locuința și bunurile lor. În caz de deplasare a sa în diverse localități ale Republicii Sovietice Socialiste Ruse, toate autoritățile de la căile ferate și din transporturile pe apă sînt obligate să-l ajute pe cetățeanul Vladimir Ivanovici *Taneev* și familia lui să obțină bilete și locuri la trenuri și vapoare.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

38

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISARULUI DE LA CALEA FERATĂ REAZAN-URAL

Comisarului de la calea ferată Reazan-Ural, Saratov

Transmiteți tuturor muncitorilor și funcționarilor — prin ale căror eforturi pline de abnegație a fost ridicat și reparat, în scurt timp, și dat în funcțiune feribotul de la Uvek, care fusese scufundat de dușmanii muncitorilor și țăranilor — cele mai calde mulțumiri pentru munca lor, care ne apropie de victoria definitivă a Puterii sovietice.

Președintele Consiliului Apărării
Muncitorești și Țărănești,

Lenin

Comisarul poporului pentru căile de comunicație,

Krasin

Scrisă la 5 mai 1919

*Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIV*

*Se tipărește după textul
consemnat de L.B. Krasin
și semnat de V.I. Lenin*

39

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI APĂRĂRII PETROGRADULUI⁴²⁸

Petrograd. Comitetul apărării. Pentru Zinoviev

Pentru lămurirea situației din Petrograd, Consiliul Apărării vă cere să-i dați răspuns complet la următoarele întrebări: pentru care motive s-a hotărît să fie evacuate unele uzine din Petrograd și din împrejurimi; cine și de ce a dat dispoziție să se scufunde navele; care este

numărul total al muncitorilor mobilizați și al celor rămași în fabrici; dacă toți cei mobilizați sint într-adevăr folosiți pentru nevoile apărării; ce a determinat numirea de comisari la uzinele de stat; dacă cetățenii au fost mobilizați la întimplare sau cu respectarea hotărîrilor puterii centrale. Consiliul Apărării, menținînd deocamdată starea de asediu la Petrograd, vă face cunoscut că măsurile Comitetului apărării Petrogradului trebuie aplicate cu știința și, în anumite cazuri, cu aprobarea puterii centrale⁴²⁹.

Președintele Consiliului Apărării, *Lenin*

Scrisă la 13 mai 1919

*Publicată pentru prima oară
parțial la 16 iunie 1939,
în ziarul „Pravda” nr. 165*

*Se tipărește după textul
dactilografiat, semnat
de V.I.Lenin*

*Publicată în întregime în 1941,
în „Documente în legătură cu eroica
apărare a Petrogradului în 1919”,
Moscova*

40

TELEGRAMĂ ADRESATĂ DIRECȚIEI GENERALE
A CĂRBUNELUI DIN HARKOV
PENTRU S.A. GHEȚOV⁴³⁰

Harkov. Direcția generală a cărbunelui, pentru Ghețov

O copie lui Bajanov. O copie la Harkov, lui Bogdatian, președintele Comisiei extraordinare pentru aprovizionare, sau lui Serebrovski. O copie la Kiev, lui Bogdatian, președintele Comisiei extraordinare pentru aprovizionare. O copie comisarului poporului pentru problemele militare, Podvoiski, Kiev. O copie lui Troțki și Kamenev, oriunde s-ar găsi.

În actuala situație de pe front nu se poate admite cu nici un chip ca hotărîrea de mobilizare a muncitorilor

din bazinul Donețului să fie complet revocată. Consiliul Apărării ține seama de importanța excepțională pe care o prezintă bazinul Donețului și de aceea a hotărît să scutească de mobilizare numai pe muncitorii din abataje, chiar și în întreprinderile în care, dintr-un motiv sau altul, în momentul de față extracția de cărbune este deocamdată sistată. Dacă-i menținem pe muncitorii din abataje, industria cărbunelui va fi ferită, în orice caz, de o catastrofă și vom avea posibilitatea ca, îndată ce vom ieși din actuala situație excepțională, să restabilim extracția de cărbune. Orice alte scutiri de mobilizare sînt imposibile.

Președintele Consiliului Apărării, *Lenin*

Scrisă la 16 mai 1919

*Publicată pentru prima oară în 1925,
în revista „Proletarskaia
Revoluția” nr. 6 (41)*

*Se tipărește după textul
blanchetei de telegramă*

41

MESAJ ADRESAT LUI AMANULLA-HAN, REGELE AFGANISTANULUI⁴³¹

Primind primul mesaj, adresat în numele națiunii afgane libere și independente, prin care transmiteți un salut poporului rus și notificați urcarea pe tron a Maiestății Voastre, ne grăbim, la rîndul nostru, să transmitem, în numele Guvernului muncitoresc-țărănesc și al întregului popor rus, un salut poporului independent afgan, care își apără eroic libertatea împotriva asupritorilor străini. Vă adresăm felicitări cu prilejul urcării Maiestății Voastre pe tron la 21 februarie 1919.

Într-adevăr, Guvernul muncitoresc-țărănesc a acordat egalitate și libertate tuturor popoarelor care fac parte din Republica rusă și a confirmat, cum spune Maies-

tatea Voastră, principiul internațional, proclamind unirea tuturor oamenilor muncii împotriva exploata-torilor.

Năzuința poporului afgan de a urma exemplul rus va constitui cea mai bună garanție a tăriei și independenței statului afgan.

Salutind intenția Maiestății Voastre de a stabili legă-turi strinse cu poporul rus, Vă rugăm să desemnați un reprezentant oficial la Moscova și ne propunem, la rindul nostru, să trimitem la Kabul un reprezentant al Guver-nului muncitoresc-țărănesc, pentru a cărei intrare liberă rugăm pe Maiestatea Voastră să dea cuvenitele dispoziții tuturor autorităților. Prin stabilirea de relații diplomatice permanente între cele două mari popoare se creează largi posibilități de întrajutorare împotriva oricăror încercări ale tilharilor străini de a atenta la libertatea și bunurile noastre.

Sintem fericiți să transmitem acest prim salut popoa-relor din Afganistan și vă rugăm să primiți salutul nostru amical în numele prietenilor poporului Maiestății Voastre.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului
al Republicii Sovietice Federative Socialiste Ruse,

Lenin

Președintele Comitetului Executiv Central
al Sovietelor de deputați ai muncitorilor, țăranilor,
cazacilor și ostașilor roșii din Rusia,

Kalinin

Scris la 27 mai 1919

*Publicat la 14 iunie 1919,
în ziarul „Izvestiia C.E.C.
al Republicii Turkestone,
a Federației Sovietice Ruse
și a Sovietului de deputați
ai muncitorilor, soldaților
și țăranilor din Taşkent” nr. 121*

*Se tipărește după o copie
dactilografiată,
confruntată cu textul ziarului
și al radiogramei*

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI
MILITAR-REVOLUȚIONAR AL FRONTULUI
DE SUD

*Consiliul militar-revoluționar
al Frontului de sud*

Prin ordinul nr. 27, Comitetul revoluționar al raionului Kotelnikovo, regiunea Donului, desființează denumirea de „staniță“, introduce denumirea de „plasă“ și, în concordanță cu aceasta, împarte raionul Kotelnikovo în plăși.

În diferite raioane din această regiune, autoritățile locale interzic să se poarte lampasuri și dispun să nu se mai folosească cuvântul „cazac“.

Tov. Rogacev din Armata a 9-a rechiziționează fără discernămint atelaje de la căzăcimea muncitoare.

În multe localități din această regiune sînt interzise tîrgurile locale, la care se vînd ustensile de uz casnic pentru țărani. În staniță sînt numiți în posturile de comisari prizonieri austrieci.

Vă atragem atenția că trebuie să dați dovadă de deosebită prudență în acțiunea de schimbare a unor obișnuințe mărunte, care nu prezintă nici o importanță pentru politica generală și, totodată, întărită populația. Urmați o linie fermă în problemele principale și dați dovadă de înțelegere și indulgență față de înrădăcinatele obiceiuri arhaice ale populației.

Răspundeți-mi telegrafic*.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 3 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV

Se tipărește după textul
consemnat de un necunoscut
și completat și semnat
de V.I. Lenin

* Cuvintele „Răspundeți-mi telegrafic“ sînt scrise de V.I. Lenin. —
Nota red.

43

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.D. VULFSON*

Simferopol

Pentru *Vulfson*, comisar pentru aprovizionare

Dat fiind că situația Velikorusiei în ceea ce privește aprovizionarea este grea și că se simte mare lipsă de produse pentru hrana copiilor, îndeosebi a celor bolnavi, propun ca toate conservele de fructe și rezervele de brinză din Crimeea să fie trimise, în mod exclusiv, pentru hrana copiilor bolnavi din nordul Bielorusiei, pe adresa Comisariatului poporului pentru aprovizionare. Comunicați de urgență ce măsuri ați luat.

Președintele Consiliului Apărării, *Lenin****Scrisă la 20 iunie 1919*Publicată pentru prima oară în 1943,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXIVSe tipărește după textul
dactilografiat,
semnat de V.I. Lenin

44

CĂTRE CONSILIUL COMISARILOR POPORULUI
DIN CRIMEEAConsiliul Comisarilor Poporului, *Simferopol*O copie Comitetului executiv din *Alupka*

La Alupka, văduva savantului Mușketov, care a adus mari servicii științei geologice din Rusia, este evacuată din camera pe care o ocupă în vila Medje din str. Pri-morskaia nr. 15. Rog, dacă e posibil, să se anuleze ordinul de evacuare sau să i se pună la dispoziție o altă locuință cât mai potrivită.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*Lenin**Scrisă la 24 iunie 1919*Publicată pentru prima oară în 1933,
în „Culegeri din Lenin”, vol. XXIVSe tipărește după textul
consemnat de un necunoscut
și semnat de V.I. Lenin* Transmisă prin fir direct. — *Nota red.*** Telegrama e semnată și de A.D. Țlurupa, comisar al poporului pentru aprovizionare. — *Nota red.*

ÎNSEMNĂRI PE O TELEGRAMĂ A LUI I.V. STALIN

La Biroul
Organizatoric
al Comitetului
Central și la
arhivă

După Krasnaia Gorka a fost lichidată și Seraia Loșad. Tunurile instalate aici sînt în perfectă ordine. Se procedează la o rapidă verificare a tuturor forturilor și fortărețelor.

Specialiștii navali susțin că luarea fortului Krasnaia Gorka dinspre mare răstoarnă toată știința navală. Nu-mi rămîne decît să depling această așa-zisă știință. Rapida cucerire a fortului Gorka se explică prin amestecul meu foarte drastic și, în genere, al civililor în treburile operative, care a mers pînă la a anula ordinele ce fuseseră date pe mare și pe uscat și a le impune pe ale mele.

Consider de datoria mea să declar că și de aici înainte voi proceda la fel, cu toată venerația pe care o am pentru știință.

Stalin. 16/6, orele 14

Verificarea
efectivului.
??? Krasnaia
Gorka a fost
luată dinspre
u s c a t.

Scris la 16 iunie 1919

*Publicat pentru prima oară,
parțial, în 1958, în cartea:
S. F. Naida. „Unele probleme
ale istoriei războiului civil
din U.R.S.S.“, Moscova*

Se tipăresc după manuscris

*Publicat pentru prima oară
în întregime în 1959,
în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXVI*

SCRISORI ȘI TELEGRAME ALE LUI
V. I. LENIN
INCLUSE ÎN VOLUMELE APĂRUTE
ALE EDIȚIEI DE FAȚĂ

—
SCRISORI ȘI TELEGRAME ALE LUI
V. I. LENIN
CARE N-AU FOST GĂSITE

—
ADNOTĂRI

—
INDICI

SCRISORI
ȘI TELEGRAME ALE LUI V. I. LENIN
INCLUSE ÎN VOLUMELE APĂRUTE
ALE EDIȚIEI DE FAȚĂ

(*Octombrie 1917 — iunie 1919*)

PRIN RADIO CĂTRE TOȚI. CĂTRE TOATE COMITETELE DE REGIMENT, DIVIZIE, CORP, ARMATĂ ȘI ALTE COMITEFE, CĂTRE TOȚI SOLDAȚII ARMATEI REVOLUȚIONARE ȘI MARINARIII FLOTEI REVOLUȚIONARE. 9 (22) noiembrie 1917.

Vol. 35, p. 85—86.

SCRISOARE CĂTRE TOVARĂȘII FINLANDEZI. 11 (24) noiembrie 1917.

Vol. 35, p. 94.

ALIANȚA DINTRE MUNCITORI ȘI ȚĂRANII MUNCITORI ȘI EXPLOATAȚI. Scrisoare către redacția „Pravdei”. 18 noiembrie (1 decembrie) 1917.

Vol. 35, p. 107—109.

NOTĂ CĂTRE F.E. DZERJINSKI CONȚINÎND PROIECTUL DE DECRET CU PRIVIRE LA LUPTA ÎMPOTRIVA CONTRAREVOLUȚIONARILOR ȘI SABOTORILOR. 7 (20) decembrie 1917.

Vol. 35, p. 163—165.

CĂTRE CONGRESUL GENERAL AL ARMATEI ÎN LEGĂTURĂ CU DEMOBILIZAREA ARMATEI. 3 (16) ianuarie 1918.

Vol. 35, p. 234.

DISPOZIȚIE CĂTRE STATUL-MAJOR AL GĂRZII ROȘII. 12 (25) ianuarie 1918.

Vol. 35, p. 301.

PRIN RADIO CĂTRE TOȚI CETĂȚENII. CĂTRE DELEGAȚIA PENTRU TRATATIVELE DE PACE DE LA BREST-LITOVSK ÎN SPECIAL. 21 ianuarie (3 februarie) 1918.

Vol. 35, p. 332.

RADIOGRAMĂ CĂTRE TOȚI CETĂȚENII. 22 ianuarie (4 februarie) 1918.

Vol. 35, p. 333.

BREST-LITOVSK. DELEGAȚIA RUSĂ PENTRU TRATATIVELE DE PACE. LUI TROȚKI. 28 ianuarie (10 februarie) 1918.

Vol. 35, p. 344.

PROIECTUL RADIOGRAMEI CĂTRE GUVERNUL IMPERIULUI GERMAN. *În noaptea de 18 spre 19 februarie 1918.*

Vol. 35, p. 351.

TELEFONOGRAMĂ CĂTRE COMISIA EXECUTIVĂ A COMITETULUI DIN PETROGRAD ȘI CĂTRE TOATE COMITETELE RAIONALE ALE PARTIDULUI BOLȘEVIC. 8 (21) februarie 1918.

Vol. 35, p. 367.

DIRECTIVE PENTRU SOVIETUL DIN VLADIVOSTOK. 7 aprilie 1918.

Vol. 36, p. 228.

CĂTRE PREZIDIUL PRIMULUI CONGRES AL SOVIETELOR DIN REPUBLICA DE LA DON. 13 aprilie 1918.

Vol. 36, p. 235.

CĂTRE C.C. AL P.C. (b) DIN RUSIA. 4 mai 1918.

Vol. 36, p. 296.

SCRISOARE ADRESATĂ CONFERINȚEI REPREZENTANȚILOR ÎNTRINDERILOR SUPUSE NAȚIONALIZĂRII. 17 mai 1918.

Vol. 36, p. 368—369.

ÎN LEGĂTURĂ CU FOAMETEA (*Scrisoare către muncitorii din Petrograd*). 22 mai 1918.

Vol. 36, p. 378—386.

CU PRIVIRE LA ORGANIZAREA DETAȘAMENTELOR DE APROVIZIONARE. 27 iunie 1918.

Vol. 36, p. 457—459.

CĂTRE MUNCITORII DIN PETROGRAD. 12 iulie 1918.

Vol. 36, p. 554—555.

SCRISOARE CĂTRE MUNCITORII DIN ELEȚ. 6 august 1918.

Vol. 37, p. 36—38.

PROIECT DE TELEGRAMĂ CĂTRE TOATE SOVIETELE DE DEPUȚAȚI CU PRIVIRE LA ALIANȚA DINTRE MUNCITORI ȘI ȚĂRANI. 16 august 1918.

Vol. 37, p. 46.

SCRISOARE CĂTRE MUNCITORII AMERICANI. 20 august 1918.

Vol. 37, p. 49—66.

CU PRIVIRE LA DĂRILE DE SEAMĂ ALE COMISARIATELOR POPORULUI. 2. SCRISOARE CĂTRE COMISARII POPORULUI. 29 august 1918.

Vol. 37, p. 82.

MESAJ DE SALUT ADRESAT ARMATEI ROȘII CU PRILEJUL LUĂRII ORAȘULUI KAZAN. 11 septembrie 1918.

Vol. 37, p. 88.

SCRISOARE ADRESATĂ PREZIDIULUI CONFERINȚEI ORGANIZAȚIILOR CULTURAL-EDUCATIVE PROLETARE. 17 septembrie 1918.

Vol. 37, p. 89.

TELEGRAMĂ ADRESATĂ ȘCOLII DE CADRE DE COMANDĂ DIN PETROGRAD. 18 septembrie 1918.

Vol. 37, p. 90.

CĂTRE TOVARĂȘII FEROVIIARI DE LA CALEA FERATĂ MOSCOVA-KIEV-VORONEJ. 20 septembrie 1918.

Vol. 37, p. 94.

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV AL GUBERNIEI PENZA ȘI CONSILIULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR AL ARMATEI I. 22 septembrie 1918.

Vol. 37, p. 97.

SCRISOARE ADRESATĂ OSTAȘILOR ARMATEI ROȘII CARE AU PARTICIPAT LA LUAREA ORAȘULUI KAZAN. 22 septembrie 1918.

Vol. 37, p. 98.

SCRISOARE ADRESATĂ ȘEDINTEI COMUNE A C. E. C. DIN RUSIA ȘI A SOVIETULUI DIN MOSCOVA CU REPREZENTANȚII COMITETELOR DE ÎNTREPRINDERE ȘI AI SINDICATELOR. 3 octombrie 1918.

Vol. 37, p. 99—102.

TELEGRAMĂ CIRCULARĂ CĂTRE TOATE SOVIETELE DE DEPUTAȚI. 10 noiembrie 1918.

Vol. 37, p. 188.

RADIOGRAMĂ DIN MOSCOVA CĂTRE ÎNTREAGA POPULAȚIE A ȚĂRII. 10 noiembrie 1918.

Vol. 37, p. 189.

TELEGRAMĂ CĂTRE COMANDANTUL-ȘEF I. I. VAȚETIS. 29 noiembrie 1918.

Vol. 37, p. 242.

SCRISOARE CĂTRE MUNCITORII DIN EUROPA ȘI AMERICA. 21 ianuarie 1919.

Vol. 37, p. 470—478.

CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU ÎNVĂȚĂMÎNT. Nu mai de vreme de 8 februarie 1919.

Vol. 37, p. 492—496.

PROIECT DE RADIOGRAMĂ A COMISARULUI POPORULUI PENTRU AFACERILE EXTERNE. 19 februarie 1919.

Vol. 37, p. 502.

PE MARGINEA PROIECTULUI DE DECRET CU PRIVIRE LA REORGANIZAREA CONTROLULUI DE STAT. 2. CĂTRE I. V. STALIN. 8 martie 1919.

Vol. 37, p. 561—562.

CONGRESUL AL VIII-LEA AL P. C. (b) DIN RUSIA. 6. RADIOTELEGRAMA DE SALUT ADRESATĂ GUVERNULUI REPUBLICII SOVIETICE UNGARE ÎN NUMELE CONGRESULUI. 22 martie 1919.

Vol. 38, p. 185.

SALUT ADRESAT PRIN RADIO GUVERNULUI REPUBLICII SOVIETICE UNGARE. 22 martie 1919.

Vol. 38, p. 214.

RADIOTELEGRAMĂ TRIMISĂ LUI BÉLA KUN. 23 martie 1919.

Vol. 38, p. 215.

TELEFONOGRAMĂ CĂTRE COMISIA EXTRAORDINARĂ DIN RUSIA. 1 aprilie 1919.

Vol. 38, p. 242.

SCRISOARE CĂTRE MUNCITORII DIN PETROGRAD ÎN LEGĂTURĂ CU AJUTORAREA FRONTULUI DE EST. *10 aprilie 1919.*

Vol. 38, p. 267.

MESAJ DE SALUT REPUBLICII SOVIETICE BAVAREZE. *27 aprilie 1919.*

Vol. 38, p. 320—321.

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI COMISARILOR POPORULUI AL UCRAINEI. *8 mai 1919.*

Vol. 38, p. 378.

SALUT MUNCITORILOR UNGURI. *27 mai 1919.*

Vol. 38, p. 384—388.

SCRISORI ȘI TELEGRAME
ALE LUI V.I. LENIN CARE N-AU FOST
GĂSITE PÎNĂ ÎN PREZENT

(Octombrie 1917 — iunie 1919)

1918

SCRISOARE CĂTRE H. GUILBEAUX. *A doua jumătate a lunii septembrie—octombrie 1918.* Despre această scrisoare aflăm dintr-o scrisoare a lui H. Guilbeaux cu data de 1 noiembrie 1918, adresată lui V.I. Lenin (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lângă C.C. al P.C.U.S.).

Cît privește celelalte scrisori și telegrame negăsite din această perioadă, vezi vol. 35, p. 449, 450, vol. 36, p. 591, 592—593 și vol. 37, p. 565—567.

ADNOTĂRI

1 Prezentul document și cel următor au fost scrise în primele zile ale instaurării Puterii sovietice, în cursul luptei împotriva rebeliunii contrarevoluționare puse la cale de Kerenski și Krasnov. La 27 și 28 octombrie (9 și 10 noiembrie) 1917 rebelii au ocupat Gacina și Țarskoe Selo, creînd astfel un pericol direct pentru Petrograd.

Ordinul către comisarul Frolov a fost scris pe dosul foii cu dispoziția dată de Comitetul militar-revoluționar de pe lângă Sovietul din Petrograd. Dispoziția prevedea că detașamentul lui Frolov trebuie să smulgă iuncherilor de la școala Mihailovskoe tunurile și celelalte arme de foc depozitate în magazine, după care urma ca imediat să pornească, gata de luptă, pe șoseaua Moscovei, împotriva trupelor rebelilor.— 1.

2 Dispoziția dată de V. I. Lenin a fost scrisă pe un ordin al Comitetului militar-revoluționar de pe lângă Sovietul din Petrograd către statul-major al Gărzii roșii. Ordinul prevedea ca acesta să pună la dispoziția comandamentului de la Pulkovo, de lângă Țarskoe Selo, benzină, patru baterii de artilerie, trei automobile, telefoane de companie și bicicliști sau motocicliști.

Comitetul militar-revoluționar ordona totodată să se creeze „un stat-major general pentru ansamblul operațiilor“ și să se organizeze aprovizionarea cu alimente a Gărzii roșii.— 1.

3 Este vorba de rezoluția Comitetului din Petrograd al P.M.S.D. (b) din Rusia, îndreptată împotriva împăciuitorismului, în problema creării unui așa-zis „guvern socialist omogen“, alcătuit din reprezentanți ai diferitelor partide și organizații, „de la bolșevici și pînă la socialiști-populiști“. Alcătuirea unui asemenea guvern era cerută de menșevici și eseri. Propunerea menșevicilor și a eserilor a fost sprijinită de o parte din membrii C.C. al P.M.S.D. (b) din Rusia — L. B. Ka-

menev, G. E. Zinoviev, A. I. Rîkov și de adepții lor, puțini la număr, care au luat poziție împotriva liniei principale, consecvente a Comitetului Central. La 2(15) noiembrie 1917 a avut loc o ședință a Comitetului Central al partidului bolșevic, care a condamnat cu toată hotărîrea poziția conciliatoare, oportunistă de dreapta a capitulanților (vezi V. I. Lenin. Opere complete, vol. 35, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 47—49). Pe cit se pare, această scrisoare a fost scrisă de Lenin în timpul ședinței.

Scrisoarea lui Lenin a fost citită la ședința Comitetului din Petrograd al partidului. În rezoluția cu privire la momentul actual, adoptată de acest comitet, se arată că republica proletară trebuie să aibă un guvern al Sovietelor de deputați ai muncitorilor, soldaților și țăranilor, că sarcina Puterii sovietice constă în a traduce în viață programul revoluționar propus de bolșevici și nici o abatere de la acest program nu e permisă. Această rezoluție a fost trimisă Comitetului Central al partidului.

În ciuda hotărîrii Comitetului Central, capitulanții și-au continuat acțiunile lor îndreptate împotriva politicii partidului. La 3(16) noiembrie, Comitetul Central a prezentat minorității opoziționiste un ultimatum în care îi cerea să se supună întru totul hotărîrilor adoptate de el (vezi op. cit., p. 50—52). Totuși, conciliatorii au refuzat să se supună disciplinei de partid și s-au retras din Comitetul Central și din Consiliul Comisarilor Poporului. Comitetul Central a înfierat atitudinea acestor dezertori (vezi op. cit., p. 75—80).—2.

- 4 În scopul întăririi cu cadre a organelor centrale, de curînd înființate, ale Puterii sovietice, Comitetul Central a considerat necesar să transfere la Petrograd o serie de tovarăși din alte orașe.

A. G. Șlihter a fost numit, în noiembrie 1917, comisar al poporului pentru aprovizionare în locul lui I. A. Teodorovici.

În legătură cu scrisoarea lui V. I. Lenin, A. G. Șlihter a scris ulterior că întîrzierea plecării sale la Petrograd nu s-a produs din vina lui. Comunicarea ce-i fusese transmisă cu cîteva zile înainte de primirea scrisorii lui Lenin nu conținea indicații concrete în legătură cu plecarea lui. Șlihter menționează că, îndată ce a primit scrisoarea lui Lenin, a plecat la Petrograd.—5.

- 5 În scrisoarea adresată lui I. M. Sverdlov e vorba, pe cit se pare, de F. F. Obrazțov, care a fost primit în audiență de Lenin în calitate de reprezentant al țăranilor din patru plăși ale guberniei Tver.—5.
- 6 Lenin se referă la vinul și spirtul confiscat cu prilejul rechiziționării unor depozite. Comitetul militar-revoluționar, în ședința sa din 9(22) noiembrie 1917, a adoptat următoarea hotărîre: „Vinul rechiziționat (30 000 de vedre) merge la export”.—6.

7 Această scrisoare constituie răspunsul dat unui reprezentant al „Asociației internaționale pentru informarea presei muncitorești din America, Franța și Anglia“, N. D. Cocea, ziarist român, care se afla în această perioadă la Petrograd și care s-a adresat lui V. I. Lenin, în numele asociației, cu rugămintea de a-i răspunde la următoarele șase întrebări în legătură cu politica externă și internă a guvernului sovietic: „1) Va continua guvernul comisarilor poporului să ducă cu aceeași energie politica sa internă de până acum și acțiunile sale internaționale în vederea apărării păcii? 2) Care sînt marile reforme pe care le proiectează actualul guvern pentru instaurarea orînduirii socialiste în Rusia? 3) După convocarea Adunării constituante, guvernul comisarilor poporului va fi răspunzător în fața ei, ca în statele constituționale, sau nu? 4) Credeți că pacea propusă de Rusia va pune capăt militarismului mondial? 5) Cînd și cum credeți că veți începe demobilizarea soldaților ruși? 6) Considerați posibilă, în actuala situație din Europa, deplina înfăptuire a socialismului?“

În scrisoarea sa, N. D. Cocea a dat asigurări că condițiile formulate de V. I. Lenin în legătură cu publicarea răspunsurilor sale vor fi pe de-a-ntregul respectate. Pe scrisoarea lui N. D. Cocea, Lenin a scris: „I s-a dat răspuns la 10.XI.1917“. Răspunsurile lui Lenin la întrebările puse n-au fost găsite.

Scrisoarea „Către Asociația internațională pentru informarea presei muncitorești din America, Franța și Anglia“ e inclusă pentru prima oară în Operele lui V. I. Lenin. Acest document a fost descoperit în România. În 1960, C.C. al P.M.R. l-a dăruit C.C. al P.C.U.S. —6.

- 8 M. A. Saveliiev era, în această perioadă, membru al colegiului de redacție al ziarului „Pravda“. În același timp, el avea misiunea să participe la organizarea Comisiei economice. —7.
- 9 Este vorba de un ordin dat de generalul N. G. Volodcenko, comandantul Frontului de sud-vest, prin care trupelor respective li se atrîgea atenția ca nu cumva fraternizarea între soldații ruși și germani să fie folosită de comandamentul german în scopuri de informare și spionaj. Ordinul prevenea trupele împotriva unor manevre perfide ale inamicului. —9.
- 10 Această telegramă e un răspuns dat prezidiului Sovietului de deputați ai muncitorilor și soldaților din Moscova, care se adresase Consiliului Comisarilor Poporului cu rugămintea de a confirma destituirea unui comisar gubernial și numirea altuia nou ales. —9.
- 11 Este vorba de bolșevicii și eserii de stînga care fuseseră arestați în timpul guvernului provizoriu contrarevoluționar. Problema eliberării lor imediate a fost discutată în ședința (din 17(30) noiembrie 1917 a Comitetului militar-revoluționar

de pe lângă Sovietul din Petrograd. Pentru îndeplinirea indicațiilor date de Lenin în această telegramă, Comitetul militar-revoluționar a trimis la Chișinău niște reprezentanți de-ai săi. —9.

- 12 La 22 noiembrie (5 decembrie) 1917, Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat decretul cu privire la organizarea judecătorească, care a doua zi a fost publicat în ziarul „Pravda”. La 24 noiembrie (7 decembrie), problema organizării judecătorești, potrivit prevederilor acestui decret, a fost discutată în ședința Sovietului de deputați ai muncitorilor și soldaților din Petrograd. Sovietul a adoptat o rezoluție în care aproba decretul și trasa măsurile necesare pentru transpunerea lui în viață. Sovietelor raionale li s-a trasat sarcina să treacă de îndată la alegerea organelor judecătorești locale. —10.
- 13 *Dutov A. I.* — ataman al oastei cazacilor din Orenburg. După Revoluția Socialistă din Octombrie a organizat o rebeliune antisovietică a elementelor contrarevoluționare ale căzăcimii și a declarat război Puterii sovietice. El era sprijinit de naționaliștii burghezi bașkiri și kazahi. La 14(27) noiembrie 1917, Dutov a pus mâna pe putere la Orenburg. Bandele lui au izolat Asia Centrală de Rusia Sovietică, amenințând centrele industriale ale Uralului și ale regiunii Volgăi.
La 18(31) ianuarie trupele sovietice au eliberat Orenburgul. Dutov, cu rămășițele trupelor sale, s-a refugiat în stepă. —13.
- 14 Este vorba de cadeții, menșevicii și socialiștii-revoluționari de dreapta — membri ai Comisiei centrale pentru alegerile în Adunarea constituantă, care fusese instituită încă de guvernul provizoriu burghez. Comisia a adoptat o poziție categoric ostilă guvernului sovietic. Ea a refuzat să prezinte Consiliului Comisarilor Poporului informațiile cerute în legătură cu măsurile întreprinse de ea pentru efectuarea în termenul stabilit, 12(25) noiembrie 1917, a alegerilor pentru Adunarea constituantă, precum și în legătură cu modul cum se desfășoară alegerile pe front și în spatele frontului. La 23 noiembrie (6 decembrie) elementele aripii de dreapta a acestei comisii au fost arestate. La 29 noiembrie (12 decembrie), Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat hotărârea de dizolvare a acestei comisii. —14.
- 15 V. I. Lenin a fost înscris pe listele de candidați în alegerile pentru Adunarea constituantă, din partea C.C. al P.M.S.D.(b) din Rusia, în cinci circumscripții: orașul Petrograd, gubernia Petrograd, Ufa, Frontul baltic și Frontul de nord. În afară de asta, el a fost propus drept candidat și din partea orașului Moscova. Alegerile au avut loc în ziua de 12 (25) noiembrie 1917. La 27 noiembrie (10 decembrie) Comisia centrală pentru alegerile în Adunarea constituantă s-a adresat celor care fuseseră aleși în mai multe circumscripții, cerându-le să dea

o declarație scrisă în care să arate pentru care din ele optează. Lenin, fiind ales în mai multe circumscripții, a trebuit să dea și el o asemenea declarație.

La 28 noiembrie (11 decembrie) el a dat o declarație prin care cerea să fie considerat ca deputat al marinarilor din flota Mării Baltice. —15.

- 16 După Revoluția Socialistă din Octombrie, direcția Societății miniere din Ural, drept răspuns la introducerea controlului muncitoresc la întreprinderile ei, a încetat să mai trimită bani la uzine. La întreprinderile din Ural s-a creat o situație extrem de grea. Muncitorii, timp de câteva luni, nu primiseră salariul și, în consecință, răbdau de foame. Sovietul de deputați ai muncitorilor și soldaților din ținutul Ural a însărcinat pe unul din membrii săi, V. Vorobiev, să meargă la Petrograd la Consiliul Comisarilor Poporului, să-l informeze despre starea de lucruri din Ural și să aranjeze chestiunea achitării salariilor. Primit în audiență de I. M. Sverdlov, Vorobiev i-a relatat în mod amănunțit despre situația din Ural. Sverdlov i-a propus să meargă împreună cu el la Lenin, spre a-l informa care e situația industriei din Ural și starea de spirit a muncitorilor. La sfârșitul convorbirii sale cu Vorobiev, Lenin i-a dat scrisoarea de față.

La 23 decembrie 1917 (5 ianuarie 1918), Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat hotărârea de a trimite în cel mai scurt timp filialei din Ural a Băncii de Stat 5 000 000 de ruble. În hotărâre se arăta că pînă la 1(14) ianuarie 1918 trebuie să se trimită acolo încă 50 000 000 de ruble.

Sovietul de deputați ai muncitorilor și soldaților din ținutul Ural a închis, în ianuarie 1918, biroul din Ekaterinburg (azi Sverdlovsk) al Societății miniere din Ural. La sfârșitul lui 1917 — începutul lui 1918, cele mai importante întreprinderi din Ural au fost naționalizate. —18.

- 17 Telegrama adresată lui I. Kriukov, președintele Sovietului din Ostrogojsk, a fost trimisă ca răspuns la întrebarea cum trebuie procedat cu obiectele de valoare care au fost strinse cu prilejul confiscării bunurilor moșierești. —18.
- 18 În noiembrie și decembrie 1917 au avut loc la Petersburg devastări ale depozitelor magazinelor și prăvăliilor de băuturi spirtoase, organizate de elemente contrarevoluționare.

Partidul bolșevic și guvernul sovietic au desfășurat o amplă activitate în lupta împotriva spargerilor și devastărilor, pentru asigurarea ordinii revoluționare în Petrograd și pentru curățirea lui de elementele contrarevoluționare. Pe lângă Sovietul de deputați ai muncitorilor și soldaților din Petrograd a fost înființat un comitet pentru lupta împotriva devastărilor. Comisar militar extraordinar al Petrogradului pentru lupta împotriva beției și a devastărilor a fost numit G. I. Blagonravov. La Petrograd a fost declarată starea de asediu.

La 5—6 (18—19) decembrie a fost descoperită o organizație contrarevoluționară condusă de cadeți și ultrareacționari, care urmărea răsturnarea Puterii sovietice și restaurarea monarhiei. —19.

- 19 În memoriul adresat lui V. I. Lenin, A. S. Soloviev atrăgea atenția asupra zăcămintelor de petrol de la Uhta și cerea să se dea dispoziție pentru prospectarea și exploatarea lor. —21.
- 20 P. A. Kozmin era, în această perioadă, vicepreședinte al Consiliului special pentru problemele apărării. În evocările sale intitulate „V. I. Lenin și specialiștii“, Kozmin, citind această scrisoare a lui Lenin, scria că, după examinarea problemei puse de el în memoriul său, „comisia de sabotori a fost dizolvată“. —21.
- 21 Această scrisoare a fost adresată socialistului francez Charles Dumas, care a venit la Petrograd în decembrie 1917 și s-a adresat lui V. I. Lenin cu rugămintea de a-l primi ca pe o veche cunoștință.

V. I. Lenin și N. K. Krupskaja l-au cunoscut pe C. Dumas la Paris, unde au stat din decembrie 1908 pînă la 10 (23) iunie 1912.

În perioada primului război mondial, C. Dumas s-a situat pe poziții social-șoviniste, fapt pentru care Lenin l-a criticat cu asprime în lucrarea sa „Falimentul Internaționalei a II-a“ (vezi Opere complete, vol. 26, București, Editura politică, 1964, ed. a doua, p. 213—214). —22.

- 22 Rîndurile adresate lui N. I. Podvoiski, comisarul poporului pentru problemele apărării, au fost scrise de V. I. Lenin pe o telegramă a comandamentului uneia din diviziile Frontului de vest adresată Consiliului Comisarilor Poporului. În telegramă se cereau indicații în legătură cu propunerea, primită de la comandamentul german, ca partea rusă să delege un reprezentant al său pentru a discuta problema reînceperii lucrărilor la linia de cale ferată Baranovici — Kroșin. Această chestiune a fost pusă în timpul tratativelor de armistițiu de la Brest-Litovsk. —22.
- 23 Lenin se referă la următorul fapt. Drept răspuns la introducerea zilei de lucru de 8 ore, capitaliștii din Harkov au încetat să mai plătească la timp salariile muncitorilor. Muncitorii din Harkov l-au rugat pe V. A. Antonov-Ovseenko să-i ajute să-și primească salariile. Dat fiind că comitetul revoluționar local, căruia i s-a adresat Antonov-Ovseenko, n-a luat nici un fel de măsuri, acesta a chemat la el în vagon 15 capitaliști, din cei mai mari, și le-a dat dispoziție să facă rost de 1 000 000 de ruble, în numerar, pentru a achita sumele datorate muncitorilor. Dar ei au refuzat să satisfacă această cerere și au fost reținuți și puși sub stare de arest într-un vagon de clasa a II-a. Li s-a spus că, dacă nu vor aduce banii la timp, vor fi trimiși

să lucreze în mine. Amenințarea și-a produs efectul: banii au fost strinși și achitați. Capitaliștii arestați au fost puși în libertate. — 23.

- 24 Printr-un mandat din partea lui V. A. Antonov-Ovseenko, P.G. Purvin era însărcinat să formeze două regimente puternice de pușcași letoni și totodată, cu ajutorul Comitetului Central al flotei din Marea Baltică, să înființeze un detașament de 2 000 de marinari pentru a lupta împotriva trupelor kalediniste.

Îndeplinind indicațiile date de V. I. Lenin, Comitetul executiv al pușcașilor letoni a hotărât să trimită la luptă împotriva lui Kaledin Regimentul 3 de pușcași din Kurzem. Comitetul Central al flotei din Marea Baltică a format detașamente de marinari, care au fost trimise în sudul Rusiei pentru înăbușirea contrarevoluției. — 23.

- 25 Într-un discurs rostit în fața Congresului S.U.A., președintele W. Wilson, erijându-se în adept al unei păci echitabile și imediate, a expus cele „14 puncte“ ale condițiilor de încheiere a păcii, care aveau drept scop să slăbească vigilența popoarelor și să mascheze complotul agresiv al imperialiștilor împotriva Statului sovietic. Discursul lui Wilson a fost publicat în „Izvestiia C.E.C. din Rusia și a Sovietului de deputați ai muncitorilor și soldaților din Petrograd“ din 30 decembrie 1917. — 24.

- 26 La 12 (25) decembrie 1917, primul Congres general al Sovietelor din Ucraina, care a avut loc la Harkov, a proclamat Ucraina republică sovietică și a ales Comitetul executiv central al Sovietelor din Ucraina. În telegrama sa din 13 (26) decembrie adresată Consiliului Comisarilor Poporului, C.E.C. din Ucraina declara că popoarele Ucrainei și Rusiei Sovietice sînt unite prin interesele lor comune. Consiliul Comisarilor Poporului a răspuns la 16 (29) decembrie printr-o telegramă în care saluta instaurarea „Puterii sovietice, cu adevărat populare, în Ucraina“ și promitea „noului guvern al republicii surori un sprijin complet și multilateral în lupta pentru pace, precum și pentru trecerea tuturor pămînturilor, fabricilor, uzinelor și băncilor în mîinile poporului muncitor din Ucraina“.

La 19 decembrie 1917 (1 ianuarie 1918), Consiliul Comisarilor Poporului l-a numit pe G. K. Ordjonikidze în mod provizoriu comisar extraordinar al Ucrainei pentru coordonarea activității organizațiilor sovietice de pe teritoriul ei. — 24.

- 27 Este vorba de trimiterea unei delegații în străinătate în vederea stabilirii relațiilor cu partidele socialiste frățești.

Delegația a fost trimisă de către secția internațională a Comitetului Executiv Central din Rusia, și acest lucru a fost comunicat de I. M. Sverdlov în raportul de activitate al C.E.C. din Rusia, prezentat la cel de-al III-lea Congres general al Sovietelor din Rusia. — 24.

28 Vezi și documentele 42 și 43. — 25.

29 Prin prezenta scrisoare, Lenin răspunde ambasadorului american David Francis, care i s-a adresat cu rugămintea de a-l primi în audiență, împreună cu întregul corp diplomatic. Întrevederea a avut loc în ziua stabilită — 1 (14) ianuarie 1918 — la orele 4 d.a. Lenin a primit pe reprezentanții diplomați ai țărilor Antantei și ai țărilor neutre acreditați la Petrograd, care i-au înmănat un memorandum prin care cereau eliberarea lui Diamandi, ministrul plenipotențiar al României, care fusese arestat.

În seara aceleiași zile a avut loc o ședință a Consiliului Comisarilor Poporului. Raportul cu privire la evenimentele zilei și la arestarea membrilor legăției române și ai misiunii militare a fost prezentat de V. I. Lenin. Consiliul Comisarilor Poporului a considerat că poate fi satisfăcută cererea corpului diplomatic și a adoptat hotărârea de a elibera pe arestați. — 26.

30 Este vorba de o telegramă trimisă de Kuzmin și Reizon, membri ai Comitetului militar-revoluționar al Armatei a 8-a; în ea se comunică despre acțiunile provocatoare ale Radei centrale ucrainene și ale comandamentului contrarevoluționar al Frontului român, care-și fixase drept obiectiv descompunerea și dezarmarea Armatei a 8-a, care era subordonată guvernului sovietic.

Rada centrală ucraineană — organizație burghezo-naționalistă contrarevoluționară. După victoria Revoluției Socialiste din Octombrie s-a declarat organ suprem al „Republicii populare ucrainene” și a pornit pe calea luptei fățișe împotriva Puterii sovietice.

În decembrie 1917, la primul Congres general al Sovietelor din Ucraina, care a avut loc la Harkov, Ucraina a fost proclamată republică sovietică. Consiliul Comisarilor Poporului al R.S.F.S.R. a recunoscut guvernul sovietic ucrainean drept singurul guvern legal al Ucrainei. În ianuarie 1918, trupele sovietice din Ucraina au trecut la ofensivă și la 26 ianuarie (8 februarie) au ocupat Kievul, înlăturând dominația Radei burgheze.

Înfrântă și alungată de pe teritoriul Ucrainei Sovietice și lipsită de orice sprijin în rîndul maselor muncitoare, Rada centrală s-a aliat cu imperialiștii germani, cu scopul de a răsturna Puterea sovietică și a restaura orînduirea burgheză în Ucraina. În timpul tratatelor de pace dintre Republica sovietică și Germania, Rada a trimis la Brest-Litovsk o delegație proprie și, fără știrea delegației sovietice, a încheiat cu Germania un tratat de pace separat, prin care, în schimbul ajutorului militar împotriva Puterii sovietice, ceda Germaniei grînelor, cărbunele și materiile prime ale Ucrainei. În martie 1918, Rada s-a înapoiat la Kiev, împreună cu ocupanții aus-

tro-germani, devenind o jalnică marionetă în minile acestora. Convingându-se de incapacitatea totală a Radei de a înăbuși mișcarea revoluționară din Ucraina și de a asigura livrarea cantităților de produse alimentare cerute de ei, la sfârșitul lunii aprilie intervenționiștii au dizolvat-o.—27.

- 31 La 5 (18) ianuarie 1918, în Palatul Tavricesci din Petrograd s-a deschis Adunarea constituantă, convocată de guvernul sovietic. După ce majoritatea contrarevoluționară din Adunarea constituantă a refuzat să recunoască Puterea sovietică și decretul ei și a respins „Declarația drepturilor poporului muncitor și exploatat” propusă de C.E.C. din Rusia, fracțiunea bolșevică, în frunte cu V. I. Lenin, a părăsit sala de ședințe. Noaptea târziu, socialiștii-revoluționari de stînga au plecat și ei. În sală au rămas numai cadeții, socialiștii-revoluționari de dreapta și menșevicii, despre care e vorba în această dispoziție a lui V. I. Lenin.

Printr-un decret al C.E.C. din Rusia, la 6 (19) ianuarie 1918 Adunarea constituantă a fost dizolvată.—28.

- 32 A. I. Șingarev și F. F. Kokoșkin, foști miniștri în guvernul provizoriu burghez, au fost arestați, după Revoluția Socialistă din Octombrie, și depuși la închisoarea Petropavlovsk, de unde ulterior, din motive de sănătate, au fost transferați la spitalul Mariinski. În noaptea de 6 (19) spre 7 (20) ianuarie 1918, ei au fost omoriți de niște marinari care pătrunseseră cu forța în spital; printre aceștia se aflau unele elemente anarhiste și infractori de drept comun.

În urma dispoziției date de Lenin, a fost număidecît instituită o comisie de anchetă. Vinovații au fost arestați și deferiți justiției.—29.

- 33 Este vorba de o parte din echipajul flotei a 2-a de gardă, care arestase în mod ilegal trei ofițeri. Acești marinari, sub influența agitației contrarevoluționare, nu se supuneau legilor Puterii sovietice, se dedau la beție, operau percheziții ilegale și arestări. Printre ei erau și elemente anarhiste și infractori de drept comun. Conform indicației date de Lenin, aceștia au fost dezarmați și arestați. O altă parte, cea mai bună, a acestui echipaj a plecat pe Frontul de sud, unde, alături de unitățile Armatei Roșii, a luptat eroid împotriva intervenționiștilor și a albgardiștilor.—30.

- 34 Prezentul document și biletul în legătură cu el, adresat secretarei, au fost scrise de V. I. Lenin în urma unei comunicări primite din partea comitetului pentru problemele economiei și aprovizionării de pe lîngă Sovietul regional al Siberiei apusene și al Uralului, în care se arăta că cei de la Direcția căii ferate Omsk sabotează măsurile pentru trimiterea în regiunile apusene a încărcăturilor cu produse alimentare, ceea ce are ca urmare oprirea în loc a peste o mie de vagoane încăr-

cate. Comitetul cerea să se instituie o comisie de anchetă extraordinară. Această comunicare a fost primită prin delegații unor uzine din Ural care veniseră cu un tren încărcat cu cereale. —30.

- 35 În această scrisoare este vorba de „*Legea fundamentală cu privire la socializarea pământului*“, al cărei proiect a fost redactat de o comisie a celui de-al III-lea Congres al Sovietelor, cu participarea lui Lenin.

Ce anume i s-a trimis lui M. A. Spiridonova împreună cu scrisoarea nu s-a putut stabili.

La 18 (31) ianuarie 1918, „*Legea fundamentală cu privire la socializarea pământului*“ (Partea I — „Principii generale“) a fost aprobată de cel de-al III-lea Congres general al Sovietelor din Rusia. Ea a fost apoi elaborată în amănunțime în ședințele comune ale consfățuirii comitetelor agrare și secției țărănești a Congresului al III-lea al Sovietelor. Textul definitiv al legii a fost aprobat în ședința din 27 ianuarie (9 februarie) a C.Ė.C. din Rusia și publicat la 15 și 16 februarie în „Soldat-skaia Pravda“ nr. 25 și 26. —32.

- 36 Pe vremea cînd partidul comunist lupta pentru ieșirea Rusiei Sovietice din războiul imperialist, K. Radek se situa pe pozițiile „comuniștilor de stînga“. — 32.
- 37 M. K. Ter-Arutiunianț, care era în această perioadă șeful statului-major revoluționar pentru lupta împotriva contra-revoluției, a condus acțiunea de formare a unităților de luptă împotriva Radei centrale ucrainene. —33.
- 38 *Tribuniștii* — membrii Partidului social-democrat din Olanda, al cărui organ de presă era ziarul „De Tribune“; ei reprezentau aripa stîngă a mișcării muncitorești din Olanda, iar în anii primului război mondial s-au aflat, în general, pe poziții internaționaliste. În 1918 tribuniștii au întemeiat Partidul Comunist din Olanda. —34.
- 39 În aceeași zi — 15 (28) ianuarie 1918 — la indicația lui V. I. Lenin s-a dat dispoziție să i se trimită lui Luteraan bani de drum pentru a veni în Rusia, unde voia să se înroleze în Garda roșie. —34.
- 40 V. I. Lenin se referă la rezoluția adoptată la 10 (23) ianuarie de Congresul cazacilor de pe front. Congresul s-a ținut în stanița Kamenskaia. La lucrările lui au participat delegații a 46 de regimente căzăcești. Congresul a recunoscut Puterea sovietică, a înființat Comitetul militar-revoluționar din regiunea Donului, care a declarat război lui Kaledin.
- Delegații căzăcimii au luat parte la lucrările celui de-al III-lea Congres general al Sovietelor de deputați ai muncitorilor, soldaților și țăranilor, care a avut loc la Petrograd în zilele de 10—18 (23—31) ianuarie 1918. —35.

- 41 Este vorba de rezoluția „Cu privire la instituțiile federale ale republicii“, adoptată la 15 (28) ianuarie 1918 de cel de-al III-lea Congres general al Sovietelor de deputați ai muncitorilor, soldaților și țăranilor. În ea se spunea că Republica Sovietică Socialistă Rusă se organizează, pe baza unirii de bunăvoie a popoarelor din Rusia, ca o federație a republicilor sovietice ale acestor popoare. —35.
- 42 La 16 (29) ianuarie 1918, trupele sovietice au ocupat orașul Cerkassî și stația de cale ferată Bahmaci și au pornit o ofensivă, încununată de succes, asupra Kievului, unde Rada centrală ucraineană își concentrase forțele ei principale. —36.
- 43 Această telegramă i-a fost trimisă lui V. A. Antonov-Ovseenko în urma unei reclamații împotriva lui, adresată lui V. I. Lenin de către C.E.C. al Sovietelor din Ucraina. Antonov-Ovseenko, fără să țină seamă de organele locale, numise comisari ai comandamentului său la stațiile de cale ferată și în unele orașe din bazinul Donețului, ceea ce a provocat nemulțumirea autorităților ucrainene.
După primirea acestei telegrame și a unei scrisori a lui V.I. Lenin (vezi documentul următor), Antonov-Ovseenko a luat măsuri pentru lichidarea fricțiunilor. Comisarii numiți de el au fost rechemăți. —37.
- 44 Este vorba de modul cum era prezentată în presa burgheză din Suedia revoluția care izbucnise în Finlanda.
La 27 ianuarie (st.n.) 1918, guvernul burghez al lui Svinhufvud a fost răsturnat, și puterea a trecut în minile muncitorilor. La 29 ianuarie a fost constituit guvernul revoluționar al Finlandei — Consiliul imputerniciților popoului. Dar revoluția proletară a ieșit învingătoare numai în sudul Finlandei. Guvernul Svinhufvud, întărindu-se în nordul țării, a cerut ajutorul guvernului imperial al Germaniei. În urma intervenției forțelor armate germane, la 2 mai 1918, după un crâncen război civil, care a durat trei luni de zile, revoluția muncitorească din Finlanda a fost înăbușită. În țară a fost introdusă teroarea albă, mii de muncitori și țărani revoluționari au fost aruncați în închisori și torturați. —39.
- 45 Nu s-a aflat încă despre cine e vorba. —39.
- 46 Prezentul document este un răspuns la o telegramă a lui Arthur Henderson, care, în numele Partidului laburist englez, s-a adresat lui Lenin cu propunerea de a trimite reprezentanți ai partidului bolșevic la conferința socialistilor din țările Antantei, convocată pentru 20 februarie 1918 la Londra, în vederea elaborării unui acord comun în problemele războiului. —40.
- 47 *Prima asociație a plugarilor comuniști din Rusia* a fost organizată la începutul anului 1918 din inițiativa muncitorilor de la fabrica „Obuhov“ din Petrograd. V. I. Lenin a dat un sprijin important la organizarea asociației. La indicația lui, comu-

- narzilor le-au fost distribuite 200 de corturi militare, 6 bucătării de campanie, brutării și alte echipamente. În martie-1918 membrii asociației, cu familiile lor, au plecat în Kazahstan, unde s-au stabilit și au primit pământ de muncă. Războiul civil n-a permis ca această inițiativă a muncitorilor din Petrograd să capete amploare. Comunarzii n-au reușit nici măcar să-și strângă prima lor recoltă. Chiaburii și cazacii reacționari din stanițele vecine s-au năpustit asupra comunei, au devastat-o și i-au jefuit tot avutul. Comunarzii au fost împrăștiți prin diverse stanițe. În septembrie 1919, bandele lui Kolceak au arestat și au ucis 28 de comunarzi. —42.
- 48 Lenin se referă la decretul cu privire la lansarea de obligații ale „Împrumutului libertății”, în calitate de semne bănești. —43.
- 49 Această dispoziție a fost scrisă de V. I. Lenin sub textul unei telegrame primite de la comandamentul flotei din Marea Baltică. În telegramă se spunea: „La insula Oland au acostat un vapor suedez, un crucișător și un torpilor sub pavilion militar suedez; din ele au debarcat 15 marinari suedezi și, sub amenințarea că vor face uz de arme, au silit pe cei de la serviciul nostru de telecomunicații să se retragă”.
Totodată V. I. Lenin a trimis o telegramă guvernului popular al Finlandei (vezi documentul următor). —44.
- 50 Guvernul popular revoluționar al Finlandei a trimis o notă de protest guvernului suedez în legătură cu debarcarea unor trupe suedeze în insulele Aaland. Curînd după aceea Suedia și-a retras trupele de pe aceste insule. La mijlocul lui martie 1918 au fost debarcate acolo trupe germane, care au fost folosite de guvernul german pentru lupta împotriva revoluției finlandeze. —45.
- 51 Este vorba de o scrisoare a generalului Alekseev, interceptată la Novohopersk, care era adresată misiunii franceze la Kiev. Ea a fost publicată în ziarul „Izvestiia C.E.C. din Rusia” din 19 februarie 1918. În această scrisoare, Alekseev se adresa misiunii franceze cu rugămintea de a-i da ajutor în lupta împotriva Puterii sovietice, întrucît trupele lui suferă serioase înfrîngeri și sînt nevoite să părăsească teritoriul regiunii Donului. Caracterizînd situația din regiunile Donului și Kubanului, Alekseev era nevoit să recunoască că așteptările lui în ce privește căzăcimea nu s-au adevărit. „Ideile bolșevismului — scria el — și-au găsit adepți în masele largi ale căzăcimii”. —47.
- 52 Această întrebare a lui Lenin se referă la evidența încărcăturilor aflate în depozite care fusese întocmită de Consiliul economic superior. —48.
- 53 În această telegramă Lenin dă răspuns la întrebarea adresată de Urban, președintele Sovietului din orașul Drissa, care

voia să știe cum trebuie procedat în caz că trupele germane se apropie de oraș. —48.

- 54 Acest document a fost scris de V. I. Lenin cu prilejul discu-tării, în ședința din 22 februarie 1918 a Comitetului Central al partidului, a problemei procurării din Anglia și Franța a armamentului și alimentelor necesare în vederea apărării Republicii sovietice împotriva trupelor germane care trecuseră la ofensivă. „Comuniștii de stînga“, care considerau că orice acord cu imperialiștii este în principiu inadmisibil, s-au pronunțat împotriva unei asemenea tranzacții. Lenin, neputînd să participe la ședința Comitetului Central, a trimis această declarație.

Comitetul Central a adoptat o rezoluție în care se stabilea că mijloacele necesare pentru înarmarea și echiparea Armatei Roșii pot fi procurate și de la guverne ale țărilor capitaliste, păstrînd în același timp independența deplină a politicii externe. În aceeași zi, problema procurării de armament și alimente din Anglia și Franța a fost rezolvată în sens pozitiv și în ședința Consiliului Comisarilor Poporului (vezi și Opere complete, vol. 35, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 374—378). —49.

- 55 Radiograma lui V. I. Lenin a fost prilejuită de următoarea împrejurare. La 25 februarie, delegația sovietică care plecase la Brest-Litovsk ca să semneze tratatul de pace s-a oprit în gara Novoselie, unde podul fusese aruncat în aer. Neavînd posibilitatea să intre în legătură directă cu guvernul german, delegația a telefonat la Consiliul Comisarilor Poporului, cerînd ca guvernul german să fie anunțat de sosirea delegației. Observația lui Lenin în legătură cu eventualele șovăieli ale delegației a fost prilejuită, probabil, de faptul că G. I. Sokolnikov și A. A. Ioffe, membri ai delegației, refuzaseră să facă parte din delegație, și numai în urma unei hotărîri a C.C. al P.C. (b) din Rusia au plecat și ei. —50.

- 56 Este vorba de acceptarea de către C.E.C. din Rusia și Consiliul Comisarilor Poporului a condițiilor pentru tratatul de pace care fuseseră puse de guvernul german.

La 28 ianuarie (10 februarie) 1918, tratativele de pace care se desfășurau la Brest-Litovsk au fost rupte datorită faptului că Troțki, care era președinte al delegației sovietice, a încălcat directivele Comitetului Central al partidului declarînd reprezentanților germani că Republica sovietică refuză să semneze tratatul de pace în condițiile prezentate de Germania. Totodată, el le-a făcut cunoscut că Țara sovietică încetează războiul cu Germania și trece la demobilizarea armatei.

Profitînd de această declarație și încălcînd condițiile de armistițiu, la 18 februarie (st.n.) trupele germane au început ofensiva pe tot frontul. La 19 februarie, după o aprigă luptă cu „comuniștii de stînga“ și cu Troțki, la stăruința lui Lenin

s-a trimis guvernului german o radiogramă prin care i se comunica că guvernul sovietic consimte să încheie pacea în condițiile stipulate de germani la Brest-Litovsk (vezi V. I. Lenin. Opere complete, vol. 35, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 351). Guvernul german a întârziat cu răspunsul, iar trupele germane, în decurs de o săptămână, au ocupat o serie de orașe și amenințau Petrogradul.

În dimineața zilei de 23 februarie a fost primit răspunsul guvernului german, în care Germania imperialistă prezenta Republicii sovietice un ultimatum cu condiții de pace și mai grele decât cele inițiale. În cursul examinării noului ultimatum german, în Comitetul Central s-a dus, în continuare, o luptă acerbă: „comuniștii de stînga“, Troțki și adepții lui au pledat iarăși împotriva încheierii păcii cu Germania. Totuși, în ședința din 23 februarie a Comitetului Central a fost adoptată cu majoritate de voturi propunerea lui Lenin de a semna imediat pacea în condițiile stipulate de Germania. În noaptea spre 24 februarie, C.E.C. din Rusia și Consiliul Comisarilor Poporului au hotărît să accepte condițiile de pace propuse de germani, fapt care a fost comunicat numaidecît guvernului german. La 24 februarie guvernul sovietic a trimis la Brest-Litovsk o delegație pentru semnarea tratatului.

Tratatul a fost semnat la 3 martie 1918. Congresul al VII-lea al partidului comunist, convocat de urgență, a confirmat justețea liniei leniniste în problema păcii. Congresul al IV-lea extraordinar al Sovietelor, care a avut loc în zilele de 14—16 martie 1918, a ratificat tratatul de la Brest.

Revoluția din noiembrie 1918 în Germania a răsturnat puterea kaiserului Wilhelm al II-lea, și guvernul sovietic a căpătat astfel posibilitatea să anuleze tratatul de la Brest. —50.

57 Presupunerea lui Lenin, prilejuită de telegrama lui L. M. Karahan, secretarul delegației sovietice la tratativele de pace, se explică prin faptul că telegrama cifrată a delegației în legătură cu mersul tratatelor de pace, trimisă din Brest-Litovsk, fusese reținută de germani. Ea a fost primită cu mult în urma telegramei prin care Karahan cerea să se pună la dispoziția delegației un tren, întrucît era de așteptat ca lucrările conferinței să se termine curînd. —52.

58 *Consiliul Comisarilor Poporului al Comunei de muncă din Petrograd* a fost alcătuit în urma hotărîrii adoptate de Sovietul de deputați ai muncitorilor și soldaților din Petrograd la 11 martie 1918 în legătură cu faptul că guvernul sovietic și-a mutat sediul la Moscova.

La sfîrșitul lui aprilie, la o ședință a Sovietelor din Regiunea de nord, a fost înființată, în scopuri militare și economice, Uniunea comunelor din Regiunea de nord, din care făcea parte și gubernia Petrograd. La 24 februarie 1919, printr-o hotărîre

a celui de-al III-lea Congres al Sovietelor din Regiunea de nord, Uniunea comunelor din Regiunea de nord și Consiliul Comisarilor Poporului, organul ei de conducere, au fost dizolvate. —57.

- 59 Este vorba de evacuarea întreprinderilor industriale din Petrograd. Problema aceasta s-a pus o dată cu ofensiva trupelor germane asupra Petrogradului. La 22 februarie 1918 Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat un decret cu privire la descongestionarea Petrogradului. A fost instituită, în acest scop, o comisie investită cu împuterniciri speciale. —57.
- 60 Pe insula Gutuevski din Petrograd se afla oficiul vamal orășenesc. A doua zi după expedierea acestei telegrame, la 29 martie, Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat o hotărâre prin care Consiliul Comisarilor Poporului al Comunei de muncă din Petrograd era însărcinat să scoată din toate depozitele toate materialele și produsele de prisos și totodată se permitea să fie vândute populației din Petrograd o parte din rezervele aflate în vama de pe insula Gutuevski. În urma acestei hotărâri, din aprilie pînă în iunie 1918 au fost scoase din această vamă 1 180 de vagoane de diferite mărfuri. —57.
- 61 Conducerea întreprinderilor din industria pielii era exercitată de comitetul de conducere al industriei pielăriei și de comitetele sale raionale, în care două treimi din locuri erau deținute de reprezentanții muncitorilor, iar o treime — de patroni și reprezentanți ai intelectualității tehnice burgheze. V. I. Lenin acorda o mare importanță acestei forme de conducere a industriei (vezi Opere complete, vol. 35, București, Editura politică, ed. a doua, p. 286 și vol. 36, p. 271).
- Lui Lenin, potrivit indicației date de el, i-a fost prezentat proiectul telegramei care urma să fie adresată tuturor Sovietelor. Sub textul ei, Lenin a scris următoarea dispoziție pentru secretară: „Să se trimită această telegramă tuturor Sovietelor, cu semnătura lui L. Karpov și a mea. Lenin“ („Culegeri din Lenin“, vol. XXI, p. 125). —60.
- 62 Este vorba de rezoluția adoptată de C.E.C. al Sovietelor din Siberia în legătură cu debarcarea, în dimineața zilei de 5 aprilie 1918, a unor trupe japoneze la Vladivostok. În această rezoluție se exprima protestul împotriva acțiunilor ilegale ale guvernului japonez; Siberia era declarată în stare de război, și toate sovietele locale erau obligate să treacă de îndată la organizarea în ritm intens a unei Armate Roșii.
- Comitetul executiv central al Sovietelor din Siberia* a fost ales la primul Congres al Sovietelor din Siberia, care a avut loc la Irkutsk în zilele de 16(29) —24 octombrie (6 noiembrie) 1917. După căderea vremelnică a Puterii sovietice în Siberia (vara anului 1918), el și-a încetat activitatea. —60.
- 63 Lenin se referă la convorbirile guvernului sovietic cu reprezentanții S.U.A., Angliei și Franței în legătură cu debarcarea

trupelor japoneze la Vladivostok; convorbirile au avut loc în seara zilei de 5 aprilie 1918.

În comunicatul guvernului sovietic în legătură cu debarcarea japonezilor la Vladivostok, scris la 5 aprilie și publicat în ziarele „Pravda” și „Izvestiia C.E.C. din Rusia” cu data de 6 aprilie, se arată că rezistența împotriva invaziei japoneze și lupta necruțătoare cu agenții și complicii ei din interiorul țării sînt o chestiune de viață și de moarte pentru Republica sovietică, pentru masele muncitoare din întreaga Rusie. La 7 aprilie 1918 V. I. Lenin a adresat Sovietului din Vladivostok o telegramă directivă, în care îi atrăgea atenția că japonezii vor ataca în mod sigur și cerea comuniștilor din Extremul Orient să se pregătească fără întârziere pentru lupta împotriva intervenționiștilor străini (vezi Opere complete, vol. 35, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 228). —60.

64 Președintele C.E.C. al Sovietelor din Siberia, N.N. Iakovlev, i-a comunicat lui V. I. Lenin măsurile privind organizarea rezistenței împotriva intervenționiștilor japonezi, care debarcaseră trupe la Vladivostok. —60.

65 Prezentul document a fost scris de V. I. Lenin pe marginea instrucțiunilor primite de inginerul N. I. Dîrenkov, președintele Consiliului economic din Ribinsk, din partea C.E.S.

Dîrenkov venise la Moscova ca să prezinte Consiliului economic superior un raport cu privire la activitatea Consiliului economic din Ribinsk. La 15 aprilie 1920, acest raport a fost examinat în ședința prezidiului C.E.S.; la propunerea lui Lenin a fost adoptată hotărîrea de a se acorda de urgență un împrumut orașului Ribinsk. V. I. Lenin a discutat cu Dîrenkov despre situația economică a Republicii sovietice, despre starea de lucruri în industria din Ribinsk și despre măsurile adoptate de consiliul economic local. —63.

66 După ce, la cel de-al IV-lea Congres general extraordinar al Sovietelor din Rusia, a fost ratificat tratatul de pace de la Brest-Litovsk, socialiștii-revoluționari de stînga, care se pronunțaseră împotriva încheierii păcii, au declarat că se retrag din guvern. La 18 martie 1918, Consiliul Comisarilor Poporului a examinat declarația lui A. L. Kolegaev, eser de stînga, care deținea postul de comisar al poporului pentru agricultură, și l-a eliberat de atribuțiile sale. La 3 aprilie, S. P. Sereda a fost numit adjunct al comisarului poporului pentru agricultură.

În răspunsul său, S. P. Sereda îi făcea cunoscut lui Lenin că Kolegaev și-a luat un concediu de două săptămîni. —64.

67 Lenin se referă la tratativele purtate de Comisariatul poporului pentru agricultură în vederea achiziționării de semințe din Danemarca. S. P. Sereda îl informa pe Lenin că pentru exa-

minarea acestei probleme va convoca de urgență o consfătuire cu reprezentanții legației daneze. —64.

68 Este vorba de un proiect de „Decret cu privire la înregistrarea acțiunilor, obligațiunilor și altor titluri purtătoare de dobândă“. Primele două proiecte au fost pregătite de Consiliul economic superior. Examinându-le, V. I. Lenin l-a șters pe primul, iar pe cel de-al doilea l-a redactat și l-a trimis lui D. P. Bogolepov și I. E. Gukovski, la Comisariatul poporului pentru finanțe. După ce a fost refăcut de cei de la acest comisariat, proiectul a fost din nou redactat de Lenin, care i-a dat și titlul, iar la 17 aprilie 1918 a fost prezentat spre examinare Consiliului Comisarilor Poporului; la 18 aprilie, decretul a fost aprobat, iar la 20 aprilie a apărut în ziarul „Izvestiia C.E.C. din Rusia“ (vezi „Decrete ale Puterii sovietice“, vol. II, 1959, p. 130—138). —64.

69 În orașul Simbirsk (azi Ulianovsk), în care s-a născut V. I. Lenin, I. I. Iakovlev a înființat prima școală ciuvașă. El a întocmit și a introdus, cu începere din 1874, primul alfabet ciuvaș și primul abecedar ciuvaș și a desfășurat o amplă activitate pentru luminarea poporului ciuvaș.

În telegrama de răspuns trimisă lui Lenin la 4 mai 1918 i se făcea cunoscut că I. I. Iakovlev continuă să fie președinte al cursurilor și seminarilor pentru femei. —65.

70 Această scrisoare a lui Lenin este legată de următoarea împrejurare. La 4 (17) ianuarie 1918, Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat decretul pentru reorganizarea Crucii Roșii prin lichidarea Direcției generale a Crucii Roșii, existentă din vremea țarismului, și preluarea de către stat a bunurilor și capitalurilor ei. Înfăptuirea acestei reorganizări a fost încredințată (paragr. 3 din cap. I al decretului) unui comitet alcătuit din reprezentanți ai organizațiilor sovietice, militare și obștești. Acestui comitet i s-a trasat ca sarcină să prezinte Consiliului Comisarilor Poporului, prin consiliul colegiilor medicale, un plan de reorganizare a societății de Cruce Roșie. Dar comitetul nu și-a îndeplinit sarcinile ce i-au fost încredințate, lucru pe care V. M. Bonci-Bruevici, în calitate de membru al comitetului acestei societăți, l-a adus la cunoștința lui V. I. Lenin. —66.

71 Prezenta telegramă a fost trimisă ca răspuns la o telegramă a celui de-al V-lea Congres al Sovietelor din ținutul Turkestan, care a avut loc la Tașkent între 20 aprilie și 1 mai 1918. Congresul își exprima aprobarea pentru politica justă dusă de Consiliul Comisarilor Poporului în problema națională. Punctul central din ordinea de zi a congresului a fost problema autonomiei ținutului Turkestan. Congresul a adoptat hotărârea de a desemna o comisie pentru convocarea unui congres de constituire al Sovietelor din acest ținut în vederea delimi-

tării granițelor și sferei de competență a autonomiei Turkestanului. — 67.

- 72 Sub textul acestei telegrame, V. I. Lenin a făcut următoarea însemnare: „La această telegramă nici pînă azi (8.V) *n-am primit răspuns*“. La 8 mai el a scris o a doua telegramă pe adresa C.E.C. al Sovietelor din Siberia (vezi volumul de față, documentul 138), dar această telegramă n-a fost expediată, așa cum se vede din nota marginală făcută de secretară: „n-a fost expediată“. La 15 mai Lenin a trimis o telegramă C.E.C. al Sovietelor din Siberia, cu o informare — primită de el de la Comisariatul poporului pentru finanțe — în legătură cu suma de bani trimisă, în total și în parte, oraselor din Siberia în ultima lună. „Comunicați-mi — scria Lenin — dacă ați primit această telegramă și care e concluzia dv.“ („Culegeri din Lenin“, vol. XXI, p. 174). — 69.
- 73 Este vorba de pregătirea unei reforme monetare cu scopul de a crea valută sovietică stabilă și de a lichida inflația provocată de război și de procedeele economice arbitrare ale guvernului țarist și ale guvernului provizoriu burghez. Chestiunea necesității unei reforme monetare a fost pusă de V. I. Lenin în decembrie 1917 în „Proiectul de decret cu privire la înfăptuirea naționalizării băncilor și la măsurile necesare în legătură cu aceasta“ (vezi Opere complete, vol. 35, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 183).
- Din cauza intervenției militare străine și a războiului civil, a trecerii la politica „comunismului de război“, reforma monetară n-a fost înfăptuită în această perioadă. Prima reformă monetară sovietică pe baza principiilor leniniste a fost efectuată în anii 1922—1924. — 69.
- 74 Prezentul document este un răspuns al lui Lenin la telegrama delegației trimise la Kursk pentru încheierea tratatului de pace cu Rada centrală ucraineană. Comunicîndu-i prin fir direct, la 29 aprilie, că a ajuns la Kursk, delegația îl întreba pe Lenin dacă reprezentantul Radei centrale a plecat la Kursk.
- Dînd urmare indicațiilor lui Lenin, delegația de pace a trimis la 30 aprilie parlamentari pe fronturile din Crimeea, de la Don, Voronej, Kursk și Briansk pentru a duce tratative cu comandamentul militar ucrainean în legătură cu încetarea imediată a ostilităților și stabilirea liniei de demarcație. — 70.
- 75 Telegrama de față a fost trimisă de V. I. Lenin, după convorbirea sa prin fir direct cu delegația pentru tratativele de pace sosită la Kursk, care-i comunicase că acțiunile lui V. A. Antonov-Ovseenko împiedică delegația să-și organizeze cum trebuie munca ei în vederea încetării cît mai grabnice a ostilităților pe Frontul ucrainean. Delegația îl rugase pe Lenin să dea dispoziție lui Antonov-Ovseenko „să nu se amestece în chestiunea trimerii parlamentarilor“. — 71.

- 76 Această telegramă este un răspuns la scrisoarea lui S. G. Şaumian, preşedinte al Sovietului din Baku şi comisar extraordinar provizoriu pentru treburile Caucazului, care îi comunica despre situaţia politică la Baku, despre succesele obţinute în lupta pentru consolidarea Puterii sovietice, despre înăbuşirea rebeliunii contrarevoluţionare a musavatiştilor, despre măsurile trasate de Sovietul din Baku în vederea naţionalizării băncilor, exploatărilor petroliere, transportului maritim şi ruga Consiliul Comisarilor Poporului să trimită bani, staţii de radio şi tipărituri.
- Scrisoarea a fost transmisă prin V. I. Boiţov, secretarul Comitetului Central al flotei de război din Marea Caspică, care fusese trimis la Moscova cu cererea de a se trimite la Baku patru torpiloare, infanterie şi echipament militar, de care era nevoie pentru apărarea oraşului. — 77.
- 77 În această scrisoare, V. I. Lenin răspunde lui Raymond Robins, membru al misiunii americane a Crucii Roşii, care înainte de plecarea sa din Rusia Sovietică îşi exprima recunoştinţa sinceră pentru sprijinul ce i s-a acordat pentru îndeplinirea însărcinărilor primite în cadrul misiunii americane a Crucii Roşii. Exprimându-şi speranţa că Republica Sovietică Rusă „va deveni un puternic stat democratic“, Robins scria: „Clarviziunea dv. profetică şi conducerea genială pe care o exercitaţi au permis Puterii sovietice să se consolideze în întreaga Rusie, şi cu sint convins că acest nou organ creator al modului democratic de viaţă al oamenilor va fi un stimulent şi un impuls pentru libertate în lumea întreagă“ (vezi „Documente cu privire la politica externă a U.R.S.S.“, vol. I, 1957, p. 276). — 72.
- 78 Această scrisoare, adresată lui P. P. Malinovski, locţiitor al comisarului pentru bunurile republicii, a fost scrisă de Lenin în legătură cu aplicarea decretului Consiliului Comisarilor Poporului „Cu privire la monumentele republicii“, adoptat la 12 aprilie 1918 şi publicat la 14 aprilie în ziarele „Pravda“ şi „Izvestiia C.E.C. din Rusia“. În acest decret se trasa sarcina de a înlătura monumentele ridicate în memoria ţarilor şi a slujitorilor lor, care erau lipsite de orice valoare istorică şi artistică, şi de a ridica monumente revoluţionare. — 73.
- 79 Prezenta telegramă este un răspuns la o telegramă din Ekaterinburg, cu data de 30 aprilie 1918, trimisă de Direcţia regională a întreprinderilor naţionalizate. În această telegramă se comunica că circulă zvonuri despre o deznaţionalizare a minelor din regiunea Bogoslovski. Lenin acorda o mare atenţie unei cît mai grabnice dezminţiri a acestor zvonuri false, care puteau să dezorienteze masele muncitoare. — 73.
- 80 Prezenta informare, adresată Comitetului Central, a fost adoptată la consfătuirea lui V. I. Lenin cu membrii bolşevici ai colegiului Comisariatului poporului pentru agricultură

în legătură cu cererea formulată de M. A. Spiridonova și V. A. Karelin, lideri ai eserilor de stînga, ca partidul lor să dispună întru totul de acest comisariat. Această pretenție a fost prilejuită de noile numiri de bolșevici în Comisariatul poporului pentru agricultură, care fuseseră făcute după demisia lui A. L. Kolegaev și care slăbiseră considerabil poziția eserilor de stînga în acest comisariat.

V. I. Lenin a scris și următorul proiect de hotărîre a acestei consfătuiri: „Consfătuirea prealabilă (în legătură cu problemele ridicate de tov. Spiridonova și Karelin) — ținută de tov. Sereda și Meșcereakov, membri ai colegiului Comisariatului poporului pentru agricultură, și Lenin — a ajuns la concluzia că problemele ridicate pot fi considerate ca avînd o importanță politică deosebită, și de aceea e cazul ca ele să fie neapărat supuse spre examinare Comitetului Central al P.C. (b) din Rusia.

Consfătuirea considera că e necesar ca ele să fie trimise de urgență la Comitetul Central“. („Culegeri din Lenin“, vol. XXXVI, p. 42). Situația din Comisariatul poporului pentru agricultură a fost examinată de C.C. al P.C. (b) din Rusia în ședința sa din 3 mai 1918. Comitetul Central a aprobat hotărîrea adoptată de consfătuire, considerînd că pretențiile eserilor de stînga sînt neîntemeiate. — 74.

- 81 Această scrisoare a fost scrisă de Lenin în legătură cu o sentință nedreaptă a Tribunalului revoluționar din Moscova, care, la 2 mai 1918, judecînd procesul a patru colaboratori ai comisiei de anchetă din acest oraș învinuiți de luare de mită și de șantaj, s-a mărginit să-i condamne la șase luni închisoare. La 4 mai, Lenin a prezentat Comitetului Central al P.C. (b) din Rusia propunerea ca judecătorii care au dat o sentință atît de blîndă să fie excluși din partid (vezi Opere complete, vol. 36, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 296).

În aceeași zi, la ședința Consiliului Comisarilor Poporului, a fost ascultată — în afara ordinii de zi — o comunicare a lui N. V. Krîlenko în legătură cu sentința Tribunalului revoluționar în procesul luării de mită al celor patru membri ai comisiei de anchetă. Pe baza indicațiilor date de Lenin în prezenta scrisoare, Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat o hotărîre care obliga Comisariatul poporului pentru justiție să elaboreze „în cel mai scurt timp“ un proiect de decret care să stabilească „un minim de pedeapsă mai ridicat pentru luare de mită și pentru orice complicitate în asemenea delict“. În proiectul de „Decret cu privire la luarea de mită“, prezentat de Comisariatul poporului pentru justiție și examinat în ședința din 8 mai a C.C.P., Lenin a precizat unele formulări, după care decretul a fost adoptat (vezi „Decrete ale Puterii sovietice“, vol. II, 1959, p. 236—237 și 240—242).

- La insistențele lui Lenin, C.E.C. din Rusia a rejudecat procesul celor patru membri ai comisiei de anchetă din Moscova; trei dintre ei au fost condamnați la cîte 10 ani închisoare. — 74.
- 82 Lenin se referă la dizolvarea Radei centrale de către ocupanții germani și la instaurarea în Ucraina a unei dictaturi burghezo-moșierești fățișe. — 75.
- 83 La 6 mai 1918, unități germane și albgardiste au pătruns în orașul Rostov pe Don și l-au ocupat. La 7 mai el a fost eliberat de trupele sovietice, dar la 8 mai a fost din nou ocupat de trupele germane și albgardiste. — 75.
- 84 *Fortul Ino* — fortificație la granița cu Finlanda; apăra, împreună cu Kronstadtul, căile de acces spre Petrograd. Prin tratatul încheiat între R.S.F.S.R. și Republica muncitorească socialistă finlandeză, fortul Ino, în vederea apărării intereselor comune ale republicilor socialiste, a revenit Republicii Sovietice Federative Socialiste Ruse. După înăbușirea revoluției din Finlanda, guvernul burghez al acestei țări sprijinit de imperialiștii germani, a cerut să se cedeze Finlandei fortul Ino. Înainte de părăsirea fortului, principalele lui întărituri au fost aruncate în aer, din ordinul comandantului fortăreței Kronstadt, și distruse. În mai 1918 trupele finlandeze au ocupat fortul Ino. — 75.
- 85 În ședința extraordinară a Comitetului Central al partidului, care a avut loc la 6 mai 1918, a fost analizată situația internațională a Republicii sovietice în legătură cu înrăutățirea relațiilor cu Germania, care cerea ca fortul Ino să treacă la Finlanda, și în legătură cu faptul că englezii țineau sub ocupație Murmanskul și se pregăteau să înainteze în interiorul țării. Comitetul Central a adoptat hotărîrea cu privire la situația internațională propusă de Lenin (vezi Opere complete, vol. 36, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 332 și 361—363). — 75.
- 86 În nota de față, Lenin îi răspunde lui A. D. Țiurupa, care i-a comunicat că organizația de aprovizionare de la calea ferată Nikolaevskaia nu i-a dat voie lui A. I. Sviderski, membru al colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare, să facă controlul stabilit, în deplin acord, de Comisariatul poporului pentru aprovizionare, Comisariatul poporului pentru căile de comunicație și Consiliul economic superior. Țiurupa îi cerea un sfat lui Lenin: ce măsuri ar trebui să ia în cazul de față. — 75.
- 87 Este vorba de trimiterea la Kiev a unei delegații pentru tratative de pace cu guvernul hătmanesc al Ucrainei în legătură cu propunerea oficială, în acest sens, primită din partea guvernului german. În aceeași zi (8 mai), V. I. Lenin a semnat o telegramă adresată lui P. A. Zaițev, secretarul delegației

pentru tratative de pace, în care-i cerea să înceapă convorbiri cu guvernul hătmănesc (vezi volumul de față, Anexe, documentul 13). — 76.

- 88 Scrisoarea de față, adresată lui A. D. Țiurupa, a fost scrisă de V. I. Lenin după convorbirea cu A. V. Ivanov, muncitor ajutor la cazangerie, pe atunci președinte al comisiei de achiziționare de la uzinele Putilov (azi Kirov), care a înfățișat în mod amănunțit durerosul tablou al foametei la Petrograd și a arătat care e situația în uzine și starea de spirit a muncitorilor.

Lenin i-a comunicat lui Ivanov conținutul decretului cu privire la împuternicirile extraordinare acordate comisariului poporului pentru aprovizionare în vederea luptei cu burghezia de la sate, care ascundea rezervele de grâu și le vindea la prețuri de speculă. El i-a dat o copie a acestui decret, ca să-l facă cunoscut muncitorilor de la uzinele Putilov. — 76.

- 89 Zdrobirea rebeliunii antisovietice a musavatiștilor, la sfârșitul lui martie 1918, a întărit Puterea sovietică la Baku. În ședința din 25 aprilie a Sovietului din Baku a fost constituit Consiliul Comisarilor Poporului din Baku, în care, pe lângă bolșevici, au intrat și câțiva eseri de stînga. Președinte al consiliului și comisar pentru afacerile externe a fost confirmat S. G. Șaumian. În cursul lunilor aprilie și mai 1918, puterea Sovietelor a fost instaurată în mare parte din Azerbaidjan.

Lupta muncitorilor și țăranilor din Azerbaidjan pentru victoria revoluției socialiste a decurs în condiții foarte complicate. În Transcaucazia a căpătat amploare intervenția germano-turcă; trupele turcești au năvălit în Azerbaidjan. Pe de altă parte, comandamentul englez din Iran a intrat în contact cu dașnaci, eserii și menșevicii din Baku, scontînd să-i folosească în lupta pentru răsturnarea Puterii sovietice locale și cucerirea orașului. În aceste condiții, Lenin a pus în fața conducătorilor Consiliului Comisarilor Poporului din Baku sarcina de a folosi cu cea mai mare abilitate contradicțiile din lagărul imperialist, precum și pe cele dintre partidele naționaliste (vezi și volumul de față, documentul 153).

Scrisoarea de față și cea adresată de V. I. Lenin la 24 mai 1918 lui Șaumian au fost publicate pentru prima oară la 8 septembrie 1919 în „Buletinul Dictaturii Centrocaspicii și al Prezidiului Comitetului Executiv Provizoriu“, în secțiunea „Din arhiva comisiei extraordinare de anchetă“.

„Dictatura Centrocaspicii“ — guvern contrarevoluționar, agentură a Antantei. A fost format din eseri, menșevici și dașnaci, după ce, la 31 iulie 1918, Puterea sovietică la Baku a căzut în mod vremelnic sub presiunea forțelor contrarevoluționare interne și externe (vezi adnotările 143 și 151). — 78.

- 90 Este vorba de ședința comisiei ruso-germane pentru restabilirea relațiilor economice dintre Rusia și Germania care a avut loc

la 15 mai 1918 la Moscova. La această ședință, raportul a fost prezentat de M. G. Bronski, adjunct al comisariatului poporului pentru industrie și comerț. Principalele teze ale acestui raport au fost în prealabil citite și aprobate de V. I. Lenin. — 78.

- 91 În planul de dezvoltare a relațiilor economice-comerciale dintre Rusia Sovietică și Statele Unite ale Americii elaborat din inițiativa lui Lenin, guvernul sovietic se arăta dispus să accepte ca mărfurile achiziționate în S.U.A. să fie achitate în produse ale agriculturii și ale industriei extractive și totodată să acorde acestei țări, ca și altora, unele concesiuni.

Acest plan a fost publicat inițial sub titlul „Relațiile comerciale ruso-americane” în nr. 1 din iunie 1918 al „Buletinului Comisariatului poporului pentru industrie și comerț”. În S.U.A. planul, împreună cu scrisoarea lui Lenin către Robins, a apărut în culegerea „Russian American relations. March 1917 — March 1920”, New York, 1920. — 79.

- 92 Această scrisoare, adresată lui G. V. Cicerin, a fost scrisă de Lenin după ce a aflat că trupe ale guvernului burghez din Transcaucazia, sprijinite de o flotilă de vase comerciale înarmate, înaintează spre Suhumi, creșd un pericol pentru întregul litoral al Mării Negre. În proiectul de telegramă — prezentat lui Lenin — i se ordona lui Sablin, comandantul forțelor navale din Flota Mării Negre, să înarmeze o serie de vase de comerț sovietice și să le trimită în apărarea orașului Suhumi. * La 20 mai 1918, guvernul sovietic a adresat guvernului german o notă în care și exprima protestul împotriva faptului că autoritățile militare germane tolerează acțiunile întreprinse de vasele de comerț înarmate ale „așa-zisului guvern al Transcaucaziei, care nu e recunoscut de absolut nimeni în regiunea respectivă”. — 80.

- 93 Decretul pentru reorganizarea organelor de conducere ale transportului pe apă a fost discutat și adoptat în ședința Consiliului Comisarilor Poporului din 18 mai 1918. Prin acest decret era desființat colegiul secției comunicații navale a Consiliului economic superior. Această secție, înființată mai înainte pe lângă C.E.S., a fost transformată în Direcția generală a transporturilor maritime și fluviale. Organul de conducere care dirija întreaga activitate curentă a acestei direcții generale era colegiul superior, alcătuit din cinci persoane, care răspundea în fața prezidiului Consiliului economic superior. — 81.

- 94 Este vorba de proiectul de decret cu privire la reorganizarea Comisariatului poporului pentru aprovizionare și a organelor locale de aprovizionare. La ședința Consiliului Comisarilor Poporului din 20 mai 1918, A. D. Țiurupa, la indicația lui V. I. Lenin, a prezentat propunerea de a trece acest decret pe ordinea de zi. Proiectul a fost discutat în ședințele din 22

și 23 mai ale Consiliului Comisarilor Poporului și a fost adoptat cu unele modificări.

În paragraful 3 al decretului era prevăzută înființarea pe lângă comisiunile locale ale aprovizionării a unor detașamente speciale compuse din muncitori recomandați de organizațiile de partid și profesionale și care urmau să fie constituite mai cu seamă în regiunile consumatoare. Detașamentele acestea trebuiau să se aple la dispoziția organelor de aprovizionare locale, să se conformeze instrucțiunilor date de ele și să fie folosite în munca de organizare, agitație și instruc-taj. — 82.

- 95 V. I. Lenin se referă la hotărîrea Consiliului Comisarilor Poporului, adoptată la 18 noiembrie (1 decembrie) 1918, „Cu privire la retribuirea comisarilor poporului, a slujbaşilor și funcționarilor superiori“. Proiectul de hotărîre a fost scris de Lenin (vezi Opere complete, vol. 35, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 110). Prin această hotărîre, salariul maxim lunar al unui comisar al poporului era de 500 de ruble, cu un adaos de 100 de ruble pentru fiecare membru al familiei înapt de muncă.

O aspră mustrare a fost făcută de Lenin și lui N. P. Gorbunov, secretar al Consiliului Comisarilor Poporului. Documentul respectiv, analog cu cel de față, se păstrează în Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lângă C.C. al P.C.U.S. El e reprodus de Gorbunov în amintirile sale (vezi „Amintiri despre V. I. Lenin“, vol. 2, București, Editura politică, 1958, p. 79). — 83.

- 96 Nu s-a stabilit despre ce hirtii e vorba aici. — 84.

- 97 În primăvara anului 1918, imperialiștii germani au ocupat Ucraina, au copleșit Crimeea și au ajuns la Sevastopol, unde era concentrată flota din Marea Neagră. Pentru a salva flota, amenințată să cadă în mâinile ocupanților germani, guvernul sovietic a dat ordin la 29—30 aprilie ca ea să fie transferată la Novorossiisk. La zece zile după ce flota a ajuns aici, comandamentul german a cerut în mod ultimativ ca ea să fie readusă la Sevastopol, amenințînd că în caz contrar își va continua ofensiva pe țărmul Mării Negre. La 11 mai, guvernul sovietic a adresat guvernului german un „Protest împotriva ocupării Crimeii“, în care erau expuse împrejurările în care a fost transferată flota, precum și condițiile în care ea s-ar putea întoarce la Sevastopol (vezi V. I. Lenin. Opere complete, vol. 36, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 337—338).

Toate încercările de a ajunge la o înțelegere cu guvernul german n-au dus la nici un rezultat. Întrucît nu avea posibilitatea să salveze flota și nu voia ca ea să cadă în mâinile imperialiștilor germani, Lenin a dat dispoziție Consiliului militar superior ca ea să fie imediat distrusă (vezi documentul

următor). Într-o directivă secretă a Consiliului Comisarilor Poporului se dădea dispoziție autorităților navale maritime militare să distrugă toate vasele din flota Mării Negre și vapoarele comerciale staționate la Novorossiisk. La 18—19 iunie 1918, ordinul guvernului a fost executat: majoritatea vaselor au fost scufundate în apropiere de acest oraș. — 85.

- 98 „*Arbeiterpolitik*“ — revistă săptămânală de socialism științific, organ de presă al grupului din Bremen al social-democraților de stînga, care au intrat în 1919 în Partidul Comunist din Germania; a apărut la Bremen din 1916 pînă în 1919.

„*Der Sozialdemokrat*“ — ziar, organ de presă al Partidului social-democrat independent din Württemberg. A apărut la Stuttgart cu începere din 1915. În 1921 a devenit organul de presă al Partidului Comunist Unificat din Württemberg și a apărut sub denumirea de „*Kommunist*“. — 86.

- 99 V. I. Lenin se referă, probabil, la scrisoarea trimisă de el la 14 mai 1918 lui S. G. Șaumian (vezi volumul de față, documentul 141).

Prezenta scrisoare, cu data de 24 mai, a fost adusă la Baku de S. M. Ter-Gabrielian, unul dintre conducătorii Comunei din Baku. — 86.

- 100 Este vorba de ocuparea orașului Sizrani de unități ale Corpului de armată cehoslovac.

Corpul de armată cehoslovac a fost alcătuit în Rusia, încă înainte de victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, din cehii și slovacii din armata austro-ungară care căzuseră prizonieri. Prin acordul din 25 martie 1918, Corpului cehoslovac i s-a dat de către guvernul sovietic posibilitatea de a părăsi Rusia prin Vladivostok, cu condiția de a preda armamentul și de a îndepărta din rîndul cadrelor de comandă pe ofițerii ruși. Dar comandamentul contrarevoluționar al Corpului cehoslovac, din ordinul și cu sprijinul imperialiștilor din S.U.A., Anglia și Franța, a declanșat, la sfîrșitul lui mai, o rebeliune armată împotriva Puterii sovietice. Acționînd în strînsă legătură cu albgardiștii și cu chiaburii, rebelii cehoslovaci au ocupat o mare parte din Ural, din regiunea Volgăi și din Siberia, restaurînd pretutindeni puterea burgheziei. În regiunile ocupate de ei au fost formate guverne albgardiste, în care au intrat și menșevici și socialiști-revoluționari.

Numeroși soldați ai acestui corp de armată, dîndu-și seama că au fost înșelați de comandamentul contrarevoluționar, au părăsit unitățile lui și au refuzat să lupte împotriva Rusiei Sovietice. Aproape 12 000 de cehi și slovaci au luptat în rîndurile Armatei Roșii.

Regiunea Volgăi a fost eliberată de către Armata Roșie în toamna anului 1918. Rebelii cehoslovaci au fost înfrinți o dată cu lichidarea trupelor lui Kolceak. — 88.

- 101 La *primul Congres general al consiliilor economice din Rusia*, care a avut loc între 26 mai și 4 iunie 1918 la Moscova, s-a pus problema aprobării „Hotărârii cu privire la conducerea întreprinderilor naționalizate“. Proiectul de hotărâre a fost discutat în ședințele din 28 și 30 mai ale secției pentru organizarea producției. Raportul în legătură cu această problemă a fost prezentat de G. D. Veinberg, membru al prezidiului Consiliului economic superior, iar corapoartele de V. M. Smirnov, „comunist de stînga“, și V. N. Andronnikov, reprezentant al industriei din Ural. Sub presiunea „comuniștilor de stînga“, secția pentru organizarea producției a adoptat un proiect de „Hotărâre“ care contravenea orientării partidului spre introducerea conducerii unice a producției și centralizarea conducerii întreprinderilor naționalizate.
- La întrebarea pusă de Lenin în biletul de față, Rîkov a răspuns că, sub presiunea „comuniștilor de stînga“, comisia instituită de secție pentru redactarea unuia din punctele hotărârii cu privire la conducerea întreprinderilor naționalizate a adoptat hotărâri greșite.
- Luînd cunoștință de proiectul de „Hotărâre“ elaborat de secție, Lenin a criticat cu asprime proiectul, dezvăluind esența lui anarho-sindicalistă (vezi Opere complete, vol. 36 București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 414). La propunerea lui V. I. Lenin, proiectul a fost înaintat unei comisii din care făceau parte V. I. Lenin, din partea Consiliului Comisarilor Poporului, A. I. Rîkov și G. D. Veinberg, din partea Consiliului economic superior. „Hotărârea“, elaborată sub conducerea lui Lenin, a fost aprobată de congres. — 89.
- 102 Această scrisoare a lui V. I. Lenin a fost scrisă în legătură cu următoarea împrejurare. După o luptă crîncenă, la 29 mai 1918 orașul Penza a fost ocupat de rebelii cehoslovaci. Consiliul comisarilor guberniali, în frunte cu președintele său, V. V. Kuraev, s-a mutat la gara Ruzaevka. Într-o telegramă adresată lui Lenin la 31 mai, Kuraev îi făcea cunoscut că a început retragerea rebelilor albi din Penza și că aceștia nu s-au atins de Monetăria statului, aflată în acest oraș. În telegrama sa, Kuraev cerea să fie eliberat din funcția pe care o deținea la Penza.
- După eliberarea Penzei de sub ocupația rebelilor cehoslovaci, Kuraev s-a întors la postul său, unde a rămas pînă în septembrie 1918. — 90.
- 103 Lenin se referă la hotărîrea Consiliului Comisarilor Poporului din 8 mai 1918 cu privire la înregistrarea tuturor automobilelor existente și predarea autocamioanelor disponibile către Comisariatul poporului pentru aprovizionare. — 91.
- 104 Această telegramă către muncitorii din Viksa a fost trimisă de V. I. Lenin ca răspuns la o telegramă în care ei comunicau

- că, „fiind lihniți de foame“, se vor duce pe vapoare cu detașamentele lor și, înarmați cu mitraliere, vor obține cu forța cereale. — 91.
- 105 Scrisoarea „Către socialiștii internaționaliști din America“ a fost scrisă de Lenin în limba engleză, în timpul convorbirii cu ziaristul american A. R. Williams, care i-a făcut o vizită înainte de întoarcerea sa în țară. — 91.
- 106 G. I. Sokolnikov, N. I. Buharin și I. Larin urmau să plece la Berlin ca membri ai delegației sovietice pentru tratative în vederea încheierii unui acord economic cu Germania. — 92.
- 107 Este vorba de I. F. Popov, membru al partidului bolșevic din 1905 până în 1914. În anii primului război mondial a fost prizonier în Germania; în 1918 s-a întors în țară. — 94.
- 108 Pe cit se pare, aici este vorba de scrisoarea lui Lenin din 2 iunie 1918 către I. A. Berzin sau G. L. Șklovski (vezi documentul următor). — 94.
- 109 Ce anume a fost anexat la această scrisoare pentru a i se preda lui H. Guilbeaux, nu s-a stabilit. — 94.
- 110 Prezentul document este răspunsul la o telegramă a lui A. A. Ioffe, care cerea să i se acorde împuternicirea de a trimite înapoi la Moscova pe I. Larin, care venise la Berlin în cadrul delegației sovietice, intrucit „nu se poate lucra cu el“ (vezi, de asemenea, volumul de față, documentul 164). — 95.
- 111 Într-o scrisoare adresată lui V. I. Lenin, N. I. Soloviov, șeful secției combustibil de pe lângă Consiliul economic superior, referindu-se la hotărîrea Consiliului Comisarilor Poporului din 5 iunie 1918 de a se trimite la Baku 50 000 000 de ruble, cerea să se dea cuvenita dispoziție Comisariatului poporului pentru finanțe de a bloca această sumă în contul Consiliului economic din Baku, în vederea cheltuielilor „necesare pentru sprijinirea extracției petrolului“. — 95.
- 112 Aceste bilete, adresate lui A. D. Țiurupa împreună cu schița de plan pentru o foaie volantă, au fost scrise de V. I. Lenin pentru a face față necesității de a explica maselor largi muncitore hotărîrea, adoptată de Consiliul Comisarilor Poporului la 1 iunie 1918, cu privire la aprovizionarea cu alimente pe cont propriu. În această hotărîre se arăta că aprovizionarea cu alimente pe cont propriu, așa cum propuneau, în demersurile lor către Consiliul Comisarilor Poporului, reprezentanții unor organizații și sindicate muncitorești, poate să zădărnicească aprovizionarea, să netezească drumul pentru chiaburi și moșieri, să ducă revoluția la picire. În hotărîrea adoptată se punea sarcina de a se crea detașamente de aprovizionare, alcătuite din muncitorii și funcționarii cei mai buni și mai devotați,

„pentru a crea o forță de luptă a întregii muncitorimi, care să întroneze ordinea, să ajute la control, să colecteze toate surplusurile de cereale și să obțină o victorie deplină asupra speculanților“ (vezi „Decrete ale Puterii sovietice“, vol. II, p. 379—381).

În legătură cu această problemă, vezi și V. I. Lenin. Opere complete, vol. 36, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 409, 410—411). — 96.

113 Prezenta telegramă este un răspuns la telegramele trimise de I. V. Stalin de la Țarițin. Stalin îi comunica lui Lenin ce măsuri a luat pentru trimiterea de cereale la centru și îl ruga, în legătură cu aceasta, să dea dispoziție celor de la Nijni Novgorod să trimită fără întârziere vapoare la Țarițin. — 98.

114 Este vorba de adoptarea „Decretului pentru organizarea și aprovizionarea sărăcimii satelor“. Proiectul de decret a fost discutat în ședința Consiliului Comisarilor Poporului, simbătă 8 iunie 1918. Raportul în această problemă a fost prezentat de A. D. Țiurupa. C.C.P. a adoptat hotărîrea de a prezenta decretul spre aprobare Comitetului Executiv Central la 10 iunie. În această zi, înainte de deschiderea ședinței Comitetului Executiv Central, I. M. Sverdlov i-a trimis lui V. I. Lenin o scrisoare în care-i făcea cunoscut că eserii de stînga stăruie să se amîne măcar cu o zi discutarea decretului și că el și Țiurupa consideră posibilă acceptarea acestei propuneri, întrucît consfătuirea fracțiunii bolșevice s-a prelungit și ședința C.E.C. din Rusia n-a început încă. În această telefonogramă, Lenin îi răspundea lui Sverdlov la cele scrise de el.

Fiind ora înaintată, ședința C.E.C. din Rusia, la propunerea lui I. M. Sverdlov, a fost aminată pentru a doua zi. La 11 iunie, „Decretul pentru organizarea și aprovizionarea sărăcimii satelor“ a fost discutat în ședința extraordinară a C.E.C. din Rusia. Eserii de stînga s-au pronunțat categoric împotriva adoptării decretului. Totuși, el a fost adoptat, cu o covârșitoare majoritate de voturi, și la 12 iunie 1918 a fost publicat în ziarul „Izvestia C.E.C. din Rusia“. — 99.

115 În comunicarea sa prin fir direct, A. A. Ioffe îl informa pe V. I. Lenin despre nota trimisă de el guvernului german, căruia i-a arătat că guvernul sovietic ia măsurile necesare în vederea transferării la Sevastopol a vaselor din flota Mării Negre aflate la Novorossiisk și că guvernul sovietic respectă obligațiile ce și le-a asumat. Totodată, în această notă se formula cerința ca germanii să satisfacă condițiile stabilite de guvernul sovietic (în legătură cu această chestiune, vezi adnotarea 97). Ioffe îl informa, de asemenea, pe Lenin despre măsurile luate de el, care aveau drept scop să nu permită o înrăutățire a relațiilor cu guvernul german. — 100.

- 116 După ocuparea la 7 iunie 1918 a oraşului Omsk de către rebelii cehoslovaci şi albgardişti, a fost creat acolo un guvern al Siberiei, marionetă a albgardiştilor. Acest guvern, format în majoritate din eseri, cuprindea totodată şi menşevici, şi cadeţi. Camuflându-şi scopurile sale prin fraze democratice, el ducea o politică contrarevoluţionară, pregătind terenul pentru trecerea la o dictatură militară făţişă a burgheziei şi moşierimii.

În scrisoarea sa, G. E. Zinoviev se referea la cumpărarea de cereale din Omsk pentru Petrograd. — 101.

- 117 Biletele adresate lui V. P. Miliutin, I. E. Gukovski şi A. D. Tiurupa au fost scrise de V. I. Lenin în şedinţa Consiliului Comisarilor Poporului din 12 iunie 1918, în timpul discuţiilor asupra raportului lui P. A. Kozmin cu privire la fondul de finanţare a construcţiilor de maşini agricole. Dat fiind că în munca secţiei construcţiilor de maşini agricole de pe lângă Consiliul economic superior au fost descoperite o serie de lipsuri, problema alocării a 400 000 000 de ruble pentru producţia de maşini agricole, unelte, inventar ş.a.m.d. a fost aminată. A fost alcătuită o comisie pentru „studierea stării de lucruri şi clarificarea problemelor care au fost ridicate în cursul discuţiilor”. — 103.

- 118 Lenin se referă la cel de-al V-lea Congres general al Sovietelor din Rusia, care urma să aibă loc curînd.

Congresul şi-a deschis lucrările la 4 iulie 1918, la Moscova. Raportul de activitate al C.E.C. din Rusia a fost prezentat de I. M. Sverdlov, iar raportul de activitate al Consiliului Comisarilor Poporului — de V. I. Lenin. Pe marginea acestor rapoarte a fost adoptată cu majoritate de voturi rezoluţia propusă de fracţiunea comunistă, în care se spunea că congresul „aprobă în întregime politica internă şi externă a guvernului sovietic”. Congresul a respins rezoluţia prezentată de eserii de stînga, în care i se cerea să-şi exprime neîncrederea în guvernul sovietic, să denunţe tratatul de pace de la Brest şi să schimbe orientarea politicii interne şi externe a Puterii sovietice. Lucrările congresului, întrerupte din cauza rebeliunii contrarevoluţionare dezlănţuite la 6 iulie la Moscova de eserii de stînga, au fost reluate la 9 iulie. După ce a ascultat comunicatul guvernului cu privire la evenimentele din zilele de 6—7 iulie, congresul a aprobat întru totul acţiunile energice întreprinse de guvern în vederea lichidării aventurii criminale a eserilor de stînga.

Congresul a dezbătut raportul cu privire la aprovizionare şi pe cel cu privire la organizarea Armatei Roşii. El şi-a încheiat lucrările sale prin adoptarea primei Constituţii a R.S.F.S.R., care consfinţea prin lege cuceririle oamenilor muncii din ţara Sovietelor. — 105.

- 119 Este vorba de decretul „Cu privire la monumentele republicii“, adoptat în ședința Consiliului Comisarilor Poporului din 12 aprilie 1918 (vezi, de asemenea, în volumul de față, documentul 131 și adnotarea 78). — 107.
- 120 V. I. Lenin se referă la următoarele materiale: broșura Rosei Luxemburg-Junius „Die Krise der Sozialdemokratie“; broșura „Klassenkampf gegen den Krieg! Material zum «Fall» Liebknecht“, apărută în Germania „cu titlu de manuscris“; extrase din ziarul „Berner Tagwacht“, organul de presă al Partidului social-democrat din Elveția. — 109.
- 121 Articolul „Zur Parteispaltung“ al lui O. Rühle, social-democrat german de stînga, a fost publicat la 12 ianuarie 1916 în nr. 11 al ziarului „Vorwärts“, organul central al Partidului social-democrat din Germania. — 109.
- 122 *Referenten-Material aus Niederbarnim* — este citat în broșura lui K. Legien sub titlul „Warum müssen die Gewerkschaftsfunktionäre sich mehr am inneren Parteileben beteiligen?“ — 109.
- 123 Este vorba de cererea guvernului german ca navele din flota Mării Negre aflate la Novorossiisk să fie transferate la Sevastopol. În legătură cu această chestiune vezi, în volumul de față, documentul 151 și adnotarea 97. — 109.
- 124 *Decretul cu privire la naționalizarea industriei petroliere* a fost adoptat de Consiliul Comisarilor Poporului la 20 iunie 1918. — 110.
- 125 *Volodarski, V.*, unul dintre conducătorii bolșevicilor din Petrograd, redactor al publicației „Krasnaia Gazeta“ și membru al prezidiului Sovietului din Petrograd, a fost asasinat la 20 iunie 1918 de eseri, care, acționînd ca complici direcți ai albgardiștilor și ca executori ai planurilor urzite de intervenționistii străini, au trecut la acte de teroare împotriva bolșevicilor.
- Mai tirziu, la 30 august, a fost ucis la Petrograd, de un eser, M. S. Urițki, președintele Cekăi din Petrograd. În aceeași zi a fost săvîrșit un atentat mișelesc la viața lui V. I. Lenin. El a fost rănit cu două gloanțe otrăvite, trase de terorista Kaplan, membră a partidului eserilor.
- Ca răspuns la teroarea albă a contrarevoluției, Puterea sovietică a introdus teroarea roșie. La 2 septembrie 1918, C.E.C. din Rusia a adoptat o hotărîre care prevedea că pentru orice atentat împotriva unor reprezentanți ai Puterii sovietice vor răspunde toți contrarevoluționarii și inspiratorii lor. — 112.
- 126 În această telegramă se dădea un ultim avertisment lui A. M. Iuriev (Alekseev), președintele Sovietului din ținutul Murmansk, alcătuit în majoritate din menșevici și eseri. Încălcînd directivele guvernului sovietic, Iuriev, încă de la

2 martie 1918 a intrat în tratative cu reprezentanții Antantei și a încheiat cu ei un așa-zis „acord verbal”. Prin acest acord, conducerea forțelor militare și a economiei acestui ținut era trecută în mâinile „aliaților”. Imperialiștii englezi, francezi și americani au debarcat trupe la Murmansk. În ciuda repetatelor avertismente date de guvernul sovietic, Iuriev își urma cu perseverență linia sa criminală. La 26 iunie, într-o telegramă transmisă prin radio, el punea în fața lui Lenin problema necesității de a face noi concesii intervenționiștilor. Lenin i-a răspuns prin telegrama de față.

A. M. Iuriev și Comitetul executiv esero-menșevic al Sovietului din Murmansk nu s-au conformat dispozițiilor date de V. I. Lenin. La 6 iulie, trădătorii din acest Soviet au încheiat cu intervenționiștii un acord oficial în care se declarau încă o dată de acord cu ocuparea, în continuare, a ținutului Murmansk de către imperialiștii străini.

Pentru atitudinea sa de trădare de țară, Iuriev a fost declarat dușman al poporului și pus în afara legii. — 113.

127 Această telegramă, adresată șefilor detașamentelor de rechiziție, a fost scrisă de Lenin cu prilejul discuțiilor din ședința de la 1 iulie 1918 a Consiliului Comisarilor Poporului pe marginea comunicării făcute de V. I. Nevski, comisar al poporului pentru căile de comunicație, că a primit reclamații și proteste din partea unor feroviari în legătură cu acțiunile ilegale comise de unele detașamente de rechiziții. Proiectul de telegramă a fost prezentat de Lenin consiliului spre aprobare. — 117.

128 Asasinarea lui Mirbach, ambasadorul Germaniei, a fost săvârșită în ziua de 6 iulie de doi eseri de stînga, Bliumkin și Andreev, care, pătrunzînd, cu ajutorul unui document fals, în clădirea ambasadei germane, sub pretextul unei convorbiri cu Mirbach, au aruncat asupra lui o bombă. Eserii de stînga scontau că prin acest act vor provoca un război cu Germania și, cu sprijinul tuturor dușmanilor revoluției, vor putea să doboare regimul sovietic. Asasinarea lui Mirbach a constituit începutul rebeliunii contrarevoluționare a eserilor de stînga de la Moscova din zilele de 6 și 7 iulie 1918, care a însemnat doar o parte din ofensiva generală a contrarevoluției interne și a imperialiștilor Antantei împotriva Rusiei Sovietice; rebelii se bucurau de sprijinul ocult al misiunilor diplomatice străine.

Rebeliunea a izbucnit în zilele cînd cel de-al V-lea Congres general al Sovietelor din Rusia își desfășura lucrările sale. Numărul total al participanților la rebeliune era de 1 800. Rebelii au bombardat Kremlinul cu artileria, au ocupat centrala telefonică și telegrafal, pe care le-au menținut ocupate timp de două ore, transmițînd în numele C.C. al eserilor de stînga cîteva apeluri, buletine și telegrame provocatoare, în care afirmau că puterea se află în mâinile eserilor de stînga și că acțiunile lor sînt salutate de întreaga populație,

Congresul al V-lea al Sovietelor a dat guvernului directiva de a lichida imediat rebeliunea. Membrii fracțiunii socialist-revoluționare de stînga au fost arestați. Datorită măsurilor energice ale guvernului sovietic și acțiunilor unite ale muncitorimii și garnizoanei din Moscova, rebeliunea a fost lichidată. — 120.

- 129 K. A. Mehonoșin, membru al Consiliului militar-revoluționar al Frontului de est, cerea informații, prin fir direct, despre starea de lucruri în legătură cu rebeliunea declanșată de eserii de stînga la Moscova în ziua de 6 iulie 1918. El ruga pe Lenin să-i comunice ce poziție ocupă eserul de stînga A. L. Kolegaev. În același timp, el informa că comandantul trupelor de pe Frontul de est, eserul de stînga M. A. Muraviov, a declarat că el este un adept devotat al regimului sovietic și că renunță la titlul de membru al partidului eserilor de stînga dacă acest partid merge împotriva Puterii sovietice.

Dar Muraviov făcea o asemenea declarație pentru a-și masca activitatea sa contrarevoluționară. Primind din partea Comitetului Central al partidului eserilor de stînga o telegramă în care se afirma că la Moscova aceștia au reușit să pună mina pe putere, el a trecut de partea rebelilor. Potrivit planurilor lor, Muraviov trebuia să ridice trupele Frontului de est împotriva Puterii sovietice și, unindu-și forțele cu acelea ale rebelilor cehoslovaci, să pornească o expediție împotriva Moscovei. La 10 iulie Muraviov, ajungînd la Simbirsk, a declarat că el nu recunoaște tratatul de la Brest-Litovsk și declară război Germaniei.

Guvernul sovietic a luat măsuri urgente pentru lichidarea aventurii lui Muraviov. În comunicatul oficial din 11 iulie, Muraviov era declarat trădător și dușman al Puterii sovietice. În seara zilei de 11 iulie, Muraviov a fost invitat la ședința Comitetului executiv din Simbirsk. Cînd, în această ședință, s-a dat citire telegramelor perfide ale lui Muraviov în care acesta dădea ordin să fie sistate operațiile militare împotriva intervenționiștilor și albgardiștilor, comuniștii au cerut arestarea lui. Muraviov a încercat să se opună și a fost omorît, iar complicii lui au fost arestați. — 123.

- 130 Directiva lui V. I. Lenin avea ca scop să împiedice ofensiva armatei albe împotriva Țariținului. La mijlocul lui iulie gara Tihoretkaia a fost ocupată de albgardiști. Înaintarea mai departe a albilor s-a lovit de puternica rezistență a Armatei Roșii, care și-a regrupat repede forțele și a creat, potrivit indicațiilor date de Lenin, o pază sigură a căilor de acces spre Țarițin. — 125.
- 131 În aceste bilețele adresate de V. I. Lenin lui I. E. Gukovski este vorba de pregătirea emisiunii de semne monetare noi, sovietice. Vezi, de asemenea, în volumul de față, documentul 123 și adnotarea 73. — 126.

132 Pe cît se pare, e vorba de faptul că la consfătuirea convocată de Comitetul din Saratov al partidului eserilor de stînga în legătură cu rebeliunea dezlănțuită de eserii de stînga la Moscova a fost adoptată o hotărîre în care erau condamnate acțiunile C.C. al eserilor de stînga menite să ducă la pieire Puterea sovietică. Detașamentul de luptă din Saratov al eserilor de stînga, în ședința sa, luînd act de trădarea comisă de eserii de stînga la Moscova, a declarat că el se menține pe platforma apărării Puterii sovietice.

Primind comunicarea din Saratov în legătură cu hotărîrile adoptate la consfătuirea eserilor de stînga, V. I. Lenin a trimis-o la ziarul „Pravda“, după ce i-a adăugat următoarea propoziție introductivă: „Comisarul Ivanov, în drum spre Caucaz, ne comunică din Saratov“. Cu această notă introductivă ea a fost publicată în „Pravda“. — 128.

133 Este vorba de arhitectul N. D. Vinogradov, pe care prezidiul Sovietului din Moscova l-a numit responsabil cu controlul asupra modului cum este aplicat decretul Consiliului Comisarilor Poporului cu privire la înlăturarea monumentelor ridicare țarilor și slujitorilor lor și la elaborarea unor proiecte de monumente ale Revoluției Socialiste din Rusia.

Acest bilet a fost scris de Lenin în cursul ședinței Consiliului Comisarilor Poporului. Primind răspuns de la Lunacearski că încă n-a vorbit cu Vinogradov, Lenin i-a scris: „N-ai putea să-i telefonezi lui Vinogradov și să stabilești cu el o întrevvedere pentru mîine?“ „Ai numărul lui?“ După aceea el a dat dispoziție secretarei să-i telefoneze lui N. D. Vinogradov (vezi documentul următor). — 128.

134 Acest document a fost scris în urma primirii de către colegiul flotei maritime a unei scrisori din partea biroului de aprovizionare al circumscripției militare Caucazul de nord, care cerea să se pună de urgență la dispoziția Consiliului Comisarilor Poporului din Baku 8—10 motonave pe Marea Caspică și pe riul Kura. În scrisoare erau indicate tipurile de nave, se arăta că ele trebuie să fie echipate cu tunuri și mitraliere, precum și cu piese de schimb pentru motoare. — 129.

135 Răspunzînd la întrebarea lui V. I. Lenin, N. I. Podvoiski, membru al Consiliului militar superior, raporta că unitățile care trebuiau să fie trimise de la Kursk pe Frontul de est sînt încă în curs de formare și că o brigadă alcătuită din trei regiamente și trei baterii va fi îmbarcată la 23 iulie. — 129.

136 Este vorba de înființarea unui detașament special pentru paza ambasadei germane. Această măsură era legată de următoarele împrejurări. Guvernul Germaniei, profitînd de asasinarea în scop provocator, de către eserii de stînga, la 6 iulie 1918 a ambasadorului german Mirbach (vezi adnotarea 128), a cerut consimțămîntul pentru aducerea la Moscova a unui

batalion de soldați germani care să asigure paza ambasadei. Această pretenție a fost respinsă cu toată hotărîrea de către guvernul sovietic, care a declarat că va asigura paza ambasadei. Dar necesitatea de a înființa sus-menționatul detașament a căzut, deoarece în curînd ambasada germană a fost transferată în orașul Pskov, care era ocupat de germani. — 130.

137 Este vorba de propunerea lui N. I. Podvoiski de a-și asuma sarcina de a înăbuși rebeliunea cehoslovacilor și acțiunile contrarevoluționarilor din regiunea Volgăi și din Ural. — 131.

138 Lenin se referă la o telegramă a lui I. V. Stalin trimisă la 20 iulie 1918 din Târițin lui S. G. Șaumian. În această telegramă, Stalin condamnă politica dusă de menșevicii, dașnaciai și eserii din Sovietul din Baku, care, sub pretext că apără acest oraș de trupele turcești aflate în ofensivă, n-au pregetat să cheme „în ajutor” trupele engleze. În numele C.E.C. din Rusia și al C.C.P., Stalin a cerut C.C.P. din Baku aplicarea necondiționată a hotărîrilor celui de-al V-lea Congres general al Sovietelor, care prevedeau o politică externă independentă și o luptă hotărîită împotriva agenților capitalului străin.

În legătură cu această problemă, vezi și telegrama adresată de V.I. Lenin lui S. G. Șaumian la 29 iulie 1918 (volumul de față, documentul 235). — 133.

139 Nu s-a putut stabili despre ce telegramă din Tașkent este vorba aici. — 134.

140 Lenin se referă la rebeliunea albgardiștilor de la Iaroslavl, care a fost pregătită de imperialiștii Antantei cu participarea activă a menșevicilor și eserilor. Organizarea rebeliunii făcea parte din planul general de luptă a contrarevoluției împotriva Puterii sovietice. Intervenționiștii au făcut în așa fel ca acțiunea lor armată de la Iaroslavl să fie declanșată concomitent cu rebeliunea eserilor de stînga de la Moscova. La 6 iulie 1918 rebelii au pus stăpînire pe centrul orașului, au ocupat arsenalul, poșta, telegraful și alte instituții. Organizațiile de partid din întreprinderi au unit în jurul lor masele și le-au mobilizat în lupta pentru înăbușirea rebeliunii. Guvernul sovietic a trimis în ajutorul muncitorilor din Iaroslavl o serie de unități militare și detașamente de proletari înarmați din Moscova, Petrograd, Ivanovo-Voznesensk, Kostroma, Vologda, Ribinsk. La 21 iulie rebeliunea a fost înăbușită. — 134.

141 *Spartachiștii* — membrii grupului „Spartacus”, organizație revoluționară a social-democraților de stînga germani. Acest grup a fost format la începutul primului război mondial de către K. Liebknecht, R. Luxemburg, F. Mehring, C. Zetkin, J. Marchlevski, L. Joghihes (Tyszka) și W. Pieck. Spartachiștii au desfășurat propagandă revoluționară în rîndul maselor, au organizat acțiuni împotriva războiului, au condus

greve, au demască caracterul imperialist al războiului mondial și trădarea liderilor oportuniști ai social-democrației. În aprilie 1917, acest grup a intrat în Partidul social-democrat independent, partid centrist, în cadrul căruia și-a păstrat însă independența organizatorică. În noiembrie 1918, în timpul revoluției din Germania, spartachiștii au rupt cu „independenții“, s-au constituit în „Uniunea Spartacus“ și la 14 decembrie 1918 și-au publicat programul lor. La Congresul de constituire, care a avut loc în zilele de 30 decembrie 1918—1 ianuarie 1919, spartachiștii au înființat Partidul Comunist din Germania. — 136.

- 142 La sfârșitul scrisorii sale, V. I. Lenin a aplicat o ștampilă cu noul sigiliu al R.S.F.S.R. — 137.
- 143 Telegrama lui V. I. Lenin era un răspuns la o telegramă din Baku în care se vorbea de ofensiva trupelor turcești și de acțiunile trădătoare ale dașnacilor, menșevicilor și eserilor. În această telegramă i se comunica lui Lenin că la 25 iulie 1918, în ședința extraordinară a Sovietului din Baku, dașnaccii, menșevicii și eserii, în ciuda energicelor proteste ale bolșevicilor din conducerea Puterii sovietice din Baku, au reușit să impună adoptarea cu o mică majoritate de voturi a unei rezoluții prin care trupele engleze erau chemate să vină „în ajutor“ la Baku.

Cu toate că la ședința Sovietului din Baku, după adoptarea rezoluției cu privire la „invitarea“ trupelor engleze, au declarat că demisionază din posturile de comisari ai poporului, bolșevicii și-au continuat lupta, apărând Puterea sovietică. În ședința extraordinară din 26 iulie 1918 a Comitetului executiv al Sovietului din Baku s-a adoptat hotărârea ca, pînă la rezolvarea definitivă a problemei puterii, toți comisarii poporului să rămîină la posturile lor. Conferința orășenească din 27 iulie a bolșevicilor din Baku a hotărît să organizeze de urgență apărarea acestui oraș sub conducerea Consiliului Comisarilor Poporului, să declare mobilizarea generală și să adreseze muncitorilor un apel prin care să-i cheme să apere orasul și Puterea sovietică. Consiliul Comisarilor Poporului din Baku a luat o serie de măsuri pentru îndeplinirea acestei hotărîri.

Chiar în ziua de 29 iulie 1918, cînd a scris telegrama adresată lui Șaumian, Lenin a rostit o cuvîntare în ședința comună a C.E.C. din Rusia, a Sovietului din Moscova, a comitetelor de întreprindere și a sindicatelor din Moscova; el a dat o înaltă apreciere activității comuniștilor din Baku, subliniind că, luptînd împotriva „invitării“ englezilor, ei „au făcut un pas care este singurul demn de niște oameni care sînt socialiști nu în vorbe, ci în fapte“ (Opere complete, vol. 37, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 7). — 138.

- 144 Comisarul pentru căile de comunicație din districtul Moscova, V. I. Ledovski, în telegrama sa din 28 iulie 1918, îi comunica

lui Lenin că unii activiști cu funcții de răspundere manifestă pretenții exagerate pentru vagoane speciale și cerea să se limiteze dreptul de a folosi asemenea vagoane. — 140.

- 145 Ulterior, I. Larin, răspunzând la întrebarea ce i-a fost pusă de L. A. Fotieva în legătură cu această scrisoare, i-a comunicat: „Scrisoarea lui Vladimir Ilici (în legătură cu scrierea unei broșuri despre Consiliul economic superior), pe care ați trimis-o dv., n-am primit-o. Poate că ea datează din vremea când (în 1918) eu am fost trimis la Berlin să duc tratative cu germanii și s-a prevăzut ca ea să-mi fie predată la înapoiere. În orice caz, curînd după înapoierea mea am primit de la Vladimir Ilici o scrisoare pe o temă similară, însă mai amplă în ce privește conținutul — și anume să scriu despre Republica sovietică în general, iar nu numai despre Consiliul economic superior (scrisoarea nu a fost găsită. — *Nota red.*), pentru a face cunoscute celor din străinătate și populației noastre realizările obținute de noi în decurs de un an. În acest scop, Vladimir Ilici a dat apoi dispoziție tuturor departamentelor să-mi comunice toate datele de care am nevoie (vezi „Culegeri din Lenin“, vol. XXI, p. 139. — *Nota red.*). Dar materialele trimise de departamente s-au dovedit a fi prea puțin satisfăcătoare, așa că am fost nevoiți să renunțăm la întocmirea unei dări de seamă atît de concrete a guvernului pe primul an de activitate a puterii noastre de stat, și asta l-a determinat pe Lenin să renunțe la ideea de a se întocmi o broșură în care să se vorbească doar despre Consiliul economic superior“.

De însărcinarea aceasta, despre care pomenește Larin în scrisoarea sa către Fotieva, este legată hotărîrea, scrisă de Lenin și adoptată la 29 august 1918 de Consiliul Comisarilor Poporului, cu privire la prezentarea de către comisariatele poporului a unor rapoarte scrise despre activitatea lor pentru perioada de după 25 octombrie (7 noiembrie) 1917, precum și scrisoarea, în legătură cu această problemă, adresată de Lenin comisarilor poporului (vezi Opere complete, vol. 37, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 81—82). — 141.

- 146 Este vorba de o telegramă a lui Gorbunov, șeful detașamentului de pază al căii ferate districtuale Kursk — Nijni Novgorod, care raporta că un grup de prizonieri germani și austrieci care fusese reținut de el în noaptea de 2 august și expedit la Serpuhov, după cîteva ore, a fost din nou reținut de el în gara Serpuhov, însă de data asta prizonierii i-au prezentat documente, eliberate de comisariatul civil din acest oraș, prin care li se dădea voie să meargă la Moscova. În telegramă se arăta că pentru eliberarea acestor permise, care constituia o încălcare a hotărîrii cu privire la normele de intrare în Moscova, cei de la comisariat au luat cite o rublă de la fiecare prizonier. — 145.

147 La 2 august 1918, trupe ale Antantei au debarcat la Arhanghelsk. În aceeași zi, în acest oraș a fost format, cu sprijinul intervențiștilor, un guvern contrarevoluționar, în frunte cu „socialist-populistul“ Ceaikovski. Trupele intervențiștilor au pornit ofensiva împotriva orașelor Vologda și Kotlas. — 145.

148 Detașamentul lui V.L. Paniușkin a fost transferat pe Frontul de est. — 148.

149 Este vorba de decretul Consiliului Comisarilor Poporului „Cu privire la atragerea organizațiilor muncitorești la colectările de cereale“ (în scrisoarea lui Lenin acest decret poartă denumirea de decret cu privire la trenurile colective) și „Cu privire la detașamentele de recoltare și la detașamentele de recoltare și rechiziționare“, elaborate pe baza „Tezelor cu privire la problema aprovizionării“ scrise de V. I. Lenin la 2 august 1918 (vezi Opere complete, vol. 37, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 31—34). Decretul a fost adoptat în ședințele C.C.P. din 3 și 4 august 1918 și publicat în „Izvestiia C.E.C. din Rusia“ cu data de 6 august.

În paragraful 7, menționat mai jos, al decretului „Cu privire la atragerea organizațiilor muncitorești la colectările de cereale“ se spunea: „Detașamentele care se duc să colecteze cereale sînt obligate să dea ajutor populației locale la stringerea recoltei“. — 149.

150 Ordinul către Consiliul militar superior a fost scris de V. I. Lenin pe memoriul prezentat la 8 august 1918 de M. S. Kedrov și A. V. Eiduk, comandantii Frontului de nord, care conținea o listă de echipament de luptă și muniții necesare pentru nevoile frontului.

La 9 august, M. D. Bonci-Bruevici, conducătorul militar al Consiliului militar superior, i-a trimis lui Lenin un raport de executare a ordinului. — 151.

151 La 31 iulie 1918, sub presiunea dușmanilor externi, precum și datorită unei serii de împrejurări interne, la Baku Puterea sovietică a căzut vremelnice (vezi adnotarea 143). La 1 august eserii, menșevicii și dașnacii au format un guvern contrarevoluționar — așa-zisa „Dictatură a Centrocaspicii“. Această agentură a Antantei a trimis imediat reprezentanți ai săi în Iran, la englezi, și în ziua de 4 august a debarcat la Baku un detașament de soldați britanici.

În aceste zile critice, comuniștii din Baku s-au aflat în mijlocul maselor muncitoare. Ei au explicat oamenilor muncii situația care se complicase, au demască politica trădătoare a eserilor, menșevicilor și dașnacilor. Totuși, comuniștii din Baku nu au avut destulă forță și destule posibilități pentru a obține o schimbare radicală a situației politice. La 12 august, la o conferință a lor, comuniștii au adoptat hotărîrea

de a pleca în mod vremelnic la Astrahan, luînd cu sine cît mai multe arme, echipament de război și bunuri militare. Totodată, conferința a hotărît să delege un grup de tovarăși pentru conducerea muncii de partid la Baku.

Planul de evacuare la Astrahan n-a putut fi îndeplinit. Conducătorii Puterii sovietice din Baku au fost arestați și aruncați în închisoare. La mijlocul lui septembrie 1918, comandamentul turc a dezlănțuit ofensiva împotriva orașului Baku. Trupele „Dictaturii Centrocaspicii” și detașamentul englez au părăsit orașul. În dimineața zilei de 15 septembrie, Baku a fost ocupat de cotropitorii turci și de musavatiști. În ajunul ocupării orașului de trupele turcești, un grup de comuniști a reușit să elibereze din închisoare pe comisarii și pe alți bolșevici. Ei au părăsit apoi localitatea cu vaporul „Turkmen”. Dar echipajul, care avea o orientare contra-revoluționară, a oprit vaporul la 17 septembrie în portul Krasnovodsk, unde stăpîneau eserii, menșevicii și intervenționiștii englezi. La Krasnovodsk, toți membrii Consiliului Comisarilor Poporului de la Baku și ceilalți activiști au fost îndată arestați. În noaptea de 19 spre 20 septembrie 1918, 26 de activiști ai Comunei din Baku (S. G. Șaumian, P. A. Dja-paridze, M. A. Azizbekov, I. T. Iolotov, I. D. Zevin, G. N. Korganov, M. G. Vezirov și alții) au fost în mod bestial asasiinați de intervenționiștii englezi, cu participarea directă a eserilor și menșevicilor. — 152.

- 152 După ocuparea orașului Arhanghelsk la 2 august 1918 de trupele Antantei, un grup de activiști ai Comitetului executiv gubernial Arhanghelsk s-a dus la Vologda, la M. S. Kedrov, pentru a-i face o expunere asupra stării de lucruri din regiunea Dvinei de nord. La Vologda li s-a adus la cunoștință un ordin al lui L. D. Troțki, care cerea ca activiștii plecați din Arhanghelsk să fie considerați dezertori și să fie judecați de Tribunalul revoluționar suprem. Acești comuniști, care erau indignați de un asemenea ordin, întrucît nu erau direct vinovați de căderea Arhanghelskului, s-au adresat lui V. I. Lenin și I. M. Sverdlov cu rugămintea de a le permite să vină la Moscova și să arate adevărul în legătură cu evenimentele. Drept răspuns, Lenin le-a trimis prezenta telegramă. — 153.
- 153 Lenin se referă la comunicarea transmisă de E. B. Boș, președintele Comitetului organizației de partid guberniale din Penza, în legătură cu situația din gubernie.

La 5 august 1918, în plasa Kucikinskaia, județul Penza, a izbucnit o răscoală a chiaburilor, care curînd s-a întins în plășile vecine. Prin înșelăciune și violență, chiaburii au reușit să atragă în această răscoală numeroși țărani mijlocași și chiar dintre cei săraci. La 8 august răscoala din județul Penza a fost lichidată, dar situația din gubernie continua să fie incordată. În noaptea de 18 spre 19 august a izbucnit o

- răscoală a eserilor de stînga în oraşul Cembar (vezi adnotarea 165). Activiştii cu munci de răspundere din judeţul Penza nu s-au dovedit destul de energici în acţiunea de înăbuşire a răscoalelor contrarevoluţionare. V. I. Lenin a trimis cîteva telegrame la Penza, cerînd să se ia măsuri energice în lupta împotriva chiaburilor. — 154.
- 154 Este vorba de Monetăria statului, care fusese evacuată din Petrograd la Penza. — 154.
- 155 La 10 august 1918 V. V. Kuraev comunica telegrafic lui V. I. Lenin şi I. M. Sverdlov că ţăranii din gubernia Penza sînt prost informaţi asupra măsurilor luate de Puterea sovietică, iar prin sate umblă agenţi ai cîrmuirii de la Samara şi sînt semne că în diferite plăşi există celule contrarevoluţionare. În telegramă se arată că în judeţul Penza răscoala chiaburilor are o influenţă negativă asupra unităţilor locale ale Armatei Roşii. Pentru a atrage ţărănimea muncitoare de partea Puterii sovietice, Kuraev propunea ca în zona din apropierea frontului — Penza, Kazan şi Saratov — să se înfiinţeze secţii speciale ale C.E.C. din Rusia care să desfăşoare muncă de agitaţie şi propagandă. — 154.
- 156 Răspunzînd la bileţelul precedent al lui V. I. Lenin, A. D. Ţiurupa scria: „Ostatici se pot lua atunci cînd există o forţă reală. Dar există aşa ceva? E îndoielnic“. — 156.
- 157 Lenin se referă la venirea lui M. S. Kedrov la Moscova într-un moment cînd trupele intervenţioniştilor Antantei începuseră să înainteze spre Vologda şi Kotlas.
- Dînd dispoziţie să fie organizată „apărarea Kotlasului cu orice preţ“, întrucît acolo erau concentrate mari rezerve de explozivi, V. I. Lenin a trimis la Kotlas un grup de arti-ficieri pentru a efectua lucrările pregătitoare în vederea distrugerii muniţiilor de acolo şi aruncării lor în aer dacă se va ajunge la o situaţie critică. În acelaşi timp, Lenin a dat indicaţie lui N. I. Muralov, comandantul trupelor din regiunea Moscova, să găsească bateria de artilerie grea trimisă din Moscova în Ural şi s-o trimită de urgenţă la dispoziţia lui M. S. Kedrov.
- Trupele sovietice au apărut Kotlasul cu depozitele sale de muniţii, ceea ce a avut o mare importanţă pentru deznodămîntul războiului civil din nordul ţării. — 159.
- 158 În telegrama sa din 11 august 1918, E. B. Boş îl informa pe Lenin despre treierişul cerealelor şi expedierea lor din staţia Başmakovo. — 159.
- 159 Nu s-a stabilit despre ce e vorba aici. — 162.
- 160 Această telegramă e un răspuns la comunicarea făcută prin fir direct de reprezentantul Comisariatului regional Moscova pentru treburile militare, D. T. Petruciuk, care fusese trimis

la Orșă ca să ia măsuri pentru expedierea unor unități ale Armatei Roșii pe Frontul de est. Petrucuik îi comunica în telegrama sa că o serie de unități militare sînt complet demoralizate și că organele sovietice locale desfășoară o slabă activitate; totodată îl ruga să-i dea dreptul să facă uz de firul direct. — 162.

- 161 Institutul de marxism-leninism nu dispune de scrisoarea lui V. V. Vorovski și de documentele anexate sau de orice alte materiale care i-ar permite să stabilească de ce abuzuri anume e vorba aici. Dar, întrucît scrisoarea lui V. I. Lenin e adresată lui E. M. Skleanski, membru al colegiului Comisariatului poporului pentru problemele militare, se poate presupune că e vorba de niște abuzuri săvîrșite la una din instituțiile pendinte de acest comisariat. — 163.
- 162 Prezenta telegramă a fost trimisă drept răspuns la o telegramă, din 16 august 1918, a lui M. F. Boldirev, președintele Comitetului executiv județean Zadonsk (gubernia Voronej), care îi comunica că la cel de-al V-lea Congres județean al Sovietelor, care s-a deschis în orașul Zadonsk, predomină elementele chiaburești. Congresul a respins telegramele de salut propuse de fracțiunea comunistă și a adoptat propunerea făcută de fracțiunea eserilor de stînga de a trimite un salut Spiridonovei. Drept urmare, comunica Boldirev, fracțiunea comunistilor a refuzat să voteze această propunere și a părăsit sala de ședințe.
- La indicațiile lui Lenin, inspiratorii stării de spirit contra-revoluționare de la Congresul din Zadonsk au fost arestați, iar încercarea chiaburilor din acest oraș și din comuna suburbană Teșevka de a organiza o acțiune armată a fost curmată din capul locului. Eserii de stînga n-au reușit să împiedice aplicarea politicii Puterii sovietice în județul Zadonsk. În problema agrară și în aceea a aprovizionării, cel de-al V-lea Congres județean al Sovietelor a adoptat rezoluțiile propuse de bolșevici. Congresul și-a încheiat lucrările prin alegerea delegaților la cel de-al IV-lea Congres gubernial al Sovietelor; au fost aleși 6 comuniști și 4 eseri de stînga. — 165.
- 163 S. V. Malișev, în calitate de împuternicit al Uniunii comunelor din Regiunea de nord, a condus în regiunea Volgăi o expediție de prăvălii ambulante, ambarcate pe șleपुरi, pentru schimbul de mărfuri pe cereale. Prezenta telegramă a fost trimisă ca răspuns la o comunicare a lui Malișev că achiziționarea de cereale se desfășoară cu succes. — 165.
- 164 Această telegramă a fost trimisă de Lenin Comitetului executiv din Kotelnici drept răspuns la plîngerea făcută de D. S. Lubnina împotriva arestării soțului ei, învățătorul M. V. Lubnin. Era vorba, în fond, de următorul fapt. La sfîrșitul lui iulie 1918, în orașul Kotelnici (gubernia Veatka) a fost convocată o adunare a învățătorilor la care urma să se discute chestiunea

- înaintării, de către toți învățătorii, a unei declarații în care să-și exprime dorința de a continua să lucreze în învățămîntul public. În aceste declarații, potrivit circularii Comisariatului poporului pentru învățămînt, învățătorii trebuiau să indice care sînt concepțiile lor politice și din ce partid fac parte. Adunarea învățătorilor, sub președinția lui M. V. Lubnin, s-a pronunțat împotriva înscrierii unor astfel de date. Cînd o asemenea formă de declarație a căzut în miinile lui Nikitin, președintele Cekăi locale, el l-a arestat pe Lubnin. — 165.
- 165 Această telegramă a fost trimisă de V. I. Lenin drept răspuns la întrebarea pusă de A. E. Minkin, președintele Comitetului executiv gubernial Penza, dacă e cazul să se execute ordinul dat de A. I. Poteaev, comisarul poporului pentru finanțe al Regiunii de nord, directorului Monetăriei statului, transferată la Penza, de a opri, contrar dispoziției date de Lenin la 16 august 1918, descărcarea trenului Monetăriei. — 168.
- 166 Este vorba de propunerea de a premia unitățile care vor pătrunde primele în Kazan și în Simbirsk. — 170.
- 167 V. I. Lenin a stat la Viborg, în casa lui I. Latukka, de la 17 (30) septembrie pînă la 7(20) octombrie 1917, cînd, după evenimentele din iulie, s-a aflat în ilegalitate și a trebuit să se ascundă, fiind urmărit de guvernul provizoriu burghez. — 170.
- 168 „*Demain*“ — revistă lunară publicistică, literară și politică a internaționaliștilor francezi. A apărut la Geneva din ianuarie 1916 pînă în octombrie 1919 (nr. 31 a apărut în septembrie 1919 la Moscova ca organ de presă al grupului de comuniști francezi din acest oraș). — 174.
- 169 Este vorba de o telegramă trimisă la 20 august 1918 din Perm de B. I. Monastirski, împuternicitul Comisariatului aprovizionării pentru Ural și gubernia Veatka, în care se comunica despre mersul luptei împotriva rebeliunii declanșate de albgardiști și eseri în zona uzinelor din Ijevsk și Votkinsk. — 175.
- 170 Acest bilețel, adresat lui A. D. Țiurupa, a fost scris de Lenin, pe cît se pare, într-o ședință a Consiliului Comisarilor Poporului. Răspunsul lui Țiurupa nu s-a păstrat printre materialele C.C.P.
- La 22 august 1918, Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat hotărîrea, scrisă de Lenin, cu privire la prețul cartofilor. Prin această hotărîre, Direcția centrală de statistică era obligată să mobilizeze toate forțele aparatului său pentru întocmirea unei evidențe a recoltei de cartofi și pentru înregistrarea cultivatorilor mari și mijlocii, în primul rînd a celor din guberniile din apropierea Moscovei. Comisariatul poporului pentru aprovizionare era însărcinat ca pînă la 25 august 1918

să organizeze achiziționarea a cel puțin 40 000 000 de puduri de cartofi la prețuri libere și să le predea la depozitele de stat din Moscova și Petrograd, precum și la cele de la bazele militare. Pentru achiziționarea cartofilor s-a hotărît să se aloce Comisariatului poporului pentru aprovizionare 500 000 000 de ruble. În acțiunea de colectare și predare a cartofilor urmau să fie atrași pe scară largă nuncitorii, prin intermediul sindicatelor și al Sovietelor de deputați din guberniile industriale. — 178.

- 171 Împuternicitul Comisariatului poporului pentru aprovizionare, A. K. Paikes, și comisarul politic al Armatei a 4-a, Zorin, comunicau din Saratov că unitățile militare snt prost aprovizionate și cereau să se ia măsuri urgente pentru trimiterea de echipament, armament și muniții. — 178.
- 172 Într-o telegramă primită de V. I. Lenin în noaptea de 21 spre 22 august 1918, S. S. Turlo, vicepreședinte, A. M. Buzdes, membru, și F. V. Veselovski, secretar al Comitetului gubernial de partid Penza, dădeau informații despre o ședință a acestui comitet, care fusese convocată în urma primirii telegramei lui V. I. Lenin din 19 august (vezi volumul de față, documentul 284). În această ședință, A. E. Minkin, președintele comitetului gubernial, drept răspuns la hotărîrea adoptată de membrii comitetului de a trimite un împuternicit cu aprovizionarea și 50 de ostași roșii letoni ca să înăbușe răscoala chiaburilor și să confiște cerealele lor, a declarat că el refuză să aducă la îndeplinire o asemenea hotărîre. — 179.
- 173 Prezenta scrisoare a lui V. I. Lenin a fost prilejuită de următoarele împrejurări. La 24 august 1918, Sovietul din Moscova, luînd în considerație situația grea a aprovizionării în acest oraș, a adoptat o hotărîre prin care se permitea oamenilor muncii să transporte la Moscova o cantitate de produse alimentare de cel mult un pud și jumătate și numai pentru consumul personal. La 26 august, Consiliul Comisarilor Poporului a examinat proiectul de decret pentru reducerea tarifelor la transporturile de cereale, iar chestiunea hotărîrii adoptate de Sovietul din Moscova a rămas deschisă.
- Pînă ce n-a fost discutată această problemă, punerea în aplicare a hotărîrii Sovietului din Moscova cu privire la dreptul de a aduce un pud și jumătate de cereale nu a putut să nu îngreuiască organizarea luptei împotriva comerțului cu desaga și reglementarea detașamentelor de control. L. I. Ruzer, membru al colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare, care conducea această acțiune, a prezentat colegiului la 29 august cererea de a fi eliberat de atribuția de organizator al luptei împotriva comerțului cu desaga. În cererea sa, Ruzer scria că el nu mai găsește „formulări pentru nici una din dispozițiile în legătură cu cerințele locale”. A. D. Țiurupa, care era și el împotriva permisiunii de a se transporta

cite un pud și jumătate, a făcut următoarea însemnare pe marginea declarației lui Ruzer: „Nici unul din membrii colegiului și nici colegiul în ansamblul său n-ar putea găsi formulări pe care nici Ruzer nu le-a găsit. În concluzie, hotărîrea Sovietului din Moscova trebuie anulată, și în acest sens trebuie acționat după un plan care să cuprindă cam următoarele prevederi: Consiliul Comisarilor Poporului să adopte de îndată o hotărîre și s-o dea publicității; în această hotărîre să se indice termenul în care încetează valabilitatea hotărîrii publicate de Sovietul din Moscova — bunăoară 15 septembrie. *A. Țiurupa*“ (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lângă C.C. al P.C.U.S.).

În partea de sus a scrisorii lui V. I. Lenin se află o însemnare făcută de Țiurupa: „Răspuns la declarația lui Ruzer, însoțită de o notă din partea mea“, și după aceea e pusă data: „29. VIII“.

Printr-o hotărîre a Consiliului Comisarilor Poporului cu data de 5 septembrie 1918, termenul de expirare a valabilității hotărîrii Sovietului din Moscova și a hotărîrii analoge a Sovietului din Petrograd a fost fixat la 1 octombrie 1918. — 189.

174 Este vorba de o vilă situată nu departe de gara Tarasovka, de pe linia ferată din nord, care era ocupată de V. D. Bonci-Bruevici. Ulterior, acolo a fost organizat Sovhozul (iar mai târziu — trustul agricol) „Lesnie poleani“. — 190.

175 Scrisoarea de față și o serie de documente din cele ce urmează au fost scrise de V. I. Lenin pe cînd era încă suferind, în urma gravelor răni provocate de gloanțele trase asupra lui, la 30 august 1918, de terorista eseră F. Kaplan.

În ciuda interdicției medicilor, Vladimir Ilici, la cîteva zile doar după ce fusese rănit, începe să se ocupe de treburile curente. La 16 septembrie medicii i-au permis să înceapă să lucreze. De la 23 septembrie pînă la jumătatea lui octombrie, V.I. Lenin s-a aflat la odihnă în localitatea Gorki.

Ceva mai jos în această scrisoare e vorba de recoltatul cerealelor în județul Eleț, gubernia Orel. Despre această chestiune se vorbește și în documentul 327 din volumul de față. — 191.

176 Prezenta telegramă a lui V. I. Lenin este un răspuns la telegrama din 7 septembrie 1918, prin care conducătorii secției politice a Armatei a 5-a îi adresau urări de grabnică însănătoșire. — 192.

177 Telegrama lui V. I. Lenin a fost transmisă la Kazan în ziua de 10 septembrie, la orele 6 și 54 de minute, iar la orele 2 după amiază unități ale Armatei Roșii au eliberat orașul Kazan de trupele albgardiștilor și ale rebelilor cehoslovaci.

- Mesajele de salut adresate de V. I. Lenin ostașilor Armatei Roșii cu prilejul eliberării orașului Kazan sînt publicate în Opere complete, vol. 37, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 88 și 98. — 192.
- 178 Orașul Simbirsk a fost eliberat de unități ale Diviziei de fier, în frunte cu G. D. Gai, la 12 septembrie 1918. — 193.
- 179 Este vorba de propunerea făcută de P. D. Malkov, comandantul Kremlinului, ca Consiliul Comisarilor Poporului să fie instalat în Palatul cel mare al Kremlinului. — 193.
- 180 Prin prezenta telegramă V. I. Lenin răspunde la comunicarea făcută de A. P. Smirnov, locțiitor al comisarului poporului pentru afacerile interne și împuternicit al Consiliului Comisarilor Poporului pentru colectarea de produse alimentare în gubernia Saratov, în legătură cu modul cum se desfășoară colectarea cerealelor și a altor produse alimentare în această gubernie, precum și în legătură cu transportul lor. — 194.
- 181 Telegramele comitetelor țărănimii sărace din județul Eleț, gubernia Orel, i-au fost trimise lui Lenin drept răspuns la scrisoarea lui către S. P. Sereda, comisar al poporului pentru agricultură (vezi volumul de față, documentul 320). — 195.
- 182 Este vorba de articolul „Karl Kautsky și Henriette Roland-Holst despre bolșevici“, apărut la 20 septembrie 1918 în „Pravda“. Citatele din acest articol la care se referă Lenin sînt luate din articolul lui Kautsky „Democrație sau dictatură“, apărut în nr. 34 din august 1918 al revistei „Sozialistische Auslandpolitik“.
- „Sozialistische Auslandpolitik“ — organ de presă al kautskiștilor; a apărut la Berlin în anii 1915—1922 (în noiembrie 1918 a luat denumirea de „Der Sozialist“). — 197.
- 183 Cartea lui V. I. Lenin „Statul și revoluția“, cu o prefață a editurii scrisă în spiritul dorinței lui Lenin, a fost publicată în limba germană în 1918 la Berna. În afară de aceasta, în 1918 ea a fost editată de două ori în limba germană, la Berlin, și tot aici a apărut, de mai multe ori, în anii următori. — 198.
- 184 Este vorba de broșura lui K. Kautsky „Dictatura proletariatului“, care a fost tipărită în toamna anului 1918 la Viena. În această broșură, Kautsky a căutat în fel și chip să denatureze teoria marxistă a revoluției proletare și să defăimeze Statul sovietic. V. I. Lenin, în cartea sa „Revoluția proletară și renegatul Kautsky“ (vezi Opere complete, vol. 37, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 243—249) și în alte scrieri din această perioadă, a supus unei aspre critici denaturarea învățaturii marxiste despre revoluția socialistă și dictatura proletariatului de către liderii Internaționalei a II-a, și în primul rînd de către Kautsky, și a

- dezvoltat în continuare teoria marxismului în aceste probleme de cea mai mare importanță. — 198.
- 185 Ședința comună a C.E.C. din Rusia, a Sovietului din Moscova, a comitetelor de întreprindere și a sindicatelor, convocată la propunerea lui V. I. Lenin, a avut loc în ziua de marți 3 octombrie 1918. Lui Lenin, care se afla la odihnă la Gorki în urma rănilor primite, nu i s-a permis să participe la ședință, și el a trimis o scrisoare, căreia i s-a dat citire în fața celor prezenți (vezi Opere complete, vol. 37, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 99—102). În rezoluția adoptată la ședință au fost incluse principalele propuneri ale lui Lenin. În aceeași zi rezoluția a fost transmisă prin telegraf „cătore întreaga lume“. — 201.
- 186 Această scrisoare i-a fost trimisă lui V. D. Bonci-Bruevici în urma încetării din viață la 30 septembrie 1918 a soției lui, V. M. Velicikina-Bonci-Bruevici, membră a colegiului Comisariatului poporului pentru ocrotirea sănătății. — 201.
- 187 L. B. Krasin îl ruga pe Lenin să semneze o telegramă prin care se cerea Gekai din Țarițin să elibereze pe arestatul N. Muhin, funcționar al Comitetului general al petrolului, și să i se dea posibilitatea să vină nestingherit la Moscova. Krasin propunea ca o copie a telegramei să-i fie trimisă lui I. V. Stalin la Țarițin. — 202.
- 188 Este vorba de articolul „Revoluția proletară și renegatul Kautsky“ (vezi Opere complete, vol. 37, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 103—112). Articolul a fost publicat în „Pravda“ din 11 octombrie 1918. — 202.
- 189 V. I. Lenin se referă la datoriile guvernului țarist și ale guvernului provizoriu burghez către imperialiștii din Anglia, Franța, S.U.A. și din alte state. Printr-un decret al C.E.C. din Rusia, la 21 ianuarie (3 februarie) 1918 toate împrumuturile externe contractate de guvernul țarist și de guvernul provizoriu au fost anulate. — 203.
- 190 Nota adresată președintelui S.U.A., W. Wilson, a fost trimisă la 24 octombrie 1918 (vezi „Documente cu privire la politica externă a U.R.S.S.“, vol. I, 1957, p. 531—539). — 203.
- 191 M. M. Litvinov, reprezentantul plenipotențiar al R.S.F.S.R. în Anglia, a fost arestat de guvernul englez ca ostatic pentru viceconsulul englez la Moscova, Lockhart, care fusese arestat la 3 septembrie 1918 pentru activitatea lui contrarevoluționară împotriva Republicii sovietice. În octombrie 1918, Litvinov a fost eliberat, în schimbul lui Lockhart, și s-a întors în țară. — 204.
- 192 Prezenta scrisoare a fost scrisă de V. I. Lenin în legătură cu hotărârea din 7 octombrie 1918 a prezidiului Sovietului din

Moscova prin care conducătorii acestuia încercau să-și decline orice răspundere pentru neaplicarea decretului Consiliului Comisarilor Poporului care prevedea ridicarea în Moscova a monumentelor unor militanți ai mișcării muncitorești și ale unor reprezentanți ai culturii. — 204.

- 193 La 3 octombrie 1918, ziarul „La Feuille“ a publicat un anunț de apariție a cărții „La Russie socialiste“, editată de eserii de stînga.

„La Feuille“ — cotidian, a apărut în anii 1917—1920 la Geneva; fără să fie în mod formal organul vreunui partid, se situa de fapt pe pozițiile Internaționalei a II-a. — 208.

- 194 „Znamea Trudovoi Kommuni“ — ziar; la început, de la 26 iulie pînă la 18 august 1918, a apărut sub denumirea de „Znamea Borbi“ ca organ de presă al grupului socialiștilor-revoluționari de stînga, iar de la 21 august ca organ al partidului „comuniștilor-populiști“, care s-a desprins din partidul socialiștilor-revoluționari de stînga. Ziarul și-a încetat apariția în noiembrie 1918, cînd Congresul extraordinar al „comuniștilor-populiști“ a adoptat hotărîrea de a-și dizolva partidul și de a-l contopi cu P.C.(b) din Rusia.

„Volca Truda“ — ziar, organ de presă al partidului „comunismului revoluționar“, care în septembrie 1918 s-a desprins din partidul eserilor de stînga. A apărut de la 14 septembrie pînă la 4 decembrie 1918. De la 29 decembrie 1918, în locul acestui cotidian a început să apară o revistă cu același nume; ea și-a încetat apariția în octombrie 1920, cînd partidul „comunismului revoluționar“ a fuzionat cu P.C.(b) din Rusia. — 208.

- 195 Este vorba de „Scrisorile“ grupului „Spartacus“ care apăreau ilegal; din septembrie 1916 pînă în octombrie 1918 au fost publicate 12 asemenea scrisori. — 208.

- 196 Articolul lui L. Martov „Marx și problema dictaturii proletariatului“ a apărut în numerele din 18 și 25 iulie 1918 ale revistei „Sozialistische Auslandpolitik“. — 210.

- 197 Nu s-a stabilit despre ce e vorba aici. — 210.

- 198 Lenin se referă la „Scrisoarea adresată ședinței comune a C.E.C. din Rusia și a Sovietului din Moscova cu reprezentanții comitetelor de întreprindere și ai sindicatelor“, scrisă de el la 2 octombrie 1918 (vezi Opere complete, vol. 37, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 99—102). O expunere mai amănunțită asupra posibilității de extindere a intervenției țărilor Antantei împotriva Republicii sovietice a fost făcută de V. I. Lenin în raportul prezentat la 22 octombrie 1918 în ședința comună a C.E.C. din Rusia, a Sovietului din Moscova, a comitetelor de întreprindere și a sindicatelor, precum și în cuvîntarea despre situația internațională rostită de el la

- Congresul al VI-lea al Sovietelor (op. cit., p. 121, 130, 167—168, 551). — 211.
- 199 Este vorba de grupul din Bremen al socialiștilor germani de stînga; în 1919 acest grup a intrat în Partidul Comunist din Germania. — 211.
- 200 Nu s-a stabilit despre ce e vorba aici. — 212.
- 201 Este vorba de înăbușirea rebeliunii esero-albgardiste de la uzinele din Ijevsk și Votkinsk din august 1918. Aceste orașe au fost eliberate de trupele sovietice la 7 și 12 noiembrie 1918 (vezi telegrama de salut trimisă de V. I. Lenin cu prilejul eliberării orașului Ijevsk, în volumul de față, documentul 335). — 213.
- 202 Este vorba de laboratorul de radio de la Nijni Novgorod, care a fost înființat în 1918 de M. A. Bonci-Bruevici și V. M. Leșcinski și a fost unul din primele institute de cercetare științifică create după Revoluția Socialistă din Octombrie. V. I. Lenin se interesa personal de lucrările acestui laborator, cărui i-a acordat în repetate rînduri sprijinul său (vezi, bunăoară, în volumul de față, Anexe, documentele 26—28). — 213.
- 203 Este vorba de una din rudele lui Nicolaie al II-lea. — 214.
- 204 Această telegramă a fost trimisă cu prilejul eliberării lui Karl Liebknecht din închisoare, la 22 octombrie 1918. — 214.
- 205 Cartea lui V. I. Lenin „Statul și revoluția“ a fost tipărită pentru prima oară în limba franceză în 1919, la Moscova. Începînd din 1921, ea a fost editată în repetate rînduri în limba franceză la Paris. — 216.
- 206 Este vorba de un grup de membri de partid (Kuklin, Ceaghin, Grigoriev ș.a.) din raionul Viborg (Petrograd), care au fost trimiși pe Frontul de sud. Sovietul din Moscova a vrut să-i trimită la Serpuhov, dar ei n-au fost de acord. La 27 octombrie 1918 ei s-au prezentat în audiență la V. I. Lenin în legătură cu această chestiune. — 216.
- 207 Aceste rînduri au fost scrise pe adresa primită din partea șefei secției căminelor de copii din Comisariatul poporului pentru asistența socială, A. I. Ulianova-Elizarova, care cerea Direcției bunurilor caselor poporului din Moscova să repartizeze perne, paturi și rufărie pentru nevoile orfelinatelor care, din cauza foametei, au fost evacuate din Moscova în guberniile cerealiere. — 217.
- 208 La 12 noiembrie 1918, guvernul elvețian, sub presiunea țărilor Antantei, a expulzat din țară reprezentanța plenipotențiară a R.S.F.S.R., condusă de I. A. Berzin. — 218.

209 V. I. Lenin acorda o mare importanță lichidării rebeliunii esero-albgardiste din Ijevsk și eliberării acestui oraș. Primind, la începutul lui noiembrie 1918, pe S. I. Gusev, membru al Comitetului militar-revoluționar al Armatei a 2-a, el și-a exprimat speranța că de ziua primei aniversări a Revoluției din Octombrie Ijevskul va fi eliberat și a cerut să se comunice acest lucru ostașilor Armatei Roșii. La 7 noiembrie, ostașii diviziei de sub comanda lui V. M. Azin au cucerit printr-un asalt orașul și uzina de armament.

Telegrama lui Lenin este un răspuns la comunicarea primită de pe Frontul de est că Ijevskul a fost eliberat. Ea a fost citită în fața ostașilor care au luat parte la eliberarea orașului. — 218.

210 Cărțile din biblioteca lui Lenin de la Poronino, care s-au mai păstrat, precum și materialele de arhivă (arhiva de la Cracovia și Poronino) au fost remise Uniunii Sovietice abia după moartea lui Lenin. Primul lot de materiale a fost primit în 1924, iar o parte din cărțile care aparținuseră lui Lenin au fost predate în 1933. 12 cărți ale lui Lenin, care s-au păstrat în biblioteca din Vigdoșci, au fost predate în 1945 Armatei Sovietice drept mulțumire pentru eliberarea orașului de sub ocupația germani. Un mare grup de materiale din arhiva de la Cracovia și Poronino, care au fost descoperite de arhiviștii Republicii Populare Polone, au fost primite în 1951. Documente deosebit de prețioase au fost predate Comitetului Central al P.C.U.S. de către Partidul Muncitoresc Unit Polonez în 1954. În total, în anii 1951 și 1954 au fost predate Uniunii Sovietice peste o mie de documente noi din Polonia. Materialele primite se păstrează în Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lângă C.C. al P.C.U.S. — 221.

211 Prezenta telegramă este un răspuns la următoarea telegramă primită de V. I. Lenin la 13 noiembrie 1918 din gara Unecea (gubernia Cernigov): „Reprezentanții soldaților revoluționari ai Germaniei, delegații Sovietului de deputați ai soldaților din Lișcici, împreună cu organizația din Unecea a P.C. (b) din Rusia, salută în persoana dv. revoluția mondială. Reprezentanții trupelor revoluționare germane din satul Lișcici (urmează semnăturile). Președintele organizației din Unecea a P.C.(b) din Rusia, *Ivanov*. Președintele Comitetului revoluționar, *Lind*. Comandantul Regimentului «Bogun», *Șciors*“.

— 222.

212 La 22 noiembrie 1918, secția colectare și aprovizionare din Comisariatul poporului pentru aprovizionare comunica Clubului comunist finlandez: „...dat fiind că organizațiile, în momentul de față, sint parțial aprovizionate, vi s-au repartizat din rezervele Comisariatului poporului pentru aprovizionare 6 000 de puduri de griu. Alăturat vă trimitem o copie a scri-

- sorii tov. Lenin" (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lângă C.C. al P.C.U.S.). — 224.
- 213 Acest bilețel, adresat lui L. B. Kamenev, a fost scris, după toate probabilitățile, în ședința din 16 noiembrie 1918 a Consiliului Comisarilor Poporului, cu prilejul discutării problemei descărcării trenurilor sosite la Moscova. — 225.
- 214 În prezentul bilețel, Lenin răspunde la întrebarea — ce părere are despre propunerea făcută de directorul filialei din Regiunea de nord a Băncii de Stat de a marca printr-o comemorare solemnă împlinirea, la 14 decembrie, a unui an de cînd a fost emis decretul pentru naționalizarea băncilor particulare. — 225.
- 215 Această dispoziție a fost dată de V. I. Lenin în urma comunicării primite din partea lui I. I. Hodorovski, membru al colegiului secției politice a Frontului de sud, că medicii spitalului de evacuare nr. 18 din Moscova acordă scutiri de serviciu militar pentru ostașii Armatei Roșii, fără motive temeinice. — 225.
- 216 Această telegramă a fost trimisă de V. I. Lenin în urma primirii unei plîngeri din partea lui N. P. Gorbunov, șeful secției tehnice-științifice a Consiliului economic superior, în care se arată că comitetul tehnic al Consiliului economic al Regiunii de nord întîrzie cu executarea comenzilor Laboratorului tehnic-științific central al departamentului armatei. V. I. Lenin a dat secretarei următoarea dispoziție scrisă: „Cheamă-l la telefon pe Gorbunov și spune-i să-mi trimită chiar *a s t ă z i d o c u m e n t e l e e x a c t e* din care ar reieși că s-a produs o întîrziere de două săptămîni, precum și copiile actelor primite de la Amosov (directorul comitetului tehnic al Consiliului economic al Regiunii de nord. — *Nota red.*). Fără documente, plîngerea nu prezintă nici o valoare. *Lenin*". La stînga se află scrisă următoarea notă: „Le-am făcut o mustrare. *Lenin*" (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lângă C.C. al P.C.U.S.).
- Vezi și documentul următor. — 226.
- 217 Această dispoziție a fost dată de V. I. Lenin în urma primirii unei reclamații din partea locatarilor unui imobil din cartierul Presnea din Moscova, care făceau cunoscut că imobilul este rechiziționat, iar ei urmează să fie evacuați. — 227.
- 218 Prezenta directivă, adresată lui G. V. Cicerin, a fost scrisă de V. I. Lenin în urma primirii, la 21 noiembrie 1918, a unei radiograme a guvernului german, care fusese constituit la 10 noiembrie 1918 și care era alcătuit mai cu seamă din social-democrați de dreapta și din centriști. În această radiogramă i se cerea guvernului sovietic să facă o declarație prin care recunoaște guvernul german și se obligă „să se abțină de la

orice încercare de a influența populația germană în vederea formării unui alt guvern“.

Indicațiile lui Lenin și-au găsit expresia în nota din 25 noiembrie 1918, adresată Ministerului de Externe al Germaniei, sub semnătura lui G. V. Cicerin (vezi „Documente cu privire la politica externă a U.R.S.S.“, vol. I, 1957, p. 576—577). — 228.

- 219 Lenin se referă la o hotărîre din 12 noiembrie 1918 a Micului Consiliu al Comisarilor Poporului, în care se prevedea ca lojile centrale de la Teatrul Mare și de la Teatrul Mic să fie puse la dispoziția comisarilor poporului și a membrilor colegiilor. La 26 noiembrie 1918, Consiliul Comisarilor Poporului a dat dispoziție să fie revizuită această hotărîre și „să fie adoptată alta, mai judicioasă și mai democratică“ (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lângă C.C. al. P.C.U.S.).

Micul Consiliu al Comisarilor Poporului a fost înființat în decembrie 1917, în vederea desconggestionării ordinii de zi a ședințelor Consiliului Comisarilor Poporului de problemele mărunte; avea atribuțiile unei comisii a C.C.P. Toate problemele rezolvate în deplin acord de Micul C.C.P. erau semnate de V.I. Lenin și căpătau putere de hotărîre a C.C.P.; în cazul unor divergențe de păreri, problema era transferată la C.C.P. — 230.

- 220 Prezenta dispoziție a fost scrisă de V. I. Lenin pe un memoriu al secției pentru organizarea muzeelor și ocrotirea monumentelor de artă și a antichităților din Comisariatul poporului pentru învățămînt, care fusese înaintat Direcției treburilor Consiliului Comisarilor Poporului la 26 octombrie 1918, cu rugămintea ca o serie de încăperi ale Marelui palat al Kremlinului să fie repartizate pentru nevoile muzeelor de stat.

La 12 decembrie 1918, Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat o hotărîre în acest sens. — 230.

- 221 Îndoielile lui Lenin în ce privește exactitatea informațiilor că majoritatea Sovietelor soldaților germani din Ucraina se situează pe poziții bolșevice s-au dovedit a fi pe deplin întemeiate. Congresul general al Sovietelor soldaților germani din Ucraina, care a avut loc în ziua de 13 decembrie 1918 la Kiev, s-a aflat sub influența oportuniștilor și nu a adoptat nici o rezoluție politică. El a hotărît să se înțeleagă cu petliuriștii și să le predea fără luptă Kievul în schimbul trecerii libere a eșaloanelor germane care plecau spre apus. — 231.

- 222 Lenin se referă la decretul „Cu privire la organizarea aprovizionării“, adoptat, la 21 noiembrie 1918, de Consiliul Comisarilor Poporului. Potrivit prevederilor acestui decret, cooperației îi revenea un rol important în organizarea aprovizionării populației. — 232.

- 223 Este vorba de hotărîrea celui de-al VI-lea Congres general extraordinar al Sovietelor cu privire la amnistierea unor categorii de deținuți, care a fost adoptată, la propunerea Consiliului Comisarilor Poporului, în ziua de 6 noiembrie 1918 (vezi colecția „Congresele Sovietelor R.S.F.S.R. și ale republicilor autonome ale R.S.F.S.R.“, vol. I, 1959, p. 89—90). — 232.
- 224 *G. K. Rizenkampf* — șeful expediției pentru irigarea ținutului Turkestan („Irtur“). Expediția era alcătuită dintr-un mare grup de specialiști care în octombrie 1918 a fost trimis în Turkestan de către C.C.P. ca să pregătească o bază de aprovizionare cu bumbac pentru industria textilă. În zilele cînd „Irtur“-ul urma să sosească în Samara, la Ceka locală au început să vină informații în legătură cu componența contrarevoluționară a expediției. Ca urmare, într-o ședință comună a comitetului gubernial, a comitetului executiv orașenesc și a Cekăi a fost adoptată hotărîrea de a aresta întregul grup de specialiști.
- Luînd cunoștință de informațiile primite din Samara de către Ceka din Rusia, V. I. Lenin, într-o telegramă trimisă la 10 decembrie 1918 lui I. G. Birn, președintele Cekăi din Samara, dădea dispoziție să fie continuate cercetările pînă la sosirea în localitate a unor lucrători ai Cekăi din Rusia („Culegeri din Lenin“, vol. XXI, p. 235). În ianuarie 1919, în urma unei dispoziții date de C.E.C. din Rusia și de Consiliul Comisarilor Poporului, membrii arestați ai „Irtur“-ului, împreună cu toate dosarele expediției, au fost trimiși la Moscova. La 25 februarie 1919, C.E.C. din Rusia a adoptat hotărîrea de a lichida, din lipsă de dovezi, procesul intentat „Irtur“-ului pentru activitate contrarevoluționară și a dat dispoziție tuturor instituțiilor sovietice să acorde acestuia „tot sprijinul convenit pentru îndeplinirea misiunii ce i s-a încredințat“.
- Reprezentanții controlului despre care e vorba în această telegramă erau lucrători ai Comisariatului poporului pentru controlul de stat care fuseseră detașați la „Irtur“. — 234.
- 225 Prezenta telegramă a fost scrisă de V. I. Lenin în urma primirii unei plîngerii din partea lui I. V. Bogdanov, lucrător la casa de asigurare a șomerilor din Borisoglebsk, al cărui fiu, sub motiv că e lipsit de experiență și stă prost cu sănătatea, a refuzat să participe la munca comisiei de evacuare, la care fusese repartizat de către Comisariatul agriculturii și, în consecință, a fost arestat. — 234.
- 226 Aceste rînduri au fost scrise de V. I. Lenin pe o telegramă a lui N. Terziev, revizor extraordinar din Perm, pe care el a primit-o, pe cît se pare, după ce i-a trimis lui N. P. Briuhanov scrisoarea precedentă. În telegramă se spunea că pasivitatea manifestată, în acțiunea de colectare a cerealelor, de către organele de aprovizionare din gubernia Perm și din

- Ural a dus la închiderea unor uzine, la unele frământări în rindul muncitorilor și la criza de pe front. Pe telegrama primită de el, Lenin a scris următoarea indicație pentru secretară: „Adu-mi aminte în prezența lui Briuhanov“. — 235.
- 227 În acest bilețel, V. I. Lenin îi răspunde lui L. B. Kamenev. Propunând ca, timp de două luni, „să se renunțe la trecerea în ritm accelerat a întregii aprovizionări... în miinile statului“, Kamenev îi scria lui Lenin: „Nu spuneți că e o concesie, spuneți că e o manevră și recunoașteți că a venit timpul să manevrăm“. — 235.
- 228 Este vorba de broșura în care a fost tipărită hotărîrea din 8 noiembrie 1918 a celui de-al VI-lea Congres general extraordinar al Sovietelor din Rusia cu privire la legalitatea revoluționară. — 236.
- 229 La această scrisoare, adresată lui I. I. Radcenko, V. I. Lenin a anexat un plan — întocmit de o persoană necunoscută — pentru livrarea cît mai grabnică a încărcăturilor de produse alimentare și de lemne, care se aflau, gata de expediere, în depozitele unor firme particulare, bănci, organizații obștești și de stat, secții ale Sovietelor de deputați etc. — 236.
- 230 Lenin se referă la materialele în legătură cu o bandă de speculanți și șperțari, care pătrunseseră în organele de stat din Astrahan și dezorganizau aprovizionarea trupelor sovietice. — 237.
- 231 Pe cit se pare, aici este vorba de operația efectuată de o escadră de vase ale flotei militare Astrahan-Caspica, pentru debarcarea de trupe pe cheiul de la Staroterecinaia, situat în raionul Kizlear din zona Frontului caspic-caucazian. — 238.
- 232 La sfîrșitul lui noiembrie 1918, trupele lui Kolceak, care dispuneau de o mare superioritate de forțe, au pornit ofensiva împotriva Armatei a 3-a de pe Frontul de est, cu scopul de a face joncțiunea cu trupele din nord ale intervenționistilor. În urma unor grele bătălii defensive, Armata a 3-a a fost nevoită să cedeze un teritoriu considerabil. Înfrîngerea a fost provocată de: slaba aprovizionare a unităților militare cu echipament, alimente și muniții; lipsa rezervelor necesare; împinzirea unor unități ale armatei cu elemente contrarevoluționare, ca urmare a încălcării principiului de clasă cu prilejul formării lor; deficiențe în conducerea armatei, din partea comandantului ei, M. M. Lașevici, și a Consiliului ei militar-revoluționar.
- În legătură cu această chestiune, vezi și documentele 427, 434 și adnotările 265 și 269. — 239.
- 233 Aceste cuvinte au fost scrise de V. I. Lenin pe următoarea telegramă din 14 decembrie 1918, adresată de I. I. Vațetis, comandant-șef, și S. I. Aralov, membru al Consiliului militar-

revoluționar al republicii, șefului direcției aprovizionării Armatei Roșii: „Unitățile care inaintează spre apus nu sînt aprovizionate în suficientă măsură cu alimente, în special cu piine. Dispunem ca în cel mai scurt timp treaba asta să fie organizată, sub răspunderea dv. personală, în așa fel, încît trupele să nu îndure nici un fel de lipsuri“. — 240.

234 Prezenta dispoziție dată lui G. I. Petrovski, comisar al poporului pentru afacerile interne, a fost scrisă de Lenin pe o telegramă primită la 16 decembrie 1918 din partea țărănilor din satul Budilovo (gubernia Iaroslavl), care se plîngeau de președintele comitetului sărăcimii din satul lor că le confiscase cerealele, în ciuda faptului că ei nu dispuneau de surplusuri, și îl rugau pe Lenin, „conducătorul guvernului țărănesc“, să le ia apararea. — 240.

235 Biletelul acesta, adresat lui I. M. Sverdlov, a fost scris de Lenin pe o telegramă a comisarului militar al Armatei a 6-a, N. N. Kuzmin, care-i comunica că în rîndul trupelor Frontului de nord desfășoară agitație eserii de stînga; că, sub influența lor, în unele unități slăbește disciplina, că sînt cazuri cînd soldații refuză să meargă în prima linie ș.a.m.d.

În ce o privește pe Spiridonova, unul din liderii partidului eserilor de stînga, aici e vorba, probabil, de cuvîntările rostite de ea la diverse mitinguri și întruniri, unde exprima punctul de vedere al eserilor de stînga, care erau împotriva Puterii sovietice, împotriva bolșevicilor. — 240.

236 Această dispoziție, dată lui N. N. Krestinski, a fost scrisă de V. I. Lenin pe o telefonogramă a colegiului exploatării forestiere din Consiliul economic superior, care făcea reclamație împotriva întîzierii cu care sucursala din Moscova a Băncii de Stat achită banii pe care Consiliul Comisarilor Poporului i-a alocat pentru aprovizionarea cu lemne. — 240.

237 Este vorba de trecerea în gestiunea Comisariatului poporului pentru aprovizionare a depozitelor cu produse ale întreprinderilor industriale și ale atelierelor meșteșugărești, care se aflau la dispoziția Comisiei extraordinare din Rusia. Această trecere trebuia efectuată pe baza decretului cu privire la organizarea aprovizionării populației, care fusese adoptat de Consiliul Comisarilor Poporului la 21 noiembrie 1918. La 3 decembrie 1918, Comisariatul poporului pentru aprovizionare a cerut Comisiei extraordinare să treacă depozitele în gestiunea Direcției generale a distribuiri produselor, dar pînă la 20 decembrie această cerere a rămas fără răspuns. La 20 decembrie, comisariatul s-a adresat, în această problemă, Consiliului Apărării. Scrisoarea trimisă de V. I. Lenin lui F. E. Dzerjinski se referă la adresa Comisariatului poporului pentru aprovizionare. — 241.

- 238 Această telegramă, adresată Comitetului executiv județean Suzdal, a fost scrisă de V. I. Lenin în urma primirii, la 22 decembrie 1918, a unei telegrame care era semnată „Niște muncitori înfomețați” și în care se aducea la cunoștință că, în Gavrilov Posad, detașamentul de control le-a confiscat acestor muncitori grîul pe care-l cumpăraseră „cu ultimii bani”. Sub textul telegramei primite de el, Lenin a scris secretarei: „În care județ și în care gubernie? De verificat”. Iar mai jos se află răspunsul secretarei: „Gubernia Vladimir, județul Suzdal”. — 242.
- 239 Comisarul militar extraordinar al căilor ferate de pe Frontul de sud, M. K. Vladimirov, în urma unui viscol care bîntuise timp de trei zile și provocase întreruperea transporturilor pe Frontul de sud, îl ruga pe Lenin să dea dispoziție pentru trimiterea de locomotive cu țiței și de combustibil pe linia ferată sud-est. — 242.
- 240 La 26 decembrie 1918, D. A. Bulatov îi comunica telegrafic lui Lenin: „Am primit scrisoarea. Voi executa ordinul”. Într-o telegramă cu data de 28 decembrie 1918, Bulatov făcea cunoscut că Teterin, membru al comitetului sărăcimii din plasa Pervitin, a fost înlăturat din funcția sa, ca fost jandarm, iar ceilalți membri ai acestui comitet au fost menținuți în posturile lor, întrucît acuzațiile ce li s-au adus s-au dovedit nefondate. La 31 decembrie, Bulatov a trimis lui Lenin o scrisoare amănunțită în legătură cu această chestiune. — 243.
- 241 Telegrama lui V. I. Lenin este un răspuns la următoarea întrebare pusă de S. A. Bank, președintele Consiliului economic județean Vișnii Volociok, la 25 decembrie 1918: „Conform unei hotărîri a Consiliului Apărării, depozitele de bunuri militare au fost sigilate; curînd va începe inventarierea lor. Din cauza epidemiei de tifos exantematic în oraș și în județ, care a căpătat proporții amenințătoare, prezidiul consiliului economic județean a hotărît să pună la dispoziția secției sanitare unele bunuri militare. Întrucît ne asumăm o mare răspundere, vă rugăm să ne dați aprobarea dv.” (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lingă C.C. al P.C.U.S.). — 244.
- 242 În decretul „Cu privire la organizarea aprovizionării”, adoptat de Consiliul Comisarilor Poporului la 21 noiembrie 1918, se prevedea o dezvoltare a activității cooperatiste și redeschiderea acelor magazine și depozite ale cooperativelor care fuseseră naționalizate sau municipalizate. Decretul obliga comitetele sărăcimii și Societele locale să instituie un control sistematic asupra activității cooperativelor, pentru a preveni încercările chiaburilor și ale altor elemente contrarevoluționare de a le supune influenței lor. — 244.

- 243 Această telegramă a fost scrisă de V. I. Lenin în urma primirii unei reclamații din partea lui P. I. Surkov, fost membru al fracțiunii social-democrate din Duma a III-a de stat, care protesta împotriva hotărârii Comisiei extraordinare din orașul Rodniki (gubernia Ivanovo-Voznesensk) de a-i confisca biblioteca. Surkov comunica că, ridicînd obiecții împotriva transferării bibliotecii la Rodniki, el e dispus să pună cărțile la dispoziția tinerilor din satul său care vor să învețe. Despre biblioteca lui Surkov e vorba și în documentele 406, 407 și 416. — 245.
- 244 Într-o telegramă adresată lui V. I. Lenin și Consiliului militar-revoluționar al republicii la 26 decembrie 1918, L. D. Troțki, referindu-se la temerile comandantului-șef I. I. Vațetis în legătură cu fraternizarea, arăta că ea prezintă o importanță deosebită mai ales pe Frontul de nord, unde se aflau trupe americane, engleze și franceze. Totodată, pentru a pune capăt agitației desfășurate de inamic printre soldații Armatei Roșii și a preîntîmpina o slăbire a capacității de luptă a unităților acesteia, el propunea, în această telegramă, ca fraternizarea să se desfășoare în mod organizat, sub supravegherea și controlul lucrătorilor cu funcții de răspundere, și în primul rînd al comisarilor politici. — 246.
- 245 Scrișoarea lui V. I. Lenin către G. V. Ciccrin este legată de pregătirile pentru primul Congres al Internaționalei Comuniste.

Încă de la începutul primului război mondial, cînd, ca urmare a trecerii majorității liderilor partidelor socialiste din țările apusene pe pozițiile social-șovinismului, s-a produs falimentul Internaționalei a II-a, V. I. Lenin a emis ideea creării unei noi Internaționale, cu adevărat revoluționară, și a dus lupta pentru înmănușarea forțelor socialiste de stînga din mișcarea muncitorească internațională. Victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie și creșterea — sub influența ei — a mișcării revoluționare internaționale, apariția, într-o serie de țări capitaliste, a unor partide sau grupuri comuniste au făcut ca această sarcină să devină și mai presantă și au creat condiții prielnice pentru înfăptuirea ei.

Necesitatea imperioasă de a strînge laolaltă pe comuniști era dictată și de faptul că conducătorii oportuniști, social-șoviniști, făceau încercări să reinvie Internaționala a II-a. Conducerea Partidului laburist englez se adresa socialiștilor din toate țările cu propunerea de a se convoca, pentru 6 ianuarie 1919, la Lausanne o conferință socialistă internațională pentru reconstituirea Internaționalei a II-a. Drept răspuns la această chemare, C.C. al P.C.(b) din Rusia a expedit, la 24 decembrie 1918, o radiotelegramă în care făcea apel la toate elementele internaționaliste revoluționare să refuze a participa „la conferințele unor dușmani ai clasei muncitoare, care își dau

numele de socialiști“ („Pravda“ nr. 281 din 25 decembrie 1918). Totodată, V. I. Lenin, după cum se vede din scrisoarea de față adresată lui G. V. Cicerin, pune problema convocării neîntirziate a unei conferințe internaționale a comuniștilor și a social-democraților de stînga în vederea convocării Internaționalei a III-a. — 247.

246 Lenin se referă la E. Fuchs, membru al Consiliului central al „Uniunii Spartacus“. La sfîrșitul lui decembrie 1918, Fuchs a venit la Moscova pentru a-l informa pe Lenin asupra situației din Germania. — 247.

247 La 31 decembrie a fost pregătită pentru Lenin o notă informativă, cu o caracterizare a partidelor și organizațiilor indicate în lista întocmită de el. În afară de organizațiile enumerate de Lenin, în această notă mai erau indicate încă opt. Totodată se făcea propunerea de a invita la conferință, ca observatori, pe reprezentanții muncitorilor revoluționari chinezi, coreeni și persani.

În aceeași zi, V. I. Lenin a primit și proiectul de chemare „În întîmpinarea primului Congres al Internaționalei Comuniste“, alcătuit din însărcinarea lui și potrivit propunerilor făcute de el. Lenin a introdus în acest proiect o serie de îndreptări și completări de ordin principal.

În ianuarie 1919, proiectul a fost prezentat de Lenin la consfătuirea reprezentanților unor partide și organizații comuniste și socialiste. După discutarea lui, proiectul a fost adoptat. La 24 ianuarie 1919 chemarea a apărut în presă.

Primul Congres al Internaționalei Comuniste a avut loc în zilele de 2—6 martie 1919 (vezi V. I. Lenin. Opere complete, vol. 37, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 507—531 și adn. 200). — 249.

248 Vezi adnotarea 243. — 250.

249 La 27 decembrie 1918, chestiunea rechiziționării bibliotecii lui P. I. Surkov a fost analizată în ședința lărgită a Comitetului executiv, a Comisiei extraordinare și a Comitetului organizației de partid din orașul Rodniki. În hotărîrea adoptată se constata că „cărțile aflate în biblioteca cetățeanului Surkov, care prezintă o importanță socială deosebită, stau încuiate și nu sînt citite de nimeni, în timp ce se simte o mare lipsă de cărți pentru luminarea maselor largi ale muncitorilor și țăranilor“, și întrucît în Rodniki se înființează o bibliotecă pentru deservirea unei populații de 40 000 de oameni, „cărțile rechiziționate vor aduce un folos imens, fiind un bun obștesc“. Pentru o mai exactă informare a lui Lenin asupra acestei chestiuni, adunarea a hotărît să-l trimită în delegație la el pe A. N. Prokofiev, secretarul Comisiei extraordinare din localitate.

V. I. Lenin l-a primit pe Prokofiev și, după ce a stat de vorbă cu el, a scris această scrisoare către Comisariatul poporului pentru învățămînt. — 251.

250 În răspunsul său la scrisoarea lui V. I. Lenin, șeful secției bibliotecii a Comisariatului poporului pentru învățămînt, V. I. Briusov, comunica, la 2 ianuarie 1919, că A. N. Prokofiev a fost primit în audiență și s-a stat de vorbă cu el. Briusov scria că, potrivit normelor în vigoare, rechiziționarea bibliotecilor este permisă numai cu avizul și aprobarea Comisariatului poporului pentru învățămînt, astfel ca la aplicarea acestei măsuri să se ia în considerație necesitățile marilor biblioteci de stat. În acest scop, i s-a dat dispoziție lui Prokofiev să întocmească un inventar al bibliotecii rechiziționate.

Primind comunicarea lui V. A. Briusov, V. I. Lenin i-a trimis o scrisoare lui A. N. Prokofiev (vezi volumul de față, documentul 416). — 251.

251 Pe cît se pare, Lenin se referă la „Normele privind folosirea vagoanelor de călători și de serviciu și destinația trenurilor speciale“, care au fost aprobate de C.E.C. din Rusia și publicate la 10 septembrie 1918, în „Izvestiia C.E.C. din Rusia“. — 251.

252 Această scrisoare, pe cît se pare, a fost scrisă de Lenin în legătură cu proiectata numire a lui A. M. Jarko ca membru al guvernului sovietic al Ucrainei. — 252.

253 Este vorba de editarea, de către Comisariatul poporului pentru agricultură, a „Materialelor cu privire la reforma agrară din 1918“. Fascicola VI — „Înstrăinarea și folosirea inventarului agricol“ — a apărut la sfîrșitul anului 1918. În această broșură era sintetizată experiența împărțirii inventarului confiscat de la proprietarii particulari și a folosirii lui în întovărășirile, artelurile, comunele, asociațiile agricole, în gospodăriile de stat și în cele individuale ale țăranilor muncitori. — 252.

254 Este vorba, pe cît se pare, de tipărirea și difuzarea de manifeste în rîndul trupelor Antantei și în localitățile ocupate de intervenționiști și albgardiști. — 252.

255 Aceste rînduri au fost scrise de V. I. Lenin pe dosul informației, prezentate de V. I. Nevski, cu privire la numărul vagoanelor cu produse alimentare trimise din Moscova la Petrograd, precum și cu privire la întirzierile intervenite în expedierea la Petrograd a încărcăturilor din Nijni Novgorod. — 253.

256 La 10 ianuarie 1919, biblioteca lui P. I. Surkov a fost trecută sub administrarea secției învățămînt din Rodniki, iar o parte din cărți au fost restituite proprietarului. La 3 februarie, listele cărților rechiziționate și a celor înapoiate lui P. I. Surkov

au fost înaintate lui V. I. Lenin și secției bibliotecii din Comisariatul poporului pentru învățământ. — 255.

- 257 Pe telegrama primită (la 3 ianuarie 1919) din gara Viciuga, în legătură cu reținerea unui transport de cereale, V. I. Lenin a scris: „Dat răspuns la 3.I, la Iuriev“, „la arhiva informațiilor curente“. — 255.
- 258 O hotărâre a Consiliului Apărării în această problemă a fost adoptată la 2 ianuarie 1919. — 257.
- 259 *Scrisoarea către Comitetul executiv județean Vesiegonsk și Comitetul executiv gubernial Tver* a fost scrisă de V. I. Lenin cu prilejul convorbirii avute cu F. F. Obrazțov din satul Vasiutino, plasa Lopatinskaia, județul Vesiegonsk, gubernia Tver, care a fost trimis la el de către comuniștii din sat, ca să obțină un ajutor pentru construirea unei case a poporului, în locul celei mistuite de un incendiu la sfârșitul anului 1917. — 257.
- 260 Prezenta telegramă a fost trimisă de V. I. Lenin ca răspuns la o telegramă primită la 4 ianuarie 1919 din partea funcționarilor, maștrilor și muncitorilor din gara Gorkino, care-l rugau să le permită să trimită la dînsul delegați care să-i expună păsurile lor. — 257.
- 261 Această telegramă a lui V. I. Lenin a fost publicată la 11 ianuarie 1919 în ziarul „Volna“ din Kursk, împreună cu o declarație din partea Cekaî din acest oraș, care-și lua angajamentul că va sancționa cu asprime pe acei lucrători care vor da dovadă de formalism birocratic în îndeplinirea sarcinilor trasate de guvernul sovietic.
- Despre cazul Kogan e vorba și în documentele 436 și 440 din volumul de față. — 253.
- 262 În prezenta telegramă se dă răspuns la întrebarea Comitetului revoluționar din Ufa, căruia eserii de dreapta i se adresaseră cu propunerea de a începe tratative în vederea unor acțiuni comune împotriva lui Kolceak.
- Tratativele cu eserii de dreapta din Ufa au fost purtate în ianuarie-februarie 1919 la Ufa și la Moscova.
- La sfârșitul lui februarie, C.E.C. din Rusia a adoptat o hotărâre în legătură cu eserii de dreapta. Luînd în considerare rezultatele pozitive ale tratativelor și relevînd că conferința de partid a eserilor de dreapta din 8 februarie 1919 s-a pronunțat contra luptei armate împotriva Puterii sovietice și a intervenției străine în treburile Rusiei, C.E.C. din Rusia a hotărît să acorde grupurilor de eseri care se situează pe această poziție dreptul de „a participa la activitatea sovietică“ („Izvestiia C.E.C. din Rusia“ nr. 45, din 27 februarie 1919). — 260.
- 263 Telegrama de față și cea următoare, ca și cea din 7 sau 8 ianuarie 1919 (Anexe, documentul 32) au fost trimise în urma conflictului izbucnit între Secția politică și Consiliul mili-

tar-revoluționar al Frontului caspic-caucazian, precum și între Consiliul militar-revoluționar și Comitetul organizației guberniale de partid din Astrahan. Acest conflict a izbucnit din cauza comportării nejuste a lui A. G. Șleapnikov, președintele Consiliului militar-revoluționar, și a lui E. B. Boș, care deținea funcția de șef al Secției politice și totodată făcea parte din Comitetul organizației guberniale de partid din Astrahan. Conflictul constituia o piedică pentru munca comună a organelor militare și de partid și amenința să ducă la slăbirea capacității de luptă a trupelor într-o perioadă de dirze bătălii pe Frontul caspic-caucazian. — 260.

- 264 Prezenta telegramă, adresată Consiliului militar-revoluționar al Frontului caspic-caucazian, este un răspuns la o telegramă trimisă de S.E. Saks, membru al acestui consiliu, în legătură cu conflictul dintre consiliu și comitetul gubernial de partid. Saks comunica că conferința orășenească a adoptat hotărîrea ca șeful Secției speciale a Consiliului militar-revoluționar, K. I. Grasis, să fie arestat sub învinuirea de activitate contra-revoluționară. În telegramă se arăta că principalul inițiator al unei asemenea hotărîri era E. B. Boș. Saks comunica, în telegrama sa, că, pentru preîntîmpinarea unor eventuale ciocniri armate, Grasis a fost îndepărtat din postul său, pus sub stare de arest și reținut pe lângă Consiliul militar-revoluționar.

Textul prezentei telegrame a lui V. I. Lenin este cuprins într-o telegramă a lui A. G. Șleapnikov, adresată lui S. E. Saks. — 260.

- 265 La 25 decembrie 1918, trupele lui Kolceak au ocupat orașul Perm. După ce a examinat scrisoarea Comitetului regional de partid din Ural în legătură cu cauzele insucceselor Armatei a 3-a, C.C. al. P.C. (b) din Rusia a instituit o comisie de anchetă pe linie de partid, compusă din I. V. Stalin și F. E. Dzerjinski, care în primele zile ale lui ianuarie 1919 s-a deplasat la fața locului.

Prezenta dispoziție a fost scrisă de V. I. Lenin în urma primirii unei scrisori de la I. V. Stalin și F. E. Dzerjinski, în care ei comunicau că au început cercetările și arătau că, în scopul preîntîmpinării unei ofensive rapide a inamicului, e necesar să se trimită de urgență, pentru întărirea Armatei a 3-a, trei regimente sigure.

Despre această chestiune e vorba și în documentele 390 și 434, precum și în adnotările 232 și 269. — 261.

- 266 În răspunsul său la această telegramă, Kornev, președintele Comitetului executiv din Reazan, îi comunica lui Lenin că la 15 ianuarie 1919, în ședința prezidiului comitetului executiv gubernial și a prezidiului comitetului executiv orășenesc, a fost adoptată hotărîrea de a se organiza de urgență pe lângă comitetul executiv orășenesc o secție de alimentație publică,

- avind în subordinea ei toate ospătăriile și ccainariile din Reazan. — 262.
- 267 Această telegramă a fost scrisă în urma primirii la 12 ianuarie 1919 a unei telegrame din partea a patru muncitori care se plîngeau că organele Cekăi din Gavrilov-Posad le-au confiscat 16 puduri de ovăz și-l rugau pe Lenin să dea ordin ca ele să le fie restituite. — 263.
- 268 Prezenta însărcinare dată secretarei a fost scrisă de V. I. Lenin pe o telegramă adresată Consiliului Apărării de către Pașkov, șeful miliției feroviare a unui raion din gubernia Tula, care informa despre mersul lucrărilor de curățire a căilor ferate înzăpezite. Telegrama cuprindea date concrete în legătură cu numărul lucrătorilor și al căruțelor care au luat parte la operațiile de dezăpezire. — 263.
- 269 Această telegramă a fost trimisă de V. I. Lenin în urma primirii din partea lui I. V. Stalin și F. E. Dzerjinski a unui „Scurt raport preliminar cu privire la mersul anchetei asupra cauzelor căderii orașului Perm“. — 264.
- 270 Indicațiile pentru A. D. Țiurupa au fost scrise de V. I. Lenin pe memoriul comisiei interdepartamentale instituite de Comisariatul poporului pentru învățămînt în vederea achiziționării de alimente pentru copiii din Moscova și Petrograd. În acest memoriu erau indicate măsurile pentru o mai bună aprovizionare a copiilor cu alimente și, între altele, se făcea propunerea de a pregăti și institui „o săptămîină a copiilor flămînzi“, pentru schimbul de produse agricole pe mărfuri în localitățile rurale și pentru transportul acestor produse la oraș. — 264.
- 271 Documentul de care e vorba aici n-a fost găsit. — 265.
- 272 Această dispoziție, dată lui L. D. Troțki, a fost scrisă de V. I. Lenin pe marginea raportului, prezentat de I. V. Stalin și F. E. Dzerjinski, cu privire la cauzele căderii orașului Perm. În acest raport se arăta că trei regimente pe care comandantul-șef I. I. Vațetis le repartizase pentru întărirea Armatei a 3-a au căpătat o nouă destinație, și anume au fost trimise la Narva. — 266.
- 273 V. I. Lenin se referă, probabil, la o scrisoare din 19 aprilie 1919 a comisarului militar al căilor ferate din zona Frontului de sud, M. K. Vladimirov, care îl informa despre starea de lucruri la căile ferate din subordinea lui. La această scrisoare era anexat un proiect de completare la hotărîrea din 22 decembrie 1918 a Consiliului Apărării cu privire la lupta împotriva înzăpezirilor. — 266.
- 274 Telegrama lui V. I. Lenin este un răspuns la o telegramă a președintelui Comitetului executiv gubernial din Kursk, care cerea să i se trimită materiale în legătură cu anchetarea lui Kogan (vezi, în volumul de față, documentele 422 și 436).

Președintele comitetului executiv scria că Kogan nu putea să modifice prețurile la produsele alimentare fără o aprobare din partea centrului. — 267.

- 275 La 18 ianuarie 1919, Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat o hotărâre în legătură cu situația combustibilului și a aprovizionării cu alimente la uzinele constructoare de mașini ale statului. Prin această hotărâre, Comisariatul poporului pentru aprovizionare era obligat să prezinte informații exacte, din care să se vadă „cite vagoane, cînd și din ce localități au fost comandate pentru uzinele constructoare de mașini și întreprinderile textile ale statului“ („Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV, p. 94). — 267.
- 276 Această dispoziție, dată secretarei, a fost scrisă de Lenin pe telegrama conducerii unei uzine din Breansk, care cerea permisiunea de a trimite locomotive de uzină ca să aducă, pentru necesitățile ei, produse alimentare din gubernia Tambov, unde era o mare aglomerație de trenuri marșrutizate încărcate cu cereale. — 268.
- 277 Este vorba de proiectata convocare a unei conferințe pe insulele Prinkipo, la care urmau să participe reprezentanți ai tuturor guvernelor existente pe teritoriul Rusiei, în vederea elaborării unor măsuri menite să pună capăt războiului civil. Proiectul apelului către participanții la conferință a fost întocmit de Wilson, președintele S.U.A. Imperialiștii au început, de fapt, să vorbească despre o conferință, cu scopul de a opri ofensiva Armatei Roșii și, în caz că guvernul sovietic ar refuza să participe la o asemenea conferință, de a arunca asupra lui vina prelungirii operațiilor militare. Guvernul sovietic a smuls masca de „conciliatori“ de pe fața imperialiștilor; la 4 februarie 1919 el a comunicat prin radio guvernelor Marii Britanii, Franței, Italiei, S.U.A. și Japoniei că e de acord să participe la conferință, intenția lui fiind să folosească această conferință ca o tribună internațională pentru demascarea intervențiștilor. Dar imperialiștii Antantei n-au dat nici un răspuns. Denikin, Kolceak și celelalte guverne contrarevoluționare, sperînd să înăbușe Republica sovietică prin forța armelor, au refuzat să participe la conferință; ea n-a mai avut loc. — 269.
- 278 Această telegramă a fost trimisă de V. I. Lenin în urma înștiințării primite din partea lui Șvarț, împuternicitul Consiliului Aparării la Samara, că a fost arestat A. M. Smirnov, un eser de dreapta, fost primar sub albgardiști, care și-a recunoscut vina și a declarat că vrea să colaboreze cu Puterea sovietică în lupta împotriva lui Denikin. În telegrama lui Șvarț se arăta că Smirnov nu pune nici un fel de condiții pentru activitatea lui viitoare și are alături de el un grup de persoane din lagărul său care s-au hotărît să slujească Puterea sovietică.

Pe această telegramă Lenin a făcut următoarea însemnare:
„pentru informații la fața locului am telegrafiat la 27. I.“
— 269.

279 Acest ordin dat lui K. I. Lander, comisarul poporului pentru Controlul de stat, a fost scris de Lenin pe un raport al lui N. P. Briuhanov, adjunct al comisarului poporului pentru aprovizionare, care făcea cunoscut că ordinele de repartizare a unor produse alimentare pentru populație n-au fost folosite la timp.

Conform indicației date de Lenin, Controlul de stat a instituit o anchetă în această chestiune. Prezidiului Sovietului din Moscova i s-a propus să destituie pe vinovați și să ia măsurile necesare pentru repartizarea la timp a produselor pentru populație. — 270.

280 Primind această scrisoare a lui V. I. Lenin, E. M. Skelanski a dat dispoziție lui S. I. Aralov, membru al Consiliului militar-revoluționar al republicii, să întreprindă o anchetă imediată. La 3 februarie 1919, Aralov i-a comunicat lui Skelanski că direcția de campanie a aviației și aeronauticii de pe Frontul de la Tarițin a trimis, pentru revizie, un funcționar al Consiliului general al flotei aeriene. — 270.

281 La 12 ianuarie 1919, Consiliul Apărării a adoptat hotărârea de a trimite muncitori din Moscova și Petrograd la uzinele de armament din Ijevsk și Votkinsk. La 22 și 31 ianuarie, această problemă a fost din nou examinată de Consiliul Apărării. La ședința din 31 ianuarie 1919, Consiliul Apărării a adoptat o hotărâre prin care Krasin era însărcinat să întocmească textul unei telegrame către comisarul pentru problemele muncii al Comunei din Nord, iar Lenin era împuternicit s-o semneze în calitate de președinte al Consiliului Apărării. În conformitate cu această hotărâre a fost trimisă prezenta telegramă. — 271.

282 În acest bilețel, Lenin răspunde la o scrisoare a lui L. B. Kamenev. Acesta îi făcea cunoscut că i s-a cerut de către F. E. Dzerjinski să dea ordin miliției judiciare să predea Cekăi dosarul și fișele unui grup de bandiți arestați. Împotriva trecerii acestei chestiuni în atribuția Cekăi a protestat N. V. Krilenko, care susținea că asta „are să incurce cercetările“. — 272.

283 Această scrisoare, adresată lui L. B. Krasin, comisarul poporului pentru industrie și comerț, a fost scrisă în urma primirii raportului întocmit de V. I. Jastrzebski, un fost activist al Partidului socialist polonez (P.P.S.) care acum se afla în Rusia, în legătură cu rezultatele călătoriei întreprinse de el la Varșovia cu scopul de a elucida posibilitățile pentru stabilirea de relații comerciale și culturale între Republica sovietică și Polonia. Misiunea lui Jastrzebski n-a avut succes datorită

împotrivirii opuse de liderii de dreapta ai P.P.S. Cu toate acestea, V. I. Lenin s-a pronunțat pentru continuarea tratativelor. — 272.

- 284 Această telegramă, adresată lui B. N. Nimvițki, președintele Comitetului revoluționar gubernial din Ufa, a fost trimisă de V. I. Lenin drept răspuns la întrebarea, pusă de acesta, ce poziție să adopte față de președintele guvernului burghezo-naționalist al Bașkiriei, M. D. Halikov, care a venit să ducă tratative cu comitetul revoluționar gubernial. Halikov pune problema amnistierii bașkirilor care luaseră atitudine împotriva Puterii sovietice și comunica că trupele bașkire au trecut de partea Armatei Roșii.
- În legătură cu această chestiune, vezi, în volumul de față, documentul 467 și adnotarea 299. — 273.
- 285 Arhiepiscopul Ropp, reprezentantul bisericii catolice din Polonia la Petrograd, a fost arestat la începutul anului 1919 sub învinuirea că s-a dedat la acțiuni contrarevoluționare. În februarie 1919, el a fost eliberat și predat în schimbul unui grup de comuniști aflați în închisoare; însă aceștia, la trecerea graniței poloneze, au fost uciși mișelește de organele grănicerești poloneze. — 274.
- 286 Pe cât se pare, aici e vorba de broșura „Vive la République des Soviets!“, apărută în 1918 la Moscova și avînd ca autor pe J. Sadoul, membru al secției franceze a P.C. (b) din Rusia. — 274.
- 287 Această dispoziție a fost scrisă pe o telegramă a secretarului lui N. I. Podvoiski, comisarul poporului pentru problemele militare al Ucrainei. Prin această telegramă, care fusese trimisă la șapte adrese diferite, se anunța că trenul lui Podvoiski a părăsit Moscova, plecînd la Iľarkov. — 274.
- 288 Această indicație, adresată lui E. M. Skleanski și lui V. N. Podbelski, comisarul poporului pentru poștă și telegraf, a fost dată de Lenin în urma primirii unei telegrame din partea șefului serviciului de transmisiuni al trenului lui L. D. Troțki, care fusese trimisă concomitent unui mare număr de destinațari. — 274.
- 289 La 6 februarie 1919, A. G. Șleapnikov îi comunica lui Lenin știrile primite de el de la Baku, și anume că muncitorii de la întreprinderile din acest oraș și marinarii sînt porniți împotriva ocupanților englezi, că vapoarele pe care au mai rămas încă marinari ruși sînt gata să treacă de partea Puterii sovietice, iar muncitorii din Baku, cînd va începe ofensiva Armatei Roșii, vor porni răscoala. — 275.
- 290 M. G. Leiteizen, fiul cunoscutului revoluționar bolșevic G. D. Leiteizen, care lucra pe atunci la Comisariatul poporului

- pentru afacerile externe, a fost arestat în Finlanda, fiind suspectat că face propagandă revoluționară. — 275.
- 291 Această dispoziție, adresată lui G. I. Petrovski, a fost scrisă de V. I. Lenin pe textul unui raport cu privire la situația din gubernia Kursk, care fusese prezentat de unul din lucrătorii de la inspecția militară. În raport se arăta că oamenii muncii sînt nemulțumiți de abuzurile unor activiști de partid locali și ale unor lucrători din aparatul de stat, de proasta organizare a muncii de agitație și propagandă la țară și de slăbiciunea de care dau dovadă organizațiile de partid din această gubernie. — 276.
- 292 Dosarul lui V. I. Dobrovolski a fost revizuit de Ceka; în martie 1919 a fost adoptată hotărîrea ca acesta să fie închis într-un lagăr de concentrare pînă la terminarea războiului civil, întrucît s-a făcut vinovat de manifestări contrarevoluționare. — 277.
- 293 Dispoziția aceasta, dată lui N. P. Briuhanov, a fost scrisă de V. I. Lenin pe o telegramă trimisă din stația Filonovo de Goncearov, comisar pentru aprovizionare în gubernia Voronej. În această telegramă se comunica că în districtele Hoper și Ust-Medveditkaia există mari rezerve de cereale și că Banca agricolă din Voronej nu ia nici un fel de măsuri pentru transportul lor, cu toate că de aproape o lună de zile regiunea a fost curățată de bandele lui Krasnov.
- Pe textul telegramei, Lenin a scris următoarea dispoziție către secretară: „De dactilografiat în 5 exemplare (fără observațiile făcute de mine) și de trimis: 1) lui Kamenev, 2) la *Comitetul de partid Moscova*, 3) la Biroul de aprovizionare a armatei, 4) la inspecția muncitorească a aprovizionării, 5) la Consiliul general al sindicatelor din Rusia“ („Culegeri din Lenin“, vol. XXIV, p. 116). — 277.
- 294 Lui V. I. Lenin i s-a comunicat că zvonul despre evacuarea Verei Zasulici și a altor revoluționari este lipsit de temei. — 278.
- 295 Lenin a scris această telegramă după ce a primit o telegramă din partea lui Rukavișnikov, membru al P.C. (b) din Rusia, care-l ruga să dea dispoziție să se cerceteze cazul său. În telegrama sa, Rukavișnikov făcea cunoscut că el, vechi activist de partid, a fost arestat pentru că a refuzat să îndeplinească în mod concomitent funcțiile de comisar politic al unui detașament de aprovizionare, de șef al unui centru de predare a cerealelor, de casier și de funcționar.

Pe telegrama acestuia, Lenin a făcut următoarea însemnare: „Am răspuns telegrafic la 18. II“. „La arhivă, pentru informații la fața locului“. — 278.

296 Prezenta telegramă a fost scrisă de Lenin după primirea unei scrisori din partea lui M. M. Fedoseev din satul Azeevo, județul Elatma, gubernia Tambov. Fedoseev arăta că în octombrie 1918 i-a fost naționalizată tipografia pe care o avea în orașul Elatma și care acum stă „într-un șopron și ruginește din lipsă de întreținere“, în timp ce orașul Elatma, capitală de județ, a rămas fără tipografie și se fac comenzi în orașe din alte județe. Fedoseev scria despre sine că nu este burghez, că timp de 27 de ani a muncit ca grefier, secretar, învățător, contabil; cumpărind pe datorie o mașină tipografică veche și stricată, a pus-o la punct și a lucrat el însuși în tipografie ca zețar și corector.

Pe scrisoarea lui Fedoseev, Lenin a notat: „Trimis telegramă la 18. II“; „La arhivă, pentru informații *la fața locului*“. — 279.

297 Răspunzînd la această telegramă, P. Gorbunov, președintele Comitetului executiv județean din Elatma, comunica, în aceeași zi, că tipografia lui Fedoseev urmează să fie contopită cu o altă tipografie naționalizată din acest oraș (a lui Meșce-reakov) și că foștii lor proprietari vor putea lucra amîndoi în noua întreprindere ca specialiști. — 279.

298 Această telegramă a fost trimisă de V. I. Lenin din însărcinarea dată de Consiliul Comisarilor Poporului în urma examinării, în ședința sa din 18 februarie 1919, a comunicării făcute de P. I. Popov, șeful Direcției centrale de statistică, în legătură cu organizarea statisticii în Ucraina. — 279.

299 Într-o telegramă cu data de 19 februarie 1919 a comandamentului Frontului de est se dădeau informații despre tratativele cu reprezentanții guvernului naționalist burghez al Bașkiriei pentru încetarea activității antisovietice a acestuia și pentru trecerea trupelor bașkire de partea unităților Armatei Roșii, spre a lupta împotriva lui Kolceak. În telegrama sa, comandamentul își exprima părerea că, dacă trupele bașkire vor trece numai de cît la ofensivă împotriva lui Kolceak, atunci nu va fi cazul ca ele să fie dezarmate, iar dacă vor refuza să facă acest lucru, atunci dezarmarea lor devine necesară.

La sfîrșitul lunii februarie 1919 au început acțiunile comune ale unităților bașkire și ale Armatei Roșii împotriva trupelor alb-gardiste și a fost alcătuit un Comitet revoluționar al Bașkiriei. La 20 martie 1919 a fost semnat acordul dintre guvernul R.S.F.S.R. și guvernul Bașkiriei cu privire la crearea Republicii Sovietice Autonome Bașkire. — 281.

300 Aceste rînduri au fost scrise de V. I. Lenin pe coperta interioară a unui exemplar al broșurii sale „Lupta pentru cereale“ (Moscova, 1918), pe care l-a trimis, prin A. P. Ramenski (un fost coleg al lui I. N. Ulianov, tatăl lui Vladimir Ilici), unei delegații de învățători din gubernia Tver. Delegația

venise la Moscova ca să ceară un ajutor în produse alimentare pentru învățătorii din această gubernie.

Broșura lui V. I. Lenin conținea textul raportului său asupra luptei împotriva foametei, prezentat la 4 iunie 1918, în ședința comună a C.E.C. din Rusia, a Sovietului din Moscova și a sindicatelor, și cuvîntul de încheiere la raport (vezi Opere complete, vol. 36, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 415—445). — 282.

- 301 Această telegramă a lui V. I. Lenin este un răspuns la telegrama primită, la 26 februarie 1919, din partea lui S. E. Ţehanovski, președintele Comitetului executiv din Rudnea, plasa Mikulinskaia, județul Orșa, gubernia Moghilev. Ţehanovski făcea cunoscut că comuniștii din plasa Mikulinskaia au organizat o cooperativă muncitorească centrală, cu scopul de „a uni pe muncitori și pe țărani după principiul organizării comuniste a comerțului, al lichidării comerțului particular și a speculei, al organizării pe baze noi a actualelor cooperative de consum ale elementelor chiaburești“; statutul acestei cooperative muncitorești a fost examinat de Consiliul economic superior. Comunicînd că conducătorii organizațiilor județene și guberniale din Orșa și Moghilev au adoptat o atitudine negativă față de acțiunile comuniștilor din plasa Mikulinskaia, Ţehanovski cerea să i se permită să-i explice personal lui Lenin care e adevărata stare de lucruri. — 285.
- 302 Este vorba de cazarea delegaților veniți la Moscova, la primul Congres al Internaționalei Comuniste. — 286.
- 303 În ședința Consiliului Comisarilor Poporului din 27 februarie 1919 a fost adoptată hotărîrea de a pregăti un proiect de decret pentru reorganizarea conducerii Uniunii centrale a cooperativelor de consum (în care predominau pe atunci cooperatiile burghezi) și pentru luarea de măsuri în vederea cuceririi ei grabnice și complete. Consiliul Comisarilor Poporului a dat dispoziție Comisariatului poporului pentru aprovizionare să acorde sprijin financiar Consiliului central al cooperației muncitorești prin alocarea unui credit în sumă de 250 000 000 de ruble. La 16 martie 1919, Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat decretul „Cu privire la cooperația de consum“, în care se prevedea unirea tuturor cooperativelor de consum de la orașe și din localitățile rurale în comunele unice de consum; la crearea unor asemenea comune la orașe și în centrele industriale urma să se ia ca bază cooperația muncitorească. S-a stabilit că centrul economic unic al tuturor uniunilor locale ale comunelor de consum va fi Consiliul central, din care să facă parte și un reprezentant al Comisariatului poporului pentru aprovizionare. — 286.
- 304 Acest bilet a fost scris de Lenin, pe cît se pare, în ședința Consiliului Comisarilor Poporului din 27 februarie 1919, în

care s-a discutat proiectul de hotărîre cu privire la detașamentele muncitorești de aprovizionare. Biletul era un răspuns la propunerea, făcută de M. M. Kostelovskaia, de a amîna dezbaterea acestei chestiuni. — 286.

- 305 Această dispoziție, dată secretarei, a fost scrisă de V. I. Lenin după ce primise în audiență pe muncitorul Borzov, reprezentantul organizației bolșevice din satul Iuja, care a cerut să se dea un ajutor în produse alimentare fabricii de textile din acest sat.

Dispoziția a fost scrisă pe o hîrtie cu antetul președintelui Consiliului Comisarilor Poporului. Pe aceeași hîrtie, probabil chiar în ședința Consiliului Apărării, Lenin a scris și întrebările adresate lui P. N. Briuhanov (vezi documentul următor). — 287.

- 306 Această însărcinare a fost dată de Lenin după ce a primit răspunsul lui N. P. Briuhanov, care arăta că, în ce privește posibilitățile de a acorda ajutor în produse alimentare fabricii de textile din Iuja, ele se vor preciza a doua zi, la consfătuirea cu Comisariatul căilor de comunicație.

Pe cît se pare, în aceeași ședință a Consiliului Apărării, secretara s-a înțeles cu Briuhanov cînd să-l primească pe Borzov, întrucît pe document se află următoarea însemnare făcută de Briuhanov: „la orele 3 d.a. trimiteți-l la mine cu un biletel“ (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lângă C.C. al P.C.U.S.). — 287.

- 307 Aceste rînduri au fost scrise de V. I. Lenin pe un biletel primit, pe cît se pare, într-o ședință a Consiliului Comisarilor Poporului din partea lui A. I. Sviderski, membru al colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare. Sviderski scria că la acest comisariat a fost examinată chestiunea dacă granița cu Ucraina trebuie considerată deschisă pentru transportul liber al tuturor produselor alimentare sau numai pentru al celor neraționalizate.

Organizarea aprovizionării în regiunile în curs de eliberare ale Ucrainei a avut, la începutul anului 1919, o importanță deosebit de mare. Lenin acorda o mare atenție acestei probleme, propunînd, între altele, ca A. G. Șlihter să fie trimis cît mai repede în Ucraina, unde urma să ia conducerea Comisariatului poporului pentru aprovizionare. La 25 februarie, el a scris pe o telegramă a lui G. L. Peatakov, care îl informa despre rezervele de produse alimentare existente în Ucraina: „Trimiteți-o lui Șlihter și spuneți-i, totodată, că sînt foarte nemulțumit că plecarea lui întirzie“ (A. Șlihter. „Dascăl și prieten al celor ce muncesc“. Moscova, 1957, p. 55). La 19 februarie și 11 martie 1919, C.C. al P.C. (b) din Rusia a adoptat hotărîri speciale în legătură cu politica de aprovizionare în Ucraina (vezi Opere complete, vol. 37, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 542 și 650—651). — 288.

- 308 L. A. Fotieva, secretară a Consiliului Comisarilor Poporului, s-a adresat lui V. I. Lenin cu rugămintea de a angaja la secretariatul C.C.P. o nouă funcționară, care era recomandată de biroul colectivului de funcționari de la Direcția treburilor C.C.P. Șeful acestei direcții, V. D. Bonci-Bruevici, s-a pronunțat împotriva angajării, invocând în acest sens prevederile decretului „Cu privire la inadmisibilitatea angajării în același serviciu, de către instituțiile sovietice, a unor persoane care sînt rude între ele“ (la C.C.P. lucra o soră a funcționarei recomandate). În legătură cu aceasta, Fotieva îi scria lui Lenin că funcționara recomandată de colectiv este „un element valoros și este chiar în interesul nostru s-o primim... N-ar putea fi ocolite prevederile decretului?“ În legătură cu această propunere a și scris Lenin prezentele bilețele. — 288.
- 309 Prezentul document a fost scris de V. I. Lenin pe o scrisoare a C.C. al P.P.S. către C.C. al P.C. (b) din Rusia. La punctul 3 al acestei scrisori era exprimată dorința de a se rezolva problema granițelor cu Polonia pe baza autodeterminării populației care trăiește pe teritoriile în litigiu, și în primul rînd a celei din Lituania și Bielorusia. Propunerea lui Lenin a fost adoptată de C.C. al P.C.(b) din Rusia și ea și-a găsit expresia în scrisoarea lui G. V. Cicerin către delegatul extraordinar al guvernului polonez, A. I. Wenckowsky (vezi „Documente cu privire la politica externă a U.R.S.S.“, vol. II, 1958, p. 105—106.) — 289.
- 310 O funcționară de la secția spațiul locativ din Țarițin, V. V. Perșikova, a fost arestată pentru că a mizgălit un portret al lui Lenin decupat dintr-o broșură. Șeful unei secții de miliție din localitate, V. S. Usacev, și un ostaș roșu, Minin, s-au adresat telegrafic lui Lenin, rugîndu-l să dea ordin ca Perșikova să fie eliberată. Pe telegrama lui Minin, Lenin a scris următoarea dispoziție către secretară: „Să-mi aduci aminte cînd vine răspunsul președintelui Comisiei extraordinare (iar după aceea, tot materialul să fie pus la dispoziția unor foiletoniști“) („Culegeri din Lenin“, vol. XXIV, p. 172). — 289.
- 311 Acest bilet a fost scris de V. I. Lenin într-o ședință a Consiliului Comisarilor Poporului în care se discuta problema reorganizării Controlului de stat; F. I. Kalinin, membru al colegiului Comisariatului poporului pentru învățămînt, era președinte al Comisiei pentru controlul schemelor de organizare a personalului, care efectua o reorganizare a secțiilor și o reducere a personalului din Comisariatul poporului pentru învățămînt. O operație analogă era efectuată pe atunci și în alte instituții. — 289.
- 312 Acest bilet a fost scris, pe cît se pare, în timpul unei ședințe a Consiliului Comisarilor Poporului. — 290.

- 313 A. L. Kolegaev a răspuns printr-o telegramă, în care comunica că spre Moscova au fost trimise trei trenuri marșrutizate cu produse alimentare. În această telegramă, el dădea și unele informații în legătură cu mersul colectării de produse și arăta că pentru urgentarea acestei operații este nevoie să se trimită de la centru un număr suplimentar de muncitori și de lucrători cu funcții de răspundere din domeniul aprovizionării. — 290.
- 314 La 29 ianuarie 1919, cel de-al II-lea Congres al Sovietelor din județul Sarapol, gubernia Veatka, a adoptat hotărîrea de a colecta cereale din toate satele și de a le trimite în dar Moscovei și Petrogradului. Prezentul bilet a fost scris de Lenin cu prilejul primirii în audiență, la 12 martie 1919, a delegației de țărani din județul Sarapol care au însoțit trenul cu cereale.
- Despre convorbirea sa cu această delegație, Lenin a relatat la 13 martie 1919, în cadrul unui miting care a avut loc la Casa poporului din Petrograd (vezi Opere complete, vol. 38, București, Editura politică, 1966, ed. a doua, p. 31—32). — 290.
- 315 Pe dosul acestui biletel, L. B. Krasin a scris: „Refuzul îndărătnic al celor din Petrograd de a livra această hirtie, care luni de zile a stat fără întrebuințare, constituie, fără îndoială, un act de sabotaj premeditat“. — 291.
- 316 Aceste rînduri au fost scrise în legătură cu rugămintea unui țăran din satul Alekseevo, județul Belski, gubernia Smolensk, de a i se trimite decrete și alte materiale necesare pentru conducerea cercurilor politice de la sat. — 292.
- 317 Pe acest document se află o însemnare a lui A. G. Șlihter: „Primit de mine la 19 martie 1919, în cea de-a opta ședință a congresului partidului, la Moscova“. „Directiva C.C.“ despre care e vorba în acest biletel este cuprinsă în hotărîrea C.C. al P.C. (b) din Rusia cu privire la politica de aprovizionare în Ucraina, care a fost adoptată la 11 martie 1919 (vezi A. Șlihter. „Dascăl și prieten al celor ce muncesc“, Moscova, 1957, p. 57—59). — 292.
- 318 Pe acest document se află o rezoluție a secretarului C.E.C. din Rusia, A. S. Enukidze: „Să i se elibereze chiar azi un permis pentru două persoane pînă la Petrograd. A. Enukidze. 22/III“ (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lângă C.C. al P.C.U.S.). — 293.
- 319 Lenin a dat această dispoziție lui G. I. Petrovski în urma primirii unei reclamații din partea țăranilor din plasa Korbang, județul Kadnikov, gubernia Vologda, în legătură cu atitudinea nejustă a comitetului executiv de plasă față de mijlocași. Textul acestei dispoziții a fost scris pe marginea următorului proiect de telegramă, consemnat de N. K. Krupskaia: „Către Sovietul de plasă din Korbang, județul Kadnikov, gubernia

Vologda. Întocmiți numaidecît, în toate satele, listele de alegători pentru Soviet, înlăturînd numai pe chiaburii notorii și atrăgînd în alegeri pe țărani mijlocași. O dată cu întocmirea listelor, fixați și data alegerilor. Se va face o verificare. Cei găsiți vinovați de întocmirea necorectă a listelor vor fi trași la răspundere“ (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lingă C.C. al P.C.U.S.).

Curînd după aceea, aflînd despre atitudinea grosolană a lui A. G. Pravdin, membru al colegiului Comisariatului poporului pentru afacerile interne, față de U. P. Mostakova, care trimisese reclamația țaranilor, V. I. Lenin i-a scris lui Petrovski: „...Pravdin trebuie scuturat zdravăn. Să nu-l răsfațați, ci să-l țineți sub observație, căci el manifestă tendința stupidă de a folosi metode de comandă. Asemenea tendințe trebuie curmate“ (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lingă C.C. al P.C.U.S.). — 293.

- 320 Lenin a scris această telegramă cu prilejul primirii unei telegrame din partea șefului secției politice a Armatei a 5-a, Kaiurov, care îi comunica că trupele albgardiste au ocupat orașul Ufa și că Armata a 5-a se află într-o situație grea. Totodată, Kaiurov își exprima convingerea că, dacă vor fi trimise „trupe de întărire conștiente, instruite“, „inamicul va fi înfrînt“. — 293.
- 321 Această telegramă a fost trimisă de Lenin în urma primirii unei telegrame din partea conducerii Uniunii cooperativelor de consum din Iaroslavl, care făcea cunoscut că Vișnevski, comisarul județean pentru aprovizionare din Rostov, a dat o dispoziție în care nu ținea seama de rețeaua de cooperative înființate, cu aprobarea comitetului gubernial pentru aprovizionare, în orașul Rostov și în județ și prin care se crea una nouă, în cadrul administrativ al județului. Această dispoziție, se afirma în telegramă, condamnă la pieire cooperația din Rostov ca aparat tehnic pentru o distribuție justă. — 294.
- 322 Reclamația trimisă telegrafic de E. A. Efimova a fost primită de V. I. Lenin la 28 martie 1919. Adresînd, drept răspuns la această reclamație, o telegramă Comitetului executiv gubernial Cerepoveț, căruia îi cerea informații, Lenin a făcut sub textul telegramei primite de la Efimova următoarea însemnare: „Am trimis o telegramă la 29. III“. — 295.
- 323 Prezentul bilet a fost scris de V. I. Lenin în urma primirii petiției unui grup de cetățeni din plasa Iaganov, județul și gubernia Cerepoveț, care fusese adusă la Moscova de reprezentantul lor, V. Bahvalov. În această petiție, ei cereau să li se permită să termine construcția unei biserici începute în 1915. — 295.

- 324 G. N. Kaminski, președintele Comitetului executiv gubernial Tula, a comunicat prin fir direct că la uzinele de armament din Tula s-au ivit frământări în rindul muncitorilor, ca urmare a grelei situații alimentare și a lipsei de numerar pentru plata salariilor.
În legătură cu această chestiune vezi documentul 511 din volumul de față, precum și „Culegeri din Lenin“, vol. XXIV, p. 7 și 9. — 296.
- 325 La 5 aprilie 1919, în urma raportului prezentat de D. I. Kurski, comisar al poporului pentru justiție, Consiliul Comisarilor Poporului a aprobat regulamentul pentru ședințele C.C.P.; au fost luate în considerare toate propunerile făcute de Lenin. — 297.
- 326 Acest răspuns, adresat țăranilor din județul Skopin, gubernia Reazan, a fost scris de Lenin în legătură cu mandatul adunării consultative județene, în care țărani puneau problema reducerii impozitului revoluționar extraordinar plătit de țărani cu venit mijlociu sau mai mic, a desființării rechiziționării cailor de muncă și a vacilor de lapte, a măririi cotei de cereale care rămâne pentru gospodăria țărănească etc. — 298.
- 327 Decretul „Cu privire la înlesnirile acordate țăranilor mijlocași la perceperea impozitului revoluționar excepțional forfetar“ a fost adoptat în ședința C.E.C. din Rusia la 9 aprilie 1919; la 10 aprilie el a fost publicat în „Izvestiia C.E.C. din Rusia“. — 298.
- 328 V. I. Lenin se referă la întocmirea unui răspuns către țărani din județul Skopin în legătură cu alte probleme (vezi documentul precedent). — 298.
- 329 Este vorba de cererea țăranilor din județul Skopin (vezi adnotarea 326). — 299.
- 330 Această scrisoare a fost scrisă de Lenin în urma unei convorbiri cu F. I. Bodrov, administratorul școlii silvice din Sokolniki.
În legătură cu Bodrov, vezi și documentul 555 din volumul de față. — 299.
- 331 V. L. Paniușkin se afla atunci pe Frontul de nord-vest. În urma ofensivei trupelor lui Kolceak, detașamentul lui Paniușkin s-a îndreptat spre Frontul de est.
Vezi și documentul 512 din volumul de față. — 300.
- 332 Aceste radiograme au fost trimise de V. I. Lenin lui Béla Kun în legătură cu știrea că la München a fost proclamată, la 7 aprilie 1919, republica sovietică. În aceste zile, la Moscova încă nu se știa că la München republica sovietică a fost proclamată de liderii social-democraților germani și ai Partidului social-democrat independent din Germania (partid de centru),

care, cu ajutorul unei asemenea manevre, voiau să înșele pe muncitori și să discrediteze în ochii lor ideea Puterii sovietice. În asemenea situație, când nu se creaseră încă condiții prielnice pentru proclamarea republicii sovietice în Bavaria, comuniștii bavarezi au refuzat să participe la această inițiativă provocatoare. Comuniștii au explicat maselor adevăratul sens al proclamării republicii sovietice și au făcut apel la unirea proletariatului în vederea luptei împotriva contrarevoluției.

La 13 aprilie 1919, când contrarevoluția bavareză a făcut încercarea de a pune mâna pe putere, pe străzile Münchenului s-a încins o luptă înverșunată, care s-a soldat cu victoria muncitorilor. În seara zilei de 13 aprilie, la adunarea comitetelor de întreprindere revoluționare și a Sovietelor de deputați ai soldaților a fost format un comitet de acțiune, care a ales un nou guvern sovietic — Comitetul executiv, în frunte cu Eugen Lewin, liderul comuniștilor bavarezi; în acest guvern au intrat și reprezentanți ai „independentilor”. Guvernul Republicii Sovietice Bavareze a trecut la dezarmarea burgheziei, crearea Armatei Roșii, naționalizarea băneilor, instituirea controlului muncitoresc în întreprinderile industriale, organizarea aprovizionării cu produse alimentare.

La 27 aprilie 1919, Lenin a scris un „Mesaj de salut Republicii Sovietice Bavareze”, în care dădea guvernului revoluționar al Bavariei sfaturi ce constituiau un program concret de acțiune pentru partidul proletar ajuns la putere (vezi Opere complete, vol. 38, București, Editura politică, 1966, ed. a doua, p. 320—321).

Situația internă și externă a Republicii Sovietice Bavareze era grea. Chiar de la ivirea primelor dificultăți, reprezentanții „social-democraților independenți” au început să ducă o politică trădătoare. La sfârșitul lunii aprilie, „independenții” au reușit să-i determine pe comuniști să părăsească posturile de conducere. Profitând de această situație, contrarevoluția a trecut la ofensivă. La 1 mai, unitățile albgardiste au intrat în München și, după lupte înverșunate, care au durat trei zile, au pus stăpânire pe oraș. — 300.

333 Această telegramă a fost scrisă de V. I. Lenin ca răspuns la telegramele din 8 aprilie 1919 ale comisarului militar al Armatei a 6-a, N. N. Kuzmin, care comunica că generalul englez Ironside a făcut propunerea de a se proceda la un schimb de prizonieri. — 301.

334 Într-o telegramă transmisă prin fir direct, S. K. Minin, membru al colegiului Comisariatului poporului pentru afacerile interne, îi comunica lui V. I. Lenin că a fost lichidată greva de la uzinele de armament din Tula și de la atelierele căilor ferate. În această telegramă se arăta că e nevoie ca muncitorii de la uzinele din Tula să fie aprovizionați la timp, în mod regulat, prin organele Comisariatului poporului pentru apro-

vizionare, iar Comisariatul poporului pentru finanțe să trimită cit mai curînd bani pentru achitarea salariilor muncitorilor.

Pe textul telegramei lui Minin, Lenin a făcut următoarea însemnare: „La *Biroul Org. al C.C.*“ — 302.

335 Această dispoziție a fost scrisă de V. I. Lenin pe dosul unui bilet al lui P. A. Krasikov, care îi făcea cunoscut că a fost deschisă racla cu „sfintele moaște“ de la lavra Troițe-Serghiev-aia, în prezența unor reprezentanți ai populației, a unor medici, călugări etc. Krasikov scria că în curînd vor fi gata procesul-verbal al deschiderii și filmul. — 303.

336 Lenin a scris această telegramă în urma primirii, la 12 aprilie 1919, a unei telegrame din partea lui A. M. Gorki, care îi făcea cunoscut că la Maloarhanghelsk a fost arestat scriitorul I. Volnii și îl ruga să dispună telegrafic „să se instituie o anchetă obiectivă asupra cauzelor arestării acestuia și să fie eliberat, dar menținut sub supraveghere“; „loialitatea lui politică este neîndoielnică pentru mine“, scria Gorki.

Vezi și telegrama trimisă de Lenin lui Gorki la 14 aprilie 1919 (volumul de față, documentul 516). — 303.

337 În bilet e vorba de onorariul primit de V. I. Lenin din partea editurii Sovietului din Petrograd pentru publicarea în broșură a lucrării sale „Succesele Puterii sovietice și dificultățile ei“ (vezi Opere complete, vol. 38, București, Editura politică, 1966, ed. a doua, p. 39—73). — 304.

338 Lenin a scris această telegramă în urma primirii unei scrisori din partea lui L. S. Sosnovski, care-i comunica: „În a doua jumătate a lunii martie, Sovietul județean Tula a convocat o consfătuire județeană pentru organizarea înșămîntărilor. La început (după cum e obiceiul la noi) s-a hotărît să se trimită o telegramă de salut lui Lenin din partea comuniștilor întruniți în această consfătuire. Niște delegați au declarat: telegrama o trimitem cu plăcere, dar nu sîntem de acord să se spună că sîntem comuniști. Și nici nu vrem să fim. Știm noi cine se dă drept comunist!! Consfătuirea, din această cauză, a fost dizolvată, ca fiind contrarevoluționară. Vreo 200 de oameni au părăsit lucrările ei, supărați, jigniți. Asta mi-a spus-o un tovarăș, care a promis că o să trconoleze mai îndeaproape. Poate că veți cere dv. relații în legătură cu această consfătuire“.

La 23 aprilie, Lenin a primit o telegramă din partea președintelui Comitetului executiv județean Tula cu unele explicații preliminare în legătură cu această chestiune. — 304.

339 La 11 aprilie 1919, în „Izvestiia C.E.C. din Rusia“ a fost publicat un decret al Consiliului Comisarilor Poporului prin care erau chemați sub arme muncitorii și țărani din guberniile centrale născuți în anii 1886—1890 care nu exploatau

- muncă străină. În telegrama lui G. E. Zinoviev se comunica că la adunarea comuniștilor din Petrograd s-a stabilit ca, paralel cu această mobilizare generală, să fie chemați sub arme pînă la 20% din membrii de partid. — 306.
- 340 Este vorba despre introducerea unor eseri în componența guvernului ucrainean. În legătură cu aceasta, vezi și telegrama adresată lui C. Racovski la 25 aprilie 1919 (volumul de față, documentul 535). — 307.
- 341 Este vorba de înaintarea trupelor din sectorul Crimeii, comandate de P. E. Dibenko, în adîncul peninsulei Crimeii. Aceasta era o operație greșită, deoarece în regiunea Perekopolului trupele care înaintau puteau fi izolate de forțele principale și, în afară de asta, pe atunci era nevoie de o concentrare maximă de forțe pentru o ofensivă în principala direcție strategică — spre Donbass și Rostov (vezi, în legătură cu aceasta, adnotarea 351). — 307.
- 342 Această dispoziție, dată lui F. E. Dzerjinski, a fost scrisă de V. I. Lenin pe copia unei scrisori a lui N. D. Gorelov și P. I. Novikov, reprezentanți ai țăranilor din județul Pocep, gubernia Cernigov, care îi fusese transmisă de la Comisariatul poporului pentru agricultură. Gorelov și Novikov, care veniseră la Moscova cu o reclamație împotriva abuzurilor săvîrșite de autoritățile locale și fuseseră primiți în audiență de Lenin, scriau că la întoarcerea acasă au fost persecutați și chiar arestați. — 307.
- 343 V. I. Lenin se referă la rebeliunea antisovietică declanșată în spatele Frontului de sud, în regiunea stanițelor Veșenskaia și Kazanskaia de pe cursul superior al Donului. Rebeliunea era expresia șovăielilor de care era cuprinsă pe atunci cazăcimea. Alături de aceasta, o cauză a rebeliunii erau și serioasele greșeli comise de organele sovietice locale: evacuarea din stanițe, împreună cu elementele contrarevoluționare ale cazăcimii, și a unor cazaci muncitori, numeroase arestări etc. În directivele date Consiliului militar-revoluționar al republicii și comandamentului Frontului de sud, Lenin a subliniat în repetate rînduri pericolul unei uniri a răsculaților cu trupele lui Denikin și importanța unei rapide înăbușiri a rebeliunii. — 308.
- 344 Lenin se referă la o telegramă trimisă la Consiliul Comisarilor Poporului de către cooperativa de consum din Tambov în legătură cu aplicarea decretului C.C.P. din 16 martie 1919 cu privire la comuncle de consum. În acest decret se prevede că, pentru crearea unui singur aparat de repartitie, toate cooperativele de consum de la orașe și din localitățile rurale

- se vor contopi pentru a forma comune de consum. În sus-menționata telegramă se arăta că 252 de membri ai cooperativei de consum din Tambov, în adunarea lor, au recunoscut drept just modul cum se desfășoară comerțul și „nu doresc să treacă de la cooperarea de consum la comuna de consum“. — 308.
- 345 Răspunzînd la întrebarea lui V. I. Lenin, Comitetul executiv gubernial Gomel comunica, la 20 mai 1919, că bicicleta a fost rechiziționată ca mijloc de transmisiune în timpul stării de asediu, care a fost introdusă în vederea înăbușirii răscoalei albgardiste din Gomel. În legătură cu această chestiune, Lenin a mai scris încă o telegramă (vezi volumul de față, documentul 580). — 310.
- 346 Prezenta telegramă este un răspuns la telegrama primită, în ziua de 21 aprilie 1919, din partea lui I. I. Vațetis, comandant-șef, și a lui S. I. Aralov, membru al Consiliului militar-revoluționar al republicii, care întrebau în ce măsură e admisibilă din punct de vedere politic înaintarea trupelor în Galiția și Bucovina și ce sarcină se pune în legătură cu această înaintare.
- Pe telegrama lui Vațetis și Aralov, Lenin a scris: „Pentru secretarul tovarășului Skleanski: vă rog să cifrați și să transmiteți telegrama alăturată (e vorba, probabil, de telegrama lui Lenin. — *Nota red.*), apoi s-o predați tovarășului Skleanski s-o pună la arhivă“ („Din istoria războiului civil din U.R.S.S.“, vol. 2, 1961, p. 382). — 310.
- 347 Lenin a scris această telegramă după ce, la 23 aprilie 1919, a primit din Eleț (gubernia Orel) o telegramă cu semnătura lui Goricev și a altora, care-l rugau să dea dispoziție să li se restituie secara ce le-a fost confiscată în stația Eleț. În această telegramă, Goricev și ceilalți arătau că se află într-o stare de neagră mizerie și că duceau secară în județele Mojaisk și Podolsk numai și numai pentru nevoile lor. — 312.
- 348 Aceste indicații, adresate lui E. M. Skleanski, au fost scrise de Lenin pe un memoriu din 23 aprilie 1919 al comandantului-șef I. I. Vațetis în legătură cu situația militară a R.S.F.S.R. Vațetis căuta să dovedească necesitatea unirii forțelor armate ale republicilor sovietice și subordonarea lor unui comandament unic și propunea, totodată, să se lichideze provizoriu sistemul Organizației pentru instrucția militară generală, iar cei 24 000 de instructori ai acesteia să fie mobilizați pentru întărirea corpului de comandă al unităților de rezervă ale Frontului de est. — 312.
- 349 Pe memoriul lui I. I. Vațetis se află și un adaos scris de S. I. Aralov, care, ridicînd obiecții împotriva lichidării în întregime a Organizației pentru instrucția militară generală, propunea ca efectivul ei să fie redus în proporție de 50—70%. — 313.

- 350 Vilno a fost ocupat de trupele reacționarilor polonezi la 23 aprilie 1919. Telegrama despre a cărei necesitate vorbește V. I. Lenin a fost trimisă comandantului-șef și Consiliului militar-revoluționar al Frontului de vest la 24 aprilie 1919 (vezi documentul următor). — 314.
- 351 Acordînd o mare importanță luptei pentru Donbass, C.C. al P.C. (b) din Rusia și V. I. Lenin au dat în repetate rînduri comandamentului Frontului ucrainean și guvernului sovietic al Ucrainei directive în sensul sprijinirii Frontului de sud. Totuși, unii activiști militari din Ucraina aflați în posturi de conducere (N. I. Podvoiski, V. A. Antonov-Ovseenko ș.a.), lăsîndu-se conduși de interese locale, întîrziiau cu trimiterea de trupe în Donbass. Comandantul Frontului ucrainean, Antonov-Ovseenko, cerea ca în Donbass liniile de demarcație dintre Frontul ucrainean și cel din sud să fie modificate, iar grosul trupelor care acționează în această regiune să-i fie subordonat lui; el nu voia să recunoască că frontul Donețului este cel mai important și susținea că în fața Frontului ucrainean stau sarcini mai importante în apusul și sudul Ucrainei. V. I. Lenin a respins acest proiect. — 316.
- 352 Lenin se referă la rezoluția, pătrunsă de spirit naționalist, adoptată de organizația din Ekaterinoslav a eserilor ucraineni, care se pronunțaseră împotriva dictaturii proletariatului, împotriva politicii Puterii sovietice, împotriva alianței politice, economice și militare a Ucrainei cu Rusia Sovietică. — 316.
- 353 Aceste rînduri au fost scrise pe o rezoluție a organizației din Ekaterinoslav a eserilor ucraineni (vezi adnotarea precedentă). Pe această rezoluție, Lenin a făcut, totodată, unele sublinieri și următoarea însemnare: „se va păstra *la arhivă*“.
— 317.
- 354 În acest bilet, V. I. Lenin răspunde lui E. M. Skleanski, care i-a comunicat că peste o zi are să trimită, pentru înăbușirea rebeliunii antisovietice din regiunea stanițelor Veșenskaia și Kazanskaia, încă un efectiv de două școli pregătitoare de cadre de comandă. — 317.
- 355 În legătură cu această propunere a lui V. I. Lenin, Skleanski a scris pe document: „oameni sau unități?“, la care Lenin a răspuns într-o notiță marginală: „unități“. — 317.
- 356 Această însărcinare, dată lui G. E. Zinoviev, a fost scrisă de V. I. Lenin pe o scrisoare în care V. N. Iakovleva, membră a colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare, îi răspundea lui Lenin la întrebarea în legătură cu cererea cooperativei cetățenilor ucraineni din Petrograd de a li se distribui acestora produse raționalizate. În scrisoare se arăta că, la cererea guvernului sovietic al Ucrainei, Comisariatul

poporului pentru aprovizionare a permis în mod excepțional acestei cooperative să aducă din Ucraina o mică cantitate de produse raționalizate, însă A. E. Badaev, comisarul pentru aprovizionare al Comunei de muncă din Petrograd, s-a opus. Iakovleva scria că acesta nu e primul caz când Badaev nu se conformează dispozițiilor date de Comisariatul poporului pentru aprovizionare.

În legătură cu această chesiune, vezi și documentul 552 din volumul de față. — 319.

- 357 Aceste rinduri au fost scrise de V. I. Lenin drept răspuns la un bilețel al lui L. B. Kamenev, care propunea „să atenuăm restricțiile, să dăm de înțeles organelor noastre că trebuie să manifeste îngăduință“ față de transportul de produse alimentare, cu excepția cerealelor, și care susținea că, oricum, „în iunie tot o să facem acest lucru“. — 323.
- 358 Acest bilețel a fost scris de Lenin în timpul mobilizării comuniștilor pentru lupta împotriva lui Kolceak. El este un răspuns la întrebarea pusă de M. M. Kastelovskaia, membră de partid: cum trebuie înțeleasă numirea ei pe Frontul de est în calitate de șef al secției politice a Armatei a 2-a? — 324.
- 359 Printre trofeele de război capturate de Armata Roșie pe Frontul de sud erau și câteva tancuri franceze. Unul din ele, împreună cu o scrisoare de salut, a fost trimis lui Lenin în dar de către comandamentul Armatei a 2-a sovietice ucrainene. — 324.
- 360 Prezenta dispoziție, adresată lui I. E. Rudzutak, președintele Direcției generale a transporturilor maritime și fluviale, a fost scrisă de V. I. Lenin pe o telegramă primită din Kazan pe adresa acestei direcții. În telegramă se arată că din portul Cistopol (Frontul de est), care a fost ocupat de trupele albgardiste, n-au putut fi scoase câteva vapoare cu cereale, păcură și petrol, care s-au aflat sub focul cavaleriei albgardiste. — 324.
- 361 Aceste rinduri au fost scrise pe o telegramă trimisă de președintele Consiliului militar-revoluționar al Armatei a 11-a, K. A. Mehonoșin, care cerea să fie menținută în zona Astrahanului o parte din Divizia a 33-a, ce urma să fie dislocată pe Frontul de est. Mehonoșin arăta că dislocarea întregii Divizii a 33-a și imposibilitatea de a forma Divizia a 34-a, ca urmare a întârzierii completărilor promise, îl vor determina să oprească ofensiva asupra Kizlearului, să renunțe la cucerirea localităților Guriev și Rakușa, unde se află petrol, și vor pune într-o situație disperată flota, care e amenințată să-și piardă bazele. „Lipsa unor dispoziții precise din partea Marelui stat-major va pune armata într-o situație absolut imposibilă, va da motive să fim învinuiți de inactivitate“. Pe telegrama lui Mehonoșin, V. I. Lenin a făcut o serie de sublinieri și

însemnări (vezi „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV, p. 127—128). — 327.

362 Aceste rînduri au fost scrise de V. I. Lenin pe o declarație a lui A. E. Badaev, adresată președintelui Comitetului executiv al Sovietului de deputați ai muncitorilor și soldaților roșii din Petrograd. În declarația sa, Badaev căuta să motiveze neîndeplinirea dispozițiilor date de Comisariatul poporului pentru aprovizionare (vezi adnotarea 356), arătînd că învinuirile ce i s-au adus se explică prin „uneltirile unui anumit grup de la centru“, și cerea ca în termen de cinci zile să fie înlocuit din postul de comisar pentru aprovizionare al Comunei de muncă din Petrograd. — 328.

363 La 4 mai 1919 a fost primită prin radio, pe adresa lui V. I. Lenin, o scrisoare adresată la 17 aprilie 1919 de savantul norvegian F. Nansen, cunoscutul explorator al Arcticii. În această scrisoare, Nansen expunea textul apelului său către șefii guvernelor celor patru puteri conducătoare ale Antantei (S.U.A., Franța, Anglia și Italia), cărora le propunea să înființeze o comisie pentru organizarea ajutorării Rusiei cu alimente și medicamente, precum și răspunsul primit din partea lor. În răspunsul dat de conducătorii țărilor Antantei (W. Wilson, D. Lloyd George, G. Clemenceau și V. Orlando), acest ajutor era condiționat de încetarea acțiunilor militare pe teritoriul Rusiei, dar nu se arăta că această condiție va fi obligatorie pentru puterile care duceau o politică de intervenție față de Republica sovietică. Nansen, care, pe cît se vede, nu-și dădea seama de manevrele conducătorilor Antantei, s-a declarat de acord cu condițiile formulate de ei. În aceeași zi, 4 mai, V. I. Lenin, comunicîndu-i lui G. V. Cicerin că această chestiune va fi supusă examinării Biroului Politic al C.C. al P.C. (b) din Rusia, l-a însărcinat să pregătească proiectul răspunsului ce urma să fie dat lui Nansen, stăruind asupra necesității de a demasca pe imperialiști.

Prezenta scrisoare a lui V. I. Lenin conține observații pe marginea răspunsului ce urma să fie adresat lui Nansen. — 330.

364 Diplomatul american W. Bullitt a venit în martie 1919 în Rusia Sovietică pentru a afla în ce condiții guvernul sovietic ar fi de acord să încheie pace cu țările Antantei, precum și cu guvernele albgardiste de pe teritoriul Rusiei. Prin intermediul lui Bullitt au fost transmise propuneri în acest sens emanînd de la Wilson, președintele S.U.A., și Lloyd George, primul ministru al Marii Britanii. Guvernul sovietic, urmărind să încheie cît mai curînd pacea, a acceptat să ducă tratative pe baza condițiilor propuse, însă introducînd în ele modificări esențiale (textul proiectului propunerii de pace, elaborat de reprezentantul guvernului S.U.A., Bullitt, și de guvernul

- R.S.F.S.R., a apărut în „Documente cu privire la politica externă a U.R.S.S.“, vol. II, 1958, p. 91—95). Curînd după plecarea lui Bullitt din Rusia Sovietică, Kolceak a reușit să obțină unele succese pe Frontul de est, și guvernele imperialiste, punîndu-și nădejdea în nimicirea Statului sovietic, au renunțat la tratativele de pace. Wilson a interzis să se publice proiectul de acord adus de Bullitt, iar Lloyd George, luînd cuvîntul în parlament, a declarat că el e străin de orice tratative cu guvernul sovietic. — 332.
- 365 Observațiile lui Lenin pe marginea proiectelor de răspuns pentru F. Nansen au fost în întregime introduse în radiograma din 7 mai 1919 (vezi „Documente cu privire la politica externă a U.R.S.S.“, vol. II, 1958, p. 154—160). Planul prezentat de Nansen n-a fost înfăptuit. — 333.
- 366 Este vorba de înăbușirea rebeliunii antisovietice de la Don (vezi adnotarea 343). — 334.
- 367 Prezenta telegramă, adresată lui L. B. Kamenev, pe atunci împuternicit al Consiliului Apărării pe Frontul de sud, a fost trimisă de Lenin în urma primirii informației că orașul Lugansk a fost cucerit de albi la 4 mai 1919. — 334.
- 368 Această directivă a fost transmisă prin fir direct secretarului lui L. B. Kamenev, la Ekaterinoslav. La începutul telegramei se afla scrisă o dispoziție dată de Lenin secretarului lui Kamenev: „Vă rog să luați legătura cu Kievul, unde, la Racovski, se află două sau mai multe telegrame pentru Kamenev“ (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lângă C.C. al P.C.U.S.). — 335.
- 369 Sub presiunea cazacilor albi, trupele sovietice aflate în defensivă la est de Orenburg s-au retras și au ocupat poziții la 7 km de oraș. — 337.
- 370 A. V. Lunacearski, care fusese trimis la Kostroma ca împuternicit al C.E.C. din Rusia, pentru a lua măsuri împotriva dezertorilor, comunică că orașul și gubernia Kostroma se află într-o situație alimentară grea. — 340.
- 371 Este vorba de rebeliunea contrarevoluționară a hatmanului Grigoriev, care a izbucnit la începutul lunii mai 1919 în spatele trupelor sovietice în sudul Ucrainei, în guberniile Ekaterinoslav și Herson. Rebeliunea crea un pericol direct pentru flancul și spatele trupelor sovietice din bazinul Donețului și pentru comunicațiile din spatele frontului ale unităților Armatei a 2-a ucrainene, care se aflau în Crimeea, și totodată îngreua activitatea transportului feroviar în întreaga Ucraină.
- Lenin „acorda o mare importanță înăbușirii cît mai grabnice a rebeliunii; despre acest lucru se vorbește într-o serie de documente publicate în paginile următoare. În perioada dintre

- 11 și 24 mai, trupele ucrainene, printr-un atac combinat dezlănțuit din est, nord și sud, au zdrobit pe rebeli. — 341.
- 372 La 24 aprilie 1919, Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat decretul „Cu privire la organizarea de strămutări în guberniile producătoare de cereale, în regiunea Donului“. Strămutările de țărani și muncitori din guberniile nordice ale R.S.F.S.R. în regiunile din sud ale țării au fost efectuate cu scopul de a ușura situația lor alimentară și de a reface agricultura în ținuturile care avuseseră de suferit de pe urma rebeliunilor albgardiste. — 341.
- 373 N. P. Briuhanov a fost trimis, în calitate de împuternicit al Consiliului Apărării, în Ucraina și în Crimeea pentru a lua — cum se indica în mandat — toate măsurile „pentru intensificarea colectării de către stat a produselor alimentare, pentru organizarea aducerii produselor colectate la locurile de prelucrare, în gări și la debarcadere și pentru asigurarea posibilității și accelerării transportului lor pe căile ferate și pe căile de comunicație fluviale pînă la locurile de destinație“ (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lângă C.C. al P.C.U.S.).
- Pe textul proiectului de mandat, A. D. Sviderski fi scria lui V. I. Lenin: „Colegiul (Comisariatul poporului pentru aprovizionare. — *Nota red.*) roagă să i se încredințeze lui Briuhanov o adeverință în forma prezentată aici. Dacă nu aveți nimic de obiectat, am să pun această chestiune pe ordinea de zi“. Mandatul pentru N. P. Briuhanov, cu completarea făcută de Lenin, a fost aprobat de Consiliul Apărării la 19 mai 1919. — 343.
- 374 Într-o telegramă adresată Comitetului Central al P.C. (b) din Rusia, S. I. Gusev, M. M. Lasevici și K. K. Iurenev, membri ai Consiliului militar-revoluționar al Frontului de est, ridicau obiecții împotriva înlocuirii lui S. S. Kamenev în postul de comandant al Frontului de est prin A. A. Samoilo. În telegramă se arată că șeful de stat-major al Consiliului militar-revoluționar al republicii, F. V. Kosteaev, procedează la schimbări nemotivate în rândurile comandanților din armată, iar S. I. Aralov, membru al acestui consiliu, contrasemnează aceste dispoziții. La 25 mai 1919, S. S. Kamenev a fost numit din nou comandant al Frontului de est. — 345.
- 375 Prezenta telegramă este un răspuns la comunicările lui Stalin, transmise prin fir direct, în legătură cu situația de la Petrograd și cu măsurile necesare pentru întărirea frontului.
- În aceeași zi, la 20 mai 1919, în ședința Consiliului Apărării a fost ascultată comunicarea lui E. M. Skleanski despre întăririle trimise pentru sprijinirea Frontului de la Petrograd. — 345.
- 376 Vezi volumul de față, documentul 524. — 346.

- 377 Lenin a scris această telegramă în urma primirii, în seara zilei de 20 mai 1919, a unei telegrame în care i se aducea la cunoștință că, la întoarcerea lor în Novgorod, președintele Uniunii cooperativelor de producție, A. A. Bulatov, și șeful secției de instructaj, Liubimov, au fost arestați.
- Pe telegrama primită de el, Lenin a făcut următoarea însemnare: „La arhivă, pentru cercetări la fața locului.” Răspuns la 20. V“.
- În legătură cu această chestiune, vezi și documentul 567 din volumul de față. — 347.
- 378 Acest ordin a fost scris de V. I. Lenin în legătură cu următorul fapt. La Direcția treburilor Consiliului Comisarilor Poporului s-au primit declarațiile a doi țărani, F. Romanov (din gubernia Iaroslav) și I. Kalinin (din gubernia Moscova), care se plîngeau împotriva autorităților locale, care pe nedrept — după părerea lor — le rechiziționaseră caii. Declarațiile au fost trimise la o comisie specială care se ocupa cu asemenea chestiuni și de acolo s-au întors la C.C.P. cu următoarea inscripție, care l-a indignat pe Lenin: „Avem și așa mult de lucru, nu ne rămîne timp să ne ocupăm de asemenea fleacuri“. — 347.
- 379 La 22 mai 1919, orașul Riga a fost ocupat de trupele germane ale generalului Goltz și de albgardiștii letoni. — 349.
- 380 Pe dosul telegramei lui V. I. Lenin, M. V. Frunze a scris: „La telegrama dv. din 22 mai vă răspund următoarele: în ce privește cererea dv. în legătură cu Orenburgul, vă comunic că am făcut tot ce mi-au permis mijloacele de care dispuneam. Trebuie să adaug că aceste mijloace erau cu totul insuficiente pentru o sprijinire eficace a Orenburgului și, în același timp, pentru rezolvarea sarcinilor ce ne reveneau în sectorul principal — de la Ufa — al frontului. Dar, în orice caz, ajutor pentru păstrarea de aici înainte a Orenburgului pînă la rezolvarea problemei în sectorul principal s-a dat de ajuns, după cum confirmă și evenimentele din ultimele zile. Consider că potopul de plîngeri primite din Orenburg pe diferite adrese se explică, în mare parte, prin nepriceperea proprie de a folosi în modul cuvenit mijloacele aflate la dispoziția acestui oraș. Pentru întîrzierea cu care v-am răspuns vă rog să mă scuzați. Ea se explică prin faptul că, în momentul primirii telegramei dv., mă aflam pe front. Comandantul grupului de sud, *Frunze*“ („Din istoria războiului civil din U.R.S.S.“, vol. 2, 1961, p. 195). — 350.
- 381 La 26 mai 1919, V. I. Lenin a trimis o nouă telegramă Comitetului militar gubernial Voronej (o copie pentru comitetul gubernial de partid). În ea se spunea: „Raportați-mi imediat cîți comuniști ați trimis pe Frontul de sud. Președintele Consiliului Comisarilor Poporului, *Lenin* (V. I. Lenin. „Corespondență de război“. Moscova, 1957, p. 133). — 351.

- 382 Textul telegramei de la cuvintele „Aveți în vedere“ pînă la „din Ucraina“ a fost scris de Lenin. Prima parte a telegramei este un text dactilografiat. Ea a fost scrisă, pe cit se pare, de G. V. Cicerin, întrucît pe marginea documentului se află următoarea însemnare făcută de Cicerin: „Pentru tov. Lenin. Proiect de telegramă. Cu rugămintea de a-mi răspunde dacă sinteți de acord“. Tot el a scris și ultima frază. — 352.
- 383 Aleksandria și Znamenka erau centre ale rebeliunii contra-revoluționare a lui Grigoriev. În Aleksandria, unde își avea sediul statul-major al lui Grigoriev, trupele sovietice au pătruns în noaptea de 22 mai 1919. — 353.
- 384 În aceeași zi, la 28 mai 1919, pe numele lui C. G. Racovski, președintele Consiliului Comisarilor Poporului al Ucrainei, a fost trimisă, prin fir direct, încă o telegramă, semnată de V. I. Lenin, N. N. Krestinski și L. B. Kamenev; în ea era reprodus textul complet al hotărîrii C.C. al P.C. (b) din Rusia și erau indicate măsurile concrete pentru aplicarea ei (vezi „Culegeri din Lenin“, vol. XXXIV, p. 153). — 355.
- 385 În a doua jumătate a lunii mai 1919, situația pe Frontul de sud s-a înrăutățit brusc. La sfîrșitul lunii mai, în frontul trupelor sovietice s-a produs o breșă, la Millerovo, ceea ce a dus la retragerea unor unități ale Frontului de sud și a permis denikiniștilor să facă joncțiunea cu rebelii cazaci din stanițele de pe cursul superior al Donului. — 359.
- 386 Într-o scrisoare cu titlul „Un tribut dat prejudecăților“, adresată Biroului organizatoric al C.C. al P.C. (b) din Rusia, E. M. Iaroslavski întreba dacă e posibilă rămnerea în partid a persoanelor care participă la ceremonii religioase. — 360.
- 387 Este vorba de planul unor activiști militari ucraineni de a crea un Consiliu militar-revoluționar al Frontului din Donbass, care să fie subordonat Frontului de sud. Acest lucru i-a fost comunicat telegrafic lui Lenin la 31 mai de către împuternicitul de la Harkov al Consiliului Apărării. — 363.
- 388 La 27 mai 1919, Consiliul Comisarilor Poporului a ascultat raportul prezentat de A. I. Sviderski, membru al colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare, cu privire la situația colectărilor de cereale și la planurile pentru campania de aprovizionare pînă la noua recoltă. Consiliul Comisarilor Poporului a hotărît să se publice raportul sub formă de articol și, totodată, să se transmită la radio pentru străinătate un scurt comunicat în acest sens, care să conțină date cifrice. Prezenta dispoziție, dată secretarei, a fost scrisă de V. I. Lenin pe textul informației pregătite pentru radio, în care se sublinia că colectările de cereale, în ciuda condițiilor cu totul nefavorabile (lipsa de mărfuri, deprecierea banilor, cucerirea de către albgardiști a regiunilor mai bogate în

cereale), în 1919 se desfășoară cu mai mult succes decît în anul precedent. — 363.

- 389 În prezenta telegramă este vorba despre situația de pe Frontul de vest și despre conflictul dintre A. I. Okulov, membru al Consiliului militar-revoluționar al Frontului de vest, de o parte, și I. V. Stalin, G. E. Zinoviev și conducerea Armatei a 7-a, de altă parte. În Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lângă C.C. al P.C.U.S. se păstrează bilețelele schimbate în una din ședințe între V. I. Lenin și E. M. Skleanski în legătură cu această chestiune. Lenin îi scria lui Skleanski: „Stalin cere rechemarea lui Okulov, care — spune el — se ține de intrigi și încurcă treaba“. Răspunzîndu-i lui Skleanski, care în bilețelul său făcea o caracterizare favorabilă lui Okulov, Lenin i-a dat următoarea indicație: „Întocmiți, în acest caz, textul unei telegrame (în care să redați întocmai învinuirea pe care Okulov o aduce Armatei a 7-a), și eu am s-o trimit cifrată lui Stalin și Zinoviev, pentru ca conflictul să nu capete amploare, ci, dimpotrivă, să fie aplanat pe o cale justă“. În conformitate cu această dispoziție a fost întocmit proiectul prezentei telegrame, care a fost apoi completat și semnat de Lenin.

În legătură cu rechemarea lui Okulov, vezi și documentul 616 din volumul de față. — 364.

- 390 Această notă, adresată lui G. V. Cicerin, a fost scrisă de Lenin în urma primirii unei scrisori din partea profesorului indian M. Barakatull, care scria despre lupta împotriva imperialismului englez în India și, totodată, își exprima dorința să se publice un articol al său despre bolșevism, „pentru ca inimile musulmanilor să încline spre bolșevism“. — 367.
- 391 *Ultimatumul* despre care se vorbește în această notă a fost prezentat guvernului Angliei de către o delegație a Uniunii sindicatelor din această țară. Muncitorii cereau guvernului să nu se amestece în treburile interne ale Rusiei Sovietice și ale Ungariei Sovietice și amenințau că, în caz contrar, vor declara greva generală. — 367.
- 392 La 6 iunie 1919, Biroul Politic al C.C. al P.C. (b) din Rusia a adoptat hotărîrea de a-l transfera pe S. P. Națarenus în Ucraina și în legătură cu aceasta i s-a trimis lui I. V. Stalin următoarea telegramă: „Petrograd, Smolnii, lui Stalin. Biroul Politic al Comitetului Central, luînd în considerare extrema necesitate de a înfăptui fără întîrziere unitatea de conducere în Ucraina, a hotărît să-l numească pe Națarenus membru al Consiliului militar-revoluționar al Armatei a 14-a, fosta Armată a 2-a a Ucrainei. *Lenin, Krestinski, Kamenev*“ (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lângă C.C. al P.C.U.S.). — 370.

- 393 Este vorba de rezistența ce trebuia opusă finlandezilor, care comiteau încălcări ale graniței sovietice. — 370.
- 394 Telegrama scrisă de E. M. Skleanski lui G. N. Melniceanski la 9 iunie și lui A. G. Beloborodov la 10 iunie 1919 se află publicate în cartea: V. I. Lenin. „Corespondență militară“, Moscova, 1957, p. 148. — 374.
- 395 În timpul acțiunilor ofensive cu caracter decisiv ale Grupului de sud al Frontului de est împotriva trupelor lui Kolceak, într-o serie de regiuni din zona frontului (guberniile Samara și Orenburg, ținutul Ural) au izbucnit răscoale ale cazacilor contrarevoluționari și ale chiaburilor. — 376.
- 396 La 11 iunie 1919, C. G. Racovski comunica Consiliului militar-revoluționar al republicii: „Vă rog presați-l pe Averin (Ekaterinoslav) să intensifice operațiile de mobilizare a muncitorilor“. În legătură cu aceasta, la 12 iunie 1919, E. M. Skleanski l-a rugat pe V. I. Lenin să trimită în numele său o telegramă la Ekaterinoslav.
- În partea de sus a telegramei, Lenin a scris: „Cine este *Averin*? Nu-l cunosc. E suficientă adresa? Cunoaște el cifrul?“. — 378.
- 397 Primind telegrama lui V. I. Lenin, I. V. Stalin a scris pe ea următorul răspuns pentru a fi trimis la Moscova: „Geea ce s-a pierdut n-a fost încă recucerit. Are loc un duel de artilerie grea. Am trimis tot ce am putut pentru operațiile pe uscat. E limpede că zilele acestea nu putem veni la Moscova; ar fi o greșeală. Aminați plenara. Nu obiectăm împotriva publicării unei părți din document...“ (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lângă C.C. al P.C.U.S.).
- Documentul despre care e vorba în această telegramă n-a fost găsit. — 379.
- 398 V. N. Podbelski a fost trimis în gubernia Tambov să inspecteze întreprinderile care lucrau pentru apărarea țării. — 380.
- 399 Trimiterea acestui mesaj i-a fost prilejuită lui Lenin de următoarea telegramă, primită, la 15 iunie 1919, din partea lui M. V. Frunze: „Au trecut 50 de zile de când Uralskul ține piept asediului. E necesar ca el să mai reziste cel puțin două săptămâni. Totuși, cei din garnizoană încep să piardă curajul. Eu socot că ar fi indicat ca dv. personal să le trimiteți o telegramă de salut. Ea ar putea fi trimisă la comandamentul Grupului de sud, care o va transmite prin radio“ (M. V. Frunze. Scrieri alese, vol. I, 1957, p. 205—206).

La 11 iulie 1919, trupele sovietice de sub comanda lui V. I. Ceapaev, rupînd lanțul blocadei dușmane, au făcut joncțiunea cu cele din garnizoana Uralsk. — 383.

- 400 Rebeliunea contrarevoluționară dezlănțuită în noaptea de 13 iunie în fortul Krasnaia Gorka a fost lichidată în noaptea de 15 spre 16 iunie. În ziua de 16 iunie a căzut și fortul Seraia Loșad, care se alăturase răsculaților. Cu câteva ore înainte de înăbușirea rebeliunii, comandamentul sovietic primise știrea că din Libava a pornit în ajutorul rebelilor o escadră engleză compusă din 23 de vase. Dar, cum căile de acces spre Petrograd se aflau sub dominația fermă a flotei sovietice, comandamentul britanic nu s-a încumetat să înceapă operații ample, ci a fost nevoit să limiteze operațiile escadrei sale la unele incursiuni izolate. — 384.
- 401 Este vorba de hotărîrea din 15 iunie 1919 a C.C. al P.C. (b) din Rusia cu privire la cartierul general al armatei. L. D. Troțki, într-o declarație trimisă C.C. al P.C. (b) din Rusia, s-a pronunțat împotriva acestei hotărîri, susținînd că „vede în ea unele toane și pozne“ ș.a.m.d. — 385.
- 402 Aceste propuneri au fost scrise de V. I. Lenin pe o scrisoare a lui S. I. Sirțov, activist al Biroului din regiunea Donului al C.C. al P.C. (b) din Rusia, care comunica că în raporturile dintre organele de partid și de stat cu căzăcimea s-au manifestat unele deficiențe, care au constituit una din cauzele rebeliunii contrarevoluționare din stanițele de pe cursul superior al Donului (vezi adnotarea 343). — 385.
- 403 Este vorba despre răscoala din spatele armatei lui Kolceak. Din partizanii de la Kustanai, care-și croiseră drum pînă la trupele sovietice, a fost format Regimentul comunist, care s-a luptat cu dușmanii revoluției pînă la sfîrșitul războiului civil. — 387.
- 404 Vezi adnotarea 395. — 388.
- 405 La 23 iunie 1919, a fost primită pe numele lui Lenin o telegramă a Comitetului de conducere al transporturilor fluviale, în care se comunica că există mari rezerve de grâu în regiunea rîului Belaia și se arăta că e necesar ca transportul lor să fie grăbit.
- Răspunzînd la întrebarea lui Lenin, A. I. Sviderski comunica că pentru urgentarea colectărilor de cereale în regiunea rîului Belaia și în toată gubernia Ufa a venit acolo, din Samara, M. I. Frumkin, membru al colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare, și că vor fi luate măsuri pentru trimiterea la Belaia a unor ostași din armata de aprovizionare. — 390.
- 406 Această dispoziție, adresată lui A. I. Rikov, președintele Consiliului economic superior, a fost scrisă de V. I. Lenin pe telegrama din 24 iunie 1919 a Consiliului economic gubernial Veatka către Consiliul Apărării, în care îi cerea să dea dispoziție Direcției generale a aprovizionării armatei să acorde

- avansuri pentru comenzile de echipament încredințate atelierelor de confecții militare din Veatka. În telegramă se arăta că, în ciuda repetatelor cereri adresate Direcției generale a aprovizionării armatei, nu s-au primit nici un fel de avansuri, ceea ce va face ca peste câteva zile fabricile să nu mai lucreze, din lipsă de bani pentru achitarea salariilor muncitorilor. — 390.
- 407 Este vorba de depozitele de muniții, armament, alimente și echipament capturate de trupele Frontului de vest cu prilejul ocupării, la 27 iunie 1919, a localității Vidlița și a uzinei de acolo, situată pe țărmul răsăritean al lacului Ladoga — principala bază a contrarevoluționarilor finlandezi care acționau în sectorul Olonețk al Frontului Petrogradului. — 392.
- 408 Este vorba de ofensiva dezlănțuită în direcția Saratov-Penza de către Armata caucaziană a generalului Vranghel, care făcea parte din efectivul trupelor denikiniste. — 392.
- 409 La 28 ianuarie (10 februarie) 1918, la Conferința de pace de la Brest-Litovsk, L. D. Troțki — contrar directivei date de V. I. Lenin de a semna pacea în caz că partea germană va prezenta un ultimatum — a declarat că guvernul sovietic refuză să semneze tratatul de pace în condițiile propuse de Germania, dar încetează războiul și trece la demobilizarea armatei. În aceeași zi, Troțki, fără a înștiința C.C. al P.C. (b) din Rusia și Consiliul Comisarilor Poporului, a trimis la Marele cartier general o telegramă cu conținut provocator, în care dădea indicații ca în noaptea de 29 ianuarie (8 februarie) să se publice ordinul de încetare a stării de război cu Germania și cu aliații ei și de demobilizare a armatei rusești. În această telegramă nu se vorbea de încetarea tratativelor de pace de la Brest și din textul ei se putea trage concluzia că conferința și-a terminat lucrările prin încheierea păcii. În zorii zilei de 29 ianuarie (11 februarie), comandantul suprem, N. V. Krilenko, a dat un ordin prin care, pe baza indicațiilor din telegrama lui Troțki, se aducea la cunoștință că pacea a fost încheiată și se dădea dispoziție să se înceteze operațiile militare pe toate fronturile și să se treacă la demobilizarea armatei. În legătură cu ordinul lui Krilenko a și fost trimisă prezenta telegramă și cea care e publicată îndată după ea. — 398.
- 410 Este vorba de o telegramă din 26 februarie 1918, în care V. A. Antonov-Ovseenko, expunând conținutul tratativelor duse de el cu delegația Sfatului militar restrîns al oastei Donului, comunica că aceasta a pus chestiunea autonomiei pentru ținutul Donului și a dreptului de rezolvare de sine stătătoare a problemei agrare. — 400.

- 411 Acest document, pe cît se pare, a fost pregătit de I. V. Stalin, care în ședința din 22 aprilie 1918 a Consiliului Comisarilor Poporului, cînd s-a examinat problema pericolului ocupării stației Certkovo de către germani și haidamaci, a fost însărcinat „să scrie cuvenitul raport către comisarul poporului pentru problemele militare“. — 401.
- 412 Tratatul de armistițiu dintre R.S.F.S.R. și guvernul ucrainean al hatmanilor a fost semnat la 14 iunie 1918. Potrivit prevederilor acestui tratat, erau suspendate operațiile militare, se stabileau anumite reguli pentru evacuarea cetățenilor celor două părți și erau reluate comunicațiile feroviare și relațiile comerciale. — 402.
- 413 Prezentul document a fost întocmit la Comisariatul poporului pentru aprovizionare. În partea de sus, despărțită de text printr-o linie, se află următoarea însemnare: „Depeșa Comisariatului poporului pentru aprovizionare“. — 403.
- 414 Această telegramă, adresată lui M. S. Kedrov, a fost trimisă în urma primirii de către V. I. Lenin, la 24 iunie 1918, a unei telegrame din partea lui A. D. Metelev, membru al Comitetului executiv gubernial Arhanghelsk, și a lui S. N. Sulimov, membru al comisiei extraordinare pentru descărcări din portul Arhanghelsk, care îi comunicau că în acest oraș a fost declarată starea de război și că se iau măsuri pentru descărcarea și evacuarea lucrurilor de preț din portul Arhanghelsk în interiorul țării. — 405.
- 415 O scrisoare cu conținut analog a fost trimisă de V. I. Lenin la Comisariatul poporului pentru justiție. În legătură cu această chestiune, vezi volumul de față, documentul 182 și adnotarea 117. — 406.
- 416 În hotărîrea Consiliului Comisarilor Poporului despre care e vorba aici au fost trasate măsurile pentru crearea în golfulul Paratsk (gubernia Kazan) a unei baze pentru construcția unei flote de război pe Volga (acest proiect de hotărîre, cu îndreptările lui V. I. Lenin, a fost publicat în „Culegeri din Lenin“, vol. XXI, p. 134).
- O scrisoare cu conținut analog și cu semnătura lui Lenin a fost trimisă la Consiliul economic superior. — 407.
- 417 Prezenta telegramă a fost trimisă în urma propunerii prezentate de ambasadorul Turciei în Germania, Rifaat-pașa, de a semna un protocol pentru reglementarea situației de război din Caucaz. Proiectul de protocol prezentat de Rifaat-pașa prevedea retragerea trupelor turcești pînă la granițele fixate prin tratatul de la Brest, dar textul lui nu cuprindea un paragraf în care să se prevadă că teritoriile care sînt evacuate de turci trec de-a dreptul sub administrația autorităților sovietice.

Temerile exprimate în prezenta telegramă s-au adevărit. La 30 octombrie 1918, guvernul turc a semnat un armistițiu cu țările Antantei, care cuprindea, între altele, un paragraf în care se arăta că Turcia e de acord ca orașul Baku să fie ocupat de puterile Antantei. În noiembrie 1918, turcii, în conformitate cu acest acord, și-au retras trupele din Baku și orașul a fost ocupat de englezi. — 407.

- 418 Lenin se referă la decretul din 13 mai 1918 al C.E.C. din Rusia: „Cu privire la acordarea de împuterniciri extraordinare comisarului poporului pentru aprovizionare în lupta cu burghezia de la sate, care ascunde rezervele de cereale și face speculă cu ele“. — 410.
- 419 Este vorba de „Hotărîrea cu privire la colegiul pentru organizarea și exploatarea stațiunii experimentale pentru extracția radiului“, care a fost adoptată de Consiliul economic superior și publicată la 16 august 1918 în „Izvestiia C.E.C. din Rusia“. — 411.
- 420 În legătură cu Laboratorul de radio de la Nijni Novgorod, vezi și documentul 346 din volumul de față. — 412.
- 421 Prezenta telegramă a fost trimisă în urma primirii de către Lenin a unei telegrame de la Samara, din partea comandantului-șef I. I. Vațetis, care-i făcea cunoscută rugămintea ucrainenilor din gubernia Samara de a forma regimente naționale pentru a fi trimise în Ucraina. — 413.
- 422 Pe cît se pare, e vorba de o radiogramă în legătură cu schimbul de prizonieri de război care a fost trimisă la 4 aprilie 1919 în numele comisarului poporului pentru afacerile externe, G. V. Cicerin, ministrului de externe al Franței, S. Pichon (vezi „Documente cu privire la politica externă a U.R.S.S.“, vol. II, 1958, p. 112—115). — 416.
- 423 Această telegramă a fost trimisă în urma primirii la Consiliul Comisarilor Poporului, pe numele lui Lenin, a unei comunicări din județul Kneaghinin, gubernia Nijni Novgorod, în care se arăta că autoritățile locale recurg la mijloace de constrîngere pentru a-i determina pe țărani să intre în arteluri și în comune.
- Proiectul telegramei a fost întocmit la Comisariatul poporului pentru agricultură.
- La 10 aprilie 1919, în ziarul „Izvestiia C.E.C. din Rusia“ a apărut, sub semnătura lui V. I. Lenin și a lui S. P. Sereda, o scrisoare circulară către toate secțiunile agrare și comitetele executive guberniale, în care se arăta că e inadmisibilă folosirea constrîngerii față de țărani pentru organizarea de comune și de alte unități agricole colective. — 417.
- 424 Acest document, după cît se pare, a fost pregătit la Comisariatul poporului pentru ocrotirea sănătății, întrucît el e scris

- pe un formular cu antetul acestui comisariat și e semnat și de comisarul respectiv, N. A. Semașko. — 417.
- 425 Această telegramă a fost trimisă în urma primirii, la 19 aprilie 1919, a unei reclamații din partea învățătorului M. S. Burikin. În aceeași zi s-a trimis pe numele lui Burikin o telegramă semnată de V. I. Lenin, în care i se făcea cunoscut că s-a dat dispoziție să se întreprindă cercetări. — 418.
- 426 *Tancev V. I.* — militant al mișcării democrat-revoluționare ruse, om de știință. La 25 mai 1919, Consiliul Comisarilor Poporului, examinând chestiunea acordării unui ajutor material lui Tancev, a stabilit:
- „a) Să se acorde un ajutor social în sumă de două mii de ruble lunar cetățeanului V. I. Tancev, inapt de muncă, în vîrstă de 78 de ani, care vreme îndelungată a desfășurat activitate științifică și care, după mărturia lui Karl Marx, s-a dovedit a fi «un prieten devotat al poporului muncitor».
- b) Să însărcineze pe tov. Lenin să semneze permisul de liberă trecere“. — 419.
- 427 Vezi scrisoarea lui K. Marx către M. M. Kovalevski din 9 ianuarie 1877 (K. Marx și F. Engels. Opere, vol. 34, Dietz Verlag, Berlin 1966, p. 238). — 419.
- 428 La începutul lunii mai 1919, la Petrograd, dat fiind că apăruse pericolul unei ofensive a trupelor contrarevoluționare finlandeze, s-a desfășurat o acțiune de mobilizare a oamenilor muncii în vederea apărării orașului. Totuși, unii conducători din Petrograd, printre care și G. E. Zinoviev, președintele Comitetului Apărării înființat în acest oraș, subapreciau forțele și posibilitățile apărătorilor Petrogradului. Lăsîndu-se cuprinși de panică, unii dintre ei, fără consimțămîntul Consiliului Apărării, au hotărît să evacueze cîteva uzine din oraș și din împrejurimile lui și au făcut pregătiri pentru scufundarea flotei din Marea Baltică. La Petrograd a început mobilizarea generală a muncitorilor, ceea ce a dus la o slăbire a activității în uzine și fabrici de mare importanță strategică. În legătură cu aceasta, V. I. Lenin, în numele Consiliului Apărării, a trimis prezenta telegramă. În proiectul de telegramă figurează vizele lui L. B. Krasin și A. I. Rîkov. — 420.
- 429 Consiliul Apărării a luat sub controlul lui direct organizarea apărării Petrogradului. La 17 mai 1919, el a adoptat hotărîrea de a nu declara și efectua evacuarea orașului și a regiunii Petrograd, ci de a crea o comisie specială, căreia să-i acorde dreptul de a decide ce bunuri trebuie evacuate și în ce ordine. — 421.
- 430 La începutul lunii mai 1919, ca urmare a înrăutățirii situației trupelor sovietice de pe Frontul de sud, Comitetul Central al P.C. (b) din Rusia a hotărît să procedeze la mobilizarea în Ucraina a cel puțin 20 000 de muncitori pentru întărirea

armatelor Frontului de sud. În directiva C.C. din 9 mai 1919 se arată: „Comitetul Central consideră cifra de 20 000 drept minimă, iar termenul de două săptămâni drept maxim pentru salvarea situației noastre pe Frontul de sud. Operația aceasta trebuie făcută cu toată energia. Informați-ne imediat, telegrafic, asupra măsurilor adoptate; la fiecare trei zile comunicați telegrafic Comitetului Central ce rezultate ați obținut“.

La 16 mai 1919, Direcția generală a cărbunelui din Harkov i se adresa lui V. I. Lenin cu rugămintea de a scuti de mobilizare pe toți muncitorii minieri. Drept răspuns, Lenin a trimis în aceeași zi prezenta telegramă. — 421.

- 431 Acest mesaj al lui V. I. Lenin și M. I. Kalinin este un răspuns la mesajul adresat la 7 aprilie 1919 de Amanulla-han, regele Afganistanului, care notifica încoronarea și urcarea sa pe tron. Amanulla-han scria că, întrucît guvernul sovietic și-a asumat „sarcina onorabilă și nobilă de a se îngriji de pacea și fericirea oamenilor“ și a proclamat „principiul libertății și al egalității în drepturi a țărilor și popoarelor din întreaga lume“, el „e fericit de a adresa, pentru prima oară, în numele poporului afgan, care năzuiește spre progres,... prezentul mesaj de prietenie al Afganistanului liber și independent“. Mesajul lui Amanulla-han, împreună cu o scrisoare a lui Mahmud Tarzi, ministrul de externe al Afganistanului, a fost trimis pe adresa comisarului poporului pentru afacerile externe al U.R.S.S. Mahmud Tarzi scria că, trimițînd mesajul regelui, „al cărui nobil scop este să pună bazele prieteniei și să stabilească relații prietenești“, el roagă pe comisarul poporului pentru afacerile externe să-și dea sprijinul său „pentru întărirea și dezvoltarea relațiilor de prietenie dintre cele două mari state — Rusia și Afganistan“ („Documente cu privire la politica externă a U.R.S.S.“, vol. II, 1958, p. 175).

În Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lângă C.C. al P.C.U.S. se păstrează două copii ale mesajului adresat lui Amanulla-han. Una din ele, care este, probabil, o copie a variantei inițiale a mesajului, e semnată doar de Lenin. Cealaltă — copia radiogramei cu textul mesajului, care a fost trimisă Comisariatului pentru afacerile externe al Republicii Turkestan pentru a fi expediată în Afganistan — poartă semnăturile lui V.I. Lenin și M.I. Kalinin; în această copie, după textul mesajului se află un post scriptum cu următorul cuprins: „O copie a acestui text să fie trimisă lui Bravin (N. Z. Bravin — împuternicitul Comisariatului poporului pentru afacerile externe al R.S.F.S.R. în Turkestan. — *Nota red.*). Scrisoarea originală va fi trimisă în viitorul cel mai apropiat. Președintele C.C.P., Lenin“. — 422.

INDICE DE NUME*

A

Akselrod, T. L. (1888—1938) — membru de partid din 1917. În martie 1917, V. I. Lenin a predat, prin el, „Scrisoarea de rămas bun către muncitorii elvețieni“ (vezi V. I. Lenin, Opere complete, vol. 31, p. 86—95; vol. 49, p. 472**).

Din octombrie 1917 pînă în iulie 1918 a condus biroul de presă de pe lîngă Consiliul Comisarilor Poporului, iar în anii 1920—1921 secția de presă a Cominternului. Ulterior a lucrat în domeniul editorial. — 70.

Aleksandrovici, V. A. (1884—1918) — eser de stînga.

După Revoluția din Octombrie, cînd eserii de stînga au intrat în guvernul sovietic, a fost numit vicepreședinte al Comisiei extraordinare din Rusia. În iulie 1918 a participat îndeaproape la rebeliunea eserilor de stînga; a fost arestat și condamnat la moarte prin împușcare (vezi și vol. 49, p. 589). — 405.

Alekseev, M. V. (1857—1918) — general în armata țaristă, monarhist și contrarevoluționar inveterat. În perioada războiului civil s-a aflat în fruntea „armatei de voluntari“ albgardiste, organizată în Caucazul de nord (vezi și vol. 34, p. 551). — 47, 137.

Altfather, V. M. (1883—1919) — contraamiral. După Revoluția din Octombrie a trecut de partea Puterii sovietice. În timpul tratativelor de pace de la Brest a fost expert al delegației sovietice în probleme navale. În februarie 1918 a fost numit subșef al statului-major al marinei, în aprilie — membru al colegiului Comisariatului poporului pentru problemele maritime, în octombrie

* Avînd în vedere marelui număr de nume menționate în volumul de față, la persoanele pentru care în indicele din volumele precedente s-au dat informații amănunțite, aici, de regulă, sînt prezentate doar datele în legătură cu anii 1917—1918. Referitor la persoanele care sînt menționate pentru prima oară în acest volum se dau informații mai amănunțite. Despre unele persoane nu s-au putut afla nici un fel de date.

** Aici și mai departe au fost puse în paranteze trimiterile la volumele precedente ale prezentei ediții în ale căror indice de nume se pot găsi date mai amănunțite despre persoana respectivă.

— membru al Consiliului militar-revoluționar și comandant al forțelor navale ale republicii. — 69, 185.

Amanulla-han (n. 1892) — emir afgan în anii 1919—1926 și padișah în 1926—1929. — 422.

Andreeva, M. F. (1868—1953) — membră de partid din 1904; cunoscută artistă rusă, militantă pe tărîm social; soția lui A. M. Gorki.

După Revoluția din Octombrie a participat activ la viața socială a țării. În anii 1931—1948 a fost directoare a Casei oamenilor de știință din Moscova (vezi și vol. 48, p. 439). — 52, 291.

Andronnikov, V. N. (1885—1942) — membru de partid din 1905. În perioada Revoluției din Octombrie a fost președinte al Sovietului districtual Ekaterinburg și membru al Comitetului regional Ural al Sovietului de deputați ai muncitorilor și soldaților. La începutul anului 1918 a fost președinte al Consiliului Comisarilor din ținutul Ural. Din martie 1918 pînă în februarie 1919 a deținut funcția de comisar pentru aprovizionare. În anii următori a deținut funcții de conducere pe linie de partid, în aparatul de stat și în economie. — 73.

Anisimov, N. A. (1892—1920) — membru de partid din 1913. După revoluția din februarie 1917 a fost președinte al Sovietului de deputați ai muncitorilor din Grozni. În perioada războiului civil a făcut parte din consiliul militar al circumscripției militare Caucazul de nord, a fost comisar politic-militar al raionului Breansk, membru al Consiliului militar-revoluționar al Armatelor a 11-a, a 12-a și a 9-a și al Frontului caspic-caucazian. — 151, 153.

Antonov-Ovseenko, V. A. (1883—1938) — membru al partidului bolșevic din mai 1917.

La cel de-al II-lea Congres general al Sovietelor din Rusia a fost ales în Consiliul Comisarilor Poporului ca membru al Comitetului pentru problemele militare și maritime. La sfîșitul anului 1917 și începutul anului 1918 a comandat trupele sovietice care luptau împotriva kalediniștilor și a Radei centrale. Din martie pînă în mai 1918 a fost comandant al trupelor sovietice din sudul Rusiei; din ianuarie pînă în iunie 1919 — comandant al Frontului ucrainean (vezi și vol. 35, p. 528—529). — 13, 19, 23, 24, 31, 33, 35, 36, 37, 42, 43, 44, 47, 49, 54, 71, 307, 311, 316, 329, 334, 356, 396, 399, 400.

Antonov — vezi Antonov-Ovseenko, V. A.

Antropov. — 30.

Aralov, S. I. (n. 1880) — a intrat în mișcarea social-democrată în 1902. A participat la revoluțiile din anii 1905—1907. După revoluția din februarie 1917 a deținut posturi de răspundere în armată. În anii 1918—1920 a fost șeful secției operative a distric-

tului militar Moscova, apoi al Comisariatului poporului pentru problemele militare și maritime, a făcut parte din Consiliul militar-revoluționar al republicii. În 1921 a intrat în diplomatie. În 1927 a lucrat în Consiliul economic superior al U.R.S.S. Din 1938 pînă în 1941 a fost subdirector, apoi director al Muzeului de literatură al statului. — 179, 310, 345.

Armand, F. A. (1896—1936) — fiul Inesei Armand, militantă de seamă a mișcării muncitorești ruse și internaționale. În perioada războiului civil el a fost pilot-observator, apoi a lucrat în organizațiile sportive din Moscova. — 327.

*Artem (Sergheev, F. A.)** (1883—1921) — membru de partid din 1901.

După Revoluția din Octombrie a fost președinte al Consiliului Comisarilor Poporului al Republicii sovietice Doneț-Krivoirog, membru al C.C. al P.C. (b) din Ucraina. În 1919 a făcut parte din Consiliul Comisarilor Poporului al Ucrainei. La Congresul al VII-lea al partidului a fost ales membru, iar la Congresul al VIII-lea — membru supleant al Comitetului Central (vezi și vol. 35, p. 529). — 35, 54, 335, 362.

Asarh (Azarh), I. H. (m. 1918) — ofițer din vechea armată, care după Revoluția din Octombrie a trecut de partea Puterii sovietice. Comandant al unui regiment de infanterie al Armatei Roșii, iar după aceea al unei brigăzi speciale. A participat activ la formarea unor unități ale Armatei Roșii. — 129.

Avanesov, V. A. (1884—1930) — membru de partid din 1903.

În anii 1917—1919 a fost secretar și membru al Prezidiului C.E.C. din Rusia. În 1919 și la începutul anului 1920 a fost membru al colegiului Controlului de stat (vezi și vol. 37, p. 673). — 292, 347.

Averin, V. K. (1885—1945) — membru de partid din 1904. A participat la revoluția din 1905—1907. În februarie 1917 a intrat în Comitetul din Ekaterinoslav al P.M.S.D. (b) din Rusia. A fost membru al guvernului provizoriu muncitoresc-țărănesc al Ucrainei sovietice și al C.E.C. din Ucraina, membru al Consiliului militar-revoluționar al Armatei a II-a. Ulterior a lucrat în aparatul de stat și în economie. A fost membru al C.C. al P.C. (b) din Ucraina și membru al C.E.C. al U.R.S.S. — 378.

Azancevskaia, S. V. (1874—1951) — participantă la mișcarea revoluționară, a fost membră a partidului eserilor, apoi a partidului eserilor de stînga. Începînd din 1918 a deținut diferite funcții în aparatul de stat. Mai tîrziu a lucrat ca statisticiană. — 254.

* În paranteză, cu litere cursive, sînt scrise adevăratele nume de familie.

B

Badaev, A. E. (1883—1951) — membru de partid din 1904.

După Revoluția din Octombrie a deținut funcții de conducere pe linie de partid, în aparatul de stat și în economie; în 1919 a fost comisar pentru aprovizionare al Comunei de muncă din Petrograd (vezi și vol. 23, p. 559). — 319, 328.

Bagaev, I. I. — 199.

Bah. — 90.

Bahvalov, V. — președintele Sovietului din satul Afanasiev, județul Cerepoveț. — 295.

Bajanov, V. M. (1889—1939) — inginer miner, membru de partid din 1910.

După Revoluția din Octombrie — administrator al minelor și uzinelor naționalizate din bazinul Donețului, membru al colegiului Consiliului minier al C.E.S. În 1918 a fost numit președinte al colegiului Direcției generale a cărbunelui. În 1922 — director al Trustului carbonifer din bazinul Kuznețk. În 1925 — membru al prezidiului Comitetului de Stat al planificării al R.S.F.S.R. În anii următori a deținut diferite funcții de răspundere în industria carboniferă. — 421.

Balabanova, A. I. (n. 1878) — social-democrată; după Congresul al II-lea al P.M.S.D.R. — menșevică. Ulterior a participat îndeaproape la activitatea Partidului socialist italian; în anii primului război mondial a aderat la Uniunea zimmerwaldienilor. În 1917 a intrat în partidul bolșevic. A participat, cu drept de vot consultativ, la primul Congres al Internaționalei Comuniste (vezi și vol. 21, p. 607). — 208.

Balonov, M. M. (1877—1945) — medic, din 1913 doctor în științe medicale. După Revoluția Socialistă din Octombrie a lucrat în secția medico-sanitară a Comitetului militar-revoluționar de pe lângă Sovietul din Petrograd. Ulterior — medic la dispensarul uzinei „Vulkan“ din Leningrad. Membru de partid din 1939. — 41.

Bank (Libavski), S. A. (1894—1938) — membru de partid din 1917.

În 1918 — secretar și membru al prezidiului Comitetului executiv județean Vișnii Volociok; din iunie până în decembrie 1918 — președinte al Consiliului economic județean. Ulterior a deținut diferite funcții de răspundere pe linie de partid și de stat. — 244.

Baranov. — 270.

Barbusse, Henri (1873—1935) — scriitor francez de seamă și militant pe țărîm obștească. A luat atitudine împotriva militaris-

mului și a războiului imperialist. Prieten al statului sovietic, a participat activ la mișcarea împotriva intervenției antisovietice a Antantei. Din 1923 — membru al Partidului Comunist Francez. — 174.

Baskakov, G. N. — în 1918 a fost președinte al comitetului sărăcimii din plasa Pervitinsk, județul Tver. În ianuarie 1920 a intrat în P.C. (b) din Rusia, dar încă din luna noiembrie a aceluiași an a fost exclus pentru luare de mită și tănuire a dezertorilor. — 243.

Basok — vezi Melenevski, M. I.

Beloborodov, A. G. (1891—1938) — membru de partid din 1907. A dus muncă de partid în Ural. După revoluția din februarie 1917 a fost membru al Comitetului regional Ural al P.M.S.D. (b) din Rusia.

Din 1918 a deținut diferite funcții în aparatul de stat și în armată. La Congresul al VIII-lea al P.C. (b) din Rusia a fost ales membru al Comitetului Central. — 315, 334, 339, 341, 343, 347, 374.

Bernstein, Eduard (1850—1932) — lider al aripii ultraoportuniste a social-democrației germane și al Internaționalei a II-a, teoretician al revizionismului și reformismului (vezi și vol. 37, p. 674). — 198.

Berzin (Berzin-Ziemelis), I. A. (1881—1941) — membru de partid din 1902.

În 1918 a condus o misiune sovietică în Elveția. În 1919 a fost comisar al poporului pentru învățămînt în Letonia Sovietică (vezi și vol. 26, p. 505—506). — 94, 109, 144, 161, 174, 197, 202, 207—209, 215—216, 217—218, 280.

Berzin, P. I. (1888—1939) — membru de partid din 1905. În noiembrie 1917 a comandat trupele Grupului din nord pentru lichidarea complotului contrarevoluționar de la Cartierul general al armatei din Moghilev. În iunie 1918 a fost numit comandant al Frontului Uralul de nord-Siberia, apoi al Armatelor a 3-a și a 9-a ale Frontului de sud. În anii 1919—1920 a fost membru al Consiliului militar-revoluționar al Fronturilor de vest, de sud și de sud-vest. În anii care au urmat a avut posturi de răspundere în armată și în economie. — 220.

Birșert. — 106, 107.

Blagonravov, G. I. (1895—1937) — membru de partid din martie 1917. După Revoluția din Octombrie — comisar al fortăreței Petropavlovskaja. În 1918 — membru al Consiliului militar-revoluționar al Frontului de est. Din octombrie 1918 pînă în 1931 a lucrat în organele Cekăi, G.P.U., O.G.P.U., apoi a fost adjunct al comisarului poporului pentru căile de comunicație și a ocupat și alte posturi de conducere. — 20, 125.

Blohin, K. N. — comandant al Armatei a 2-a a Frontului de est de la 18 iunie pînă la 3 iulie 1918. — 142.

Bobrov, A. N. (1886—1938) — membru de partid din 1905. A participat la revoluția din 1905—1907. În anii 1918—1920 a fost imputernicit al Comisariatului poporului pentru aprovizionare, apoi a lucrat la Comisariatul poporului pentru afacerile interne și la Inspectia muncitorească-țărănească. În anii următori a lucrat în aparatul de stat. — 106, 152.

Bodrov, F. I. (1867—1948) — muncitor, membru de partid din 1894. A făcut parte dintr-un cerc social-democrat condus de V. I. Lenin.

Din aprilie 1918 pînă în mai 1919 — intendent la școala de silvicultură a copiilor tuberculoși din Moscova; în 1919—1921 a fost inspector al difuzării presei în Armata Roșie; ulterior a lucrat la secția raională de învățămînt politic din Veneva; a fost membru al prezidiului Comitetului județean din Veneva al P.C. (b) din Rusia. — 299, 330.

Bogdanov, I. V. (n. 1885) — în 1905 a fost pus sub observație specială din partea poliției pentru că răspundea proclamații politice în satul Sincavka din județul Novohopersk. În 1918 — lucrător la casa de asigurări a șomerilor din Borisoglebsk. — 234.

Bogdanov, V. I. (n. 1902) — funcționar al Comisariatului agriculturii la Borisoglebsk. — 234.

Bogdatian, M. S. — în 1919 a fost președinte al Comisiei extraordinare din Ucraina pentru aprovizionarea armatei și membru al Consiliului apărării muncitorești-țărănești din Ucraina (vezi și vol. 42, p. 534). — 421.

Bogoiavlenski, L. N. — inginer chimist, șeful secției metale radioactive din Consiliul economic superior; în 1918 a condus uzina de radiu din orașul Berezneaki. — 411.

Bogolepov, D. P. (1885—1941) — membru de partid din 1907.

După Revoluția din Octombrie a fost membru al colegiului Comisariatului poporului pentru finanțe (1918). Ulterior a lucrat în finanțe și în învățămînt. — 62, 64.

Boițov, V. I. (1892—1944) — membru de partid din 1918. După proclamarea Puterii sovietice la Baku în noiembrie 1917 a participat la lupta împotriva contrarevoluției. La jumătatea lunii aprilie 1918 a făcut parte din delegația de marinari din flota militară care au venit să vorbească cu Lenin; apoi a fost comisar la stația de radioemisiune din Baku. După căderea comunei din Baku a luat parte la lupta armată pentru instaurarea Puterii sovietice în Azerbaidjan. Ulterior a deținut o serie de funcții de răspundere. — 71.

Boldirev, M. F. (1894—1939) — membru de partid din martie 1917. După Revoluția din Octombrie — președinte al comitetului

executiv județean Zadonsk (gubernia Voronej); din 1919 a ocupat posturi de conducere în aparatul de stat. Din 1932 pînă în 1936 a fost șeful secției pentru ocrotirea sănătății din regiunea Moscova, iar după aceea comisar al poporului pentru ocrotirea sănătății al U.R.S.S. — 164.

Bonci-Bruevici, M. D. (1870—1956) — unul dintre primii specialiști militari de seamă care au trecut de partea Puterii sovietice. A fost șeful statului-major al comandantului suprem, conducător militar al Consiliului militar superior, șef al statului-major de campanie al Consiliului militar-revoluționar al republicii (vezi și vol. 45, p. 655). — 55, 151, 156, 399.

Bonci-Bruevici, V. D. (1873—1955) — membru de partid din 1895. A participat activ la insurecția din Octombrie la Petrograd, a fost comandant al raionului Smolnii-Tavriceski, președinte al comisiei pentru lupta împotriva devastărilor, banditismului și contrarevoluției. În anii 1917—1920 a fost director al treburilor Consiliului Comisarilor Poporului (vezi și vol. 7, p. 537—538; vol. 45, p. 655—656). — 20, 29, 83, 178, 193, 201, 236.

Bonci-Bruevici, V. M. — vezi Velicikina, V. M.

Borchardt, Julian (1868—1932) — social-democrat german, economist și publicist (vezi și vol. 30, p. 493). — 109.

Borzov, V. A. (n. 1894) — membru de partid din mai 1917; în 1919 era muncitor la fabrica de textile din Iuja (gubernia Vladimir). — 287.

Boș, E. B. (1879—1925) — membră de partid din 1901.

După Revoluția din Octombrie a făcut parte din primul guvern sovietic al Ucrainei. În anii 1918—1922 a activat în aparatul de partid, militar și de stat la Penza și Astrahan, în Transcauzia, Bielorussia și Ucraina. A fost împotriva încheierii păcii de la Brest-Litovsk (vezi și vol. 27, p. 576; vol. 49, p. 593). — 47, 154, 159, 160, 177, 260, 360.

Briuhanov, N. P. (1878—1942) — membru de partid din 1902.

După Revoluția din Octombrie a fost membru al colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare, apoi adjunct de comisar, iar din 1921 comisar al poporului pentru aprovizionare (vezi și vol. 38, p. 497; vol. 44, p. 625). — 62, 114, 132, 150, 223, 235, 277, 287, 343.

Briusov, V. I. (1873—1924) — cunoscut poet rus.

A salutat Revoluția din Octombrie și a îndemnat intelectualitatea burgheză să colaboreze activ cu Puterea sovietică. În 1919 a intrat în partid; a fost șeful secției bibliotecii din Comisariatul poporului pentru învățămînt (vezi și vol. 14, p. 529). — 255.

Bronski, M. G. (1882—1941) — membru al S.D.R.P. și L. din 1902, apoi bolșevic.

După Revoluția din Octombrie a fost adjunct al comisarului poporului pentru comerț și industrie (vezi și vol. 30, p. 494). — 78.

Bubnov, A. S. (1883—1940) — membru de partid din 1903.

În martie 1918 a intrat în guvernul sovietic al Ucrainei și în C.C. al P.C. (b) din Ucraina. În 1919 a făcut parte din Consiliul militar-revoluționar al Frontului ucrainean și din acela al Armatei a 14-a. La Congresul al VIII-lea al partidului a făcut parte din „opoziția militară“, care se pronunța împotriva centralizării și a disciplinei severe în armată, contesta necesitatea de a-i folosi pe vechii specialiști militari (vezi și vol. 36, p. 655). — 355, 356, 371, 378.

Buharin, N. I. (1888—1938) — membru de partid din 1906.

După Revoluția din Octombrie a fost redactor al ziarului „Pravda“, membru al Biroului Politic al C.C., membru al Comitetului Executiv al Internaționalei Comuniste. În 1918 s-a aflat în fruntea grupului antipartinic al „comuniștilor de stînga“ (vezi și vol. 34, p. 554—555). — 16, 92, 93, 240, 248, 317.

Bulatov, A. A. (n. 1877) — în 1916 era președinte al consiliului de administrație al Casei de credit mărunț din gubernia Novgorod. Din martie pînă în noiembrie 1917 — comisar al guvernului provizoriu burhez în gubernia Novgorod; în 1919 — președinte al Uniunii cooperativelor din gubernia Novgorod. — 346.

Bulatov, D. A. (1889—1941) — membru de partid din 1912. În anii 1918—1920 a fost vicepreședinte al comitetului executiv gubernial Tver, comisar gubernial pentru aprovizionare, iar după aceea președinte al comitetului executiv gubernial. Din 1920 a deținut funcții de răspundere pe linie de partid și în aparatul de stat. — 243.

Bullitt, William Christian (n. 1891) — ziarist și diplomat reacționar american, unul dintre promotorii activi ai politicii antisovietice. În 1919 a fost trimis de Wilson și de Lloyd George în Rusia Sovietică cu o misiune specială (vezi și vol. 39, p. 560—561). — 332.

Burikin, M. S. — învățător în satul Spas-Demenska, județul Mosalsk, gubernia Kaluga. — 418.

Burov, M. N. (1889—1955) — membru de partid din 1907. În decembrie 1917 a fost numit președinte al prezidiului Comitetului militar-revoluționar din Orel, apoi membru al comitetului executiv al Sovietelor de deputați ai muncitorilor și soldaților din acest oraș și președinte al comisiei extraordinare guberniale din Orel. Ulterior a deținut posturi de conducere în aparatul de stat și în domeniul economic. — 160.

C

Cernișev. — 302.

Cicerin, G. V. (1872—1936) — membru al P.M.S.D.R. din 1905; în perioada reacțiunii a fost adept al menșevismului; în anii primului război mondial s-a situat pe poziții internaționaliste; în 1918 a intrat în P.C. (b) din Rusia.

Din 1918 pînă în 1930 a fost comisar al poporului pentru afacerile externe (vezi și vol. 37, p. 676—677). — 39, 44, 50, 67, 75, 80, 84, 85, 93, 118, 170, 171, 202, 203, 205, 228, 247, 272, 274, 330, 363, 367, 370, 387.

Ciugurin, I. D. (1883—1947) — muncitor din Petrograd. Membru de partid din 1902. În 1917 — secretar al comitetului de partid din raionul Viborg. În 1918, din însărcinarea lui V. I. Lenin, a organizat primul detașament de aprovizionare al muncitorilor din Viborg, apoi a condus secția politică a Armatei a 5-a. În 1919 a fost membru al prezidiului și secretar responsabil al Cekăi. Începînd din 1921 a lucrat în sectorul economic. — 137, 192.

Ciușinov. — 304.

Clemenceau, Georges Benjamin (1841—1929) — om de stat și fruntaș politic francez. Din noiembrie 1917 s-a aflat în fruntea guvernului francez. A fost unul dintre organizatorii și inspiratorii blocadei și ai intervenției armate împotriva Rusiei Sovietice (vezi și vol. 40, p. 445—446). — 331, 332.

D

Danilov. — 282.

Danișevski, K. H. (1884—1941) — membru de partid din 1900.

După Revoluția din Octombrie a fost membru al Consiliului militar-revoluționar al republicii și al Consiliului militar-revoluționar al Frontului de est, președinte al Tribunalului militar-revoluționar al republicii. La Congresul al VIII-lea al P.C. (b) din Rusia a fost ales membru supleant al Comitetului Central (vezi și vol. 20, p. 542—543). — 142, 153, 410.

Dauge, P. G. (1869—1946) — a participat la mișcarea revoluționară începînd de la sfîrșitul deceniului al 9-lea al secolului trecut; după Congresul al II-lea al P.M.S.D.R. a aderat la bolșevici.

După Revoluția din Octombrie a fost comisar al poporului pentru învățămînt în Letonia, apoi membru al colegiului Comisariatului poporului pentru ocrotirea sănătății al R.S.F.S.R. (vezi și vol. 18, p. 463). — 220.

Debs, Eugene Victor (1855—1926) — militant de seamă al mișcării muncitorești din S.U.A., unul dintre organizatorii Partidului social-democrat, care a devenit nucleul principal al Partidului

socialist, înființat în anii 1900—1901. A condus aripa stângă a acestui partid (vezi și vol. 22, p. 570—571). — 249.

Denikin, A. I. (1872—1947) — general al armatei țariste; în perioada intervenției militare străine și a războiului civil (1918—1920) a fost comandant-șef al forțelor armate ale albgardiștilor din sudul Rusiei. După ce trupele de sub comanda lui au fost înfrinte de trupele sovietice (martie 1920), a emigrat. — 311, 312, 317, 332, 392.

Dibenko, P. E. (1889—1938) — membru de partid din 1912.

La cel de-al II-lea Congres general al Sovietelor din Rusia a fost ales în Consiliul Comisarilor Poporului ca membru al Comitetului pentru problemele militare și navale. Din octombrie 1918 și pînă la sfîrșitul războiului civil a comandat unități și formații ale Armatei Roșii pe Frontul de sud, pe Frontul ucrainean etc. (vezi și vol. 35, p. 533). — 212, 307, 320, 367.

Direnkov, N. I. — inginer, cu începere din martie 1918 a fost director al treburilor Consiliului economic din Rîbinsk. Comitetul executiv al Sovietului din acest oraș i-a încredințat sarcina de a elabora un plan pentru refacerea și dezvoltarea industriei locale. — 63.

Dobrovolski, V. I. — cadet, autor al broșurii „De ce sînt eu adept al partidului «Narodnaia svoboda»“, apărută în 1917. — 277.

Dumas, Charles (n. 1883) — ziarist și publicist, membru al Partidului socialist din Franța, deputat. În anii primului război mondial s-a situat pe poziții social-șoviniste. — 22.

Dunenko, B. M. (1888—1920) — membru de partid din 1919. În 1917 a intrat în Garda roșie, apoi în Armata Roșie. A fost inițiatorul înființării unui detașament de cavalerie, format din răsculații din raionul Salsk și din alte raioane. Din septembrie 1919 a fost comandant al Corpului de cavalerie al Frontului de sud-est și al celui caucazian. — 296.

Dutov, A. I. (1864—1921) — colonel în armata țaristă, ataman al oastei cazacilor din Orenburg; în anii 1917—1919 a fost unul dintre conducătorii contrarevoluției căzăcești (vezi și vol. 35, p. 533—534). — 13.

Dvorečki. — 238.

Dzerjinski, F. E. (1877—1926) — membru de partid din 1895.

După Revoluția din Octombrie — președinte al Comisiei extraordinare din Rusia pentru lupta împotriva contrarevoluției, sabotajului și speculei (Ceka). Membru al C.C. al P.C. (b) din Rusia (vezi și vol. 35, p. 534). 18, 52, 121, 241, 264, 272, 307, 317, 368, 374.

E

Ebert, Friedrich (1871—1925) — unul dintre liderii aripii de dreapta ai social-democrației germane. În timpul primului război mondial a condus aripa social-șovină a social-democrației, a fost unul dintre principalii ei colaboratori cu guvernul kaiserului. La începutul revoluției din noiembrie 1918 din Germania s-a aflat în fruntea așa-zisului Consiliu al Împuterniciților poporului, care camufla de fapt puterea burgheziei. În februarie 1919 a devenit președinte al Germaniei (vezi și vol. 37, p. 678—679). — 200.

Efimova, E. A. — 294.

Efremov, D. I. (Șteiman, M. E.) (1881—1925) — membru de partid din 1902. A desfășurat activitate de partid la Petersburg. Din mai pînă în septembrie 1918 a fost secretar al Comitetului de partid din Moscova, iar din septembrie pînă în octombrie 1919 — membru al Consiliului militar-revoluționar al Armatei a 10-a. După aceea a fost director al căii ferate Ekaterinskaia și comisar la calea ferată din Doneț. În 1921 a fost numit președinte al Consiliului de administrație al asigurărilor sociale din U.R.S.S. — 358, 371, 379.

Eliava, Ș. Z. (1883—1937) — membru de partid din 1904. În decembrie 1917 — președinte al prezidiului Sovietului de deputați ai muncitorilor și soldaților din Vologda. Din aprilie 1918 — vicepreședinte al comitetului executiv unificat al guberniei Vologda, din noiembrie 1918 — membru al colegiului Comisariatului poporului pentru industrie și comerț. În 1919 — membru al Consiliilor militar-revoluționare ale Fronturilor de est și din Turkestan. După aceea a deținut funcții de răspundere pe linie de stat: comisar al poporului pentru problemele militare și maritime în Gruzia, apoi în Transcaucazia, președinte al Consiliului Comisarilor Poporului în Republica Sovietică Federativă Socialistă Transcaucaziană. — 145, 153, 383.

Eliovici — membru al Consiliului militar și comisar al statului-major al Armatei Roșii în Astrahan; împuternicit al Consiliului Comisarilor Poporului din Baku în Astrahan în 1918. — 138.

Emelianov, N. A. (1871—1958) — muncitor, membru de partid din 1904. A participat activ la revoluția din 1905—1907 și la revoluția din februarie 1917. În iulie-august 1917 l-a ascuns la Razliv pe V. I. Lenin, care era urmărit de agenții guvernului provizoriu. A participat la asaltul Palatului de iarnă. După Revoluția din Octombrie a deținut funcții de răspundere. În 1918 a fost comisar militar, iar în 1919 președinte al comitetului executiv al Sovietului din Sestroretk. — 106, 292, 321.

Engels, Friedrich (1820—1895). — 248.

F

Falkovski. — 47.

Fedorov, G. F. (1891—1936) — a intrat în partid în 1907. În 1917 a fost membru al comitetului executiv al Sovietului din Petrograd. În zilele lui Octombrie a făcut parte din Comitetul militar-revoluționar din Petrograd. După revoluție a fost adjunct al comisarului poporului pentru problemele muncii. În 1918 a fost președinte al comitetului executiv gubernial din Nijni Novgorod, apoi al celui din Saratov. Din 1919 pînă în 1921 a fost șeful secțiilor politice ale Armatelor a 13-a și a 14-a. După terminarea războiului civil a avut munci de răspundere în partid, în syndicate și în aparatul de stat.

În 1927 a fost exclus din partid, ca militant activ al opoziției troțkiste, în 1928 a fost reprimat, iar în 1934 a fost din nou exclus pentru activitate antipartinică. — 152.

Fedoseev, M. M. — patronul unei tipografii din orașul Elatma, gubernia Tambov. — 279.

Filimonov, A. P. (n. 1866) — din octombrie 1917 pînă în noiembrie 1919 — atamanul unei armate de cazaci din Kuban. — 396.

Fotieva, L. A. (n. 1881) — membră de partid din 1904. Din 1918 — secretară a Consiliului Comisarilor Poporului și a Consiliului Muncii și Apărării și totodată secretară a lui V. I. Lenin (vezi și vol. 44, p. 630). — 58, 188, 202, 281, 288, 290, 292.

Francis, David, P. (1850—1927) — ambasador american în Rusia. În 1918 — decan al corpului diplomatic. — 26.

Frapié, Lion (1863—1949) — scriitor francez. — 208.

Frolov, A. I. (m. 1918) — delegat al Congreselor I și II ale Sovietelor de deputați ai muncitorilor și soldaților; s-a aflat la dispoziția Comitetului militar-revoluționar din Petrograd. În 1918 a fost comisar extraordinar al ținutului Transcaspicii. A căzut în luptă în timpul răscoalei puse la cale de eseri în Turkestan. — 1.

Frumkin, M. I. (1878—1939) — membru de partid din 1898. În 1917 a lucrat în prezidiul comitetului executiv gubernial Krasnoiarsk, apoi la Omsk, în Sovietul regional al Siberiei apusene. După Revoluția din Octombrie a fost membru al colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare, adjunct (pînă în martie 1922) al comisarului poporului pentru aprovizionare. În 1920 a fost numit președinte al Comitetului revoluționar din Siberia. Ulterior a deținut diferite funcții de răspundere. — 286, 299.

Frunze, M. V. (Mihailov) (1885—1925) — membru de partid din 1904. A participat activ la revoluția din 1905—1907 și la Revoluția din Octombrie. După Revoluția din Octombrie a fost președinte al comitetului executiv gubernial și al comitetului

gubernial Ivanovo-Voznesensk al P.C. (b) din Rusia. În anii războiului civil a fost comandant de armată, comandant al Grupului de sud al Frontului de est, comandant al Fronturilor de est, Turkestan și de sud (impotriva lui Vranghel); după terminarea războiului civil a comandat trupele din Ucraina și din Crimeea; a fost imputernicit al Consiliului militar-revoluționar al R.S.S.U. În 1925 a fost președinte al Consiliului militar-revoluționar al republicii și comisar al poporului pentru problemele militare și maritime. În 1921 a fost ales membru al C.C., iar în 1924 membru supleant al Biroului Politic al C.C. al P.C. (b) din Rusia. — 337, 350, 383.

Fuchs, Eduard (1870—1940) — publicist. A fost membru al grupului „Spartacus” și apoi al Partidului Comunist din Germania. În 1929 s-a retras din P.C.G.; s-a situat pe o poziție apropiată de aceea a grupului oportunist de dreapta Brandler-Talheimer. Din 1933 s-a aflat în emigrație. — 246.

G

Galaktionov, A. P. (1888—1922) — membru de partid din 1906. După revoluția din februarie 1917 — membru al Sovietului de deputați ai muncitorilor din Samara. În zilele lui Octombrie — membru al comitetului gubernial de partid și al comitetului revoluționar, apoi comisar gubernial pentru treburile interne, președinte al comitetului executiv gubernial Samara. În 1919 — imputernicit special al C.E.C. din Rusia pentru stringerea recoltei în gubernia Samara. — 281.

GaneŃki (Fürstenberg), I. S. (1879—1937) — membru de partid din 1896, militant al mișcării revoluționare poloneze și ruse. A fost membru al Conducerii Centrale a S.D.R.P. și L. La Congresul al V-lea al P.M.S.D.R. a fost ales membru al C.C. al partidului. În timpul primului război mondial s-a situat pe poziții internaționaliste. În 1917 a fost membru al Biroului din străinătate al C.C. al P.M.S.D. (b) din Rusia. După Revoluția din Octombrie — membru al colegiului Comisariatului poporului pentru finanțe, comisar și director al Băncii de Stat (vezi și vol. 22, p. 573). — 15, 17, 24, 93.

Gherd, A. I. (1841—1888) — pedagog naturalist rus progresist; din 1880 a lucrat la organizarea școlilor din orașul Petersburg. — 264.

Gherman. — 302.

Ghețov, S. A. (1883—1937) — în 1918 a fost membru al prezidiului Consiliului economic superior din sudul Rusiei. În 1919 — șef al Direcției generale a cărbunelui la Harkov. Din 1920 a lucrat în sectorul economic-administrativ al industriei cărbunelui. — 421.

Ghinzburg, K. S. — medic stomatolog. — 220.

Ghittis, V. M. (1881—1938) — ofițer în vechea armată (colonel); după Revoluția din Octombrie a trecut de partea Puterii sovietice. A comandat Armata a 6-a a Frontului de nord, Armata a 8-a a Frontului de sud, apoi a fost consecutiv comandant al Fronturilor de sud, de vest și din Caucaz. După terminarea războiului civil a fost comandantul unor circumscripții militare. În 1925 a devenit membru al P.C.U.S. Din 1930 — împuternicit al Comisariatului poporului pentru problemele militare pe lângă Comisariatul poporului pentru comerț. — 228, 362.

Gomberg. — 70.

Orbunov, N. P. (1892—1938) — membru de partid din 1917. După Revoluția din Octombrie a fost secretar al Consiliului Comisarilor Poporului; din august 1918 — șef al secției tehnice-științifice a Consiliului economic superior al R.S.F.S.R. În anii 1919—1920 a dus muncă politică în Armata Roșie, a fost membru al consiliilor militar-revoluționare ale Armatei a 13-a și Armatei a 14-a; ulterior — director al treburilor Consiliului Comisarilor Poporului (vezi și vol. 45, p. 660). — 48, 57, 83, 88, 111, 143, 172, 213.

Goricev. — 312.

Gorki, Maxim (Peșkov, A. M.) (1868—1936). — 303.

Gorter, Hermann (1864—1927) — social-democrat de stînga olandez, publicist. În anii primului război mondial s-a situat pe poziții internaționaliste, a fost adept al stîngii zimmerwaldiene. În anii 1918—1921 a făcut parte din Partidul Comunist din Olanda și a participat la activitatea Internaționalei Comuniste (vezi și vol. 19, p. 588; vol. 49, p. 600). — 94, 162, 175, 208, 209.

Graber, Ernest Paul (n. 1875) — social-democrat elvețian. La începutul primului război mondial s-a alăturat internaționaliștilor. De la începutul anului 1917 s-a situat pe poziții centrist-pacifiste, iar în 1918 a trecut definitiv de partea aripii drepte a social-democrației elvețiene (vezi și vol. 30, p. 50; vol. 37, p. 679). — 207.

Grasis, K. I. (1894—1937) — din 1909 membru al P.S.D. din Letonia; în anii 1913—1917 — menșevic; membru al partidului bolșevic din mai 1917. După aceea a deținut posturi de răspundere în aparatul de stat, în armată și în sectorul editorial. În 1927 a fost exclus din partid pentru abuz de putere. — 261.

Grigoriev, N. A. (1878—1919) — ofițer în armata țaristă. În mai 1919 a organizat o rebeliune contrarevoluționară în spatele unităților militare sovietice din sudul Ucrainei. După înfrîngerea rebeliunii, la sfîrșitul lunii mai 1919 a fugit la comandamentul detașamentului lui Mahno, unde scurt timp după aceea a fost ucis (vezi și vol. 39, p. 553). — 340, 353, 363.

Grigoriev, S. V. — specialist în transporturile pe apă; din 1918 — lucrător cu funcții de răspundere în Consiliul economic superior. — 81.

Grimm, Robert (1881—1958) — unul din liderii Partidului social-democrat din Elveția (vezi și vol. 26, p. 515; vol. 37, p. 679). — 207.

Grjebin, Z. I. (1869—1929) — director al editurii organizate în 1919 la Petrograd (cu filiale la Moscova și ulterior la Berlin) pentru publicarea de literatură beletristică, științifică și de popularizare a științei. — 291.

Guilbeaux, Henri (1885—1938) — socialist francez, ziarist. În anii primului război mondial a editat revista „Demain“, s-a manifestat ca adept al restabilirii legăturilor internaționale (vezi și vol. 30, p. 502; vol. 41, p. 574). — 94, 162, 207, 209, 215.

Gukovski, I. E. (1871—1921) — membru de partid din 1898. După Revoluția din Octombrie a fost adjunct de comisar și apoi comisar al poporului pentru finanțe (vezi vol. 35, p. 536). — 61, 64, 69, 103, 111, 115, 126.

Gusev, S. I. (Drabkin, I. D.) (1874—1933) — membru de partid din 1896.

În anii 1918—1920 a fost lucrător politic în Armata Roșie; membru al consiliilor militar-revoluționare ale Armatelor a 5-a și a 2-a, ale Fronturilor de est, sud-est și sud, membru al Consiliului militar-revoluționar al republicii (vezi și vol. 7, p. 545; vol. 40, p. 449). — 259, 276, 280, 357, 366, 367, 373, 375, 376, 377, 384.

II

Haapalainen, Eero (1880—1938) — revoluționar finlandez; în anii 1908—1913 — secretar, după aceea președinte al sindicatelor unificate finlandeze. Participant activ la revoluția muncitorească din Finlanda din 1918; a fost imputernicit al poporului pentru problemele interne și militare în Consiliul imputerniciților (guvernul revoluționar al Finlandei) și comandant-șef al Gărzii roșii finlandeze. După înăbușirea revoluției s-a stabilit în U.R.S.S.; a lucrat în Karelia Sovietică. — 336.

Halikov, M. D. (n. 1894) — comisar pentru problemele musulmane în guvernul naționalist mic-burghez al Bașkiriei, care a fost format în decembrie 1917 și care a dăinuit pînă în martie 1919. În 1919 a devenit membru de partid. În anii 1921—1925 a fost președinte al Consiliului Comisarilor Poporului al Republicii Sovietice Socialiste Autonome Bașkiria. Din 1926 a deținut posturi de răspundere la Moscova. — 273.

Harlov, V. N. (n. 1887) — membru de partid din 1917, cu întrerupere din 1923 pînă în 1930. În anii 1917—1918 a făcut

parte din Sovietul din Ostrov și a fost președinte al comitetului gubernial de zemstvă. În anii 1918—1920 a fost membru al colegiului Comisariatului poporului pentru agricultură. În 1918 a fost împuternicit al Consiliului Comisarilor Poporului cu stringerea recoltei în gubernia Saratov. În anii următori a avut diverse munci de răspundere în domeniul economic. — 61, 176, 189.

Haustov, P. S. (1884—1942) — membru de partid din iunie 1917. După Revoluția din Octombrie a fost membru al Comitetului executiv gubernial, al Comitetului revoluționar și al Consiliului militar al sectorului fortificat Kalmikovo; în 1919 a fost președinte al Comitetului revoluționar din Iaițk. — 384.

Haywood, William (Bill) (1869—1928) — militant al mișcării muncitorești din S.U.A., unul dintre conducătorii aripii de stînga a Partidului socialist. A fost unul dintre întemeietorii și conducătorii organizației Muncitorii industriali ai lumii. A salutat Revoluția din Octombrie. Curînd după înființarea Partidului Comunist din S.U.A. a intrat în rîndurile lui. Prigonit pentru activitatea sa revoluționară, a plecat din S.U.A. În 1921 s-a stabilit în U.R.S.S. (vezi și vol. 44, p. 632—633). — 6.

Henderson, Arthur (1863—1935) — unul dintre liderii Partidului laburist și ai mișcării sindicale engleze. În anii primului război imperialist mondial s-a situat pe poziții social-șoviniste. În 1919 a fost unul dintre organizatorii Internaționalei (a II-a) de la Berna (vezi și vol. 26, p. 518; vol. 37, p. 680—681). — 40.

Herzog, Jakob (1892—1931) — social-democrat elvețian. La 1 octombrie 1918 a fost exclus din Partidul social-democrat elvețian. S-a situat în fruntea grupului „Vorderung“, cu orientare radicală, care ulterior și-a dat denumirea de grupul „vechilor comuniști“. A luat parte la lucrările Congresului al II-lea al Cominternului. În 1921 a intrat în Partidul Comunist din Elveția, care luase ființă ca rezultat al unificării grupului „vechilor comuniști“ cu social-democrația de stînga. — 209, 215.

Hinciuk, L. M. (1868—1944) — din 1920 membru al partidului bolșevic. În anii 1917—1920 a făcut parte din conducerea Cooperativei muncitorești din Moscova (vezi și vol. 37, p. 681). — 232.

Hordon (Walcher), Herta (n. 1894) — veterană a mișcării muncitorești din Germania; din 1915 — membră a grupului „Die Internationale“ (ulterior „Uniunea Spartacus“). În 1918 a venit la Moscova. În anii 1919—1925 a fost secretară a Clarei Zetkin. — 136.

Hoschka, Ferdinand (n. 1872) — social-democrat german; din 1909 pînă în 1932 — conducător al sindicatului muncitorilor textiliști din Württemberg. A fost deputat al landtagului din Württemberg (1912—1924). — 136.

Hreșceva, A. I. (1868—1934) — statistician. După Revoluția din Octombrie — conducătoare a operațiilor de prelucrare a datelor

recensămîntului efectuat în anii 1916 și 1917 de secția recensămînt din Petrograd; în anii 1918—1926 — șefa secției de recensămînt agricol din Direcția centrală de statistică. — 290.

Hoesin, T. S. (1895—1941) — membru de partid din 1911. În 1917 — membru al comitetului executiv al Sovietului de deputați ai muncitorilor din Saratov. În anii războiului civil a fost comandant al Armatei a 4-a a Frontului de est, al Armatei a 8-a a Frontului de sud, iar după aceea comandant al grupului de trupe expediționare trimise pentru lichidarea răscoalei contrarevoluționare de la Don. Ulterior a deținut posturi de răspundere pe linie de partid și de stat. — 343, 347.

I

Iakovlev, I. I. (1848—1930) — pedagog-iluminist, scriitor și traducător ciuvaș, autor al alfabetului ciuvaș, al unui abecedar și al unor cărți de citire pentru ciuvași. În 1868 a înființat la Simbirsk (azi Ulianovsk) prima școală ciuvașă. Începînd din 1875 a fost inspector regional al școlilor ciuvașe și, pînă în 1922, director al Școlii centrale ciuvașe. — 65.

Iakovlev, N. N. (1886—1918) — membru de partid din 1904. Unul dintre conducătorii luptei pentru instaurarea Puterii sovietice în Siberia și organizatorii Gărzii roșii din această regiune. În decembrie 1917, ca președinte al celui de-al III-lea Congres al reprezentanților Siberiei apusene, apoi ca președinte al Sovietului regional (Omsk) al Siberiei apusene, a desfășurat o muncă intensă pentru transportul de cereale în regiunea centrală a țării. Din februarie 1918 — președinte al Comitetului executiv central al Sovietelor din Siberia. A fost împușcat de albaștriști. — 60.

Iakubov, A. S. (1882—1923) — membru de partid din 1900. A dus muncă de partid la Tiflis, Moscova și în Siberia. După Revoluția din Octombrie — membru al colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare al R.S.F.S.R., membru al Consiliului militar-revoluționar al republicii, comisar al poporului pentru Inspecția muncitorească-țărănească în Ucraina. — 101.

Ianson, I. D. (1886—1939) — membru de partid din 1904. Din septembrie 1917 — membru a Comitetului din Irkutsk al P.M.S.D. (b) din Rusia. În perioada Revoluției din Octombrie — membru al Comitetului revoluționar din Irkutsk, comisar al finanțelor și președintele Sovietului din Irkutsk. Ulterior a deținut posturi de răspundere pe linie de stat. — 401.

Iaroslavski, E. M. (1878—1943) — membru de partid din 1898. În 1917 a fost unul dintre conducătorii insurecției armate și ai instaurării Puterii sovietice în Moscova. După Revoluția din Octombrie a avut munci de răspundere pe linie de partid (vezi și vol. 15, p. 542). — 240.

Iaroșenko, N. A. (1846—1898) — eminent pictor realist rus. — 264.

Ibraghimov, I. I. (1895—1961) — participant activ la Revoluția din Octombrie pe Frontul de nord. În 1918 a fost membru al Comitetului executiv central din Turkestan și al comandamentului politic-militar al Republicii Turkestan. În 1919 a făcut parte din colegiul militar musulman de pe lângă Comisariatul poporului pentru problemele militare și maritime. Ulterior a ocupat diferite posturi în aparatul de stat și în economie. — 67—68.

Ilia — vezi Țivțivadze, I. V.

Ilin, F. N. (1876—1944) — membru de partid din 1897. După Revoluția din Octombrie a lucrat la Sovietul din Moscova, la Tribunalul revoluționar, la Tribunalul suprem, la Comitetul de Stat al Planificării al R.S.F.S.R. — 209.

Ilina, M. V. (n. 1895) — membră de partid din 1914. Pe cind se afla în Elveția s-a ocupat cu traducerea de literatură de partid. În 1918 a lucrat la biroul presei de pe lângă misiunea sovietică la Berna. În 1919 s-a înapoiat la Moscova; a lucrat în domeniul publicistic-redacțional. — 209.

Ioffe, A. A. (1883—1927) — a intrat în mișcarea revoluționară în ultimii ani ai secolului trecut. La Congresul al VI-lea al P.M.S.D. (b) din Rusia a fost primit împreună cu grupul intererraioniștilor în partidul bolșevic. În zilele lui Octombrie 1917 a fost membru al Comitetului militar-revoluționar din Petrograd. În 1918 s-a situat pe pozițiile „comuniștilor de stînga”. În timpul tratativelor de la Brest a făcut parte din delegația sovietică. Din aprilie pînă în noiembrie 1918 a fost reprezentant plenipotențiar al R.S.F.S.R. la Berlin (vezi și vol. 35, p. 536—537). — 50, 84—86, 92—94, 95, 100, 108, 116, 118, 119, 121, 122, 143, 197—198, 202, 210, 214, 320, 334, 356—357, 407.

Ionov, I. I. (1887—1942) — membru de partid din 1904. În ianuarie 1918 a fost numit director al editurii Sovietului din Petrograd, apoi a condus secția din Petrograd a Editurii de stat. Ulterior a deținut posturi de conducere în domeniul editorial. — 304.

Iudovski, V. G. (1880—1949) — membru de partid din 1903. În 1917 a făcut parte din Comitetul din Petrograd al P.M.S.D. (b) din Rusia. Din octombrie 1917 — membru al comitetului regional de partid Odesa. La congresul „Rumcerod”-ului (Comitetul executiv reunit al Sovietelor Frontului român, flotei din Marea Neagră și regiunii Odesa) a fost ales președinte al acestuia. În ianuarie 1918 — președinte al comitetului revoluționar care a condus răscoala împotriva haidamacilor și albgardiștilor. Ulterior a avut munci de răspundere pe linie de partid și în învățămînt. — 399.

Iunius — vezi Luxemburg, Rosa.

Iurenov, K. K. (1888—1938) — membru al P.M.S.D.R. din 1905. Din 1913 pînă în iulie 1917 — unul dintre conducătorii

organizației interraionale din Petrograd. După revoluția din februarie 1917 — membru al comitetului executiv al Sovietului din Petrograd, președinte al statului-major al Gărzii roșii din Petrograd. La Congresul al VI-lea al partidului a fost primit, împreună cu grupul interraioniștilor, în partidul bolșevicilor. În 1919 a fost numit membru al Consiliului militar-revoluționar al Frontului de est și, după aceea, al Frontului de vest. Ulterior a avut munci de răspundere în aparatul de stat și în diplomație. — 357, 366, 375, 388, 391.

Iuriev, A. M. (Alekseev) — în 1918 a fost președinte al comitetului executiv al Sovietului esero-menșevic regional din Murmansk. — 113.

Ivanov. — 125.

Ivanov — președinte al organizației din Unecea a P.C. (b) din Rusia (gubernia Cernigov). — 222.

Ivanov, A. V. (1889—1927) — muncitor la uzinele „Putilov“ (Petrograd) din anul 1907. În aprilie 1918 a fost ales președinte al comisiei de întreprindere pentru achiziționarea de produse agricole pentru muncitori. Începând din 1924 a lucrat ca inginer la construcțiile de centrale electrice. — 76.

Ivanov (Kavkazki), V. G. (1888—1937) — membru de partid din 1907. În anii 1917—1918 a fost membru al comitetului de partid din Tiflis, al comitetului executiv al Consiliului armatei din ținutul Caucazului, al prezidiului sectorului de est al Comitetului Central al flotei, șeful unui detașament mobil al districtului militar Moscova. Ulterior a lucrat în economie și în aparatul administrativ. — 125, 139.

Ivanov, N. I. (1883—1937) — muncitor, membru de partid din 1905. A participat la revoluția din 1905—1907 la Lugansk și la Sevastopol. În 1917 s-a aflat în fruntea unui comitet raional al bolșevicilor din Petrograd. După Revoluția din Octombrie a fost vicepreședinte, apoi președinte al sindicatului muncitorilor metalurgiști din Petrograd, membru al prezidiului Consiliului Central al Sindicatelor din Rusia. La mijlocul anului 1918 a fost numit comisar pentru problemele muncii al Uniunii comunelor din Ținutul nordic. Ulterior a deținut posturi de răspundere în sindicate, în economie și în aparatul de stat. — 271.

Ivanova, V. S. (n. 1880) — în anii 1917—1918 a fost învățătoare în plasa Pervitin din gubernia Tver, iar din 1920 bibliotecară la Pervitinsk. — 213.

Ivașenko, D. E. (1892—1947) — membru de partid din 1918. În 1918 a fost comisar în stația Orșa. Începând din 1920 a lucrat în organele Cekăi din Bielorusia, ale trupelor de grăniceri, ale G.P.U. și ale Comisariatului poporului pentru afacerile interne. — 119.

J

Jakov, M. P. (1893—1936) — membru de partid din 1911. La începutul anului 1918 a intrat în guvernul Republicii Doneț-Krivoirog și în comitetul regional al bolșevicilor din bazinul Doneț-Krivoirog. În anii 1921—1922 a fost membru și secretar al comitetului de partid din regiunea Donului. În 1928 a fost exclus din partid pentru că a aderat la opoziția troțkistă, iar în 1929 a fost reprimat. Începând din 1929 a lucrat în învățământ și în domeniul științei. — 54.

Jarko, A. M. (1889—1939) — membru de partid din 1904. Din 1907 pînă în 1917 a dus muncă de partid la uzina de reparare a locomotivelor din Poltava. În 1917 a fost membru al Sovietului din acest oraș. În 1918 a făcut parte din comitetul executiv central al sindicatului muncitorilor feroviari din Rusia, în 1919 a fost numit comisar al poporului pentru căile de comunicație în Ucraina. Ulterior a deținut posturi de răspundere în economie. — 252.

Jordania, N. N. (1870—1953) — lider al menșevicilor din Caucaz. În anii 1918—1921 a fost șeful guvernului menșevic contrarevoluționar din Gruzia (vezi și vol. 7, p. 547; vol. 34, p. 560). — 87.

Juhovički, L. G. (1891—1954) — membru de partid din 1917, după ce, mai înainte, făcuse parte din Bund. După Revoluția din Octombrie a lucrat în Comisariatul poporului pentru ocrotirea sănătății al R.S.F.S.R., apoi a dus muncă politică în Armata Roșie. Din 1923 a deținut funcții juridice, iar mai târziu a lucrat în Ministerul Comerțului Exterior. — 220.

K

Kaiurov, V. N. (1876—1936) — membru al partidului bolșevic din 1900.

În vara anului 1918 a condus un detașament pentru aprovizionare în gubernia Kazan; ulterior a lucrat în secția politică a Armatei a 5-a a Frontului de est (vezi și vol. 36, p. 697). — 132, 137, 192, 293.

Kaledin, A. M. (1861—1918) — general în armata țaristă, ataman al cazacilor de la Don. După Revoluția din Octombrie a fost unul dintre conducătorii contrarevoluției căzăcești de la Don, a participat la înființarea armatei de voluntari a albgardiștilor, a condus rebeliunea cazacilor. În ianuarie 1918, în urma înfrîngerilor suferite pe front, s-a sinucis. — 19, 38, 395, 396.

Kalinin, F. I. (1882—1920) — membru de partid din 1903.

După Revoluția din Octombrie a fost membru al colegiului Comisariatului poporului pentru învățământ, apoi președinte al

comisiei pentru controlul schemelor de funcțiuni din Comisariatul poporului pentru învățămînt (vezi și vol. 19, p. 593). — 262, 306, 338.

Kalinin, M. I. (1875—1946) — membru de partid din 1898.

După Revoluția din Octombrie a fost primar, apoi comisar pentru treburile gospodărești ale orașului Petrograd. Din martie 1919 a fost președinte al C.E.C. din Rusia. De la Congresul al VIII-lea a fost membru al C.C., iar din 1926 — membru al Biroului Politic al C.C. al P.C. (b) al U.R.S.S. (vezi și vol. 31, p. 606—607). — 289.

Kamenev (Rosenfeld), L. B. (1883—1936) — membru al partidului bolșevic din 1901.

După Revoluția din Octombrie a fost președinte al Sovietului din Moscova, vicepreședinte al Consiliului Comisarilor Poporului, membru al Biroului Politic al Comitetului Central. În noiembrie 1917 s-a pronunțat pentru crearea unui guvern de coaliție din care să facă parte și menșevicii și eserii (vezi și vol. 35, p. 537—538, vol. 49, p. 606). — 32, 199, 224, 235, 272, 281, 290, 315—316, 320, 323, 334, 335, 368, 421.

Kamenev, S. S. (1881—1936) — ofițer (colonel) în vechea armată; după Revoluția din Octombrie a trecut de partea Puterii sovietice. În septembrie 1918 a fost numit comandant al Frontului de est. Din iulie 1919 pînă în 1927 a avut diferite funcții de răspundere în cadrul armatei. În 1927 a fost numit adjunct al comisarului poporului pentru probleme militare și maritime. În 1930 a fost primit în partid. — 345, 357, 375.

Kaminski, G. N. (1895—1938) — membru de partid din 1913. A făcut parte din Consiliul militar-revoluționar al Armatei a 2-a. Din 1920 a deținut funcția de secretar al C.C. al Partidului Comunist din Azerbaidjan și de președinte al Sovietului din Baku. Începînd din 1922 a deținut funcții de conducere în aparatul de partid și de stat și în sindicate. În 1934—1936 a fost comisar al poporului pentru ocrotirea sănătății al R.S.F.S.R., apoi, în 1936—1937, al U.R.S.S. — 296, 362.

Karahan, L. M. (1889—1937) — a aderat la mișcarea revoluționară în 1904. În 1913, la Petersburg, a intrat în organizația interraională a P.M.S.D. din Rusia. După evenimentele din iulie 1917 a intrat în partidul bolșevic. A fost secretar și membru al delegației sovietice pentru tratativele de pace de la Brest-Litovsk. În 1918 a fost numit membru al colegiului Comisariatului poporului pentru afacerile externe, apoi adjunct al titularului acestui comisariat (vezi și vol. 35, p. 538). — 27, 50, 51, 70, 202—203.

Karelin, V. A. (1891—1938) — unul dintre organizatorii partidului socialiștilor-revoluționari de stînga și membru al C.C. al acestui partid. În decembrie 1917 a intrat în Consiliul Comisarilor Poporului, în calitate de comisar al poporului pentru bunurile

statului. În martie 1918, fiind în dezacord cu încheierea păcii de la Brest, s-a retras din guvern. A fost unul dintre conducătorii rebeliunii socialiștilor-revoluționari de stînga din iulie 1918. După înăbușirea rebeliunii a emigrat. — 74.

Karpov, L. I. (1879—1921) — membru de partid din 1897; savant chimist. A participat la revoluția din 1905—1907. După Revoluția din Octombrie a fost membru al prezidiului Consiliului economic superior, șeful secției industriei chimice, inițiator al înființării Laboratorului central de chimie al C.E.S., care ulterior a fost reorganizat și transformat în Institutul de cercetări științifice în domeniul chimiei, care-i poartă numele. — 60.

Kartasev, A. V. (n. 1875) — cadet; profesor de istorie a bisericii. În 1917 a fost prim-procuror al sinodului, ministru al cultelor. Ulterior a făcut parte din guvernul alb-gardist al lui ludenici. — 53.

Kasparov, V. M. (1883—1917) — membru de partid din 1904. În anii primului război mondial a trăit la Berna; a participat la conferința de la Berna a secțiilor din străinătate ale P.M.S.D. (b) din Rusia, la care a fost ales în comitetul lor (vezi și vol. 49, p. 607). — 20

Kasparova, E. M. — vezi Popova, E. M.

Kautsky, Karl (1854—1938) — unul dintre teoreticienii social-democrației germane și ai Internaționalei a II-a; începînd din 1910 a devenit ideolog al centrismului (vezi și vol. 45, p. 663). — 197—198, 202—203, 211—212, 218.

Kedrov, M. S. (1878—1941) — membru de partid din 1901.

După Revoluția din Octombrie a fost membru al colegiului Comisariatului poporului pentru problemele militare. În mai 1918 a fost trimis în nord pentru a organiza apărarea acestui ținut. Din martie 1919 a fost membru al colegiului Comisiei extraordinare din Rusia (vezi și vol. 47, p. 391). — 41, 158, 186, 405.

Kerenski, A. F. (n. 1881) — eser. După revoluția din februarie 1917 a fost ministru de justiție, ministru de război, iar apoi prim-ministru în guvernul provizoriu burghez. După Revoluția din Octombrie a luptat împotriva Puterii sovietice, iar în 1918 a fugit peste graniță (vezi și vol. 35, p. 539). — 232.

Klevleev, A. (m. 1918) — membru de partid din 1918. A fost comisar extraordinar al Comisariatului poporului pentru problemele naționalităților în Turkestan. În 1918 a fost vicepreședinte al Comitetului executiv central al Turkestanului. — 67.

Kobozev, P. A. (1878—1941) — membru de partid din 1898. Din februarie 1917 pînă în februarie 1918 a fost comisar extraordinar al regiunii Orenburg-Turgai, apoi a fost numit comisar extraordinar în Asia Centrală. A deținut postul de președinte al Consiliului militar-revoluționar al Frontului de est. În 1919 a

fost membru al Comisiei pentru problemele turkestanice de pe lângă C.E.C. din Rusia și C.C.P. al R.S.F.S.R. În anii 1919—1920 a fost membru al colegiului Inspecției muncitorești-tărănești. În 1922—1923 a fost președinte al Consiliului de Miniștri al Republicii Extremului Orient, apoi s-a îndeletnicit cu activitatea științifică-pedagogică. — 71, 125, 142.

Kogan, D. M. — în anii 1918—1919 a fost membru al colegiului oficiului din Kursk al Biroului central de achiziții de pe lângă Comisariatul poporului pentru aprovizionare al R.S.F.S.R. — 258, 265, 267.

Kojevnikov, S. N. (1896—1938) — membru de partid din 1917. În 1918 a fost comisar extraordinar în bazinul Donețului, iar apoi a deținut funcții politice și de comandă în Armata Roșie. În 1935 a fost numit șef al direcției politice a districtului militar Harkov. — 43.

Kokoșkin, F. F. (1871—1918) — unul dintre liderii partidului cadeților. După revoluția din februarie 1917 a fost ministru în guvernul provizoriu burghez (vezi și vol. 14, p. 539). — 29.

Kolceak, A. V. (1873—1920) — amiral al flotei țariste, monarhist; unul dintre principalii conducători ai contrarevoluției ruse în anii 1918—1919. Cu sprijinul imperialiștilor din S.U.A., Anglia și Franța s-a proclamat cîrmuitor suprem al Rusiei și a trecut în fruntea dictaturii militare burghezo-moșierești din Ural, Siberia și Extremul Orient. Înaintarea Armatei Roșii și creșterea mișcării de partizani revoluționari au grăbit sfîrșitul dictaturii lui Kolceak. Luat prizonier la 7 februarie 1920, el a fost împușcat în baza unei hotărîri a Comitetului revoluționar din Irkuțk. — 269, 273, 281, 317, 332, 336, 373, 375, 392.

Kolegaev, A. L. (1887—1937) — eser de stînga. În decembrie 1917 a intrat în Consiliul Comisarilor Poporului în calitate de comisar al poporului pentru agricultură. În martie 1918, în urma semnării tratatului de pace de la Brest, s-a retras din Consiliul Comisarilor Poporului. După înăbușirea rebeliunii eserilor de stînga a rupt cu partidul acestora și, în noiembrie 1918, a intrat în partidul bolșevic. A fost șeful serviciului de aprovizionare al Frontului de sud și membru al Consiliului militar-revoluționar al acestui front (vezi și vol. 35, p. 540). — 41, 55, 64, 123, 290, 333, 341, 347.

Kolesnikova (Drobinskaia), N. N. (1882—1964) — membră de partid din 1904. A participat la insurecția armată din decembrie 1905 la Moscova. În 1917 a fost secretară a comitetului distric-tual Moscova al P.M.S.D. (b) din Rusia. În 1918 a fost comisar al poporului pentru învățămînt al Comunei din Baku. Apoi a deținut funcția de președinte al comitetului gubernial de partid Astrahan, a lucrat în Direcția generală a învățămîntului politic și a ocupat diferite posturi de răspundere. — 260.

Kolesov, F. I. (1891—1940) — membru de partid din 1917. A participat activ la Revoluția din Octombrie în Turkestan. Din noiembrie 1917 până în noiembrie 1918 a fost președinte al Consiliului Comisarilor Poporului al Republicii Turkestan. În anii 1919—1922 a deținut funcții politice și de comandă în Armata Roșie. Ulterior a ocupat posturi de răspundere în domeniul economiei. — 131, 181.

Kollontai, A. M. (1872—1952) — membră a partidului bolșevic din 1915. După Revoluția din Octombrie a fost comisar al poporului pentru prevederile sociale. În 1919 a fost comisar al poporului pentru propagandă și agitație în Republica Crimeea (vezi și vol. 34, p. 563, vol. 49, p. 609). — 212.

Kosior, S. V. (1889—1939) — membru de partid din 1907. În 1917 a făcut parte din Consiliul militar-revoluționar al raionului Narva-Peterhof. În anii 1918—1920 a fost secretar al comitetului organizației de partid a Regiunii din dreapta Niprului, care activa ilegal, apoi secretar al C.C. al P.C. (b) din Ucraina (vezi și vol. 44, p. 638—639). — 2.

Kosteev, F. V. (n. 1878) — ofițer în vechea armată (general-maior); după Revoluția din Octombrie a trecut de partea Puterii sovietice. În 1918 a fost șef de stat-major al Frontului de nord, apoi șef de stat-major al Consiliului militar-revoluționar al republicii. Ulterior a fost profesor la Academia militară a marelui stat-major. — 345.

Kostelovskaia, M. M. (1878—1964) — membră de partid din 1903. După revoluția din februarie 1917 a fost secretară a comitetului de partid din raionul Presnea (Moscova). A participat activ la insurecția armată din Octombrie de la Moscova. În perioada războiului civil a deținut postul de șef al secției politice a Armatei a 2-a a Frontului de est. Ulterior a ocupat funcții de răspundere pe linie de partid. — 286, 324.

Kozlov — membru al comitetului sărăcimii din plasa Pervitin, județul Tver. — 243.

Kozlovski, M. I. (1876—1927) — membru de partid din 1900. militant al mișcării revoluționare din Polonia și Rusia. După Revoluția din Octombrie a fost președinte al comisiei extraordinare de anchetă din Petrograd, apoi membru al colegiului Comisariatului poporului pentru justiție, președinte al Micului Consiliu al Comisarilor Poporului. În 1919 a fost comisar al poporului pentru justiție al Republicii Lituaniene-Bieloruse (vezi și vol. 34, p. 563—564). — 14.

Kozmin, P. A. (1871—1936) — inginer tehnolog, ulterior doctor în științe tehnice, profesor.

După Revoluția din Octombrie a fost membru al colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare și comisar pentru aprovizionarea satelor cu mașini agricole, iar apoi vicepreședinte

al Consiliului special al apărării. A participat la elaborarea planului GOELRO. Începînd din 1921 s-a dedicat activității pedagogice și științifice. — 21, 103.

Krasikov, P. A. (1870—1939) — membru de partid din 1892.

În 1917 a fost membru al Sovietului de deputați ai muncitorilor și soldaților din Petrograd (vezi și vol. 10, p. 527). — 14.

Krasin, L. B. (1870—1926) — membru de partid din 1890.

În 1918 a participat la tratativele pentru încheierea unui acord economic cu Germania, apoi a condus lucrările Comisiei extraordinare pentru aprovizionarea Armatei Roșii, a fost membru al prezidiului Consiliului economic superior, comisar al poporului pentru industrie și comerț. În 1919 a intrat în diplomatie. În 1922—1924 a fost comisar al poporului pentru comerțul exterior (vezi și vol. 37, p. 685). — 93, 119, 171, 202, 272, 291, 296, 322.

Krasnov, P. N. (1869—1947) — general țarist. În 1918—1919 a condus o armată albgardistă de cazaci pe Don (vezi și vol. 35, p. 541). — 256.

Krestinski, N. N. (1883—1938) — membru de partid din 1903.

În anii 1918—1921 a fost comisar al poporului pentru finanțe. La Congreșele al VII-lea și al VIII-lea ale P.C. (b) din Rusia a fost ales membru al C.C., iar din decembrie 1919 pînă în martie 1921 a fost secretar al C.C. al P.C. (b) din Rusia (vezi și vol. 44, p. 639—640). — 240, 272, 296, 355, 385.

Krjijanovskaia-Nevzorova, Z. P. (1870—1948) — membră de partid din 1898.

După Revoluția din Octombrie a deținut funcția de adjunct al șefului secției de învățămînt extrașcolar din Comisariatul poporului pentru învățămînt (vezi și vol. 46, p. 559). — 270.

Krilenko, N. V. (1885—1938) — membru de partid din 1904.

După Revoluția din Octombrie a făcut parte din primul Consiliu al Comisarilor Poporului ca membru al Comitetului pentru problemele militare și maritime, iar mai tîrziu a fost numit comandant suprem. Începînd din 1918 a lucrat în diverse organe ale justiției sovietice (vezi și vol. 36, p. 699). — 8, 27, 34, 35, 51, 272, 399.

Krunskaia, N. K. (1869—1939) — tovarășa de luptă și soția lui V. I. Lenin. Membră de partid din 1898.

După Revoluția din Octombrie a fost membră a colegiului Comisariatului poporului pentru învățămînt (vezi și vol. 7, p. 553). — 22, 136, 305, 330.

Kudinski (m. 1918) — eser maximalist. În noiembrie 1917 a participat la înăbușirea rebeliunii lui Kerenski-Krasnov. Ulterior a format, în guberniile Novgorod și Petrograd, detașamente mobile pentru lupta împotriva contrarevoluției, a fost comandant al tuturor detașamentelor de luptă revoluționare din nord, iar după aceea comisar pe lingă Marele cartier general. — 46.

Kudreaov, A. P. — director al secției bibliotecii a Comisariatului poporului pentru învățămînt. — 263.

Kühlmann, Richard (1873—1948) — în august 1917—iulie 1918 — secretar de stat pentru afacerile externe al Germaniei; a condus delegația germană la tratativele de pace de la Brest-Litovsk. — 116.

Kuibîșev, V. V. (1888—1935) — membru de partid din 1904.

În noiembrie 1917 a fost numit președinte al comitetului revoluționar din Samara, apoi a fost președinte al comitetului executiv gubernial Samara. În anii 1918—1919 — comisar și membru al Comitetului militar-revoluționar al Grupului din sud al trupelor Frontului de est (vezi și vol. 44, p. 640). — 59.

Kun, Béla (1886—1939) — unul dintre întemeietorii și conducătorii Partidului Comunist din Ungaria. În 1919 a fost conducătorul efectiv al guvernului sovietic din această țară, în care deținea postul de comisar al poporului pentru afacerile externe și de membru al colegiului Comisariatului poporului pentru problemele militare (vezi vol. 38, p. 504—505). — 300, 337, 386, 416.

Kuraev, V. V. (1892—1938) — membru de partid din 1914.

După Revoluția din Octombrie a fost președinte al comitetului executiv al Sovietului gubernial Penza, membru al comitetului gubernial de partid și președinte al Consiliului comisarilor guberniali. Din octombrie 1918 a fost membru al colegiului Comisariatului poporului pentru agricultură. În perioada războiului civil a fost membru al Consiliului militar-revoluționar al unor armate (vezi și vol. 42, p. 598). — 90, 154, 160.

Kurski, D. I. (1874—1932) — membru de partid din 1904.

Din 1918 pînă în 1928 a fost comisar al poporului pentru justiție al R.S.F.S.R. În anii 1919—1920 a fost membru al Consiliului militar-revoluționar al republicii, comisar al Marelui stat-major și al statului-major de campanie al Armatei Roșii (vezi și vol. 45, p. 666). — 74, 272, 295.

Kutuzov, A. V. (1892—1942) — membru de partid din martie 1917, ziarist; în 1917 a colaborat la un ziar militar bolșevic din Sveaborg. În 1918 a fost comisar pentru presă în gubernia Penza și redactor al ziarelor „Penzenskaia Bednota“, „Penzenskaia Kommuna“ etc. A fost corespondent de război al ziarului „Pravda“ și al agenției ROSTA pe Frontul de est; a ținut prelegeri la școala de mitraliori din Penza. Începînd din 1922 a lucrat la diverse organe de presă din Moscova (TASS, „Vecerneia Moskva“). — 161.

Kuzmin. — 27.

Kuzmin, N. K. — în 1918 a fost șef al Gărzii roșii din districtul Harkov. — 31.

Kuzmin, N. N. (1883—1939) — membru de partid din 1903. În anii 1917—1918 a fost comisar al Frontului de sud-vest. Începînd din august 1918 a fost comisar al armatei a 6-a, apoi membru al Consiliilor militar-revoluționare ale Armatei a 3-a și a 6-a, comisar militar al flotei din Marea Baltică, comandant al Armatei a 12-a, ajutor de comandant al flotei din Marea Baltică. În anii 1925—1934 a fost membru al Consiliului militar-revoluționar și șef al direcției politice a Frontului din Turkestan, șef al Direcției școlilor militare ale Armatei Roșii muncitorești-țărănești. După aceea a lucrat în diplomație, în domeniul economiei și în aparatul de partid. — 301.

Kuznețova, K. E. (1878—1963). — 238.

Kviring, E. I. (1888—1937) — membru de partid din 1912. După revoluția din februarie 1917 a fost unul dintre conducătorii organizației bolșevicilor din Ekaterinoslav. În 1919 a fost președinte al Consiliului economic superior al Ucrainei, apoi locțiitor al șefului direcției politice a Armatei a 12-a. În 1920—1921 a făcut parte din delegația pentru tratative de pace cu Polonia. Ulterior a deținut diferite posturi de răspundere. — 356.

L

Labourbe, Jeanne-Marie (1879—1919) — fiica unui militant al Comunei din Paris. În 1896 a venit în Rusia, unde a lucrat ca învățătoare. Începînd din 1917 a desfășurat muncă de partid în organizația din Moscova a P.M.S.D. (b) din Rusia. În 1918 a organizat la Moscova „Grupul comunist francez”. Din februarie 1919 a dus muncă ilegală la Odesa în rîndul trupelor intervenționiste, a redactat ziarul „Le Communiste”, destinat soldaților și marinarilor francezi. În martie 1919 a fost arestată de serviciul de contraspionaj francez și impușcată. — 171.

Lander, K. I. (1884—1937) — membru de partid din 1905. Participant activ la revoluția din 1905—1907 la Moscova. În 1917 a fost membru al comitetului regional de partid din Minsk și al celui din Nord-Est. După instaurarea Puterii sovietice în Bielorussia a deținut postul de președinte al Consiliului Comisarilor Poporului din Regiunea apuseană. Din mai 1918 — comisar al poporului pentru Controlul de stat al R.S.F.S.R. După terminarea războiului civil s-a îndeletnicit cu activitate publicistică științifică. — 267, 270.

Larin, I. (Lurie, M. A.) (1882—1932) — membru al partidului bolșevic din august 1917. În 1918 — conducător al Comitetului pentru politică economică al Consiliului economic superior (vezi și vol. 35, p. 542). — 57, 76, 92, 93, 95, 140.

Lasevici, M. M. (1884—1928) — membru de partid din 1901. După Revoluția din Octombrie a lucrat în aparatul de stat și în armată. La Congresul al VII-lea a fost ales membru al C.C. Din

noiembrie 1918 pînă în martie 1919 a fost comandant al Armatei a 3-a, apoi membru al Consiliului militar-revoluționar al Frontului de est (vezi și vol. 39, p. 572—573). — 112, 132, 239, 345, 357, 366, 367, 373, 375, 377, 387—388, 391.

Latukka, Iukka (1884—1925) — ziarist finlandez, din 1904, membru al Partidului social-democrat din Finlanda, iar ulterior comunist. După înfringerea revoluției muncitorești din Finlanda (1918) s-a stabilit la Leningrad. — 170.

Lațis, M. I. (Sudrabs, I. F.) (1888—1938) — membru de partid din 1905.

După Revoluția din Octombrie a fost membru al colegiului Comisariatului poporului pentru afacerile interne (șeful secției pentru autoadministrația locală), iar de la 20 mai 1918 a deținut și postul de membru al colegiului Comisiei extraordinare din Rusia (Geka) (vezi și vol. 37, p. 686). — 60, 121, 368.

Lazzari, Constantino (1857—1927) — militant de seamă al mișcării muncitorești din Italia, unul dintre întemeietorii Partidului Comunist Italian. După Revoluția din Octombrie a luat poziție în favoarea sprijinirii Rusiei Sovietice (vezi și vol. 44, p. 642). — 233.

Lebedev, S. I. — președinte al Sovietului din Temnikov (gubernia Tambov) în 1918. — 115.

Ledovski, V. I. (n. 1886) — comisar al căilor de comunicație din districtul Moscova, cu începere din mai 1918. Ulterior, șef al Direcției centrale a învățămîntului din transporturi. — 139.

Legien, Karl (1861—1920) — social-democrat de dreapta german, unul dintre liderii sindicatelor germane (vezi și vol. 38, p. 505). — 109.

Leiteizen, M. G. (1897—1939) — membru de partid din 1917. A participat la Revoluția din Octombrie. În 1918 a făcut parte din misiunea sovietică în Elveția, apoi a fost trimis în delegație la Stockholm. La sfîrșitul anului 1918, în drum spre Moscova a fost arestat în Finlanda ca suspect de propagandă revoluționară; a fost eliberat în 1919, în urma demersului făcut de guvernul sovietic. Pînă în 1923 a lucrat în Comisariatul poporului pentru afacerile externe, iar după aceea s-a îndeletnicit cu activitate științifică. — 207, 275.

Lenin, V. I. (Ulianov, V. I., Petrov, P.) (1870—1924). — 6—8, 10, 15, 17, 21—22, 23, 26, 28, 30, 31, 33—34, 36, 37, 38, 48, 51, 55, 57, 59, 60, 62, 64, 66—68, 71, 72, 75—77, 80, 83, 84, 87—92, 96, 98, 99, 105, 108, 112—116, 118, 119, 123, 126, 127, 131, 135—136, 138, 139, 142, 145, 153—154, 159, 160, 162, 165—166, 169, 172, 173, 175, 178, 181, 183, 186, 192, 194—196, 202, 207, 211—214, 216—222, 226—233, 234—238, 239—243, 247, 253—257, 261—267, 269, 274—276, 279—281, 283, 285, 287, 290—292, 296—304, 306, 310—316,

319—327, 328—331, 335, 337, 340—351, 353, 357, 359—364, 368, 373—375, 378—381, 387, 389, 416—417, 419—421.

Leščinski, V. M. (1887—1919) — inginer de telecomunicații; în anii 1916—1918 a fost șeful stației de radiorecepție de la Tver. În 1918, împreună cu M. A. Bonci-Bruevici, a organizat laboratorul de radio de la Nijni Novgorod, al cărui director a fost cu începere din august 1918. — 411, 412.

Lidia Aleksandrova — vezi Fotieva, L. A.

Liebknecht, Karl (1871—1919) — militant de seamă al mișcării muncitorești germane și internaționale, unul dintre conducătorii aripii de stînga a social-democrației germane. În anii primului război mondial s-a situat pe poziții revoluționare internaționaliste. În 1916 a fost condamnat la închisoare pentru propagandă antiimperialistă. În 1918 a fost eliberat din închisoare și în timpul revoluției din noiembrie din Germania a condus împreună cu R. Luxemburg avangarda revoluționară a muncitorilor germani. A redactat ziarul „Die Rote Fahne”. A fost unul dintre întemeietorii Partidului Comunist din Germania. După înăbușirea insurecției muncitorilor berlinezi din ianuarie 1919 a fost ucis de contrarevoluționari (vezi și vol. 37, p. 687). — 109, 175, 208, 214, 280.

Litorin, I. V. — membru de partid din 1905.

În anii 1918—1919 a fost comisar al aprovizionării în gubernia Novgorod; din mai 1919 a deținut funcția de președinte al Comitetului districtual pentru aprovizionare a Armatei a 7-a a Frontului de vest. — 339.

Litvinenko (m. 1922) — unul dintre conducătorii „Partidului socialist-revoluționar comunist din Ucraina” (al borotbiștilor). În 1919 a făcut parte din Consiliul Comisarilor Poporului din Ucraina, în calitate de reprezentant al C.C. al partidului borotbiștilor; a fost comisar al poporului pentru finanțe. În martie 1920 a devenit membru al P.C. (b) din Rusia. În toamna anului 1922 a fost împușcat de bandele petliuriste. — 355.

Litvinov, M. M. (1876—1951) — membru de partid din 1898. După Revoluția din Octombrie a fost reprezentant diplomatic al statului sovietic în Anglia (vezi și vol. 45, p. 668). — 204, 330, 333.

Lloyd George, David (1863—1945) — om de stat și diplomat englez, lider al Partidului liberal. În anii 1916—1922 a fost prim-ministru al Marii Britanii. A fost unul dintre inspiratorii și organizatorii intervenției armate și ai blocadei împotriva statului sovietic (vezi și vol. 45, p. 668). — 331—332.

Lomov, A. (Oppokov, G. I.) (1888—1938) — membru de partid din 1903.

În anii 1918—1921 a fost membru al prezidiului și vicepreședinte al Consiliului economic superior (vezi și vol. 34, p. 566). — 348.

Longuet, Jean (1876—1938) — unul dintre liderii Partidului socialist francez și ai Internaționalei a II-a, publicist. A fost unul dintre întemeietorii și redactorii ziarului „Le Populaire” — organ al centristilor francezi (vezi și vol. 37, p. 688). — 207.

Lorenț, I. L. (1890—1941) — membru de partid din 1919. În 1918 a fost secretar al legației R.S.F.S.R. la Berlin. În 1919 a luat parte la lucrările secretariatului Congresului I al Internaționalei Comuniste. În anii 1919—1920, a îndeplinit pe Frontul de vest funcțiile de subcomisar și comisar al artileriei din Armata a 15-a. Ulterior a deținut posturi de răspundere în diplomație; a fost reprezentant plenipotențiar în Lituania, Finlanda, Letonia și Austria. — 285.

Loriot, Ferdinand (1870—1930) — socialist francez; în anii primului război mondial s-a situat pe poziții internaționaliste; la Conferința de la Kiental (1916) a aderat la stînga zimmerwaldiană (vezi vol. 37, p. 688). — 6, 249.

Loti, Pierre (1850—1923) — scriitor francez, ofițer de marină. — 208.

Lubersac, Jean — ofițer în armata franceză, conte, monarhist; a făcut parte din misiunea militară franceză aflată în Rusia în anii 1917—1918. — 67.

Lubnin, M. V. (1876—1956) — din 1900 pînă în 1906 a fost director al unei școli primare din satul Kosa, gubernia Veatka. În 1906, fiind suspectat de agitație revoluționară printre țărani, a fost deportat în gubernia Vologda. Din 1909 a lucrat în învățămînt. — 166.

Lubnina, D. S. (m. 1944) — soția lui M. V. Lubnin, de profesie infirmieră. — 165.

Luganovski (Portugheis), E. V. (1885—1940) — membru de partid din 1902. Din decembrie 1917 pînă în mai 1918 a făcut parte din guvernul sovietic al Ucrainei. Din octombrie 1918 a fost împuternicit al Comisariatului poporului pentru aprovizionare al R.S.F.S.R., în anii 1919—1921 a lucrat la Consiliul Muncii și Apărării și la Consiliul economic superior. În anii următori a deținut posturi de răspundere în administrație și în economie. — 46, 47.

Lunacearski, A. V. (1875—1933) — a intrat în mișcarea revoluționară la începutul ultimului deceniu al secolului trecut. După Congresul al II-lea al P.M.S.D.R. a aderat la bolșevici. Ulterior a manifestat oscilări, s-a îndepărtat de bolșevism. La Congresul al VI-lea, împreună cu grupul „interraioniștilor”, a fost primit în partidul bolșevic.

După Revoluția din Octombrie a fost, pînă în 1929, comisar al poporului pentru învățămînt. În 1919 a fost împuternicit al C.E.C. din Rusia la Kostroma pentru lupta împotriva dezertărilor din armată (vezi și vol. 9, p. 545). — 77, 128, 196, 340.

Luteraan, Barend (n. 1878) — social-democrat olandez, ziarist. În timpul primului război mondial s-a situat pe poziții internaționaliste; în anii 1911—1916 a făcut parte din Conducerea centrală a Partidului social-democrat din Olanda. Ulterior a fost membru al Partidului socialist independent, iar apoi al Partidului muncitoresc comunist din Olanda. După cel de-al doilea război mondial — membru al Partidului muncii. — 34.

Lutovinov, I. H. (1887—1924) — membru de partid din 1904. După Revoluția din Octombrie a participat activ la războiul civil în regiunea Donului și în Ucraina. În 1918 a fost ales membru al C.C. al P.C. (b) din Ucraina (vezi și vol. 40, p. 458). — 335.

Luxemburg, Rosa (Junius) (1871—1919) — militantă de seamă a mișcării muncitorești poloneze și germane, unul dintre liderii aripii de stînga a Internaționalei a II-a.

De la începutul primului război mondial s-a situat pe poziții internaționaliste. A fost unul dintre inițiatorii creării în Germania a grupului „Die Internationale“, care ulterior și-a schimbat denumirea în „Spartacus“, iar mai tîrziu în „Uniunea Spartacus“. În timpul revoluției din noiembrie 1918 a fost unul dintre conducătorii avangărzii revoluționare a muncitorilor germani. A participat la Congresul de constituire a Partidului Comunist din Germania, la care a avut un rol de seamă. În ianuarie 1919 a fost arestată și ucisă în mod bestial de contra-revoluționari (vezi și vol. 4, p. 511—512). — 109, 175, 208, 280.

M

Mahno, N. I. (1884—1934) — căpetenie a detașamentelor anarhiste-chiaburești contrarevoluționare din Ucraina. Dîndu-se drept apărători ai intereselor țărănimii, Mahno și adepții lui căutau să atragă de partea lor masele țărănești și să le ridice la luptă împotriva Puterii sovietice. Tinînd seama de schimbările intervenite în viața politică și militară, Mahno a recurs la o politică de manevrare: ducea operații militare cînd împotriva albgardiștilor, cînd împotriva Armatei Roșii (în vara anului 1918 Mahno a dus cîtva timp luptă de partizani împotriva moșierilor, a ocupanților germani și a atamanilor). În prima jumătate a anului 1919, după instaurarea Puterii sovietice în Ucraina, Mahno a adoptat o poziție categoric ostilă față de dictatura proletariatului. În primăvara anului 1921, bandele lui Mahno au fost definitiv zdrobite de trupele sovietice (vezi și vol. 38, p. 507). — 307, 334.

Malinovski, P.P. (1869—1943) — membru de partid din 1904.

După Revoluția din Octombrie a fost președinte al Comisiei pentru ocrotirea monumentelor de artă și a anticlițiilor de pe

lingă Sovietul din Moscova, comisar civil al Kremlinului. În martie 1918 a fost numit locțiitor al comisarului poporului pentru bunurile republicii. Din 1921 a lucrat la Comitetul de Slat al Planificării, iar după aceea în organizații de construcții. — 73, 77.

Malîșev, S. V. (1877—1938) — membru de partid din 1902. A participat activ la revoluția din 1905—1907, a fost secretar de redacție la „Pravda“. După Revoluția din Octombrie a lucrat în Comisariatul poporului pentru problemele muncii; în anii 1918—1920 a fost împuternicit al Comisariatului poporului pentru aprovizionare. În 1918 a organizat o expediție pe Volga și Kama, pentru schimbul de produse industriale contra cereale, în rîndul țărănilor din această regiune. În 1920—1921 a fost membru al Consiliului militar-revoluționar al Frontului din Turkestan. În anii următori a deținut diferite funcții de răspundere în domeniul economic. — 165, 186.

Malkov, P. D. (n. 1887) — membru de partid din 1904. În 1917 a fost membru al Comitetului de partid din Helsingfors și al Comitetului Central al flotei din Marea Baltică. A comandat un detașament mobil de marinari care a luat parte la asaltul Palatului de iarnă. La 29 octombrie (11 noiembrie) 1917 a fost numit comandant al palatului Smolnii, iar în martie 1918 — al Kremlinului. În 1920 a fost mobilizat pe front, în cadrul Armatei a 15-a. Ulterior a ocupat posturi de conducere în aparatul de stat și în economie. — 193, 286.

Mann, Tom (1856—1941) — militant de seamă al mișcării muncitorești din Anglia. În ultimul deceniu al secolului trecut a fost unul dintre organizatorii Partidului laburist independent din Anglia și secretar al acestui partid. În anii primului război mondial s-a situat pe poziții internaționaliste. După Revoluția din Octombrie a fost unul dintre conducătorii mișcării „Jos mâinile de pe Rusia Sovietică!“. A fost unul dintre fondatorii Partidului Comunist din Marea Britanie (vezi și vol. 15, p. 557). — 6.

Manner, Kullervo (n. 1880) — din 1905 membru al Partidului social-democrat din Finlanda; în anii 1917—1918 — președinte al acestui partid. În timpul revoluției muncitorești din 1918 din Finlanda a fost în fruntea guvernului revoluționar — Consiliul împuterniciților poporului (vezi și vol. 35, p. 545). — 39, 45.

Manuilski, D. Z. (1883—1959) — membru de partid din 1903.

După Revoluția din Octombrie a avut munci de răspundere pe linie de partid, în aparatul de stat și în diplomație. În 1918, după încheierea tratatului de la Brest, a participat la tratativele de pace cu Rada centrală ucraineană. În 1919 a condus misiunea Crucii Roșii a R.S.F.S.R. în Franța (vezi și vol. 39, p. 578). — 71, 416.

Maria Fedorovna — vezi Andreeva, M. F.

Markin, N. G. (1893—1918) — membru de partid din 1916. A dus muncă revoluționară printre marinarii Flotei baltice. A participat activ la Revoluția din Octombrie. Ulterior a lucrat în Comisariatul poporului pentru afacerile externe, a fost comisar cu misiuni speciale pe lângă Comisariatul poporului pentru problemele militare și maritime. Din iunie 1918 a deținut postul de comisar pentru organizarea flotei de război de pe Volga, la Nijnî Novgorod, apoi pe cel de ajutor de comandant al flotei. — 152.

Martov, L. (Tederbaum, I. O.) (1873—1923) — unul dintre liderii menșevismului (vezi și vol. 4, p. 511). — 210.

Marx, Karl (1818—1883). — 196, 197, 248, 419.

Measnikov (Measnikian), A. F. (1886—1925) — membru de partid din 1906.

După Revoluția din Octombrie a fost comandant al Frontului de vest. În primăvara anului 1918 (înaintea lui Muraviev) a fost comandant al Frontului de est, a luat parte la operațiile împotriva cehilor albi (vezi și vol. 43, p. 509). — 90.

Medeantev, I. F. (n. 1889) — secretar cu însărcinări speciale al lui E. M. Skleanski, vicepreședintele Consiliului militar-revoluționar al republicii. — 314, 388.

Medvedev, S. P. (1885—1937) — membru de partid din 1900.

Din iulie 1918 s-a aflat pe Frontul de est. Din septembrie 1918 pînă în ianuarie 1919 a fost membru al Consiliului militar-revoluționar al Armatei 1 (vezi și vol. 41, p. 590). — 177.

Mehonoșin, K. A. (1889—1938) — membru de partid din 1913. În zilele lui Octombrie 1917 a fost membru al Comitetului militar-revoluționar din Petrograd. În decembrie 1917 a fost numit locțiitor al comisarului poporului pentru problemele războiului. Din ianuarie 1918 a fost membru al Colegiului central pentru formarea Armatei Roșii muncitorești-țărănești, apoi membru al Consiliilor militar-revoluționare ale Fronturilor de est, de sud și caspic-caucazian, membru al Consiliului militar-revoluționar al republicii. Ulterior a deținut diferite posturi de răspundere. — 29, 31, 123, 125, 142, 313, 319, 349.

Mehring, Franz (1846—1919) — militant de seamă al mișcării muncitorești din Germania, unul dintre liderii și teoreticienii aripii de stînga a social-democrației germane. În anii primului război mondial s-a situat pe pozițiile internaționalismului. A fost unul dintre conducătorii grupului „Die Internationale“, care ulterior și-a schimbat denumirea în „Spartacus“, iar mai târziu în „Uniunea Spartacus“. A salutat Revoluția din Octombrie. A avut un rol de seamă în crearea Partidului Comunist din Germania (vezi și vol. 6, p. 557—558). — 136, 197.

Mejlauk, V. I. (1893—1938) — a intrat în mișcarea revoluționară în anul 1907. Membru al P.M.S.D. (b) din Rusia cu începere din iulie 1917. A participat activ la Revoluția din Octombrie.

În 1918—1920 a fost adjunct al comisarului poporului pentru finanțe al Ucrainei, apoi comisar al poporului pentru finanțe al republicii Doneț-Krivoirog, comisar militar gubernial la Kazan, membru al Consiliilor militar-revoluționare ale Armatelor a 5-a, a 10-a, a 14-a și a 2-a, membru al Consiliului militar-revoluționar al Frontului de sud, comisar pentru problemele războiului al Ucrainei. În 1920—1924 — comisar al căilor ferate Moscova-Baltica, Moscova-Kursk și Nord, locțiitor al comisarului-șef al căilor de comunicații, membru al colegiului Comisariatului poporului pentru căile de comunicații. Din 1924 pînă în 1931 a fost membru al prezidiului și vicepreședinte al Consiliului economic superior al U.R.S.S.; din 1931 — vicepreședinte și președinte al Comitetului de Stat al Planificării al U.R.S.S., apoi vicepreședinte al Consiliului Comisarilor Poporului și al Consiliului Muncii și Apărării al U.R.S.S. — 54, 335, 345, 353, 356, 359, 362—363, 371.

Melenevski, M. I. (Basok) (1879—1938) — naționalist mic-burghez ucrainean, unul dintre liderii organizației social-democrate ucrainene „Spilka“. După Revoluția din Octombrie a lucrat în domeniul economic (vezi și vol. 49, p. 617). — 25.

Melniceanski, G. N. (1886—1937) — membru de partid din 1902. În zilele lui Octombrie 1917 — membru al Comitetului militar-revoluționar din Moscova. După Revoluția din Octombrie a fost președinte al Consiliului sindical din gubernia Moscova. În anii 1918—1920 a fost membru al Consiliului apărării muncitorești-tărănești din partea Consiliului Central al Sindicatelor din Rusia. Ulterior a activat în continuare pe tărîm sindical și economic. — 362, 366, 374.

Menjinski, V. R. (1874—1934) — membru de partid din 1902.

După Revoluția din Octombrie a fost citva timp comisar al poporului pentru finanțe, apoi consul general al R.S.F.S.R. la Berlin; începînd din 1919 a lucrat în cadrul Comisiei extraordinare din Rusia (Ceka) (vezi și vol. 23, p. 582). — 84—86.

Metlev, A. D. (1893—1937) — membru de partid din 1912. Din iunie pînă la începutul lunii august 1918 — membru al comitetului executiv gubernial Arhanghelsk, apoi lucrător politic în Armata a 6-a, membru al comitetului gubernial Penza. După aceea a deținut funcții de răspundere în domeniul economic. În 1933 a fost numit împuternicit al Comitetului executiv central al U.R.S.S. pentru ținutul Azov-Marea Neagră. — 153.

Mihailov — vezi Frunze, M. V.

Miliutin, V. P. (1884—1938) — membru al partidului bolșevic din 1910.

În anii 1918—1921 a fost vicepreședinte al Consiliului economic superior (vezi vol. 35, p. 546). — 57, 103, 272.

Minin, S. K. (1882—1962) — membru de partid din 1905. În 1917 a deținut funcții de răspundere la Țarișin. În perioada

războiului civil a fost membru al Consiliului militar-revoluționar al Armatei a 10-a, membru al colegiului Comisariatului poporului pentru afacerile interne. În 1918, din însărcinarea lui V. I. Lenin, a îndeplinit misiuni speciale la Tula, în Bielorussia și în Lituania. În anii 1920—1921 a fost membru al Consiliului militar-revoluționar al Armatei I de cavalerie. Din 1923 a fost rector al Universității comuniste și al Universității de stat din Leningrad. — 302.

Minkin, A. E. (1887—1955) — membru de partid din 1903.

În 1918 a fost președinte al comitetului gubernial de partid și președinte al comitetului executiv gubernial Penza (vezi și vol. 42, p. 544). — 88, 90, 159, 168, 174, 179.

Minor, Robert (1884—1952) — socialist american de seamă, ziarist și pictor. A întâmpinat cu entuziasm Revoluția din Octombrie și a venit la Moscova, unde a făcut parte din redacția ziarului „The Call“, care era difuzat în rindul trupelor intervenționiste anglo-americane. În 1920 s-a întors în S.U.A., a intrat în partidul comunist și a devenit unul dintre conducătorii lui. A fost redactor al ziarului „Daily Worker“, organul central al Partidului Comunist din S.U.A. — 170.

Mirbach, Wilhelm (1871—1918) — diplomat german; din aprilie 1918 — ambasador al Germaniei la Moscova. La 6 iulie 1918 a fost asasinat de eserii de stînga în scopul de a provoca un război între Germania și Rusia Sovietică. — 68, 120, 121, 123.

Misiurski. — 231.

Mișkin, P. P. (1887—aprox. 1924) — membru de partid din 1917. În anii 1917—1918 a fost membru al Sovietului din Țarițin, apoi al Comitetului executiv din acest oraș. În 1919 a fost președinte al comisiei extraordinare (Ceka) din Țarițin. — 289.

Mișkevici, V. S. (1900—1948) — membru de partid din februarie 1917. Din toamna anului 1918 pînă în mai 1919 a lucrat ca bibliotecar al lui V. I. Lenin. În mai 1919 a intrat voluntar în Armata Roșie. După terminarea războiului civil a îndeplinit munci politice în Armata Roșie. Ulterior a ocupat posturi de răspundere în industrie. — 320.

Monastirski, B. I. (1892—1964) — membru de partid din 1919; în 1918 — împuternicit al Comisariatului poporului pentru aprovizionare în Ural și în gubernia Veatka; din martie 1919 — membru al colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare al Ucrainei, apoi președinte al consiliului gubernial pentru aprovizionare din Omsk. Ulterior a deținut funcții de răspundere în domeniul economic. — 175.

Moor, Karl (n. 1853) — social-democrat german. În anii primului război mondial a sprijinit pe emigranții politici în Elveția. În 1917 se afla la Stockholm. După Revoluția din Octombrie s-a stabilit la Moscova. — 323.

Muhin, N. — în 1918 era funcționar la Direcția generală a petrolului. — 202.

Muralov, N. I. (1877—1937) — membru de partid din 1903. În perioada Revoluției din Octombrie — membru al Comitetului militar-revoluționar din Moscova și al statului-major revoluționar. După aceea — comandant al trupelor din districtul militar Moscova. În anii 1919—1920 a fost membru al Consiliilor militar-revoluționare ale Frontului de est, ale Armatelor a 3-a și a 12-a. După terminarea războiului civil a deținut diferite posturi de răspundere în armată. În 1927, la Congresul al XV-lea al P.C. (b) al Uniunii Sovietice, a fost exclus din partid ca militant activ al opoziției troțkiste. — 31, 145, 166, 186, 358, 374, 375.

Muraviov, M. A. (1880—1918) — ofițer în armata țaristă; după Revoluția din Octombrie s-a alăturat eserilor de stînga. La începutul anului 1918 a comandat trupele care acționau împotriva Radei centrale ucrainene și a lui Kaledin. În iulie 1918, pe cînd era comandant al trupelor Frontului de est, a trădat Puterea sovietică și a încercat să provoace rebeliune în rîndul trupelor. Încercarea lui a fost descoperită și lichidată. Fiind arestat, a opus rezistență și a fost omorît. — 44, 54, 124—125, 399.

Mușketov, I. V. (1850—1902) — geolog și geograf rus de seamă. — 425.

Mușketova, U. V. — soția geologului și geografului I. V. Mușketov. — 425.

N

Nansen, Fridtjof (1861—1930) — eminent om de știință norvegian, explorator al Arcticii, cunoscut militant pe tărîm social. După primul război mondial a fost numit înalt comisar al Ligii Națiunilor pentru repatrierea prizonierilor de război. A avut o atitudine de simpatie față de Uniunea Sovietică (vezi și vol. 39, p. 580). — 331—333.

Națarenus, S. P. (1883—1938) — membru de partid din 1904. În 1918 a fost comisar militar extraordinar al ținutului Murmansk, apoi al districtului militar Petrograd. A fost membru al Consiliilor militar-revoluționare ale Armatelor a 7-a, a 14-a și a 15-a. În iulie 1919 a fost numit comisar militar al districtului militar Harkov. Ulterior a deținut posturi de conducere în aparatul de stat și în economie. — 113, 124, 135, 148, 157, 365, 369, 373.

Naumovici, G. — 194.

Nevski, V. I. (1876—1937) — membru de partid din 1898.

După Revoluția din Octombrie a fost comisar al poporului pentru căile de comunicație (vezi și vol. 18, p. 487). — 30, 150, 156, 194, 242, 253, 268, 285.

Nielsen, Marie Sophie (1875—1951) — activistă a mișcării muncitorești daneze. Din 1916 pînă în 1918 a făcut parte din Conducerea centrală a Partidului social-democrat din Danemarca, apoi a participat îndeaproape la întemeierea Partidului muncitoresc socialist, ai cărui membri au intrat în Partidul Comunist din Danemarca, creat în noiembrie 1919. A participat la activitatea Cominternului.

În 1928 a fost exclusă din P.C.D., întrucît colaborase cu opoziția troțkistă; în 1932 a fost reprimată, iar în 1936 a fost din nou exclusă. — 248—249.

Nikiforov, P. M. (n. 1882) — membru de partid din 1904. După Revoluția din Octombrie — vicepreședinte al comitetului executiv al Sovietului din Vladivostok, membru al comitetului de partid regional. Din aprilie 1918 — comisar la Vladivostok. În anii 1918—1920 a stat în închisorile regimului lui Kolceak. Din martie 1920 a fost membru al Biroului din Extremul Orient al C.C. al P.C. (b) din Rusia și a făcut parte din comitetul de partid al acestei regiuni. În 1921—1922 a fost președinte al Consiliului de Miniștri al Republicii Vladivostok. Ulterior a deținut funcții de conducere în aparatul de stat, în diplomatie și în învățămînt. — 401.

Nikitin, V. F. (n. 1889) — membru al comitetului executiv și președinte al Comisiei extraordinare de anchetă din orașul Kotelnici, gubernia Veatka, în 1918. — 166.

Nimoițki, B. N. (n. 1885) — membru de partid din 1905. În 1917 a fost membru al Sovietului din Petrograd, a făcut parte din comitetul de partid din Petrograd, a fost președinte al comitetului revoluționar din Kolpino. Din februarie 1918 a deținut posturi de conducere în aparatul de stat, în economie și în învățămînt. — 273.

O

Obolenski, V. V. — vezi Osinski, N.

Odintov, S. I. (n. 1874) — general-maior în vechea armată. Din aprilie 1917 — comandant al Armatei a 3-a de cazaci caucazieni. În 1918 — șeful cancelariei Comisariatului poporului pentru problemele militare. Din iunie 1919 a lucrat în inspecția militară superioară în Ucraina, iar după aceea în Inspectoratul Consiliului militar-revoluționar al republicii. — 7.

Okulov, A. I. (1880—1939) — membru de partid din 1903, participant la trei revoluții, scriitor. După revoluția din februarie 1917 a fost membru al comitetului gubernial și președinte al comitetului executiv gubernial Enisei. În timpul războiului civil a făcut parte din Consiliile militar-revoluționare ale Fronturilor de sud și de vest și din acela al Armatei a 10-a. În decembrie

1918 a fost numit membru al consiliului militar-revoluționar al republicii. În anii 1920—1921 a fost comandant al trupelor din Siberia răsăriteană și membru al Tribunalului militar-revoluționar. Ulterior a lucrat în aparatul de stat și în domeniul publicistic. — 365, 368.

Ordjonikidze, G. K. (1886—1937) — membru de partid din 1903.

După Revoluția din Octombrie a fost numit comisar extraordinar în Ucraina, apoi în sudul Rusiei. În anii războiului civil a fost membru al Consiliilor militar-revoluționare ale Armatelor a 16-a și a 14-a și al Frontului caucazian (vezi și vol. 48, p. 467). — 31, 33, 38, 53—54, 71, 261, 397.

Orlov, V. P. (1886—1961) — membru de partid din 1902. Din decembrie 1918 pînă în august 1919 a fost președinte al comisiei pentru aprovizionare a Frontului de vest, iar după aceea șeful direcției diplomatice-militare a Frontului din Turkestan. Ulterior a deținut posturi de răspundere în aparatul de stat. — 381.

Orlov (Egorov), K. N. (n. 1879) — membru de partid din 1904. În anii 1917—1918 a fost președinte al colegiului central pentru echiparea Armatei Roșii, iar din august 1918 pînă în decembrie 1919 — comisar politic extraordinar al uzinelor de armament și muniții din Tula și al parcului de artilerie. Ulterior a deținut posturi de conducere în aparatul de stat și în economie. — 296—297.

Osinski, N. (Obolenski, V. V.) (1887—1938) — membru de partid din 1907.

După Revoluția din Octombrie a fost director al Băncii de Stat a R.S.F.S.R. și președinte al Consiliului economic superior. La Congresul al VII-lea al P.C. (b) din Rusia a fost ales membru supleant al Comitetului Central. La începutul anului 1918 a participat la acțiunea de naționalizare a minelor din bazinul Donețului (vezi și vol. 35, p. 548). — 21, 43.

Ovseenko — vezi Antonov-Ovseenko, A. V.

P

P. — 162.

Paikes, A. K. (1873—1958) — pînă în 1917 a fost menșevic; din 1918 — membru al P.C. (b) din Rusia. În 1918 a deținut funcția de împuternicit al Comisariatului poporului pentru aprovizionare la Saratov, apoi pe aceea de membru al colegiului Comisariatului poporului pentru controlul de stat și al Comisariatului poporului pentru Inspekția muncitorească-țăărănească și de membru al Comitetului revoluționar din Siberia (vezi și vol. 44, p. 651—652). — 178, 183.

Palcinski, P. I. (m. 1930) — inginer; după revoluția din februarie 1917 a deținut funcția de adjunct al ministrului comerțului

și industriei în guvernul provizoriu burghez. După Revoluția din Octombrie a fost unul dintre organizatorii sabotajului din industria sovietică (vezi și vol. 32, p. 605). — 232.

Palinski, S. (1874—1921) — activist al mișcării muncitorești poloneze; a fost membru al Partidului socialist polonez. În anii 1917—1918 a lucrat ca șef de secție la fabrica de sodă din Bereznikovo, apoi s-a înapoiat în Polonia. — 129.

Paniuşkin, V. L. (1888—1960) — membru de partid din 1907. În aprilie 1918 a fost numit comisar militar extraordinar în gubernia Tula pentru lupta împotriva contrarevoluției; a comandat detașamente de muncitori și marinari înarmați, a luptat pe Frontul de est, apoi a fost numit comisar militar extraordinar în regiunea Volgăi și în Ural pentru lupta împotriva contrarevoluției (vezi și vol. 44, p. 652). — 95, 116, 146, 147, 300, 302.

Parvus (Ghelfand, A.L.) (1869—1924) — la sfârșitul secolului trecut și începutul secolului nostru a făcut parte din mișcarea social-democrată din Rusia și din Germania. Ulterior s-a îndepărtat de social-democrație; în timpul primului război mondial a fost șovinist, agent al imperialismului german, s-a ocupat cu specula de mari proporții și s-a îmbogățit din furniturile de război (vezi și vol. 6, p. 561). — 16.

Paşkov, I. V. — șeful miliției feroviare de la liniile de cale ferată Sizran-Veazma și Reazan-Ural, gubernia Tula, din aprilie 1919 pînă în martie 1920; ulterior subdirector al secției căi ferate de pe lângă Direcția generală a miliției feroviare din Kaluga. — 263.

Peatakov, G. L. (1890—1937) — membru al partidului bolșevic din 1910.

După instaurarea Puterii sovietice în Ucraina a făcut parte din Consiliul Comisarilor Poporului al Ucrainei. În 1918 s-a situat pe pozițiile „comunismului de stînga“. La Congresul al VIII-lea al partidului a făcut parte din „opozitia militară“ (vezi și vol. 35, p. 548). — 38, 355, 356.

Peluso, Edmondo (1882—1942) — socialist italian. În anii 1918—1919 a făcut parte din „Uniunea Spartacus“, iar apoi din Partidul Comunist din Bavaria. Din 1921 a fost membru al Partidului Comunist Italian (vezi și vol. 49, p. 621—622). — 208.

Pereiaslavțev (Pereslavski), M. A. (n. 1888) — membru de partid din 1905. În 1918 a fost membru al Comitetului executiv gubernial și al prezidiului comitetului gubernial de partid din Orel. A condus reprimarea răscoalei puse la cale de eseri și chiaburi în județul Livensk, gubernia Orel. Ulterior a ocupat posturi de conducere în aparatul de partid și în economie. — 166.

Perșikova, V. V. (n. aprox. 1900) — funcționară la secția spațiu locativ din Țarițin în 1919. — 289.

Peters, I. H. (1886—1938) — membru de partid din 1904. A participat activ la revoluția din 1905—1907 în Libava. În 1917 a fost ales membru al C.C. al Social-democrației letone. În zilele lui Octombrie a făcut parte din Comitetul militar-revoluționar din Petrograd. Apoi a fost membru al colegiului și vicepreședinte al Cekăi. În anii 1919—1920 a fost comandant al regiunilor fortificate ale Petrogradului și Kievului și membru al consiliului militar al regiunii fortificate din Tula. Ulterior a deținut funcții de răspundere pe linie de partid și de stat. — 20, 152, 365.

Peterson, K. A. (1877—1926) — membru de partid din 1898. În perioada Revoluției din Octombrie a fost membru al Comitetului militar-revoluționar, apoi membru al Prezidiului C.E.C. din Rusia și al tribunalului revoluționar de pe lângă C.E.C. din Rusia, comisar militar al Diviziei letone de pușcași. Din decembrie 1918 — comisar al poporului pentru problemele militare în Letonia Sovietică (vezi și vol. 39, p. 581—582). — 171—172.

Petin, K. G. (n. 1887) — membru de partid din 1918; din aprilie până în octombrie 1918 a fost membru al Comisariatului pentru problemele populației germane din regiunea Volgăi, iar apoi membru al comitetului executiv și șef de secție la Comuna de muncă a populației germane din regiunea Volgăi. — 130.

Petrov, P. — vezi Lenin, V. I.

Petrovski, G. I. (1878—1958) — membru de partid din 1897. În anii 1917—1919 a fost comisar al poporului pentru afacerile interne al R.S.F.S.R., iar din 1919 până în 1938 — președinte al C.E.C. din Ucraina (vezi și vol. 23, p. 586—587). — 60, 115, 240, 276, 293.

Petruciuk, D. T. (n. 1890) — membru de partid din iunie 1917. În 1918 a fost trimis la Orșa în calitate de reprezentant al Comisariatului circumscripției militare Moscova, cu misiunea de a ajuta la trimiterea de trupe ale Armatei Roșii pe Frontul de est. În 1919 a fost numit comisar al comisiei speciale din Moscova pentru asigurarea Armatei Roșii cu efectivul de cai necesar. Ulterior a lucrat în domeniul economic. — 162.

Pichon, Stephen-Jean-Marie (1857—1933) — om politic și diplomat francez. În anii 1917—1920 a fost ministru de externe al Franței. — 416.

Platten, Friedrich (Fritz) (1883—1942) — social-democrat de stînga elvețian; în 1912—1918 a fost secretar al Partidului social-democrat din Elveția. În 1919 a luat parte la înființarea Internaționalei Comuniste, a fost membru al Biroului acestei Internaționale. A colaborat la revista „Internaționala Comunistă”. A fost unul dintre organizatorii Partidului Comunist din Elveția (vezi și vol. 27, p. 600.) — 94, 162.

- Podbelski, V. N.* (1887—1920) — membru de partid din 1905. În octombrie 1917 a fost comisar pentru poștă și telegraf în orașul și gubernia Moscova. În mai 1918 a fost numit comisar al poporului pentru poștă și telegraf al R.S.F.S.R. (vezi și vol. 35, p. 550). — 101, 274, 373, 381.
- Podvoiski, N. I.* (1880—1948) — membru de partid din 1901. În perioada de pregătire și înlăptuire a insurecției armate din Octombrie a fost președinte al Comitetului militar-revoluționar din Petrograd. După Revoluția din Octombrie a fost membru al Comitetului pentru problemele militare și maritime, comandant al districtului militar Petrograd. În 1918 a fost numit comisar al poporului pentru problemele militare și maritime din Ucraina (vezi și vol. 35, p. 550). — 13, 22, 35, 40—41, 45—47, 129, 131, 307, 311, 315—316, 328—329, 335, 348, 356, 381, 389, 397, 421.
- Pokrovski, M. N.* (1868—1932) — membru de partid din 1905, istoric. După Revoluția din Octombrie a fost președinte al Sovietului din Moscova. Din 1918, adjunct al comisarului poporului pentru învățământ al R.S.F.S.R. (vezi și vol. 34, p. 572—573). — 196.
- Popov, I. F.* (1886—1957) — membru de partid din 1905 pînă în 1914; publicist. A trăit ca emigrant în Belgia. După întoarcerea, în 1918, în Rusia Sovietică, a fost trimis ca reprezentant comercial în Elveția (vezi și vol. 24, p. 550; vol. 48, p. 470). — 94.
- Popov, N. P.* (1871—1917) — inginer-colonel; în iulie 1917 era subșef al secției spațiu locativ din Jitomir. A fost ucis de soldații unui batalion al morții în stația Șepetovka, fiind bătut de propagandă bolșevică. — 41.
- Popov, P. I.* (1872—1950) — statistician. Începînd din 1918 a condus Direcția centrală de statistică. Membru de partid din 1924 (vezi și vol. 42, p. 559). — 155, 279.
- Popova (Kasparova), E. M.* (1888—1963) — a participat la mișcarea revoluționară cu începere din anul 1903; membră de partid din 1919. În anii 1918—1922 a lucrat ca șefă a secției locuințe a C.E.C. din Rusia; după aceea a fost subșefă a serviciului cancelariei și secretară responsabilă a reprezentanței Republicii Sovietice Federative Socialiste Transcaucaziene pe lângă Consiliul Comisarilor Poporului al U.R.S.S., secretară responsabilă a prezidiului Comitetului de Stat al Planificării din U.R.S.S. etc. — 20.
- Popovički, N. A.* (n. 1885) — lucrător al Consiliului economic superior; pînă în iulie 1918 a fost eser de stînga, iar după aceea a intrat în P.C. (b) din Rusia. — 127.
- Pozern, B. P.* (1882—1939) — membru de partid din 1902. În anii 1918—1919 — comisar al statului-major al circumscripției militare Petrograd, iar după aceea membru al Consiliilor militar-revoluționare ale Fronturilor de vest și de est și al Armatei a 5-a.

După terminarea războiului civil a deținut funcții de răspundere pe linie de partid și în economie. — 302, 364.

Pravdin, A. G. (1879—1943) — membru de partid din 1899. În anii 1912—1914 a colaborat la „Pravda“. În 1917 a activat în Ural. După Revoluția din Octombrie a fost adjunct al comisarului poporului pentru afacerile interne. Începând din 1923 a deținut funcții de răspundere pe linie de partid și de stat: membru al Comisiei centrale de control, adjunct al comisarului poporului pentru căile de comunicație, președinte al Consiliului de conducere al căilor ferate din nord, șef al grupului de transport al Inspecției muncitorești-tărănești. — 114, 146.

Proobrajenski, P. A. (n. 1858) — pedagog; profesor la seminarul din Samara, la școala de comerț, la liceul de fete „N. A. Hardina“. Unul dintre fondatorii asociației universităților populare din Samara. În anii 1917—1918 a făcut parte din „Comitetul provizoriu special de securitate“ din Samara. — 229.

Price, M. Philips — ziarist englez; în 1917 a venit în Rusia în calitate de corespondent al ziarului „Manchester Guardian“. După ce s-a întors din Rusia, a scris o carte, în care expunea amintirile sale despre revoluția rusă. Ulterior a intrat în Partidul Comunist din Marea Britanie, dar după aceea s-a retras din el și a devenit membru al Partidului laburist. — 170.

Prokopiev. — 68, 76.

Prokofiev, A. N. (1886—1949) — membru de partid din 1917. În 1918 — secretar al Comisiei extraordinare (Geka) din Rodniki, gubernia Ivanovo-Voznesensk. Din 1919 pînă în 1926 a lucrat în organele Gekăi și ale G.P.U. Începând din 1926 a deținut posturi de conducere în domeniul construcțiilor. — 251, 255.

Purișev — muncitor din Petrograd. — 306.

Puroin, P. G. — marinar; în decembrie 1917 a fost trimis în Letonia cu misiunea de a organiza detașamente înarmate; la începutul anului 1918 a fost comisar al detașamentelor care au luptat împotriva lui Kaledin. — 23.

B

Rabkin, G. M. (n. 1884) — farmacist în Jlobin (gubernia Gomel). În 1922 sau 1923 a emigrat în S.U.A. — 310, 346.

Racovski, Cristian (1873—1941) — militant al mișcării muncitorești din România și al celei internaționale; de origine bulgar. A participat la Congresul Internaționalei a II-a de la Stuttgart (1907), ca membru al delegației socialistilor români. Împreună cu alți conducători ai mișcării muncitorești din România a participat la editarea seriei a doua a ziarului „România muncitoare“. A avut o bogată activitate publicistică în presa socialistă din România;

a scris numeroase studii și eseuri cu caracter politic. După reorganizarea, în 1910, a Partidului social-democrat din România, a fost ales membru în Comitetul Executiv al acestuia. În 1915 a reprezentat Partidul social-democrat din România la Conferința internațională de la Zimmerwald. Prigonit de organele represive, Racovski a plecat în 1917 în U.R.S.S., unde a avut munci de răspundere pe linie de partid și de stat. Din 1918 a fost președinte al Consiliului economic al Ucrainei. Din 1923 a lucrat în diplomație în Anglia și în Franța. — 44, 71, 98, 270, 279, 307, 311, 316, 320, 328—329, 334, 350—357, 378, 381, 389, 417.

Radcenko, I. I. (1874—1942) — membru de partid din 1898.

După Revoluția din Octombrie a fost unul dintre organizatorii și conducătorii industriei turbei din U.R.S.S. În 1918 a fost numit vicepreședinte al Direcției generale a silviculturii (vezi și vol. 44, p. 655). — 236.

Radek, K. B. (1885—1939) — a intrat în partidul bolșevic în 1917. După Revoluția din Octombrie a lucrat la Comisariatul poporului pentru afacerile externe, a fost secretar al Comitetului Executiv al Internaționalei Comuniste. În 1918 s-a situat pe pozițiile „comuniștilor de stînga“ (vezi și vol. 45, p. 676). — 32, 84.

Radișev, A. N. (1749—1802) — scriitor rus de seamă, iluminist revoluționar (vezi și vol. 5, p. 505). — 196.

Rahia, E. A. (1886—1936) — membru de partid din 1903. A participat activ la mișcarea revoluționară din Rusia și din Finlanda. În zilele lui iulie 1917 a participat îndeaproape la trecerea lui Lenin — care se ascundea de agenții guvernului provizoriu — în Finlanda, iar după aceea, în octombrie, înapoi în Rusia. În 1918 a comandat detașamentele Gărzii roșii în timpul revoluției muncitorești din Finlanda. În 1919 a fost comandantul unor formații de luptă trimise împotriva lui Iudenici. — 29, 140.

Ramenski, A. P. (1845—1924) — profesor secundar la Simbirsk din 1873 pînă în 1882; după aceea a fost inspector al școlilor populare din raionul Orenburg-Orsk și director al școlilor populare din Perm. Din 1917 — colaborator științific al Arhivei guberniale din Simbirsk. — 282.

Raskolnikov, F. F. (1892—1939) — membru de partid din 1910.

După Revoluția din Octombrie — locțiitor al comisariatului poporului pentru problemele maritime, membru al Consiliului militar-revoluționar al republicii, membru al Consiliului militar-revoluționar al Frontului de est, comandant al flotei de pe Volga-Caspica și al flotei din Baltica. — 142, 153, 167, 237, 379.

Rattel, N. I. (n. 1875) — general din vechea armată; după Revoluția din Octombrie a trecut de partea Puterii sovietice. Din noiembrie 1917 pînă în 1925 a fost șef al Marelui stat-major. Din iulie 1920 pînă în octombrie 1925 a fost membru al Consiliului

special de pe lângă comandantul-șef și membru al Consiliului legislativ de pe lângă Consiliul militar-revoluționar. — 360.

Ravici, S. N. (1879—1957) — a intrat în partid în 1903. În 1917 a fost membru al Comitetului din Petrograd al P.M.S.D. (b) din Rusia. După Revoluția din Octombrie a dus muncă pe linie de partid și în aparatul de stat (vezi și vol. 9, p. 553). — 262.

Reabinin. — 257.

Reizon. — 27.

Renqvist. — 223.

Rizenkampf, G. K. (1886—1943) — profesor; în anii 1918—1919 a fost președinte al colegiului și director tehnic al Direcției lucrărilor de irigație din Consiliul economic superior, apoi a lucrat în domeniul științific și în învățământ; în anii 1935—1941 a fost inginer-șef al întreprinderii Volga-Don, iar în anii 1941—1942 — membru al consiliului tehnic al Comisariatului poporului pentru flota fluvială a U.R.S.S. — 233.

Rikov, A. I. (1881—1938) — membru de partid din 1899.

În anii 1918—1921 a fost președinte al Consiliului economic superior (vezi și vol. 35, p. 553—554; vol. 45, p. 682—683). — 48, 69, 81, 89, 390.

Robins, Raymond (n. 1873) — colonel. În 1917 — membru al misiunii americane a Crucii Roșii în Rusia. — 24, 72, 79.

Rogacev. — 424.

Romanov — una din rudele lui Nicolae al II-lea. — 214.

Romanov, I. P. (1881—1919) — a participat la mișcarea revoluționară cu începere din 1898. În 1907 a fost ales deputat în Duma a II-a de stat din partea curiei muncitorești; după dizolvarea acesteia a emigrat. În iunie 1917 s-a întors în Rusia. În zilele lui Octombrie 1917 a fost președinte al Comitetului militar-revoluționar din Nijni Novgorod. Din noiembrie 1917 — președinte al comitetului executiv gubernial Nijni Novgorod. — 152, 404.

Ropp — arhiepiscop de Moghilev. — 273.

Roșciupkin, K. — 55.

Rozenfeld, N. B. — pictor. — 78.

Rozengolț, A. P. (1889—1938) — a intrat în partid în 1905. În timpul Revoluției din Octombrie a fost membru al Comitetului militar-revoluționar din Moscova. În anii războiului civil a făcut parte din Consiliile militar-revoluționare ale unor armate și fronturi, apoi a lucrat în armată, în diplomație și în aparatul de stat. În 1937 a fost exclus din partid pentru activitate antipartinică. — 358, 375.

Rudzutak, I. E. (1887—1938) — membru de partid din 1905.

După Revoluția din Octombrie a deținut funcții de conducere în mișcarea sindicală, apoi a fost membru al prezidiului Consiliului economic superior, președinte al Direcției generale a transporturilor fluviale și maritime și al Centralei textilelor (vezi și vol. 42, p. 560—561). — 324.

Rühle, Otto (n. 1874) — social-democrat de stînga german, publicist. În anii primului război mondial s-a situat pe poziții internaționaliste. În 1919 a intrat în Partidul Comunist din Germania (vezi și vol. 31, p. 624). — 109.

Rukavișnikov. — 278.

Ruzer, L. I. (1881—1959) — membru de partid din 1899. Participant activ la revoluția din 1905. În decembrie 1917 a fost vicepreședinte al „Rumcerod“-ului (Comitetul executiv reunit al Sovietelor Frontului român, flotei din Marea Neagră și regiunii Odesa). În ianuarie 1918 a fost unul dintre conducătorii insurecției armate de la Odesa. În anii 1918—1919 a lucrat în Comisariatul poporului pentru aprovizionare, a fost președinte al colegiului Direcției generale a produselor alimentare. Ulterior a avut munci de răspundere în aparatul de stat și în învățămînt. — 348.

S

Sadkov. — 223.

Sadoul, Jacques (1881—1956) — ofițer în armata franceză, membru al partidului socialist. În 1917 a făcut parte din misiunea militară franceză în Rusia. Sub influența Revoluției din Octombrie a devenit adept al ideilor comuniste, a intrat în secția franceză a P.C. (b) din Rusia și s-a înrolat ca voluntar în Armata Roșie. A desfășurat propagandă revoluționară în rîndurile trupelor franceze care ocupaseră sudul Ucrainei. A participat la Congresele I și II ale Internaționalei Comuniste. Pentru activitatea sa revoluționară a fost condamnat la moarte (în contumacie) de către un tribunal militar din Franța, dar la întoarcerea în țară (1924) a fost achitat. În anii următori a fost un luptător activ pentru pace și prietenie între popoare. — 274.

Saks, S. E. (n. 1889) — membru de partid din 1917 pînă în 1932. În 1918 a făcut parte din colegiul Comisariatului poporului pentru problemele maritime, apoi a fost membru al Consiliului militar-revoluționar al Frontului caspic-caucazian și comandant al flotilei Astrahan-Caspica. În anii 1919—1921 a fost comisar cu misiuni speciale pe lîngă o direcție a Comisariatului poporului pentru problemele maritime. În anii următori a lucrat în Direcția generală a transporturilor fluviale și maritime. — 221.

Sammer, I. A. (1870—1921) — social-democrat, bolșevic; a intrat în mișcarea revoluționară în 1897.

După Revoluția din Octombrie a lucrat în sectorul economic la Vologda, iar începînd din 1919, la Uniunea centrală a cooperativelor de consum (vezi și vol. 20, p. 570). — 145, 153.

Sanaev, M. I. (1894—1938) — membru de partid din 1918. Din mai pînă în martie 1919 a fost președinte al comitetului de partid din județul Sergaci, gubernia Nijni Novgorod, și membru al comitetului executiv județean; după aceea a avut diverse munci de răspundere pe linie de partid și de stat. — 195.

Sapronov, T. V. (1887—1939) — membru al partidului bolșevic din 1912.

În anii 1918—1919 a fost președinte al comitetului executiv gubernial Moscova, iar în anii 1919—1920 — președinte al comitetului executiv gubernial Harkov (vezi și vol. 39, p. 561). — 72.

Saveliev, M. A. (1884—1939) — membru de partid din 1903. În 1917 a fost șef de redacție la „Raboceaia Puti“, organul central al partidului, apoi la „Pravda“. După Revoluția din Octombrie a participat la organizarea Consiliului economic superior, al cărui membru a fost. În 1919 — redactor al revistei „Kommunist“, organul central al P.C. (b) din Ucraina (vezi și vol. 48, p. 475). — 7.

Semașko, N. A. (1874—1949) — membru de partid din 1893.

După Revoluția din Octombrie — șef al secției medico-sanitare a Sovietului din Moscova. În anii 1918—1930 — comisar al poporului pentru ocrotirea sănătății al R.S.F.S.R. (vezi și vol. 39, p. 586). — 172.

Semennik. — 13.

Semionov. — 302.

Serebreakov, L. P. (1888—1937) — a intrat în partid în 1905.

După Revoluția din Octombrie a fost membru al comitetului regional de partid Moscova, secretar al C.C. al P.C. (b) din Rusia și secretar al C.E.C. din Rusia (vezi și vol. 42, p. 562). — 341.

Serebrovski, A. P. (1884—1943) — membru de partid din 1903.

Din 1918 — vicepreședinte al Comisiei extraordinare pentru aprovizionarea Armatei Roșii, apoi adjunct al comisarului poporului pentru căile de comunicație, șef al aprovizionării militare a Frontului ucrainean (vezi și vol. 45, p. 678). — 421.

Sereda, S. P. (1871—1933) — membru de partid din 1903.

În anii 1918—1921 a fost comisar al poporului pentru agricultură al R.S.F.S.R. (vezi și vol. 36, p. 708). — 61—62, 64, 132, 164, 166, 167, 182, 184, 191, 252, 298, 299, 341.

Sergo — vezi Ordjonikidze, G. K.

Serrati, Giacinto Menotti (1872—1926) — militant de seamă al mișcării muncitorești italiene, unul dintre conducătorii Partidului socialist italian. În anii 1915 — 1923 a fost director al ziarului „Avanti!“, organul central al partidului socialist. După întemeierea Internaționalei Comuniste a insistat ca Partidul socialist italian să facă parte din Comintern. A condus delegația italiană la Congresul al II-lea al Internaționalei; s-a pronunțat împotriva unei rupturi

totale cu reformiștii. Ulterior și-a lichidat greșelile centriste și în 1924 a intrat în Partidul Comunist Italian, unde a activat intens până la sfârșitul vieții sale. — 233.

Sidorenko, S. M. — marinar. În noiembrie 1917 a fost trimis în gubernia Enisei cu misiunea de a difuza material propagandistic. — 52.

Siniștn — comisar al plășii Lazinskaia, gubernia Kaluga, în 1919. — 418.

Stin, P. P. (1870—1938) — general din vechea armată; după Revoluția din Octombrie a trecut de partea Puterii Sovietice. În 1918 a fost conducător militar al grupului de detașamente din Breansk, iar după aceea comandant al Frontului de sud, șef al secției militare-administrative a Consiliului militar-revoluționar al republicii. În 1920 a fost numit reprezentant militar al R.S.F.S.R. în Gruzia. Ulterior a fost profesor la Academia militară a Armatei Roșii muncitorești-țărănești și a desfășurat activitate științifică. — 80, 215.

Skleanski, E. M. (1892—1925) — membru de partid din 1913.

După Revoluția din Octombrie a fost membru al colegiului Comisariatului poporului pentru problemele militare. Din septembrie 1918 până în 1924 — adjunct al comisarului poporului pentru problemele militare și vicepreședinte al Consiliului militar-revoluționar al republicii (vezi și vol. 45, p. 678). — 163—164, 171, 225, 227, 240, 270, 274, 296, 312—313, 314, 317, 327, 345, 349, 359, 361, 366, 371, 374, 375, 384, 388, 392.

Skoropadski, P. P. (1873—1945) — general în armata țaristă, mare proprietar funciar în guberniile Cernigov și Poltava. De la sfârșitul lunii aprilie până în decembrie 1918 a fost ataman al Ucrainei; agent al imperialiștilor germani. — 272.

Skrîpnik, N. A. (1872—1933) — membru de partid din 1897. În 1917 — secretar al Consiliului central al comitetelor de întreprindere din Petrograd, membru al Comitetului Executiv Central din Rusia al primei legislaturi. Participant activ la insurecția armată din Octombrie. După Revoluția din Octombrie a deținut posturi de răspundere pe linie de partid și de stat în Ucraina: comisar al poporului pentru afacerile interne al Republicii Sovietice Socialiste Ucrainene, membru al Prezidiului Comitetului Executiv Central al Ucrainei, membru al C.C. al P.C. (b) U., împuternicit al Consiliului Apărării al Ucrainei, comisar al poporului pentru învățămînt al R.S.S.U. — 47.

Skvorțov, E. S. — membru al comitetului sărăcimii din plasa Pervitin, județul Tver, în anii 1918—1919. În 1919 a fost exclus din rîndurile P.C. (b) din Rusia. — 243.

Slușki, A. I. (m. 1918) — a intrat în mișcarea revoluționară în 1905. În 1917 a fost organizator de partid al uzinelor „Obuhov“

din Petrograd. A participat activ la insurecția armată din Octombrie. La cel de-al II-lea Congres al Sovietelor din Rusia a fost ales membru al Comitetului Executiv Central. Din martie 1918 — președinte al Consiliului Comisarilor Poporului al Republicii Taurida (Crimeea). A fost împușcat de albagardiști. — 53.

Sluvis, M. V. (n. 1888) — eser, iar din 1917 eser de stînga; ofițer din vechea armată, care după Revoluția din Octombrie a trecut de partea Puterii sovietice. Din noiembrie 1918 — membru al P.C. (b) din Rusia. În 1918 a fost comandant de divizie, în 1919 — comandant al Armatei a 15-a, iar apoi al Diviziei a 56-a de pușcași. — 129.

Smilga, I. T. (1892—1938) — a făcut parte din partidul bolșevic cu începere din 1907.

După Revoluția din Octombrie a fost imputernicit al Consiliului Comisarilor Poporului al R.S.F.S.R. în Finlanda, membru al Consiliului militar-revoluționar al republicii, vicepreședinte al Consiliului economic superior. La congresele al VII-lea și al VIII-lea ale partidului a fost ales membru al C.C. (vezi și vol. 32, p. 610). — 129—130, 305—306, 339, 369, 387, 388.

Smirnov, A. M. (n. 1887) — membru al comisiei de milițieni și juriști a Dumei orașenești Samara, din partea eserilor, în anii 1917—1918; în iunie 1918 a fost ales primar al orașului. — 269.

Smirnov, A. P. (1877—1938) — membru de partid din 1896. A dus muncă de partid la Tver și la Petrograd. După Revoluția din Octombrie a deținut funcția de adjunct al comisarului poporului pentru afacerile interne; în 1918 — imputernicit al Consiliului Comisarilor Poporului în gubernia Saratov pentru colectarea și expedierea cerealelor și a altor produse alimentare. În anii 1919—1922 a fost locțiitor al comisarului poporului pentru aprovizionare. În anii următori a deținut funcții de conducere pe linie de partid și de stat. — 97, 115, 156, 183, 194.

Smirnov, I. N. (1881—1936) — membru de partid din 1899.

În anii 1918—1919 a fost membru al Consiliului militar-revoluționar al Armatei a 5-a a Frontului de est, apoi președinte al Comitetului revoluționar din Siberia. La Congresul al VIII-lea al partidului a fost ales membru supleant al C.C. (vezi și vol. 44, p. 659). — 336, 358, 375.

Sobolev. — 189.

Sokolnikov (Brilliant), G. I. (1888—1939) — membru de partid din 1905.

După Revoluția din Octombrie a deținut posturi de răspundere în diplomație și în armată. La Congresul al VII-lea al P.C. (b) din Rusia a fost ales membru al Comitetului Central. A făcut parte din delegația sovietică pentru încheierea păcii de la Brest. Ulterior a participat la tratative economice cu Germania. În decembrie 1918 — membru al Consiliului militar-revoluționar al Frontului

de sud (vezi și vol. 34, p. 578). — 50, 92, 93, 308, 311, 315, 333, 339, 341, 343—344, 347, 349, 351, 372, 373.

Soloviev, A. S. — șeful direcției generale a contabilității serviciului muncii din orașul și gubernia Moscova. — 21.

Soloviev, N. I. (1870—1947) — membru de partid din 1900.

După Revoluția din Octombrie a deținut funcția de președinte al „Comisiei speciale a combustibililor“, apoi pe aceea de șef al secției combustibilului de pe lângă Consiliul economic superior; în 1919 a fost numit președinte al Comitetului general al petrolului. În anii 1932—1936 a fost director al Direcției evidenței economiei naționale în R.S.F.S.R. și vicepreședinte al Comitetului de Stat al Planificării al R.S.F.S.R. — 95.

Somov, O. I. (1896—1923) — medic, membru de partid; a fost unul dintre organizatorii serviciului sanitar al Armatei Roșii. Din august 1918 până în octombrie 1919 a fost membru al Consiliilor militar-revoluționare ale Armatelor a 10-a și a 13-a. De la sfârșitul anului 1919 până în aprilie 1920 a fost șeful serviciului sanitar al guberniei Perm. — 379.

Sorokin. — 302.

Spiridonova, M. A. (1884—1941) — unul dintre organizatorii și liderii partidului eserilor de stînga. S-a pronunțat împotriva încheierii păcii de la Brest și a luat parte activă la rebeliunea contrarevoluționară organizată de eserii de stînga în iulie 1918. După înăbușirea rebelunii a continuat să desfășoare activitate ostilă Puterii sovietice (vezi și vol. 37, p. 697). — 32, 74, 240.

Spunde, A. P. (1892—1962) — membru de partid din 1909.

După Revoluția din Octombrie a fost adjunct al comisariatului general al Băncii de Stat din Petrograd, apoi a lucrat în aparatul de partid și de stat în diverse orașe (vezi și vol. 36, p. 709). — 44, 61.

Stalin, I. V. (1879—1953) — membru de partid din 1898. Din 1912 — membru al Comitetului Central.

După Revoluția din Octombrie a fost comisar al poporului pentru problemele naționalităților și totodată (din martie 1919) comisar al poporului pentru controlul de stat; membru al Biroului Politic al C.C. al P.C. (b) din Rusia. În perioada războiului civil a fost înputernicit al Consiliului Comisarilor Poporului cu aprovizionarea în sudul Rusiei, membru al Consiliului militar-revoluționar al republicii și al Consiliilor militar-revoluționare de pe o serie de fronturi (vezi și vol. 45, p. 680). — 71, 88, 98, 99, 101, 115, 116, 121, 133, 134—135, 151—152, 202, 264, 341, 345—346, 354, 358, 360, 363—365, 368, 369, 374, 384, 392, 402, 406.

Stasova, E. D. (1873—1966) — membră de partid din 1898. Din februarie 1917 până în martie 1920 — secretară a C. C. al partidului (vezi și vol. 48, p. 478). — 132—133.

Steklov, I. M. (1873—1941) — a început să participe la mișcarea social-democrată în 1893. După Congresul al II-lea a aderat la bolșevici. În 1917 s-a situat pe pozițiile „defensismului revoluționar“, apoi a trecut la bolșevici.

După Revoluția din Octombrie a fost redactor al ziarului „Izvestiia C.E.C. din Rusia“ și membru al C.E.C. din Rusia (vezi și vol. 19, p. 616). — 130.

Strasser, Iosif (n. 1871) — om politic austriac, social-democrat de stînga. În 1918 a intrat în partidul comunist (vezi și vol. 48, p. 479). — 220.

Strievski, K. K. (1885—1939) — membru de partid din 1902. A participat activ la Revoluția din Octombrie. În 1918 a fost numit comisar pentru aprovizionare la Petrograd. În anii 1919—1921 a fost șeful aprovizionării cu alimente a Fronturilor de sud-est, vest, Petrograd și Caucaz. Ulterior a deținut posturi de răspundere în economie și în aparatul de stat. — 231.

Struve, N. A. (1874—1943) — soția lui P. B. Struve și fiica pedagogului A. I. Gherd. După Revoluția din Octombrie a emigrat. — 264.

Struve, P. B. (1870—1944) — economist și publicist burghez, unul dintre liderii partidului cadeților.

După Revoluția Socialistă din Octombrie, Struve s-a manifestat ca un dușman înrăit al Puterii sovietice; a fost membru al guvernului contrarevoluționar al lui Vranghel și, în cele din urmă, emigrant alb (vezi și vol. 1, p. 611). — 264.

Stucika, P. I. (1865—1932) — membru de partid din 1903.

După Revoluția din Octombrie a fost comisar al poporului pentru justiție; în anii 1918—1919 — președinte al guvernului sovietic al Letoniei, iar după aceea adjunct al comisarului poporului pentru justiție al R.S.F.S.R. (vezi și vol. 38, p. 513). — 14, 280.

Surkov, P. I. (1876—1946) — deputat în Duma a III-a de stat din partea muncitorilor din gubernia Kostroma, a făcut parte din fracțiunea social-democrată. După Revoluția din Octombrie a lucrat într-o serie de instituții sovietice. — 245, 250, 251, 255.

Suvorov. — 30.

Sverdlov, I. M. (1885—1919) — membru de partid din 1901.

Din 1912 — membru al Comitetului Central. În anii 1917—1919 a condus Secretariatul Comitetului Central. În noiembrie 1917 a fost ales președinte al C.E.C. din Rusia (vezi și vol. 35, p. 537). — 5, 20, 24, 61, 99, 108, 154, 171, 190, 199, 200, 203, 212, 230, 240, 260, 284, 407.

Sviderski, A. I. (1878—1933) — membru de partid din 1899.

După Revoluția din Octombrie a fost membru al colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare, membru al cole-

giului Comisariatului poporului pentru Inspecția muncitorească-țărănească (vezi și vol. 39, p. 564). — 100, 105, 229, 286, 288, 298, 299, 390.

§

Șadurskaia, Z. L. (n. 1873) — ziaristă, a participat din 1905 la mișcarea revoluționară, a activat în cadrul consiliului de conducere al sindicatului muncitorilor metalurgiști din Petrograd. În 1918 a lucrat în Comisariatul poporului pentru aprovizionare, la Petrograd, iar după aceea în diferite instituții sovietice și în Comintern. — 262.

Șaumian, S. G. (1878—1918) — membru de partid din 1900. După revoluția din februarie 1917 a fost ales președinte al Sovietului de deputați ai muncitorilor din Baku. La Congresul al VI-lea al P.M.S.D. (b) din Rusia a fost ales membru al Comitetului Central. După Revoluția din Octombrie a fost comisar extraordinar provizoriu al Caucazului, președinte al Consiliului Comisarilor Poporului din Baku și în același timp comisar pentru afacerile externe. După căderea Comunei din Baku, în august 1918 Șaumian a fost arestat, împreună cu alți activiști cu funcții de conducere, de către intervențiștii englezi, cu sprijinul eserilor și menșevicilor, și împușcat, la 20 septembrie 1918, în grupul celor 26 de comisari din Baku (vezi și vol. 36, p. 709—710). — 71, 78, 86, 95, 110, 115, 116, 133, 138, 151—152.

Șelomovici, A. P. (1870—1948) — membru de partid din 1894. A dus muncă de partid la Petersburg, Astrahan și Baku. Din decembrie 1917 — membru al colegiului Comisariatului poporului pentru căile de comunicație, iar din 1918 pînă în 1921 — adjunct al comisarului poporului pentru căile de comunicație; în toamna anului 1918 a fost trimis în misiune în Ural. Ulterior a deținut munci de răspundere pe linie de stat. — 235.

Șingarev, A. I. (1869—1918) — cadet. După revoluția din februarie 1917 a fost ministru al agriculturii în primul guvern provizoriu burghez și ministru de finanțe în cel de-al doilea guvern provizoriu burghez (vezi și vol. 17, p. 634). — 29.

Șklovski, G. L. (1875—1937) — membru de partid din 1898. Din 1909 — emigrant politic, a trăit în Elveția. În anii 1918—1925 a lucrat în diplomație (vezi și vol. 48, p. 481). — 94, 109, 119, 217.

Șleapnikov, A. G. (1885—1937) — membru de partid din 1901. După Revoluția din Octombrie a făcut parte din Consiliul Comisarilor Poporului, în calitate de comisar al poporului pentru problemele muncii, apoi s-a aflat în fruntea Comisariatului poporului pentru industrie și comerț. În 1918 a fost membru al Consiliului militar-revoluționar al Frontului de sud, apoi președinte al Consiliului militar-revoluționar al Frontului caspic-caucazian (vezi și vol. 36, p. 710). — 18, 21, 57, 77, 81, 87, 88, 98, 101, 221, 227, 237, 275, 415.

Șlihter, A. G. (1868—1940) — membru de partid din 1891. În 1917 a fost membru al comitetului executiv al Sovietului de deputați ai muncitorilor și soldaților din Krasnoiarsk și al Comitetului gubernial Krasnoiarsk al P.M.S.D. (b) din Rusia. După Revoluția din Octombrie a fost comisar al poporului pentru agricultură, comisar al poporului pentru aprovizionare al R.S.F.S.R., comisar extraordinar pentru aprovizionare în Siberia, președinte al comitetului executiv gubernial Tambov și a ocupat o serie de alte funcții de răspundere pe linie de stat. În 1919 a fost comisar al poporului pentru aprovizionare al Ucrainei (vezi și vol. 42, p. 564). — 2, 30, 114, 182, 292, 378, 381, 389.

Șmidt, O. I. (1891—1956) — eminent savant sovietic, membru de partid din 1918. Din noiembrie 1917 a fost șeful direcției pentru schimb de produse din Comisariatul poporului pentru aprovizionare, din septembrie 1918 — membru al colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare. Din 1920 a lucrat în domeniul cercetării științifice și a deținut diverse funcții organizatorice și administrative. — 286.

Șmidt, V. V. (1886—1940) — membru de partid din 1905. În anii 1918—1928 a fost secretar al Consiliului Central al Sindicatelor, iar apoi comisar al poporului pentru problemele muncii. La Congresul al VIII-lea al P.C. (b) din Rusia a fost ales membru supleant al Comitetului Central (vezi și vol. 44, p. 661). — 291.

Șotman, A. V. (1880—1939) — membru de partid din 1899. A participat activ la revoluția din 1905—1907 la Petersburg și Odesa. În anii 1911—1912 a făcut parte din comitetul din Helsingfors al Partidului social-democrat din Finlanda. Din iunie 1917 — membru al comitetului regional de partid Petrograd; în august, din însărcinarea Comitetului Central al partidului, a organizat trecerea lui Lenin — care se ascunsese, fiind urmărit de agenții guvernului provizoriu — de la Razliv în Finlanda. A participat activ la Revoluția din Octombrie. Ulterior a avut diverse munci de răspundere pe linie de partid și de stat (vezi și vol. 34, p. 580). — 70.

Șreider, A. A. — eser de stînga; în 1918 — adjunct al comisarului poporului pentru justiție. A făcut parte din comisia de elaborare a Constituției R.S.F.S.R. — 63.

Șutko, K. I. (1884—1941) — membru de partid din 1902. În 1917 a făcut parte din Comitetul din Petrograd al P.M.S.D. (b) din Rusia, precum și din comitetul executiv al Sovietului din Petrograd. După Revoluția din Octombrie a avut diverse munci de răspundere în armată, în diplomație, în economie și în aparatul de stat. — 55.

T

Taneev, V. I. (1840—1921) — activist pe tărîm social, socialist; de profesiune avocat. Începînd din 1866 a pledat ca apărător într-o

serie de procese politice. A salutat revoluția din 1905—1907 și Revoluția din Octombrie. — 419.

Tarvid, S. A. (n. 1889) — inginer electrician, în 1918 — membru al colegiului Comitetului general al petrolului; din 1921 — subșef al secției transporturi din Direcția generală a combustibilului. — 409.

Ter-Arutiunianț, M. K. (1894—1961) — membru de partid din martie 1917. A fost membru al comitetului organizațiilor de luptă de pe lângă Comitetul din Petrograd. În zilele lui Octombrie — comisar al arsenalului din fortăreața Petropavlovskaja. În anii războiului civil — comandant al unor unități de luptă, șef al statului-major revoluționar pentru lupta împotriva contrarevoluției. Începînd din 1924 a lucrat în aparatul de stat și pe tărîm pedagogic. — 33.

Teterin, E. E. — membru al comitetului sărăcimii din plasa Pervitin, județul Perm. În decembrie 1918 a fost scos din comitet, ca fost jandarm. — 243.

Tokmakov, N. D. (1889—1956) — membru de partid din 1917. A participat la insurecția armată din Octombrie la Moscova. A făcut parte din comitetul revoluționar și a fost comisar în administrația județului Dmitrov. A condus operațiile de înăbușire a rebeliunii puse la cale de eseri și chiaburi la Rogacev (județul Dmitrov). De la sfîrșitul anului 1918 s-a aflat pe Frontul de est. Din anul 1923 a deținut diferite funcții de răspundere în aparatul de stat și în economie. — 180.

Tomski, M. P. (1880—1936) — membru de partid din 1904. După Revoluția din Octombrie a fost președinte al Consiliului sindical din Moscova; din 1919 — președinte al prezidiului Consiliului Central al Sindicatelor. La Congresul al VIII-lea al partidului a fost ales membru al C.C. (vezi și vol. 45, p. 682—683). — 291.

Torniainen, Eduard — social-democrat finlandez, ziarist. A luat parte la revoluția muncitorească din Finlanda, din 1918; după înăbușirea ei s-a stabilit în U.R.S.S. — 336.

Troțki (Bronștein), L. D. (1879—1940) — membru al P.M.S.D.R. din 1897, menșevic. La Congresul al VI-lea al P.M.S.D. (b) din Rusia, împreună cu grupul „interraioniștilor“, a fost primit în partidul bolșevic și ales membru al C.C.

După Revoluția din Octombrie a fost comisar al poporului pentru afacerile externe, comisar al poporului pentru problemele militare și maritime, președinte al Consiliului militar-revoluționar al republicii, membru al Biroului Politic al C.C. al partidului și membru al Comitetului Executiv al Internaționalei Comuniste. În 1918 a fost împotriva încheierii păcii de la Brest (vezi și vol. 45, p. 683). — 24, 32, 88, 107, 127, 131, 148, 156, 157, 169, 192, 193, 200, 215, 224, 237, 239, 246, 256—257, 266, 293, 322, 335, 344—345, 348, 349, 359, 362, 366, 368, 372, 379, 385, 399, 421.

Truş, A. — în mai 1918 a fost numit comisar militar extraordinar al judeţului Efremov, gubernia Tula. — 134.

Turlo, S. S. (1889—1942) — membru de partid din 1905. A dus muncă de partid în Letonia. După Revoluţia din Octombrie a fost preşedinte al comitetului din Rostov-Nahicevan, membru al comitetului executiv al regiunii Donului; din iulie 1918 — vicepreşedinte al comitetului gubernial Penza şi preşedinte al comitetului executiv gubernial. După terminarea războiului civil a deţinut funcţii de răspundere pe linie de partid şi de stat. — 179.

T

Teĥanovski, S. E. — 285.

Țiurupa, A. D. (1870—1928) — membru de partid din 1898.

După Revoluţia din Octombrie a fost adjunct de comisar, iar de la începutul anului 1918 — comisar al poporului pentru aprovizionare. La sfârşitul anului 1921 a fost numit vicepreşedinte al Consiliului Comisarilor Poporului şi al Consiliului Muncii şi Apărării (vezi şi vol. 38, p. 517). — 62, 66—67, 72, 75, 81, 82, 84, 88, 96—97, 99, 100—101, 102, 105, 106—107, 108, 141, 146—147, 155—156, 162—163, 178—179, 190, 264—265, 281, 284, 286, 299, 339, 390.

Țiŭivadze, I. V. (Ilia) (1881—1941) — membru de partid din 1903. Din primăvara anului 1917 pînă în 1920 a făcut parte din Comitetul din Moscova al partidului. În zilele lui Octombrie a fost membru al Comitetului militar-revoluţionar din Zamoskvorecie. După Revoluţia din Octombrie — preşedinte al comisiei de anchetă şi vicepreşedinte al tribunalului revoluţionar din Moscova. Din 1917 pînă în 1921 — membru al Sovietului din Moscova şi al prezidiului său. În anii următori a deţinut diferite funcţii de conducere în aparatul de stat şi în economie. — 330.

Țvetkov. — 242.

U

Ulianov, I. I. (1884—1946) — membru de partid din 1911. A dus muncă de partid în Ural şi la Saratov. După Revoluţia din Octombrie a fost membru al Comitetului Executiv Central din Rusia într-o serie de legislaturi, preşedinte al comitetului revoluţionar regional din Ural (pînă în mai 1919). După aceea a avut munci de răspundere în sectorul economic-administrativ. — 384.

Ulianov, V. I. — vezi Lenin, V. I.

Urban. — 48.

Uriški, M. S. (1873—1918) — membru al partidului bolşevic din 1917. La Congresul al VI-lea a fost ales membru al Comitetului

Central. A participat activ la Revoluția din Octombrie, a făcut parte din Centrul militar-revoluționar pentru conducerea insurecției. La 23 noiembrie (6 decembrie) 1917 a fost numit comisar al „Comisiei pentru alegerile în Adunarea constituantă din Rusia“, organizată la 1(14) august 1917 (vezi și vol. 36, p. 711—712). — 14.

V

Vandervelde, Emile (1866—1938) — lider al Partidului muncitoresc din Belgia, președinte al Biroului socialist internațional al Internaționalei a II-a; s-a situat pe poziții ultraoportuniste. Față de Revoluția din Octombrie a avut o atitudine ostilă, a sprijinit activ intervenția armată împotriva Rusiei Sovietice (vezi și vol. 32, p. 615—616). — 207, 209, 216, 218.

Vasilcenko, S. F. (1884—1937) — membru de partid din 1901. În 1917 a fost președinte al Comitetului din Rostov-Nahicevan al P.M.S.D. (b) din Rusia. La începutul anului 1918 a făcut parte din comitetul regional al bolșevicilor din bazinul Doneț - Krivoirog și din guvernul Republicii Doneț-Krivoirog, în calitate de comisar pentru problemele conducerii. Începând din 1921 a lucrat în domeniul editorial la Moscova. — 54.

Vașetis, I. I. (1873—1938) — colonel în vechea armată, după Revoluția din Octombrie a trecut de partea Puterii sovietice. A participat la înăbușirea rebeliunii eserilor de stînga de la Moscova în calitate de comandant al Diviziei de pușcași letoni. Ulterior comandant al Frontului de est. Din septembrie 1918 pînă în iulie 1919 a fost comandant-șef al Forțelor armate ale R.S.F.S.R. (vezi și vol. 37, p. 701—702). — 142, 169, 224, 239, 256, 266, 276, 310—311, 322, 361, 410, 413, 414.

Vedernikov, A. S. (1880—1919) — membru de partid din 1917. În 1918 — comisar al uzinelor din Viksa și Kulebai, gubernia Nijni Novgorod (vezi și vol. 31, p. 632). — 91.

Veinberg, G. D. (1891—1946) — membru de partid din 1906. În 1917 a fost președinte al consiliului de conducere al sindicatului metalurgiștilor din raionul Viborg, secretar al Conducerii centrale a sindicatului. După Revoluția din Octombrie a fost membru al prezidiului Consiliului economic superior și a deținut și alte funcții de răspundere în domeniul economic și sindical. — 89.

Veisbrod, B. S. (1874—1942) — membru de partid din 1904, de profesiune medic chirurg. În 1917 a condus secția sanitară a primului Soviet din Zamoskvorecie și a fost comisar al unor instituții medicale. În 1919—1920 a fost președinte al Comisiei extraordinare pentru lupta împotriva epidemiilor pe Frontul din Turkestan și pe cel din sud-vest. Din 1922 — profesor universitar. — 220.

Velicikina (Bonci-Bruevici), V. M. (1868—1918) — membru de partid din 1903.

După Revoluția din Octombrie a condus consiliul sanitar-școlar al Comisariatului poporului pentru învățămînt, în 1918 a făcut parte din colegiul Comisariatului poporului pentru ocrotirea sănătății (vezi și vol. 48, p. 483). — 66, 201.

Vera Mihailovna — vezi Velicikina, V. M.

Vinnicenko, V. K. (1880—1951) — scriitor ucrainean. Unul dintre organizatorii și liderii Radei centrale ucrainene contrarevoluționare; apoi, împreună cu Petliura, a fost în fruntea Directoratului — guvern naționalist al Ucrainei în anii 1918—1919 (vezi și vol. 35, p. 560). — 54.

Vinogradov, N. D. (n. 1885) — arhitect. În mai 1918 a fost numit adjunct al comisarului poporului pentru bunurile republicii și responsabil cu aplicarea decretului „Cu privire la monumentele revoluției“, adoptat de Consiliul Comisarilor Poporului la 12 aprilie 1918. Începînd din august 1918 a lucrat la Consiliul pentru ocrotirea monumentelor de artă și a antichităților din Moscova. În prezent este lucrător al Muzeului de arhitectură rusă. — 128, 196, 204.

Vinogradov, P. F. (1890—1918) — muncitor la uzina de armament din Sestroretk. A intrat în mișcarea revoluționară în 1905; în 1917 a luat parte la asaltul Palatului de iarnă. În februarie 1918 a fost trimis la Arhanghelsk ca să organizeze ajutorarea cu produse alimentare a Petrogradului; a fost ales vicepreședinte al comitetului executiv gubernial Arhanghelsk. În august 1918 a organizat și a condus flotila de război de pe Dvina de nord. A căzut eroid în lupta pentru apărarea Kotlasului. — 66.

Vișnevski, F. N. — în 1918 a fost președinte al prezidiului unic al Sovietelor de deputați ai muncitorilor, țăranilor și soldaților din Rostov (gubernia Iaroslavl), comisar pentru treburile administrative și judiciare al Sovietului din Rostov; în 1919 a fost comisar județean pentru aprovizionare la Rostov. — 294.

Vladimirov (Șeinfinkel), M. K. (1879—1925) — membru al P.M.S.D.R. din 1903, bolșevic. În 1911 s-a îndepărtat de bolșevici. La Congresul al VI-lea al P.M.S.D. (b) din Rusia, împreună cu grupul interraioniștilor, a fost primit în partidul bolșevic.

După Revoluția din Octombrie a lucrat la secția aprovizionare a primăriei din Petrograd și în Comisariatul poporului pentru aprovizionare; în 1919 a fost comisar militar extraordinar la căile ferate ale Frontului de sud (vezi și vol. 35, p. 560, vol. 48, p. 484). — 92, 242, 251, 284.

Vladimirski, M. F. (1874—1951) — membru de partid din 1895.

După Revoluția din Octombrie a fost președinte al Dumelor raionale din Moscova, membru al Prezidiului C.E.C. din Rusia, adjunct al comisarului poporului pentru afacerile interne al

R.S.F.S.R. La Congresul al VII-lea al P.C. (b) din Rusia a fost ales membru al C.C. (vezi și vol. 39, p. 592). — 216.

Volin, B. M. (1886—1957) — membru de partid din 1904. În zilele lui Octombrie 1917 a fost președinte al Comitetului militar-revoluționar din Zamoskvorecie. În anii 1918—1921 a deținut funcția de președinte de comitet executiv gubernial la Orel, Kostroma și Harkov, apoi pe cea de secretar al comitetului gubernial de partid Breansk; a fost adjunct al comisariatului poporului pentru afacerile interne al R.S.S.U. În ultimii ani a lucrat în domeniul publicisticii și al științei. — 230.

Volkov. — 231.

Volkovski, A. N. — membru, în 1918, al colegiului Direcției generale a silviculturii. — 236.

Volodarski, V. (Goldstein, M. M.) (1891—1918) — membru de partid din 1917. După Revoluția din Octombrie a fost comisar pentru problemele presei, propagandei și agitației, redactor al ziarului „Krasnaia Gazeta” din Petrograd. La 20 iunie 1918 a fost asasinat mișește de un socialist-revoluționar (vezi și vol. 34, p. 582). — 112.

Volodcenko, N. G. (n. 1862) — general-locotenent al armatei țariste. Din septembrie 1917 — comandant al Frontului de sud-vest. — 9.

Volnii, Ivan (Vladimirov, I. E.) (1885—1931) — scriitor realist rus. În 1903 a intrat în partidul eserilor. În 1908, în urma atentatului împotriva unui ispravnic, a fost deportat în Siberia, de unde a fugit în străinătate. La Capri s-a întâlnit cu A. M. Gorki, sub influența căruia a început să se depărteze de eseri. În 1917 s-a întors în Rusia, unde s-a dedicat activității literare. — 304.

Vorobiev, V. A. (n. 1896) — membru de partid din 1914. După revoluția din februarie 1917 a lucrat în aparatul de partid și în presă. În 1920—1922 a fost membru al biroului din Ural al C.C. al P.C. (b) din Rusia. — 18.

Voroșilov, K. E. (n. 1881) — membru de partid din 1903. În 1917 a fost președinte al Sovietului de deputați ai muncitorilor din Lugansk. A participat activ la Revoluția din Octombrie. În anii următori a fost comandant al Frontului de la Țarițin, comisar al poporului pentru afacerile interne al Ucrainei, comisar al poporului pentru problemele militare și maritime, președinte al Consiliului militar-revoluționar al republicii. În anii 1934—1940 a fost comisar al poporului pentru apărare al U.R.S.S., iar după aceea vicepreședinte al Consiliului Comisarilor Poporului, președinte al Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. În 1921 a fost ales membru al C.C. al partidului, apoi, în anii 1926—1952, a fost membru al Biroului Politic și apoi al Prezidiului C.C. al P.C.U.S. — 215, 356, 359, 362.

Vorovski, V. V. (1871—1923) — membru de partid din 1894. După Revoluția din Octombrie a fost reprezentant plenipotențiar al Republicii sovietice în țările scandinave (1917—1919) și în Italia (1921—1923) (vezi și vol. 9, p. 564—565). — 50, 163, 197, 202, 210, 396.

Vulfson, S. D. (1879—1932) — membru de partid din 1902. În perioada războiului civil a lucrat la aprovizionarea Armatei Roșii pe diferite fronturi; a făcut parte din Consiliul Comisarilor Poporului din Crimeea, apoi a deținut diverse funcții în domeniul economic (vezi și vol. 45, p. 685). — 425.

W

Walther — vezi Hordon, Ierta.

Wiik, Karl Harald (1883—1946) — social-democrat finlandez. În timpul revoluției muncitorești din Finlanda din 1918 a făcut parte din guvernul revoluționar — Consiliul împuterniciților poporului (vezi vol. 34, p. 583—584; vol. 35, p. 561). — 39.

Wilhelm al II-lea (Hohenzollern) (1859—1941) — împărat al Germaniei și rege al Prusiei (1888—1918). — 200, 219.

Williams, Albert Reiss (1883—1962) — publicist și ziarist american. În vara anului 1917 a venit în Rusia; a fost martor și participant la Revoluția din Octombrie; a luat parte la asaltul Palatului de iarnă. În ianuarie 1918, cu sprijinul lui V. I. Lenin, a organizat un detașament internațional pentru apărarea Puterii sovietice; a luptat pe fronturile războiului civil. Luptător pentru pace și socialism. — 91.

Wilmi, Otto (1881—1938) — comunist finlandez; din 1898 — membru al Partidului muncitoresc finlandez, iar din 1903 — membru al Partidului muncitoresc social-democrat din Finlanda. A participat la revoluția muncitorească din Finlanda din anul 1918; unul dintre organizatorii Partidului Comunist din Finlanda și, timp de câțiva ani, membru al Comitetului Central. După înfringerea revoluției din Finlanda a trăit în U.R.S.S., unde a ocupat posturi de răspundere pe linie de partid și în aparatul de stat. Membru al P.C. (b) din Rusia din anul 1918. — 336.

Wilson, W. (1856—1924) — președinte al S.U.A. în anii 1913—1920. Unul dintre organizatorii intervenției militare a puterilor imperialiste împotriva Rusiei Sovietice (vezi și vol. 22, p. 608—609). — 24, 203, 268, 332.

Z

Zagorski (Luboški), V. M. (1883—1919) — membru de partid din 1905.

După Revoluția din Octombrie a lucrat la Ambasada sovietică din Berlin. În iunie 1918 a venit la Moscova și, curînd după aceea,

a fost ales secretar al comitetului de partid din acest oraș. A murit la 25 septembrie 1919, în urma exploziei unei bombe aruncate de eserii de stînga în clădirea Comitetului de partid din Moscova (ezeri și vol. 48, p. 485). — 330.

Zaițev, P. A. — 402.

Zaks, B. G. (n. 1886) — în 1918 a lucrat în Comisariatul poporului pentru finanțe; în anii 1921—1922 a fost adjunct al directorului treburilor Consiliului Muncii și Apărării. — 111, 126.

Zaks, G. D. (1882—1937) — eser, unul dintre organizatorii partidului eserilor de stînga. Din decembrie 1917 — adjunct al comisarului poporului pentru învățămînt, vicepreședinte al Ceka. A luat parte activă la rebeliunea eserilor de stînga (din iulie 1918). — 405.

Zalkind, I. A. (1885—1928) — membru de partid din 1903. A participat la revoluția din 1905—1907. De la începutul lunii noiembrie 1917 a lucrat în Comisariatul poporului pentru afacerile externe al R.S.F.S.R.; din mai pînă în noiembrie 1918 a făcut parte din misiunea sovietică în Elveția. În anii 1920—1921 a fost membru al Comitetului gubernial de partid din Nijni Novgorod. Ulterior a lucrat iarăși în Comisariatul poporului pentru afacerile externe. — 217.

Zaslavski, D. I. (1880—1965) — ziarist. A intrat în mișcarea revoluționară în 1900. În 1903 a devenit membru al Bundului. În anii primului război mondial s-a situat pe poziții social-șoviniiste. În 1917—1918 a atacat vehement pe bolșevici. În 1919 și-a revizuit concepțiile politice și s-a situat pe poziția sprijinirii Puterii sovietice; în 1934 a devenit membru al P.C.U.S. (vezi și vol. 34, p. 583). — 16.

Zasulici, V. I. (1849—1919) — militantă de seamă a mișcării narodnice, iar mai tîrziu a mișcării social-democrate din Rusia. A luat parte la crearea și activitatea grupului „Eliberarea muncii”. Începînd din 1900 a făcut parte din redacția ziarului „Iskra” și a revistei „Zarea”. După Congresul al II-lea al P.M.S.D.R. a devenit unul dintre liderii menșevicilor (vezi și vol. 6, p. 573). — 278.

Zatonski, V. P. (1880—1938) — membru de partid din martie 1917, după ce, mai înainte, aderase la menșevici. Din mai 1917 a fost membru al Comitetului din Kiev al P.M.S.D. (b) din Rusia și unul dintre conducătorii insurecției armate din Octombrie în acest oraș. În noiembrie 1917 a fost președinte al Comitetului din Kiev al P.M.S.D. (b) din Rusia. În decembrie 1917 a intrat în guvernul Ucrainei Sovietice, iar în martie 1918 a fost numit președinte al Comitetului Executiv Central al Ucrainei. Din martie 1919 a fost comisar al poporului pentru învățămînt în Ucraina. În anii următori a lucrat în armată și a ocupat diferite posturi de răspundere în aparatul de stat. — 35, 47.

Zetkin, Clara (1857—1933) — militantă de seamă a mișcării muncitorești și comuniste germane și internaționale. În 1916 a făcut parte din grupul „Die Internationale“, care în curînd și-a schimbat denumirea în „Spartacus“, iar apoi în „Uniunea Spartacus“. A fost unul dintre fondatorii Partidului Comunist din Germania (vezi și vol. 37, p. 703). — 136, 197.

Zinoviev (Radomski), G. E. (1883—1936) — a făcut parte din partidul bolșevic din 1901.

După Revoluția din Octombrie a fost președinte al Sovietului din Petrograd, membru al Biroului Politic al Comitetului Central, președinte al Comitetului Executiv al Internaționalei Comuniste. În noiembrie 1917 s-a pronunțat pentru crearea unui guvern de coaliție, din care să facă parte și menșevicii și socialiștii-revoluționari (vezi și vol. 35, p. 562). — 42, 90, 101, 102, 105, 106, 112, 114, 123, 132, 137, 148, 214, 226, 232, 239, 244, 253, 262, 271, 273, 275, 277, 306, 319, 321, 322, 345, 354, 361, 363, 364, 370, 374, 379, 420.

Zurabov, A. G. (1873—1920) — a participat la mișcarea revoluționară cu începere din 1892. După Congresul al II-lea al P.M.S.D.R. a fost bolșevic, apoi a aderat la menșevici. După revoluția din februarie 1917 a făcut parte din Comitetul executiv al Sovietului din Petrograd. După Revoluția din Octombrie a activat în Transcaucazia, a luptat activ împotriva menșevicilor și a dașnacilor pentru instaurarea Puterii sovietice și a militat pentru stabilirea unor legături strînse cu Rusia Sovietică (vezi și vol. 7, p. 581). — 16.

INDICE TEMATIC*

A

- Adunarea constituantă* — 16, 20, 21, 22, 23, 25, 45, 46.
- Agricultura* — 157, 182, 249, 275, 410; Anexe — 15, 18.
— transformarea ei socialistă — 72, 73, 227; Anexe — 34.
- Ajutorarea prizonierilor ruși aflați în alte țări*—206, 589; Anexe—33.
- Antanta — rolul ei în organizarea intervenției armate în Rusia Sovietică* — 106, 107, 135, 197, 207, 209, 213, 233, 244, 247, 266, 314, 332, 337, 342, 356, 443, 509, 556; Anexe — 21, 31.
- Aparatul de stat sovietic* — 5, 99, 101, 102, 147, 164, 195, 238, 291, 309, 326, 327, 335, 338, 352, 419, 429, 432, 437, 441, 484, 549, 636; Anexe — 3; *vezi și* Construcția de stat în Rusia Sovietică.
- Apărarea avutului public, lupta împotriva furturilor și delapidărilor* — 19, 27, 38.
- Armata Roșie* — 119, 226, 242, 255, 272, 282, 285, 299, 302, 333, 350, 355, 357, 364, 368, 369, 388, 391, 399, 459, 473, 493, 500, 518, 528, 548, 551, 563, 568, 584, 591, 602, 603, 605, 606, 609, 610, 612, 616, 617, 618, 628, 629, 635, 637, 642, 645, 646, 647, 659; Anexe — 29, 32, 40; *vezi și* Consiliul militar-revoluționar al republicii și Comandamentul suprem, planurile strategice ale Armatei Roșii.
- Aviația în Rusia Sovietică* — 266, 446, 551, 628, 644.
- Azerbaidjan* — 128, 141, 153, 168, 200, 201, 209, 221, 229, 235, 236, 256, 306, 456; Anexe — 21.

B

- Banțele lui Denikin* — *vezi* Frontul de sud.
- Banțele lui Kaledin și lichidarea lor* — 29, 36, 37, 44, 52, 62, 65, 87; Anexe — 2, 4.

* În rubrici sînt indicate numerele de ordine ale documentelor.

Bandele lui Kolceak — vezi Frontul de est.

Başkiria — 452, 467, 611, 623.

Bibliotecile în Rusia Sovietică — 401, 406, 407, 416, 420, 433.

Bielorusia — 602, 609.

Birocratismul, târăgăneala și lupta împotriva lor — 189, 198, 254, 329, 338, 352, 358, 368, 369, 394, 395, 405, 422, 423, 440, 441, 463, 549, 582, 649.

C

Cadre de partid și sovietice — 5, 6, 9, 24, 26, 31, 71, 75, 93, 109, 124, 139, 147, 154, 163, 164, 167, 180, 187, 194, 198, 199, 204, 205, 214, 244, 248, 257, 290, 299, 309, 310, 312, 317, 328, 344, 354, 360, 408, 409, 425, 426, 458, 469, 474, 479, 491, 518, 542, 543, 544, 555, 617.

Căzăcimea — 61, 212, 234, 331, 545, 597, 611, 639, 641; Anexe — 10, 42.

Chiaburimea și lupta împotriva ei — 139, 166, 198, 199, 214, 226, 233, 245, 248, 249, 254, 259, 260, 261, 262, 267, 268, 269, 270, 276, 280, 283, 284, 292, 294, 296, 302, 303, 304, 307, 316, 321, 471, 535, 536, 628, 645.

Clasa muncitoare în Rusia Sovietică

— rolul ei în lupta cu foametea, în desfășurarea revoluției socialiste la sate — 51, 139, 147, 161, 163, 169, 184, 185, 186, 190, 196, 249, 253, 254, 262, 311, 320, 461, 471, 479, 544; Anexe — 14.

— detașamente de aprovizionare și de recoltare-rechiziționare — 139, 161, 169, 170, 176, 178, 181, 184, 185, 186, 188, 190, 196, 198, 203, 249, 253, 254, 273, 308, 311, 316, 317, 320, 478, 648; Anexe — 14.

— mobilizarea muncitorilor pe front — 228, 234, 519, 545, 576, 578, 594, 596, 598, 602, 609, 621, 626, 630, 642, 645, 650; Anexe — 40.

— rolul ei în construcția de stat — 544.

Coezistența pașnică — vezi Politica externă a statului sovietic.

Combustibilul — 53, 74, 82, 192, 335, 386, 390, 394, 397, 529, 545; Anexe — 22.

Comerțul exterior al Rusiei Sovietice — 7, 86, 113, 142, 143, 151, 164, 201, 209, 337, 450, 556.

Comisariatele poporului ale R.S.F.S.R.

— Comisariatul poporului pentru afacerile externe — 151, 164, 167, 204, 205; Anexe — 11.

— Comisariatul poporului pentru afacerile interne — 414.

— Comisariatul poporului pentru agricultură — 109, 133, 410.

- Comisariatul poporului pentru aprovizionare — 147, 148, 194, 254, 317, 405, 441, 502, 619.
 - Comisariatul poporului pentru asigurări sociale — 353.
 - Comisariatul poporului pentru căile de comunicație — 474.
 - Comisariatul poporului pentru finanțe — 195, 216.
 - Comisariatul poporului pentru învățămînt — 338, 416.
 - Comisariatul poporului pentru justiție — 111; Anexe — 18.
 - Comisariatul poporului pentru poștă și telegraf — 99.
 - Comisariatul poporului pentru problemele apărării — Anexe — 12.
 - Comisariatul poporului pentru problemele maritime — Anexe — 20.
 - Comisariatul poporului pentru problemele muncii — 139.
 - Comisia extraordinară pentru lupta împotriva contra-revoluției, a sabotajului și a speculei (Ceka) — 358, 449, 615.
- Comitetele sărăcimii* — 175, 198, 249, 262, 268, 276, 280, 282, 292, 293, 298, 304, 307, 320, 327, 328, 392, 398.
- Comitetul Executiv Central din Rusia (C.E.C. din Rusia)* — 91, 121, 472, 481.
- Comitetul militar-revoluționar de pe lingă Sovietul din Petrograd* — 1, 2, 3, 7.
- Concesiunile în Rusia Sovietică* — 151.
- Conducerea colectivă* — vezi Unanimitate și colegialitate; Partidul Comunist al Uniunii Sovietice.
- Congresele generale ale Sovietelor din Rusia* — 54, 61, 184, 229, 235.
- Consiliul Apărării Muncitorești și Țărănești (Consiliul Apărării)* — 397, 419, 448, 474; Anexe — 30, 39, 40.
- Consiliul Comisarilor Poporului al R.S.F.S.R.* — 11, 39, 63, 91, 94, 101, 102, 114, 142, 172, 195, 291, 324, 437, 441, 472, 501; Anexe — 1, 12, 14, 18, 20, 22, 37.
- Consiliul economic superior din Rusia (C.E.S.)* — 143, 158, 240, 368, 369; Anexe — 18, 25.
- Consiliul militar-revoluționar al republicii și Comandamentul suprem; planurile strategice ale Armatei Roșii* — 418, 427, 443, 459, 519, 520, 525, 545, 577, 640.
- Consiliul militar superior* — 263, 300.
- Constituția sovietică* — 424, 472.
- Construcție de stat* — 11, 12, 14, 39, 112, 120, 157, 171, 199, 228, 233, 243, 360, 414, 424, 492, 496, 517, 544; Anexe — 11, 32.
- Construcția socialistă (caracterizare generală)* — 240.
- Construirea dispozitivelor de apărare* — 636.

- Contrarevoluția și lupta împotriva ei* — 1, 2, 3, 18, 28, 30, 57, 58, 60, 70, 82, 104, 145, 157, 174, 179, 183, 196, 202, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 215, 231, 233, 235, 257, 258, 259, 274, 281, 282, 283, 292, 294, 296, 302, 314, 321, 345, 348, 355, 522, 532, 533, 537, 557, 558, 568, 570, 572, 573, 575, 576, 583, 585, 590, 591, 592, 596, 599, 621, 622, 623, 624, 625, 628, 645, 651; Anexe — 14, 17, 45; *vezi și* *Banțele kaleđiniste și lichidarea lor; chiaburii și lupta împotriva lor.*
- Controlul de stat* — 115, 136, 147, 195, 301, 381, 429, 430, 441, 445, 582.
- Cooperația în Rusia Sovietică* — 146, 378, 400, 451, 475, 477, 494, 523, 567.
- Copiii și instituțiile pentru copii* — 353, 435, 502; Anexe — 43.
- Crimeea* — 95, 520; Anexe — 35, 43, 44.

D

- Democrația proletară și democrația burgheză* — 129, 330, 404.
- Descompunerea din rindul trupelor intervenționiste și revoluționarea lor* — 228, 337, 356, 361, 362, 372, 377, 411.
- Dictatura proletariatului* — 330, 404.
- Disciplina de partid și de stat* — 95, 100, 117, 118, 172, 203, 205, 238, 244, 283, 303, 335, 354, 418, 425, 426, 541, 552, 553, 560, 567, 584, 596; Anexe — 22, 32.
- Donbass* — 75, 95, 522, 525, 526, 542, 553, 554, 559, 560, 561, 569, 574, 579, 585, 590, 591, 594, 595, 596, 650; Anexe — 10, 46.

E

- Editarea scrierilor lui V. I. Lenin în străinătate* — 330, 336, 337, 340, 351, 354.
- Eserii (socialiștii-revoluționari)* — 424, 444, 520, 535, 536.
- Eserii (socialiștii-revoluționari) de stînga* — 15, 54, 91, 113, 133, 175, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 215, 218, 269, 276, 280, 393; Anexe — 17.
- Evidență* — 97, 326, 327, 432.

F

- Fabrici și uzine în Rusia Sovietică* — 33, 150, 169, 176, 178, 405, 479; Anexe — 25.

- Finanțele și politica financiară a statului sovietic* — 58, 66, 76, 95, 107, 108, 110, 114, 115, 122, 123, 138, 146, 168, 174, 182, 184, 193, 195, 199, 213, 216, 217, 249, 270, 282, 285, 323, 339, 366, 394, 499, 503, 511, 587, 593, 649; Anexe — 3, 4, 5, 15.
- Flota de război a Rusiei Sovietice* — 80, 151, 152, 177, 191, 221, 290, 305, 313, 370, 387, 388, 545, 638; Anexe — 6, 22, 31.
- Fraternizarea pe fronturi* — 13, 403.
- Frontul caspic-caucazian* — 297, 306, 360, 370, 387, 388, 418, 425, 426, 428, 529, 540, 550, 585; Anexe — 31, 32.
- Frontul de est* — 156, 159, 163, 207, 212, 214, 215, 222, 225, 226, 228, 231, 232, 234, 242, 245, 250, 251, 263, 272, 281, 285, 299, 321, 322, 323, 357, 390, 391, 418, 427, 434, 437, 438, 443, 452, 459, 467, 493, 507, 512, 519, 538, 539, 545, 547, 549, 563, 564, 586, 597, 611, 614, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 637, 644, 645, 651; Anexe — 30.
- Frontul de sud* — 215, 306, 350, 356, 391, 418, 443, 446, 500, 520, 522, 525, 526, 532, 533, 534, 537, 542, 545, 548, 553, 554, 557, 558, 559, 560, 561, 563, 568, 569, 572, 573, 575, 576, 579, 583, 585, 588, 590, 591, 594, 595, 596, 598, 599, 600, 600, 606, 621, 622, 623, 625, 626, 632, 633, 641, 642, 646, 650, 652, 653; Anexe — 24, 31, 42.
- Frontul de sud-est (de la Don)* — 144.
- Frontul de vest* — 263, 270, 391, 530, 531, 573, 576, 578, 585, 592, 603, 604, 608, 609, 610, 616, 617, 618, 625, 626, 627, 628, 629, 631, 635, 638, 647, 652; Anexe — 39, 45.

G

- Garda roșie* — 1, 2, 45, 52, 103; Anexe — 1.
- Grija față de om* — 116, 241, 286, 289, 318, 319, 334, 339, 340, 354, 363, 389, 415, 462, 468, 485, 491, 555, 571; Anexe — 37, 44.
- Gruzia* — 387.
- Guvernul hatmanului Skoropadski și tratativele purtate cu el de guvernul sovietic* — 135, 137, 144, 151, 183; Anexe — 13.

I

- Imperialismul german și intervenția militară străină în Rusia Sovietică* — 85, 86, 88, 91, 92, 95, 100, 110, 135, 137, 151, 152, 173, 226, 306, 337; Anexe — 12.
- Industria în Rusia Sovietică* — 32, 91, 105, 112, 158, 168, 192, 193, 368; Anexe — 25, 40.
- industria de război — 448, 499, 511, 545, 634, 649. Anexe — 20; *vezi și* Naționalizarea întreprinderilor industriale în Rusia Sovietică.

- Informare despre mișcarea muncitorească și revoluționară internațională, cererea de publicații străine* — 151, 191, 271, 295, 330, 339, 340, 341, 351, 354, 447, 454, 466.
- Informarea oamenilor muncii din alte țări, a opiniei publice mondiale despre Revoluția Socialistă din Octombrie, despre situația din Rusia Sovietică* — 8, 125, 240, 245, 271, 287, 295, 339, 341, 354, 373, 556, 607.
- Instanțele judecătorești și procedura judiciară în Rusia Sovietică* — 17, 94, 111, 134, 223, 449; *vezi și Legalitatea revoluționară, socialistă.*
- Internaționala Comunistă (Comintern, Internaționala a III-a), Congresul I* — 404, 476.
- Internaționalism proletar* — 69, 333, 343, 356, 361, 362, 363, 364, 562.
- Intervenția militară străină și războiul civil în Rusia Sovietică (caracterizare generală)* — 233, 245, 545, 556.
- Intervenția militară străină și războiul civil în Transcaucazia* — 128, 141, 145, 153, 168, 201, 209, 235, 236, 306, 387; *vezi și Azerbaidjan, Gruzia.*
- Intervenția militară străină și războiul civil din nordul Rusiei europene* — 135, 197, 213, 232, 244, 245, 247, 252, 255, 258, 264, 265, 266, 307, 314, 315, 509, 545, 625, 635; *Anexe* — 16.

I

- Îngustimea de spirit locală și lupta împotriva ei* — 418; *Anexe* — 11, 22, 23.
- Întâlniri și convorbiri cu muncitori, țărani, intelectuali și activiști ai organelor locale* — 6, 18, 26, 31, 32, 33, 50, 52, 71, 72, 96, 109, 110, 139, 157, 160, 170, 171, 176, 178, 328, 352, 420, 479, 487.
- Învățământul public* — 116, 471.

L

- Legalitatea revoluționară, socialistă* — 46, 47, 49, 149, 183, 203, 223, 237, 274, 278, 358, 374, 379, 381, 382, 385, 386, 392, 396, 400, 401, 402, 408, 417, 431, 436, 444, 453, 458, 460, 463, 470, 481, 483, 492, 495, 496, 510, 514, 516, 521, 524, 527, 566, 580, 581, 584, 615; *Anexe* — 23, 34, 36.
- Luarea de mită și lupta împotriva ei* — 134, 203, 246, 388.
- Lupta pentru ieșirea din războiul imperialist și încheierea păcii de la Brest-Litovsk* — 10, 13, 35, 55, 89, 90, 91, 92, 95, 96, 333, 342; *Anexe* — 7, 8.

M

- Militanți ai mișcării muncitorești și comuniste internaționale, întâlniri cu ei, grija față de ei* — 48, 59, 162, 223, 233, 239, 286, 287, 288, 349, 363, 562.
- Mișcarea comunistă internațională* — 233, 330, 343, 349, 363, 364, 404, 565, 643.
- Mișcarea de partizani* — 639, 641.
- Mișcarea muncitorească și revoluționară internațională* — 8, 34, 40, 67, 69, 79, 83, 129, 165, 191, 333, 339, 343, 351, 356, 359, 364, 373, 380, 404, 424, 466, 508, 613; Anexe — 9; *vezi* și *Militanți ai mișcării muncitorești și comuniste internaționale, întâlniri cu ei, grija față de ei*.
- Moldova* — 15, 77, 565; Anexe — 9.
- Muzeele în Rusia Sovietică* — 376.

N

- Naționalizarea băncilor în Rusia Sovietică* — Anexe — 3.
- Naționalizarea întreprinderilor industriale în Rusia Sovietică* — 26, 32, 132, 158, 192, 240, 464.

O

- Ocrotirea sănătății în Rusia Sovietică* — 117, 367, 400; Anexe — 35.
- Ofensiva trupelor germane în februarie 1918 și rezistența ce i-a fost opusă* — *vezi* și *Imperialismul german și intervenția militară străină în Rusia Sovietică*.
- Oportunismul și revizionismul în mișcarea muncitorească internațională și lupta împotriva lor* — 34, 69, 330, 336, 337, 340, 341, 343, 351, 354, 404.
- Orientul Îndepărtat* — 106, 107, 135.

P

- Partidul Comunist al Uniunii Sovietice (P.C.U.S.), P.M.S.D. (b) din Rusia, P.C.(b) din Rusia* — 28, 325, 404.
- *Comitetul Central al P.C. (b) din Rusia, organ colectiv de conducere a partidului și a țării, de luptă împotriva intervențiștilor și albgardiștilor* — 91, 142, 154, 234, 244, 303, 427, 476, 482, 486, 490, 522, 528, 542, 547, 553, 577, 587, 594, 606, 610, 616, 640, 643; — Anexe — 32.
- *normele vieții de partid* — 24, 95, 303, 309, 312, 425, 426, 566; Anexe — 32.

- agitația și propaganda de partid — 6, 147, 148, 169, 184, 185, 186, 190, 240, 249, 270, 372, 377, 411, 439, 469, 489, 523, 528, 536, 563, 597, 607, 613, 532, 648, 651.
- mobilizarea comuniștilor pe front — 228, 234, 519, 545, 547, 568, 573, 583, 588, 626.
- lupta împotriva opoziționiștilor în problema „guvernului socialist omogen” — 4.
- lupta împotriva „comuniștilor de stînga” — 55, 151, 158, 164; *vezi și* Disciplina de partid și de stat; Cadrele de partid și de stat.

Politica de colonizare — 448, 545, 572, 576.

Politica externă a statului sovietic — 38, 41, 42, 43, 68, 78, 79, 80, 98, 103, 106, 121, 126, 127, 135, 137, 141, 142, 143, 144, 145, 151, 153, 164, 177, 197, 201, 207, 208, 209, 224, 229, 244, 306, 332, 333, 337, 342, 373, 443, 450, 457, 482, 556, 589, 608, 609; Anexe — 21, 33, 41; *vezi și* Lupta pentru ieșirea din războiul imperialist și încheierea păcii de la Brest-Litovsk.

Politica națională a partidului comunist și a guvernului sovietic — 39, 64, 65, 66, 75, 81, 83, 95, 116, 120, 141, 151, 153, 235, 236, 300, 306, 409, 418, 452, 465, 467, 528, 534, 535, 536, 554, 560, 593, 611, 623; Anexe — 10, 11, 13, 29, 41.

Politica partidului comunist și a statului sovietic față de religie — 497, 513, 601.

Poșta și telegraful în Rusia Sovietică — 99, 455.

Presa și editurile în Rusia Sovietică — 9, 328, 348, 410, 451, 464, 488, 515, 536, 607.

Problema agrară în perioada de înfăptuire a Revoluției Socialiste din Octombrie — 19, 27, 54, 61; Anexe — 10.

Produsele alimentare și aprovizionarea — 50, 51, 53, 56, 62, 66, 82, 84, 110, 130, 139, 147, 148, 150, 154, 155, 161, 163, 166, 169, 170, 172, 173, 174, 176, 178, 179, 180, 181, 184, 185, 186, 188, 190, 196, 198, 230, 231, 232, 248, 249, 253, 254, 260, 261, 267, 268, 273, 275, 277, 279, 280, 282, 283, 284, 292, 293, 298, 301, 307, 308, 309, 310, 311, 316, 317, 320, 326, 327, 363, 365, 378, 383, 384, 395, 399, 400, 405, 412, 413, 422, 423, 429, 435, 442, 445, 461, 467, 469, 471, 472, 478, 479, 480, 486, 487, 490, 499, 502, 506, 511, 545, 546, 566, 570, 574, 607, 619, 623, 629, 648, 650; Anexe — 14, 22, 23, 27, 43; *vezi și* Comisariatele poporului ale R.S.F.S.R. — Comisariatul poporului pentru aprovizionare.

Propaganda prin monumnte — 131, 140, 189, 219, 220, 271, 329, 338.

R

- Rada centrală ucraineană și tratativele dintre ea și Rusia Sovietică* — 126, 127.
- Răspunsuri la scrisori, telegrame și cereri ale oamenilor muncii și la diverse sesizări* — 331, 371, 382, 392, 396, 398, 421, 437, 458, 470, 471, 475, 489, 497, 503, 504, 505, 510, 521, 581.
- Rebeliunea corpului de armată cehoslovac* — vezi *Frontul de est. Republica Sovietică Ungară* — 508, 520, 525, 565, 643.

S

- Sabotajul patronilor și lupta împotriva lui* — 26, 33, 36, 240.
- Siberia* — 91, 106, 107, 122, 138, 160, 179; Anexe — 11.
- Sindicatele* — 240, 254, 448, 626.
- Situația alimentară și politica de aprovizionare dusă de Puterea sovietică în primăvara și vara anului 1918* (caracterizare generală) — Anexe — 14.
- Specula și combaterea ei* — 148, 166, 203, 268, 301, 388, 430, 451; Anexe — 14.
- Sprijinirea Republicii sovietice de către proletariatul internațional și participarea internaționaliștilor din alte țări la lupta împotriva intervenționiștilor și albgardiștilor* — 59, 233, 364, 644.
- Statistica în Rusia Sovietică* — 97, 465; vezi și *Evidența*.

Ș

- Știința și tehnica* — 346, 368, 369, 379; Anexe — 25, 26, 27, 28, 37, 44.

T

- Transportul în Rusia Sovietică* — 53, 146, 160, 163, 237, 238, 263, 279, 282, 307, 314, 388, 390, 397, 408, 412, 413, 423, 429, 439, 442, 474, 646; Anexe — 2, 12, 31, 38.
- Turkestan* — 120, 225, 231, 300, 306; Anexe — 19.

Ț

- Țărâniea săracă și cea mijlocasă* — politica partidului comunist față de ele — 130, 132, 242, 282, 409, 410, 487, 492, 503, 504, 505, 517; vezi și *Comitetele sărăcimii*.

U

- Ucraina* — 36, 39, 44, 57, 58, 61, 64, 65, 66, 74, 75, 81, 83, 95, 96, 126, 127, 135, 137, 144, 151, 183, 356, 361, 362, 377, 409, 451, 465, 490, 520, 525, 526, 533, 534, 535, 536, 542, 548, 559, 560, 561, 565, 570, 579, 584, 587, 589, 590, 591, 593, 594, 596, 605, 606, 612, 615, 617, 620, 635; Anexe — 13, 29, 35.
- Unanimitate și colegialitate* — 94, 303, 309; Anexe — 32.
- Uniunea militară a republicilor sovietice* — 95, 528, 535, 536, 548, 629, 647.

CUPRINS

Prefață	VII
---------------	-----

1917

1. CĂTRE COMISARUL FROLOV. 29 octombrie (11 noiembrie)	1
2. DISPOZITIE CĂTRE STATUL-MAJOR AL GĂRZII ROȘII. 30 octombrie (12 noiembrie).....	1
3. MANDAT ÎNCREDINȚAT LUI S. V. KOSIOR. 30 octombrie (12 noiembrie).....	2
4. CĂTRE COMITETUL DIN PETROGRAD AL P.M.S.D. (b) din RUSIA. 2 (15) noiembrie.....	2
5. CĂTRE A. G. ȘLIHTER. Între 7 (20) și 10 (23) noiembrie	2—5
6. CĂTRE I. M. SVERDLOV. Nu mai devreme de 8 (21) noiembrie	5
7. CĂTRE COMITETUL MILITAR-REVOLUȚIONAR. Între 9 (22) noiembrie și 5 (18) decembrie	5—6
8. CĂTRE ASOCIAȚIA INTERNAȚIONALĂ PENTRU INFORMAREA PRESEI MUNCITOREȘTI DIN AMERICA, FRANȚA ȘI ANGLIA. Înainte de 10 (23) noiembrie	6
9. CĂTRE M. A. SAVELIEV. Noiembrie, nu mai devreme de 11 (24)	7
10. CĂTRE GENERALUL-MAIOR S. I. ODINȚOV. 15 (28) noiembrie	7
11. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR. 16 (29) noiembrie	8

12. TELEGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI DIN PODOLSK. 18 noiembrie (1 decembrie).....	8
13. ÎNSĂRCINARE DATĂ SECRETAREI. 19 noiembrie (2 decembrie)	8-9
14. TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREZIDIULUI SOVIETULUI DE DEPUTAȚI AI MUNCITORILOR ȘI SOLDAȚILOR DIN MOSCOVA. 19 noiembrie (2 decembrie)	9
15. TELEGRAMĂ EXPEDIATĂ LA CHIȘINĂU. 19 noiembrie (2 decembrie).....	9
16. CĂTRE COMISIA ELECTORALĂ A FLOTEI MĂRII BALTICE PENTRU ALEGERILE ÎN ADUNAREA CONSTITUANTĂ. 23 noiembrie (6 decembrie)	10
17. CĂTRE COMITETUL DIN PETROGRAD AL P.M.S.D. (b) DIN RUSIA. Scrisă la 25 noiembrie (8 decembrie)	10
18. CĂTRE N. I. PODVOISKI SAU V. A. ANTONOV- OVSEENKO. 26 noiembrie (9 decembrie).....	13
19. TELEGRAMĂ ADRESATĂ ARMATEI DE OPE- RAȚII. 26 noiembrie (9 decembrie).....	13
20. DISPOZIȚIE. 22 noiembrie (10 decembrie)....	14
21. CĂTRE M. S. URIȚKI. 27 noiembrie (10 decem- brie)	14
22. CĂTRE P. I. STUCIKA, P. A. KRASIKOV și M. I. KOZLOVSKI. 27 sau 28 noiembrie (10 sau 11 decembrie)	14-15
23. CĂTRE COMISIA CENTRALĂ PENTRU ALE- GERILE ÎN ADUNAREA CONSTITUANTĂ. 28 noiembrie (11 decembrie)	15
24. CĂTRE C.C. AL P.M.S.D. (b) DIN RUSIA. Nu mai târziu de 29 noiembrie (12 decembrie).....	15-17
25. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISIEI PENTRU ALEGERILE ÎN ADUNAREA CONSTITUAN- TĂ. 30 noiembrie (13 decembrie).....	17
26. CĂTRE A. G. ȘLEAPNIKOV ȘI F. E. DZER- JINSKI. Sfirșitul lunii noiembrie (inceputul lunii decembrie)	18
27. TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREȘEDINTELUI SOVIETULUI DIN OSTROGOJSK. 6 (19) decem- brie	18
28. CĂTRE COMITETUL DIN PETROGRAD AL P.M.S.D. (b) DIN RUSIA. 8 (21) decembrie.....	19

29. CĂTRE V. A. ANTONOV-OVSEENKO. 8 (21) decembrie	19
30. CĂTRE G. I. BLAGONRAVOV ȘI V. D. BONCI-BRUEVICI. 8 (21) decembrie.....	20
31. CĂTRE I. M. SVERDLOV. 9 (22) decembrie....	20
32. CĂTRE V. V. OBOLENSKI. 18 (31) decembrie..	21
33. CĂTRE P. A. KOZMIN. 20 decembrie (2 ianuarie 1918)	21
34. CĂTRE CHARLES DUMAS. 21 decembrie (3 ianuarie 1918)	22
35. CĂTRE N. I. PODVOISKI. 29 decembrie (11 ianuarie 1918)	22
36. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTONOV-OVSEENKO. 29 decembrie (11 ianuarie 1918)	23
37. REZOLUȚIE PE UN MANDAT ÎNCREDINȚAT LUI P. PURVIN. 30 decembrie (12 ianuarie 1918)	23
38. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. D. TROȚKI. 30 decembrie (12 ianuarie 1918).....	24
39. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTONOV-OVSEENKO. 30 decembrie (12 ianuarie 1918)	24
40. CĂTRE I. M. SVERDLOV. 31 decembrie (13 ianuarie 1918)	24—25
41. CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE. 31 decembrie (13 ianuarie 1918)	25

1918

42. CĂTRE DAVID R. FRANCIS, AMBASADORUL AMERICAN. 1 (14) ianuarie	26
43. CĂTRE COMISARUL FORTĂREȚEI PETROPAVLOVSKAIA. 1 (14) ianuarie.....	26—27
*44. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. M. KARAHAN. 3 (16) ianuarie.....	27
45. CĂTRE COMANDAMENTUL GĂRZII ROȘII. 3 (16) ianuarie	28
46. DISPOZIȚIE. În noaptea de 5 spre 6 (18 spre 19) ianuarie	28

* Cu asterisc sînt notate scrisorile publicate pentru prima oară.

47. TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ COMISARIATULUI POPORULUI PENTRU JUSTIȚIE. 7 (20) ianuarie	28—29
48. CĂTRE K. A. MEHONOȘIN. 7 (20) ianuarie....	29
49. DISPOZIȚIE CĂTRE V. D. BONCI-BRUEVICI. Ianuarie, nu mai devreme de 8 (21).....	29—30
50. CĂTRE COMISARIATUL PENTRU APROVIZIONARE ȘI CĂTRE SECȚIA DE APROVIZIONARE A CONSILIULUI ECONOMIC SUPERIOR. 13 (26) ianuarie.....	30
51. NOTĂ CĂTRE SECRETARĂ. 13 (26) ianuarie	30—31
52. CĂTRE K. A. MEHONOȘIN. 13 (26) ianuarie	31
53. TELEGRAMĂ EXPEDIATĂ LA HARKOV ȘI LA MOSCOVA. 13 (26) ianuarie.....	31—32
54. CĂTRE M. A. SPIRIDONOVA. 13 (26) și 18 (31) ianuarie	32
55. CĂTRE K. B. RADEK. 14 (27) ianuarie.....	32
56. CĂTRE V. A. ANTONOV-OVSEENKO ȘI G. K. ORDJONIKIDZE. 15 (28) ianuarie.....	33
57. CĂTRE COMITETUL REVOLUȚIONAR AL FLOTEI. 15 (28) ianuarie.....	33
58. CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU FINANȚE. 15 (28) ianuarie.....	34
59. CĂTRE N. I. PODVOISKI ȘI N. V. KRILENKO. 15 (28) ianuarie	34
60. CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE. 17 (30) ianuarie..	35
61. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTONOV-OVSEENKO. 17 (30) ianuarie	35
62. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTONOV-OVSEENKO. 17 (30) ianuarie.....	36
63. DISPOZIȚIE PENTRU ADUCEREA LA SMOLNÎI A UNEI BIBLIOTECI DOCUMENTARE. 18 (31) ianuarie	36
64. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTONOV-OVSEENKO. 21 ianuarie (3 februarie)....	36—37
65. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTONOV-OVSEENKO. 21 ianuarie (3 februarie)....	37—38
66. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. K. ORDJONIKIDZE. 22 ianuarie (4 februarie)	38

67. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI K. MANNER ȘI K. WIİK. <i>24 ianuarie (6 februarie)</i>	39
68. CĂTRE G. V. CICERIN. <i>24 ianuarie (6 februarie)</i>	39
69. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI ARTHUR HEN- DERSON. <i>24 ianuarie (6 februarie)</i>	40
70. ORDIN CĂTRE N. I. PODVOISKI, COMISAR AL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE. <i>28 ianuarie (10 februarie)</i>	40—41
71. CĂTRE N. I. PODVOISKI. <i>29 ianuarie (11 fe- bruarie)</i>	41
72. CĂTRE A. L. KOLEGAEV. <i>30 ianuarie (12 februarie)</i>	41—42
*73. CĂTRE G. E. ZINOVIEV. <i>30 ianuarie (12 fe- bruarie)</i>	42
74. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTO- NOV-OVSEENKO. <i>30 ianuarie (12 februarie)</i>	42—43
*75. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTO- NOV-OVSEENKO. <i>30 ianuarie (12 februarie)</i>	43
76 CĂTRE N. P. GORBUNOV. <i>31 ianuarie (13 fe- bruarie)</i>	43—44
77. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. A. MURA- VIOV. <i>14 februarie</i>	44
78. DISPOZIȚIE CĂTRE SECRETARĂ. <i>14 februarie</i>	44
79. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI K. MANNER. <i>14 februarie</i>	45
*80. RADIOGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI CENTRAL AL FLOTEI DIN MAREA BALTICĂ. <i>În noaptea de 14 spre 15 februarie</i>	45
*81. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI E. V. LUGA- NOVSKI, SECRETAR AL POPORULUI AL REPUBLICII SOVIETICE UCRAINESE. <i>15 februarie</i>	46
82. TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREȘEDINTELUI COMITETULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR AL REGIUNII DONULUI. <i>16 februarie</i>	46—47
83. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTO- NOV-OVSEENKO. <i>17 februarie</i>	47
84. CĂTRE A. I. RIKOV. <i>După 18 februarie</i>	48
85. TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREȘEDINTELUI DE DEPUTAȚI AI ORAȘULUI DRISSA. <i>19 februarie</i>	48

86. CĂTRE C.C. AL P.M.S.D. (b) DIN RUSIA. 22 februarie	49
87. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTO-NOV-OVSEENKO. 23 februarie	49
88. TELEGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETELOR DIN OREL ȘI KURSK. 23 februarie.....	49
89. RADIOGRAMĂ ADRESATĂ DELEGAȚIEI PENTRU TRATATIVE DE PACE. 25 februarie..	50
90. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.V. VOROVSKI. 26 februarie	50
91. TELEGRAMĂ EXPEDIATĂ LA IRKUTSK. 27 februarie	50—51
92. CĂTRE TOATE SOVIETELE DE DEPUTAȚI. CĂTRE TOȚI CETĂȚENII ȚĂRII. 1 martie....	51—52
*93. CĂTRE F. E. DZERJINSKI. 4 martie.....	52
*94. CĂTRE M. F. ANDREEVA. Între 12 martie 1918 și septembrie 1919	52—53
95. CĂTRE G. K. ORDJONIKIDZE. 14 martie.....	53—54
96. CĂTRE CONSILIUL MILITAR SUPERIOR. 16 martie	55
97. TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. L. KOLEGAEV. Înainte de 18 martie.....	55
98. CĂTRE COMISIA CENTRALĂ DE RECHIZIȚII. 25 martie 1918	56
99. CĂTRE COLEGIUL POȘTELOR ȘI TELEGRAFULUI. 26 martie.....	56
100. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI COMISARILOR POPORULUI AL COMUNEI DE MUNCĂ DIN PETROGRAD. 28 martie.....	57
101. CĂTRE SECRETARA CONSILIULUI COMISARILOR POPORULUI. Martie—aprilie	58
102. CĂTRE L. A. FOTIEVA. Nu mai devreme de martie 1918 — nu mai târziu de septembrie 1919.....	58
103. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI COMISARILOR POPORULUI AL COMUNEI DE MUNCĂ DIN PETROGRAD. 1 aprilie.....	58—59
104. CONVORBIRE PRIN FIR DIRECT CU V. V. KUIBÎȘEV. Între 2 și 4 aprilie.....	59
105. CĂTRE L. I. KARPOV ȘI G. I. PETROVSKI. 5 aprilie	60

106.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ C.E.C. AL SOVIETELOR DIN SIBERIA. 5 aprilie.....	60
107.	CĂTRE C.E.C. AL SOVIETELOR DIN SIBERIA. 6 aprilie	60—61
108.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. E. GUKOVSKI. 7 aprilie	61
109.	CĂTRE I. M. SVERDLOV ȘI S. P. SEREDA. 8 aprilie	61—62
110.	CĂTRE D. P. BOGOLEPOV ȘI A. D. ȚIURUPA. 10 aprilie	62
111.	CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU JUSTIȚIE. 15 aprilie	62—63
112.	CĂTRE ORGANIZAȚIILE SOVIETICE ȘI MUNCITOREȘTI DIN RĪBINSK. Nu mai devreme de 15 aprilie	63
113.	CĂTRE S. P. SEREDA. 16 aprilie.....	64
114.	CĂTRE D. P. BOGOLEPOV ȘI I. E. GUKOVSKI. 16 aprilie	64
115.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREȘEDINTELUI SOVIETULUI DIN NIJNI NOVGOROD. 17 aprilie	64—65
116.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREȘEDINTELUI SOVIETULUI DIN SIMBIRSK. 20 aprilie.....	65
117.	CĂTRE MICUL CONSILIU AL COMISARIILOR POPORULUI. 21 aprilie	66
118.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI P. F. VINOGRADOV. Nu mai devreme de 21 aprilie.....	66—67
*119.	CĂTRE G. V. CICERIN. 22 aprilie.....	67
120.	CĂTRE CONGRESUL DE LA TAȘKENT AL SOVIETELOR DIN ȚINUTUL TURKESTAN, CĂTRE CONSILIUL COMISARIILOR POPORULUI DIN ȚINUTUL TURKESTAN, PENTRU IBRAGHIMOV ȘI KLEVLEEV. 26 (13) aprilie..	67—68
*121.	CĂTRE G. V. CICERIN. Înainte de 23 aprilie....	68
122.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ C.E.C. AL SOVIETELOR DIN SIBERIA. 23 aprilie.....	68—69
123.	CĂTRE A. I. RĪKOV. 23 aprilie.....	69
124.	CĂTRE V. M. ALTFATER. 25 aprilie.....	69—70
125.	CĂTRE BIROUL DE PRESĂ DE PE LÎNGĂ C.C.P. 27 aprilie	70

126. RĂSPUNS DAT, PRIN FIR DIRECT, DELEGATIEI PENTRU TRATATIVE DE PACE DE LA KURSK. 29 aprilie	70
127. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTONOV-OVSEENKO. 29 aprilie	71
128. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. G. ȘAUMIAN. 29 aprilie	71
129. CĂTRE RAYMOND ROBINS. 30 aprilie.....	72
130. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. <i>Nu mai devreme de luna aprilie</i>	72
131. CĂTRE P. P. MALINOVSKI. <i>Între 1 și 13 mai..</i>	73
132. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. N. ANDRONNIKOV, LA DIRECTIA REGIONALĂ A ÎNTREPRINDERILOR NAȚIONALIZATE DIN URAL. 2 mai	73
133. CĂTRE C.C. AL P.C. (b) DIN RUSIA. 3 mai....	74
134. CĂTRE D. I. KURSKI. 4 mai.....	74
135. PROIECT DE RADIOGRAMĂ CĂTRE DELEGATIA PENTRU TRATATIVE DE PACE DE LA KURSK. 6 mai	75
136. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. 7 sau 8 mai.....	75
137. CĂTRE G. V. CICERIN. 8 mai.....	75—76
138. TELEGRAMĂ ADRESATĂ C.E.C. AL SOVIETELOR DIN SIBERIA. 8 mai.....	76
139. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. 10 mai.....	76—77
140. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. V. LUNACEARSKI. 13 mai	77—78
141. CĂTRE S. G. ȘAUMIAN . 14 mai.....	78
142. CĂTRE M. G. BRONSKI. 14 mai.....	78—79
143. CĂTRE RAYMOND ROBINS. 14 mai.....	79
144. CĂTRE CONSILIUL MILITAR SUPERIOR. 16 mai	80
145. CĂTRE G. V. CICERIN. 16 mai.....	80—81
146. CĂTRE A. I. RIKOV. 17 mai.....	81
147. SCHIMB DE BILETE CU A. D. ȚIURUPA. 20 mai	81—82
CĂTRE A. D. ȚIURUPA.....	81
RĂSPUNSUL LUI A. D. ȚIURUPA.....	82
CĂTRE A. D. ȚIURUPA.....	82

148.	CĂTRE A. D. ȚIURUPA. 20 mai.....	82—83
149.	CĂTRE V. D. BONCI-BRUEVICI. 23 mai.....	83
150.	NOTĂ CĂTRE SECRETARĂ. 24 mai.....	84
151.	CĂTRE A. A. IOFFE ȘI V. R. MENJINSKI. 24 mai	84—86
152.	REZOLUȚIE PE UN RAPORT AL ȘEFULUI STATULUI-MAJOR AL FLOTEI. 24 mai.....	86
153.	CĂTRE S. G. ȘAUMIAN. 24 mai.....	86—87
*154.	CĂTRE A. G. ȘLEAPNIKOV. 28 mai.....	87
155.	SCHIMB DE BILETE CU A. D. ȚIURUPA. 28 mai	88
156.	CĂTRE N. P. GORBUNOV. 29 mai.....	88—89
157.	CĂTRE REDACȚIA ZIARULUI „IZVESTIIA C.E.C. DIN RUSIA“. 30 mai.....	89
158.	CĂTRE A. I. RĪKOV. Între 30 mai și 2 iunie....	89
159.	CĂTRE V. V. KURAEV. 31 mai.....	90
	1.	90
	2.	90
160.	CĂTRE G. E. ZINOVIEV. 31 mai.....	90—91
161.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ MUNCITORILOR DIN VĪKSA. 31 mai	91
162.	CĂTRE SOCIALIȘTII INTERNAȚIONALIȘTI DIN AMERICA. Mai	91—92
163.	TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI DIN PETROGRAD. 2 iunie	92
164.	CĂTRE A. A. IOFFE. 2 iunie.....	92—94
165.	CĂTRE I. A. BERZIN SAU G. L. ȘKLOVSKI. 2 iunie	94
166.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. L. PANIUȘ- KIN. 3 iunie	95
*167.	PROIECTUL UNEI TELEGRAME ADRESATE LUI A. A. IOFFE LA BERLIN. Mai tirziu de 4 iunie	95
168.	REZOLUȚIE PE O SCRISOARE A LUI N. I. SO- LOVIOV. 5 iunie	95
169.	SCHIMB DE BILETE CU A. D. ȚIURUPA. 7 iunie	96—97
170.	CĂTRE A. D. ȚIURUPA. 7 iunie.....	97
171.	CĂTRE A. P. SMIRNOV. 7 iunie.....	97

172. TELEGRAMĂ ADRESATĂ AUTORITĂȚILOR DIN PORTUL NIJNI NOVGOROD. 8 iunie.....	98
173. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. 8 iunie	98
174. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN ȘI A. G. ȘLEAPNIKOV. 10 iunie.....	99
175. TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. M. SVERDLOV. 10 iunie	99
176. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. 10 iunie.....	99—100
177. RĂSPUNS PRIN FIR DIRECT LUI A. A. IOFFE. <i>Între 10 și 15 iunie</i>	100
178. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. 11 iunie.....	100—101
179. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. E. ZINOVIEV. 11 iunie	101
180. COMPLETARE LA O TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.S.IAKUBOV, I.V. STALIN ȘI A.G. ȘLEAP- NIKOV. 11 iunie	101—102
181. CĂTRE G. E. ZINOVIEV. 11 iunie	102—103
182. CĂTRE V. P. MILIUTIN, I. E. GUKOVSKI ȘI A. D. ȚIURUPA. 12 iunie.....	103—104
1.	103
2.	103
3. Însemnări pe marginea răspunsului lui A. D. Țiu- rupa și un bilet adresat acestuia.....	103—104
183. TELEGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI DIN KURSK. <i>Nu mai târziu de 14 iunie</i>	104
184. CĂTRE G. E. ZINOVIEV. 14 iunie.....	105
185. CĂTRE G. E. ZINOVIEV. 14 iunie.....	105
186. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. E. ZINOVIEV ȘI A. N. BOBROV. 14 iunie.....	106
187. ADEVERINȚĂ DATĂ LUI N. A. EMELIANOV. 14 iunie	106
188. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. <i>Iunie, nu mai târziu de 15</i>	106—107
189. CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI COMISARIATUL POPORU- LUI PENTRU BUNURILE REPUBLICII. 15 <i>iunie</i>	107

190. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. 17 iunie.....	108
1.	108
2.	108
191. CĂTRE A. A. IOFFE. 18 iunie	108—109
192. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. G. ȘAUMIAN. 18 iunie	110
193. TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREȘEDINTELUI SOVIETULUI DIN MENZELINSK. 18 iunie....	110—111
194. CĂTRE I. E. GUKOVSKI. 22 iunie.....	111
195. CĂTRE SECRETARIATUL CONSILIULUI CO- MISARILOR POPORULUI. 26 iunie.....	111—112
1.	111
2.	112
196. CĂTRE G. E. ZINOVIEV. 26 iunie.....	112—113
197. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. M. IURIEV. 26 iunie	113
198. SCHIMB DE SCRISORI CU A. D. ȚIURUPA. 26 iunie	114
199. CĂTRE A. P. SMIRNOV, G. I. PETROVSKI ȘI I. E. GUKOVSKI. 28 iunie.....	115
200. CĂTRE S. G. ȘAUMIAN. 29 iunie.....	115
201. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. 30 iunie	116
202. TELEGRAMĂ CĂTRE V. L. PANIUȘKIN. Sfir- șitul lunii iunie — cel mai tirziu 2 iulie.....	116
203. TELEGRAMĂ ADRESATĂ ȘEFILOR DETA- ȘAMENTELOR DE RECHIZIȚIE DE PE TOATE LINIILE DE CALE FERATĂ. 1 iulie.....	117
204. CĂTRE A. A. IOFFE. 1 iulie.....	118—119
205. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. B. KRASIN. 3 iulie	119
206. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI D. E. IVAȘCEN- KO. 4 iulie	119—120
207. CĂTRE TOATE COMITETELE RAIONALE ALE P.C. DIN RUSIA, CĂTRE TOATE SOVIETELE DE DEPUTAȚI RAIONALE, CĂTRE TOATE STATELE-MAJORE ALE ARMATEI ROȘII. 6 iulie	120
208. RADIOTELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. A. IOFFE. 6 iulie	121

209.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. <i>7 iulie</i>	121—122
210.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ TUTUROR SOVIE- TELOR RAIONALE ALE MOSCOVEI. <i>7 iulie</i> ..	122
211.	TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI DE DEPUTAȚI DIN MOSCOVA. <i>7 iulie</i>	123
212.	RĂSPUNS PRIN FIR DIRECT LUI K. A. ME- HONOȘIN. <i>7 iulie</i>	123—124
213.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. P. NAȚARE- NUS. <i>7 iulie</i>	124
214.	CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE. <i>După 7 iulie</i>	125
215.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISARULUI IVA- NOV. <i>11 iulie</i>	125
216.	CĂTRE I. E. GUKOVSKI. <i>11 iulie</i>	126
	1.	126
	*2.	126
217.	CĂTRE I. E. GUKOVSKI. <i>Prima jumătate a lunii</i> <i>iulie</i>	126—127
	1.	126
	2.	126
	3.	126—127
*218.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI MI- LITAR GUBERNIAL VORONEJ. <i>12 iulie</i>	127—128
219.	CĂTRE A. V. LUNACEARSKI. <i>12 iulie</i>	128
220.	NOTĂ CĂTRE SECRETARĂ. <i>12 iulie</i>	128
221.	CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE. <i>13 iulie</i>	129
222.	CĂTRE N.I. PODVOISKI. <i>16 iulie</i>	129
223.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI DIN PERM. <i>17 iulie</i>	129—130
224.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISARIATULUI PENTRU PROBLEMELE POPULAȚIEI GER- MANE DIN REGIUNEA VOLGĂI. <i>17 iulie</i>	130
225.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI F. I. KOLESOV. <i>17 iulie</i>	131
226.	CĂTRE N. I. PODVOISKI. <i>19 iulie</i>	131
227.	CĂTRE S. P. SEREDA. <i>19 iulie</i>	132

228. CĂTRE G. E. ZINOVIEV, M. M. LAȘEVICI ȘI E. D. STASOVA. *20 iulie*.....132—133
229. RADIOGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.G. ȘAUMIAN. *22 iulie* 133
230. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. TRUȘ, COMISAR MILITAR EXTRAORDINAR. *22 iulie*..... 134
231. CONVORBIRE PRIN FIR DIRECT CU I. V. STALIN LA 24 IULIE 1918.....134—135
232. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. P. NAȚARENUS. *24 iulie* 135
233. CĂTRE CLARA ZETKIN. *26 iulie*.....136—137
234. CĂTRE G. E. ZINOVIEV. *27 iulie*..... 137
235. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. G. ȘAUMIAN. *29 iulie* 138
236. CONVORBIRE PRIN FIR DIRECT CU UN MEMBRU AL CONSILIULUI MILITAR DIN ASTRAHAN. *29 iulie 1918*.....138—139
237. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. G. IVANOV-KAVKAZSKI. *Cel mai târziu la 30 iulie*..... 139
238. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.I. LEDOVSKI. *30 iulie*139—140
239. ADEVERINȚĂ DATĂ LUI E. A. RAHIA. *31 iulie* 140
240. CĂTRE I. LARIN. *Sfârșitul lui iulie—începutul lui august*140—141
241. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. *Iulie*..... 141
242. CĂTRE P. A. KOBOZEV, K. H. DANIȘEVSKI, K. A. MEHONOȘIN ȘI F. F. RASKOLNIKOV. *1 august* 142
243. CĂTRE N. P. GORBUNOV. *3 august* 143
244. CĂTRE A. A. IOFFE. *3 august*143—144
245. CĂTRE I. A. BERZIN. *3 august*.....144—145
246. DISPOZIȚIE CĂTRE SECRETARĂ. *4 august*.. 145
247. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. A. SAMMER ȘI S. Z. ELIAVA. *4 august*..... 145
248. CĂTRE A. D. ȚIURUPA ȘI V. L. PANIUȘKIN. *Vara, înainte de 5 august*..... 146
249. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. *5 august*.....147—148

250.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. L. PANIUȘ-KIN. 5 august	147—148
251.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISARILOR MILITARI DIN ELEȚ ȘI TULA. 5 august.....	148
*252.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. P. NAȚARENUS. 6 august	148—149
253.	CĂTRE A. D. ȚIURUPA. 8 august.....	149
254.	CĂTRE N. P. BRIUHANOV ȘI CEILALȚI MEMBRI AI COLEGIULUI COMISARIATULUI POPORULUI PENTRU APROVIZIONARE. După 8 august	150—151
255.	CĂTRE CONSILIUL MILITAR SUPERIOR. 9 august	151
256.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI N. A. ANISIMOV. 9 august	151—152
257.	CĂTRE G. F. FEODOROV. 9 august.....	152—153
258.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. D. METELEV. 9 august	153
259.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV AL GUBERNIEI PENZA. 9 august....	154
260.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. V. KURAEV. 10 august	154—155
261.	CĂTRE A. D. ȚIURUPA. 10 august.....	155—156
	1.	155
	2.	155
	3.	155—156
262.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. P. SMIRNOV. 10 august	156
263.	CĂTRE CONSILIUL MILITAR SUPERIOR. 10 august	156—157
*264.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. P. NAȚARENUS. 11 august	157
265.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL VOLOGDA. 11 august	158
266.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. S. KEDROV. 12 august	158—159
267.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ EVGHENIEI B. BOȘ. 12 august	159
268.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. E. MINKIN. 12 august	159—160

269.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. V. KURAEV. <i>12 august</i>	160
270.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. E. MINKIN. <i>14 august</i>	161
271.	CĂTRE I. A. BERZIN. <i>14 august</i>	161—162
*272.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI D. T. PETRU- CIUK	162
273.	CĂTRE A. D. ȚIURUPA. <i>Prima jumătate a lunii august</i>	162—163
*274.	CĂTRE E. M. SKLEANSKI. <i>16 august</i>	163—164
275.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. P. SEREDA. <i>16 august</i>	164
276.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. F. BOL- DÎREV. <i>17 august</i>	164—165
277.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. V. MALÎȘEV. <i>17 august</i>	165
278.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV DIN KOTELNICI. <i>17 august</i>	165—166
279.	TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ LUI N. I. MU- RALOV. <i>Între 17 și 19 august</i>	166
280.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXE- CUTIV DIN ZDOROVETȚ, GUBERNIA OREL. <i>19 august</i>	166—167
281.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI F. F. RASKOLNI- KOV. <i>19 august</i>	167
282.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. P. SEREDA. <i>19 august</i>	167—168
283.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. E. MINKIN. <i>19 august</i>	168
284.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL PENZA. <i>19 august</i> ..	169
285.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. D. TROȚKI. <i>19 august</i>	169—170
286.	CĂTRE G. V. CICERIN. <i>19 august</i>	170
*287.	CĂTRE G. V. CICERIN. <i>19 august</i>	170
*288.	CĂTRE G. V. CICERIN. <i>19 august</i>	171
289.	CĂTRE I. M. SVERDLOV. <i>19 august</i>	171
*290.	CĂTRE E. M. SKLEANSKI. <i>19 august</i>	171—172

291. CĂTRE N. P. GORBUNOV. *Înainte de 20 august* 172
292. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV DIN LIVNÎ. *20 august*.....172—173
293. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI PENTRU APROVIZIONARE DIN GUBERNIA TAMBOV. *20 august* 173
294. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. E. MINKIN. *20 august* 174
295. CĂTRE I. A. BERZIN. *20 august*.....174—175
296. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI B. I. MONASTÎRSKI. *După 20 august*..... 175
297. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV AL GUBERNIEI ASTRAHAN. *21 august*175—176
298. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. N. HARLOV. *21 august* 176
299. CĂTRE MEDVEDEV, COMISARUL POLITIC AL ARMATEI I. *21 august*..... 177
300. CĂTRE CONSILIUL MILITAR SUPERIOR. *21 august*177—178
301. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. *Înainte de 22 august*.. 178
302. TELEGRAME ADRESATE LUI A. K. PAIKES. *22 august*178—179
1. 178
2. 179
303. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI GUBERNIAL PENZA AL P.C. (b) DIN RUSIA. *22 august* 179
304. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI N. D. TOKMAKOV. *23 august* 180
305. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISARULUI ȘI COMANDANTULUI ȘEF AL UNEI ESCADRILE DE TORPILOARE. *23 august*.....180—181
306. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI F. I. KOLESOV. *23 august* 181
307. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. G. ȘLIHTER. *23 august* 182
308. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. P. SEREDA. *26 august* 182

309.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. P. SMIRNOV. <i>26 august</i>	183
*310.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. K. PAIKES. <i>26 august</i>	183
311.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. P. SEREDA. <i>27 august</i>	184
312.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV DIN GUBERNIA PENZA. <i>28 august</i>	184—185
313.	CĂTRE V. M. ALTFATER.....	185
	1. <i>28 august</i>	185
	2. <i>29 august</i>	185
314.	CĂTRE M. S. KEDROV. <i>29 august</i>	186
315.	CĂTRE N. I. MURALOV. <i>29 august</i>	186—189
316.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. N. HARLOV. <i>29 august</i>	189
317.	CĂTRE A. D. ȚIURUPA. <i>29 august</i>	189—190
318.	CĂTRE L. A. FOTIEVA. <i>Vara</i>	190
319.	CĂTRE A. D. ȚIURUPA. <i>Vara</i>	190—191
320.	CĂTRE S. P. SEREDA. <i>6 septembrie</i>	191
321.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. D. TROȚKI. <i>7 septembrie</i>	192
322.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. D. TROȚKI. <i>10 septembrie</i>	192
*323.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. D. TROȚKI. <i>12 septembrie</i>	193
324.	CĂTRE V. D. BONCI-BRUEVICI. <i>14 septembrie</i>	193
325.	TOVARĂȘULUI GRIGORI NAUMOVICI, PEN- TRU GRUPUL DE STUDENȚI CARE MANI- FESTĂ INTERES PENTRU COMUNISM. <i>16 sep- tembrie</i>	194
326.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. P. SMIRNOV. <i>16 septembrie</i>	194
327.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETELOR SĂRĂCIMII DIN JUDEȚUL ELEȚ. <i>17 septembrie</i>	195
328.	CĂTRE REDACȚIA ZIARULUI „PRAVDA”. <i>18 septembrie</i>	195—196
329.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. V. LUNA- ÇEARSKI. <i>18 septembrie</i>	196

330. CĂTRE I. A. BERZIN, V. V. VOROVSKI ȘI
A. A. IOFFE. *20 septembrie*.....197—198
331. CĂTRE I. I. BAGAEV. *25 septembrie*..... 199
332. CĂTRE L. B. KAMENEV. *Sfârșitul lui septembrie
sau în octombrie*..... 199
333. CĂTRE I. M. SVERDLOV ȘI L. D. TROŢKI.
1 octombrie200—201
334. CĂTRE V. D. BONCI-BRUEVICI. *1 octombrie*.... 201
335. CĂTRE L. A. FOTIEVA ȘI L. B. KRASIN.
9 octombrie 202
336. UN BILET ADRESAT LUI G. V. CICERIN SAU
LUI L. M. KARAHAN ȘI O SCRISOARE PEN-
TRU A. A. IOFFE, I. A. BERZIN, V. V. VO-
ROVSKI. *10 octombrie*202—203
- *337. CĂTRE G. V. CICERIN ȘI L. M. KARAHAN.
10 octombrie203—204
338. CĂTRE PREZIDIUL SOVIETULUI DE DEPU-
TAŢI AI MUNCITORILOR ȘI OSTAȘILOR
ROȘII DIN MOSCOVA. *12 octombrie*.....204—207
339. CĂTRE I. A. BERZIN. *13 octombrie*.....207—209
340. CĂTRE I. A. BERZIN. *Între 15 și 25 octombrie* 209
341. CĂTRE A. A. IOFFE. *18 octombrie*..... 210
342. CĂTRE A. A. IOFFE. *18 octombrie*.....210—211
343. CĂTRE MEMBRII GRUPULUI „SPARTACUS“.
18 octombrie211—212
- *344. CĂTRE A. M. KOLLONTAI. *18 octombrie*.... 212
345. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. I. VAŢETIS.
20 octombrie 213
- *346. CĂTRE N. P. GORBUNOV. *21 octombrie*..... 213
347. CERERE ADRESATĂ COMITETULUI SINDI-
CATULUI ZIARIȘTILOR SOVIETICI. *Înainte
de 22 octombrie* 213
348. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. E. ZINOVIEV.
22 octombrie 214
349. TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. A.
IOFFE. *23 octombrie*..... 214
350. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI P. P. SÎTIN.
24 octombrie 215
351. CĂTRE I. A. BERZIN. *25 octombrie*.....215—216

352.	CĂTRE M. F. VLADIMIRSKI. 27 octombrie....	216
*353.	CĂTRE DIRECTIA BUNURILOR CASELOR POPORULUI DIN MOSCOVA. 1 noiembrie....	217
354.	CĂTRE I. A. BERZIN. 1 noiembrie.....	217—218
355.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMANDANTULUI ARMATEI A 2-A. 7 noiembrie.....	218
356.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETELOR EXECUTIVE ȘI COMITETELOR DE PARTID GUBERNIALE OREL ȘI KURSK. 9 noiembrie	219
357.	CĂTRE R. I. BERZIN. Între 9 și 23 noiembrie	220
358.	TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ COMISIEI EXTRAORDINARE DIN RUSIA (CEKA). 11 noiembrie	220
359.	CĂTRE B. S. VEISBROD. 11 noiembrie.....	220—221
360.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. G. ȘLEAP- NIKOV. 12 noiembrie.....	221
361.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI IVANOV, PRE- ȘEDINTELE ORGANIZAȚIEI DIN UNECEA A P.C. (b) DIN RUSIA. 13 noiembrie.....	222
362.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI GUBERNIAL DE PARTID OREL. 13 noiembrie	223
*363.	CĂTRE N. P. BRIUHANOV. 13 noiembrie.....	223—224
364.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. I. VAȚETIS. 15 noiembrie	224
365.	CĂTRE L. B. KAMENEV. 16 noiembrie.....	224—225
366.	CĂTRE DIRECTORUL BĂNCII DE STAT. 19 noiembrie	225
367.	DISPOZIȚIE CĂTRE SECRETARĂ. 20 noiembrie	225
368.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI TEH- NIC AL CONSILIULUI ECONOMIC AL REGI- UNII DE NORD. 21 noiembrie.....	226
369.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. E. ZINOVIEV. 21 noiembrie	226—227
*370.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. G. ȘLEAP- NIKOV. 21 noiembrie	227
371.	DISPOZIȚIE CĂTRE SECRETARĂ. Nu mai devreme de 21 noiembrie.....	227
372.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. M. GHITTIS. 23 noiembrie	228

*373. CĂTRE G. V. CICERIN. 23 noiembrie.....	228
374. CĂTRE PREȘEDINTELE COMISIEI EXTRA- ORDINARE (CEKĂI) DIN SAMARA. 25 noiem- brie	229
375. CĂTRE MICUL CONSILIU AL COMISARILOR POPORULUI. 25 sau 26 noiembrie.....	229—230
*376. CĂTRE DIRECTORUL TREBURILOR C. C. P. 26 noiembrie	230
377. CONVORBIRE PRIN FIR DIRECT CU B. M. VOLIN. 29 noiembrie 1918	230—231
*378. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. E. ZINOVIEV. 30 noiembrie	231—232
379. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. E. ZINOVIEV. 3 decembrie	232—233
380. CĂTRE GIACINTO SERRATI. 4 decembrie....	233
381. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL SAMARA. 6 decembrie	233—234
382. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXE- CUTIV GUBERNIAL TAMBOV. 7 decembrie....	234
383. CĂTRE N. P. BRIUHANOV. 7 decembrie.....	235
1.	235
*2.	235
384. CĂTRE L. B. KAMENEV. 10 decembrie.....	235
385. CĂTRE V. D. BONCI-BRUEVICI. 11 decembrie	236
386. CĂTRE I. I. RADCENKO. 12 decembrie.....	236
387. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. D. TROȚKI. 12 decembrie	237
388. CĂTRE A. G. ȘLEAPNIKOV. 12 decembrie.....	237—238
389. CĂTRE SECȚIA APROVIZIONARE A SOVIE- TULUI DIN MOSCOVA. 12 decembrie.....	238
390. TELEGRAME ADRESATE LUI L. D. TROȚKI.	239
1. 12 decembrie	239
2. 13 decembrie	239
391. CĂTRE E. M. SKLEANSKI. 15 decembrie.....	240
392. CĂTRE G. I. PETROVSKI. 16 decembrie.....	240
*393. CĂTRE I. M. SVERDLOV. 16 decembrie.....	240
394. CĂTRE N. N. KRESTINSKI. 21 decembrie....	240—241
395. CĂTRE F. E. DZERJINSKI. 21 decembrie.....	241

396.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV JUDEȚEAN SUZDAL. 23 decembrie....	242
397.	O TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. K. VLADIMIROV ȘI O ÎNSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ. 23 decembrie	242
398.	CĂTRE D. A. BULATOV. 25 decembrie.....	243
399.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. A. BANK. 25 decembrie	244
400.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI COMUNELOR DIN REGIUNEA DE NORD. 25 decembrie	244—245
401.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV DIN RODNIKI. 26 decembrie.....	245
402.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL VLADIMIR. 27 decembrie	246
*403.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR AL REPUBLICII. 27 decembrie	246
*404.	CĂTRE G. V. CICERIN. 27 sau 28 decembrie....	247—249
405.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ DIRECȚIEI FABRICII DIN IUJA. 28 decembrie	250
406.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV DIN RODNIKI. 28 decembrie.....	250
407.	CĂTRE SECȚIA BIBLIOTECI DIN COMISARIATUL POPORULUI PENTRU ÎNVĂȚĂMÎNT. 30 decembrie	251
408.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. K. VLADIMIROV. 31 decembrie	251
409.	CĂTRE A. M. JARKO. Decembrie.....	252
410.	CĂTRE S. P. SEREDA. Sfirșitul anului.....	252
*411.	O NOTĂ CU PRIVIRE LA TIPĂRIREA DE MANIFESTE. Sfirșitul anului	252
1 9 1 9		
412.	CĂTRE V. I. NEVSKI. 1 ianuarie.....	253
413.	TELEGRAMA ADRESATĂ LUI G. E. ZINOVIEV. 1 ianuarie	253
414.	TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ COMISARIATULUI POPORULUI PENTRU AFACERILE INTERNE. 1 ianuarie	254

415. ADEVERINȚĂ DATĂ SOFIEI V. AZANCEVSKAIA. 1 ianuarie	254
*416. CĂTRE A. N. PROKOFIEV. 3 ianuarie.....	255
417. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV JUDEȚEAN IURIEVEȚ. 3 ianuarie....	255
418. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. D. TROȚKI. 3 ianuarie	256
419. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL, COMITETULUI EXECUTIV ORĂȘENESC ȘI COMITETULUI GUBERNIAL DE PARTID ASTRAHAN. 3 ianuarie....	256—257
420. CĂTRE COMITETUL EXECUTIV JUDEȚEAN VESIEGONSK ȘI COMITETUL EXECUTIV GUBERNIAL TVER. 3 ianuarie.....	257
421. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI REABININ. 5 ianuarie	257
422. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISIEI EXTRAORDINARE DIN KURSK. 6 ianuarie.....	258
423. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISARULUI PENTRU APROVIZIONARE DIN GUBERNIA SIMBIRSK. 6 ianuarie	258—259
424. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. I. GUSEV PENTRU COMITETUL REVOLUȚIONAR DIN UFA. 6 ianuarie	259—260
425. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR AL FRONTULUI CASPIC-CAUCAZIAN, PENTRU E. B. BOȘ. 7 sau 8 ianuarie	260
426. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR AL FRONTULUI CASPIC-CAUCAZIAN. 7 sau 8 ianuarie.....	260—261
427. DISPOZIȚIE CĂTRE COMANDANTUL-ȘEF. 8 ianuarie	261
428. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. K. ORDJONIKIDZE. 9 ianuarie.....	261
429. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. E. ZINOVIEV. 10 ianuarie	262
430. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL REAZAN. 12 ianuarie....	262
431. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV JUDEȚEAN SUZDAL. 12 ianuarie.....	263

432. ÎNSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ. 13 <i>ianuarie</i>	263
433. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. P. KUDREAV- ȚEV. 13 <i>ianuarie</i>	263—264
434. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN ȘI F. E. DZERJINSKI. 14 <i>ianuarie</i>	264
*435. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. <i>Nu mai devreme de 14</i> <i>ianuarie</i>	264—265
436. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXE- CUTIV GUBERNIAL KURSK. 16 <i>ianuarie</i>	265
437. CĂTRE DIRECTORUL TREBURILOR CON- SILIULUI COMISARILOR POPORULUI. 18 <i>ianuarie</i>	265—266
438. CĂTRE L. D. TROȚKI. 21 <i>ianuarie</i>	266
439. CĂTRE M. K. VLADIMIROV. 22 <i>ianuarie</i>	266—267
440. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXE- CUTIV GUBERNIAL KURSK. 22 <i>ianuarie</i>	267
441. CĂTRE K. I. LANDER. 23 <i>ianuarie</i>	267—268
442. ÎNSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ. 23 <i>ianuarie</i>	268
443. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. D. TROȚKI. 24 <i>ianuarie</i>	268—269
444. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXE- CUTIV GUBERNIAL SAMARA. 27 <i>ianuarie</i>	269
445. CĂTRE K. I. LANDER. 28 <i>ianuarie</i>	270
446. CĂTRE E. M. SKLEANSKI. 30 <i>ianuarie</i>	270
447. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C. RACOVSKI. 31 <i>ianuarie</i>	270—271
448. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI N. I. IVANOV. 31 <i>ianuarie</i>	271
449. CĂTRE L. B. KAMENEV. <i>A doua jumătate a lunii</i> <i>ianuarie</i>	272
450. CĂTRE L. B. KRASIN. <i>Ianuarie — februarie</i>	272
451. CĂTRE V. P. MILIUTIN, N. N. KRESTINSKI ȘI D. I. KURSKI. 2 <i>februarie</i>	272—273
452. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI B. N. NIMVIȚKI. 5 sau 6 <i>februarie</i>	273
453. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. E. ZINOVIEV. 6 <i>februarie</i>	273—274

454.	CĂTRE JACQUES SADOUL. 8 februarie.....	274
455.	CĂTRE E. M. SKLEANSKI ȘI V.N. PODBELSKI.	274
	1. 10 februarie	274
	2. 11 februarie	274
456.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. G. ȘLEAP- NIKOV. 12 februarie.....	275
457.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV. 13 februarie	275
458.	CĂTRE G. I. PETROVSKI. 13 februarie.....	276
459.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MI- LITAR-REVOLUȚIONAR AL FRONTULUI DE EST. 14 februarie	276
460.	CĂTRE G. E. ZINOVIEV. 14 februarie.....	277
461.	CĂTRE N. P. BRIUHANOV. 17 februarie.....	277—278
462.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV. 18 februarie	278
463.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXE- CUTIV JUDEȚEAN DIN MAMADIȘ. 18 februarie	278
464.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXE- CUTIV JUDEȚEAN ELATMA. 18 februarie.....	279
465.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C. RACOVSKI. 18 februarie	279—280
466.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI P. I. STUCIKA ȘI I. A. BERZIN. 19 februarie.....	280
467.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. I. GUSEV. 19 februarie	280—281
468.	DISPOZIȚIE CĂTRE A.D. ȚIURUPA. 19 februarie	281
469.	CĂTRE L. B. KAMENEV. 21 februarie.....	281—282
470.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXE- CUTIV GUBERNIAL IAROSLAVL. 22 februarie	282
*471.	CĂTRE ÎNVĂȚĂTORII DIN GUBERNIA TVER. 22 februarie	282—283
472.	ADEVERINȚĂ DATĂ UNOR REPREZENTANȚI AI FABRICII DE TEXTILE DANILOVSKAIĂ. 24 februarie	283
473.	CĂTRE CONSILIUL MILITAR-REVOLUȚIONAR AL REPUBLICII. Înainte de 25 februarie.....	283—284
474.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. K. VLADIMI- ROV. 26 februarie	284—285
	1.	284
	2.	284—285

475. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. E. TEHANOVSKI. 26 februarie	285
*476. ADEVERINȚĂ DATĂ LUI I. L. LORENTȚ. 26 februarie	285—286
477. CĂTRE A. I. SVIDERSKI, PENTRU A. D. ȚIURUPA. 27 februarie.....	286
*478. CĂTRE M. M. KOSTELOVSKAIA. 27 februarie..	286
479. ÎNSĂRCINĂRI PENTRU SECRETARĂ ȘI UN BILET PENTRU N. P. BRIUHANOV. Februarie	287
1. Însărcinare pentru secretară	287
2. Către N. P. Briuhanov.....	287
*3. Însărcinare pentru secretară.....	287
480. CĂTRE A. I. SVIDERSKI. Februarie — începutul lunii martie	288
481. CĂTRE L. A. FOTIEVA. 4 martie.....	288
1.	288
2.	288
*482. CĂTRE C.C. AL P.C. (b) DIN RUSIA. Între 4 și 24 martie	288—289
483. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI P. P. MIȘKIN. 8 martie	289
484. CĂTRE F. I. KALININ. 8 martie.....	289
485. CĂTRE L. A. FOTIEVA. 8 martie.....	290
486. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. L. KOLEGAEV. 10 martie	290
487. CĂTRE L. B. KAMENEV. 12 martie.....	290—291
488. CĂTRE L. B. KRASIN. 12 martie.....	291
489. CĂTRE L. A. FOTIEVA. După 17 martie.....	292
490. CĂTRE A. G. ȘLIHTER. 19 martie.....	292
491. CĂTRE V. A. AVANESOV. 21 martie.....	292—293
*492. CĂTRE G. I. PETROVSKI. Nu mai tirziu de 22 martie	293
493. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. N. KAIUROV. 27 martie	293
494. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI F. N. VIȘNEVSKI. 28 martie	294
495. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL CEREPOVEȚ. 29 martie..	294—295

496.	CĂTRE COMISARUL POPORULUI PENTRU AFACERILE INTERNE. 2 aprilie.....	295
497.	CĂTRE V. BAHVALOV. 2 aprilie.....	295
498.	CĂTRE E. M. SKLEANSKI. 3 aprilie.....	296
499.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. N. KAMINSKI. 4 aprilie	296
500.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMANDANTULUI ARMATEI A 10-A. 4 aprilie.....	296—297
501.	CĂTRE D. I. KURSKI. <i>Nu mai tirziu de 5 aprilie</i>	297
502.	CĂTRE INSTITUȚIILE SOVIETICE DIN SARATOV (COMITETUL GUBERNIAL PENTRU APROVIZIONARE, COMITETUL EXECUTIV GUBERNIAL, COMITETUL EXECUTIV ORĂȘENESC ȘI ALTELE). 5 aprilie.....	297—298
503.	RĂSPUNS ȚĂRANILOR DIN JUDEȚUL SKOPIN. 5 aprilie	298
504.	ÎNSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ. 5 aprilie	298
505.	CĂTRE A. I. SVIDERSKI. 5 aprilie.....	299
506.	CĂTRE S. P. SEREDA ȘI A. D. ȚIURUPA. 7 aprilie	299—300
*507.	TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. L. PANIUȘKIN. 7 aprilie	300
508.	RADIOGRAME ADRESATE LUI BÉLA KUN..	300—301
	1. 7 aprilie	300
	2. 8 aprilie	301
509.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI N. N. KUZMIN. 8 aprilie	301
510.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL KAZAN. 9 aprilie.....	302
511.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. K. MININ. 11 aprilie	302
512.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. I. PANIUȘKIN. 12 aprilie	302—303
*513.	ÎNSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ. 12 aprilie	303
514.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL OREL. 12 aprilie.....	303
515.	CĂTRE I. I. IONOV. 13 aprilie.....	304
516.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. M. GORKI. 14 aprilie	304

517. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV TULA. *16 aprilie*.....304—305
- *518. CĂTRE I. T. SMILGA. *17 aprilie*.....305—306
519. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. E. ZINOVIEV. *18 aprilie* 306
520. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI. *18 aprilie* 307
- *521. CĂTRE F. E. DZERJINSKI. *18 aprilie*..... 307
522. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. I. SOKOLNIKOV. *20 aprilie* 308
523. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL TAMBOV. *20 aprilie*...308—309
524. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISIEI EXTRAORDINARE FERUVIARE DIN JLOBIN. *21 aprilie* 310
525. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. I. VAŢETIS ŞI S. I. ARALOV. *21 sau 22 aprilie*.....310—311
526. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTONOV-OVSEENKO. *22 aprilie*311—312
527. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV JUDEŢEAN ELEŢ. *23 aprilie*..... 312
528. CĂTRE E. M. SKLEANSKI. *24 aprilie*.....312—313
529. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI K. A. MEHONOSIN. *24 aprilie*.313—314
530. CĂTRE E. M. SKLEANSKI. *24 aprilie*..... 314
531. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMANDANTULUI ŞEF ŞI CONSILIULUI MILITAR-REVOLUŢIONAR AL FRONTULUI DE VEST. *24 aprilie*...314—315
532. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. I. SOKOLNIKOV. *24 aprilie* 315
533. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI, V. A. ANTONOV-OVSEENKO, N. I. PODVOISKI ŞI L. B. KAMENEV. *24 aprilie*.....315—316
534. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTONOV-OVSEENKO. *25 aprilie* 316
535. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI. *25 aprilie*316—317
536. CĂTRE N. I. BUHARIN. *25 aprilie*..... 317
537. CĂTRE E. M. SKLEANSKI. *25 aprilie*.....317—318
538. CĂTRE E. M. SKLEANSKI. *26 aprilie*..... 318

539. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. I. GUSEV. <i>26 aprilie</i>	318
540. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI K. A. MEHON- ȘIN. <i>26 aprilie</i>	319
*541. CĂTRE G. E. ZINOVIEV. <i>26 aprilie</i>	319
*542. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.B. KAMENEV. <i>28 aprilie</i>	320
543. SCRISOARE DE RECOMANDARE DATĂ LUI V. S. MIȚKEVICI. <i>29 aprilie</i>	320
544. CĂTRE G. E. ZINOVIEV. <i>30 aprilie</i>	321
545. CĂTRE ORGANIZAȚIILE DIN PETROGRAD. <i>A doua jumătate a lunii aprilie</i>	322—323
546. CĂTRE L. B. KAMENEV. <i>Aprilie</i>	323
547. CĂTRE M. M. KOSTELOVSKAIA. <i>Aprilie</i>	324
548. CĂTRE STATUL-MAJOR AL ARMATEI A 2-A SOVIETICE UCRAINESE ȘI CĂTRE TOȚI TO- VARĂȘII DIN ACEASTĂ ARMATĂ. <i>2 mai</i>	324
549. CĂTRE I. E. RUDZUTAK. <i>2 mai</i>	324—327
550. CĂTRE E. M. SKLEANSKI. <i>2 mai</i>	327
551. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI MI- LITAR GUBERNIAL MINSK. <i>3 mai</i>	327—328
552. CĂTRE A. E. BADAEV. <i>4 mai</i>	328
553. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTO- NOV-OVSEENKO ȘI N. I. PODVOISKI. <i>5 mai</i> ..	328—329
554. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI, V. A. ANTONOV-OVSEENKO ȘI N. I. PODVO- ISKI. <i>5 mai</i>	329
555. CĂTRE SOVIETUL DIN MOSCOVA SAU CĂTRE COMITETUL DIN MOSCOVA AL P.C. (b) DIN RUSIA. <i>5 mai</i>	330
*556. CĂTRE G. V. CICERIN ȘI M. M. LITVINOV. <i>6 mai</i>	330—333
557. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. I. SOKOL- NIKOV ȘI A. L. KOLEGAEV. <i>6 mai</i>	333
558. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. G. BELO- BORODOV. <i>6 mai</i>	334
559. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.B. KAMENEV. <i>7 mai</i>	334—335
*560. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. I. MEJLAUK. <i>7 mai</i>	335

561. DIRECTIVĂ PENTRU L. B. KAMENEV. 9 mai.. 335—336
- *562. CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU ASIGURĂRI SOCIALE. 10 mai..... 336
563. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. N. SMIRNOV. 12 mai 336—337
564. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. V. FRUNZE. 12 mai 337
565. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI BÉLA KUN. 13 mai 337—338
- *566. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. I. KALININ. 13 mai 338
567. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. LITORIN. 13 mai 339
568. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. I. SOKOLNIKOV. 14 mai 339—340
569. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. D. TROŢKI. 15 mai 340
570. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. V. LUNACEARSKI. 15 mai 340—341
571. CĂTRE PREZIDIUL C.E.C. DIN RUSIA. 15 mai 341
572. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. L. KOLEGAEV. 17 mai 341—342
573. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. A. SOKOLNIKOV. 19 mai 342
574. COMPLETARE LA MANDATUL LUI N.P. BRIUHANOV. 19 mai 343
575. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. I. SOKOLNIKOV. 20 mai 343
576. CĂTRE G. I. SOKOLNIKOV. 20 mai..... 343—344
- *577. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. D. TROŢKI. 20 mai 344—345
578. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. 20 mai 345
579. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.I. MEJLAUK. 20 mai 345—346
580. TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREŞEDINTELUI COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL GOMEL. 20 mai 346
581. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL NOVGOROD. 20 mai.... 346—347

582.	CĂTRE V. A. AVANESOV. 20 mai.....	347
583.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. L. KOLEGAEV. 21 mai	347—348
*584.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. D. TROŢKI. 21 mai	348
585.	TELEGRAME ADRESATE LUI L. D. TROŢKI. 22 mai	349
	1.	349
	2.	349
586.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. V. FRUNZE. 22 mai	350
587.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI. 22 mai	350
588.	TELEGRAME ADRESATE COMITETELOR MILITARE GUBERNIALE TAMBOVŞI VORONEJ. 24 mai	351
	1.	351
	*2.	351
*589.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV ODESA. 24 mai.....	352
590.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI. 24 mai	353
591.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C. G. RACOVSKI ŞI V. I. MEJLAUK. 26 mai.....	353—354
592.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. 27 mai	354
593.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI. 28 mai	355
594.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI. 28 mai	355
595.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTONOV-OVSEENKO ŞI N. I. PODVOISKI. 29 mai	356
596.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. A. IOFFE. 29 mai	356—357
597.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. I. GUSEV, M. M. LAŞEVICI ŞI K. K. IURENEV. 29 mai..	357—358
598.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI D. I. EFREMOV. 30 mai	358
599.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. D. TROŢKI. 30 mai	359

600.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. I. MEJLAUK ȘI K. E. VOROȘILOV. 30 mai.....	359
601.	CĂTRE BIROUL ORGANIZATORIC AL COMI- TETULUI CENTRAL. 30 mai.....	360
602.	CĂTRE MARELE STAT-MAJOR AL ARMATEI ROȘII. 31 mai	360
*603.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. <i>Sfârșitul lunii mai</i>	360—361
604.	SCHIMB DE BILETE CU E. M. SKLEANSKI. <i>Mai sau iunie</i>	361
	Pentru E. M. Skleanski.....	361
	Răspunsul lui E. M. Skleanski.....	361
	Pentru E. M. Skleanski.....	361
605.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. I. MEJLAUK, K. E. VOROȘILOV, G. N. MELNICEANSKI, F. A. ARTEM, G. N. KAMINSKI. 1 iunie.....	362
606.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. I. MEJLAUK ȘI K. E. VOROȘILOV. 1 iunie.....	362—363
*607.	ÎNSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ. 2 iunie	363
608.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. 2 iunie	363—364
609.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. 3 iunie	364—365
610.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. 3 iunie	365
611.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. I. GUSEV, M. M. LAȘEVICI ȘI K. K. IURENEV. 3 iunie..	366
*612.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. N. MELNI- CEANSKI. 3 iunie.....	366—367
*613.	CĂTRE G. V. CICERIN. <i>După 3 iunie</i>	367
614.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. I. GUSEV ȘI M. M. LAȘEVICI. 4 iunie.....	367—368
615.	CĂTRE M. I. LAȚIS. 4 iunie.....	368
616.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. 4 iunie	368—369
617.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. 4 iunie	369
618.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN ȘI G. E. ZINOVIEV. 5 iunie.....	370

619. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. E. ZINOVIEV.
5 iunie 370
620. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. S. BUBNOV.
5 iunie 371
621. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI D. I. EFREMOV,
MEMBRU AL CONSILIULUI MILITAR-REVO-
LUȚIONAR AL ARMATEI A 10-A. 6 iunie..... 371—372
622. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. I. SOKOL-
NIKOV. 6 iunie 372
623. CĂTRE L. D. TROȚKI. 6 iunie..... 372—373
624. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. I. GUSEV
ȘI M. M. LAȘEVICI. 6 iunie..... 373—374
625. CĂTRE E. M. SKLEANSKI. 8 iunie..... 374
626. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MI-
LITAR-REVOLUȚIONAR AL FRONTULUI DE
EST. 9 iunie 375
627. CĂTRE E. M. SKLEANSKI. 10 iunie..... 375—376
628. TELEGRAME ADRESATE LUI S. I. GUSEV
ȘI M. M. LAȘEVICI. 11 iunie..... 376—377
1. 376
2. 376—377
3. 377
4. 377
629. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C. G. RACOVSKI.
11 iunie 378
630. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. K. AVERIN.
13 iunie 378—379
- *631. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN.
13 iunie 379
632. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI O. I. SOMOV
ȘI D. I. EFREMOV. 14 iunie..... 379—380
633. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MI-
LITAR-REVOLUȚIONAR AL FRONTULUI DE
SUD. 14 iunie 380
634. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. N. POD-
BELSKI. 14 iunie 380—381
635. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C. G. RACOVSKI,
A. G. ȘLIHTER ȘI N. I. PODVOIȘKI. 14 iunie. . 381—382

636.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETELOR EXECUTIVE DIN REGIUNILE SITUATE ÎN ZONA FRONTULUI. <i>16 iunie</i>	382—383
637.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. V. FRUNZE ȘI S. Z. ELIAVA. <i>16 iunie</i>	383
*638.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. <i>16 iunie</i>	384
639.	CĂTRE BIROUL ORGANIZATORIC AL C.C. AL P.C. (b) DIN RUSIA ȘI CĂTRE CONSILIUL MILITAR-REVOLUȚIONAR AL REPUBLICII. <i>16 iunie</i>	384—385
*640.	CĂTRE C.C. AL P.C. (b) DIN RUSIA. <i>17 iunie</i> ..	385
*641.	CĂTRE N. N. KRESTINSKI. <i>Între 17 și 21 iunie</i>	385
642.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR AL ARMATEI A 10-A ȘI COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL ȚARIȚÎN. <i>18 iunie</i>	386
643.	CĂTRE BÉLA KUN. <i>18 iunie</i>	386—387
644.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. M. LAȘEVICI. <i>18 iunie</i>	387—388
645.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. M. LAȘEVICI ȘI K. K. IURENEV. <i>20 iunie</i>	388
*646.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR AL FRONTULUI DE SUD. <i>21 iunie</i>	389
647.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI. <i>21 iunie</i>	389—390
648.	CĂTRE A. I. SVIDERSKI SAU A. D. ȚIURUPA. <i>23 iunie</i>	390
649.	CĂTRE A. I. RĪKOV. <i>24 iunie</i>	390
650.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR AL FRONTULUI DE SUD. <i>25 iunie</i>	391
651.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. M. LAȘEVICI ȘI K. K. IURENEV. <i>27 iunie</i>	391—392
652.	TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. <i>30 iunie</i>	392
*653.	CĂTRE E. M. SKLEANSKI. <i>Sfirșitul lunii iunie — începutul lunii iulie</i>	392

ANEXE

1. CĂTRE COMITETUL DE ÎNȚEPRINDERE AL FABRICII DE ARMAMENT DIN TULA. 25 noiembrie (8 decembrie) 1917..... 395
2. DISPOZIȚIE DATĂ COMISARILOR DE LA CĂILE FĂRATE. 6 (19) decembrie 1917.....395—396
3. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.V. VOROVSKI. Mai târziu de 8 (21) decembrie 1917..... 396
4. CĂTRE COMISARUL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE. 20 decembrie 1917 (2 ianuarie 1918)396—397
5. CĂTRE N. I. PODVOISKI, COMISAR AL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE. 22 ianuarie (4 februarie) 1918..... 397
6. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI CENTRAL AL FLOTEI DIN MAREA BALTICĂ. 27 ianuarie (9 februarie) 1918..... 398
7. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CARTIERULUI GENERAL AL COMANDANTULUI SUPREM. 29 ianuarie (11 februarie) 1918..... 398
8. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CARTIERULUI GENERAL AL COMANDANTULUI SUPREM. 30 ianuarie (12 februarie) 1918..... 399
9. CĂTRE COMANDANTUL-ȘEF M. A. MURAVIEV. CĂTRE ÎNALTUL COLEGIU ROMÂN. CĂTRE SECRETARIATUL POPORULUI AL REPUBLICII UCRAINENE — TOV. V. A. ANTONOV-OVSEENKO. 17 februarie 1918.....399—400
10. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTONOV-OVSEENKO. 28 februarie 1918..... 400
11. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI IANSON. 13 aprilie 1918 401
12. CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE. 22 aprilie 1918....401—402
13. TELEGRAMĂ ADRESATĂ SECRETARULUI DELEGAȚIEI RUSE PENTRU TRATATIVE DE PACÉ. 8 mai 1918..... 402
14. TELEGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI DIN KINEȘMA. 24 mai 1918.....403—404
15. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. R. ROMANOV. 11 iunie 1918..... 404

*16. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. S. KEDROV. <i>26 iunie 1918</i>	405
17. TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI DIN MOSCOVA. <i>6 iulie 1918</i>	405
18. CĂTRE PREZIDIUL CONSILIULUI ECONOMIC SUPERIOR. <i>16 iulie 1918</i>	406
19. RADIOGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI CO- MISARILOR POPORULUI AL REPUBLICII TURKESTAN. <i>23 iulie 1918</i>	406
20. CĂTRE I. M. SVERDLOV. <i>31 iulie 1918</i>	407
21. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. A. IOFFE. <i>7 octombrie 1918</i>	407
22. TELEGRAMĂ TRANSMISĂ CU PRILEJUL ELI- BERĂRII ORAȘULUI SAMARA. <i>9 octombrie 1918</i>	408—409
23. TELEGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETELOR DE DEPUTAȚI ȘI COMITETELOR PENTRU APRO- VIZIONARE. <i>14 octombrie 1918</i>	410
24. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. I. VAȚETIS ȘI K. H. DANIȘEVSKI. <i>15 octombrie 1918</i>	410
25. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI ECO- NOMIC DIN URAL. <i>28 octombrie 1918</i>	411
26. TELEGRAMĂ ADRESATĂ SECȚIEI GUBERNI- ALE DE APROVIZIONARE DIN NIJNI NOV- GOROD. <i>29 noiembrie 1918</i>	411
27. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI MI- LITAR GUBERNIAL NIJNI NOVGOROD. <i>29 noiembrie 1918</i>	412
28. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI ECO- NOMIC NIJNI NOVGOROD. <i>29 noiembrie 1918</i>	412
29. TELEGRAMĂ ADRESATĂ UCRAINENILOR DIN REGIUNEA SAMARA. <i>17 decembrie 1918</i> ..	413
30. TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. I. VA- ȚETIS. <i>23 decembrie 1918</i>	413—414
31. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. D. TROȚKI. <i>2 sau 3 ianuarie 1919</i>	414
32. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MI- LITAR-REVOLUȚIONAR AL FRONTULUI CAS- PIC-CAUCAZIAN, COMITETULUI EXECUTIV ȘI COMITETULUI DE PARTID DIN GUBER- NIA ASTRAHAN. <i>7 sau 8 ianuarie 1919</i>	415

33. RADIOGRAMĂ ADRESATĂ LUI BÉLA KUN. <i>5 aprilie 1919</i>	416
34. TELEGRAMĂ ADRESATĂ SECȚIEI AGRICOLE JUDEȚENE DIN KNEAGHININ. <i>8 aprilie</i> <i>1919</i>	417
35. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C. G. RACOVSKI. <i>15 aprilie 1919</i>	417—418
36. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXE- CUTIV GÜBERNIAL KALUGA. <i>19 aprilie 1919</i>	418
37. PERMIS DE LIBERĂ TRECERE PENTRU V. I. TANEEV. <i>26 aprilie 1919</i>	419
38. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISARULUI DE LĂ CALEA FERATĂ REAZAN-URAL. <i>5 mai</i> <i>1919</i>	420
39. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI APĂ- RĂRII PETROGRADULUI. <i>13 mai 1919</i>	420—421
40. TELEGRAMĂ ADRESATĂ DIRECȚIEI GENE- RALE A CĂRBUNELUI DIN HARKOV PENTRU S. A. GHETOV. <i>16 mai 1919</i>	421—422
41. MESAJ ADRESAT LUI AMANULLA-HAN, RE- GELE AFGANISTANULUI. <i>27 mai 1919</i>	422—423
42. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MI- LITAR-REVOLUȚIONAR AL FRONTULUI DE SUD. <i>3 iunie 1919</i>	424
43. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. D. VULFSON. <i>20 iunie 1919</i>	425
44. CĂTRE CONSILIUL COMISARILOR POPORU- LUI DIN CRIMEEA. <i>24 iunie 1919</i>	425
45. ÎNSEMNĂRI PE O TELEGRAMĂ A LUI I. V. STALIN. <i>16 iunie 1919</i>	426

Scrisori și telegrame ale lui V. I. Lenin incluse în vo-
lumele apărute ale ediției de față. (*Octombrie 1917 —*
iunie 1919)

429—432

Scrisori și telegrame ale lui V. I. Lenin care n-au fost
găsite pînă în prezent. (*Octombrie 1917—iunie 1919*)

433

Adnotări

435—523

Indice de nume

524—583

Indice tematic

584—593

I L U S T R A Ț I I

V. I. Lenin. Ianuarie 1918	XVIII—1
Scrisoare adresată de V. I. Lenin Comitetului din Petrograd al P.M.S.D. (b) din Rusia. — 2 (15) noiembrie 1917	3
Scrisoarea lui V. I. Lenin către N. I. Podvoiski sau V. A. Antonov-Ovseenko. — 26 noiembrie (9 decembrie) 1917	11
Telegramă adresată de V. I. Lenin lui V. N. Harlov. — 29 august 1918	187
V. I. Lenin la plimbare în curtea Kremlinului în perioada de convalescență în urma rănii primite. — Octombrie 1918	190—191
Prima pagină din scrisoarea lui V. I. Lenin către G. V. Cicerin și L. M. Karahan. — 10 octombrie 1918.....	205
Scrisoare adresată de V. I. Lenin lui N. P. Gorbunov. — 21 octombrie 1918	212—213
Prima pagină din scrisoarea lui V. I. Lenin „Către statul-major al Armatei a 2-a sovietice Ucrainene și către toți tovarășii din această armată“. — 2 mai 1919....	325

*Dat la cules 29.12.1967. Bun de tipar 29.05.1968.
Apărut 1968. Hirtie tipar înalt tip A mat de
63 g/m². Format 16 540×840. Coli editoriale 29,69.
Coli de tipar 40,50. C.Z. pentru biblioteci
3C23=59.*

Tiparul executat sub comanda nr. 6597/80011 la
Combinatul Poligrafic „Casa Științei“, Piața
Științei nr. 1, București — Republica Socialistă
România

